Dicta super quarta Fen primi Canonis Avicennae / [Hugo Senensis].

Contributors

Hugo Senensis, -1448.

Publication/Creation

Siena : H. de Colonia and others, 1485.

Persistent URL

https://wellcomecollection.org/works/m9n9bgy8

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
https://wellcomecollection.org

Hugo Senensis de Benciis.

11 **Benzo** (Ugo) Senensis and Marsilius, *the Physician*. Dicta Ugonis Senensis super quartâ fen. primi canonis [Avicennae] Deinceps vero dicta Marsilij. Siena, Henricus de Colonia et socij. 1485 £60

Folio. Original binding of wooden boards, sheepskin back. F° 1, a blank, missing. Gothic char. 90 unnumbered leaves. Sign. a–p in sixes, except a8, b8, m4, o4. Catchwords. Capital spaces with guide letters. Double columns. 62 lines to a full page. F° 2a: [d] icimvs Quod real medicationis ex una uirtute [con]sequitur. F° 87b, line 9 in column 2: Usqz hoc finit expositio d. M. Ugonis / de Senis. Nunc incipit expositio Marsilij. / F° 90b: Explicunt dicta Ugonis Senensis super quarta/tem. primi canonis usque ad illum paragra'phum positum in capitulo de enemate/Forma vero. Deinceps vero dicta Marsilij usqz ad finem / Correcta diligentissime per / magistrum Bernardinum Bolognium de vitterbio artium et medicine scholarem. Impressum Senis dodita opera et / impensis Magistri Hieronymi Marrocta Artium / et medicine doctoris et clarissimor. E. doctor'um Do. Laurentij Candiarij et Do. Jacobi Germonie, et Do. Luce de / Mactinis, necnon Magistri / Henrici d. Colonia sotietatem. Anno Salutis. M°cccclxxxv. Sexto Nonas Martias Feliciter. Unrecorded by bibliographers. Not in British Museum, Bibliothèque Nationale, Hain, Proctor, Reichling Grasser or Surgeon-General's Catalogue. Tall copy, with very wide margins, in an original binding. Some very slight water stains. Contemporary annotations. Benzo, Benzius, Beatius, or Ugo Senensis, lived during the late 14th and early 15th Century. Professor at Pavia (1390), Bologna (1412), Padua (1428), and at Florence and Padua from 1430. In all these towns he earned a great reputation. He died at Ferrara in 1439. Fifteenth century Siena books are of the greatest rarity. The wandering Heinrick van Haarlem was the first to print there, but did not stay long. Henricus Dalen of Cologne was the first printer to establish a permanent press. Not in the Cat. of the Siena Library.

Not in Hain or Proctor

≡60

Unigo

42079

Comentaria vgonis senensis super 4^m fen p. Canonis

icemus Quod res medicationis ex una triuz rez cõpletur. Ista est quãta fen. primi can. Auic. in qua determinatur de mõis curẽ generaliter. Que hic ponitur in fine primi can. qz in primis duab⁹ fen. Auic. determinauit de rebus ptinẽtibus ad ptez theoricã medicine. In tertia de rebus ptinẽtibus ad ptez ptĩcã p regimine sanoz. Restabat in ultimo illaz ptez ponere q̃ generaliter determinaret ptinẽtia ad p tem practicaz curatiuã. Et ista pars diuidit̃ i duas ptes. Primo fac̃ hoc ualde generaliter. scõo min⁹. Scõa ibi in princ⁹ sequẽtis capituli. Que tax ẽ sine materia. Pms capitulũ diuidit̃ in duas pãtes. Primo ponit̃ una diuisio instrumẽtoz artis curatiue. Scõo mẽbra diuisionis declarãtur. ibi scõa. Regimen ãt Dicẽ primo q̃ res medicationis cõplet̃ ex una triũ rez. Quaz una ẽ regimẽ t nutrientia. Scõa est exhibitio medicinaz. Tertia est opatio manualis Dbi primo notandũ q̃ p res medicationis debemus intelligere fines in medicando intentuz qui est sanitatis acquisitio t morbi remotio. Nota 2⁰ q̃ medicatio qñq sumit̃ p omni actione medici siue in cõseruãdo sanum siue in pseruãdo neutr. siue curãdo egr. Scõo sumitur stricte pro curatione egroz t hoc mõ sumitur hic. Differentiã autez inter pseruationez t conseruationẽ vide. ẽ. in princ⁹ fen. tertie.

Sumit̃ etiã 3⁰ medicatio p administratiõe farmaci laxatiui ut prima aphorismoz. Digesta medicari. Sed ad ppositum no capitur sic. Tertio nota q̃ ille fines acquiritur a medico aut p regimen t nutrientia. aut p exhibitionẽ medicinaruz aut p opationẽ manuales. s. p quã aliquid opat incidẽdo suẽdo uel ligãdo t talia faciẽdo. Et sic dicemus q̃ res medicatiõis ex una istaz triuz rez cõplet̃. Nota quãto q̃ qñq una istaz sufficit. qñq due. qñq oẽs tres requirunt̃. Et ẽ intelligendũ q̃ una aut duabus aut oibus cõplet̃.

Nota hic q̃ hoc nomẽ regimẽ qñq sumit̃ in medicina p oi opatione medici p quã regit corpus humanũ. t hoc mõ sumit̃ prio regis acutoz cõmento. 11⁰ siue illud fiat p medicinas siue p res nõ naturales. 2⁰ sumit̃ p administrãtione debita sex rez nõ naturaliũ. t hoc mõ sumit̃ infra. 3⁰ sumitur p administratione oiuz rez nõ nãliũ excepto cibo t potu. t sic sumit̃ hic. Ex quo pz q̃re dixit regimen t nutrientia ut oiuz rez nõ naturaliũ administrationez cõprehẽderet. Sexto notandum q̃ li hec tria sint tria genera instrumentoz p̃tice medicine taz quo ad partez pseruatiuã q̃ conseruatiuã t curatiuã ut pot patere ex dictis in fen. tertia. tamẽ diuersis mõis spãlibus sub istis generibus ptentis unit̃ medicus i curatiõe pseruatione t pseruatione. Sũt ergo in genere hec instrumẽta hecdẽ in singulari t mõis differunt t hoc sufficit p illa differẽtia q̃ est inter dictas pãtes artis. Ultimo notãduz q̃ medicina nõ sumit̃ hic p̃prie p opante a qualitate sz cõiter p omni applicato corpori nãto qõ nõ tantũ a materia ẽ opatiuum sed a q̃litate uel a tota substãtia.

Et ex his pz ẽuificatio textus. naz sanitas acq̃ritur p acquisitionem alicuius aut remotionẽ alicuius. Et hoc fit aut p opationez manualẽ siñ alterius applicatione ut cirugia. aut requirit̃ rei alterius applicatio ab opatiõe. Si requirit̃ applicatio alteriusꝰ rei ab opatione pz primo aut erit nutriens aut res alterativa non nãlis aut opativa a tota substantia t sic est medicina. Et sic hẽo diuisionis sufficiẽtia in tria instãa artis. Ex quib⁹ patet quoz duaz dubioz solutio. Primũ dubium quare p̃posuit fen. tertiã q̃ est de pseruatiõe. Ratio est qa cãe pseruatiues sunt priores cãis efficiẽtibus ut 3⁰ tegni. t sic ars pseruativa p̃or est arte curativa. Scõz dubiũ quar nõ fecit spãles tractatuz de p̃seruatione corpoz neutroz. Ratio ẽ qa neutra decidẽtie multũ inuenitur cuz sanis lapsis. Et ideo i codez tractatu cuz illis ponit̃ corpz regimen. Neutra ãt qualescentie quia ex priculari quodã morbo inuenitur. s. ex febre. ideo cẽ modius usuz fuit Auic. post tractatũ de febrib⁹ determinare de regie illoz. In ueris. n. qualescẽtibus calor est purus t sanguis est pancus. Tertiũ dubiũ quare p̃supposuit regimẽ 2⁰ exhibitionez medicinaz. t 3⁰ opationez manualẽ. Dicendum q̃ regimẽ est cõe instrumẽtũ in oi morbo nõ aũt sic ẽ de aliis duobus instrũtis. Exhibitio ẽt medici naz in plurib⁹ est magis necessaria q̃ opatio manualis. Et nota q̃ p manualẽ opationẽ intelligitur illud quod facit medic⁹ sine p̃cursu alt̃ius priularis agẽtis. sicut incisio reductio ligatura t similia. Sed exhibitio medicinaz hoc mõ nõ cõfert in cura sine alteratione.

per regimen autez. Explanat mẽbra diuisionis. Et diuidit̃ in tres ptes. Primo declarat quid intelligat p regimen relinquẽdo alia duo tanq̃ nota. scõo excusat se a quibusdã. tertio pot quosdã generaleꝰ can. circa nutriens t medicinas. Scõa ibi. t iudicia quidez. Tertia ibi. nutriẽs uero ex eis. De pma dicẽ q̃ p regimen intelligit administrationez cãz currentiuz scõz usuz q̃ sũt necessarie numerate. ẽ. fen. scõa. t ẽ illis ẽ nutriẽs

Dbi nota q̃ res nõ nãles dicunt̃ necessarie. s. ut uita hominis duret t decumendo p etates cõseruẽt̃ t sũt necessarie i sua generalitate ut dictũ est fen. scõa. sz nõ sunt necessarie i sua singularitate. Nullus. n. aer est necessarius ad uite pseruationez. ió dicunt̃ etiã cãe nõ necessarie sed currentes scõz usum quia cõiter utimur illis. Ex quib⁹ patet quo soluat̃ littera q̃ est negativa in cãis nõ necessariis. Notãdũ scõo q̃ ex bac lra Auic. uidetur uelle q̃ in noie regis intelligit administratio debita nutrientis cũ dixit ex quib⁹ est nutriẽs Et ió alt exponendo q̃. ẽ. in pma pte dictum est posset dici q̃ cuz. ẽ. dixit regimen t nutrientia nõ uoluit nutrientia nõ cõtineri sub regimine sz ad maiorez exp̃ssionez dicit hoc. Et posset dici q̃ li quibus refert ad cãs necessarias.

et iudicia. In ista pte excusat se dicẽs q̃ iudicia regiminis q̃tũ ad

administrationez rex nō nālius ex parte qualitatis.i.scōz qō habēt calefaceze.aut al'i corpus ad primas qualitates alterare sūt ꝓportionalia ⁊ similia iudicijs administratiōis medicinaꝝ de quibus infra dicetur.⁊ iō supple nē nō oportet ponere diuisim.

nutriens uero. Nūc exequit ponēdo can.Primo ō nutriēte.scōo de exhibitōe medicinaꝝ.scōa ibi.Medicatio aūt. Nota ꝙ de operatione manuali non dat hic can.quia illi sunt magis spāles.⁊ ideo ad sequentia capitula reseruat. nō ponit ēt regulas de mō administrationis aliaꝝ rex non naturaliū nisi ciboꝝ.quia ille alie res nō nisi ex pte q̄ nos imutant q̄litative ꝓsiderant. Et quia ex illa pāte iudicia sunt ꝓportionalia iudicijs medicinaꝝ iō nō fuit opportunuz ponere imo melius ex cā reseruat ad sequēta. Sed ꝑma ps diuidit̄ i tres ptes scōz tres diuisiones diuersas de mō administratiōis nutrimēti quas ponit.scōa ibi. Nutriēs quoq;.tertia ibi.Nutriēs ꝓtrea scōz hoc. Iré ꝑmo ponit diuisionez.scōo can. iuxta mēbra diuisionis.ibi scōa.Sed nō ꝓhibet. De ꝑma dicit ꝙ nutriēs hēt indicia ꝓpria ex pte q̄litatis si ꝙ i alijs rebus nō sint indicia q̄litatis ut i sōno ⁊ cūone.sed ista indicia de q̄litate offerēdi nutrimenti sūt sibi ꝓpria.s.nutrimēti in q̄tū est nutriens.naz alius est modus q̄litatis sōni ꝙ nutrientis.⁊ alius est modus nutrimēti multi nō proportionati q̄litati ⁊ euacuatiōe. Ideo ista indicia dicūtur ꝓpria nutrimēti quia nō cōia sibi ⁊ alijs rebus nō nālibus. Nō tamen oia indicia de q̄litate i nutrimento sūt ita ꝓpria quin sint similia i medicis ⁊ alijs rebus nō nālibus ut pz inspicienti. Dicit scōo ꝙ nutriēs q̄ntz augeat q̄ntz minuitur q̄ntz offert q̄ntz equat. Vbi nota ꝑmo ꝙ q̄tus nutriens dicat de uero nutrimēto quod est cambiū aut gluten ⁊ q̄ntz ō quasi nutrimēto qō est sanguis ⁊ alie humiditates secunde ⁊ chilus. hic tamē sumit ꝓ futuro nutrimēto quod est cibus ab extra ita ꝙ sensus est ꝙ infirmis q̄ntz augemus cibū q̄ntz minuim⁹ q̄ntz equam⁹ q̄ntz subtrahimus. Nota scōo ꝙ hec omia.s.augeri vel minui dicūtur cōparative ⁊ scōz menez Auic. hic non intendimus soluz compādo infirmos ad sanos sed ēt egros ⁊ sanos ad sanos. Cōstat eiz ꝙ infra dicit minui i argumēto ⁊ i statu respectu principij.ergo tam in sanitate q̄ ēt i morbo cibū q̄ntz augemus q̄ntz minuim⁹ q̄ntz equam⁹.qō uero hic dicit Dinus ꝙ cum sint quidā morbi ꝙ acuti in quibus auferimus consentiente uirtute. Quidā acuti in quibus diminuim⁹. Quidā croni ci i quibus equare dicimur.nō est ad mēte Auic. cū paulo posteri⁹ dicat ꝙ in cronicis minuim⁹ sz nō tamū q̄tū in acutis. Notādū tertio ꝙ cum Auic.posuit quatuor mēbra diuisiōis nō tamē posuit can.nisi circa duo quia de augēdo ⁊ equādo intelligat ꝑ illos qui dicūtur de diminuendo ⁊ offerēdo. Qō si quer̄at utr̄ i aliquo morbo sit cibus equādus respectu ciboꝝ sanitatis. Dicet ꝑmo ꝙ nō quia i oi morbo uirtus est debilis respectu sanitatis ⁊ cibus est dādus secūdū uirtutis tenorem.ergo semp est minorādus. Sed ꝙ sit q̄ntz augēdus ꝓbat.qa corpus ualde plectoricum aut cui ꝓ repletiōez modicū cibi erat dan dum cū de crepatura est timor si ex flebotomia fiat ita uacuus ut sensibiliter ledat erit egz ⁊ tamē cibus i eo erit augēdus. Confirmat qa stat plus esse cibum minuēduz in sanitate data ꝓ timorē plectorie q̄ sit minuendus i morbo ꝓ debilitatem uirtutis ⁊ humorum indigestiōem ergo ⁊c.

Scōo i fractura ossis cū regenerat̄ porrusarcoides siue arosbolb idigemus pluri nutrimēto restaurāte q̄ ipe sanitatis. Naz idigem⁹ nutrimēto restaurante depditū ⁊ eo ex quo regenerat̄ aras bolb ut sumit z⁹ regni texti.xix. cōmenti ⁊ i cōmento nono. Hic dicit ꝙ alicui egro est pl⁹ dādū de cibo q̄ sano ⁊c.⁊ ēt q̄ aliqñ sibimet i sanitate sua existenti ut ꝓbant argumēta. Dicit scōo ꝙ stante ꝓtate necessitatis nutrimenti plus de cibo debet offerri sano qa uirtus magis digerere pōt. Et cōstat ꝙ argumēta ponūt dispitatez i necessitate nutrimēti. Cōtra respōsionem arguit qa stat uirtutem digestiuam i certo egro esse fortiorem q̄ fuit in eo sano.⁊ morbuz esse materialem idicātem de cibi ingrossatiōe ut in ꝑtic⁹.curarate uel medio ei⁹ in quo querit eius ingrossatio.ergo solutio nō est uera uniuersaliter Idem patet in mlta.naz i illis corpus est ipinguēdum ⁊ carnosum faciendū ut dicit Rasis.tr.almāsoris ⁊ Auic.ꝑma tertij.⁊ Mesue i suo de apropriatis sed nō impinguator nisi q̄tas cibi augumentet. Nam ipossibile est mēbra ultra modum crescere nisi cibi ultra moduz augeant ut ꝑma affōz.cōmento z⁹ Preterea ratio nō ꝓbat qa licet in egro uirtus digestiua sit debilior q̄ i sano nō semp est dādus tantus q̄ntum pōt digerere.⁊ ideo i habentez debiliorem uirtutez stat tantum posse digeri q̄tum debetur debite illi sano ⁊ erit tanta cibi necessitas q̄tum cōueniēter administrabit. Et ideo forte opposita cōclusio teneri posset. Et tu ꝓsidera oia hec. Nā illud quod dicit cōiter cibum dari scōz tenorez uirtutis intelligit ꝙ non debz dari ultra posse uirtutis. Et cū dicit ꝙ i mōbis cronicis subtilissimus intelligit i materialib⁹ a mā nō reducibili ad benignuz ut putrida aut putrere ꝑata notabiliter debilitāte digestiuaz totius apta digeri digestiōe ad expulsionem a nā ꝓparāte.mō ois morbus nō est hutusmodi. Si uero q̄raf an cib⁹ sit q̄ntz extoto auferēdus. Dz ꝙ sic. Nam ꝑ eius quandoq; ablatiōem infirmus citissime liberatur puta una die uel duabus aut usq; ad quartaz ⁊ tūc non tantū debilitat̄ quin postea sūpto cibo cōueniat̄ ad sanitatis dispositionē.Iz ergo ois intentio utriusq; opusculi su uite custodia tamē ꝑ uite custodia q̄ntz est cibus auferendus totus certo tempore.

sed non prohibetur Nūc secundus diuisionez datam ponit can.1⁹ sanifacit dubio.secunda ibi. Ipse quoq;.Adhuc prima in duos.secūdoz duos can.scōa ibi.Et nō minuit. De ꝑma dicit ꝙ nos nō auferimus cibum nisi q̄n uolumus materiaz occupare i maturatiōe humoꝝ.

Scōo

Scõo dicit q̃ tũc minuimus cum habem⁹ hãc intentionez ꝛ cuz b⁹ volum⁹ nãz confortare uel uirtutez custodire. Et ideo medicus dãdo cibum utrũq; rei uacat. naz ingtuz nutrit ascẽdit aliq̃tulz uirtus. Et ingtuz minuit facit q̃ natura nõ occupeꝯ a digestione humox̃ p digestionẽ multi cibi. Circa ꝓtes nota ꝓmo q̃ in regimine egro tantum ꝓcipue materiali morbo p cibũ ꝓncipaliter duo a medico ꝓsiderant a quibus recipit intentiones de modo cibãdi. Dnũ est uirtus aliud é morbus. Tã uirtus cuz sit res naturalis indicat de sui custodia ꝛ pseruatiõe que fit p cibũ. nã sanguis spiritus ꝛ humidũ medtale in quibus p sistit uirtus reficiunt cibo. Secũdũ est morb⁹. naz cum morbus sit res ꝓter naturã indicat õ sui remotione. Et q̃a morbi mãles remouentur per remotiones siue cãe ideo indicat de remotiõe cãe Causa uero est humor. Et q̃a remouet humor p operationez nature uel uirtutis occupata natura i digerendo cibũ nõ põt ita occupari in digerendo humorez sicut si nõ esset ita occupata. ideo morbus indicat q̃ uirtus nõ occupeꝯ in digerẽdo cibum. ꝛ sic q̃ cibus auferatur. Ex quo pz ultas indicationes quodãmodo esse oppositas. Nota scõo debite cibãdo nõ solũ debet medicus unuz sed ambo ꝓsiderare ꝛ scoz ambox̃ indicationes elicere intentiones. nam forti existente indicatione ex pte morbi de nõ cibãdo si uirtus cõsentiat ꝛ nõ multũ indicet de opposito q̃a est fortis apta sine cibo stare tũc auferimus aut multum minuimus. sed cũ nõ consentiat uirtus alit foret operandum. Nota tẽtio q̃ lz uirtus quodãmõ ꝓtrarie se habeat morbo in indicãdo q̃a uirtus debilior magis indicat ꝛ morbus magis indicat qñ est fortis nõ tamen oportet q̃ debilior uirt⁹ indicet plurem cibuz esse dandũ in uice una q̃a stat q̃ talez digerere nõ posset. Et ideo cõcedit q̃ indicatiõe sũpta a uirtute magis indicãte qñq; est minorandus cibus. Ex dis patet ueritificatio can. q̃a qñ uolumus uirtutez esse intentã ad digestione humox̃ qui sunt in uenis ꝛ uidemus uirtutẽ cõsentire q̃a nõ indigere cibarijs usq; ad ꝓplementum digestionis coxꝯ auferimus cibũ. sed cũ uidemus uirtutẽ nõ ꝓsentire ita q̃ nõ posset tanto tẽpe sin cibo stare minuimus non multuz ut natura nõ impediaꝯ ꝛ uirtus aliq̃tuluz ꝓseruẽ ꝛ restaureꝯ.

ipse quoq; Nunc remouet dubiuz. Si quis. n. queret uirtute indicante de cibi exhibitione ꝛ morbo indicãte de cibi subtractione ad quod medicus magis intendere debet. Respõdeꝯ q̃ semp debet esse sollicitus de magis suspecto. i. de eo pp q̃ magis suspicamur de morte. Et est hoc modo q̃a si uirtus est ualde debilis tunc ipsa magis est suspecta. Si morbus est ualde fortis ꝛ uirtus ita non debilis tunc morbus est magis suspectus.

dubitatur. circa hoc. Dtr deterius sit declinare ad lat⁹ diete grossionis q̃ oporter an ad latus diete subtilioris q̃ oporter. Et q̃ deterius sit declinare ad latus diete subtilioris ꝓz in 4mo⁹. prime ꝓticule. In tenuibus dictis magis peccãt egrotãtes. Dicit enim q̃ oẽ ꝓ ecceatuz q̃cũq; sit magnũ sit magis i dieta tenui q̃ in grossa. Ad ꝓtez negatiuã é ypo. scõo regiminis acutox ꝛ ꝛ alicubi in textu ꝛ cõmento. xxxvj⁹. Dixit. n. ypo. minui nãz iuuãtur est. Et galienus assignãdo cãz huius dixit hoc eé q̃a additio scõz plurimũ nocet nocumẽto cuius rectificatio nõ est possibilis. Rectificatio autẽ nocumenti quod a diminutione accidit est facilis.

In hoc dubio tres sunt responsiones. Prima est Dini. quaz sequit Warsilius hic. ꝛ ꝓma ꝓticula cuz dicit q̃ duplex est regimẽ quoddã ꝓticulare quod attendit in una cibatione tantũ. Aliud uniuersale quod accipit i toto tẽpe usq; ad statũ aut in toto tpe uniuersali. Quo ergo ad uniuersale regimen oiuz tepoꝝ statuz ꝓcedentiuz deterius est subtiliare. ꝛ hoc uult ypo. in offo⁹. dicto. Sed quo ad regimẽ in solo statu antecedũ minus est melius. similiꝯ quo ad regimẽ ꝓticulare unius cibi tantuz. Et hoc uoluit ypo. scõo regimis acutox̃. Primũ ꝓbat ꝓ quatuor. Naz nutricatio est mutatio ad magis incorporatuz ꝛ nocet nocumẽto essentiali ꝛ difficilius ex eo toleratur accidẽtia. Secundũ ꝓbat q̃a diminutio est ꝓformis i statu ꝛ i declinatione facile corrigit. Tertiuz ꝓbat q̃a additio indicat de dispositione q̃ est morbus ꝛ corrigit facilius. q̃a in egro peccatũ repletionis facilius corrigit. Scõa responsio dicit q̃ tuz in sanis q̃ in egris ꝛ tuz quo ad uniuersale regimen q̃ quo ad ꝓticulare declinare ad dietas subtiliores q̃ ꝓueniat uirtuti est deterius ceteris ꝓbus. Et ratio est q̃a facit nocumentũ essentiale i defectu uirtutis. Et hoc dicit ypo. intẽdere ponentes ꝓpositiones uniuersales cuz dicit omẽ peccatuz ꝛc. Dicit scõo q̃ peccatũ subtiliationis in egro in cõgratione ad dietaz sanox̃ est minus ingrossatione in cõgratione illox̃. ꝛ hãc uult ypo. in scõo regiminis acutox̃ ꝛ Autẽ. prima quare cuz dicit. Cuq; ignoras egritudinẽ subtilia regimẽ. Tertia positio est mea. naz nõ credo uniuersaliter declinare ad dietaz subtiliorez q̃ uirtuti cõueniat qõ sit deterius q̃ tamũdez declinare ad grossiorez cuz aliqñ p tales ingrossationes in una die moritur infirmus. ꝛ p similez subtiliationẽ nullo mõ morietur. Ad quod probãduz suppono q̃ ꝓpter fortez ꝑcussionem i capite abstinendũ sit a dieta sanox̃. hoc patet. vj⁹. almãsoris ꝛ prima tertij ꝛ quarta quarti. Suppono scõo q̃ cã est q̃a ex tali dieta infirmus qñq; incurret apostema i cez⁹ aut paniculo. unde morietur. Alia. n. cã non põt assignari quare tales dietã damus ad uitandũ periculum mortis. Suppono tẽtio q̃ talibus omibus circũstãtijs ꝓsideratis oportet aliquo mõ cibare cibo medio inter dietaz sanox̃ ꝛ nihil dare hoc patet q̃a qñq; cibãdi sunt ꝛ nõ cibis sanox̃ pp ꝑiculum. ergo qñ sunt cibandi aliquis erit cibus in quo nõ erit hoc ne cumentũ. sit igitur ille medius inter cibũ sanox̃ q̃a argumẽtũ ceꝺez mõ de alio haberet ueritatez. Cõstat. n. sophistis q̃ i isto cãu est dare subtilissimũ cibuz facientez hoc nocumentũ aut grossissimũ nõ facientẽ ꝛ utroq; mõ signabit cibus minus distãs ab interficiente q̃ nihil dare. ꝛ hoc inuento qui ꝓueniens est cũ

corpus cibo indigeret cum qro tale recurrentiꝫ
nō incurat patet q respectu illius tantum ingros-
sare esset cā mortis & tamūdem subtiliare nō esſz
cā mortis. & pōt argumentū duci ſ remittis me-
suraz ut patet de paratis suffocari ex nimio san
guine. Nec credo ēt q in talib⁹ quo ad uniuſ
sale regimen declinare ad subtiliores ſit peius.
nec semp in pticulari regimie declinare ad gros-
siores. nō tamē cuz cadit ut ius. ſed credo q stan
te uirtute in una pticulari cibatione melius ē ad
subtiliores declinare dictas. Et hoc vult ypo. 1°
regi. acu. & Halie. ſi bene inſpicias. Sed ubi nō
ſit piculuz ſuffocatiōis aut apostematis credo q
in regimie uniuſali ad grossiores declinare dic-
tas in morbis notabiliter magis ipra bēnd⁹ ſit
melius aut saltem secundum pluriuum est me-
melius. Posset ēt dici q ꝑ illam nō veniat uirtus ad diminutionē talē cum
qua nō refici posſet bene unico cibo sed subtilia
re ita q areſiat corpus aut uirtus fiat ꝑ illud im-
potens ad ſubleuāduz ſe est peius q̄ tm ūdē in-
grossare citra limites regimis & dicte. Et iō ypo.
nō dicit q oē peccatū ſubtiliatiōis ſit maius pec
cato ingrossationis ſz q oē peccatū est magⁿ qđ
soluz intelligiſ duobus mōis ꝑdictis & forte hoc
quod Auic. ꝑma quāri de a-fractiōe & augumē-
to a paratis. dicit ypo. in affo⁹ dicto.

soleт 2°. queri absolute que est fortior indi
catio an morbi an uirtutis. Vbi dicit̄
q absolute indicatio ſūpta a uirtute est fortior.
Nam accidēnibus uirtutē diſſoluēnibus illico dan
dus est cibus. cōmeto. 9° prime pricule. Erit̄ qua-
liſcunqz ſit morbus. & cōmento. 9°. de ingento sa
nitatis dicit Halie. Igit̄ ꝑma intentio i oi quidez
uirtute est ista tamē nō est curatiua sed uiuificā-
tiua. Attamen regula debite dicādi cōſtāte virtu
te ſumitur maxime a morbi cognitione.

nutrienſ quoqz. hic ponit aliam diuiſio-
nem de mō administratiōis nu-
trimenti & can. illi correſpōdemē & est ſubdiuiſio
buius mēbri supra positi. ſ. diuiſio cibi. Et diuidi
tur in duas. Primo pōit diſtinctionē. 2°. can. cor-
reſpōdentem ibi ſcōa. Nobis quoqz. Prima i du
as. ſed lego totum ſimul. Dicit ꝑmo q nutrieſ
minuiſ tribus mōis uno mō i qualitate alio mō
in q̄ntate & tēio in q̄ntate & qualitate ſimul.
Dicit ſcōo q differēcia est inter cibuz multe q̄li-
tatis & cibuz multe q̄ntatis. pōt ex hoc intelligi
cibus multe q̄ntatis cōtinue qui modicum ꝑbet
nutrimētuz. Erit ergo ille multe q̄ntatis & pauce
qualitatis sicut olera & fructus. & q̄nqz est con-
uerſo. qa in pauca q̄ntate multū ꝑbet nutrimē
tuz sic̄ testiculi gallox & uitelli ouox. Vbi no-
ta ꝑmo q duplicit̄ loquūtur medici de q̄litate nu
trimenti. ꝑmo de q̄litate opatiua alſando ſ. cali-
ditate & frigiditate & hoc mō nō dicim⁹ hic. Se-
cundo dicit̄ qualitas rōne nutrimenti ut nunc in ē
tū est. & hoc mō dicimus nutrimētū esse multe q̄-
li tatis uel pauce. Et ex hoc potes elicere modum
minorandi cibū in q̄litate. qa dare cibū minoris
nutrimēti. Modus aūt minorādi q̄ntatē est cla-
rus. patz ſcōo q minoratio q̄litatis pōt fi ci quo
dāmō minoratio q̄ntatis. Nā alijs pibus ꝑ cibū
pauce quātitatis minus de nutrimēto dat q̄ ꝑ cibū
multe q̄ntatis. Nota 1°. q. iō cibus ꝑbet mul-
ti nutrimēti respectu alterius cēlis q̄ntatis qa il
lius cibi ꝑ pauca transit i ſuperfluitates & pluris
in alimento. Tertiō notāduz q apud doctoꝛs
ex trib⁹ cāis in genere ꝓuenit q cibus ſit apt⁹ se
cundō pluſias ptes i alimētū ꝙuerti una est fami
liaritas & ꝓuenientia cū ſāguine i ꝑprietate occul
ta. ſcōa est cōuenientia i q̄litatib⁹ manifeſtis. ter-
tia est paſſibilitas cibi ex mō ſubstātie. Proba-
tur prima. Caro ſicca est pluris nutrimēti boi q̄
fenū. quia inter carnes & boiez uel ſanguinē bua-
ruz currit occulta ꝑprietas merito cuius ille ſūt
i ſanguine & calore naturali boīs nāſm̄ mabiles.
& talis & tanta nō currit inter fenū & humanū ſā-
guinez & calorez. ubi ecōtra est reſpectu aſini eq̄
& bouis. Probatur 2°. q uitelli ouox & gallox
testiculi & carnes ſcōz plures ptes ꝙueniunt in
nutrimento bōis q̄ fabe aut lentes aut olera.
Probaſ 3° q liquida plus nutriūt ut in ꝓmento
illius affo⁹ iſmi. facilius est repleri potu q̄ cibo.

Et ꝑ hac mā vide dicta a me in qōibus ſup ſi
lo affo⁹ ſcōe pricule. Facilius est repleri cibo q̄
potu & uidebis quo ſtat. a. cibū ut ſāguis būanus
reſpectu. b. ut uitelli ouox ābob⁹ potatis natura
liter & uirtualiter magis ſimilē esse mēbris tuz in
ꝑprietatibus occultis q̄ in q̄litatibus manifeſtis
& mō ſubstātie. b. & ꝓsimili ābox existēte applica
tione facilius tamē alijs pib⁹ nutrienſ mēbra ex
b. q̄ ex. a. & ſimiliter accipe exēpluz de cibo ſubti
li pauce quātitatis exhibito ſto⁹ calido reſpectu
groſſi ſimilis q̄ntatis. Et eodē mō videbis q ſtat
a. cibū digeſtibiliores esse. b. tuz ex mō ſubstantie
q̄ ex ꝑprietate occulta & qualitatibus manifeſtis
utroqz tamen i equali q̄ntate & ſimili mō appli-
catis melius digerit. b. q̄ a. & multa alia ſerua ad
videndū ibi. Nota quāto q̄ q̄litatiua ſimilitu-
do attendit̄ in hoc qđ cib⁹ tēperat⁹ est qui alijs
pibus est pluris nutrimenti q̄ diſtēparus inter di
ſtēparatos uero calidos & humid⁹. Reliq̄ ſūt nota.

Ex his pz quare fructus & olera ſūt pauci nu-
trimenti. ſ. qa nō habēt cuz boie ita ꝙueniētē ꝑ
prietatez ſicut caro nec i ſua cōp̄one ſūt ita uici
na. Ecōtra aūt testiculi gallox & uitelli ouox.

nobis quoqz. hic ponit can. p°. ge-
nerales attendendos
Scōo ſpāles ex ꝓsideratione nature morbi aut
ꝑtis eius. ſcōa ibi. Plurimū aūt. In ꝑma pte
ponit duos can. Primus can. est. Oēs forti existē
te fame & uenis repletis malis humoribus⁹ crudis
diminuimus cibū ſcōz qualitatez augendo ſcōz
q̄ntatez ut ſanissima fami & tamē nō impediat̄ vir
tus a digeſtiōe humoꝛ qui ſūt in uenis cū ex ta
li cibo modicoz in uenis trāseat. Et ēt ꝓp alias i
tentiones verbi gratia. Si uolumus corpus ma-
crefacere uel ſi uolumus materiā multā a uenis
expellere forti existente appetitu ꝓp timorē apo
ſtematis & multa alia. Secūdus can. ſtomacho
existēte debili qui non pōt rem multā digerere &

nitrite

virtute indigente cōfortīōe tunc minimus i q̄ mate qa dam⁹ cibū paucū multū nutrimenti.

dubitatur. Luca titos can. utz humoribus crudis existentibus in uenis cū forti fame sit dandus cibus multus t pauci nutrimēti negatiue arguit sic. Illis corporib⁹ nō ꝙuenūt cibi multaz supfluitatum generationi sed dicti cibi sunt huiusmōi. ergo ꝛc. maior patet qa q̄ dicti cibi multaz supfluitatū generationi fūt augetes cachochimiā cū uenas ipleaz supfluitatibus. Confirmaf ēt quia in illis corporibus pro bibendi debet indigestio. sed tales cibi sunt difficilis digestionis. ergo ꝛc. minor p3 qa nō fūt nutrimenti pauci nisi quia aut i ꝓprietate nō ꝙuenūt aut i mō subtātie aut i ꝓportione ut p3 in. 8. dcīs. sed q̄cūq3 mō sit pp illud erūt difficilis digestionis. ergo ꝛc. Scōo in hieme est dandus multus cibus t multi nutrimēti. sed i hieme respectu alioz tēpoz appetitus est inctior t crudi būores fūt i uenis. ergo nō nisi multis existentibus būoribus crudis i uenis cū forti fame dand⁹ est cibus pauci nutrimēti. cōsequētia est nota t maior est ypo. in illo affo⁹ Dētes hieme t uere ꝛc. Et minor p3. qa in hieme multiplicatur flegmata t minoraf sanguis t flegma est humor crudus. Et assumptū est Auic. tertia primi ca⁹ de cōpatione q̄litatis actis. Dicit enim q̄ minuit in ea sanguis. t augetur flegma. Tertio t ultimo i corpore i quo mali abūdāt būores est dandus cibus bonus largiter sed ille cibus est multi nutrimenti ergo ꝛc. assūptū est Auic. tertia primi ca⁹. de regie eius quod comedit t bibit. Sepe et cocedit ei in cui⁹ corpore mali abūdant būores ut rex bonā largiter comedat. In oppositū est Auic. hic. Pro solutiōe dubij nota primo q̄ nō est intētio Auic. q̄ humorib⁹ crudis abūdantibus i uenis t forti existenti appetitu sit dand⁹ cibus pauci nutrimēti. Nā uirtus digestiua posset esse debilis ita q̄ nō sufficeret magnaz q̄titatē cibi digerere. sed sufficit q̄ merito istaz dispōnaz deductis cōtrario modi cānd⁹ cib⁹ est dand⁹ multe q̄titatis t pauci nutrimēti. Notādū scōo q̄ ciboz qdā est cib⁹ pur⁹ t qdā ē medicinal⁹ q̄ b3 uirtutē subtiliādi calefaciēdi cōfortādi uomitū ꝓuocādi uel aliq̄ tale ut mel ñ opandi a mā. Nota tertio q̄ aliqui cibi sūt pauci nutrimēti quidā eiz sunt multi nutrimenti t mali. quidā aūt pauci t boni. Et tu vide exempla scōa pīma de eo quod comedit t bibitur ad finez capituli. Tūc sit ista ꝓclusio prima. Grāte multitudine būoz crudoz i uenis cū forti desiderio stat no ꝙuenire cibū multe q̄titatis t pauci nutrimēti. p3 qa stat multitudine būoz esse tāta ut sumēdo cibū piculū esset de crepatura uenaz t sufocatione t dimittendo t euacuādo corpus liberare tur. Scōa ꝓclusio stante humoz crudoz multitudine in uenis t forti appetitu ita fortibus ut nullius indicatio istoz alteriꝰ indicatione uincat ex toto deductis cōtrario indicātibus cibus est dādus multe q̄titatis t pauci nutrimēti. Ista est p mente Auic. t ꝑbat sic rōe. Nā multitudo crudoz humoz nō uincens indicatiōē fortis famis indicat nō impletas esse uenas ne uirtus a digestiōe ꝑbeat. t iō cibus debz esse pauci nutrimēti. Fortis aūt appetit⁹ indicat de famis t sitis extinctione que fit cū cibis multe q̄titatis.

Ad argumēta ad primū dicit pondo q̄ ciboz multaz supfluitati quidā sūt huiusmōi qua ex eis fūt apte naturales supfluitates prīe uel scōe digestiōis generati qa multe feces aut multa urina. quidaz uero sūt tales qa multiplicatui supfluitatū nō naturaliū qa būoz malōz in uenis. Luz igit dicit q̄ cibi pauci nutrimēti fūt multaz supfluitatuz dico uez esse primo modo. Et hoc mō negaf q̄ dictis corporibus nō ꝙuenīant cibi multaz supfluitatū. Sed si dicaf scōo mō cōcedit q̄ illi cibi nō ꝙuenīūt. Sed nō dicemus omnes cibos modici nutrimēti ꝙuenire t multos imo ali quos tales ut cuchimos qa bonoz būoz generatiuos sed paucoz. qa pluria eoz pars secedit i feces t urinaz p uias ductuū nō impledo uenas sicut granata lactuce amigdale. Ad cōfirmatiōez dicimus q̄ illi fūt difficilis digestiōis respectu ciboz nutribilissimoz ut uini t aque caznis. sed ñ tamen oportet esse ita difficilis digestiōis. qa idigestio non ita multū resultit nutrimenti qn in illos sit apta agere t uincere nō obstāte q̄ merito ꝓpter tatis occulte nō scōz multas ꝑtes sint in sanguinem cōuertibiles. Ad scōz dicit q̄ corpōa plurimos cibos sumēcia i hieme bēnt plenitudinem bonoz humoz nō crudoz. Vel scōo q̄ ibi est indicatio indicās quare dent cibi multi sanguinis generatiui ut dicit a Galie. in ꝙmēto. Ad tertiū pp uirtutis debilitatē dicit q̄ cibus bonus ut res bona est cibus medicinalis illis dādus. Aut hoc erit pp debilitatē uirtutis indicātis pp duo dicta Illius aūt textus expositionē uide a me sup illo affo⁹. scōe ꝓticule non pura corpora ꝛc. Scōa dubitatio est q̄ in talibus corporib⁹ sit uehemēs appetitus cū eius humoz crudoz ꝓpria sit causa ablationis appetit⁹ ut p3 ō malib⁹ i hieme i cauēnis habitātibus. Dicit q̄ pōt in eis esse appetit⁹ naturalis mebris respectib⁹ malos būores t attrahētibus bonos a stomacho t epate. posset etiam esse ꝓter naturalis pp frigidum humoreꝫ incitātē appetitū. Secūd⁹ cāus est clarus.

plurimuz amez. Ponit can. de minoratione cibi scōz dispōez mōbi Et qa in morbis differētibus scōz cronicū t acutus nano mō cibū dabimus. t eodē mō uariamus dictaz scōz nationez tēpoz eoz tō prīo dicit Auic. diuersitate minorādi cibū in morbis scōm prīa morboz dictoz differētiaz. 2⁹ scōz differentiaz tēpoz eiusde morbi. ibi scōa. Et quādo plus egritudo. In prīa ponit duas cās. ibi scōa. In cronicis nocz. In prīa ponit duos can. Prīus est ille q̄ inter egritudines plurimū ros laborans⁹ i minorando cibuz in acutis egritudinibus. Secūd⁹ est q̄ i cronicis minoratus⁹ cibū sed minꝰ q̄ i acutis. Et ca primā ꝑtez nota q̄ morbus materiaf q̄ pendet a plentia būoz indiget būoz digestione aut euacuatiōe aut utroq3. Et iō qa nā occupata nō taz bene magrat aut expellit sicut si solus illi rei fit intenta quilibz morbus talis indicat de cibi ablatione. uirtus aūt si sit debilis indicat

de cibi additione p quez cōfortet & ille indicationes sūt quodāmō ptrarie & antēdimus potentiori altera nō negligenda. & hoc totū est dictū supra

Nota q mōboz mālium quidā sūt acuti i quidā cronici. Morbi cronici dicūtur qui ultra quadragesimū diez terminātur. Morbi āt acuti quidaz sunt absolute acuti & sūt qui in xiiij° die terminātur. Quidā sūt acuti cū additione q̄a p acuti qui infra quartūdecimū diē terminant & p acuti q̄ infra quātuz diez terminātur. quidā tropici q̄ ultra quātūdecimū & circa quadragesimū terminantur Oēs tamē acuti i hoc conueniūt q cū velocitate sue terminatiōis sūt semoz accidentiū. Et ideo sequitur. non est acuta nec cronica & hec sūt alibi dicta Ex his p3 q i morbis materialibus acutis vtus magis ꝑsentis subtilitatiōi q̄ indiget q̄ morbꝰ cronicus q̄a acuti cito ſminātur & p modicū tēpꝰ potest virtus melius sustentari cū modico cibo q̄ p multū. Et tō in morbis acutis subtiliamus dietaz & minuimꝰ cibuz plurimū. imo q̄nq̄z auferimus sed in cronicis non tantū minuimꝰ. Nota 3° q q̄a virtus est debilior i morbo cronico q̄ i sanitate ic alijs ꝓbus & q̄a morbꝰ indicat de cibi subtractione tō posita alioz ꝓtare i cronico morbo cuā minuimꝰ cibū respectu cibi inculpate sanoz. Et quo p3 prio q i oi morbo māli est subtiliāda dieta respectu alioz alijs cōditionibus obseruatis.

Patet. 2°. quare i morbo cronico dicit equani a doctoribꝰ & quare a Galieno pria puncta affōz sub illo āffo°. tenues & certe diete dicit q virtus est cōseruāda i cronicis. hoc eis dicu i cōparatione ad id quod fit in acutis. q̄a in cronicis tantū de cibo damus ut videat quasi eq̄ cibo sanoz & virtus cōseruari ut est. P3 tcio non esse nez qō dicūt Dianis & Marsilius. Nō generaliē in omi morbo ab eo sumit indicatio ablatiōis cibi. Nā a morbis q̄ sunt ex inanitione tantū indicat cibi exhibitio ut in āffo°. Ex plenitudine &c. Sequit q̄r to q nō in quolibz morbo materiali salubri ordinā da est dieta in cōparatiōe ad statū. Naz multi sūt tales qui sūt in declinatiōe quibꝰ cibus subuitor est dandꝰ q̄ in sanitate nō meruo status futuri.

Sed tūc cadit periculare dubiuz. utz i morbis mālibꝰ in quibꝰ cibꝰ dz minorari indicatiōe sūpta a mā sit melius minuere cibi q̄ntitatez nō minorare q̄litate aut equaliter aut utrāq̄ simul. videt q potius sit minorāda q̄litas. naz in acutis pusana ordei offertur que minoris est q̄litatis q̄ cibi sanoz & offertur scōz quātitatez cibi cōsueti ut sumatur prio regis acutoz textu 2menti. xxij. naz si bis in die ꝑsueuit comedere bis in die pusana offerri ꝓcipit. Cōfirmat quia i morbis istis sūt exhibendi cibi alicuius & aliquo mō morbo vel cāe morbi oppositi. tales aūt sūt modici nutrimēti ergo &c. In oppositū est cōis modus practicandi. naz dantꝰ pullus pinguz qui estꝰ cibꝰ multi nutrimēti & pauce q̄litatis. In dubio nota. q istī morbi māles q̄nq̄ sunt cū virtutis magna formidine & ꝑcipue digestiue stōaci & nō cū cōrupto aut deiecto appetitu. q̄nq̄ aūt unuz istoz deficit. s. virtus vel appetitus. Tūc sit prio cōclusio tua. Scāndus in infirmo virtute & appetitu i morbo mālī cibus est plus q̄litatiue q̄ q̄titatiue minuēdus mā existente in venis totius vel ci° ambitu. Probatur q̄a p diminutionē q̄litatis fit q nā nō impeditur in digerēdo & p q̄ntitatē cōuenientez appetitui sanitati. Accidit et q̄ pōt magis alterare si alteratiuus detur & alia nocumenta non sequūtur ergo &c. Scōa cōclusio i morbo materiali indicāte minoratiōne cibi stāte cōi appetitu q̄nq̄z diminutus q̄ntatē augem° & qualitatē ut p3 in colliga passione & lapide renū. Et si virtus sit fortis. Tertia cōclusio q̄nq̄z oportet cibū dare pue quātitatis & multe q̄litatis & hoc ubi vtus est debilis nō potens notabilez q̄ntatē digerere aut ubi appetitus sit valde ꝑstrictus ita ut si fiam° nō possz multū sumere & isti sūt casus i quib° bo die

Et quia infirmi sunt delicatiſe patiunt in febribꝰ fastidiuz & abhominatiōe cibi nos damus pullum & oua & aquaz carnis. Quāta cōclusio cū isti cibi exhibent plerāq̄ sunt exhibēdi alicui. nā isti cibi sunt facilē inflabiles tō precipue i febribus sunt ad frigiditatē alicuius cuz decoctiōe lactucaz aut cuz uino granatoz aut similium. Et ex his habemus facilez argumētoz solutionē.

In cronicis autem. Modo ꝓbat ambos can. & p3 ex notatis modus ꝓbatiōis ūboz can. Sz pp iuuenes nota q crisis est uehemens & velox motus morbi quo infirmus ducit ad salutez vel ad mortez Et iste motus plerāq̄ accidit in statu acutoz. cuz ergo uidemus morbuz aliquē crisi terminādoz tunc ordinamus dietā ita ut in crisi virtus nō sit naz debilis q deficiat neq̄z corpus sit hūoribus plenuz ut crisis impediat. Cuz ergo est crisis ꝓpinqua uirtute tolerāte subtiliamus dietaz & auferimus cibuz. Nota scōo q sz nō fiat crisis tamē ꝓpe statuz subtiliamus dietā maxime ex cā infra dicēda & ante statuz caz status est uicinus magis subtiliamus q̄ si essz longinquus alioz posita paritate. Et tō in acutis ꝓ hec duo magis subtiliamus.

Et quanto plus hic ponit can. de minoratione cibi merito tēpore morbi. Et ista ꝓ diuidit in q̄nq̄ ꝑtes scōz quinq̄ can. ibi scōa. Et q̄ntuz egrūdo. ibi tertia In quo tēpoz. ibi quāta. Que egrūdo ibi q̄nta. Nisi cāe. Primus can. est iste q quando egrūdo est in principio. & accidēcia sunt magis quieta tūc nutrimus ꝓfonādo uirtutē & intelligitur q plus nutrimus q̄ in sequentibus usq̄ ad statum sz minus sit q̄ in sanitate nisi fuerit ex causis dicendis in dubio. Secūdus can. est q cuz egrūdo ꝓcedit ad augmētuz & accidēcia augentur tunc minuemus cibuz & hoc duabus de cāis Pria q̄a bemus fiduciā q virtus rōe cibi exhibiti poterit durare cuz maiori subtiliatiōe cibi. Secūda ut virtus alleuietur & nō sit onerata cibo & humoribus hora luctamis. i pugne & hec est hora status. Tertius can. est q in tēpore status regimen uehementer subtiliaſ respectu precedentiuz. Causa est q̄a tunc virtus pugnat. Quātus can. est quāto egrūdines fiunt acutiores tanto subtiliamus

subtilianus uehemẽtius. ꝛ hoc quo ad oia hec tẽ
pora quia pugna eſt maior ꝛ tẽpus quo uir⁹ dz
cũ subtilitatione regis ſtare eſt breuius. Quin
tus can. eſt ꝙa talis ſubtiliatio niſi fuerit cũ ꝓbi
bens. ſ. uirtutis debilitas aut accidens aliud ut i
libris peculiaribus dicit̃ debz fieri in critibus

dubitatur utr̃ in morbis mãlibus dicta debeat ꝓcedere subtiliando uſq; ad ſtatuz inclusiue. Ad ꝓmez negatiuã ar guit ſic. Aliquis eſt morbus materialis in cuius prin. multa eſt repletio ꝑ quã dicta magis ſubti liãda eſt q̃ in ſtatu eſſet ſubtiliada merito illi⁹ morbi ergo ꝛc. aſſũptũ ꝓz in tertiana pura incipi ente ex pluria ſanguinis repletione. Cõfirmatur ꝙa contingit q̃q; principiũ moleſtũ eſſe ꝙa co iunctũ cuz alio morbo ꝛ ſtatũ eius eſſe ſine alio morbo ꝛ ꝓſtat q̃ in princ. erit magis ſubtiliandũ.

Scõo arguit ſic. In quãtana ꝓuenit ſubtiliatõ ꝛ poſtea ingroſſatio ut pria quãt. de quãtana igi tur nõ generaliter in oi morbo groſſitus eſt dictañ in principio. Tertio in pleuretici groſſit⁹ eſt dictañ in ſtatu ꝛ digeſta mã ut decima ſeiũ ꝛ prio regis acutoꝝ. Quãto ſic uirtus i morbo ꝓuenit debi liãdo ꝓcedit ergo indiget maiori refectiõe ꝛ mõ bus ſalubris ꝓuenit minoraꝝ ſalte poſt ꝓncipi um ergo minus indicat de cibi ablatiõe ergo me nus utriuſq; poſt principiũ eſt ingroſſanda dicta

Quinto tũc magis ẽ ſubtiliãda dicta cũ uirtus ẽ fortioꝛ ꝛ pugna eius cõtra materiã morbi maiõ ꝛ mã amplior. Et hoc ẽ in principio ergo ꝛc. mi noꝛ ꝓz ꝙa in principio mã ẽ magis rebellis cũ ſit min⁹ digeſta. Sexto arguit̃ in princ. paroxiſmi ẽ ſubtilius dictañ q̃ in ſtatu uniuerſali ꝓſequẽtia tenet ꝛ aſſũptuz ꝓz ꝓio regis acutoꝝ ab ypo. tertio ꝓgnoſti. xviij. ꝛ Galie. codez ꝓgnoſto dũ di xit. Et deterior hora ẽ cuz inueniũtur ũla membra i deteriori diſpõe. ꝛ manifeſtuz ẽ q̃ hora in qua fũt in deteriori diſpõe ẽ hora inceptiõis paroxiſ moꝝ. In oppoſituz ẽ Auic. hic ꝛ pria quãt. ca pitulo de regie febricitantiuz ꝛ Ypo. pria pecula aſſoꝛtiſſimoꝝ aſſo⁹ prio. ꝛ Gali. i ꝓgnoſtico. In uno dubio ponã notabilia ſcõo ꝙcluſiões. Quãtuz ad ꝓmuz nota q̃ morboꝝ quidã fũt mãleſ quidã ima ꝛ tales. de imaterialib⁹ in ꝓlemu no ꝛ ſexto. Plurimi eiz imaterialiũ morboꝝ nõ indicant de cibi ablatione ut morbi ſequẽtes inanitionem.

Scõo notandũ q̃ morboꝝ mãterialiũ ſalubri um a mã cruda incipiẽtiuz ꝛ ad ſalutẽ terminan doꝝ cõiter quatuoꝛ ſũt tẽpora. ſ. principiũ augu mẽtũ ſtatus ꝛ declinatio ꝛ hec tẽpora dicũt̃ uni uerſalia totũ morbũ cõtinẽtia. Et quedã ſũt tẽpo ra pecularia determinatiũ morbũ reſpicientia. Hic autez ẽ ſexto de uniuerſalib⁹ tẽporib⁹. Nota tertio q̃ uniuerſalia tempora morbi mãlis q̃q; di ſtinguũtur penes accidẽtia q̃q; penes materie di geſtionez uel alterationẽ digeſtioni oppoſita. Et tu uide hoc primo de critis ꝛ p ea que dixi pria pecula afforiſmoꝝ. Nota quãto q̃ i quibuſdaz morbis uniuerſalia tẽpora penes materie alterationes ꝛ penes accidẽtia coincidũt plexq; ut in quibus mã obſeruatur ad unicã creticã expulſiones. quibuſdã uero nõ coincidũt. Et tu uide ubi ſupra

qõne mea de magnitudine morbi ſcõa pricula af foꝛtiſſimoꝝ. Nota quinto q̃ in ſtatu morbi ſalu bris diſtinguũt̃ tẽpora penes digeſtionẽ materie quia in ſtatu inuenit mã magis digeſta q̃ ante. ꝛ cuz bo ẽ magis calefacta multũ mãz ꝛ uirtutez ſtrituas ad opandum in ea reſpectu ꝓcedentiũ tẽpoꝝ. Paritate poſita in ꝑte loci ꝛ ꝙntate eius. Et io cuz natura uincere debz in ſalubri morbo oz tũc mãz fortiſſime q̃ tale mãz pugnare. In princi pio uero ꝛ augumento ꝑ ꝓtrarias cãs pungit eã Et ita dicaf de augumento tanq̃ medio nõ ſe ha bente. Nota ſexto q̃ in principio quo ad acci dentia nõ multũ ſtimulaf uirtus ad agendũ i ma teriã morbi ſed in ſtatu quo ad accidentia multũ ſti mulaf ꝛ ſo fortiſſime tũc conaf aliis gibus. Et quo pz q̃ hac ꝙtate ſtante fortior ẽ actio nature in morbuz in hoc ſtatu q̃ in principio uel augumento ꝙa augumentũ mediũ huius medio nõ ſe habz. Nota ſeptimo q̃ ex cibo exhibito in mõ bo materiali quatuor nocumenta ſequũtur ꝛ ſũt iſta. Virtutis aggraoatio. Scõz ẽ pestilentia uirtu ti facta i tranſmutãdo debite morbi mãz cuz ſibi difficilius ſit duo pati. ſ. cibuz ꝛ bũoreꝝ q̃ unum ſolũ tranſmutare. Tertiuz ẽ diuerſio inſtrumenti quo uirtus opatur. Naz ſpiritus diuertif a loco ubi ẽ materia ad locũ cibi digerẽdi. Quãtuz ẽ ge neratio mali humoris ex cibo ſũpto ꝓtematum ali calore agente i cibo ut i febre aut mali calore ipz nõ debite tranſmutãte. Quintuz põt eſſe alteratio corpoꝛis a tali malo bũore genito ꝛ aggraoatio. uel opillatio aut catarrus nauſeatiuus uel corrup tio imaginatiõis uapoꝛib⁹ aſcendẽtib⁹ ad caput. ꝛ breuiter alicuius morbi uel accidentis augumẽ tatio. Nota octauo q̃ illoꝝ nocumentoꝝ quedam ſunt magis apta ſequi cibi exhibitionez cũ multa ẽ caliditas aut mala ꝙlitas morbi. Quedã cuz uir tus foꝛtiſſime agit in mãz ut uirtutis diſtractio uel impedimentuz operationis eius. Nota nono q̃ ſiat uirtutez eſſe magis pataz in mãm agere ꝛ q̃ põt q̃q; foꝛtius agere nõ obſtante q̃ minus ab ea ſtimuletur. Mã ſiat ꝓparatiõe plus facere ad fo tunditatẽ operationis q̃ faciat ſtimulatio. Vide ba bitis ſit hec pria ꝙcluſio. In principio morbi mãl uniuẽſalt rã q̃ ad accidẽtia q̃ quo ad materie di geſtionẽ uel alterationẽ ſubtilius ſtari eſſe dicẽdũ q̃ in eiuſdẽ morbi ſtatu. Pz ubi cũ principio illo aliqua foꝛtis indicatio ꝓungaf ex alio morbo ut tactuz ẽ in argumento prio ante oppoſituz

Scõa ꝙcluſio deducta cotuſtibz rei indicatiõe ꝓter indicatiões a morbo ꝛ eius cã ꝛ uirtute nõ in cuiuſlibz morbi principio ẽ groſſitus dicẽdus q̃ in ſtatu. Pz ꝙa ſiat in alicuius morbi princip⁹ uiendus eſſe dicta tenuiſſima ut i morbo pacuto Tertia ꝙcluſio i morbo mãli ſalubri cuius prin cipiuz plurimũ ren otuz ẽ a ſtatu eius deducta aliis ſignificatiõibus a morbo illo ꝛ cã eius ꝛ uir tute alias p̃bitas groſſitus ẽ dicẽdus ꝓſtare uir tutis ꝛ in principio quo ad accidentia q̃ in ſtatu quo ad accidentia. Concluſio pz ꝙa magis nocenf ex eque groſſa dicta in ſtatu q̃ i princip⁹ Nã cuz uirtus in mãz fortiter operaꝛ ſequiſ eius diſtractiõem eſſe maius nocumẽtũ ꝑpter ꝙa uir

mis magis stimulatur. unde nō possz cibū digerē re. ꝛ ió ad peiores būores querier etur ꝛ minus bonuz nutrimētuz cāzet. Quarta cōclusio in p dictis morbis alijs ꝓbus ꝛ alijs indicatiōib⁹ de ductis subtilius ē dietandū in statu quo ad digestionez q̄ in principio. Pz q̄a in illo ē uirtus uelo cior ꝛ magis uelocif agens i mäz. ergō impedimen tuz distractionis maius ꝛ alia sūt paria ut pono.

Quinta cōclusio tribus quo ad materie altera tionez ꝛ quo ad accidēcia coincidentibus in prin⁹ multū a statu distāre generaliꝫ ꝓcedendū ē a pn̄ usq; ad statuz subtiliādo ꝓstāre uirtute ꝛ aliꝫ in dicationibus a morbo cā ꝛ uirtute cessāntibus ul ꝓbus. Ista est ponēda ꝓ mente Auic. ꝛ pz quia q̄to magis uersus statū ꝓcedimus tāto nocumē ta cibatiōis euant maiora ut colligif ex notatis.

Sexta cōclusio. In morbis i quib⁹ hec tēpora nō coincidūt stat subtiliuꝫ esse dietanū in augmē to ꝛ princ. quo ad materiei digestionē q̄ in statu Pz q̄ stat mäz ē pauciorez i statu imanū ꝛ ui ti molestā min⁹ q̄ min⁹ malum ē cibare tūc q̄ i princ. in quo erāt oppolita hoc accidit plexq; in pleuresi ꝛ i morbis in quibuꝫ ualde notabilit ma teria minoraf. Septima cōclusio i morbis i q̄ bus hec tēpora nō coincidūt stat subtilius esse di etandū in statu eiusdez morbi quo ad acciden tia ꝛ q̄ñq; ecōtra. Quādoq; eiz quātūcunq; modi cum posset i accidētibus status quo ad acciden tia superare statū quo ad digestionem ꝛ ꝑplus stat q̄ñq; superari ip̄z statuz quo ad accidentia a statu quo ad p̄parationē materiei. stabit igif q̄ maius erit nocumentū in cibatiōe in statu quo ad dige stionez materie q̄ in statu eiusdez quo ad accidē tia ꝛ ecōtra. Ex his pz argumētoꝝ solutio.

natrient preterea. hic ponit tēta distinc tio que sumit ex parte mōi sub stantie scōz cōiter exponēres. Et p⁹ ponit distinctiō nez. scōo ponit can. cōrespōdentez. scōa ibi. Et no bis quidē. In pria intendit duas distinctiōes quaꝝ pria est ista. Nutrimentū quoddaz ē uelocis pe netrationis sicut unū quoddā ra de sicut assata ꝛ frixa. Scōa distinctio. Nutrimentū quoddā ꝓbz nutrimentū spissuz ꝛ tarde resolutiōis ut caro pō cina ꝛ uitulina. quoddā subtile ꝛ cite resolutiuf ut uinū ꝛ ficus. Nota hic p⁹ q̄ distinctio pria. s. q̄ aliquid sit tarde resolutiōis aut penetrationis pendet aut ex mō substātie q̄a subtilia faciliuꝫ pe netrāt aut ex qualitate. q̄a illa que sūt tēpata ad caliditatez ꝛ humiditatez declinantia sicut citius digeruntur ita et citius ꝛ faciliuꝫ penetrāt aut rōe sue ꝓportionis. naz quidā ex sunt que ante suam digestionē penetrāt ut uinuz. Dicit postea ex his que dicūtur scōa primi ūma de pulsibus ca⁹ de uariatiōe pulsus ex cibo. Sed scōa distinctio ē q̄ quoddā nutrimentū cōstans ꝛ tarde resolutionis quoddā subtile ꝛ cite resolutiōis pēdet ex mo do substātie quasi solūmō quia subtilia nutrimenta prestāt cito dissolubile grossa uero ecōtra.

Similiter sicca cōstās ꝛ humida dissolubile. Quare Galien. prio alimentoꝝ ca⁹. xviij. dixit q̄ humidiora consistentijs medicuz alimentuz dant .i. modicuz durās ꝛ facilis euaporationis.

et nobis quidem. Nūc ponit can. ꝛ sunt quinqz. scōa ibi. Et nos. tēta ibi Et teremur. quarta ibi. Sed eligimus quinta ibi. Raro. Prim⁹ can. est Oportz uirtute digestiua existēte ita debili ut nu triens tarde digestiōis debito tēpore non ualeat digerere cū casu uirtutis alialis dare est nutriens facilis digestionis ut uinuz ꝛ uinelli quoꝝ ut in li poribomia ꝛ defectione uirtutis ꝛ syncopi. Se cundus can. est. Post comestionē ciboꝝ tarde di gestionis cauēmus ab exhibitione cibi facilis di gestiōis ne digerat prius ꝛ postea cōmisceat cū eo ita ut inde sequat uitiusq; corruptio ꝛ ō hoc dicituꝫ est. 8. in capitulo de regie ci⁹ quod comedit ur ꝛ bibit. Tertius can. est q̄ in corpore in quo sunt opilatiōes aut ualde facilē fiunt cauē duz est a nutrientibus grossi nutrimenti q̄a illud addit in opilationez cum fiat opilatio ex hūoribus aut multis aut grossis aut uiscosis. Quar tus can. est q̄ in corporibus fortibus ad fortiora exercitia ꝓparatis dāda sunt nutrientia tarde digestiōis ut grossi nutrimēti ut nutrimēti nō ci to ex labore dissoluantur ut caro uaccina assata ꝛ porcina. Quintus can. ē. q̄ in corpore q̄ ue locius cadit in opilatiōez dāduz ē nutrimentum raꝝ ꝛ subtile. Et hi can. sunt notati ex his q̄. 8. ca⁹. de regie eius quod comeditur ꝛ bibitur dicuntur. ideo nō repeto.

medicatio autez. Positis can. ad unum instrumentū curatiuū pti nē tib⁹. s. ad dietaz ponūt can. ad aliud instrumentū pertinentes. s. ad medicinaꝝ exhibitionē. Et diui ditur in duas. Nā primo ponit que ꝛ quot sūt cō siderāda generaliter in exhibitiōe medicine. scōo que regule attendunt ur i dando medicinas. scōa ibi. In electiōe qualitatis. De pria dicit q̄ me dicatio que fit ex medicis nec habz regulas i. tres sunt generales intentiones quas hēt medic⁹ cōsiderare in dādo medicinas. ꝛ dicunt iō regule q̄a p illas regulas dirigit medici intentio ꝛ opatio. Dicit scōo q̄ pria istaꝝ est regula eligendi q̄litatez puna calidā frigidā ꝛc. Et p hoc intelligē maneriez uirtutis que a forma opaf uirtus edu cinā colere uel flegmatis. Scōa regula est ad eli gendaz mensuraꝫ pōderis exhibēdi ut ℥. i. aut ʒ. i. ꝛ regulā gradus eius ut quod in primo gradu ul ꝛ⁹ ul alio. Tertia ār generaf regula ē eligendi cōueni entē horā sue administrationis.

dubitatur Dic in debita administratiōe medicinaꝝ tantū tres regule sunt attendende. Et uidef primo q̄ nō sint nisi due ut uult Gali. ʒ⁹ regni. s. q̄litas ꝛ q̄ritas q̄ po nere tempus est superfluū ut ibi ponit Galie. in cō siderationē debite administrationis sex res non naturalium. Scōo preter istas sunt multe cōside rationes sicut ꝓmixtiones ꝛ loca p que medicine sunt offerende ꝛ artificiales preparatiōes ꝛ mod⁹ substātie ꝛ uirtutes scōo tegni ꝛ ꝓprietatez occul te ut ifra patebit. Preterea ipugnādo ꝓma sūt p siderāda decez ut infra tertio capitulo. Pro do bio nota primo q̄ in administrādo medicinā que dam ꝓsiderāda sunt ex pte medicine quedam ex

parte utriusq3.nam cū medicina nō possit debite offerri nisi in cōpatione ad corpōis indigentiā p3 q nō ꝙuenienter offert & artificialit nisi cognita corporis dispōe & ipsius medicine & ēt habituū ne unius ad reliquū. Nota scōo q de his que sunt ex pte corporis considerāda nō intendit hic Auic.nūc sed principalit de his que ex pte medicine ꝓsiderantur. Notāduz tēto q hic p qualitatez nō intelligimus qualitatez primā ut.8.dixi sed oēz dispōez medicine denominatiuaz merito cuius est opatiua sic uel sic nō specificādo fortitudinez. Per ꝗtatez uero intelligimus dispositionez medicine p quaz ꝓsideraf ut fortiter uel debiliter est opatiua ut pondus mensura uel gradus.

Nota quarto q ad sciendū qualitatē & ꝗtatez debituz medicine offerende exquisite oportz scire oēz cōditionez facientē de hoc ut debite offeratur. Et ad habendū artificialez estimationem uicinaz ueritati de qualitate & ꝗtate offerende medicine oz habere plurimā cōsiderationē rerū facientiū ad hoc ut medicina sit cōuenies cōpozi. Opz ergo esse i ōbita qlitate pp illaz cāz & i debita ꝗtate. Ex quibus p3 q ille due generales ꝓsiderationes sufficiūt ex parte medicine offerende & ita ēt ex parte aliaz rez cōpori nostrō applicandaz & hoc uoluit Galie.tertio tegni & nō sua.

Vltimo nota q lz rō ꝛeporis includaf in ꝓsideratione istoz duoz tamen eius specificatio facit doctrinaz faciliorez. Et hac de cā Auic. ipsaz tanq̄ tertiā posuit & Galie.ita fecit loco allegato. Ex quo p3 q ille tres ꝓsiderationes sunt habēde.

Patz scōo q si istoz una includitur i alijs duabus. P3 tertio q ista una p unius illoz tātū exēplificatiōe nō fuisset debite intellecta cum nō rātum ad ea referatur. Multotiēs eiz, tempus ē indebituz in dādo medicine exhibitionez nō pp qualitatez seo pp ꝗtatez & multotiēs econtra.

Ex quibus sequif q lz illis includaf cōsiderationibus facilior tamen habef doctrina sigillatiz determinādo quod Auic.fecit. Ad argumēta in om.p3 solutio. Solutio primi est q illoz plurima reducunf ad cōsiderationē determinate qlitatis & ꝗtatis. Ad secūduz dicif, q illa de cā ꝓsideratur ex pte corporis & includūt in debita qlitate & qntitate medicine cōsiderāde.

In electione Antez exequif de istis regulis. Et diuiditur in tres ptes.ibi scōa.Quāttas aūt.ibi tertia.Ex pte aūt egritudinis. In prima pte dicit duo. Primuz est cognitio absolute qlitatis medicine utputa caliditatis & frigiditatis nō ꝓtrahendo ista ad mensurā uel graduz nō habef nisi ex nā egritudinis.Dicit secūdo q hoc ē isto mō q̄a cognita q̄litate morbi eligimus medicinā ꝓtrariā.Et rō qz ois cura fit p cōtraria lz sanitatis cōseruatio fiat p similia. Circa litterā nota primo q qualitatem medicine qnq3 cōsideramus absolute trahēdo ad determinataz potentiā uel gradum uerbi gratia qō est calida uel frigida &c. Secundo consideramus cōtractā ad ꝓprietatez aī ad ꝓportionez cognitio spēi uel essentie morbi facit nos absolute cognoscere ꝗtatez medicine & ñ aliud ꝗ cognito essentie. Sed qualitaf cōtracta mō dicto potius refertur ad ꝗtatez ut.8.habitū est. Et ideo de illa infra dicef. Ex quo patet q ly absolute in textu debz coiungi cuz ly ꝗntatis. Scōo nota hic būc locū solere duplicit exponi, uno mō sumēdo egritudinē ꝓprie.ita qō cum ut sic nō dicimus egritudinē nec accidens ut sic dicam⁹ egritudinez. Et uidef q curanto soli morbo debeatur & cāe precisio ut in ꝓmento illius aforismi. Ex plenitudine quecūq3 egritudines fiūt euacuatio sanat. Et scōo terapeuce uoluit Gali. & Auic. q in curatione que est morbi remotio q̄litas medicine boc faciēs debz esse contraria. quia debemus eligere medicinam contrariam. Sed multotiens in opē pulsionis medicamē sumif cosimilis qualitatis cuz morbo ut cū damus scamoneā ad euacuandū colerā facientez tertianā uel sit m calidus ad digerendū flā faciens quotidianā. Secundus modus exponendi est intelligere hic p actuz curatiuuz actuz remotiuū rem preter naturaz siue sit morbus siue cā siue accidēs. & tūc p egritudinem nō intelligimus tantū morbuz stricte sed oēm dispōez pter naturalez siue sit cā siue accidens & eru sensus. Qō ab essentia rei pter naturam sumimus ꝗtatē medicine absolute loquēdo de q̄litate. quia medicina de sui q̄litate debet esse cōtraria ei. Et tūc est cōsiderādū q cōtrariā qñq3 sumūtur ꝓprie, ut qñ dicimus cōtraria q̄ i codez genere posita maxime a se inuicē distant. Qñq3 uero impropie p oi alterius remotiuo. & boc mō sumif hic cōtrarium quod dicit cōtez a medicis cōtrarioz uirtualiter qēadmodū uere & stricte cōtraria sunt se inuicē corruꝑ tiua. ita illud in medicina dicitur rei preter naturā cōtrariū qō est eius remotiuū. Et hoc mō intelligit Galie.in terapentica. Sumif ergo ptrariuz p cōtrario efficiente & nō stricte. Ex quo sequif q nō incōuenit duo ptraria esse boc mō quoꝝ utrūq3 compatum boi tempato est ca m. & tamē alteri p illā qualitatez cōtrariatur. unde i morbo calido cōuenit medicina calida ut in cancrena p putrefactionez que ē a raliditate ꝙuenit canteriuz calidum & in apostemate calido iuuat ꝓmittere ꝑcussiua frigida & in declinatione calida. Et hoc mō intelligendo ptrariuz uerꝝ ē q omis cura ē p cōtrarium.

Quod aūt ab Aui.infra dicif q ois egritudo suo medicaf cōtrario intelligendū est de cōtrario stricte & nō de mō dicto quod taz cōcessuz est.

Et p hoc uolo excusari a disputatione utr ois cura fiat p contraria.

Quantitas autem. Nūc exequif & diuidit in duas ptes. Prio eius enumerat ea a quibus fit uel sumitur cognitio ꝗtatis, medicine. Scōo sigillatiz, ꝓsequif ostēdendo qūo sumaf. scōa ibi. Natura uero. In prima dicē q natura ꝗtatis medicinaz scōz, modū mēsure artificialis cognoscif ex duab⁹ rebus. s. nāz mēbri & ꝗtatiue egritudinis. Cognoscit ēt p res q sui cōuenientia & aptitudine habēt hoc significare. s. mēbri naturā & morbi ꝗtatē sicut sūt eras & genus & sexus consuetudo & tēpus & regio & aer & uictus & formā. Circa partem nota primo q

Auic. dic̃ duo genera postea enumerat tria a q̃-
bus illa cognitio q̃ritatis sumitur. Et ro est qa p
tenia sub mẽbro ternio non significat de q̃ritate
medicine nisi p q̃to significat naturã morbi aut
mẽbri q̃ritate. Scõo nõto qõ dicit scõz modũ
mẽsure debite que est scõz arbitriũ extimationum
certe ueritati ꝓpinquũ nõ oio certuz. Naz ut ter
tio de ingenio sanitatis dicit q̃ una est res q̃ nec
calamo scribi nec lingua ꝓferri certa rei qualis-
tas. Tertio nota q̃ p uirtutẽ intelligimus for-
titudines aut debilitates z p formã intelligimus
corporis babitudinẽ pinguedinẽ aut macredinẽ.

natute uero- Prosequit de illis diui-
ditur in duas scõz qõ õ
duobus determinat. s. de rebus que sua quenien
tia significãt ꝓout i alia pte suprius diuisa ꝑs. Su
it eiz in ca° q̃daz subordinatio ut beñ nota. Di
nus scõa para est ibi. Scõz vo egritudines. P ia
in duas. primo enumerat ea que sũt i natura mẽ
bri ꝓsiderãda scõo exequitur. ibi scõa. Et ꝓplexi
ones quidem. Dicit primo q̃ cognitio nature
morbi q̃rius attinet ꝓposito ꝓinet cognitionem
quatuoz rez. s. mẽbri z operatõis eius z plasma-
tis z situs eius z uirtutis eiusdez. Vbi nota q̃ bic
p cõplexiones intelligimus nales z nõ accidenta
les. Nota scõo q̃ p creationez intelligim⁹ plas
ma cõtinẽs in se quatuor maneries. s. naturam
uiaz figuraz z receptaculuz z superficiez licet bic
plasma nõ scõz oẽs suos modos ꝓsideret in sci
endo q̃ritatez medicine ut infra patebit. Tẽtio
nota q̃ p situz intelligim⁹ duo. s. locieraẽ ut scio
q̃ mamille sũt ita situate q̃ eaz duc uene magne
ad matricez terminate aduenĩt. Et intelligimus
locuz corporis ut in superiori dextro uel sinistro
rẽ. Quarto nota q̃ p uirtutẽ nõ intelligim⁹ ro-
bur sed maneriez uirtutis aie uel potẽtie anime
cuius opatio i mẽbro ꝓpletur ut qa ibi sit uirt⁹
uitalis uel aialis aut q̃ sit uirtus uitalis necessa-
rie opationis ad esse uel nõ esse. ergo ꝓsiderank
ut infra uidebis i mẽbri natura. Nota qnto lz
q̃ritas discreta z ptinua sint ex pte mẽbri nature
z similit numerus ab illis tamẽ nõ sumit indica-
tio de fortitudine medicine z ideo istas tacuit ut
si q̃ritas hoc significat res erat nota z qũo z ideo
nõ fuit opportunuz dicere.

et complexiones Nũc exequitur
z diuidit i qua
tuor ptes scõz q̃ quatuor sũt in natura mẽbri cõ
siderãda. sa°a ibi. Et creationis quidẽ. tertia ibi.
Et situs. quarta ibi. Et utilitas quidẽ. De pria
dicu illaz cõclusionez. Cognitio cõplexionis na-
turalis mẽbri patientis iuuat ad cognoscendũ na
turaz uel mẽsurã artificialez cõplexiõis egritudi
nalis. Naz cuz scit q̃ta est naturalis cõplexio z
q̃rius est totus aggregatuz tũc scit q̃ta est distã
tia a nãli ꝓplexione. Sed cognita mẽsura egritu
dinalis cognoscimus naturã medicine reductiue
ad sanitatez. ergo tandẽ p cognitionez cõplexio-
nis natur alis iuuatur ad faciendũ artificialẽ mẽ
surã medicine approximate uerbi gratia. Si sciaf
q̃ naturalis ꝓplexio mẽbri est frigida z egritudi
nalis est calida tũc sciemus q̃ multa indiget infri
gidatione q̃a ibi est elongatio a naturali disp̃one
Sed si ambe ꝓplexiões z naturalis z accidẽtalis
fuerit calide. tũc pauca sufficit infrigidatio. Lit
ca quã partez nota q̃ nõ est Auic. intento q̃ so-
la cognitio naturalis ꝓplexionis mẽbri facit nos
sufficienter artificialez cognoscere q̃ritatez z ad
iuuat ut sciaz morbuz. Naz illa cognitio adiuuat
ad sciendũ differentiaz lapsus cõplexiõis saltẽ gra-
dualez a ꝓprio tẽpamento egrotantis mõ dicto
in exẽplo. Et ad tale tẽpamentũ est corpus re-
ducendũ. Et ideo scit q̃ritas quodãmõ infrigida
tionis aut alteratiõis requisite p quã et iuuamur
ad sciendum mẽsurã medicine. naz alijs partibus
ad plus infrigidãduz fortiori indigemus medicina
infrigidãte cuz ꝓtinue medicina patiat z debi
litetur a corpore. Et hoc mõ exposituris nõ uide-
tur Auic. inuere q̃ fortiora infrigidãtia sint ap-
proximãda frigido calefacto q̃ calido aut ecõtra
sed q̃ posita q̃rate in sensu caliditatis in mẽbro
naturaliter frigido z accidẽtaliter calefacto mutatur i
frigidatiõe indigemus in frigido. Vtr aũt ista
indigeãt fortius infrigidãtibus nõ dicit. nec dicit
ut supra supposita equali graduali differentia lap-
sus in corpore calido a ꝓprio tẽpamẽto quis
istoz sit peior lapsus uel maior z ideo nõ perti-
net buic loco disputare utr lapsus similis sit pe-
ior lapsu cõtrario. Sed in cõsequenter solet bic
queri utr lapsus similis sit deterior q̃ lapsus p
manus. Sed est dubiuz lõgoz cuius determinati
onez uide i illa qõne sub illo affo° In mõbis mi
nus ꝓdicitur egrotantes q̃ feci.

dubitatur Duoz colerico z flegmatico
equaliter febrientibus frigidio-
ra ꝓueniãt colerico q̃ flegmatico. Argnit negati
ue sic. Aliqua sufficiũt infrigidare colericuz q̃
nõ sufficiunt infrigidare flanicuz ergo frigidiora
requirũtur ad infrigidationẽ flegmatici q̃ coleri-
ci. Assũptuz ꝑs quia medicina equalis caliditã-
tis cuz flegmatico febriciãte nõ sufficit ipsum in
frigidare cuz sit similis. z illa sufficit infrigidare co
lericuz quia remissionis gradus caloris ergo rẽ.
Scõo in flanico febriẽte ꝓueniunt frigida mẽrito
discrassie removẽde z merito naturalis ꝓplexio
nis ꝓseruãde. sed colerico merito discrassie con-
ueniũt frigdia z merito cõplexionis naturalis ca
lida. ergo frigidiora ꝓueniũt flegmatico q̃ coleri
co. Cõsequẽtia nota qa merito discrassie uiraq
existente equali eque frigida cõuenirent ergo cũ
alioz flante q̃rate frigidis mendũ sit in flegma-
tico z calidis in colerico fortioribus frigidis indi
get flegmaticus q̃ colericus. Assũptũ est Galie.
viij. terapeu. ca° ultimo. Tertio ad intensiorẽ
graduz frigiditatis debz duci corpus flegmaticũ
q̃ colericum febriens. ergo infrigidãtibus indigz
intensioribus. Cons equentia nota quia saltẽ frigi
dis eque indiget sicut eris in fine aut frigidiori
bus. Sed nõ tam frigidis indiget colericus qa p
minus frigida saltẽ reducta poterit ad suum te-
pamentum reduci cum talia sint citra caliditatem
colerico nãlem. Preterea fortior z maior lap⁹
alijs ꝑibus fortioribus indiget curatiuis. lz lapsus
flegmatici est maior cum sit dissimilis. ergo rẽ.

Ad eandem ꝓz videt̃ mens Auic.bic.

ut oppositus Arguit sic. Magis re sistit colericus cãs in. frigidãbus q̃ flaticus. ergo fortiorib⁹ ut dicit in frigidantis. Consequẽtia nota ꝫ antecedens ꝑz qã maior est in eo mensura caliditatis ad resistẽdũ infrigidãtibus ꝑ quaz totum resistit. Confirmat̃ quia colerico datur frigida ꝑ morbo remouendo ꝫ ꝑ lapsu coplexionis ad similia, ꝓbitedo Sed flegmatico ꝓuenit̃ frigida ꝑ cuia lapsus ꝫ calida ne ꝓplexio nãlis ad tm̃ ne tabat̃. Circa istã qõez est ꝓmo notãdũz q̃ aliud est dicere frigidiora copetere ꝫ aliud est dicere potentius frigidare Nã licz opiuz fu nalit frigidius q̃ lactuca possz tamẽ sumi ita ꝓua q̃tas opij ꝫ ita magna q̃tas lactuce q̃ potentior esset lactuce q̃tas ad infrigidandũ q̃ q̃tas opij ꝫ tñ nõ obstãte q̃ illo ꝑuus cuz opij posset ꝫ debz dici frigidius q̃ lactuca tamen illa q̃tas magna est potentius infrigidãtiua. Scõo nota q̃ colericũ ꝫ flegmaticũ equaliter febrire intra modos loquẽdi doctoꝝ pot̃ dupliciter intelligi uno mõ qo ita febriãt ãbo q̃ ad tactum appareant eque calidi. Scõo mõ q̃ eq̃ li gradu febril caloris recedãt a tẽpãmẽto ꝓpo ita q̃ si ꝑ unuz recedat colericus a sua colericitate uersus calidius similit̃ flegmaticus ꝑ unũ differt graduz a sua naturali ꝓplexiõe. Tertio nota q̃ aliq̃d pot̃ce potest frigidũ qđ nõ uelociter i frigidat iuũ passuz. ꝫ pot̃ esse aliquod debile frigidum intense infrigidãs ꝫ uelociter suũ passuz. Et hoc ꝓtingit ꝓp̃ ptietatem passoꝝ ꝑcipue qã respectu potentioris erit ẽt passuz multo potẽ⁹ ꝫ q̃q ꝓp̃ alias circũstãtias ut applicatiõis ꝫ tñamentoꝝ. Quarto nota q̃ cũ dicim⁹ aliquod esse forte infrigidãs pot̃ ex cõi usu loquẽdi intelligi duobus modis. Uno mõ ꝛõe fortitudinis agentis. ꝫ hoc mõ semp illud dicit̃ fortius infrigidans inter duo infrigidãtia qđ est in se potentius frigiduz. Scõo mõ in ꝓportione ad infrigidationez quã facit ita q̃ illud quod magis infrigidat dicit̃ fortius infrigidãs. uerbi gratia sit. a. potẽs ut octo. b. vo resistens ut quatuoꝝ. a. agat uelocitate ut duo sed sit. c. potẽs ut sex d. uero resistẽs ut unuz. c. agit uelocit̃ plus q̃ ut quatuor ꝫ tamen. a. est fortius infrigidãs ꝓmo mõ qa habet maiorez potẽtiaz infrigidãdi. c. uero est fortius infrigidãs scõo mõ qa magis infrigidat. Quinto nota q̃ ẽt apud mõs loquẽdi medicoꝝ duob⁹ mõis aliquid dicit̃ fortius infrigidans. Uno mõ dicit̃ fortius. qa maiorez latitudinẽ frigiditatis i ducit in eq̃li tempore sicut si unũ inducat in horam duos gradus ꝫ aliud unũ graduz illo quod inducit duos grad⁹ ẽ fortius infrigidãs. Scõo mõ dicit̃ fortius infrigidãs qa maiorẽ latitudinez frigiditatis educit siue i ipe equali sine i maiori sicut dicimus q̃ fortius infrigidãs est unũ ꝑ manere in aere mediocriter frigido ꝑ diez q̃ ipsum idez ꝓmanere in aere valde frigidiori ꝑ paruum tempus ꝫ tñ ille aer mediocriter frigid⁹ dicetur fortit̃ infrigidatiuus siue forte infrigidãs ꝫ ille frigidior dicit̃ debiliter infrigidãs nõ obstãte q̃ ille aer frigidior ꝑ tẽpore quo agit uelocius infrigidet. ꝫ sc̃m hoc ẽt medici dicunt q̃ aliq̃d est fortius ifrigidans quo ad unã applicationem cui. sed aliud debilissimũ ꝓp̃ unã applicationez fieri fortius infrigidãs qa multotiez applicabit ita ut tandez plus de frigiditate inducat. Sexto nota q̃ irrigatione fortez uel debilem uel frigida aq̃ proximãda tantũdem uel tantilla nõ solũ ex ꝓplexione patientis ꝫ q̃litate q̃tate morbi iudicamus. Haz uirtus ꝫ natura medet̃ tẽp⁹ ãnt ꝫ nulla alia fuit ꝓsiderãda q̃ q̃q̃z indicãt ꝑ ꝓtrio debilis ꝓplexione q̃q̃z cõtrio mõ. Septimo nota ꝑ tinatũ in tlio capitulo ꝫ octauo terapetice ca°. ultimo esse ponendã gnaliez aliorũ indicioꝝ. Et erit sensus cõnis. utz colerico ꝫ flegmatico corporibus calefactis equaliter ꝑter naturã frigidiora ꝓuenãt colerico q̃ flegmatico alijs ꝓbus indicationibus q̃uz est possibile ꝓuia ex uirtute ꝫ natura ꝫ tempore ꝫ alijs infra dicendis in tlio ca°.

His itaq̃z declaratis in residuo ponã duos articulos. In ꝓmo nam̃ bo opiniones aliorũ i narratia. In scõo uidebit̃ de mõ quodã mihi magis ꝓbabili apparente.

quantum Ad primuz est prima opio cõ ciliatoris ꝫ Dicit ipsuz sequẽtis i quibusdã ꝓclusionibus. Et hec est ꝓia conclusio. Colerico ꝫ flegmatico equaliter febricitãb⁹ fiat ꝓp̃ dispatiez frigidiora esse offerenda colerico i una uice ꝫ ecõna flegmatico. Probatur cõclusio qa si uirtus flegmatici sit uirtus valde debilis nõ tolerãs aproximatiõez multoꝝ feriorꝝ ꝫ cuz hoc tempus hiemale ꝫ regio frigida ꝫ cõsuetudo sumendi talia ꝫ corpora tenuiora in flegmatico. Colericus uero febriat in tẽpore calido ꝫ cũ uirtute robusta ꝫ sit frigoris assuefactus nõ ẽ dubium frigidiora cõpetere colerico q̃ flegmatico qa indicationes ad frigidiora sũt fortiores ꝫ ita i ꝓtrario cãu ꝓpinqre posset oppositũ. In ista ꝓclusione nemo discordat. Scõa cõclusio colerico ꝫ flegmatico equaliter febricitãbus ut eque calidi ad tactuz uideãtur frigidiora cõuenire flegmatico q̃ colerico ceteris ꝑib⁹. Quia illi competunt frigidiora qui magis ꝓximatus est a nãli cõplexione uersus caliduz sed flegmaticus est butirosmõi. ergo ꝛc. Et hoc est de mente Auic. bic ꝫ Gal. octauo terapẽtice ca°. ultimo. duz compauit colericum inuenit assueto dicte calide ꝫ sicce. ꝫ dixit flegmaticuz corpus ꝑuerile ꝛc. Item ꝑ ori quidã ꝫ ꝑcter naturã ꝫ etatez ꝫ similibus cuidez dictationib⁹ assuetis apta sicciora ꝫ calidiora cõuenire cibaria. Idez ẽt sensit septimo terapeutice cuz dicit quecũq̃z calidiores nã practicle secundũ frigiditatez egrotãt magis hoc ꝫ uꝫ̃ ꝫ am plius tẽpus calefieri indigebũt ꝫ in frigidis quiẽ econtra. Nam intantũ redire oz unãquãq̃z discrasiaz ad eam que scõz naturã ingr̃tum est in ea q̃ sunt ꝑter naturaz cuersa idem̃ sentit Paliabas tertio practice cum dixit oportet medelam scõz cõplexionez corporis fieri. ut siquidez corporis frigida est naturalis cõplexio egemus in fe. reb⁹ q̃ fortiter infrigidant eo q̃ hoc corpus frigidum a cõplexione sua naturali est elongatum plurimuz

Tertiã cõclusionez ponit. Corpore colerico ꝫ

flegmatico et̃liter febrientibus respectu ꝓprij
tempamenti frigidiora ꝙueniunt fl'atico q̃ cole-
rico alijs ꝓbus q̃a flegmatico ꝙueniũt ꝓp mala ꝓ
plexiones removendã t naturales ꝓseruandam.
Sed colerico tamũ ꝙueniũt ꝓp malã cõplexio-
nem removendã t ió ceteris ꝓbus magis cõue
niunt frigida fl'atico q̃ colerico. Et confirmat pót
q̃a in ulceribus prius siccarũ ut sũt nerui fortio
ribus t siccioribus utimur. in ulceribꝰ prius hu-
midã t carniũ glandosã minus fortib⁹ ut su-
mitur ex Aui. tertia quarti de medicis faciendis
nasci cames. Sed si dicat frigida ꝙuenire co-
lerico ꝓp reductionez ad tempamẽtũ. Ridetur
q̃ ꝓ nunc nõ debent regi regie reductiue sed ꝓser
uatiue quousq; sanet. Scõa opinio colligit
ab Angelo de senis in sua q̃one de lapsibus t ꝓ
sistit in duabus cõclusionibus. Prima est ista.
Colerico t fl'atico equaliter febrientꝰ siue quo
ad tactum siue respectu tempamenti ꝓprij frigi-
diora alterantia t ꝓ alteratione debent colerico
q̃ fl'atico. Probatur quia illi corpori quo ad pu
re alterantia debentur frigidiora in quo reperitur
maior resistentia cãis infrigidãtibus. sed i corpo
re colerico ita respectu fl'atici ergo t̃c. Lõtequẽ-
tia nota. Patet minor q̃a calor colerici est maior
q̃ calor fl'atici. esto q̃ ad equales gradus uenis-
sent. Idez cõfirmat experientia q̃a uidemus me
dicos curãtes fl'aticos nõ audere sup potu aque
frigidẽ t alijs rebus infrigidãtibus sicut audent i
cura colericox ꝓp timorez excutiõis caloris na
turalis. Et hanc ꝓclusionez uoluit Auer. octauo
colliget. Scõa cõclusio colerico t fl'atico eq̃li-
ter febrientibus q̃ocũq; siue respectu proprij
tempamenti siue quo ad tactũ frigidiores cibi d
benf fl'atico q̃ colerico. Probaf q̃a debenf cibi
ꝑ quos reponãtur ptes naliter frigidiores q̃ ille
quibus indigent colerici. Nã debẽt ꝑ illos cibos
reponi ptes similes ꝓbus deperditis in utroq;.
Et cõstat q̃ frigidiores sũt depdite in fl'atico. Et
hanc ꝓclusionez uidetur uoluisse Galie. octauo
therapẽtice. t ꝓcedẽtez uoluisse Auer. t hoc mõ
ꝓcordaf isti doctores. Tertia opinio est Mã
filij uolẽtis tres ꝓclusiones. Prima est. Ille dcis
eq̃liter febrientibus quo ad tactus frigidiora cõ
ueniũt fl'atico alijs ꝓbus. Ps q̃a maior calidita-
tis latitudo est corrumpenda. Scõa conclusio
Ille febrientibus equalit respectu proprij tẽpa
menti frigidiora cõueniũt colerico quia gradus
equalis calidinatis est remouẽdus t maior est re
sistentia in colerico alijs ꝓbus. Tertia conclu
sio lapsu existente equali respectu ꝓprij tempa-
menti eque ꝑcise frigida ꝙueniũt effectiue. Ps
q̃a frigida eque prec se ad equales frigiditatis la
tudine inducẽtia ꝙueniũt t ista quodãmõ pos-
sunt dici eque frigida effectiue. Circa istorum
improbationes nõ insisto quia in sequẽtib⁹ uide-
bif quid de ipsis sit dicendum.

Quantum Ad scõs articulus suppono ꝑ-
mo q̃ in cura male cõplexiõis
calide nõ sufficiunt p se p quãtãcunq; reiteratio
nes ea que sunt ita modicũ frigida q̃ frigiditatez
ꝓprij tempamenti corporis egrotãtis introduce
re nõ possunt. Ps q̃a p se curatiua debent totus
lapsum abicere t ꝓplexionez naturalẽ p se intro
ducere. Suppono scõo q̃ medicina tempata
uel calida in certo gradu uel frigda nõ est corpo
ris alterativa in simili gradu respectu tempamẽ-
ti ut tanti gradus alterantur. Volo dicere q̃ me.
dicina calida in primo inf̃imus calida in primo fi
est corporis calidi i primo ꝑ se alterativa t sic de
alijs. Ps quia tũc medicina ois talis calida i prio
esset corporis calidi in prio alterativa m.ẽ hoc ẽ
falsus q̃a medicina que calefacit corpus non pa-
tum ad primũ gradus corporis calidioris est ifri
gidativa mulieres ut sunt ut ex Galieno primo
t scõo de simplici medicina. Et uidisti de eo clari
us i expl'o de eo qõ comidit t bibit. Suppõ
nitio q̃ aliqua medicina in prio frigida est ꝑ rei-
terationez usq; ad quartũ infrigidativa t ita con
cederet aliqua calida in prio t̃c. hoc totũ patuit i
ca°. supius allegato. Quarto suppono q̃ si cõ
pus tempatus labat ad calidũ ꝑ nullã medicinaz
calidã q̃tũcunq; remissiorez cõplexione distem-
pata requisita ab eo reducitur ad tempamentum
hoc ps ꝑ Galie tertio de simplici medicia ubi di-
xit q̃ si egrotudo esset uehementioris calidinatis
q̃ sit 2ª media tũc medicine similes ei ser uãt ip-
sam t faciunt eaz remanere scõz suã dispõez. Et
medicine que sũt maioris calidinatis q̃ ipsa mi-
nuunt caliditatez eius tamen nõ sanãt sanatõe
ꝓpria. Ex isto seqtif q̃ in cõpore frigido lap
so uersus calidus nulla medicina minus frigida
ipso ut talis sufficit ipsum ꝑ se sanare ut ps q̃a sic̃
se habet medicina calidior tempata ad tempatũ
ita medicina minus frigida hoc corpore frigido
habet se ad hoc frigidus. sed medicina tempata ñ
est alterativa cõporis tempati ut ps ex scõa sup-
positione quare nec medicia frigida pót ut sic q̃
ad gradus frigiditatis eiꝰ reminere calorez t hic
posset per panca deduci ex scõa suppositione.

Quinto suppõ q̃ cõpore colerico calefacto ꝑ
solas alterationes reducibili sub quodã gradu int
tempamentũ t nales cõplexiones illius colerici
nõ repugnat inuenire medicinã ꝑ reiterationẽ ap
tam ꝑ se ipsam colericus calefactus ad ꝓprium tẽ-
pamentus reducere. Probaf q̃a cõpore calefcõ
ꝑter naturaliter medicina calida sed minus calida
q̃ sit illa ꝓplexio distempata illaz sufficiẽs remitte
re t uersus tempamentũ ducere ut ps ex galieno
loco statis allegato. ergo sub quolibz gradu cali-
dinatis medicinaz circa ꝓprius tamẽ tempamen
tum dati colerici ꝓpinqui inuenitur medicina cuius
libz gradus superioris remissiua. t ió ꝑ reiteratiõez
usq; ad ꝓprius tempamentũ reducitur. Sex-
to suppõ q̃ lz cõpora alienius ꝓplexiõis natura
liter sint ab illa cõplexione lapsa habẽt tales nales
inclinationes ad redimus ad nales cõplexiõem t
uirtutes ab intrinseco eozdez reducentiã. Ista ꝑ
se ps nõ tantũ in bruto sed et in brutis t inanimis
t elemẽtis. Vltimo suppõ q̃ nõ repugnat da
ri colericum t fl'aticum eiusdez etatis cuz eq̃li q̃n
tate sanguinis t spirituũ t humidi mẽbralis. Ps
suppositio ꝑ multos cãs imaginatos ut si i uno
fiat sanguis cũatio t spirituus t humidi mẽbral

resolutio poterunt ambo ad equales mensuram sangu mis & spiritus & humidi mẽbralis deduci.

Dis habitis pria pclusio est ista. colerico & flatico equalit quo ad tactus calefactis maiori infrigidat ide indiget flaticus & sanus infrigidatibus mo i.mo.ā.dicto. ps quia p maiorez lautudinem calefactis distat a temperamento ppio. & hāc vult Auic. & oes cocedunt. Scōa conclusio. Colerico & flatico equaliter febrientibus min⁹ ipotericis medicine requiruntur ad infrigidāduz flaticum q̄ colericus. Probaf. Minor est resistentia infrigidantibus in flatico q̄ in colerico cū caliditas ista sit equalis & magis pternaturalis in flatico aūt salē precise tantū resultat flatici caliditas cāis infrigidātibus sicut illius colerici, & ab ingresso fortius inclinatur ad reducendū se ad frigiditatez & fortius inuatur cuz hēat naturalē pplexionez frigidam magis ad hoc inuātez. ergo minus potenti medicina infrigidatiua pot infrigidari flaticū q̄ colericū. Ex isto sequit q minus potentib⁹ frigidis pōt reduci & curari flaticus febriens q̄ colericus qa nō fortior medicina requirit ad infrigidanduz post aliqualē infrigidationez q̄ primo Et tō cuz min⁹ forti ad ppriū tēperamētum pōt reduci. Ex his sequit scōo q indicatiōe supta a nāli cōplexione dictoz licet maiori infrigidatiōe indigeat flaticus q̄ colericus tamē minus potest frigida sunt flegmatico ap primāda q̄ colerico.

Tertia pclusio. Colerico & flatico mō dicto eq̄liter febrientibus requirit ut sint medicine gradu aliq frigidiores ad curaz flegmatici q̄ colerici. ꝓbatur. Ad curā colerici nō requirunt medicie frigidiores tempato ut gradualiter ut ps ex suppōe quinta. naz colerico prenaturaliter calefacto nō repugnat inueniri medicinā calidiorez tempata minus calidaz cōplexiōe naturali colerici illius trā p se retinendo reductiuā ut dicit q̄nta suppositō Sed ad curā flatici ut sic requrunt medicine frigidiores tempatis ut ps ex corelario quārte suppositionis. Naz tempata ut sic nō est tempati ifrigidatiua & calidiores nō possūt usqz ad tēperamētum reducere. Ex q̄bus patz q̄ indicatiōe supta a pplexiōe naturali tanq̄ a cōsuetudinali qa illā nō oz omittere in curatiue cuz usqz ad illā ueniendum est gradualiter frigidiora oz offerri flegmatico q̄ colerico. Et hoc vult Galie. octauo terapentice ca°. ultimo cuz dixit q̄ frigidiora cōpetūt flatico q̄ colerico indicatione supta a naturali complexione. Quārta conclusio. Colerico & flatico eqliter febrientib⁹ alijs pib⁹ stat ñ eq̄ intēse frigida pueniēt offerri flatico sic colerico. Ps quia talib⁹ magis resisteret colericꝰ q̄ flaticꝰ. ergo stabit ista qñqz sufficere colericū sine notabili lesiōe i frigidare que tamē flegmaticū cum notabili lesione infrigidaret. & hoc vult Pauero. septio colliz. Vnde secutus intense frigida offerimus colerico intense febrienti multū q̄ flegmatico ꝑp debilitatez caloris ad resistendū cāis infrigidātibus.

Quinta pclusio Colerico & flegmatico equaliter febrientibus alijs pibus respectu ppriz tēpamēti lz potētiora requrant frigida ad colericū ifrigidandū q̄ flaticū nō tamē requrunt gradualiter frigidiora ad alterandū & curandū colericuz q̄ flaticum ps ex dictis. Ex his ps prio q rōes prime scōe & tertie pclusionib⁹ prime opinionis nō pcludunt nec ipsi illas ad sensuz datū posuerūt.

Sequit 2ª rones scōe opinionis declarative sunt false. Sequit tertio q scōa & tertia cōclusiones tertie opinionis nō sunt uere. Sed hic cadunt alique dubitatiōes. Prima utz duob⁹ flegmaticis inequalit a temperato distantib⁹ & eque calefactis frigidiora requirāt ad curā frigiditatis q̄ min⁹ frigidi. Et vr q p eq̄ frigida pōt reduci flaticus min⁹ frigidus & et magis frid⁹ supposito q medicina primi gradus p reiterationez posset effectuz quāti gradus inducē. Et similis qō d duobus calidis infrigidatis seq̄tur in q̄bus credo q̄ p̄tucunqz premisse frigida quo ad gradualē denominationez posset reduci minus frigidū & p tantum remisse frigida iuxta locutiōes medicoz potest reduci magis frigidū. Et tu vide qūo hoc superioribus nō pdicat ex hoc q medicinaz calidaz in pmo quedā est calefactiua calidi i prio & scōo quedā uero nō ut sunt calide remisse. Ex his patet ad argumēta q tria pria pcludūt potentia frigida dāda esse colerico. illud et pcedit nec repugnat dictis ut patet.

sed creationis Nunc pōit modū secundū quē ex creatione mēbri sumit indicatio de q̄titate medicine differende. Et diuidit in tres. Primo pōit unū genus pcentoz sub creatiōe. Scōo pōit duas distinctiōes ad ppositū cū can. Tertio graduat mēbra scōuz bas dispōnes in requisitiōe fortis uel debilis medicine. scōa ibi Post hoc. tertia ibi. Oō aūt forti. De pma dicit qō iaz dictū est. ō. sen. q̄ creatio mēbri habz quattuor mōs scōz q̄ hoc noie creationis quattuor important maneriesf ul dispōnes mēbri. ut sunt figura receptaculū uta & superficies. p quibus uide qō dixi pmo tegni c. ō. seu. scōa. Nota tamen hic q̄ a figura & a superficie modica uel nulla sumit indicatio cōstitutionis in medicina. Et tō ab istis Auic nō docet eligere. Sz quia a uta uel receptaculo sumit tō d illis fecit mentionem.

post hoc. Ponit distinctiōes cū can. Et è pria distinctio. q mēbra q̄dam sūt q̄ sūt facilia in suis foraminib⁹. i. bēnt foramina p que facilit mā euacuaf ut sunt illa que interius bēnt cōcauitates aut exterius bēnt loca nuda. i. cuz eis cōiungit exterius cōcauitas p que euacuaf humores medicina subtili. i. debili. quedā aūt hec nō bēnt & indigent medicina fōtiori.

Scōa distinctio est q mēbroz quoddā est raruz quoddā est spissuz. Raz indiget medicine subtili. i. debili. Spissuz alijs pibus fortioi medicina. & dico notāf alijs pibus quia ultra receptacula & uta sunt plura medicāta de fortitudine aut debilitate medicine. Et tō stat q mēbz raz nō ingrū est raz indiget medicina forti. sed p q̄tio distat a loco ubi medicina recipit uel alia cā. Et ideo unt mēbro merito unius medicina fortis cōuenit cui merito alterius conuenit debilis ut pluribus ut patebit nec ista repugnāt. Et quia raz ut hic su-

mitur significat habens multos pores. Densum uero habens paucos uel strictos. Ideo ꝓ ꝙ iste distinctiones sumunt ex pte uie aut receptaculi Scdo et uidet cā can. naz ꝑ uias manifestas facilior fit euacuatio t i mēbris brīb⁹ mīta t magna foramina facilius agens imprimit. Econtra aūt difficultez, fit in opposito modo disposito.

quod autem hic facit quod dictuz ē Dicens ꝙ inter mēbra supple que merito dicnt disponuz indigenti fortiori medicina est illud quod nō habz receptaculum aut uehiculaz manifestuz in una duaz partiū puta nec intra nec extra manifeste sicut sunt nerui t ideo medicine que a neruis euacuāt fūt fortissime ut euforbiuz colloquintida t similia. In scdo loco est mēbz quod habet receptaculū manifestuz t uiaz ab una pte tātū. s. aut ab intra aut ab extra sic. nerdi gratia mucha que ad cerebz īe minatur ubi est cōcauitas. Et loco tertio illud qđ habz intus t extra sed spūsū est t solidaz ut renes siue regno. hēt enim cōcauitatez intra se manifestam t ad ipsum terminātur porri uritides ad uesicā ducentes urinā. Quarto loco facite merito istaz dispōnuz euacuaf illud quod est raz t ab utraqz pte habz cōcauitatez ut est pulmo hēt eiz intra se uenas t canulas t ad cānaz terminātur. Et nota ꝙ lz infra dicaf ꝙ pulmo indigeat fortī medicina ut euacuetur materia in eo ꝓtenta dī ꝙ hoc nō intelligif absolute sed de medicina ꝑ uentrem aut urinā eductiua que qz longe a pulmone mō suo pōtur oportet ꝙ sit fortis sed merito cōcauitatis requirif debilis. Et ita ꝑ sputuz facili educitur medicina nisi mā in se multū resistet. Hic solet queri a quo mēbro facilius euacuatur materia an ab epate an a splene. Et dicif ꝙ absolute ab epate. Naz plures uie terminanf ab epate ad intestina ꝙ a splene. Etiaz mā euacuanda est subtilior plurimū t euacuationi obediēt ior. ut pote merito rarioris t densioris mēbri facilius a splene euacuaretur. Ex quibus colligē ꝙ cuz iste plures indicationes qniqz sibi inuicē cōsequūtur oportet fortiorez insequi nō dimittē eo oio aliam.

et situs quidem Nūc docet eligere ꝓprietatez medicine ex situ t diuiditur in duas ptes in pria ponit distinctiones de situ. Scdo ponit mōs eligēdi ꝓprietatez medicine ex illis. ubi secūda. Utilitas uero. Pars ꝓcedens est manifesta ꝙa situs ut dicti sup̄ sen. scda significat locū mēbri in corpore t societatez cum aliis mēbris ut duoz digitoz cōiunctio est egritudo in situ t diuisio uenaz inter mamillas t matricem existentium est egritudo in situ. s. sumendo situ ꝑ societate.

utilitas uero Nūc docet eligere ꝓprietatez medicine. t diuidit i tres. Primo docet ex societate ꝑ se. Scdo ex loco ꝑ se Tertio ex his duobus simul. ibi scda. Bz est⁹ utilitas. ubi tertia. Quiqz ēt. De prima dicit ꝙ utilitas que sequitur cognitionē societatis est magis ꝓpria ꝙ cognitio que hēt ex cognitōe loci ꝙa ultra ꝙrtem docet ēt locuz per quez debemus evacuare t mēbz ad quod debemus multotiens deriuare uel facere declinare māz uerbi grā cum mā est in gibbo epatis scio ꝓp societatez ꝙ evacuare debeo ꝑ urinā. Sed māz in eōcauo intestinis associato ꝑ uentrez evacuare debeo. Ubi nota primo ꝙ lz hic. ā. principalit querat medicine ꝓprietatez intentioni tī miscuit modū cognoscendi ꝑ quē locū medicina evacuare debz tmo dos multotis. naz qñ ad magnitudine utilitatis me dicine primere, uidenf. eo ꝙ ad maneriez eius utilitatis attinet quia ꝑ cognitionez societatis mēbri scimus locū ꝑ que evacuandū est t ꝑ modū mixtionis unius medicine cū alia. nō dicif hic ꝙ hec cognitio habita ex notitia societatis est magis ꝓpria. i. faciet cognoscere quedā magis ꝓpriate ꝙ fit fortitudo que pute cognoscif ex prehabitis ut scdo intelligit ꝙ ista utilitas est magis ꝓpria ꝙ ꝙ ex loco sumif. Nā ista tantū in evacuatōe t mālitibus egritudinibus uidem⁹ iuuat sed locus in oibus taz in mālitibus ꝙ nō. Nota scdo ꝙ alijs impedimētis dedoctis mā est ponus ꝑ loca ꝓpinqꝙ ꝙ remota evacuāda. Et ido mā in gibbo epatis existens ꝑ urinales uias evacuaf tam ꝙ ꝓpinquiores nisi fuerū contrariū indicēs. Nā quia uie urinales sūt itricte t multū sensibiles t eoz ulcera sunt difficilis sanatōis. ideo māz mul tā i gibbo epatis contentā nō ꝑ uias urine sed ꝑ intestina evacuam⁹, t hoc uolut Galie. septio de ingenio sanitatis cuz docuit eā evacuari ꝑ intā sceell⁹ Sed cū est pauca t nō est alia intentio ꝙ evacuatio nec est timor de nocumēnf in utis urine est ꝑ urinā evacuāda. t hoc uolut Auī. Ultio nota ꝙ lz medicina possz trahere mās ad mebra t facere declinare quodāmō tamen possemus dicere ꝙ cū mā repugnat multotiēs motui ad mēbz ad quod mouet ipsā me dicinā tūc tractio uidet importare q uādā molestiā. sed qñ mā nō multuz resistit imo quodāmō inclinaf tūc dicim⁹ ꝙ medicina declinare fzcit. uel qñ trahif ad locū ubi ponitur medicina dicif trahi. Quādo uero ꝓpellif ut in repcussiuis fit tūc deriuaf.

sed cum Utilitas. Ponit modū cognoscendi māz medicine ex loco mē bri. t facit quatuor. Primū est ꝙ ex loco bēm⁹ tres mōs utilitatis. Scdz est ꝙ pmus horū mōz est cognoscere utz sit mēbroz uicinū loco approximationis medicine ad longinquū. Naz sufficit medicina tēgata in mēbro propinquo t morbo ꝑportionata. Sed longinquo oportet offerre multo fortiorez. ita ꝙ ad mēbz cū sufficienti uirtute ad opus ueniat. Et hoc fit duobus mōis uel addendo in ꝓprietate in gradu medicine approximande aut miscendo cum medicina aliquid quod ipsaz penetrare faciat cito. Exēplum primi ut si mā est a pede t euacuāda dabo fortiorez medicinaz ꝙ si a stom acho. Exēplz secūdi ut si dissolucnda sit mā sciatice miscebo in emplro acetum ad faciendū penetrare. t hos in exēplis Auic. tetigi. Secūdus modus est scire quia med cinis est admiscendū ut medicine ad mēbz cū sua uirtute ueniāt ut miscemus croco in medicinis cordialibus t nuccm muscatā in medicinis capitis.

Tertius

Tertius modus est ad sciendū p quā vlā medicina facilius ad locū deducī puta clysteri aut potu. Interiorē grossoꝝ ulcera clysteri medicamur sed subtiliuꝝ cuꝝ assūptione medicine p os p q̄o cōsideramus locuꝝ. Cōsideramus eiꝝ locum ut absolute ita distantez a loco medicine qa tūc eligimus primā utilitatez vltaꝝ vtiuꝝ ut Auic. Considerāmus ei locū p q̄to est ad hoc determinatuꝝ mēbꝝ sicut cerebꝝ t sic est scōa utilitas. Sz p quāto cōsideramus locū mēbri quibusda dere minatis ductib⁹ esse ita vicinū aut remotū habemus tertiā utilitatez. Sed pp exēpla nota q̄ primo est lōginquus a loco unde sumit medicina q̄ bibitur. Na primo trāsit ad stomachū secūdo ad epar. tēcio ad cor. quāto ad pulmonez p venas. cuꝝ aūt medicina lambēdo sumit non est pulmo lōge. t de hoc dictū est. ō. quō sibi fortis t debil medicina est necessaria.

quandoq; Docet utilitates que habentur ex cōsideratione loci t societatis simul. t dividit in duas. Prio facit hꝰ. scō ponit can. errorꝝ corrigendos. ibi scōa. Cum ad diversuꝝ. Prima adhuc i duas. primo enumerat cās aut mos in quibus p hec duo simul cōsideranda inuenit modus in eligendo medicina ul' administrādo. Scōo hoc declarat. scōa ibi prope quoniā cū fuerit. Dicit prio q̄ hēmus utilitatez in ista cōsideratione in sciēdo quid facere debemus cū mā peccās tota est in mēbro evacuata t fluxit tē. Scōo inuamur in sciēdo q̄d debemus facere cū mā adhuc fluit. Sed si quer̄ aliquz p hoc inuemur cū mā ptiz fluxit t ptiz est in fluxu. t similiꝝ qñ materia est para fluer̄ sed nūduꝝ fluit. t tēcio qñ mā est in mēbro cōtenta nō p fluxuꝝ sed p paulatinā cōgestionez. Dicenduꝝ q̄ sic. unde idez est quo ad hoc dicendū de mā que tota fluxit t de illa que tota para est fluere i mēbro t de aggregata p paulatinā ꝯgestionē. t de illa que actu fluit. In illa aūt que ptiz fluxit t ptiz est in fluxu iudicia sunt opposita ut cōstat. Et iō p hec dicenda datur intelligi q̄liter ex hac societate loci notitia inuenit in qualibz istoꝝ modoꝝ

quoniam cum fuerit. Nūc declarat t dividitur in duas ptes. Prio docet quid faciendū sit cuꝝ mā fluit. Scōo quid faciendū cuꝝ fluxit tota. scōa ibi Sed cū hic accidit De pma pte dicit sic. Dō est necꝝ q̄ cognitio societatis t loci nos iuvat ad cognoscēdū medū n t dicationis cum fluit mā. Et rō est quia cū sciamus q̄ mā adhuc fluit nos debem⁹ evacuare talē materiā. sed cuꝝ cura t sollicitudine qua iuvor ꝓdictuz. Prio est ut trahaf ad locū diversuꝝ ab illo mēbro ad quod fluit. Puta si mēbꝝ est sursuꝝ trahaf deorsuꝝ. t si a dextro trahaf ad sinistrum. Et hoc nō possum⁹ scire nisi notitia loci uel mēbri. Scōa ꝓdicto est habere curā societatis ita q̄ possumus p mēbꝝ uel ad mēbꝝ societatē habens attrahere. sicut māz a matrice trahim⁹ cuꝝ vomitus que mamillis supponūtur. Tertia est hēre curaz rectitudinis ut māz epatis p dextram basilicā evacuemus t māz splenis cū flebotomia sinistre basilice. Et quarta est videre ne attractio fiat ad locuꝝ valde vicinū mēbro patienti t si est in oculo non trahaf ad nares t si esset in amigdal' t una ut in squinātia non trahaf ad venas que sūt sub lingua. Luca ptez nota q̄ cuꝝ mā adhuc fluit duplex est medici intentio. una t ad fluxuꝝ ꝓhibendū. alia est ad materie evacuationez. In ꝓhibedo fluxū debemus trahere ad oᵐ loci. Et quo ad hoc adhibef intentio prima t sollicitudo de quattuor iaz dictis. naz si trahaf ad locuꝝ valde vicinū solaz nō ꝓhibetur fluxus imo augetur t precipue in corpore pleretico. Et ego plures vidi ex squinātia qui mortui sūt ꝓpter medici impitiaz cito ad flebotomiā venaz sub lingua trāsimus quo ad evacuationē materiei.

Scōa intentio est materia evacuandā p aptissima loca ducere que melius apta sūt t societatē habent maxime manifestaz ut mamillaz cū matrice t loca ducte aspicientia ut basilica cū epate. Sed hic cadūt tres dubitationes. Prima uez materia fluēte sit attractio fienda ad ptem diversam.

Scōa quare nō fecit mentionem de diametro ꝓfunditatis. Tertia uez in passiōe splenis magis conveniat evacuatio basilice sinistre q̄ dextre. Ad negatiuā primi dubij arguit sic. Materia t evacuanda p locuꝝ ad quē nā trāsmittit. ergo non p locuꝝ diversuꝝ a mēbro recipiente. Assūptum est ypo. in illo affo⁹. Quecūqz ducere oportet undecunqz nā reppti tē. t Galie. in cōmento. Lōfirmaf quia būores qui inferius cadūt cogēte natura sunt p inferius evacuādi ergo nō p ptem oppositam. Lōsequēnia nota t assūptū est ypo. sup illo affo⁹. sup diafragma dolores tē. t Galie. i ꝓmento dum dixit que uero inferius cogūtur i bis aptarū porta inferiet. t idez unit in illo affor⁹ Nō febricitātibus si fiat. Et idez in illa pucula ti febricitantibus si fiat fastidiuz. Et Galien in comento vult q̄ bis significātibus māz colericaz in ore stomachi cōtineri debemus evacuare vomitu t nō p partez diversaz sed candē. t hoc vult Auic. pria quarti de cura puridaruz in generali cuꝝ dixit. Dō si inuenies būorē prio declinaf ad stomachū tunc fac vomere cuꝝ eis in quibus nō fit diversitas cōsuetudini imo cū eis que sūt sicut syrup⁹ acetosus cū aqua calida cuꝝ natura mouz būores ad vomitū t nō dive. fficies eaz. Quod si illic fuerit declinatio ad intestina t senserit rugitus ad descensuꝝ fecis tūc adhibe quod soluat uē trez idez xvi. tēcij can. de cura colice passiōis ubi vomitus apparet. Et idem Rasis ꝓ⁹ Almāsoris ca⁹ simili. t. x. tēcij. capitulo de asmate. Materia asmatis evacuatur tussi t sputo. t. xvi. ca⁹. de colica fit evacuatio cuꝝ clysteri ex mā fluente. Et in pestilentialibus fit evacuatio p partē eande. Et cū materia mittf a principali mēbro ad emūctoriuz evacuamus nō diverendo. Irez in casi non diverti materia.

in oppo⁹itum est Auic. hic circa but⁹ dubij solutionē nota prio q̄ quedā sunt materie quaꝝ fluxū nō intendimus ꝓhibere sed solū intendimus ad eaꝝ evacuationez. Et ratio est naz qñqz materie super fluunt per loca evacuatiōi eaꝝ conveniencia qñqz

ãit p loca inconuenientia. Et cũ concurrunt ad loca conuenientia non intendimus fluxũ materie bantis ꝓhibere sed iuuare. Vñ dicitur eis est adiutor nature. Cũ autez p loca incõuenientia fluũt qñq3 prohibẽdo fluxum possimus ꝓhibere magna nocumenta soluz minima faciẽdo. Qñq3 ãt faceremus maiora nocumẽta fluxuz ꝓhibẽdo. Vbi grã. cum uia est uenosa et mã curru ad membra extrinseca si diuertimus periculũ est in uiã sinu eius p loca intrinseca et in hora illa nocumenta maiora sunt. Et ita cũ materia est nalõ mala a membro principali ad emõctoria trãsmissa et i multis aliis casibus quibus nõ obstãte ꝙ mã p mẽbra siue incõuenientia loca ducaf tamẽ quia in ꝓhibitione fluxus esset maius periculũ nos illũ nõ ꝓhibem⁹.

Similiꝫ qñq3 mã peccãs est digna euacuatiõe qñq3 nõ. Mã qñ sanguis nõ est peccans et uirtus ualde debilꝫ et si p conuenientissima loca fieret euacuatio in ꝓhibemus quia nõ dignus est euacuatione. Qñ ãit est malus et cũ talib⁹ circũstãtijs ãt in corpore iuuenili est dignus euacuari et nõ prohibemus sed iuuamus. et si natura p cõueniẽtia loca facit iuuamus etiã. Et his ponũf cõclusiones. Prima nõ semp mã ad mẽbꝝ fluẽte fluxus est ꝓhibendus. Patet quia multotiens iuuamus qñ est p loca ꝙueniẽtia uel qñ in ꝓhibitione creseret periculuz. Et hoc pz qõ nõ semp est in colica fienda euacuatio p locũ diuersuz. Mã ut dictũ est circa litterã hec intẽtio bona ad fluxũ ꝓhibẽduz. Scõa cõclusio. Vniuersaliꝫ mã currente ad mẽbꝝ ita ꝙ intentio sit rõnalis fluxũ prohibẽdi et mã existente debz attractio fieri ad ꝑtẽ diuersaz. et hec sit p mente Auic. hic. Et si bene cõsideras oia ãgumẽta ante oppositũ ꝓbant ꝙclusiones primã. Ad scõz dubium rñdetur sine argumento ꝙ nõ facit mẽtionez de diametro ꝓfunditatis quia multotiens nimis est ꝙua ut in digito gula aure et similibus. et in locis ubi nõ sit multuz ꝙua daf intelligi p aliaa. mã qñq3 iuuat. uñ ypo. i affo⁹. dicit posteriora capitis dolẽtia recta nena i cisa in fronte iuuat. Ad tertiuz dubiũ dicit ꝙ ꝙuenit euacuatio p sinistrã magis ꝙ p dextrã. quia ꝺ hoc dicã in ca⁹ de floboibomia ubi dicef de iuuamento floboibomie uene sciabice et saphene q ita ab uno troncho oriuntur sicut basilica dextra et sinistra que sinistra cũ splene bet societatez uicinã quam nõ habet cũ dextra et ecõtra respectu eparis.

Sed cuz hoc acciderit. Hic declarat quid faciendũ qñ mã tota ad mẽbruz fluxit et nõ ẽ timor noue materie dicẽs. Qõ qñ ita ẽ possim⁹ mãz p ipsã ꝑtẽ patiẽtẽ euacuaf et possim⁹ euacuaz p mẽbꝝ uicinũ. societatẽ iñ bens cũ mẽbro patiẽte. Et ponit ex^m Auic. de euacuatiõe p mẽbꝝ ꝓpinquũ. mã cuz est egritudo ex plenitudine sanguinis in matrice et putam⁹ nõ esse i fluxu illã mãz euacuamus p floboibomiaz saphene et cũ est apa calidũ in gutture et nõ timem⁹ de fluxu alterius materiei euacuamus p floboibomiã uenaꝝ sub lingua existentiũ et em. plꝝ resolutiũ ponim⁹ et simile facim⁹. Et cã canẽ clara ꝙa huic lectioni nõ est ꝓhibitio fluxus necessaria sed ꝓra euacuatio. et ideo debz fieri p ꝑtem aptiorez ꝙ est ima uiaꝝ.

Cum ad diuersuz. Ponit can. duos uel ficatiuos errores circa dicta. Scõa ibi. Caue ibi. Dicit primo ꝙ si uolueris materiã diuertere a mẽbro si mẽbꝝ doluerit prio oportz sedare dolorẽ. Et cã est quia dolor habit et qñ mã diuertif ponif in motu et fit facilioris actractionis ꝙ si quieta esset et ideo si diuertim⁹ nisi fieret ultima diuersio sumus cã maioris fluxus ad mẽbꝝ. et ite ꝙ quia dolor est cã fluxus primo ẽ removendus.

Utruz ante diuersionez materie a mẽbro dolente sit dolor sedãdus. Arguif negative. In acutissimo dolore nulla melior medicina est ꝙ euacuatio usqz ad sincopiz ergo ante sedationez doloris est administrãda medicina euacuatiua et p cõsequẽs fit diuersio ante sedationẽ doloris. Assũptuz est Galie. prima aforismoꝝ illo affo⁹. Que egritudines. Ide confirmaf i doloribꝰ pectoris facienda est floboibomia saphane cũ materia sit calida et est oio a stupefactiuis cauendus ergo dolor nõ erit prius sedãdus. et assũptum est Auic. decima tertij ca⁹ de cura doloris pectoris.

In oppositum est Auic. hic. Pro ꝑmo dubio est notandum primo ꝙ doloꝝ quidã est multuz fortis ita ut sit timor de uirtutis defectu quidã uero mediocris et nõ tam fortis. Nota scõo ꝙ cura quedã est regularis quedã coacta. Intendẽdo p regularem illaz que fit sine notabili nocumẽto p coactaz uero que fit cũ notabili nocumento uel piculo et si infirmo maius inde sequaf inuamẽtuz. Tertiõ nota ꝙ pez sedationez doloris duo intelligere debemus. Primo totalez doloris remotionez. Scõo eius mitigationez. Nota quãto ꝙ ex ualde fõti dolore sequif p se debilitatio uirtutis cũ dolõ sit motiue de ꝓtinentibus uirtutez. Sequif secũdo materie attractio ad locuz dolentẽ. et iõ augmẽtuz doloris augmẽtata cã motiue augeẽ ꝑ illud.

His bñs sit pria cõclusio. Nõ sep maiori dolore uel puo a mã pendẽte i mẽbro cõtenta dolõ est prius sedãd⁹ ꝙ diuersio fienda. Probaf quia in multis casibus p talẽ diuersionez dolor uere curatur eius cã remota ergo nõ oportet aliã operatione precedere. Scõa cõclusio. nõ semp i acutissimo dolore et mãli prius est fienda euacuatio ꝙ sedãdus dolet. Probaf ꝙclusio quia multotiens uirtus est ãtũ debilis ꝙ forte euacuationez tolerare nõ posset. mõ ꝓstat ꝙ mediocris diuersio et euacuatio adhereat in fluxu ad locuz doloris materiã ponendo in motu. Ergo nec mediocris nec fortis euacuatio ante sedationez doloris fienda est. Et ꝓpea cõtingit materiã facientẽ dolorez quo ad ꝑtez que fluxit esse ineptã euacuationi ita ꝙ eiaz euacuatio usqz ad sincopim nõ sufficeret illã euacuare. ergo in tali cãu ante sedationem doloris nõ est euacuãduz. Consequentia pz ex predictis. Tertia cõclusio qñq3 in acutissimo dolore est prius euacuãdũ ꝙ dolor sedãdus Pz quia qñq3 p talez euacuationez tollif dolor et curatur ut põt sumi ex Galie. prima ꝑticula

aforismoꝝ

afforismoꝝ loco allegato. Quarta pclusio. Talis evacuatio diversiua cõpetens in acutissimo nõ est regularites fienda. Probat nulla evacuatio ultimata est fiẽda regulariẽ ꝛ pót colligi ex illo affo'. In exercitãtibus ad sũmuꝫ. sed ois evacuatio in tali fortissimo dolore pcutes est ultiata ergo ꝛc̃. Minor uero patet quia mediocris nõ sufficeret ad oppositum pti ducere q̃uꝫ dolor haberet. Ex hoc sequitur q̃ regulariter opãdo i cura fortissimi doloris mãlis est dolꝝ prius, sedãdus q̃ꝫ. Sequit scõo q̃ nõ est ante dolo ris sedationez diuertẽduꝫ regulariter. Sequit rẽto q̃ in cãu nec regulariẽ opando est prius sedãdus dolor nec prius est evacuandus. Pꝫ quia q̃ꝫ nõ est prius sedãdus puta cuꝫ pculũ ꝛ tubi argumẽti morbi in apate in tempore sedanonis doloris sed evacuãdũ ꝛ hoc irregulariẽ. Ad argumẽta. ad pmũ pꝫ qõ est nec regulariẽ. Ad scõꝫ dicit q̃ in fortissimo dolor illaꝫ prꝫ q̃ꝫ est prius evacuãduꝫ irregulariẽ tamẽ. Quꝫ color oio nõ est fortissimus ꝛ tũc nõ oꝫ sedare pus ut dicit. quia de tali nõ intelligit in can.

Et caue tibi. Nunc ponit scõꝫ can. s. q̃ in tali diuertione cauendũ est ne fiat transitus sup mẽbꝝ principale. Causa est quia pculũ est in tali trãsitu ne cõcret nocumentum magnuꝫ ipsim ẽbro principali.

Utrum medico licet diuertẽdo sup mẽbro pincipali facere trãsitũ. Et sic mattue arguit sic. Per cerebꝝ licet hoc facere. Nam posteriora capitis dolentia recta vena in fronte i cisa iuuat. Sed tũc cõstat q̃ trabit sup cerebꝝ ergo ꝛc̃. Confirmat quia peccãtes mãs i capite p inferius evacuamus. Sed pstat q̃ inferius ad interiora veniũt trãseundo p epar. ergo ꝛc̃. Tertio in pleuresi dextri lateris flobotbemamus baxilicam sinistraꝫ sed tũc fit trãsitus sup cor ergo ꝛc̃.

In oppositum est Pmic. Circa dubiuꝫ nota. prio q̃ materiꝝ que p diversionẽ trabũtur quedã sunt vehementer corrupte quedã nõ sũt corrupte. Exm primi ut incipiẽte apostemate ex mã febris pestilentialis. Exm scdi ut facta pcussione dolorosa in corpore prius sano pstat bum ores qui trabũtur nõ esse corruptos. Nota scõo q̃ trãsitus super mẽbro pincipali pót fieri dupliciter. prio ita q̃ mẽbruꝫ principale sit ille terminus ad quez trabunt ꝛ in quo figit. Scõo mõ q̃ principale mẽbruꝫ sit uia p quã trãsit hoc est fatio neti m. Tertio nota q̃ mẽbra principalia quedã sũt tolerãtia materiꝝ trãsitum sine monte piculo quedaꝫ aũt sũt nõ tolerãtia. Exm primi sicut cerebꝝ ꝛ epar. Exm secundi sicut cor qõ pp eius necessitatez ꝛ nobilitatez sui opis nõ tolerat. Tũc sit prima pclusio. In diuersiõe materie nõ corrupte lz fieri trãsitus p mẽbꝝ principale tamẽ q̃ uiaꝫ quia in tali trãsitu nõ est nocumẽtuꝫ. Scõa cõclusio est Dyni Nunq̃ attractio cuiuscũq̃ materie diuerte de fieri debet ad mẽbꝝ principale tamq̃ ad terminũ. p batur quia semper attractio fieri debet de nobili ad ignobile. sed pincipalia sunt alijs nobiliora ergo ꝛc̃. Salua Dyni reuerentia hec conclusio videtur mihi falsa. Naꝫ in fluxu sanguinis narium ponimus pectoralas sup epar ut mã ad epar tamq̃ ad terminũ trahat. ꝛ idem in fluxu menstruoꝝ. ppter in uolnere ubi multus sanguis fluit a superiori ut ut capite pmouemus humorez ut inde sanguis ad cor tamq̃ ad terminũ trahat. Et pbat rõe qa fiat attractionez facta ad principale mẽbꝝ tamq̃ ad terminũ esse ipsius principalis mẽbri cõforta tiuã ꝛ ei cõuenientez ꝛc̃. Aliquid pbo quia sãgui ne existente bono ꝛ bene existente vulnerato tamen plurimus sanguis fluxerit a cõde ꝛ epate tamen est q̃ attractio sanguinis de alijs mẽbris ad pdicta fiat cui iuuamina. ꝛ multi sunt cause i quib' idez pbat. ꝛ ro melius ponit cõclusio opposita. Ro materia existente nõ male qualitate contigit pcuneꝛ a mẽbro ignobili fieri attractionẽ ad cor tamq̃ ad terminuꝫ ad quez. Pꝫ quia cõtingit illã mãz in mẽbro ignobili sup fluere ꝛ principale eadẽ indigere. Tertia cõclusio mã existẽte corrupta quꝫ cõueniens in bit ad mẽbꝝ principale nõ tamq̃ ad terminũ ad quez sed p uiaꝫ trãsitus. Illa patet p argumenta facta ante oms pcipue de epate ꝛ cerebro. Quãtuꝫ cõclusionez ponit Dynus. Materia corrupta nõ est ducenda p cor tamq̃ p uiam quia cor nõ patit trãsitum talis materie pp eꝰ nobilitatez. ꝛ ro Galie. in cometo illius aphorismi. q ducere oꝫ umpat evacuatione materie facta sup corde. Ego uñ puto nõ esse inconueniens quꝫ corruptã mãz ire p cor ubi p aliã uiaꝫ nõ fit possibile habere ꝛ nocumentuꝫ removere. Sine dñ in uamẽtuꝫ erit maius nocumẽto. ꝛ tũ pono aliã cõclusiõem. Ceteris pibus q̃ decucia indigentia i pncipali mẽbro melius est nõ trãsire p ipsuꝫ mẽbꝝ pincipale. Pꝫ quia si mẽbꝝ pincipale nõ indiget tali humore in trãsitu p ipsuꝫ aliquod recipit nocumentuꝫ. sed ceteris pibus magis est evitãdũ nocumentũ pincipalis membri q̃ aliozꝝ ergo ꝛc̃. Hãc cõclusionez puto uoluisse Auic. nõ q̃ nõ possimus habere uel q̃ p pincipale nõq̃ sit habenduꝫ. Sed de hoc cauere debemꝰ aut ceteris pibus p aliã uiaꝫ evacuare si possumꝰ ꝛ scõꝫ hoc patet argumentez solutio.

Et utilitas quidem. Nũc docet eligere mõs administrandi fortes aut debiles medicinas uirtute membri nutrientis p maioꝝ pte ꝛ hic nõ sumit uirtus p rebus sed pro aia ut est determinate operatiõis factiua. Et dividit i tres pres. primo ponit ut nezꝝ mẽbꝝ quibꝰ ista utilitas sumit dãdo primũ scõo scõꝫ. terno. tertiũ. ibi scõa. Et duo quidem. ibi tertia. Et semina. De pria dicit quatuor. Primũ est q̃ utilitas cognoscendi utilitatez membri est triũ mõꝝ. Scõꝫ dicit q̃ est unus modus. Et est habere curã pncipalis membri hoc mõ q̃ super membꝝ pincipale nõ faciamus aliquid sup quo sit ambiguitas aut cura cuando aut alteratio cum medicinis fortibꝰ q̃to magis possimꝰ. ꝛ hoc ne fiat nocumentũ toti cõmunicãs. Tertiuꝫ dictuꝫ est q̃ pp hãc cãm quo zũdaꝫ mõꝝ operationuꝫ medici potes assignat cãm. Naꝫ hinc est q̃ a cerebro ꝛ ab epate nõ evacuamus una uice illud quod est evacuandus supplesi fuerit multũ. Et p idez nõ ifrigidam' hec mem

bra vehementi ifrigidatiõe. Et pp ideꝫ in epithimatibꝰ que ponũtur sup epar ñ est relinquendũ quin ponamus res boni odoris pp membri cõfortationem. & cum in potu medicinas damus solutiuas educentes ab epate miscemus res boni odoris. Quãmꝫ dictũ est q̃ inter membra dignius tanta custodia est cor. scõ est cerebrum tertio est epar.

Circa pmiꝫ nõ prio q̃ principaliũ membroꝝ virtutes & operationes facũt individui cõseruationeꝫ precipue notatoꝝ & iõ maxime est habẽda illoꝝ custodia. Nota scõo q̃ virtus illoꝝ maxime debilitari videt deductis agentibus a ꝓprietate p medicinas evacuatiuas aut solutiuas. Et ideo illa genera medicinaꝝ ꝙ sunt notata p Auic. Nã hec membra indigent pũtia multi spiritus & debita cõpagine sui caloris sine fortitudine. Et qa evacuatiõe spiritus dissoluit & mollificãtia ꝓpriaꝫ substãtiam membri relaxãt & ita resolutiua resoluũt spirituꝫ & maxime calida. frigida aũt caloreꝫ naturalẽ debilitãt. Ideo illis medicinis existẽtibus necessarijs cauendus est ab eaꝝ fortitudine sup principalibꝰ in administrãdo. Qõ si necessaria fuerit administratio fortis, tunc miscenda sunt cũ illis que resistũt effectibus eaꝝ in substãtia membri uel spiritꝰ. Et hoc mõ resistẽtes sunt stiptice substãtiã membri unientes & medicine odorifere spiritus cõfortantes. Et iõ hic Auic plures enumerat permiscẽdas ꝑdictis. Sed hic cadũt due difficultates. Prima quia putrio stipticoꝝ cũ solutiuis videt notabilis nocumẽti. naꝫ q̃ꝫ iuuat medicinã ad mẽbri ofortationeꝫ tantã ꝓbibꝫ humoꝝ dissolutioneꝫ. Quare melius videt solutiuũ sine stipticis secundũ tenoreꝫ virtutis administrãdũ. Huic dicitur q̃ membꝝ virtus est magis apta unire membrorum substãtiaꝫ ex leui admixtio habito q̃ hũor sit aptus ingrossari ne cõstringi p illã medicinã. Nã cum hũor est malus dissolutionẽ inducẽs nõ conaf ad illius dissolutioneꝫ quin èt ad ꝓpriꝫ membri rarificationeꝫ. Scõa dubitatio qũo aromatica calida cõfortãt membra principalia. nã Auic. in ca. de viribus cordis ponit aromatica calida confortare membra principalia. s. virtutẽ principalem.

Huic videt Dyoscoꝝ q̃ medicine odorifere sũt cõfortatiues virtutẽ duobus mõis unus est qa multiplicãt substãtiaꝫ. Secũdus est cõsimpando cõplexioneꝫ eoꝝ & equãdo. Et concesso q̃ mõ prio videt q̃ aromatica calida nõ cõfortãt. Scõo mõ cor & spũs que tamẽ sũt cõmiscenda in ex ultima tibus frigidis ut ꝑz naturaliꝫ. Nã hec aromatica spũs nõ adequarẽt imo calefacerẽt. Dicẽdũ ergo aliꝫ q̃ quẽadmodũ cor p pũnaꝫ q̃ritatis spũs est fortius ad sua tempamẽta faciẽda ita p pũnã ꝙ portis ab aromatico elevati ad cor peretis aut p ꝑsentiaꝫ qualitatis impẽsse ab aromatico est portius tam in agendo q̃ in resistendo. Ista aũt qualitas est de genere ꝓprietatis. q̃ aũt aromatica calida in epithimatibus cordis cõmiscẽtur cũ medicinis frigidis est ad resistendũ impẽssibi medicinaruꝫ frigidaꝝ ne p illas spũs congelarenf. qꝛ infrigidãdo cor unimur frigidis aromaticis quoniã infrigidando ipsũm q̃litateꝫ occultã ꝙfortantẽ ut ꝑdicit. Tercia dubitatio est de ordine membrorum in dignitate custodie. s. utꝛ primũ sit cor secundũ cerebꝝ & tertiuꝫ epar. & movef dubiũ septimo therapeutice a Gali. ubi dicit ad literã. in egritudinibus magis indigemus custodia epatis q̃ cerebri. & ita dicit Galie. tertio de ingemo sanitatis. q̃ nõ indigemus in egritudinibus virtute pulsatili multũ robusta sicut nec motiua sed digestiua i digemus robusta & quia digestiua est virtus pendens ab influxu epatis. reliquę dicit a corde & cerebro videf q̃ magis debemus virtuteꝫ epatis custodire q̃ cordis aut cerebri & magis indigemus illius membri virtute robusta. naꝫ stat virtute sanis debileꝫ operationeꝫ tamẽ facere sanis necessariam ad individui uel spẽi cõseruatiõeꝫ. Item scõo aliud est dicere & naturẽ indigere pulsatili virtute i mẽbro robusto & aliud vitali. naꝫ virtus malicorens i mẽbro est debilis quare anerie sũt impedite que tamẽ nõ erit debilis ut vitalis. Nota secundo q̃ a cerebro pendet motus anbelitus & iõ absolute destructa cerebri virtute tollif anbelitꝰ & iõ hõ morif sed virtute epatis ablata qa influxꝰ eius est magis mẽbris generalis & diuinus ꝑseverans q̃ cerebri influxus. nõ homo diutius viueri sine epatis influxu q̃ sine influxu cerebri. Et q̃bus ꝑz q̃ absolute plus indigemus custodia virtutis cordis quia corde deficiente illaꝫ mortẽ homo. Scõo custodia virtutis cerebri quia illa deficiente deficit anbelitus & cito moritur. Tercio epatis virtute ex cuius defectu mors tardius adeniꝫ & hec nulli hic Auic. ꝑz scõo q̃ virtute epatis i morbis magis indigemus ut sit robusta q̃ virtute cerebri quia debilis virtus cerebri sufficit ad anbelituꝫ faciendũ. ꝑz tercio q̃ virtute epatis digestiua indigemus fortiori in mẽbro patiente q̃ virtute cordis ut pulsatili sed nunq̃ ut virtute cordis vitali. Et hec duo ultima voluit Galien. loco allegato.

Et secundus semitam. Ponit scõz modum quo iuuamur p virtutis mẽbri cõsiderationeꝫ. & dicit tria. Primũ est q̃ iuuamur p cognitionẽ virtutis mẽbri quia oꝫ habere curã nõ solũ de mẽbro principli sed etiã de mẽbro quod bẽt virtuteꝫ associatã mẽbro principali ut stomachus & pulmo. naꝫ stomachus ꝓparat epati & pulmo cordi. Et hic sumit ogato lãge p operatione & p iuuamento non ut iuuamentuꝫ cõtra operatiõẽ distinguit. ut videf ꝓma butꝰ sũma de mẽbris. Dicit scõo q̃ ppea i febribꝰ cuꝫ debilitate stomachi nõ damus aquã frigidam ut nõ destruamus stomachi virtutẽ. Dicit tercio q̃ approximare ea que faciunt laxũ mẽbris principalibus est maxime periculosuꝫ in re utie. Circa pmiꝫ primo nota q̃ talia mẽbra & si nõ sint principalia. tñ eoꝝ seruitũ est necessarium principali ad bene operandũ. Ideo illoꝝ nocumentũ mediante nocumento operationis principalis mẽbri ita cõtraf toti sicut nocumentũ principalis lꝫ ex toto nõ eꝫliꝫ. Et ideo in his membris magna debꝫ adhiberi cautela de eoꝝ custodia. Et ppea laxa faciẽtia pora que valde ꝙtueꝫ debilitant sunt cauenda sicut in principali diximus.

Et

ee semta tertia. Ponit tertiaz mẽbruz. t diuidit in tres pres. ꝑmo facit hoc. scõo enumerat medicinaz utrumes a quibus in membris dictis est cauendũ. ibi scõa. Mẽdicinaz uero. De ꝑma dicit ꝙ tertia uia est habere curã sensibilitatis mẽbri. ſ. acuitatis sensus t habundinis. naz i mẽbris acuti sensus nõ sũt ponen de medicine malaz ql̃itatũ t mordicatiue t uomitiue sicut sunt tiumalus t sibi similes. Ubi nota ꝙ per mẽbra acuti sensus nõ debem⁹ intelligere mẽbra rectioris iudicij in sensuz sed mẽbra magis recipientia impressionẽ sensibiliuz t ita ex leui cõtracto approximato apta dolere sicut sunt loca nervosa t capita musculoruz t os stomachi t pellicule oculi. Mẽbra aũt dicuntur recti sensus tactus ꝙa apta de sensibilibus recte iudicare. Et hoc mõ inter mẽbra nostri corpis est recussimi sensus tactus nola manus. Os stomachi. Et caput intige. ut dicit ꝑma huius. Ex quibus ꝑz cã ueritatis prez. Quia medicine ille i talibus mẽbris ex uehemẽtia doloris multa nocumẽta facerent. t tõ illa pius valde noceꝛ in ulceribus oculoꝝ ꝙ aliozꝝ mẽbroꝝ.

medicinaruz uero. Nũc enumerat ql̃itates t dispões medicinaz a quaz exhibitiõe est cauẽdum. Et primo ꝙ hec referat ad ꝑncipalia mẽbra t sibi seruientia t acuti sensus. Et dicit ꝙ sunt tria móꝝ. ſ. uehemẽter resoluẽtes fortiter infrigidãtes t ql̃itates cõtrarias hẽntes. Nota hic scõz Dyñũ ꝙ ꝑ hec uerba intelligũtur medicine ocs magnũ excessuz habentes i aliqua uirtute. Et quia uirtutes medicinaz q̃dã sũt pure q̃dã scõe q̃dã ĩcte ut dicitur quinto coll'z t infra in scõo. ideo dicit de uehemẽter resoluentibus loco scõaz uirtutũ ỏ uehemẽter infrigidãtibus loco primaz. t ꝑtias ql̃itates hñnt⁹ loco tertiaz ỽtutũ occultaz. Aliter ut possumus dicere ꝙ medicine humide t medicine calide cuz sint stiptice ille nõ sunt multũ piculose impssiõis ut sic t tõ de illis nõ inẽdit sed ỏ bis que aliquo dictoꝝ móꝝ sũt fortes utride aũt es est corrosiuũ t uehemẽter dissolutiuũ t cerosa est uehemẽt frigida t calcedonien qỏ est gipsum habz qualitates cõtrarias t malas nisi ablatas unde uehemẽt dolores causat t ꝑcipue i oculoꝝ medicinis. Ex quibus oibus ꝑz qũo debemus eligere medicinã scõz mẽbri nãz.

secundaz uero egritudinis ql̃itatem. Nũc docet eligere medicinaz scõz ql̃itatez morbi. Dicit ꝙ medicina mensuro huius debet mordo ꝓportionari. Et tõo si fuerit egritudo calida multũ indiget medicina fortis in frigidatiõis t si fuerit multũ frigida indiget medicina fortis caliditatis. t si fuerit lenis calidritatis tunc medicina leuiozis frigiditatis sufficit t econtra. Et hec pars est nota. quoniã cũ ꝓtractũ debz esse sufficiens ad morbũ remouẽdũ morbus qui est maioris resistentie fortiorez indicat offeri medicinã. Et ꝙa solet hic dubitari utr oĩs cura fiat ꝑ cõtrariuz eẽtis gradus cũ morbo põt⁹ intelligi duobus módis. Uno mõ ꝙ illa tantũ dicãt ꝑ cõtrarias ql̃itatez denomiatiuue a complexione nãli corporis curãdi ꝙtuz corpus a ꝓprio temperamento est remotuz. Scõo mõ ꝙ effectiue. in tãt gradus ql̃itatis opposite inducitur in tale cõpus egz ꝙto gradu illud est lapsuz. Et ita dicit tantũ gradus effectiue t nõ formaliter. Juez medicinaruz taliuz effectiue quedã sunt effectiue tales in applicatione una quedã in pluribꝰ. nũc dicendũ e ꝙ non semꝑ fieri debz cura ꝑ cõtraria formaliter t denominatiue tanti gradus ꝙti est egritudo. Jstõ ꝑz ex usu practicantiuz. Scõa cõclusio nõ semꝑ debz fieri cura ꝑ ꝯria effectiue in gradu quo ad una applicationez. Pz ꝙa in cura egritudinũ nos multiores remedia applicam⁹. Tertia cõclusio Cuiusdz ꝓplexionis gradualiter a temperamento distãti cura est facienda ꝑ ꝯria sibi effectiue equalia in una applicatiõe uel i pluribꝰ hoc ꝑz ꝙa tandem oportebit ꝑ actũ curatiuũ tota mala ꝓplexionem abicere t ad terminũ nãlez deducere.

ex tempore autez. Supius dixit docuit eligere medicine qualitatez t ꝙntatez. nũc docet eligi tẽpus appximãdi quod fuit tertiũ. Et maxie in quo tẽpore de tẽporibꝰ morbi an hec uel illa sint appximanda Et primo hãc introductionez istius ꝑtis nota lz posset dici ꝙ hic ex ꝙntate morbi uariata scõz tẽpꝰ docet eligi ꝙntatẽ medicine. Et diuidit hoc residuuz capituli in tres ptes. Prio facit quod dictuz est. scõo reuertit ad docendũ qũo medicie ꝙntas ex rebus que sua existentia significat superillud eligat. t hec ps ꝑcedere debuit lz est inordinatio ut dixi supra. Tertio ponit quoldaz in ordinatos can. in mõ medicationis seruandos t generales. scõa ibi. Cognito aũt. ibi tertia. Et dicemus ꝙ i egritudinibꝰ. Et ꝙa in eligendo ꝓuentez horã in administratione medicinaz tõe tẽporis morbi nõ fuit facile fecit generales can. tãtuz ꝑ exempla. Jn hac ꝑte prio declarat qũo exte pone iudicam⁹ de dãdo medicinã imo nõ solũ ỏ medicina appximãda. lz et de mõ dicte ordinande. t scõz hoc sũt tria exẽpla. De prima ꝑte dicit ꝙ ex tempoꝛ egritudinis eligimus horã exhibendi medicinã. uẽbi gza in apostemandibus calidis a pricipio appx manus repellitiua. in augumento pmiscemus resoluentia cũ illis. Jn statu uero ꝑcipue quo ad ultimã ꝑtez eius appximanꝰ purgatiua resoluta. t ꝙ nũc de ueritate exempli nõ curo.
Nã infra in capitulo de apostematibꝰ de hoc dicemus. Scõz exm est de dieta t dicit ꝙ in egritudinibꝰ absolute acutis in principio subtiliamꝰ regimen tẽpate. i. utimur dieta que absolute uocatur tenuis. t est exhibitio ptisane ordeacee t in eadez egritudine in statu magis subtiliamus. Si uero egritudo fuerit ꝓlixa in pricipio nõ tantuz subtiliam⁹ lz in statu subtiliemus tempate. i. ediocriter. Subtiliamus. ſ. pluſꝯ in ꝓncipio ꝙntis et multas egritudines alias a febribꝰ subtiliatiuum regimen resoluat. i. destruat. Exm tertiuz est in medicina euacuãte t dicit ꝙ si egritudo pẽdet a multa ebullitione materie statim a principio euacuamus nõ expectãdo digestionẽ. Si tamen egritudo fuerit mediocris nõ ultimate malicie prius

materiã maturabimus postea euacuabimus. Et per hoc exemplũ patet q̃ cõsideratio ipx egritu dinis cuz quibuscũ aliis circũstãtijs facit nos cognoscere utr hoc uel illud farmacũ sit exhibẽdũ Et sic qñ eligimus horã.i.tempus ꝑut ad regimẽ referunt in quo medicina est ap̃primãda lz hoc in spãlibus sit clarius exponẽdum. Circa quã prez nota primo q̃ rõe temporis in se cõsiderati quia sit longũ aut breue nõ oportet medicinam variare dũmõ oẽs dispões essent eed ut summit 3° t quarto de ingenio sanitatis. Sz rõne tẽporis ut est tale tẽpus morbi puta principioz aut augumentuz ꝛc. uariatur medicine approximande t̃ hoc quia in talibus tẽporibus morbox diuersi sunt morbi t cãx dispões. t inde est qõ Gali. nõ uult tempus indicare de mõ medicandis nisi secundũ q̃ in eo inuenit uaria morbi t cãx t mẽbroz dispõ. Ab aliis aũt sumit indicatio õ q̃lita te t q̃ntate farmaci offerendi uolunt q̃ has duas intẽtiones habeamus. t tẽporis cõsideratõ includitur in his. tñ facit ad doctrine facilitatem distinguere secoz tẽpora ut sũt morbi tẽpora. Et can. euacuationũ. Et iõ facit illud Auic. hic q̃a secunduz dispões dictas i morbi tẽporibus nõ uariantur applicatiões medicinax alterantiax sz uariat modus dictãdi t ap̃primãdi medicinas euacuatiuas q̃ue a ꝓpriete hoc faciũt. Et iõ de iam dicto exemplũ tcno q̃ cãz notificationis p̃ mi exempli hẽmus in capitulo de cura ap̃ris. t q̃ũ hoc dictũ intelligatur nã nõ semp est in statu coxtaliter op̃andũ. Sz uerificationẽ secũdi exẽpli habuit supra in isto capitulo t ex prima quarti de regimie febricitãtiũ. uerificationẽ ãt tẽij exẽpli habes pria quãt ca° ô cura putridax i gñali t pria ꝓcia affo. Sz dubuat q̃re i fine scõi exẽpli dixit Auic. q̃ multas ꝓpias egritudines preter febres subtiliatiũ regimẽ resoluit. Ad hoc respõdet dnus q̃ illud põt intelligi uno modo. Ne uideat quod solũ in febrib⁹ t solũ in acutis sit utendus subtiliatiuo regimine dixit q̃ multas ꝓpias egritudines preter febres. i.a febribus resolut regimen subtiliatiũ ut idropisis paleses t alias egritudines. Et hic modus placet mihi. scõo mõ põt expoñ q̃ ly preter excipiat febres. t ratio est qa in morbis in quib⁹ expectat crisis sumenda a lõge in p̃incipio magis ingrossamus ut uirtus sit ipse crisis cõstãs cũ maiori subtiliatiõe que tunc erit necessaria. Et ideo i febribus ꝓpriis in quib⁹ crisim expectam⁹ nõ est a p̃incipio ita regimen subtiliandus. t quia in febribus marie inter eliose nõ bos accidit crisis iõ illas excipit. uel iõ qa in febribus nõ tamũ subtiliamus sicut in aliis mãlib⁹ proprijs egritudinibus Et ideo hoc est qa febres sũt cũ maiori dissolutione ꝓp caliditatẽ prenãlẽ t iõ uirtus tamã regimis subtiliationẽ tolerabit ũ põt. Sed ista expositio est ambigua. nã uidet cõ cludere q̃ in principio febriuz in quib⁹ nõ est futura crisis nõ oportet grossius dietare q̃ in augmẽto uel statu quod tñ nõ uidet Auic. uelle uniuersaliter pria quãt capitulo de cibatiõe febricitãtium. Et rõ quia calor febrilis preter nãz magis corrũpit cibũ t debilitat digestiuaz q̃ alij morbi eque longi. iõ in febribus qñq̃z erit magis subtiliandus. ergo mihi placet prima expositio. Circa exẽplũ tertiuz nota q̃ mã existẽte multa t ebulliente ipsa est mobilis t maligna t est illa q̃ uocat furiosa t de eius remanẽtia in corpore est timor de cursu ad aliquod mẽbx principale. t quia ipsa est mobilis t uirtus eius expulsionẽ facere conat ideo cuz farmaco aut floboboomia est a principio eradicãda. Si uero mã fuerit multa t non ebulliens est in principio salẽ minorãda ut uirtus sit sup residuum potens. Sz si nõ est multa nec tumosa est digestio expectãda ad hoc ut nõ seq̃ntur nocumenta que ponuntur prima quarti capitulo allegato.

Cognitio aut ẽ. hic reuertit ad dicendũ q̃ũ indicamus de q̃ntate medicine p res que illud significãt sua cõuenientia t est ps que debz ꝓponi in ordine. t dicẽ duo. Primũ est q̃ cognito istarum rerum p̃ quã cognoscimus q̃ũ quãtitatẽ medicine meritoz cax p mutari oportz facilis est. t ideo non indiget can. Nam si res iste tumant morbũ in resistendo tunc auxẽda est uirtus medicine. Si uero nõ nõ alius panib⁹. Dicit scõo q̃ aer qui est de hac summa est unũ quod est magis cõsiderandum. Si iuuat naturã morbi aut naturã medicine opamus i morbum. Circa p̃mum dicũ nota q̃ res iste ut supra dixim⁹ sunt eius sexus consuetudo temp⁹ regio uirtus aeris t habitudo corpis. Ista amẽ assentium cũ fozti medicina approximanda sicut eras inuenimus t uirtus fortis t temp⁹ tpatum cõsuetudo eas sumendi. aut etiã dissentiant sicut opposita istis. qñz autez dissentiunt in fortitudine alterantis imo indicant fortitudinez alterantis cum sint discrasie augumentatiue. t qñz indicãt debilitatem cum sint eius remissiue t hec sunt facilia ad cognoscẽdũ de modo cõsentiendi in euacuatione uel dissentiendi in qua est plus studij dicef in capitulo. 3°. sigillatim scõz unũquodq̃ istox.

Circa scõz attende q̃ ut dicit nono de ingenio Sine aere nõ est possibile nec esse sanũ nec esse egrum. t ideo aeris alteratio est continua t pmanens corpis nostri ab ipso t fonte magis q̃ aliax rerum extrinsecarũ. t ideo inter res extrinsecas oportet magis ô eius dispositiõe cõsiderare. Sz uirtus corpis multo principali⁹ est cõsideranda de qua. A. non q̃rit quia ẽ intrinseca t no a.

Et dicemus q̃ in egritudinibus. In ista pte principali scõe prie huius capituli ponũtur quidã cas. uniuersales sed nõ ordinati t bẽnt aliquã ꝓticulatitatez. t diuidit tur in tot ꝓtes quot sunt canones. Primus cas. ẽ q̃ in egritudinibus timorosis in quibus. s. dubitandũ est ne infirmus cito pcat si nõ succurratur ei oi mõ possibili debemus incipe a forti medicamine. sed in illis quẽ nõ sunt huiusmodi timoris incipiendus est a debili t gradatim veniendo ad fortes si debilia nõ sufficerẽt. Nota q̃ morborum quidã sunt uelocissime actionis ad perimendum. quidam non tantuz cito perimere possunt. Exemplũ primi sicut squinãtia accidẽs in musculis intrinsecis epiglotti quia illa ꝓpinquitas

anbeli⁹

anbelitus quod sequit subito interficit. In talib⁹ ergo morbis no ē expectandum i forti medicatio nis applicatiōe ut floboibomie usq3 ad syncopi3 ⁊ anxietates cui3 fortissimis doloribus. ⁊ pariet i appoplexia i principio si cum eis cū fortibus me dicinis erit opandus. Et cā est quia alit magnū pt cuiuz nō possumus curare. sed cū huiusmōi mo ris n fuerit egritudo prio incipiduz est a debili quod si suffecit bene est. si nō gradatim ad fortem uenendū est. Et cā est quia nocumentuz est in aproximatione fortis medicine cū natura nō tol leret fortes ⁊ repētinas mutatiōes sine nocumē to. Dr igitur hoc euitet incipiem⁹ a debilib⁹ qa cum ad fortiora uenerimus nā erit magis assue facta. scōa cā est quia multotiens a prin⁹ egritu dines nō ita cognoscim⁹. ⁊ precipue debiles. Si ergo a forti medicina incepimus ⁊ ubi error esset sequeret magnū nocumentū qp nō sit incipiendo a debili ut infra dicet. Nota scōo qp talis admi nistratio medicalis a prin⁹ est irregularis. quia p tpsaz fit notabile nocumentū uel posset incurrere periculū notabil nocumēti. Et fm hec administra tio pp maius periculū euitādū. Sz alius modus operationis est regularis. Et ex hoc uide modū ex ponendi illud qō dicit quarta tertij de cura dolo ris iuncturaz cum dicit ⁊ incipe a re forti si non pbibeat putrida materialitas ⁊ grossitudo mate rierum quāuis facilis sit incolumior ⁊ gradatio cōueniencior. Nam a re forti euacuatiua incipē dum est qa debil mouet ⁊ nō euacuat ita. Quin multū ad locū doloris fluat. Fit ergo nocumētū pp maius euitādū. Sed gradatio est incolumior Nō igit icipiendū ē a forti absolute sed ubi cōue nit quia est irregularis. Secundo uide qp licet qnz medico contrariū egritudini maiori gradus qp sit egritudo aproximare. Unde multo fortiore facim⁹ attractionē. ad cōtrarium in squinantia di cta qp sit motus materie ad locū apostematis.

preter boc tibi- Hic est secūdus can. In quo dicit qp nō recedas a recitudi ne tui opis qpuis tuaz operationuz tardeiur effec tus respectu eius quod inēdis. neq3 psequaris in errore tui opis qpuis nocumētū eius nō appa reat. Et est hic can. pportionale illi affo. scōe pri cule. Omnia scōz nōez faciēti. Sed hic est dif ficultas qūo possumus scire qp faciam⁹ scōz ratio nem si inde nō sequit inuamentuz manifestuz. Nā in pmento illius affo. Obiciunq3 cibi pter natu raz intrāt Galie. dixit qp ex suo effectu ois futura actio cōprobat. hunc dicit qp nō oportet ut recte iudicemus operationē esse cōuenientē qō videam⁹ sensu uel utilitate sed sufficit qp i simili viderim⁹ cōtulisse ⁊ effectuz bonū cōsecutū fuisse. Et tōo cuz nō appareat in egritudie ⁊ alijs diuersitas ab eo quod cogitauerimus facimus opa similia illis que in simili dispōne faciēda esse scīuerimus ex alijs ⁊ dicimus esse recta. ⁊ si eoz nō cito appare at sensibile inuamētuz expectāles qp i futuro ap parebit. Nota eiz causa lapidez nō ut sed sepe ca dendo ⁊ partiendo uiter dicendū est ō ēnore cuius nocumētuz nūdū apparet. Omis eiz futura me dici operatio approbat ex suo effectu ⁊ ex effectu qpē scimus sibi simile fecisse nō qp eius effectus expectandus sit in nostro iudicio. tūc eiz p̄ns ope ratuz qp antecedat sciremus nos conuenisse ope ra. quod est absurduz.

Et cuz boc non. Hic est can. tertius qui cor rectuus errore qui possz circa can. precedentes accidere. ⁊ dicit qp in una medicatio ne no est insistendū cum unica medicina. qnqz. n. ē ex nimio usu sibi cōsueta. ⁊ to corpus nō recipit ab ipsa impressione quoniā ab eo quod plene tū est nō patitur corpus. Scōa cā qz ē qnqz una medicina habet ꝓpietates currentes ad bene opan duz i cōp⁹ ⁊ qnqz ñ. Nō ergo ꝓmo qp medicatio dicitur una quia respectu unius morbi. Nā ē con stat qp m. rbus existens unus variat in dispo sitionibus suis. ⁊ i modo curē ut pz i pcessib⁹ apo stematis a principio usq3 ad declinationē ⁊ in p cessu fen. putride. Et ex hoc pz qp morbus un⁹ va riatur scōz dispoez cāe ⁊ i se quo ad intēsionem ⁊ remissiōez sui ⁊ inoz accidentiuz. Et quo patz qp i una medicatiōe medicie sūt pmutāde qnqz in qp to qnqz i quali. precipue tamē mutātur in quāto medicie que p morbi cura simplicit exhibēt. Nā alias ap̄proximamus i principio altā i flatu altā i ō climatoe. sed hoc nō erat ō intēnōe A. ut patz in assignatiōe cāe. similiter et contingit appetitus in firmi pmutari ⁊ rem unā sibi fieri abhominabilē ⁊ tūc erit pmutāda medicina. Sed id quod videt Amē. uelle est qp stante cadē morbi ⁊ suaz cāz ⁊ accidentium indicatione ⁊ simili infirmi appetitu multotiens in una medicatione nō est solus sup uno medicamine stādus ⁊ precipue cuz egritudo fuerit cogita ⁊ illud medicamē fuerit assuefactū ⁊ videamus medicinas nō manifeste pdesse ut i casu dicit imediate precedenti imo qp bis stannbus multotiens est medicina pmutanda. Nota scōo qp hec medicinaz pmutatio pōt intelligi quo ad qntatē uel qlitatē. uel tertio quo ad māz uel spe cificā naturā materiei l3 gradus potētia ⁊ quali tas nō pmutet sic uidet gia. Si primo appriabaf diatessaron nō ap̄p̄riabit mixtiōez ad eleuariū ō suco rosarū ⁊ de electuario indo ita ut eque sit tā colere qp flegmatis euacuatiua sicut diatessaron Et si prius dabā ad alexandū a ornatico rosatum postea dabo diamuscon aut loco eius tarbit ⁊ tūc p3 qp iam mor⁹ qp cā accidentib⁹ ⁊ uirtute cuz ex trinsecis similiter indicantib⁹ nō debet fieri pmu tatio i quātitate uel i qualitate qa stantib⁹ eisdez a quib⁹ indicatio sumit nō debz medicatio uaria ri. Et hoc unit ypo. scōa pricula affortissimoz illo affo⁹. Dia scōz rōnez faciendi. Et idem intendit scōo pnosticoz uiuppano pmutationē medicina rum. sed ñ omnib⁹ ubi indicationibus stantibus oz fieri qnz pmutationes medicine. 3⁹ modo qa quo ad naturā specificā materiei licet fi quo ad quātū uel quale ⁊ marie cuz manifestuz inuamē tū ñ peipiuz tunc eiz due cāe in litera assignate locū habēt. Sed tunc cadit dubitatio ō cōsue tudine. Verum pp ipsaz cōsuetudinez medicine minus patiatur corpus de qua uide in illo affo⁹. Ex multo tpe assuefacta. Et quo proprietates sunt currētes nō tantū scōz speciez. sed in cōparatiōe

ad indiuiduum sup assu. allegato.

cum autem ignoras. hic ponit aliñ can. dicens quod cum ignoras egritudinē nō ꝓpes ad opandū sed relinque ea nature. quoniā aūt natura curabit aut manifestabit eā vbi. Sz ille can. videf, ꝺdicere ei qō dicit pria quāti ō cura putridaꝝ i grāli. s. cū dicit Cum ignoras egritudinez subtilia regimē. Subtiliare eiz regimen est aliquid facere. Hinc dicit ꝙ ignorare egritudinez intelligif duob⁹ modis. Uno mō ꝙ oio genus egritudinis ignoretur. Et isto cāu nihil est agende sic hodie multotiēs accidit ꝙ a rure portaf urina nō indicāa de morbo aut ille qui portat nihil scit aut nihil vult dicere. & in illo cāu dicit nihil agendū. Uz multotiēs eiz sūt multa accidēria cognita. sed adhuc egritudo quo ad genus & cāz ignoraf ut stāte dolore sub cōtinuo ignorantia qñq3 an sit plenitudo aut vacuitas. & i istis cāubus sūt debilia quedā ap̄ primāda q̄ facient ad manifestādū morbū. & dicunf a medicis remedia temperata sicut hic calefactionē approximantia sed fortia dimittimus. Qñq3 aute cognoscif genus egritudinis sed nō cognoscif spēs ut qñ scis ꝙ sit febris putrida sed nescis cuiꝰ spēi ut utz cōtinua uel interpolata quartana aut tertiana. & in illo cāu multa conueniūt que ex genere indicāf. & in hoc cāu dixit Auic. pria quāti subtiliandus esse regimē imo in simili cāu fiūt clysteria uētris solutiones & floboibomie qñq3 & multa que ex hoc qō est putrida indicātur in principio q̄uis qs faciat mā. Et scōz cōez modū exponēdi A. intelligit hic secūdus modū. s. ꝙ nō sit utēdū medicamine forti euacuatiuo sed temperato q̄a ista faciendo aut natura vincit aut manifestat.

Cuz egritudo doloris hic pōit can. dicens ꝙ cum egritudo fuerit cōiuncta dolori aut cāis doloris aut ria qua prouenit dolor. prio dolor est sedandus. Ubi nota primo ꝓpriuz ꝓpositu pertinet cōtingit egritudinē contigi cuz dolore. uno mō quia dolor sit eius accidens. sicut cōiungitur cū solutiōe cōtinuitatis & cuz apostemate aut cū tertiana dolor capitis scōo mō q̄a dolor ab alia cā pueniat ut si cōiungunf colica & febris aut calculus & febris. Tertio mō ꝙ stāte morbo supueniat cā extrinseca dolorem faciēs sicut percussio. Et hec ma voluit daf intelligi A. in sua replicatiōe verboꝝ

Nota scōo ꝙ cā uerificās can. est q̄a dolor est de maxime ꝓsernētibus uirtutē & ex eracuit tenuia & facit fluxū humoꝝ. Et iō videf habere can. rōez quia sine eius cura reliqua egritudo curari nō pot aut magis periculose salum curatur. Et iōo ab eius remotiōe est incipiendū. Sz cōtra hoc videf esse illud quod dicif prima quarti de cura putridaꝝ in generali cū dicif. Et scias ꝙ cuz aggregaf dolor capitis & febris cura febris est dignior. Dicendū ꝙ doloꝝ quidā sunt leues ut dolores febres consequētes in augumento & diminutione sua & isti curantur cura febris. & cura febris est dignior ut Auic. ibi dicit. Sz qñq3 dolor est fortis & tunc primo sedari debz ut eodē loco stanz subdif. Et scias ꝙ doloꝝ capitis qñq3 aſ fortasse facit redire febrez declinarū ad augumē tuz quare oportet ut sedef. Et ita hic intelligif ō fortibus doloribus.

et si Ubi. Ponit aliuz can. dicēs. Nō si est necesse supponez inducere nō transcendos tale quale est papauer albū. quoniā cum sua supfactiōe est domesticū. Nota ergo ꝙ iste can. coīter introducif tanquā correctiuus erroris potentis cōtingere ex precedenti. Docet eiz cum oz doloreꝝ sedare p stupefacientia nō trāscendere papauer albuñ. Et hoc modo introducendo cadit dubiuz. Nam Auic. precepit i doloꝝ qñz opuz administrare. qñz mandragoram que sunt multū fortiora q̄ papauer. Hinc respondetur dupliciter. Uno modo ꝙ hic dicitur regulariter opando. Alio modo quādo Auic. docet fortiora approximare dico ꝙ est coactie. Nā semp est cū notabili nocumento uirtutis. Uel scōo cum dicit ꝙ nō debem⁹ transcendere papauer albū intelligit solū aut simpliciter administrando. Sed in cōpositionib⁹ cū correctiuis administram⁹ dicta fortiora. s. opiū ꝙ i sua simplicitate administraf.

cumqz Uehementia. hic ponit alium can. & dicit ꝙ cum uehementia caloris membri ubi nocumentū fecerit tunc debes nutrire cum reb⁹ uehementer sanguinē ingrossantib⁹ sicut est frumētū coctū. Et si hoc nō sufficit tunc nutriendus est eger cū infrigidantib⁹ sicut lactucis & similib⁹. Circa quez can. nota ꝙ uehemētia caloris membris nocumentū facit maxie attrahendo humores ad locum & q̄a grossus sanguis difficilius attrahif q̄ subtilis. ideo dāda sunt sanguinem ingrossantia. Nota secundo qō infrigidantia fortius ꝓhibēt & ideo cū ista nō sufficiūt damus infrigidantia. Causa autez quare ab ingrossantibus potius incipim⁹ q̄ ab infrigidātib⁹ est quia cibi ingrossatiui sunt cibi & ut sic nō habent rōnez medicine. Et q̄a possum⁹ cum rebus cibalib⁹ cibare melius q̄ cū medicinalib⁹ & ideo ab illis incipimus.

et sciaſ. Nunc ponit alium can. dicens qō inuamentum quod fit cōfortando uirtutes animales & uitales p letitiaz & pleſenuā continuā dilectioꝝ est ex reb⁹ in cura egritudinū magis q̄ p aliuz modū cōferentibus. Et qñz etiā cōfert sedere cum eo a quo uerecundaf & hoc p hibet egruz a rebus sibi nocuis. Ubi nota ꝙ cōfortatio nālis uirtutis est multū necessaria i cura morboꝝ. sed q̄a id manifestū est non curauit. Alia dicit hoc exprimere sed dixit hoc qō minus erat notū. Nota scōo ꝙ p experientiaz utuz est mouā & palpatē uirtutē cōfortari gaudio temperato & delectatiōe. Sz modi quib⁹ fit hec confortatio diuersimode uariaf. Dicus eiz dicit ꝙ p istas passiōes cor grat pl⁹ & spū & plus ad alia mēbra trāsmittit & possem⁹ hoc imaginari. q̄a ex his passionib⁹ seqf cordis applicatio ad māz. q̄a tiōis spūuz pp quā melius generātur spūs cordis. Et ita imaginādum in delectatiōe que p odorabilia percipif. Secūdus modus est ꝙ sicut lumē assumit colores ad agendū in medium spēm coloris. ita ista passio inuat coz ad resistendū cāis pernicio-

uralif

ralit imprimentibus ⁊ ad agendū actiones sibi debitas. cuiā si de spiritu nihil plus būerit ⁊ hoc videtur uerius. Et consimiliter tristitia est spūs dissoluuna uel cordis in suis naturalibus operationibus impeditiua et si maiorē spūs esset penia.

Nota tēio q̄ vltra nimiū ꝓportionatio cōuenit i mōbo q̄ p hāc alie operationes nāles fiūt meliores ⁊ morbi mali impressio ꝑh bet. ⁊ ad simile medū pure reducūtur epithimata ⁊ poma odorifera. ⁊c liqua hic dicta patent.

et ex rebus preterea. Hic ponit alium can. dicens. q̄ mutatio de terra in terrā ⁊ dē aere in aerez ⁊ de formis in formas. i. de figuris ꝑspiciendis ad alias figuras prospiciēdas. hec sūt de rebus que ꝑpinquo mō cōferunt ei qui ꝑdictus est in precedenti can. ⁊ principue cuz facimus efficere formas rez ꝑspiciendarum que dirigūt cōplexiones membroꝝ sicut precipit pueris luscis ut insueat similiaz aut rez que si bi apparuit. ⁊ precipit bñu torturam facieī ut respiciat i speculo ignito. hoc eiz ipz ad hoc deduc ut laboret ad rectificādum facie ⁊ fronte ⁊ oculū ⁊ forasse est initus redibit ad hoc ut melioretur.

Nota ergo q̄ mutatio de terra i terrā ⁊ de aere in aerez ⁊ de formis ad formas bēt quādaz dēle rationez ⁊ in hoc cōfert sicut illa que in precedenti can. dicūt. Sz mutatio de aere in aerez bēt etiaz aliū modū cōferendi quia in quodā aere inuenit q̄nqz cōstillatio inuās egr. ⁊ in quodā cōtraria Vnde cōtez videt aer nauseus corrumpentior. Et ex cā hac vidi ego quosdā studentes qui cū bono nie morabant infirmabātur nec poterāt a diturnis morbis liberari ⁊ ad patriā redcūtes curabantur perfecte. Sed in mutatione formaꝝ inspiciēda uz tres sunt modi tuamēti. Vnus qa fit delectatio ut dicit. Secūdus qa imago formē bet uim tēi mutandi ut dictū est i tēio theorēi ⁊ 2da buī ⁊ bētur ab Aristotele in de cāis motus animalium. Tertius quia q̄nqz per imaginē prospectā fit qui daz motus membri pez que conformat. Et hoc mō tertio luscas respiciēs simillā exercet oculū. mō plus de spū trāsmissum ⁊ primaf cōplexio sua. Et pa tiens torturā faciet respicientes speculū puī in quo sibi nō apparet alia figura preter figuraz sue faciei cum videt illaz torturaz conatur dirigere ⁊ imo musculos patientes exercz. Et in hic hoc vide quare speculū oportet paruū esse.

ex rebꝰ Preterea. Nūc ponit aliuz can. dicens. Quod ꝓp hoc oz quod dimittamus medicatio cū medicinis fortibus in temporibus fortibꝰ sicut in estate ⁊ in hieme existente multa caliditate aut frigiditate. Sicut verbi gra soluere ventrem fortiter aut vomitus ꝓuocare fortiter aut dissoluere. Et rō est quia virꝰ i cilate est debilis ⁊ nō tollerat fortes medicationes. in hieme uero nisi cōseruet fortis calor p suā multitudinem non resistet sufficienter frigori ideo non debet uirꝰ debilitari. Et per hoc vide que dixi in cōmento illius aphorismi. Dentes hieme ⁊ nere caliditissimi sunt natura ⁊c.

ex rebus Quoq3. hic ponit aliū can. dicēs q̄ cuz in egritudine duo cōiungant q̄ cōtrario modo indicāt sicut si unuz indiget calefactiue ⁊ aliud infrigidatiue. Iste sūt res in quaz medicatiōe est subtile habendū studium. Verbi gra cum colica est uehementissimi doloris ⁊ pendet a materia frigida tunc eiz cā qa flegma indiget calefactione cum calidis ⁊ dolor indiget stupefactiōe. cū frigidis. Et ita in febribꝰ putridis ꝓtingit ut quātana ⁊ flegmatica. Et quō sit in hoc casu faciendū habeī in generali capitulo ultimo huius tra. quarte. Spāliter aūt in capitulis spālibus.

amplius Ponit alium can. dicens q̄ non oīs egritudo nec oīs complexionis malitia suo medicaī cōtrario. ſ. ꝑ approximā nocumentem cōtrarij alterantis ut medicine euacuātis imo quādoq3 sufficit sola regiminis bonitas. hic intelligendo ꝑ regimē administrationez rez non naturalium. Et quō iste can. intelligit uidisti supra. Et quō nō sequit q̄ oīs cura fiāt ꝑ cōtrariū nam in uno casu contrariaz est uirtus cum suis instrumētis que unicuiq3 morbo effectiue est cōtraria ⁊ hec de isto capitulo.

q DE Ex eis quidez Positis canonibus valde generalibꝰ i precedenti capitulo. Nunc quo ad sequēta magis spāliter determinat de morboꝝ cura licet illud spāle sit multum cōe respectu que eoꝝ in particularibus libris dicunt. Diuidit autem hec pars tota sequens in duas. Primo eiz docet curā egritudinis. scōo docet quid faciendū est cū plures egritudines pūgūt. 2da ps est in principio ultimi capli sen. buiꝰ. prima pars ibi diuiditur i duas. Nam primo determinat de curia talium egritudinum. scōo accidentiuz. Ibi 2da. iam sciuisti dolorum cās. Prima diuidit in quatuor quoniā primo ponit quatuor modos generales curē. ſ. unum genez simplicium morboꝝ ⁊ unī⁹ generis compositoꝝ ut apatuz. Primo ergo ponit male cōplexionis curā. scōo male cōpositionis. tertio curā apatum. quārto solutionis cōtinuitatis nec petat cā ordinis. 2da pars est ibi oppilatiōes uero. 3cia pars. ibi postemaū quedā. quarta ibi. Solutio continuitatis. Prima in duas. primo ponit can. curē male cōplexionis. scōo quia multotiens mala cōplexio ē naturalis ⁊ curatur ꝑ euacuatiōez dat can. de mōis euacuationez. Scōa ps incipit in principio sequētis capituli. Res que ōmōstrāt. Prima cāz diuiditur in ptes duas primo ponitur quidā gnales can. scōo magis spāles. scōa ibi cū in aliqua egritudine. Prima i duas ꝑtes pōit gnalem can.. Secundo enumerat modos debitos in cura male complexionis. secunda ibi. Dicemus.

Dicit primo quod mala complexio sine materia pmutaf solum ꝑ alterationem. sed si fuerit mala cōplexio cum materia tunc materia euacuabit. Et si materia reliquit malitiaz cōplexionis i fixo. i. facto tunc nō sufficit sola euacuatio imo est necessarium pmutare cōplexionez post euacuationem. Circa quā ꝑtem nota primo q̄ malitia cōplexionis dicit sine materia que non dependet a materia spāli dependentia nec foueī ab ea. Et ꝑ

materiā

mīz intelligo materiaz ī qua nō est cōplexio illa. Et dico notanter nec ab illa foueatur quia ex dictis patet q materia relinquit aliquādo malā cōplexionez factaz post eius remotionez ꝛ certum est q talis nō dependet in esse a mā ſz foueat ab ea ꝛ ideo nō dicit pīte materia mala cōplexio tine mi. Et in ex isto potes ostēdere q aliq̄ febris etbica est mālis. Dicit aūt spāli dependenta eoq̄ q̄litates dependētes a pīnta humoꝝ requisitorum ad sanitatez ꝛ vitā nō ut sic dicūt cū mā. Nā etbi ca dependet a spū ꝛ sanguine p quos stat vita ꝛ tamen dicitur sine mā. Scōo nota q mala cōplexio cū mā dicit illa que spāli dependēta dependet a mā corpulēta aut ab ea cōseruat. Ex quo pz q ſz effimera uere a spū ꝛ humore depē deat est tamē imaterialis. Nota tīn tēcio q cōplexionū quedā est facta scōz modū loquēdi me dicoꝝ ꝛ quedā fiens ꝛ quedā futura fieri. facta āt dicit tribus mōis. uno mō pprissime q̄a est q̄li tas pducta ꝛ nō dependens in esse spāli depēdē tia ab aliquo corporeo sine subtili sive grosso distincto a suo subiecto ꝛ apta cōseruari. Et hoc mō febris etbica est facta ꝛ febris effimera ē mō bus fiens quia pēdet a calefacto esse spūs vl̄ ua poris. Scōo modo dicit aliqua mala cōplexio fa cta quia in esse pducta. ꝛ hoc mō oēz qualitatez actu existentē dicimus factā. ꝛ modo huic oppo sito capiēdo fiens dicim⁹ q mala cōplexio fiens est cōposita ex pte facta ꝛ ex pte futura fieri. Tertio mō dicit aliq̄ mala cōplexio facta q̄a pducta est ꝛ cuz hoc nō dependens a re corpulēta grossa. ꝛ hoc mō febris effimera dicit facta a Galie. credo octauo therapēutice circa finē cū dicit. q cōe est etbicis ꝛ effimeris adhuc nō fieri. ꝛ dicit ita pp similez modū esse curatōis in ista ꝛ in facta q̄a si ne inciōne ad māz. Fiens aūt dicitur q̄a aut scōdū priez pducenda cū actuali tendēcia ad cōpletionez. aut ſz tota pducta sit tīn quia dependēs spāli dependentia sive a re corpulenta sive non. Tertio q̄a dependens spāli dependentia a corpu lenta mā. Futura aūt fieri dicit q nūduz est scōz aliquid sui sed in corpore est cā para ipsū facere hic sumit tīn tertio mō factū. ꝛ tūc pz verificatio dicto ꝑ Avi. nā mala cōplexio sine mā sive facta sive nō in cura debz permutari p alterationē. hoc eiz sufficit soluz. Mala āt cōplexio mālis q̄a in eius cura est indicatio a cā trāsp a re pter naturaz removenda pz q euacuatio est opotuna. ꝛ hoc mō sumendo euacuationez ꝑ oi materie a corpore eductiōe sive hoc fiat p dietā sive p flobotomiā sive aliud. ꝛ hoc intelligit ubi mā pec cās fuerit reducibilis ad benignā. Nā in reducti bili non semper est materia euacuanda uel necessaria euacuatio materie sed sufficit rectificatio. Sensus igitur dicti Avicenne est. Quod si mala complexio fuerit cum mala materia non reducibili ad benignū q materia debz euacuari. Sed ut dicit mala cōplexio materialis. quiz dicit ma terialis q̄a dependz a materia ꝛ nō est apta sine materie presentia conseruari. In illius ergo cura sufficit sola euacuatio materie. Et si dica tur euacuata materia quid remouet illam malaz cōplexionez. dicit q̄ virtus mediantib⁹ suis na turalib⁹ instrumētis que remanserūt aut media tibus rebus nō naturalib⁹ debite applicatis que necessario nos alterant ut dixi supra 3° ibegni. Et sic pz tertij dicti verificatio. Sed si mala cō plexio materiāl' ñ dependet ex toto a materia imo tantū foueat ꝛ est iam facta tunc non sufficit sola euacuatio immo cum hoc requirit alteratio post euacuationez. Et hoc voluit Ꝑ uic. quarto dicto. Et cā est q̄a euaz euacuata illa mala materia ad huc remanet illa mala cōplexio quaz virtus sine adiutorio nō pōt removere. ꝛ ideo indicat de sui remotione p adiutoriū medici. Ex quib⁹ videz qūo intelligi debet Gal'. in illo capitulo Ad ma nifestos ubi egros. Patet secundo q non semp in cura male cōplexionis materialis oz me dicum alterare priem factam puta quando tendit ad corruptionē. Et ad hoc sufficit virtus sine me dici adiutorio q̄ nihil ō illa erat factū modo pri mo. Et in hanc distinctionē de facto ꝛ fiente sene mentit pp multa Gal'. dicta que pp hanc equivo cationem videnf ambigua. Ultimo nota q in mala cōplexione materiali que habet priem infu sam sive factā innuit. A. quod primo sit faciēda euacuatio ꝛ secūdo alteratio. ꝛ ita Gal'. 3 ibegni loco allegato cuius tamē oppositū innuit Avi prima quarti de cura putridaruz in generali ubi vult q febris putrida que est mala cōplexio ma terialis ꝛ fiens q̄z est tāte intensionis q non li cet uti regie cure imo est p cōtrarium alteranda ꝛ postea cāe vacanduz. pp quod dicunt quidā q Avic. hic ꝛ Gal'. loco allegato nō intendunt de notare ordinē operationis sed ordinem intentōis quia primo debem⁹ remouere cāz cōplete q̄ esse cum removeam⁹. uel dicunt secūdo q denotant modum ꝛ ordinē qui universaliter debet teneri conseruando materiaz ut est cā ꝛ morbum ut est effectus licet q̄z habendo respectum ad morbi magnitudinem ꝛ accidentia ab eo incipiemus.

dicemus Ergo. Hic enumerat modos cu rarum qui debenf in remotione male cōplexionis p quāto ille cāe dicunf aut cu rāte aut p̄seruātes aut utrunq;. Et pōt dividi in duas. nā primo facit hoc. scōo ponit exēpla ibi. Quemadmodūz dicit primo q medica⁹. i. medici operatio p remotionē malīe cōplexionis ē multis modis. Et ratio. nō mala cōplexio aut ē fēta ꝛ nō dependens a mā ꝛ tunc operatio medici circa illam est solum curatio per administrationez cōtrarij. Aliquādo autē mā male cōplexionis est in ēmio ut generetur ꝛ tunc eius sanatio. i. remotio est cū precisione preseruationis. i. ista nō est curatō so la imo sēp est cōiūcta p̄seruatō. Ubi nota q ma la cōplexio q̄ est in termio⁹ ut grief ē duob⁹ mōis Naz quandoq; inclusiue est in termino ut gene retur ꝛ illa est mala cōplexio fiens quia iam gene raf. qūz uero est in termino ut generef exclusi ue. quia nō gñatur sed parata ē gñari. ꝛ illa dicit mala cōplexio futuā fieri. ꝛ iō i istaꝝ utriusq; pre uisione utitur medicus ꝛ p̄seruatione licz in pri ma utatur ꝛmotioñ cū p̄seruatioñ ꝛ curatioñ. in ſcōa aūt inhibitione utitur tamuz ꝛ preseruatiōe

Et Auic hic de ambabus intelligit. nã de utroq3 mõ ponit ita3 exemplũ. Nomen ergo curationis dicit de ope medici p quod dispõ que est morbꝰ remouef. Sed nome preseruationis dicit de ope quo ꝓhibetur futurus morbus t uocat pustio. Cum ergo morbus est facius t nibil eius est futur3 tũc sola opatio est necessaria p quã hic morbus remouef t est curatio sola t medicine ut sic approximate dicũtur cãe curatiue. Sed qñ est dicrasia siens intentio medici debz esse ad remotionem pris facte t illa est curatio t ad ꝓhibitionez gus future. t illa est preseruatio siue precisio. In mala aũt cõplexiõe futura fieri solũ quia nullus morbus remouedus est nullus actus debetur qui sit curatio sed solũ prohibẽdum; est ne ipsa eueniat. t tõ illa opatio medici dicit preteritio sola. t hec bẽ ut tẽto thegni loco allegato.

quemadmodum hic ponit exepla t est inuitatus ad duos ponẽdi exẽpla t reducẽdi ad ꝓpositum. tõ notate modus introductionis Dyni deinde metuz.

Dynus ergo dat duos mõs intelligendi hunc textũ. unus est q Auic. dat hic tantũ exẽpla t modos remotionis male cõplexionis sientis t future fieri t diminui exemplũ curationis cõplexionis facte. t tũc dicit q intento que habef ad cãz i putrida febre est duplex. una est ad digestionẽ humorum. alia est ad euacuationẽ ut dicit tẽto thegni illa pte. fenũ eiz si ita cõtingit. Et tõ dicit hic primũ exemplũ de exhibitiõe tyriace in quãtana cẽ de digestiõe materiei quartane t ideo intelligit ꝺ tyriaca ueteri que est subtiliatiua t calefactiua. Et scõz de exhibitione aque frigide in tertiana esse ẽt de digestione materiei. nam humor subtilis t calidus digeritur q aquã frigidã ut dicit ab Auic. prima quarti capitulo preallegato. duo uero seqñta sũt exempla de preseruatione respectu partis future fieri i morbo fiẽte p euacuationẽ. naz si pcessit postmoꝺ fruẽ ul q̃rtãe ita q ẽ q̃rtana ul tertiana fies tũc exhibitũ scamonee p euacuatõe colere in tertiana t ellebori in quartana p euacuatione mlie ẽ pũtio respectu futuri quod est pars sientis. nam ꝓhibemus p hoc principiũ positum futuri t sic febrem futurã cui tamẽ similis non accidit. t ideo illud futur3 qꝺ ꝓhibetur dicit ps sientis. Alia uero duo exempla. s. euacuationis cũ scamonea in tertiana que nondũ est sed cor⁹ paratum est eaz pati t in quartana que nondum est. sed corpus ẽ apũ eã pati pp supationem mlie a debito modo qui in corpe debet esse sani exẽpla preuisiõis respectu futuri fieri qõ nõ est ps sientis. Et hic modus nõ uidef mihi uerus quia duo prima exempla scõz modum loquendi Auic. sunt exepla curationis nõ preuisionis. Nã dicit textus quemadmodũ putrefactionẽ que est in quartana medicamur t̃. Et nota qõ dixit supra de medicatione absolute t nõ dixit de cura que fit p contrarium. Et in secundo exemplo dicit Auic. quod aquã frigidaz in tertiana dam⁹ ut extinguat t nõ dixit ut materia digerat. Secũdo mõ exponit dinus q hec duo exẽpla sunt de cura male cõplexionis facte que est ps sientis. Et q Auic. reliquit exm male cõplexionis facte que nõ est pars sientis qa conuenit cum ista. t tunc dicit q tyriacam exhibem⁹ in quartana ad ipsaz extrahendã Et est intelligendũ de tyriaca noua in qua est uirtus stupefaciendi p opium ibi exitis. De tertiana dicit aqua frigida datur ad extinguendũ factum ex ea. Et ita hic modus nõ uidetur mihi uerus. qa tyriaca q tũc mag3 noua est cl'i artiũ calidũ. Et nullibi legit q ad extinguendũ calorem febrilem exhibeatur. Quo aũt stupefaciẽ no ponet nũc dicere. t tõ quo ad quattuor ultima exempla puto Dynz opunie dicere. t quo ad introductionẽ secunde exempli ꝺ aqua frigida eligo scõz modum introductionis Dyni sed quo ad primũ nõ. Naz neq3 dico q sit exemplũ preuisionis quo ad digestione materie ut ipse dicit in primo mõ. nec dico q sit exemplum extinctionis ut ipse dicit in secundo mo. Nam Auic. dicit q putrefacti oné que est in quartana medicamur cum tyriaca t nõ dicẽ q extinguamus quartanam. Dico ergo q putredo materiei quartãe multoties mouetur p segationẽ partis putrefacte a residuo t p euaporatiõnez eius. t hoc facit tyriaca in quantũa respectu materie. ideo illa dispositio q̃ est putredo cuz sit facta tm uertur p tyriacã simili mõ quo mala cõplexio facta mouetur p suum cõtrarium. t ideo nõ obstãt q ista nõ sit uera curatio. quia illa putrefactio fortasse nõ ẽ morbus tũ hoc ẽ exẽplus curationis male complexionis facte quia cũ ista cõueniũt p q̃to est remotio dispositionis preter nãz existentis.

cum autez in aliqua. hic Auic. exeq̃tur can. minus uniuersales põendo t diuidit3 in duas. naz primo premittit quedã ad ꝓpositum utilia. scõo can. illius curationis ponit. ibi scõa. Cũ aũt calliditas. Prima in tres scõz tres regulas utiles. ibi scõa t debet sciri. ibi tertia. Dna queq3 preterea. De prima dicit q cuz dubitas uiz egritudinis cã sit calliditas aut frigiditas t uoluerit hoc p iuuãta t nocumenta cognoscer ñ exponi cũ reb⁹ sapsiue frigidarijs

Dicit scõo q in ferendo iudicio cane ubi ne p impressionẽ artificialẽ decipiaris. Circa quem can. nota primo q maxie certitudo qualitatis motibi sumit a iuuantib⁹ t nocentib⁹. t ideo multoties stante ignoãtia eius experimur. Nota secundo q cã dicti est ut dicit scõo regis acutioz quia illa que sunt debilitatis utrutis t applicantur si nocent nocet nocumento magno sed si applicant debilia t si nõ ꝓsunt non possunt nocumento magno nocere. Circa scõz dictum nota q medicine multoties accidentaliter imprimunt qualitatẽ oppositaz cõplexioni sue. t põt hoc cõtingere multis modis. Nã qñz ex proprietate medicina calida euacuat coleraz t postea infrigidat pp defectũ calidi humoris ut scamonea. Ex eius ergo iuuamẽto in tertiana nõ est putandũ tertiana eẽ egritudinẽ frigidaz. Quandoq3 cõtingit pp unaz qualitatẽ suum contrariuz cõfortari ut aqua frigida supinfusa in corpe sanguineo inuenili i rpe estatis facit unire caloꝛẽ nãle t dissoluit maliaz frigidaz in nẽuis. Quandoq3 uero cõtin

git ex approximatiõe medicine ꝛmoueri accidẽs morbi cõsimilis qualitatis cũ cõplexione medicine ut sum colica a materia frigida in dolore fortis ꝛ remoueat ꝙ ſtupefaciẽs aut ſi ſit neceſſitas i calida epatis cõplexione ꝛ ꝙ dyacimnaũ diſſoluatur. Et multi ſunt tales modi accidentales quos ad determinatũ numeꝝ eſt impoſſibile reducere quia ea que ſunt ꝙ accidens ſunt infinita. Bꝫ ſcire debet mõs quibus cognoſcim⁹ qõ medicina per ſe operatur. ꝛ cum videmus nõ ita fieri dicim⁹ impreſſionẽ eſſe accidẽtalẽ ꝛ in hiis in uniuerſalibus canonib⁹ de cõditionibus experimenti pro cõplexione medicine cognoſcẽda. Ex his patet quare oportꝫ cauere deceptionẽ q̃ ex pte accidentalis ipreſſionis contingere poſſet ne fieret error iudicij de qualitate medicine.

Et debes ſcire. Hic eſt ſecũdus can. de uniuerſalibus ꝛ cõprehendit quatuor cõcluſiones. Prima eſt tepus calefactiõis ꝛ infrigidationis eſt unũ ideſt equale. Scõa concluſio. maior timor eſt in infrigidãdo q̃ in calefaciendo. ꝛ rõ eſt quia frigiditas eſt inimica oribus uirtutibus ꝛ caliditas eſt amica nature. Tertia cõcluſio timor humectandi ꝛ timor exiccandi ſũt equales. Quarta cõcluſio. tepus humectandi eſt longius tempoꝛe exiccandi. Et nota ꝙ ultra has quatuoꝛ comparatiões fiunt alie due a Gal. una de tepore calefaciẽdi ꝛ infrigidãdi comparando ad tempus humectãdi ꝛ exiccãdi. Scõa eſt. de periculo calefaciendi uel infrigidandi cõparando ad periculum exiccãdi uel humectãdi. ꝛ tõ ut ille tres melius intelligãtur ad modũ Dyni iſtas tres regulas breuiꝫ queſtionabimus.

Queritur igitur primo ut q̃ tepus calefaciendi ꝛ infrigidãdi ſit min⁹ tẽpore humectandi ꝛ exiccãdi ſtate eque equali q̃ritate denſitatis ꝛ gradꝰ cãq̃ nõ diſputet ſed ex his que dicũtur octauo terapẽtice teneam⁹. ꝙ tẽpus calefaciendi ꝛ infrigidãdi ſit minus quia multo uelocius agunt actiua paſſiuis ceteris pib⁹. Et i eo ꝛpatione actiuoꝝ ad paſſiuas ꝙ iat ꝙ periculoꝝ eſt maius in approximatione calefacientiũ ꝛ infrigidãtiũ ut ſic q̃ in approximatiõe humectãtiuꝝ ꝛ exiccãtiuꝝ ꝙ ſimplices alterationẽ quia fortius ille actiue agunt aliis pibus. Nõ ergo tenet Dyn⁹ ꝙ quo ad leſiones ꝙ qualitates introductas cõſequentes tamẽ eſt periculũ in actiuis q̃ꝝ i paſſiuis quia eque pũngit mori pp nimiũ actiuoꝝ ꝛ paſſiuoꝝ exceſſuꝝ hoc eſt ambiguũ. Dicimus enim multos in ſiccitate ꝓcedere ſine multa opatiõe oriuꝝ leſione ꝛ multũ in humiditate diſtare ab optimo ꝛpamẽto ſine multa opationũ ipfectione ut patet in mãſtiu cruino de puericia ad ſenectutẽ primã. ꝛ ideo illius cõplexionis ſecundõ oppoſitum teneo. ꝛ uidetur de mente Halie. octauo de regimine ſanitatis capitulo tertio cum dicit. In exerſione uero que eſt ſcõs calidũ ꝛ frigidũ contrariorꝝ oblatio ſemp cõuenit. efficaciſſime enim ſunt ꝛ ut ita dicaꝝ uirtuoſiores his que ſũt ſecundum ſiccitatẽs ꝛ humiditatẽs diſcraſias. Be tales facilius deniq̃ a ſimilibus cibis in morboſa diſcraſiam deueniũt ſiccioreꝝ nõ opans quecunq̃ peculiaꝝ nullo mõ manifeſto nocebit ſicut neq̃ cuſtodiendo humidã. Euidentius aũt ubi ætas fiat hoc quidẽ a prima generatione uſq̃ ad puericiã hũdiſſimã bẽnes caroẽ ſiccã aut oꝰ ſufficeũt q̃ ſenes. Hic Halien. expreſſe uult ꝙ acquiſito equalis ſiccitatis ſupra ipamentuꝝ nõ eſt ita nociua ſicut caliditatis ꝛ frigiditatis. Jõ Dyn⁹ nõ conuenienter dicit. Bꝫ nunc ueniamus ad compationes in littera poſitas.

Queritur? Ergo utrũ tepora calefaciendi ꝛ infrigidandi ſint equalia. Negatiue arguit ſic. Quodlibet corpus uiuens reſiſtit calefacientib⁹ minus q̃ infrigidantib⁹ cauſis. Et cãe calefactiue ſunt ꝙ ſe uelocius alterãtiue. ergo alijs paribus ſemp in uiuente calefactio eſt uelocior q̃ infrigidatio. Conſequentia nota. ꝛ minoꝝ pꝫ cum maiori. quia in quolibet uiuente caliditas eſt intenſior frigiditate. ꝛ cꝫ hoc frigiditas eſt magis inimica nature. ergo fortius reſiſtit uiuens infrigidantib⁹ q̃ calefacientib⁹. Conſequẽtia tenet. quia ꝙ caliditatẽ reſiſtit infrigidantib⁹ ꝙ frigiditatẽ calefacientib⁹ que eſt remiſſior i eo. Si igit̃ calefactio eſt uelocior ergo tempus calefaciendi eſt minus q̃ temp⁹ infrigidãdi. Secundo ſic. Si temp⁹ calefactionis ꝛ infrigidationis eſt unum aut hoc eſt generaliter reſpectu cuiuſlibet calefaciendi ꝛ infrigidandi. aut reſpectu temperati aut reſpectu calefacti aut reſpectu infrigidati nõ generaliter q̃a caliduꝝ multo citius labit in lapſum calidũ q̃ in frigiduꝝ nec reſpectu temperati ut pꝫ in pcedenti argumento nec reſpectu infrigidati. quia frigidũ in ultimo difficil⁹ calefit q̃ calidũ in ultimo infrigidet ꝛ frigidum in prim⁹ facilius calefit q̃ calidũ in prim⁹ infrigidet ut i iſto capitulo. ꝛ ꝙ ꝓſequẽs multo cit⁹ calefit q̃ ipſum met infrigidet. Tertio ſic. Si aliquod corp⁹ eſt quod eque uelociter infrigidet ſicut calefit. Tunc omne illo calidius ceteris pib⁹ uelocius ꝛ citius calefiet ꝛ omne illo frigidius uelocius infrigidabit. ꝛ ꝙ cõſequens reſpectu multo plurium nõ erit temp⁹ equale calefaciendi ꝛ infrigidãdi q̃ ſint illa reſpectu quoꝝ ſunt equalia. In oppoᵐ eſt Gal. ꝛ auo ter ap̃ cruice. Pro dubio prota primo ꝙ tẽp⁹ infrigidationis eſſe equale tpi calefactionis pot dupliciter intelligi Duo modo punctualiter. Alio modo cũ quada latitudine quia unum non eſt notabiliter alio maius.

Nota ſcõo ꝙ hoc pot intelligi etiaꝫ aut gradualiter reſpectu cuiuſlibꝫ corpis q̃a i omni tali tempus calefaciendi ꝛ infrigidandi ſit unuꝫ aut tantum reſpectu tempati. ꝫ quia in iſto capl'o loquitur de infrigidatione calidi ꝛ calefactione frigidi intelligit iſta calefactio compando temp⁹ calefaciendi infrigidatum ad tempus infrigidandi calefactuꝫ alijs pib⁹. Et hoc puto fuiſſe ō intentio ne Auic. Et nunc ſunt duo modi reſpõdendi. Primus eſt Dini quez quaſi marſilius tenet licꝫ nõ limitet ſe ua. ꝛ cõfirmat inquibuſdaꝫ concluſionibus. Prima ꝓcluſio quodlibet humanũ corpus tempatuꝫ facilius ẽ calefactibile q̃ infrigidabile Patet q̃a infrigidantib⁹ reſiſtit ꝙ ſuum calorem

ut calor est et ut naturalis est. Et qa frigiditas est magis nature inimica ideo calor temperatus .i. naturalis magis repugnat inductioni frigiditatis q̄ calliditatis. Secūda conclusio. Quocunq; corpore frigido dato in qō frigiditas ni sit facta illō facilius et citius calefit q̄ corp⁹ consimilz calidū in frigidef ista est de mente Auic. infra quia calidū in primo difficilius infrigidat q̄ frigidus in primo calefiat. Tertia conclusio Quodlibet corp⁹ in frigidanz frigiditate facta difficilius et in maiori tpe est calefactibile q̄ consimilz calidū sicut ipsum frigidū sit frigidabile p3 ex Aui. infra. et qa i tali frigido virtus est magis mortificata. et quia tale corpus est multū condensatuz et indisposituū patia calido. Quarta cōclusio. Licet tm p⁹ calefactionis frigidi et infrigidatiōis calidi nō sit unū punctualiter pōt tamē dici unum latitudinaliter. Et ideo Gal. septimo terapentice nō dixit absolute quod est unuz sed unū quodāmodo. qa non tantuz unum tpoz excedat reliquum sicut ista excedentur a tempore humectandi uel exiccādi ul sicut tpūs humectandi excedit temp⁹ exiccandi.

Marsilius aūt nō dicit generaliter q̄ facilꝰ sit infrigidatuz in facto esse calefactū q̄ calefactū infrigidaī sed dicit unaz pticulare. Dō aliquod corpus preternaturaliter lapsuz difficilius secūdū aliqua mebra calefit q̄ infrigidetur ut in paciente appoplesiam dicit esse clar. Contra cōclusionez penultimā Dyni et ultimā Marsilij arguit sic. Et suppō q̄ de corpus viuens q̄tūcunq; lapsum ad frigidaz siue nāliter siue preternaturaliter est calidum a dominio et hoc ipsi cōcedūt quia ut tz cōsistit p calidaz et humidum. Suppono secundo q̄ cāis infrigidātibus resistit corpus p calliditatem et calefacientibus p frigiditatem. Suppono tertio q̄ magis activa sit calliditas q̄ frigiditas. Suppono quarto q̄ resistere reducetur ad virtutem activaz naz p virtutē materie passiuam nulla bēntur resistentia ut p3 de materia prima. Et tunc arguitur sic. Omne mebz humanuz viuens et ois homo magis resistit cāis infrigidātibus q̄ calefacientibus. ergo a debilioribus calidis pōt calefieri q̄ frigidis infrigidari et p p̄z sequens minus potētes cāe calefacientes requiruntur ad calefaciendū q̄ requirātur frigide ad infrigidāduz. Et tō facilius unūquodq; corpus calefit q̄ infrigidef et p cōsequēs velocius aliis gibus. Et ex isto argumēto arguit sic. Lapso cōpus infrigidatū in ultimo et sequit q̄ hoc facilꝰ calefit q̄ infrigideturꝰ ipsuz. Sed hoc difficilius calefit et facilius infrigidat q̄ corpus calefactuz in ultimo. Igit hoc idez corpus frigidum multo facilius calefit q̄ calefactum in ultimo infrigidetur. Consequēsia p3 intelligenti et pōt poni in terminis et erit clarior. Mihi aūt videf suppositio q̄ ego nō puto uez q̄ oē corpus viuens plꝰ habeat de calliditate q̄ de frigiditate ut illi tenent.

Dicendū primo q̄ corpus infrigidatū calefieri pōt intelligi duobus modis. Uno mō absolute quia fieri calidum sinē calliditate accidentali siue naturali. et corpus infrigidari eodez mō. Secundo mō calefieri frigidū calliditate naturali et cōueniente ita ut p illā ad sanitatem reducatur et ecōuerso calidus infrigidari ita ut p illam fiat sanum. Nota scdo q̄ corpus frigidū p puram calefactionez ab igne cum reducit ad gradū equalem tpato nō oz q̄ pp hoc sit factū tpatum et sanū quia ista calliditas nō dependet a spū et humoribus. Nota tertio q̄ in corpore ultimate infrigidato est sanguis et spūs magna defectio. Et tunc pono duas conclusiones illi penultime correspondentes. Prima absolute loquendo de calefactione et intrigidatione. quodlibet corpus facilius calefit q̄ infrigidef. p3 p idem supra positas.

Secunda cōclusio. Loquendo de calefactione que est cum deductione ad sanitatem calefactum in ultimo facilius deducit uel infrigidat q̄ infrigidatum in ultimo calefiat. Ista cōclusio p3 quia ad reducendū infrigidatum requirit regeneratio spūz et sanguinis boni. et ad hoc requirit virtus que in infrigidatione ultima est multum defecta et hoc voluit Auic. in comparatione que ponit infra. Sed in istis rōnibꝰ hic positis nulla q̄ posita patiatur in calo calefaciendi⁹ et infrigidantibus ad modum medicoz. quia approximentur medicine cōsimilis gradus ut i ꝓportionali dosi eque velociter sit calefactio sicut infrigidatio qa nō multum in velocitate distant. Et quia temperatum minus acquirit d̄ frigiditatis latitudie ad hoc ut sit frigidū q̄ de calliditate ad hoc ut sit calidus cum latitudo temperamenti a medio versus calidum sit maior q̄ a medio versus frigidū. Et secundum uiā meā arēde q̄ ponēdo ut ego dico temperamentum de scdo mō correspondere temperamēto ponderali. Iste regule multo facilius saluant et precipue ponendo q̄ plus pōt corpus temperatuz labi ad frigidū stante uita q̄ ad calidū ut supra dixi.

Argumēta soluōes penes dicta sūt faciles.

Queritur Consequenter utrum sit maius periculum in infrigidādo q̄ in calefaciēdo. Negatiue arguit sic. Eque ledef pōt discrasia calida sicut frigida ergo nō maius periculum est in infrigidando q̄ in calefaciendo nec econtra. Consequentia nota: quia in utrobiq; est timor: eque mali finis. Et assumptum p3. quia p utrumq; illoꝝ pōt infirmus ad mortem deduci.

Secundo sic in tilius approximatione timor ē maior ad quem sequitur lapsus magis difficilius remouibilis ut plurimū. sed p approximationē calidoz sequitur lapsus difficilius remouibilis ut plurimuz. ergo in calefaciendo est timor maior. Contra nota et assūptū p3 pro maiori ex Gal. secūdo regiminis acutoz cōmento. xvij scōz ne cognitionez. Et minor p3 quia i calefaciendo plurimū sequitur lapsus ad calidum q̄ difficilius remouetur q̄ sibi equalis ad frigidū ut plurimū Naz uiplurimū isti lapsus nō sunt facti nisi in ultimo modo calliditatis ergo infrigidare est difficilius cum nō fuerit tale in ultimo q̄ frigidū calefacere ut in isto capitulo. Cōfirmatur qz mortui frigidi sunt minus periculosi calidis ut dicit Johannes damascen⁹ in affonismis. Terno in illa alteratione est timor maior p quaz facilius labit corp⁹ a ꝓprio temperamēto sed p calliditate corp⁹

facilius a ꝓpꝛio tẽpamẽto labif. ergo in calefaciendo est maior timor. Assumptū ꝑ maiorē ē notuꝫ ⁊ minor ꝑbata est in precedenti dubio. nā minus resistit corpus calefacientibus q̄ infrigidantibus ⁊ caliditas ē frigiditate acrior ut dictum. ergo minor cā requirit ad faciendū corpꝰ tempatuꝫ labi ad calidū q̄ ad frigidū. In oppositum est ā. in littera ⁊ Ga. septimo terapeutice. Pro solutione dubij nota primo q̄ in calefaciendo q̄tum oportet aut in frigidādo q̄tū oꝫ .ſ. q̄tum dictat artificialis rō multotiens magnuꝫ facimus nocumentū ut iuuamēta maiora sequantur sicut qñ ꝓp doloris uehemētiā fugefaciamus aut quando propter humorum feruorem ⁊ caliditatem aquam frigidam multam dāmus in potum aut quando ꝓp spasmum prouocamus febrem. Aut ꝓp humores crudos digerēdos appꝛoximamus calida uehementer usq; ad cautelā in quibus omnib⁹ ⁊ si sciam⁹ fieri notabilia nocumenta tamē eligimus ita opari ꝓp iuuamentoꝝ sequentium inde maioritatem. Quādoq; aūt calefaciendo aut infrigidando quātuꝫ oꝫ nō est timor neq; magna facim⁹ nométa ut in paulatina alteratiõe uersus tepamẽtum. Ex quo pꝫ q̄ mens Auic. nō est quō sit maior timor in calefaciendo frigidum cuꝫ ad tempamentū reducif. In his enim casibus raro cõtingit cuꝫ solā alterationē querimus q̄ administramus medicinas multū fortes. sed plurimū est cuꝫ ꝓp aliquā cā ultra ꝓpꝛia tẽpamenta alteramus mẽbra aut multū ⁊ repente.

Nota scõo q̄ magnitudo timoris in talibus administrādis est maxime respectu principaliū aut nobilem habentiuꝫ operationē ut habitum est i p̄cedenti capitulo. Tertio nota q̄ p infrigidationeꝫ ⁊ calefactionem non oēs corporis operationes equaliter leduntur imo quedā sūt que ꝓ infrigidationeꝫ supra tempamētuꝫ leduntur. ⁊ ille eedem ꝓ supcalefactionem nō multuꝫ ledērent imo forte fortificarent. hoc notatū sumit a Galie. sexto de accidenti prope finē ꝓ caribā. nam digestio ⁊ nutricatio ⁊ similes ex frigido leduntur multū que in a calido supra tempamentuꝫ nō in minuꝫ excedente iuuant ut ibi ad litterā dicit. Nota quarto q̄ membroꝝ principalium sibi seruientiuꝫ operationes cões que uidentur esse inter nāles magis corpori toti unles plurimū indigēt calore ⁊ ꝓ pauco frigoris excedentis mēsuraꝫ ledūntur multū ut digestio stōaci ⁊ epatis ⁊ spūuꝫ generatio ⁊ trāsmissio tam a corde q̄ a cerebro. ⁊ ille eedē ꝓ alīqua lō calores supra tempamētuꝫ nō ita lederēt. aut scõz q̄ ego puto esse de mēte Galien. inuenietur.

Quinto nota q̄ de calido lapsu ⁊ frigido cõtinet tenef q̄ paruꝰ lapsus ad frigidū est deterior q̄ ī bi similis uel eq̄lis in gradu q̄tatiū ad calidū lz i magnis sit secus penes me. Ex istis pñt poni q̄clusiões. Prima. nō semp infrigidādo aut calefaciendo est timor. pꝫ cū illo solū ad tempamentū cõpus paulatim reducif ut in administratiõe exē citij rēpari aut quietis tempate. Secūda cõclusio Omne cõpus temperatuꝫ ꝓ equalem ī ⁊ puram ⁊ ꝑternaturalē infrigidationem plus ledif q̄ ꝓ eq̄lem calefactioem alijs ꝓibus lederef. Pꝫ quia labitur pelori lapsu. Tertia cõclusio ꝓ calefactionem p̄cipaliuꝫ membroꝝ ultra ꝓpria tempamenta quam ⁊ ꝑter nāles minus totum cōpꝰ ledit q̄ ꝓ eq̄lem infrigidationem. pꝫ q̄a ꝓ infrigidatiõeꝫ leduntur operatiões cōes ⁊ ꝓpꝛie calefactiones nō ita leduntur. Nā ō ꝑstat q̄ deficientib⁹ cōib⁹ opatiõib⁹ to^m cōpus alijs ꝓibus maiora nocumēta incurrit q̄ ꝓ ꝓpriaꝝ opationum lapsuꝫ.

Quarta cõclusio. Absolute infrigidando plus timendū est q̄ in calefaciendo alijs paribꝰ ꝛopatione medici rationabili existente. Patet quia in tali opatione nō est ultimate calefaciendū aut infrigidanduꝫ secundū principalia membra: in quorum alterationib⁹ maximus est timor. sed in eoꝝ nō ultimata infrigidatiõe uel calefactiõe maior est timor infrigidādi cum maius totuꝫ corpus incurrat nocumētuꝫ. Sequif ergo cõclusio. Dico ergo notāter in nō ultimata infrigidatiõe uel calefactiõe quia ut alias dixi i prima huius cõclusione: aliqua est infrigidatio cum qua stat una ⁊ cum sibi equali calefactiõe supra tempamētum nō staret una. Ex his pꝫ ad questiõeꝫ solutio. Et supposito quod nō quilibet lapsus ad frigidum sit deterior q̄ sibi equalis ad calidū. Patet argumēta facta nō cõcludere ex alio capite ubi si dicitur q̄ i principalib⁹ membris quilibet lapsus ad frigidū sit deterior q̄ sibi equalis ad calidū ideo repugnares pōni tue ⁊ solutio fieret clarior.

dubitatur Utrum tempus humectationis sit maius q̄ exsiccatiõis. Et uidef q̄ nō. q̄a mōbi humidi subito fiūt sicci aut paulatine ut pꝫ de spasmo humido aut sicco scõa tertij. In oppoᵐ est Auic. hic. Pro dubio nota primo q̄ ut supra dicif intelligim⁹ ō istis alterantib⁹ in dictis compationibus ꝓut nō sunt māles nec sequunf materie presentiā. Ita q̄ humectari intelligif fieri humidius qualitative ⁊ nō ꝑticipare materia humida. Secundo nota q̄ būditas inter q̄litates passiuas est minus activa cum magis habeat nām passibilitatis ⁊ actiones aliaꝝ obumbrat. Tertio nota q̄ caliditas tua ad exiccandum ⁊ frigiditas ꝓ accidens ad humectandū. ⁊ multo fortius agit caliditas exiccando q̄ frigiditas humectando. Ex his patet q̄ cās eq̄liter applicatis cius⁹ sit exiccatio q̄ humectatio. Tempus ergo exiccandi est minus mō dcō tempore humectandi. Argumentuꝫ aūt ꝓbat q̄ morbi humidi qui dicunf humidi quia a materia humida pendentes sūt cibus cōtingentes q̄ q̄ dicunf sicci quia sequētes humidi fuitantifici consumptionem de q̄bus bicnō loquitur.

dubitatur Utrum utruꝫ sit timor equalis in humectando ⁊ in exsiccando. Et uidef q̄ nō. nam sicut caliditas est magis actiua ⁊ magis amica nature q̄ frigiditas ita sebꝫ humiditas respectu siccitatis ⁊ ideo timor in exsiccando debet esse maior. Confirmatur: quia morbꝰ siccus tardius curaf cum curef ꝓ humectantia que tardius cõplent suam operationeꝫ

In oppositum est Auic. Respondet q̄ timō est maior in exsiccādo qualitative q̄ in humectādo sed ꝓ modicuꝫ excessuꝫ respectu eius quod ti

mor infrigidādi excedit tm̄orē calefaciēdi ꝛ ideo respectu inequalitatis illoꝝ timorū isti dicuntur equales quia valde modicuꝫ se excedentes.

una quequꝫ preterea. Dic ponit tertiam regulaꝫ dicēs ꝙ unaquequꝫ humiditas aut siccitas cōfortantiū p cōfortationes suaꝝ cāꝝ ꝛ removeꝫ p argumētū contrarij cāꝝ sut cōtarij.

Dicit scōo ꝙ caliditas fit fortior p cās dictas supra sen. scōa capitulo de cāis calefacientiū. secundo p mūdificantia. tertio p aptiones opilati onuꝫ. quarto ex illo quo caliditas conservatur ꝛ hec est humiditas temperata. Dicit tertiō ꝙ fit frigiditas fortior per cās infrigidātes ꝛ p cās suffocātes caliditatem ꝛ per cās caliditatē resolue tes. i. facientes caliditatē paucam propter resolutionem ꝛ de istis est cā siccitas per se et caliditas p accidens. Circa primū dictuꝫ attende ꝙ res est clara. Nā qñ res aliqua ē apta ab aliquo dependere ꝛ sequi ad ipsuꝫ tanq̄ ad cām p illud est aptum confortari ꝛ intendi. Et intellige hic p confortari fieri fortius q̄ esset si talis cāe applicatio nō fieret aliis pribus. Et nō intelligo absolute intendi. ꝛ cā est qa humiditas radicalis pōt cōfortari p huiusmōi cāꝝ suaꝝ ꝓfortatiōe. Sed intendi nō pōt ut ostendit primo affortissimoꝝ illo affo°. Digesta medicare. Et ista scōa ps est clara quia q̄litates removentur p applicationes sui cō trarij. Circa scōm dictum nota ꝙ cāꝝ calefaciēdi quedā sunt p se calefacientes ꝛ de istis dictum est sen. scōa loco allegato. sed quedā p accidens. Et qnia iste sūt infinitoꝝ mōꝝ Auic. nō posuit oēs mōs sed illos qui magis ꝓtingūt ꝛ sunt tres. Primus est mūdificatio cōporis ꝛ debet intelligi ista mūdificatio ab humoribus frigidis. Nam illoꝝ euacuatio est cā ut corpus calefiat qꝛ calidi humores magis redeūt ad calid tatem ꝛ facilius ab illis alteratur. Contingit et euacuatio calidoꝝ humoꝝ qñ suffocāt sua q̄litate corp⁹ ca lefieri p accidens. Secūdus modus est apiendo opillationes ꝛ p hūc modum calefiunt membra ad que debēt mitti spūs ꝛ sangis sed trāsmitti nō pōt pp opillationes. Illa uero mēbra in quibus claudit sanguis ꝛ spūs ꝓbibent per opillationē cuemari. Mulieres ens et p opillationes calefi unt mēbra ꝛ hoc mō febres ꝛ putredo plerꝙ ꝓtingunt. Tertius modus est p pītiam subiecti caloris quod subiectū est humiditas temperata. nā humiditas frigida aut nimia multiplicata suffocat Et tu ꝓsidera et ꝙ aliis mōis fortificat caliditas p accidens ut ex effusione aque frigide sup corpus sanguineuꝫ ut in illo affo°. Est aūt ubē in'retinendo. Itez considera ꝙ semp nō ex aptione opillationuꝫ corpus calefit imo qñq; infrigidat ut patet in cura effimere ex opillatione Et iō be cāe hic posite nō solum p accidens calefaciūt nec semp sed sunt ille p quas plurimū fit talis cale factio p accidens. Circa ultimuꝫ dictuꝫ est clarū ꝙ frigiditas fit fortior p cās p se infrigidātes ut saltem est apta fortificari licet qñq; contigit oppositum p accidens. Sed modi quibus per accidens plerꝙ fortificatur sunt suffocatio caloris a multo humido per opillationem ꝛ resolutionē multi humidi quod est caloris subiectum. Nā frigus tū forte p causas p quas calor extinguitur. Calor aūt extinguit p se a cōtrario corrumpente ꝛ suffocante: ut dixi supra i capitulo de ea tibus. ꝛ ideo cause hoc facientes extingūt caloꝝ. Sunt aūt quādoqꝫ calidi humores ꝛ sibi sua ni mia quantitate suffocantes. ꝛ ideo p accēs extin guentes. Quandoqꝫ aūt cāe calide nimiuꝫ resolu entes. Nota ꝙ resolutio est conversio humi diuas corpulente i vaporeꝫ ꝛ ideo p se fit a cali ditate ꝛ nō a siccitate cuꝫ tieri causas fortiter re soluētes esse humiditas. Quod ergo dicit. A. fieri a caliditate p accēs ꝛ a siccitate p se nō in telligat de resolutiōe sꝫ ō rem illione caloris que p se sequit pauciticatiōeꝫ hūdi ꝛ siccitatis cū nō possit actualis calor i mixto nisi in hūido funda ri. Siccitas ergo est p se cā remissionis caloris ꝛ caliditas p accēs siccitas enim est imediata cā. ꝛ caliditas mediāte siccitate. uel siccitas est dispo sitio in subiecto mixto quaꝫ p se sequit diminutio caloris. sed caliditas nō sequit p se diminutiōeꝫ caloris.

Qui Autem sunt caliditatis. In ista pte ponit can. magis spāles. Et dividitur in tres. Primo ponit quēdā can. quādo cuꝫ mala cōplexione cōiunguntur res quedaꝫ preter nāꝫ. Secun dus can. in modo cure quādo cū mala cōplexiōe cōiungitur res nālis merito cuius natus modus cure. 3° ostendit can. merito materie applicande uel instrumēti cū quo fit curatio. scōa ibi. amplius scire debes. tertia ibi. Scire quoqꝫ debes. prima in duas p̄s̄ primo ponit duos can. scōo removet que dam dubia circa supra dicta. ibi scōa. Complexio nem uero frigidā. prima i duas secundum duos can. ibi scōa. Et est etiaꝫ. In prima pte dicit cū aliquis curat malaꝫ cōplexioneꝫ calidaꝫ contin uaꝫ opilatiōi debet cauere a re nimiuꝫ infrigidā te. Ne ꝓterendo māꝫ oppilantes i lapidē. i. in rē duraꝫ in oppilatiōe faciat augmentuꝫ. Secū do debet cauere a re nimis calefaciente ne augu mēret malitiaꝫ cōplexionis calide sed paulatiꝫ in cipere ꝛ primo cū frigidis abstersiuis ꝛ aperitiuis si cut aque ordei ꝛ succus scariole. Quod si nō suf fecerit faciat cū tempatis aperitiuis sicut buglo sa. Quod si etiaꝫ nō suffecerit faciat cuꝫ baben tibus paruaꝫ caliditateꝫ. nec in hoc timeat. nam tm̄amentuꝫ quod fit aperiendo est maius nocu mento calefactiōis pauce. Et facta apitione ꝛ re soluta materia illa faciliter ille paruus calor re movet fundatur aūt can. sup regula posita capi tulo ultimo huius tractatus. Cuꝫ due dispositio nes contrario modo indicantes continūgātur at tendere oportet fortiori altera non negligera ꝛ in cipere a securiori. Constat aūt ꝙ si inciperem a calefacientibus cene scio me facere nocumen tum calefaciendo. ꝛ nescio certe quod illud pote to euitare. sed cum primo p aperitiua frigida ꝛ tē perata non removentur oꝫ ad calidas deuenire.

Secundo nota ꝙ apertio oppilationū est cā resolutiōis humoris facilius peccātis ꝛ ideo ape riens iuvat in mala cōplexione calida infrigidan do p quātū facit resolui materiaꝫ calefacientiꝫ.

et est Et tam. hic est secūdus can. Et dicit A. q̄ qñdoq; digestio humor acuto rum ꝓhibet extinguendo superfluitatem. t dicit esse nec nō obstante q̄ quidā ꝓtenū dicerūt tenendo oppositum can. cuius ꝓbatur duplicit. Primo sic. Acutor humidor digestio ꝓhibz omnē administrationez rei plurimū deficiētis virtutem sed fortis extinctio huiusmōi presertiz in corpore debilitato per alios morbos. igit nō tē. Mai5 patet quia digerens est virtus t nō parua calor. t minor est de se nota. Cum ergo virtus est debilis t acuti humores indigent digestiōe cauebimus a nimia extinctiōe ut cum potu nimie aque frigide: Scōa nō est quia acutor humor digestio ꝓhibz omnez administratiōez rei que producit ad egritudinez frigidam aut cum materia frigida aut sine sed multū forte extinctio est huiusmodi ergo tē. Nota ergo circa istuz can. ut dicunt prima quarti capitulo de cura putridar i generali q̄ digestio acuti humoris subtilis est ut infrigideretur t ingrossēt t hoc fit ab aqua frigida. Et ido multotiens pp humoris mali digestionem indicamus forti extinctione Sed qñq; corpus ē ita dispositum ut non obstāte q̄ sit humor acut9 digerendus nō debemus dare aquā frigidā ut si esset apostema in visceribus aut complexio innata debilis t in casibus ibi narratis. Quidā uero nō consentientes q̄ nō semp est administrāda fō tis extinctio quādo sunt humores digerendi acuti. dicūt tamen cuz hoc q̄ non ꝓhibeā exhibi io fortis extinctionis pp humoris acuti digestionez sed pp uitare alia nocumenta que sequūtur. Ad hoc ergo removendum dixit A. q̄ qñq; digestio humoris acuti ꝓhibz exhibitionez fortiū infrigidantium quia indicat virtutem nō debilitari multum t nō debemus multiplicare humores facientes morbum cōtrarium quia tūc virtus ēt e3 magis intenta in digerendo. ergo indicatione sūpta a digestiōe acuti humoris ꝓhibemus forte extinctionez qñ. s. aliquō istor timerem9. Nec valz argumentuz humoris acuti digestio indiget ingrossatione t infrigidatiōe ergo nō ꝓhibet fortez extinctionez. Nam nō q̄lēcunq; infrigidationē indicat. sed cum uirtus ꝓstantia tanta ut melꝰ q̄ patiens digerat. Et in sup isto fundamento fabrica q̄ morbus mālis acutus indicat cibi ꝓhibitionē t uirtus debilis indicat cibi exhibitionez sed non imediate t directe.

complexionis uero. Remouet hic quedā dubia. t diuidit in duas scōs duo dubia. ibi scōa. Et debes scire. Primū dubium dictum est supra q̄ tempus calefaciendi t infrigidādi est unum. Dubitatur ergo utr sit tanta difficultas calefacere cōpus infrigidatum sic calefactuz ifrigidare t rūdens ponotres ꝯclusiōes. Prima est. Difficile ē calefacē cōplexiōez frigidā cuz iam est infecta. i. facta. sed facile est calefacere frigidū cum est in principio.

Secunda cōclusio. Facilius est calefacere frigiduz in principio q̄ infrigidare calidū in principio. Tertia cōclusio. Licet difficile sit infrigidare calidū in fine tamē est facilius q̄ calefacere frigidum in fine. Et cā est quia qñz superflua frigiditas ē ipsa mors innati caloris aut ei ꝓpinqua. Pria g̃ cōclusio nō bz difficultatez cū mala complexio facta sit magis habituata. Sed dubitaz presertim est in secūda t tertia qūo salvent̄ presertim si ponam9 omne uiuens a ꝑdicto esse calidum t būiduz ut pleriq; uolūt. Videt enim hoc mō q̄ omne uiuēs quantūcūq; frigidum in fine stante uita est facilius alterabile ad calidū q̄ ad frigidū. Naz minus resistit calefacientib9 q̄ infrigidantibus q̄ ea que dicta sunt supra. Nam calidas fortius resistit q̄ frigiditas alijs paribus t est inēsior t frigiditas est magis inimica nature unde magis eius inductioni resistit. Cuz ergo sit difficilius infrigidare calidū in fine q̄ calefacere frigidū in fine sequit q̄ difficilius est infrigidaz calidū in fine q̄ calefacere frigidum in fine. Nec valet ratio Dyni nec aliox modernox dicentiuz q̄ pp cordis densitatez cōsequentez frigidnatez t pp uirtutis debilitatez qua ē maior cuz frigida cōplexione q̄ cū calida cōungit q̄ frigidū difficilius calefit. Primo eiz ex hoc sequit q̄ nō omne corpus uiuēs humanū facilius alterat ad calidū q̄ ad frigidū uel q̄ corpus quod infrigidat magis sit causa resistēs infrigidāntibus q̄ infrigidatum calefacientib9 cuius oppositū uolūt omnes medici. Ideo dico ꝓmo q̄ corpa humana quedam sunt frigida respectu medij in universa substantia ut dixi in qōne ō equali ad pondus. Et dico scōo q̄ plus pōt distare corꝑ humanū per frigiditatez a tempamēto q̄ p caliditatez ut dixi ca9 de cōplexiōibus. Et ido uidem9 corpa debite recta i senectute labi cōtinue ad frigidū. Dico 3° q̄ Auic. p calefacere uel infrigidare nō intellexit illud absolute sed ita ut corpus calefactum tanti uel infrigidatuz sit naturalius disposituz q̄ prius imo naturaliter dispositum quāuis forte p us preternaturaliter fuisset dispositum. loquitur eiz de illa calefactiōe t infrigidatiōe que est cura mōdox. Et ido disputatiue defendi pōt. Primo quedaz membra uiuētia esse ita intense frigida q̄ difficilius sit illa accūtaliter calefacere q̄ quo modocunq; calida infrigidare. sed ego puto experientiaz uidisse contrariū. nam uidi in quodā cū incurrisset fluxum sanguinis narium q̄ per horas tres fere infundimus aquam frigidam supē caput capite continue fumante t uehemēter exi stente calido nec memini in aliquo mēbro ē mox tuo tanto tempore infusam aquam ferventez q̄n postea esset actu calidum. hoc dimittamus. Dicēnt forte quod plus resistit frigiditas q̄ caliditas in illo ratione sue intensionis Secundo magis ad mentem Auicenne respondendum ut dixi in qōne precedēti q̄ difficilius est frigidū i fine ita calefacere ut maneat sanuz q̄ infrigidare cal dū ita ut sanuz remaneat. Naz calefaciēdo frigidū oz ut fiat spūuz t sāguinis generatiō quibus indiget uirtus que tam ē defecta i ultimo frigido. In principio aūt frigidum calefacere est leuius. Nō q̄a frigidū habet plus caliditatis q̄ frigiditatis. Sed qua uirtus magis intendit caliditatem q̄ frigiditatez q̄a minus est nature rebellis.

Et addi pōt q̄ flante equali lapsu perfectionali a tempamēto min⁹ gradual⁹ distat frigidus pax lapsum q̄ aliquod calidum licet in multus lapso sit cōtrarium ut ostendi sup̄ ca⁹ de ꝓplexiōibus.

et debet hic remouet dubiuz scire. cundum t est de ꝓportiōe qualitatum activaz t passivaz ad invicē in causando se. t dividitur in tres: primo ondit quō se bet frigiditas in fieri ab aliqua passivaz. scōo quō siccitas fiat a caliditate. tertio quō hūidita fiat a frigiditate. ibi secūda. Et iam quidem ibi tertia. Et q̄ntq̄ t omnes. Prima a quibusdā introducit ut textus iacet t ita dicūt ibi tria. Primū est q̄ q̄ntq̄ frigiditaſ cōiungit siccitati. quia q̄ntq̄ é mala cōplexio frigida t sicca t q̄ntq̄ pūgit bum di tari quia est aliqua mala cōplexio frigida t humida. t q̄ntq̄ separat ab illis quia est frigida tantū.

Scōz dictū est q̄ siccitas fit manstiua pp frigiditatem senilez. i. cōfirmaſ t fit siccitas maior frigiditate senili. Tertiū dictum est q̄ frigiditaſ accidentalis fit ab humiditate t hic modⁿ expositionis nō est scōz modus divisiōis supra posite immo videſ superfluus t diminutus. Primus eoī dictum tam fuit expositū supra prima huius ca⁹ de cōplexiōibus. Secūdū dictū est si intelligatur q̄ siccitas magis fit manstiua frigiditate senili .i. fit magis fixa quia in etbica rerū spēi cū caliditate siccitas est ita manstiua sicut frigiditas in senectute quod si nō tantū duret hoc nō est quia si citas nō sit manstiua sed quia uita deficit citius Tertium dictū est nō est uerū q̄ magis humiditas faciat frigiditatez accidentalez. nam hūiditas stat cum frigiditate nāli magis q̄ siccitas ut in cōplexione stomatica nāli tali et cōtra magis nāli ponitur t uite cōvenientior q̄ frigida t sicca. Preterea deficēt Aui. dicēdo quō frigiditas fiat a siccitate magis. Ideo alij hunc locū aliter introducūt ut A. uic uelit quintz. Primū q̄ q̄ntq̄ siccitas est cā infrigidatiōis ita q̄ cum dicit cōiungit intelligit in causando. Scōz est q̄ntq̄ siccitas cōiungitur humiditati tanq̄ cāe. Tertius est q̄ infrigidatio q̄ntq̄ est a neutra istaz sed p frigiditatē solam. Quātum est q̄ ista sit ut predicit iñ siccitas est magis apta manere t facere frigiditatē senilem senili quia fac frigiditatez pp defectū humidi i quo calor debet fundari t hoc mō est frigiditas senilis. Quantum est q̄ humiditas sit magis apta facere frigiditatez accidentalem q̄ siccitas. Nam humiditas quodāmodo suffocādo t p bibendo digestionem est cā frigiditatis accidentalis. Ex quibus pz q̄ frigiditas cōsequens siccitatem difficilius removeſ uplurimū q̄ consequens humiditatem. nam ista nō removeſ nisi p regenerationez humidi naturalis t scōa p evacuationez humoris accidentalis que evacuatio est valde facilior.

et iaz quidem hic docet quomodo siccitaſ fit a calditate t dicē q̄ omnes cāe caloris q̄ntq̄ superfluum iuuant in exiccando ubi nō. q̄ calditatis p se ē calefaceż q̄ q⁹ exiccet ē p accēs p q̄to resolvit hūiditatē compulsū. mō calditas cū nō ē superflua digerēdo multiplicat t alterādo ad locū t diffandēdo hūitatē. unde t calida balnea ponūtur i numero ipinguātz. Nō ergo calidus semp exsiccat cū aliqn humectet. Iz sep cū superfluit exsiccat q̄ nō tā bñ digerit t plus resolvit q̄ attrahat.

et quandoqz. hic ostendit quō humiditas fit a frigitate. Et dividiſ in duas. Primo facit hoc. scōo incidēter ponit modos quosdaz uehementis humectationis. scōa ibi. Et nulla quidez. Dicit p̄mo q̄ q̄ntq̄ oēs cāe superfluę frigiditatis humectāt. Ubi nota q̄ Iz cāe superfluę caloris semp exsiccent tamē nō z q̄ oēs cāe superfluę frigitatis humectēt. nam quousdaz modis humectant t quibusdam exsiccāt. Et hinc est q̄ dixit q̄ntq̄ q̄ non dixit i cāis calidis superfluis in exsiccādo nimiū. ergo frigus humectat. p bibendo resolutiones t multiplicādo indigestiones. sed q̄ntq̄ intantuz p̄o bibet aut minuit digestionez ut exsiccet. unde dimittes exercitiuz q̄ntq̄ cadit in etbicaz. Similiter ex primendo humiduz pp sui fortitudinez exsiccat. z⁹ p bibendo attractiones ad membra. Ideo non semp frigiditas humectat cuz ētā exsiccet. Quanto nimiuz indurando i lapidositatem convertit cōdensando. Frigiditas eiz fortis q̄ntq̄ exsiccat Iz infridādo tunc nō superfluit.

et nulla Quidez. Narrat hic quasdaz cāas humiditatis. Et dicit primo quod nulla est causa q̄ humectet tantum quātuz quies ociositas balneatio assidua facit⁹ in una. t hoc fuit dictum supra scōa huius de balneo. Dicit secūdo q̄ bibere uinuz tempatuz est forte in humectando. Pōt ergo hoc intelligi duob⁹ modis. Uno modo q̄ nulla res tātuz humectat quātuz aggregatum ex bis. s. quiete t balneo facili in una. Et pōt intelligi primuz sigillatim q̄ nulla res tātuz humectat ut quies. Et uerum sic intelligaſ certum est q̄ nō. Ideo illa maxime humectāt q̄a p se humectant ut innuit Dyos. Nam quies nō humectat p se sed p quanto p bibitur resolutio facta p motum uel que fieret t calorem intensio.

Balneuz aūt aque dulcis nō multo ipe durās t in bora cum suis oportunis circumstantijs que dicunt septimo tecap. t prima quarti capitulo contra etbice p se humectat quia aqua p se est humectiua t q̄a diffundit nutrimentuz p corpus. Dia aūt ad sciendum q̄ ita sunt maxie humectantes foit experientia antiquoz q̄a nulla rō p bandi hoc sufficiens offerri posset ad hoc sine experientia.

dubitatur Utruz uinuz sit humidū ul siccum Et uideſ q̄ sit siccū. Primo auctoritate ysaac in de diets particularib⁹ qui dicit q̄ uinum est calidus t siccum. Et rōne p bat. Dinuz i uulneribus⁹ simplicib⁹ applica ū ex tertius est cōueniens. ergo exsiccat. Patet quia talia indigēt exsiccatiōe t nō humectatiōe. Assumptum patet Gal⁹. 3⁹ de ingenio sanitatis. Cōfirmaſ Dinuz i fine paleſis est conveniens t nō nisi ut exsiccat z cōsumit mās ergo t c. Assumptū est A. scōa tertij capitulo de cura paleſis. Tertio uinum est acuti saporis preserum uinosuz ergo est calidum ca t siccum. Quāto uinuz facit incur

rere egritudines colericas calidas & siccas vt frenesim febres acutas pestilentiam &c. Quito vi nom curat appetitum caninum, prouenientem ob humoribus frigidis in stomacho vt aforismo tum scdo illo affo. Potus indigentiam soluit.

In cõtrariuz arguit sic. Dinuz est plurimi nutrimenti. ergo est humidũ. Assumptum est Gal. & fere omniuz medicoꝝ. & cõsequentia tenet quia humidiora sunt magis nutritiua aliis paribꝫ vt scdo aforismoꝝ illo affoꝝ & cõmento. Facilius ẽ repleri potu q̃ cibo. Preterea usus vini ducit ad egritudines humidas vt paleziz & appoplexiã ergo est humiduz. Tertio videt hoc Auic. innuere hic. Rñdendo ad hãc questionez nota p̃mo vt põt colligi a Hali. scda aforismoꝝ cõmẽto illo allegato. Dina nõ omnia sũt eiusdẽ ꝓplexionis respectu tempamẽti. naz quedã sunt frigida aquea in colorꝫ sapoꝫ & mõ substantie pene similia. quedã sunt calida acuta vt illa que sũt multum aromatica. quedã medio mõ se hẽnt. Inez de mediocribus in caliditate quedã sũt sine stipticitate. & quedã sunt stiptica in sapore. & iõ quedam magis ad siccũ declinãt. quedam uerõ ad humidum. Et ideo in qõne nõ possz respõsio generalꝫ dari nisi ad determinatam materiã nos limitemus. Nota scdo q̃ nõ solũ vinũ & spãlii dum in nutrimentum quertitur. primo quertit in sanguinez qui ẽ calidus & humidus respectu cuius. Et iõ quemadmodũ iuxta mentem Auic. oẽ nutrimentuz ad sãguinem quersũ calefacit. ita omne tale cũ cõuersuz est ad sanguinez humectat. nec rõ est ad unũ boꝫ ꝓbandõ q̃n p idem reliquũ ꝓbet. Nã lacuca q̃ ẽ fcã sanguĩ sua frigiditate spoliata ẽ & ad sãguinẽ quersa scipit caliditatẽ. ita lẽtes cũ quertse fuerint ad sanguinem sua siccitate se spoliauerint & in sanguinem cõuertse receperint humiditatez.

Nota ãtio q̃ res que dicunt calide vel frigide medicinaliz dicuntur tales merito qualitatum que calefaciunt p se vel infrigidãt vel apte sunt hoc facere cum sunt reducte ad actum modo supradicto. Nam parum caliduz cum tẽpamento passiuoꝝ exsiccat resoluẽdo nõ p se intendendo siccitatez ꝛz caliditatem. Istis ita notatis sit prima cõclusio. Non omne vinuz applicatum in vulneribꝫ est cõueniens & exsiccatiuuz. Patet ꝺ vino aqueo: hoc eiz ẽ aquee nature vt vult Galeco allegato. Secũda cõclusio. Dinuz vinosum stipticitate pricipans exterius applicatuz exsiccat: hoc est de mẽte Halieni tercio de ingenio.

Tercia cõclusio. Dabile est vinuz qꝺ nõ est in siccitate & humiditate extra applicatuz alteratiuũ p se extra tempamentuz. Patet ex quo est dabile humectatiuum & exsiccatiuuz. ergo nõ repugnat dari medio modo se habẽs. Quarta cõclusio. Omne vinuz puz mediocris substantie dauz in forma nutrimẽti est multuz humectatiuuz. Patet quia tale est plurimi nutrimenti. Quinta cõclusio. No ꝓp hoc vinuz est dicendũ humidũ medicinaliter vel qualitative: quia, i sanguinẽ est quer tibile. Patet q̃ res extra applicata non dicit humida opatiua a qualitate q̃ possit cõuerti in sanguinez humidũ aut multuz. naz tunc lactuca cet calida & cucurbita cum i sanguinez possent querti qui calefacit. Sexta cõclusio. vinoꝝ interius sumptoꝝ quoddã est aptuz exiccaꝛ quoddaz humectare. quoddaz medio modo se habere. Patz vt de exterius applicatis. Septima cõclusio. vina mediocria patz i humiditate & siccitate a tẽpamento distanti ꝓplexionaliz. Patz ex quo inueniuntur humida & sicca. Illa sũt dicenda mediocria que sũt tempamento vicina. Patz ẽi cõclusio q̃a cõplexio tempata vel tempamento vicina est cõ nutrimenti vini. Octaua cõclusio. vinũ sũptuz cuz aqua est vehemẽs humectatiuuz qualitatiue. Patet quia aqua facit vinuz penetrare. unde melius põt humectare & hoc vult Auic. hic & iõ tempatuz dixit. Per hoc eiz respondet ad argumenta. nam qui dixerũt vinuz siccc cõplexiõis dixerunt de vino acuto quod maxime est vinosũ quod siccc est complexionis. q̃vis exhibitum in forma nutrimenti multuz humectet. Nou eiz humectat duz ꝑmanet sub ꝓpria forma actualium sed exiccat. Humectat aũt posit̃ i sanguinez & cõuersum. Illi uero qui dicunt vinũ esse humidum aut tempatuz ꝓ pte uez dicũt cuz aliq̃ sint talia ex mixtione q̃litate exhibita q̃a nõ solum sanguis ex eo genitꝰ penetrat i corpus sed multa aquosa superfluitas ex eo simul penetrat que est frigida. iõ infrigidat & humectat. Etiaz vinosum vinuz hoc mõ nocet nẽuis & humidũ generat egritudines humidas in cerebro & nucha & uenis & nervis. hec oia non sũt dũ vinũ est actualiz. sed qñ ꝓpriam qdditi complexionez ꝓ quã priꝰ opabat.

amplius scire debes. Hic ponit can. in cuia cõplexionũ dearticulatuz ad egritudinem cõplexionalem cũ q̃ cõsũgit rel nãlis coindicas aut annexa nãli. Et dicit q̃ in de bes scire q̃ qñ senex indiget infrigidatione & humectatione nõ sufficit ad hoc illo qõ reducit ipsuz ad complexionez ipataz eiꝰdem imo requirit illo qõ facit ipsum transire ad cõplexionez frigidã & hũidaz que ei debet. Et ratio est quamuis hũiditas sit accñalis ei. est tamen ei tanq̃ nãlis.

Dbi nota primo q̃ ꝑ equalitatez intelligit hic Auic. opi mã equalitatez gradualem que est illa quã habet hõ in iuuentute. Vnde constat q̃ qꝺ talis coplexio ita gradualiter calida nõ esset conpetens seni ut disponat supra caꝰ de eandem. Nõ eiz eet curatus senex ad hãc reducꝰ sed oz vt ad maiorem gradũ ducat frigiditatis qꝺ illa est seni naturalis. Secundo nota q̃ conciliator differentia. xvii. & Dynꝰ ex hoc loco ipz sequẽs dicunt q̃ sene & iuuene febricitãbꝰ frigidiora cõ ueniunt seni q̃ iuueni. Et siquis notat modũ loquendi cõciliatoris videtur uelle q̃ fortiora frigida sunt merito cõplexionis suoꝝ q̃ iuueni applicanda. dicunt secũdo q̃ merito utriusq; non sunt frigidiora applicãda seni q̃ iuueni. Vnde aũt videt primo q̃ Auic. hic & Ha. octauo terapeutices hec nõ uolunt. dicũt eiz q̃ frigidiora aut fortia frigida debent applicari seni q̃ iuueni. immo

nec Auic.

nec Auic. hoc dicit q̄ maiori infrigidatiõe indiget sicut supra dixi de eo qui est frigide complexionis ⁊ calefactus accidentaliter. sed tantũ dicit q̄ debet duci ad maiorez graduz frigiditatis. Et isto mó est uez: si curari debet. nec in hoc repugnat uir⁹ que ad ad hoc cõsensit q̄ ad tantaz frigiditatez ducatur imo indicat cum p illud fortificatur si debite fiat. Aliud eiz est. ad maioris frigiditatis graduz deduci ⁊ aliud plus infrigidari. ⁊ aliud a fortioribus infrigidãtibus infrigidari ut pót colligi ex his que dixi putaui supra capitulo primo in qõne uez colerico ⁊ flegmatico ẽqliter febricitantibus ⁊c. Ex qua qõne colligit tu cũ his q̄ dico hic ueraz solutionez. Aliud dubiuz hic mouet solutuz uiz decrepito ⁊ iuuene equalif febricitantibus quoad tactũ maiori infrigidatione indigeant decrepiti q̄ iuuenes. Ridet q̄ istis equaliter febricitantibus quo ad tactũ maiori infrigidatione indiget decrepitus q̄ iuuenis. sed nisi⁹ fortia infrigidãtia sunt necessaria in decrepito q̄ sint in iuuene. ⁊ uñ necessariuz est maioribus ⁊ intensioribus frigidis uti in cõplemento cure decrepiti q̄ iuuenis. Et hoc ultimũ est uez sine equalif quo ad tactuz siue respectu ꝓprij tẽpamenti febricitẽt. sed de humiditate decrepitoz est alius⁹ sermo. Vnde nota hic Marsilius sup⁹ hoc loco dicere q̄ humiditas decrepitoz quã hẽnt a multo sitare iõ dici accidentalez quia facta est a catarris ⁊ fluxibus ẽt nõ est bona imo impediens in opationibus naturalibus exercendis. Et huic simile dicunt multi de complexiõe pulmonis scõz quã dicitur humidus quã Aui. prima primi capitulo õ complexionibus mẽbroz dicit accidentalez. Ego aũt nõ puto esse uez hoc. nam si ista cõplexio senilis humida ꝓp fluxa essz impediẽs nõ ad unũ in opatione tũc senex curandus nõ esset reducẽdus ad illaz imo esset abicienda quod est falsuz. ⁊ cõtra Auic. hic. Precipia in senectute debite regenda administrãtur illa que humoẽm facit humiditatez ut rẽtia pimi de regimine senũ ut lectus mollis quies ⁊ uinum. Et Galie. cõmendat lactucas cũ aromatib⁹ quia cõferebat sibi humiditas quã lactuca facit. Dicit ergo illa cã accidẽtalis q̄a nõ existẽs i membro merito ꝓportionis ei⁹ toz cõponentium ipsuz intrinsece aut merito spũs ⁊ sanguinis in ipso que sũt ẽtutis instrumẽta ni est q̄si nãlis quia facta ex nãli ⁊ puenienti actione caloris naturalis nãlissime agentis. Et q⁹ ueniens p opatione ⁊ cõseruatiõe ꝓprie senis iõ ad istam reducendi sũt senes.

scire quoq; debes. hic ponit can. priculares rõne materie applicãde uel instrumenti curatiui. Et diuiditur in duas ꝑtes sicut sũt duo can. ibi scõa. Et multotiens quidez. Dicit primo q̄ tu debes scire q̄ in ꝓmutando cõplexionem multotiens est nobis necessarium. i. mule p miscere illa que illã cõplexionez quam uolum⁹ p mutare seu ẽmouere augmentãt. i. sũt apta augere si admiscent cũ cõtrario dicte cõplexiõi. Et ponit duo exempla. Vnũ est q̄ multotiens pmiscem⁹ acetũ cũ medicinis calidis ut faciat medicinas penetrare. Scõz exemplũ est q̄ in medicinis infrigidãtib⁹ cor pmiscem⁹ crocũ q̄a habz uirtutez ducendi ad cor. Vbi nota q̄ hic pót can. in quo ostendit q̄ pp ducere uirtutem medicine ad unũ mẽbrum q̄nq; pmiscem⁹ medicinã in cõplexione cõtraria ei cõplexioni quã intendimus introducere. Vñ edicine aũt huiusmodi sũt duoz mózum. Quedam eiz hoc faciunt p uirtutez indistẽter respicientez oẽ mẽbroz ut acetũ quod uirtutem medicine sibi cõiuncte facit penetrare pp suã subtilitatem que equalif respicit omnia mẽbra. Quedam aũt medicine faciunt hoc p uirtutez a ꝓpietate respicientez membruz determinatũ ut crocus respicit cor. Et ideo Auic. duo exempla ponit. Sed tu dicẽs cũ multe sint medicine penetratiue calide ⁊ subtiles quare ñ ita pmiscem⁹ illas cum uolum⁹ penetrationez ⁊ curaz cõplexiõis frigide sicut pmiscemus acetuz. Similiter cũ sint medicine cordiales frigide ut docet Auic. in õ uiribus cordis. ⁊ xii. tertij quare nõ ita pmiscemus illas cum uolum⁹ penetrationẽz ⁊ curaz male cõplexionis calide cordis sicut crocum. Ad primum dicit Dynus q̄ hoc est quia acetuz est magis penetratiuum. Et hoc ego nõ puto uez: quia omni re acetuz sit magis penetratiuum: uel ideo q̄ hoc est ut acetuz remittat caliditatẽ aliaz medicinaz. Et isto modo etiam nõ est putandũ quia possent poni alie magis frigide. Vñ clius ergo est ut puto ⁊ uerius q̄ si intantuz uolum⁹ addere i calidis ut fiat penetratio illa calida nimiuz alterarent loca intermedia p que deberet fieri transitus ⁊ loca sup q̄ immediate ponunt. ne ergo hoc nocumẽtuz fiat pocius ponit acetum quod multum est penetratiuuz ⁊ nõ est calidũ. Ad scõz dicit q̄ frigida nõ sunt sic penetratiua ut crocus quare ponit eniz pp alia iuuamenta que sunt in crocho inter q̄ ẽ spũs cõfortatio ut ũdecima tertij.

et multotiens Quidem. Ponit scõz can. dicens q̄ multotiens est medicina uehementis operationis secundum nostraz intẽtionez ⁊ est tam subtilis substantie q̄ cito resolui⁹ ut oleuz balsami quod multum est subtiliatiu ũ sed cito resolui⁹. In hoc ergo casu oz ite⁹ pmiscere aliquid huic medicine quod ꝓhibeat ei⁹ resolutiõez quãtis tale quod misceat sit quodãmodo cõtrariũ operatiũ ad illũ q̄ operat balsamũ. Sicut uerbi gratia pmiscem⁹ cũ balsamo ceram ad hoc ut tanto tempore retineat ut suã pficiat operationez. Et tu ex hoc can. nide cãz quare administrant multe medicine in forma ceroti. Nõ eniz ob aliud calida resolutiua in hac forma administrant nisi ut diu stet medicina loco applicata sine sui dissolutione. ⁊ hoc de isto capitulo.

ES Que demonstrant recitudinẽ iudicij. In hac ꝑte supert⁹ diuisa i principio scõi capli ut ibi Aui. ponit can. de modo euacuatiõis hũoz q̄ indiget euacuatione. Et qr modi euacuationũ sũt mlti. s. secessu uomitu flebotomia uentosis sanguisugis ideo pót A. generales regl'as nõ limitãdo scõd particl'ares modos eũdis. scõo spãles. ibi scõa.

in se.cap⁹. Oportet ut illi⁹ ꝛc̄. Preterea capl'z ut p3 in rubrica est ad docendū cau.de hora euacuationis: ꝛ cau.de modo eūonis. Et ideo intitulatur capl'z ō qualiter ꝛ qñ euacuare opt. Et diuidit in duas ptes. In prima ponit cau.ō hora eūonis. scdo cau.ō modo eūonis. Sub modo cō prehendit ois maneries cōsiderandi generaliter in eūando. scōa ibi ppe p columnā. Scias preterea q⁹ intēto. Prima diuidit in duas. Nam pmo enumerat cōditiones cōsiderādas ad debite euacuandū ꝛ ognoscendū ipūs eūonis. scdo p illas docet nos cognoscere hec. ibi scōa. Hoc namq3.

De prima dicit q⁹ decez. sunt res que demonstrant rectitudine iudicij in gñe ō euacuando vl' ñ. Et sūt ista. Repletio uirtus ꝓl'o accrisia cōuenientia forma etas dispositio aeris dispositio regionis consuetudo euacuandi ꝛ cōprehendendi bus uersibus. Aer etas forma regio cōplexio uirtus. Vlos ꝛ simboma repletio tempus ꝛ usus.

Nota ergo primo q⁹ hoc. x. quedā sunt principaliter indicāta quedā uero conindicāta p q̄⁹ indicāt dispōez illoꝝ primoꝝ. Nā repletio si fuerit mala indicat de suo oppositō quod est euacuatio. uirtus autem nō indicat ita directe. sed indicat consentiendo uel non consentiendo si fuerit multum debilis uel futura sit debilis pp eūonez. Reliqua tamen significant sup euacuationē uel sup euacuationis ꝓhibitionez inq̄tuz significāt supra uirtutem uel supra repletionez. ꝛ hoc patebit infrā in declaratione ab Auī. Nota scōo q⁹ in littera dicit q⁹ soluere uentres sup ueritis solutionez est timorosum. Et pōt primo mō intelligi q⁹ nō debz quocūq3 mō fieri fluxus sup fluxuz uentris ꝛ hoc est falsuz. Naz ut habz videri xvi. tertij capitulo de cura fluxus uentris oium mōꝝ fluxus cauat fluxu. ꝛ scōz mōez Gali. primo aforismoꝝ cōmēto illi⁹ affo. Que relinquūt i morbis post critiz ꝛc̄. mentio ypo. ibi est q⁹ nā euacuāte incōplete medicus debz suaz euacuationem cōplere. ꝛ in comento illius aforismi. Ea quoꝝ cause fit ꝛc̄. Et idez uult Auic. scōa quarti de iudicijs euacuationis cū dixit. Et cū abbreuiatur euacuatio post q̄ pficit quod effici oꝝ tūc oꝝ q⁹ adiuuetur. Et similit fluxus sanguinis naturaz ꝛ fluxus emoroidaz superfluus ꝛ mestruoꝝ ꝛ uomitus in colica passione cōstat q⁹ multotiens curāntur flobotomia ꝛ uomitu. Nō ergo generaliter debemus abstinere ab administratiōe soluentis uētrem dū adest fluxus. nec ēt generaliter qñ cōplet? est qui ꝑcessit. Nota ītēto q⁹ si p fluxuz uentris euacuamus soluēdo hoc pōt esse dū est flux⁹ ab aliqua cā ꝛ pōt esse cōpleto primo fluxu. Constat aūt q⁹ securius facimus operationez cōpleto primo quia i cāu nostro nō cōiungent simul due cause fluendi pp quā aggregationez timeamus de sup fluitate. ꝛ hoc uidet innuere Auic loco allegato Qñq3 tamē nō possum⁹ hoc facere. s. expectare cōplementū primi fluxus quia adsūt signa durabilitatis fluxus nisi cām removeam⁹ p fluxū factum a farmaco ꝛ tūc euacuam⁹ cū adest primus. Sed in utroq3 cāu cū timore ꝛ cautela ne nimiū supfluat' dādo. i. soluēdo in quibus est uitare re

linquendi uestigia corrigationis ꝛ sliptici tamarindi mirabolanos ꝛ reubarbaz diminuēdo dosiz. Et hoc mō intelligendū est hic q⁹ fluxuz facit sup fluxuz est timorosuz. ꝛ hic est modus practicandi. quia cum uideo fluxuz in infirmo aut est a farmaco exhibito aut a natura. Si a farmaco aut est exhibitum in dosi completa aut diminuta. Si in dosi cōpleta ñ est dandū aliq̄d solutiuū nisi uideā tota sequenti die quomodo operetur quia qñq3 operatio differtur usque ad sequentem diem. Si fuerit dosis diminuta possum⁹ apponere dosiz. Si est a nā aut est crudus uel nō. Si crudus: expectamus cōplementū diei crudi ut uideamus cōplementū opis nature ne aliquid addendo faceremus superfluere. Si aūt nō est crudus: non statiz i principio euacuam⁹ nisi pr⁹ cōprehendamus maneriez fluxus: quia sepe incipiunt leues ꝛ fiunt mortales. Sed cognita cā ꝛ manerie qñz euacuam⁹ nō expectando finez. Ultimo nota q⁹ licet preter uirtutez ꝛ repletionem Auī. nō ponat nisi octo res. alias ñ octo p istas uolut intelligi que magis aut tantūdez habēt significare sup repletionez ꝛ uirtutis dispositionez sicut pulsuz urinā uenaz tumorez odoꝝ ꝛ potuz manentez. Hec enim dant intelligi cum dicit q⁹ cōsiderande sunt uirtus repletio uel complexio. Specificauit aūt illa alia octo: quia uidēt generalia ꝛ longinquiora ad significādū sup huiusmōi dispositōez.

Hoc namq3 Cum fuerit. Hic docet modum iudicandi p considerationem harū decez rez. Et diuidit in duas. primo facit hoc i generali. scōo in spāli magis. ibi scōa. Dicit ergo. De pma dicit q⁹ iste decē res demonstrāt rectitudinem iudicij i euacuando. Et ratio est quoniā quādo iste fuerint cōtrarie intētioni pp quā fienda est euacuatio. ꝓhibebūt euacuationez. Vbi aduertendū ex modo loquēdi Auic. uidet q⁹ sit aliqua significatio sup euacuationem ultra has decem res numeratas. Nā nisi esset aliqua ala tunc ista cōtraria nō essent significationi pp quā facienda est euacuatio. qz idez nō est sibi contrarium. ergo ꝛc̄. Et ideo locus iste triplicez habz expositionez. una est concedendo q⁹ preter istas decem est una generalis significatō. s. morbi essentia que p q̄⁹ dependet a cā significat euacuationez fieri debere. ꝛ iste res possūt esse contrarie. s. iste decem significationes. Sz hec ratio nō placet mihi. ꝛ rō est qz ab essentia morbi nō sumit indicatio de euacuādo nisi mōdo⁹ eēndi repletional' ꝛ sic eēt aliq̄ de noīatis significationib⁹.

Secūda responsio cum dicit in textu. hec poterit cōtraria significationi ꝛc̄. debem⁹ p ly significationi intelligere intentionem ut si quis intenderet euacuare pp preseruare ab aliquo morbo si examinat istas decez cōditiones ꝛ inuenit eas cōtrarias huic intentiōi tūc debet eūonez dimittere ꝛ hoc est satis ꝓbabile. Tertiꝰ modus est qō qñ habemus significationez aliquā q⁹ euacuatio ftē da. est que sumitur ab aliqua i harum decez. utputa repletione que est significatio principalis sup euacuatione fienda ꝛ alia decem nō consentiunt nō sigillatiz sed simul compensata tunc magis ac

quunt

guũt qđ ñ ẽ faciẽda euacuatio ipsa ſz dimittẽda. Hec eiz decem simul qñ uigorosius ſignificat q̃ no fiat euacuatio q̃ repletio p ſe ſignificet ul alĩ ad quod fiat. dicunt tũc cõtraria ſignificatiõi pp quod facienda eſt euacuatio. ſupple ſi no eſſz cõ trariam indicãſ t hoc puto uer. Poteſt tn dici q̃ repletio ſignificat euacuationem qñ eſt de malis humoribꝰ. t quia ſtat q̃ ſit ita cũ tanta uacuitate humoꝝ t ſpũz que ſignificat q̃ no fiat euacua tio tõ ſtat q̃ repletio t alia noũe ſignificẽt contra repletionez ſignificãtem euacuationez. t ideo re pletio diminuta ex bonis ſignificat cõtra repletio nem ex malis humoribus ſup euacuatione facte dã. Et ſic oia iſta decez ingerẽ ſibi uicez contra dicũt rõne alicuius cõtenti ſub eis t rõe alterius ſignificarent aliqua eoꝝ ſup euacuatione. Nec ẽ inconueniens ſcõz tñ modũ puto uerũ.

uacuitas itaqz. Hic ſigillatim ꝓſequitur oſtendendo quo cuiuſlibz titoꝝ conſideratio conſert in rectificãdo indiciuz euacuationis docendo quid unũquodqz ſigillatiz in dicet. Et diuidit in decẽ partes que patebũt legẽti.

De prima dicit q̃ uacuitas ſine dubio ꝓhibz euacuationez fieri. Vbi notãduz ſcõz Dynuz q̃uz attinet ꝓpoſito q̃ tres ſunt diſpões cõporis humani diuerſe. una eſt repletio. t iſta indicat de euacuatione. cuz eiz ſit p̃ter naturã indicat de ſui remotiõe que fit p euacuationez. Secunda eſt mediocritas. t iſta nõ ſemp ꝓhibz euacuatio nem fieri. Naz tertio de ingenio uult Galie. q̃ pp magnitudinez paſſionis nõ exiſtẽte plectoria õ debemus euacuare. t hoc idez uult Galien. quarto de. acu. cõmento illius ptis. Acutas egritudines floboꝛhomabis. t hoc et uult Auic infra capitulo de floboꝛhomia. Tertia diſpõ ẽ uacuitas. t iſta ꝑculdubio ꝓhibz euacuationez. t hoc mo loq̃ſ hic Aui. uaz cuz ſit ꝓter-nãz indicat de ſui rmo tione t ſic indicat de replen⁹ t ꝓhibendo id quõ ipſaz auget ſicut eſſet. Bz ſi Dynus intelligeret q̃ ſtante uacuitate nullo mõ deberet fieri eua cuatio a mẽbro uacuo hoc eſſz falſuz qa non ſo lum mẽbra que mediocriter ſe bñt in plenitudĩ euacuanf ſed ẽt multũ inanita. ut pz in ſputo ſãguinis t peuſſione i capite. t in pleuriqz caſibus. Si uero intelligit ut eſt intelligendũ q̃ uacuitas in dicat de nõ euacuando hoc eſt uer ſed tñ tũc nõ eſt ad ꝓpoſitoz iſta diſtinctio. Tolerat ergo pp ꝛ riaz indicationez uacuitas qñqz euacuationem. Ipſa tamen ſemp indicat de non euacuando a loco uacuo. Scõo nota q̃ repletio t uacuitas qñz eſt cõis t qñz eſt in ꝑticulari mẽbro. Vtroqz modo uacuitas determinati mẽbri nõ indicat de ſi euacuando ab aliquo alio ſed a ſe uel ab alio ad qõ ſequit̃ maior illius mẽbri uacuitas. uelut grauia plenitudo ſtomaci ꝓter naturaz ſtat cuz uacuita te uenaꝝ. uenaꝝ tñ uacuitas de non euacuando ſtomachũ nõ indicat ſed q̃ nõ euacuent̃ uene.

Similit nota q̃ nõ eſt inconueniens q̃ uacui tas indicet p accidens t mediate de euacuatione illius mẽbri cuius eſt uacuitas ut cũ mẽbroꝝ at tractiua eſt debilitata pp ſtatis preſentiã. unde mẽ bra facta ſunt macra t uacua. Illa uacuitas indi cat õ remotione cãe debilitantis attractiuaz t di geſtiuam t ſic de euacuatione ſtante ab eisdẽ me bris cum hoc tamẽ ꝓhibz fieri euacuationez ad ſenſum ſupradictum.

et ſimiliter Cum debilitas. Hic docet quõ uirtutis cognitio recipiat indicatiõez õ euacuãdo. Et diuidit in duas. nam ꝓmo facit hoc. ſcõo remouet tacituz dubiũ. ibi ſcõa. Dei uirtutẽ qñqz. Dicit primo q̃ ſi militer debilitas cuiuſlibet trium uirtutum ꝓhi bet ab euacuatõe. Et p cõſequens p cõtrariuz fortitudo ꝓhibit euõnez fieri. Dñ nota ꝓ⁰ q̃ p baſ tres uirtutes intelligim⁹ animalez nãlem t uitalem preſertim cões. nam debilitas uirtutis uitalis na turalis t animalis in uno membro qñqz indicant de euacuatõe ab alio ut in membro cancrenato ad mortez tendente precipiunt ſcarificatiões. Nota ſcõo cãz huius dicti. nã cũ iste uirtutes ſũt res nãles indicat õ ſui conſeruatiõe t ꝓhibitione eoꝝ qui ipſas tollunt aut diminuunt. Vtroqz modo ipſe ſũt fontes p debitã preſentiã ſanguinis t ſpũz: t cũ ſunt debiles ſunt tales p ſanguinis t ſpũz pau citatez uel ſaltem p tales paucitatez ſunt apte de bilitari. Vtroqz õz eũonez qũcũqz ſit requir ſpũz reſolutio etiã ſi ſit ſanies aut aque aut ſtercoꝝ ut ſumit in cõmento illius affo. Quicũqz idropici uel empici t̃. humoꝛ eiz uel ſanies cõtenta uel aqua in membro quodãmõ opillando poꝛoz ſui corpulentia qũomocũqz ꝓhibent exi tum ſpũz quo humoꝛe euacuato poſſent apiunf t effluunt ſpũs unde oꝛis euacuatio abicit õ ſub ſtantia ſpũz. Nota tertio has uirtutes eẽ de biles qñz p uiam reſolutionis t iſta eſt cũ pauci tate ſpũz t ſanguinis cõuenientis: t hoc eſt q̃ maxie ꝓhibet eũonez. Alia eſt debilitas p uiam aggrauatiõis tãtuz: t hec indicat potius eũonez q̃ ꝓhibeat. Cũ iſta tñ multotiens ſtat debilitas.

uerum Tamen. Remouet hic dubium. Poſſet quis dicere ſi uirtutis debi litas ꝓhibet euonez uidet q̃ nanq̃ deberemus euacuare ita q̃ pp illã eũonez uirtus multũ de bilitaret. Ad quod rñt dicendo q̃ nõ obſtãt q̃ uirtutis debilitas indicet de nõ euacuando tñ ma gis eligim⁹ qñz debilitate unius iſtaꝝ uirtutũ q̃ impedimentũ relinquendi eũonez maxie ueriſi catur de uirtutib⁹ ſenſibilibus t motiuis qõ eli gimus illaꝝ debilitatez potius q̃ impedimentũ relinquendi eũonez ut quãdo euacuam⁹ uſqz ad ſincopiz qñ habem⁹ fiduciã q̃ poſt euacuationes poſſemus ſuccurrere rei timoroſe. ſ. ſincopi ſi acciderit. Et ſimiliter põ eſſe in aliis uirtutib⁹. qz potius eligim⁹ iſtaꝝ debilitatem regabilez q̃ diminuamus euacuationẽ in quibuſdam caſibus.

Nota ergo primo q̃ quedã eſt debilitas nota bilis alicuius iſtaꝝ trium uirtutũ ante eũationez t aliqua eſt ſequens euacuationẽ modo ſecundũ Dynum tales debilitates precedentes ꝓhibent euacuationez oio. unde dicit q̃ nõ eligim⁹ tales defectus potius q̃ impedimentum derelinquẽdi euacuationez. Vnde ypo. prima ꝓticula aſſo. no tum q̃ tales eũones ñ fiãt niſi in corpe fortꝭ ubi digit t hoc facere ſi ſufficiat egrotans. Ego tñ

puto q̄ pp debilitatem magnā virtutis animalis
precedentis eōnes debem⁹ qñq̄ fortiter evac-
uare ut in forti appoplesia in qua precipit eva-
catio cū pillulis de euforbio & similibus. Sed
veritas est q̄ existente magna debilitate alicuius
virtutum p̄ viaz resolutionis ꝓhibemur a
forti evacuatione oīo q̄a illa interficeret sed non
semp ꝓhibemus p̄ fortes evacuationē faciendo
magnā debilitatem virtutis ymo qñq̄ facimus. sz
de hoc magis infra in q̄one vndecim. Viterius
nota q̄ quidam est talis defectus virtutis cum
quo nō est fides de succurrēdo sibi & sic ad tales
nullo mō est discendus eger a medico. Quidam
aūt est repabilis & ad tales lz qñq̄ medico dicere
infirmum & ideo Auic. dicit cū fiducia habue-
rimus succurrendi ei timorose quod quidaz hic
dicunt quo ad defectū repabilē nō debemus da
cere puto falsum. nam pp̄ vitare mortem facimus
talem defectum si sit recupabilis lz th cū difficul
tate & cōstat q̄ facimus melius. Terō nota q̄
ex dictis Auic: potius eligimus i morbis defectū
alialis virtutis q̄ vitalis aut naturalis. & hoc dicit
Gal. tertio de penitice. Et rō est quia in morbis i
digemus fortitudine virtutis nālis & vitalis ad di
gestiones humoz & ciboz & nō ita aīali.

Complexio. hic docet rectificare iudi
cium evacuationis p̄ co-
gnitionez complexionis & dicit hic tres cōclusio
nes. Prima calida & sicca cōplō ꝓhibz ab evacu
atiōe. Secūa 2ª. Cōplexio frigida & hūida nō bris
caliditatē aut bīs eā debilē ꝓhibz ab evacuatiōe
Tertia cōclusio calida & humida facilit̄ tolerat
evacuationes & fortes. Ratio prime cōclusio-
nis est quia in cōplexione calida & sicca plexaz ē
paucus sanguis & paucū humidū & spūs & hūo-
res ex motu qui fit in evacuatiōe sunt faciliter in
eis inflamabiles & ex farmaci caliditate quod ut
plurimum est calidū. sunt ēt faciliter resolubiles.
Propter ista igit̄ nocumēta indicāt q̄ non fiat
evacuatio. verū est tamen q̄ pōt aliquādo signifi
care q̄ fiat ꝓ quāto indicat humores colericum
abundare in corpore qui evacuari debz. Et ideo
qñq̄ tales sunt evacuādi. & qñ evacuātur fit leui⁹
q̄ in alijs. & hoc intelligit Auic. Ratio scōe cōclu
sionis est ista primo tenendo q̄ aliqua est cōple-
xio frigida & humida nō multū tamen distās a tē
pamento & est talis ꝓ pūtiaz humoz flaticoz. Et
qñq̄ est radicaliter calida sed multiplicans flati
bus pp̄ indigestiones tendit ad frigus. & ita indi-
cat de evacuatione nec est cū tanta debilitate q̄
evacuationes ꝓhibeat. Alia est frigida & humi-
da radicalit̄ in membrorum substātia & multū re
cedens a tempamento & que paucū hēt de spū &
sanguine. Et ista est de qua loquit̄ A. Vnde dicit
caliditatez nō bīs sed debilē habens. Tūc rō est
q̄a istoz corpoz virtus est debilis & humores &
mēbra cū spiritib⁹ faciliter resolubiles quic quid
aūt a substātia būida resolvit̄ est multo pl⁹ q̄ quō
a sicco dissolvitur & si in calore sint pia pino ūffo
risimoz commento. xiij. Propter has ergo cau-
sas nō bene tolerat hec complexio evacuatiē mē
multū sunt distātes a tempamento tamē ꝓp̄ sicci
tatem suā nō ita cito diss. luūtur. Ratio tertie
cōclusionis est q̄ in cōplexiōe calida & humida
virtus nālis ē fortis & humores multi non facili-
ter inflāmabiles ꝓp̄ multitudinē ergo indigentur
evacuatione: & ꝓp̄ alia duo dicta tollerāt fortem
eōnes. Sed i hac tertia regula cadit dubiuz.
Nam Gal. nono therap. capl̄o ultimo dicit cōtra-
rium ibi ad literaz. Substantia igit̄ pueroz faci
lime evaporat̄ & sp̄gitur q̄ oiuz est humidissima
Frigidissima vero nulli⁹ quare si indiget evacua
tioo farmaco babēs innatum evacuari. unde pa-
rum post vult q̄ in talib⁹ in quib⁹ est multa eva-
poratio corpe indigente sanguinis diminutione
q̄ aut si fiat aut parua fiat flebotomia. Argui
tur ergo sic. Illa cōplexio minus indicat de eva-
cuatiōe in q̄ plurima fit dissolutio. ergo & M3a
ioz & minoz sunt Gal. loco allegato. Ad hanc
difficultatez respōdet secundū Dyn̄ dupliciter
Vno modo q̄ cōplexio humida quedaz est talis
naturaliter: quedā aūt accidentaliter. modo cor-
pora humida accidentalit̄ & cum hoc calida sunt
illa de quib⁹ loquit̄ hic Auic. Gal. autē loquitur
de humidis naturaliter. Secūda responsio est
quasi declarativa prime & est q̄ corpoz humidoz
quedā sunt talia quo ad substantiā membrorum
principaliuz q̄ habēt illa mollitia & humida. que-
dam aūt sunt humida nō quo ad membra solida
& eorum substantiam. sed ideo dicunt humida
q̄z in venis multuz bīt̄ de humorib⁹ & ō primis
loquitur Gal. unde exemplificat ō primis. De se
cundis intelligit Auic q̄z pp̄ multuz humoz in-
dicat de evacuatiōe & pp̄ caliditatez indicat vir-
tutem esse fortem que pōt tolerare. Quod autē
hec respōsio nō sit ō mente Auic. p3 ex his que
dicē tēcia hui⁹ doctria q̄rta. ca° primo. ubi loquit̄
de regimine corpoz habentiū cōplexionez natu
ralem recedente a tempamēto in nulla precepit
eōnes ꝓ flebotomiā aut aliter modo hic pre-
cepit fieri in calida & hūida. Preterea docet hic
Auic. rectificare iudiciuz eōnis p̄ indicationez
cōplexiōis naturalis & nō pp̄ multitudinē humo
rum aut plenitudinez venaz. Et ideo Auī loqui
tur vere de cōplexiōe calida & humida membro
rum simpliciam naturali. Puto g° q̄ in cōplexio
ne calida & hūida qñq̄ fit p̄ humiditatē membro-
rum tanta mollicies & calor superfluitates suffi-
cit resolvere solaz debite abstinendo & hoc nō in
venitur cōiter nisi in pueritia qñq̄ aūt in iuuentute
tis humoribus calore nō aucto nō sufficit na re
solvere sicut multiplicare ut in iuuentute & in se
quentibus etatibus. & ideo cōplexio calida & hu
mida cum multa subtiliare substātie membroz &
humoz ꝓhibet ab evacuatione ut pueroz sz sic
nō indicat hic. & de ista loquit̄ hic A. nam de con
iuncta multe subtilitati dicet infra cum loquit̄ de
etate in hoc capitulo.

Et figura. hic docet rectificare iudicium
evacuationis p̄ indicationem a
figura. Et cōstat q̄ Auic. hic figuraz nō intelligit
ꝓprie sed illud q̄ nos cōiter vocam⁹ habitudi-
nem: & hoc respicit duo genera dispōnuz. unum
est

est pinguedinis maciei t carnositatis. aliud ē densitatis t raritatis. Innuit hic etiā Aph. incidenter de quadā cōsuetudine. Et dicit i toto cōclusiones quatuor. Prima est ista. Figura supfluitatis macri t raritatis, phibent ab euacuatiōe. t rō est qa in illis timem⁹ ne spūs resoluantur in euacuatiōe supplet ra ut uirtus inde nimiū debilitet. Secunda cōclusio q corpus debile t macū multam coleraz bīs sanguini admixtā oportz ut regatur blandiendo sibi t nō euacuando ipsaz t nutriendo ipz cum eo q generat sanguinē bonū tendentem ad frigiditatez t humiditatez. Et rō est qa p hoc regimen aut rectificaf malus humor aut sit fortis ad tolerandū euacuationez. Tertia conclusio nō sis ausus euacuare illū qui ex cōsuetudine pauz comedit q̄tz potes abstinere ab euacuatione. Quarta cōclusio. supēflua pinguedo ab euacuatione phibz. t cā est quia timef ne fcā euacuatiōe diffetur frigus t ne caro cōprimat nec nas cū inuenit eas uacuas t ita suffocet calorem suarum aut exprimat superfluitates ad interiora. Prima regula est satis clara. In scda regla nota q blandiri est leni uia incedere mitigādo malam morbi aut materie impressionez cū re que facit tarde effectuz t ita facit regimē de quo hic dicit regula euacuationis. Nota scdo q nō solū qñ colera est peccās in corpore ualde macro sed ēt cum est peccans alioz humoz cuz debilitate t macilentia blandiendū est t regendus est bō cū eo quod generat sanguinem bone substantie declinantez tantū ad contrarias q̄litates q̄litatibus humoris peccantis. Et tō hoc est dictuz ut p hoc alia intelligaf. reliqua sunt clara. Quarta aūt regula habet ueritatez quo ad primū timorem quia in omni superflua pinguedine abundat frigiditas ita dicitur septima quarti in capitulo de macilentis pinguedinis. Euacuando ergo humor est calidos aut resoluendo spiritus est timor de nimio excessu frigoris. Secūdus ēt timor est róal quia uene plene magis resilūt cōprimenti q̄ uacue. Timor ēt est de suffocatione caloris naturalis sic timef de suffocatione ignis cū est paruus t ligna sunt uiridia multa supposita in expressione humoz ad interiora res est clara. Nota tamē hic q pinguedo t grassicies illorum qui a natura omnino sunt calidi que est facta artificialiter ex multo cibo indicat de eūone ut dicit illo affonismo. In exercitantibus ad summuz t constat q ista sit superflua. illoz aūt grassities qui sunt grassi scdz naturam qñ est ualde extrema, phibet ab euacuatione.

accidentia Quoq3. Hic docet dicens iudicium rectificare p consideratiōez accidentiuz dicens. Accidentia mala colirice passionis t apitudo ad spasmuz, phibēt ab eūone. Vbi nota q coltica passio est motus materie corruptaz nō digestaz ad separationem ex uia intestini t redeuntiuz ad ipūz a corpore secundū acutiatez t labores expulsiue. Et p uiam intestini intelligim⁹ nō solū cōcauitatem intestini sed stomachi etiā qz est uia ad intestinuz. Causa aūt eius est multiplicatio corruptiōis digestionis t materie corruptaz in uenis t fortitudo expulsiue uenaz t debilitas intestinoz t stomachi quib⁹ tribus cōiunctis accidit q fiat multiplicatio materiei corupte i uenis deinde q natura fortis motu insurgat ad expellendū. 3° q ad stomachū t intestina tanq̄ debilia expellat. Exq̄ b⁹ pz q pati colirice passiōi phibent ab eūone precipue p fecessuz aut uomituz qz in illis est periculum supabundantis fluxus aut uomitus t accrescitiuz maloz que in ea inueniunt ut potes legere. xvj. tertij ca° de fluxu uentris oiuz modoz maxime pp fortez motuz t subitum conatū quez in illis ei pata facere expulsiua membroz unde qnqz quasi subito peremit t incidunt syncopim t acutissimos dolores. Nota secūdo q pati ad spasmū quida sunt pati ad spasmū de repletione quidā aūt ad spasmuz de inanitione. Et primi qz bene multas humiditates t neruos debiles ad resistendoz membris transmittentib⁹. Et in illis ē timor de eūone ne agitato humore currat ad neruos. Alij aūt habet substantiā neruoz resolubilem t corruptā parūā cotrahi ex pauca eūone t in illis est clara cā timoris. Qui etiā habet neruosa membra nimis sensibilia ut stomachū sunt pati cadere i spasmū nō ꝓportionatum ad māz. In illis ergo qz spasmus cuiuscūq3 modi ē accidens ualde malū, phibent eūones ille precipue p quas timeref ō casu in spasmuz t indicat eaz phiberi nisi sit aliud fortius indicās contrarium.

eras Preterea. hic docet ex etate t̄c. dicens q̄ etas que nondū peruenit ad finez augmēti t etas que transit ad terminū cōsumptionis sicut decrepitas ambe, phibent ab euacuatione. Causa quare etas pueritie, phibz est multa resolutio suoz spūuz precipue in, phibz a flobothomia cū sanguis facile paratus sit resolui i eis decrepita aūt etas pp uitutis debilitatez. Et tēde in q̄ supra. xiij^m. annū cōcedit flobotomia t tūc nūdum pueritūt ad finē augmenti. Similiter in decrepita etate pp pleuresim aut pipleumoniam cōceditur ut Ratis septimo pinceui t narrat Auer. q̄ Joar floboiomauit suuz triz annoz. Ex quibus elicias q nō ita, phibent qō nullo mō in eis sit faciendā. sed nō fit nisi rōi cā indicante t tūc fit minor t timor. q̄ in alijs etatibus ceteris paribus.

hora quoq3 Hic docet p cognitiōem hore siue temporis iudicium illud rectificaf Dicens q̄ hora multum calida t hora multū frigida, phibet ab euacuatione. t dicitur in affortismo huius quarte pricule. Sub cane t ante icanē. de farmaco tantuz sed de uomitu t floboiomia nō est uer. nam in hora multū calida timemus de nimia resolutione. t in hora multuz frigida būores sunt congelati inepti euacuationi. Et rō que ē de regionibus fere est de hora.

et regio Quidem. hic docet rectificare iudicium eūonis p cognitionez regionis. Dicens q̄ regio meridionalis multuz calida, phibet ab euacuatiōe. s. cū farmaco pp tres cās. Prima qz farmacuz caliduz est t siccuz t cōtractum duaz acutiatuz nō pōt tollerari. Secun

da ẽst qz in istis regionib⁹ habitantes sunt debiles ⁊ dissoluti pp multã euaporationẽz. Tertia est qz aer calidus trahit ad exteriora ⁊ farmacũ trahit ad interiora. ⁊ istud pducit ad resistẽtiaz qz. s. resistit humor euacuationi magis q̃ si nõ attraheretur ad exteriora: ⁊c impedit farmaci operationem. Et addit q̃ regio multum frigida pbibet ẽt ab ea ⁊ nõ assignat cãs. sed sunt predicte cum dixit de hoc. Et tu etiaz intellige qõ ista pbibito põt habere cãz oppositaz maiorem se. Vnde fieret euacuatio sed nõ ex toto regularis.

parua Quoqz. hic docet iudicium de euacuatione supraz a consuetudine que supra dicitur. Et dicit q̃ parua consuetudo euacuandi pbibet eũones. Sz argstr cõtra. quia pua cõsuetudo euacuatiõis significat moliam repletionẽ. sed pp multã repletionẽ fienda est euacuatio. ergo parua cõsuetudo euacuandi indicat esse euatiõez fiendaz. hic respondet q̃ parua cõsuetudo euacuandi merito sui nõ cõiuncta cũ alio indicante euacuatiõez indicat euacuationez pbiberi qz cõsuetudo indicat de sui cõseruatiõe sicut res naturalis ut pz in illo affo⁹. Secundum multuz ⁊ repente ⁊ precipue in cõmento. sz qñz pua consuetudo euacuandi contingit cum alio merito cuius indicat euacuatiõez fieri oportere ut si cõiũgatur cum malo regimine insuperflue se replendo ⁊ sic parua consuetudo euacuandi significat euacuationem pro quanto cum illo significat repletiõez uerumtamen ẽtã inquantum est consuetudo in contrarium significet non fieri. Et ideo non tam fortiter euacuamus inconsuetos sed in in plurib⁹ uicibus. Nota tñ incidenter q̃ consuetudo euacuandi aut cũ floboibomia aut cum alio nõ significat corpus simili tempoꝛ debere euacuari si pmiserit regimen ad aliud quod prohibet aggregari multitudinem ⁊ maxime de floboibomia uult hoc Gall. q̃ consueti floboibomari non tõ sunt floboibomandi quia consueti sed quia simili cã precedẽte que precessit alias quia in regimine facta est repletio in alijs euacuationib⁹ forte nã ex cõsuetudine fit pigra sine adiutorio ad euacuãduz Et sic illa cõsuetudo põt significaz plenitudinẽ p aliud.

ars autez hic docet sumẽ rectificationẽ iudicij in euacuãdo ab arte. Et uult q̃ ars p quã fit multa corporis euacuatio⁹ sit ars seruãdi in balneo. s. in stufa ⁊ ars portãdi onera in dorso pbident ab euacuatione. Similiter ois ars multi laboris. q̃ ois talis significat paucitatez humorũ. Alique nõ tales significant corpora esse debilia ut ars seruãdi i balneo ⁊ alia qua fortia ut ars portandi.

sciaꝛ preterea. usqz ad pñez pcm Auic. dedit canones de qñ sive de tẽpore euacuatiõis ⁊ similiꝛ illos p quos cognoscit corpõis dispositio an requirat ⁊ toleret euacuationẽ aut nõ p debitaz cõsiderationez decẽ rez taz dicitur hic ponit can. de mõ euacuatiõis. i. de cõditiõibus obseruandis circa euacuationẽ ⁊ intentiõibus bẽdis tam de qualitate q̃ de q̃titate ⁊ loco euacuationis. Et diuidit in duas primo ponit uuez intentionum bñdaz in euacuatiõe Secundo exequit illas ponendo can. scõa ibi ppe. Aut euacuatio illius. Primo dicit q̃ in oi euacuatione intentio est una q̃nqz rerum. Vbi nota q̃ Auic. uult q̃ in oi euacuatiõe fienda artificialiter oꝛ considerare istas quinqz res imo eas intendere quas ipse narrabit scõz mõe quod ipse specificauit. e sunt species humoris sive malitia declinato eius ad prez co poris dispositio mẽbri p quod fit aut fieri debꝛ euacuatio. Tempꝰ euacuationis in comparatione ad pparationez humoꝛ ad exitus ⁊ q̃titas euacuandi. Nam euacuatio scõm Gal. est motus a corpore educens humoꝛ substantiam ut tertio thegni. Primo ergo qa id quod a corpore educit debet esse preter naturã aut actu aut ppinqua potentia. ⁊ oẽ tale est nociuũ. oportet q̃ consideret humoꝛ malitia. Scõo qa humoꝛ malꝰ quãdoqz est ineptus euacuationi. epõtet q̃ cõsideret aptitudo. Tertio qa dicit rez subsantiam educens oꝛ q̃ consideret q̃titas educendi. Quarto quia p aliquã uiã debꝛ euacuari oportꝛ q̃ cõsideretur si humoꝛ a natura ad aliquaz uiam deuiatur ⁊ sic motus bñꝛis. Quito oportet considerare mẽbꝛ p quod fienda est euacuatio. In nulla ergo euacuatione bene artificialiter facienda possumus aliquod istoꝛ negligere.

aut euacuatio hic exequitur ⁊ diuiditur in quinqz. Primo ostendit que sit intentio i malitia bñꝛis euacuandi. Secundo que sit intentio in declinatione humoris ad aliquod membruz. Tertio que sit intentio habenda i membro p quod fit euacuatio. Quarto que sit intẽtio i dispositiõe bñꝛis quo ad obediendũ euacuatiõi. Quinto que sit intentio i quãtitate humoris euacuandi. scõa ibi. Et secunda. tertia ibi. Et tertia. quarta ibi. Et quarta. quinta ibi. Omnis preterea euacuatio. In prima pte uult tãã cõclusionez i euacuando oportet intendere q̃ euacuet humoꝛ ita nociuꝰ ut sit dignꝰ euacuari. Probat sic. Illem humores debemus euacuare ad cuius euacuatiõez sequit tranquillitas. Sed ad eũodem humoris dignꝰ euacuari sequitur tranquillitas. Igit ẽt. Vez est tamẽ hoc dicit Auic. nisi pp euacuatiõez sequantur accidẽs aliud sicut lassitudo receptaculoꝝ aut euulsio caliditatis aut febris effimera aut excoriatio quã aliquãdo facit fluxus uẽtris aut uleus i uisc uri ne quod fit dum puocatur urina aliqñ. Nam in istis casib⁹ licet euacuatio afferat iuuamẽtuz tñ nõ sentitur eius utilitas sed qñz dolꝰ principaliter donec remoueat accidẽs illud. Nota ergo primo q̃ inter cetera que i humore euacuãdo cõsiderãtur est qualitas eius. Et hec regula ẽ maxime de qualitate humoris euacuãdi. Et est sententia affonsini primepricule. In pertinatiõib⁹ uẽteris ẽt. Secũdo nota q̃ duob⁹ modis cõsideratur qualitas humoꝛ. Uno modo spãliꝛ quẽad modõ dicim⁹ humoꝛes aliquẽ calidũ aut frigidũ aut putridũ ⁊ sic ꝺ aliis spãlib⁹ denominatiõib⁹. Secũdo modo cõsideratur qualitas generaliter

inquātuꝫ humor est nocuus aut cōueniēs: et hoc ex quocūqꝫ capite fuerit nocuus siue pp qualitatem siue pp quātitatez. Et hoc modo loquitur hic Aui. et ypo. loco allegato. Et hoc manifeste pꝫ qz etiā de flebotomia hic intelligitur que principaliter cōuenit peccato humoꝝ in quāto. unde humor peccās i quali spāli est hūor q cuiuscūqꝫ esset quātitatis tamē est nocuus. Peccās aūt in quāto spāli est qui esto qꝫ esset alteri⁹ qualitatis tāte quātitate i eo loco o ubi nūc est: esset nociu⁹ Jn quāto aūt ḡiali peccat ois hūor malus quantuscūqꝫ et in quali generali similiter. Et ideo quilibꝫ peccās i quāto peccat i quali saltem generali. Et quilibꝫ peccās i quali peccat i q̄to generali. Sz non est inconueniens aliquem humorem i sorte nunc peccare q̄to spāliter superfluo et caliditate superflua et p totam bonam calefit et augumentabitur et in fine peccabit i quantitate diminuta et caliditate diminuta. Tertio nota qꝫ Aui. dic̄ una intentionez esse qꝫ euacuetur humor qui est euacuandus et nō dicit peccans in quali et ita hypocras loco allegato dixit. Qualia oportꝫ purgari et ratio est qz nō quilibet humor peccās in quali spāli notabili peccato est dignus euacuari quē admodum est de sanguine colerici aut flatici febricitis tertiana pura cū paucitate sāguis et inflammatione colere aut quotidiana de flegmate crudo cū sanguinis paucitate. Ille enim sanguis ita peccat cū sit preternaturaliter calidus qō eo mediante defert ad mēbra febris tamen nō est euacuandus. Et ideo dicit Aui. qꝫ laticio est euacuāf illū qui ita peccat ut sit euacuandus Jmmo cōcedendū ē qꝫ est aliquis hūor peccās peccato infirmitatis nocumentū mortale qui tamē si posset euacuari absqꝫ alio hūore et spū nō tamē esset euacuandus et multa talia uide prima affortismorum affo⁹ scdo. Et his cōprehendimur insufficies illoꝝ positio qui dicūt oēz humoreꝫ peccātez si ñ fieret alteri⁹ euacuatio esse dignū euacuari imo peccās et peccato incorrigibili multotiēs nō esset euacuādus qñ ibi nō esset melior ut multotiens de lepra accidit in sanguine. Et his et apparet ne ficatio accidētis secūdi. Nam si humor ita peccat ut sit dignus euacuari nūc pūita eius et nocumentuꝫ remanente est maius iuuamēto. Et ideo p remotionem eius nisi aliud accidēs eueniat remouef plus de nocumento et p cōsequens infirmus alleuiaf a suis nocumentis. et hoc est quod Auicen hic trāquillitates ypo. aūt loco allegato dixit. Conferentia et addidit bonā tolerātiaꝫ qz dū nō euacuaf nisi sit dign⁹ euacuari iuuamētuꝫ est maius nocumēto et nocumētū nō est notabile et tō bene toleraf qa infirm⁹ nō multū debilitaf.

Diterius nota qꝫ lz euacuef hūor dignus euacuari tamē multotiens accidit ex alia re cōiuncta cū tali eūone nocumētuꝫ occultūs iuuamētū euacuationis illius ut i casibus narratis ab Auic. in littera. Nā multotiēs cū maligno hūore euacuaf bonus aut resoluunf spūs unde mēbra que sunt receptacula relaxātur et sequif syncopis aut alia accidēcia. s. debilitas et qñz accidit in transitu humoris euacuandi p uiaz aliquā qꝫ nocumētuꝫ infert in uia qñz etiā et motu agitātur hūores aut spūs et accidit calefactio et febris et qñz ex natura farmaci cū quo fit euacuatio accidit idez unde oia illa sunt considerāda et p posse in euacuatiōe uitāda nisi pp necessitatez maioris iuuamēti. Dē cauere debemus q̄tum possum⁹ cōuenientis humoris euacuationez et ne trāseat p mebra q̄ habeat ledere et ne in corpore fiant nocumēta medicto quoꝫ ut apta sequi aut febris aut alia infirmitas aut debilitas scōz qꝫ in pubus cōsideraf. Dicit⁹ notat qꝫ cū talia accidentia supueneant ipa occultant iuuamentū euacuationis. sed illis remotis nisi aliud supueneret tunc precipitur euacuandus iuuamentum.

Et secunda est. hic declarat scōaz intentionem dicens qꝫ scōa intentio est euacuare humorem per uiaz ad quā declinat p conatū nature et sicut nausea q̄ mūdatur nomina et mā faciens mentiones in ré et que remouentur solutione uentis. unde Aui. innuit qꝫ medicus debet euacuare p prem ad quā nā declinat hūores et ē sūma pulc'e affortismi pme Que ducere oz. Dbi nota qꝫ in humoribus euacuandis qñqz intendimus solū ad euacuationez et tunc habz ueritatez regula Auic. hic et affortismus allegatus. Qñz intendimus diuersionem et tunc nō oz euacuare per loca ad que nā declinat humorem i no ad oppositum. et hoc habēs infra in pleuresi locis. et Gal. dicit. xiij. de ingenio sanitatis idem. Nota scōo qꝫ quādoqz loca per que nā euacuat uel ad que nā declinat sūt cōuenientia illi euacuari ni et quādoqz nō. Sed si loca fuerint cōuenientia p illa fieri debz. Si autem nō debet p̄hiberi potus illud quod nā tetat. Unde ypo. dixit Et p conuenientia loca ducere. Que aūt sint p uenientia loca statim dicef.

Et tertia est. hic narrat tertiam rem ad quaz medici habēt intentionem in eūone. Et diuidit in duas. Nā primo facit hoc Secūdo p̄bat unū suum dictum. scōa ibi. Natura quidez. Dicit primo qꝫ tertia res quā intendimus i euacuatiōe est qꝫ membruꝫ p qō fit euacuatio sit cōueniens illi euacuatui. Est aūt cōueniens qñ in eo cōtinguntur quinqz cōditiones. Prima qꝫ membrum egressionis sit a parte declinationis eius. s. humoris euacuādi. i. sit ad quod facilius declinat talis humor aut secūduꝫ q̄ exponit Dyrus habeat ad humoreꝫ euacuandum declinationez rectā. i. uiam recti incessus uel uiciniam recumbentiū sicut basilica dextra i euacuādo humores ab epate. Nam si errent i tali quale est illud qñz ex illo sequitur timor. Et cā est qr non euacuatur illud quod oz euacuari nisi tanta fiat euacuatiōe ut inde uirtus nimis debilitetur. Secunda cōditio est qꝫ membꝝ p quod fit euacuatio sit ignobili⁹ membro a quo fit euacuatio ne materia declinet de ignobiliori ad nobili⁹. Tertia cōditio est qꝫ p illo membꝝ illi humores et in tali loco peccātes soleant egredi naturaliter. Nam mebra urine euacuāt materias gibositatis et epatis et intestitia cōcauitatis eius. Quarta cōditio est qꝫ nō sit in membro egritudo ueius aut nouꝫ pp

qnã sit timendũ de curso humoꝝ sup illo membro. Nã qñ ita est bũores sunt trasponendi i suo motu ad aliud membꝝ qđ sit melꝰ. Quinta cõditio est qꝫ nõ sit periculũ i tractu bũoris ad membrum qꝫ baores supent nimium membri t faciant in eo egritudinem sicut quãdo trahitur humor ỏ oculo ad guttur p gargarismata quoniaꝫ timetur ne superueniat prefocatio pp squinãtiaꝫ. Et quãdo est opportunuꝫ fieri qꝫ ad tale mẽbꝝ traha ur oportet qꝫ fiat euacuatio p mẽbꝝ recte declinationis ad illud. Nam stante in toto repletione sanguinis dolore nõ existente nisi in capite tũc ꝓmo flobothomamus basilicã aut cõem ut dicũt Mesue t Auic. in capitulis de cura mlie t manie. t similiꝫ qñ intendimus euacuare t cũ hoc diuertere. sed ueritatem hẽt vbi ab illo sit intentio euacuandi t nõ ab alijs nec sit intentio diuertendi. Scõa autẽ cõditio obseruaf precipue qñ in mẽbro p quod fit euacuatio debet figi materia. sed de hoc alibi Tertia cõditio est clara quia si sit via naturalꝫ exitus erit conueniens. Nota tamẽ qꝫ nõ oiuꝫ materiꝫ que in gibbo epatis cõtinenf cõuenies via exitus sit via urine. nam cũ sunt multe t grosse p nenientius euacuãf p secessuꝫ. Quarta cõditio intelligif nisi fortior indicatio esset de faciendo illã euacuationeꝫ p illũ locum qꝫ diminẽdi t cũ eadẽ limitatione intelligif quinta ut ꝑs prima terti illo capitulo cũ materiam.

natura quoqꝫ probat quartã cõditionem intendi a medico p operationem nature dicens qꝫ nã plexꝫ talif operatur qꝫ pp cauere nocumentum mẽbri debilis euacuat p ptem nõ cõsueram. Et in isto can. cõtingit qꝫ illõ quod nã euacuat p unũ mẽbꝝ sit ꝓpius longinque. i. a pte longinqua t opposita t remaneat ambiguitas i lali ope sicut videf quãdo nã a capite ad anum aut ad crus aut ad pedes trãsmittit materiã. tunc eiꝫ pro certo nescif utꝝ a toto capite fluat uel ab uno ventriculo. ex quibus apparet qꝫ cura medicus debeat esse imitator nature qđ ipse aliquãdo debet consueram uiam diuertere pp egritudines in ea existentẽ pp quã lederetur membꝝ. Contra tamen hoc videf quia naturaliter membra fortia transmittũt ad debilia ut patet ex Gal. scõo ỏ differentijs febrium capitulo ultimo. t tertio nãlium uirtũ. Si ergo i mẽbro accidit debilitas nã mẽbrorum aliorꝝ magis inclinabit trãsmittere ad ipsũ. Hic dicif qꝫ membra fortia ad debilia mittũt ꝙ debilia aliquando magis conanf resistere ne recipiant qꝫ nõ debilitata pp magnũ nocumentũ doloris quod materie recepte facerent. Unde uidemus qꝫ ſtãte ulcere i principio mẽbri acuto multotiens si uolumus nõ possumus deglutire. Sed si nõ sit cã maioris conatus debile magis recipit aut si plusfacit debilitas ad ipotentiã resistendi qꝫ conatus ad resistendum. Sed ubi diminto cõsideratione particularium casuum in quibus hoc accidit cum secundum Auic. membra dolentia facilius recipiunt. ut habebitis infra.

Debes aũt cõsiderare nõ solũ membri dolentis dispositiõez: sed citã membri mittentis operationem uꝫ passionez. Diceri⁹ nota qꝫ ad lõgin qua pp tales t multas alias cãs qũz natura euacuatio ut relinquatur ambiguitas nõ solũ utrũ ab uno ventriculo uel ab alio cerebri eueniat mã sed utꝝ ab alio mẽbro remoto a cerebro t hoc uolunt Auic. Et tu etiaꝫ nota qũo mẽbra cõuenientia Auic. limitauit ꝑ cõditiones positas a Gal. in cõmento illi⁹ assertiui. Que ducere opꝫ. Et aliꝫ addidi ibi notãda.

et quarta Quidem. Hic ponit quartaꝫ rem ad quaꝫ intendit medicus. Et dividitur i duas ptes. Primo ponit hãc rez se cundo removet dubia quedã incidẽtia circa alias res. scõa ibi. Et scias qꝫ materiei euacuatio. Prima itez in duas. nam primo facit quod dictuꝫ è. scõo removet dubiũ circa hãc rez. scõa ibi. Et similiter. Prima i duas. primo ostendit ꝓpositum cũ humor est sparsus i ambitu uel in uentre. scõo qñ est i uno membro. ibi scõa. Cum aũt humor. Prima i duas. primo docet quid circa hanc quartam rez intendim⁹ in cronicis morbis. scõo quid i acutis. scõa ibi. Et i acutis. Primo dicit quatuor. Primũ est qꝫ quarta res ad quã est intentio i euacuatiõe est eius hora. Dicit secundo explanando hoc in cronicis morbis quod Gal. dicit in illis morbis est tantuꝫ expectãda maturatio et nihil plus. 3⁹ dicit quod tu iam scisti quid est maturatio. Quarto dicit qꝫ post maturationẽ t ante euacuationẽ debem⁹ tribuere in potu subtiliantia sicut aquaꝫ ꝓpi t basae t decoctiõez seminum. Ubi nota primo ut superi⁹ dictuꝫ est qꝫ ꝑ cõsiderationez decez rez cognoscim⁹ t Auic. docuit scire quãdo euacuari debet humor t hic dicim⁹ qꝫ una intentio est hora euacuatiõis t decem hanc horam cognoscere ex alijs ꝙ ex his decem ut patet t videf qꝫ ex illis nõ scimus quando euacuari oꝫ. Ad hoc respõdet Dyuus qꝫ qñ euacuare oꝫ imperat tempus t hoc ut ꝓpositio attinet põt cognosci duobus modis. Uno mõ generaliter quia sciaf quãdo cõperit euacuatio t quãdo nõ. Scõo mõ ꝑticularitas ita qꝫ sciaf in quo tẽpore morbi cõperat euacuatio. Et hoc Auic. pẽsat in ista ꝑticula. Et hoc quando potius pertinet qualitati t cognoscif ꝑ humoris dispõez possumus tamen dicer qꝫ ꝑ res decẽ supradictas addiscimus quãdo euacuare oportet idest que sunt corpora indigentia euacuatione idest quando est indigẽtia euacuatiõis. ꝑ hoc aũt qđ hic dicif cognoscimus nõ solũ qñ est indigentia sz qñ est cõuenies actio. Naz aliqđ corpus nunc indiget euacuatiõe aliꝫ cui tamẽ ñ eet cõueniens qꝫ nũc fieret verbi gra sit corpus repletum humore malo si reducibili sz sit crudus grossus quietus cũ canalioz stricturа.

in isto casu iste nunc indiget eūone q; remotiōe mali humoris. Sed nō est sibi nunc cōueniens talis euacuatio q; si fieret esset cū maiori nocumēto q̄ esset iuuamētum. Nota scōo q; secundum Gal. ad debite regendum corp⁹ requirit cognitio qualitatis t quātitatis eius quod administratur. Sed tepus nō est quid tertium distinctum ab his ut dicit tertio tractatu ibegin. sed cōprehensum i istis. Et ideo Auic. hic nihil dicit de tepore in cognoscenda hora euacuatiōis. Sed de dispositiōe humoris t dispositiōe corporis cui debet administrari talis euacuatio. Nota 3° q; sensus primi dicti est q; in cronicis oz expectare maturationē t non oportet expectare aliud. t iste sensus ui def clarus qz qñ est maturatio fiat euacuatio. Et apparet maxime hoc q; uerbū additū. t nihil plꝰ. Aliqui tamē uolunt q; possit ly tantū cōstrui cū ly egritudinibus t erit sensus q; tantū in cronicis egritudinib⁹ est expectāda maturatio. Vbi tamen uidet q; ly nihil plus esset quasi superfluū. Et ideo puto q; Auic. uelit in cronicis expectari maturatiōem t q̄si nō aliud. in acutis autē oportet expectare multotiens. s. aliud qō nō sit seruor magnus morbi t multotiens q; uidemus quid facit natura in die critica cum est valde ꝓpinqua que in cronicis nō expectat. Nota quarto q; quid sit maturatio est dictum prima primi. Est. n. digestio i nocitiuo nō reducibilis ad benignū scōz modū loquēdi medicorū. Et iō est transmutatio secundū quā materia fit facilis egressiōi a membro i quo continet. Quinto nota q; ly tā i acutis q; in alijs expectāda sit maturatio nisi pp causas dicendas minus tamen malū est euacuare in acutis ante digestionē q; in cronicis ut plurimuz quia mā est subtilior t p̄ hoc euacuationi patior. Et qz stimulans uirtutez agitat. t ideo facilꝰ euacuat. Vltimo attende qō Auic. uidet inconuenienter illaz ꝓez addere. t antecē euacues post maturationez subtiliatiua in potu tribuere debet Nā subtiliatiua exhibent ꝓd subtiliandū sed digestio materiot in cronicis est subtiliati. ergo qō subtiliatiua tribui debent nō debet esse post maturationem. Preterea hoc est aliud inconueniens. quia si post maturationem debes uidere subtiliatiua ergo in euacuatione illa aliquid plus q; maturatio expectari debet. puta illud quod debet facere. subtiliatiua post maturationem. hic ē de q; boz uerboz sensus pōt esse duplex. Primus q; nō denotet subtiliatiua debere administrari post maturationez sed antecē euacues post maturationem. i. antecē facies illā euacuationez que debet fieri post maturationez quia cū illis fit digestio t hic sensus est clarus. Alius sensus pōt esse ōno tans hunc ordinē esse seruādum q; primo maturetur. Scōo exhibeāt subtiliatiua. Tertio fiat euacuatio. Et si hoc mō intelligat intendit Auic. in cronicis primo administrari debere maturatiua que mā nō sūt multū subtiliatiua sicut aqua ysopi nec cōi noie dicūtur subtiliatiua quia nō fortes subtiliant. talia eiz facerent materiā ebullire t agitari t argumēntari t resoluerent subtile remanente grosso t multas uemolitates agitarent si in principio exhibezent. sed postq̄ illa sūt admissa tunc antecē fiat eradicatiua euacuatio debet tribui subtiliatiua forma que hic tetigit. tunc eiz materia est ita ꝓata ut subtilet q; non ita ebulliet t nō resoluet ꝑs subtilis dimissa grossa t plexque tūc est paucitas casa debito precedente regimine. Ex quibus p̄z bonus secūdi sensus uerificatio qa ti intelligit q; ita exhibeātur post copletā maturationem. sed post aliqualem.

sed in acutis. In ista ꝑte facit quod dictum est dicens et q; in acutis egritudinibus est melius expectare maturationez t precipue cū materie talū morboz fuerit quiete. sed si fuerint mobiles melius est festinare ad euacuādū mālo. qa nocumētū sui motus ē maius q; nocumētuz sue eūonis ante digestionez t ꝑpter si tales būores sint subtiles t magis si sint in cōcauitatibus uenaz nō egredientes eas ad membra

Vbi nota primo uiaz esse cāz p̄ quā oportet expectare maturationez aīi euacuatiōez in cronicis t acutis. s. ꝙ humor sit obediēs euacuationi: t ne incōplete digestus remaneat agitatus. Nam quādo hoc modo remanet est magni nocumenti t quādo humor nō est obediēs nō euacuat sine multo labore t multa euacuatiōe boni. Signum aūt q; nō debet euacuari regulariter aīi digestionem est qz natura nō facit bonaz euacuationem aīi digestionez. nec in cronicis nec in acutis. Naz quādo facit crisim aīi digestiōez aut crisis est ad monez aut incōpleta aut cuz scuissimis t prauis accidentibus. quādo aūt est cū signis cōplete digestionis tunc est crisis bona. Et ideo cuz medicus sit nature imitator faciet eūonez post digestionez regulariter tam i cronicis q; in acutis ꝑ cāz assignatāz i precedenti ꝑc. Minus tamē nocumētū euacuādi ante digestiōez est in acutis alijs paribus. Scōo nota q; egritudo dicitur quieta aut mobilis hic ratiōe cōis: que nō est ab būore quieto est quieta t que ab būore mobili est mobilis.

Tertio nota q; quedaz sunt materie multū mobilignate t multe mobilitatis que dicuntur furiose a medicis t cū ꝓmanent i corpore est periculuz ne moueātur ad aliquod principale membruz t ideo ad hoc uādaz accelerandus euacuatiōez. Timemus eiz multo maius periculū in permanētia materie in corpore q; in euacuatione eius aīi digestiōez ut Auic. dicit. Accidit eitaz q; tale materiaz mobilez medicina facilꝰ trahit q; si essz fixa t cū hoc membroz uirtus expulsiua adiuuat ad hāc materiaz expellendaz. Nota quarto q; materiez furiosaz quedā sunt subtiles t quedā grosse. quāuis cuiz plurimū materia grossa sit minus mobilis q; subtilis. data tamē nō inconuenit aliquā grossaz ꝓp̄ suā malignitatē cū est in uenis ubi sunt late uie esse mobilez de membro ad membruz. Naz materia podagre que est grossa percipitur tamē multotiens ō membro ad membruz pelli. subtiles aūt sunt facilioris euacuatiōis q; grosse alijs paribus. Et ideo Auic. dicit q; precipue debēt euacuari mane. Le mobiles quasi hic intelligim⁹ furiosas quando sunt subtiles magis q; grosse.

Dynus aũt hic dicit q̃ omnis furiosa materia. ẽ subtilis ꝛ hoc ego nõ puto nec. Dicit scõ q̃ inter istas subtiles ille que sũt magis subtiles sũt facilioris euacuationis. ꝛ hoc est quod uoluit A. hic. ꝛ hoc scõz est expresse cõtra Auic. p̃ma quarti capitulo de cura putridaz in generali ubi uult aliquẽ humorem esse inepti ꝙ euacuari ꝓp subtilitatem quia facile imbibif. ꝛ tõ talis nõ est facilioris euacuatiõis q̃ minus subtilis. Quinto nota q̃ humores qui sunt in uenis facilius euacuãtur q̃ hũores qui sũt in membris longinquis in bibiti aut in iuncturis nõ tamẽ facilius q̃ illi qui sunt in cõcauo stomachi uel intestinoz. illoz ego coimpatione qui sunt in mẽbris longinquis a uijs ductuum uult Auic. q̃ precipue hi qui sũt in uenis. s. in cõcauitate eaz facilius euacuenf q̃ hi q̃ sunt in mẽbris. Tu uero si uis uidere uiz digesto in humore nocivo sit pura ingrossatio subtilis aut subtiliatio grossi aut incisio uiscosi uide ea que dixi prima pcula affor. simoz affo. xxij.

Cum autem humor. Docet modũ eligẽdi horam qñ humor est cõprehensus in uno mẽbro dicens. Qõ qñ humor fuerit cõprehensus in uno mẽbro nullo modo debz moueri donec maturef ꝛ bẽat essentiam temperatam de q̃ essentia temperati am sciuisti in alio loco. Vbi nota scõz cõiter exponentes q̃ materia que est contenta in uno mẽbro intelligit ab Aui. mã factens apostema in determinato mẽbro ut flegmonẽ uel simile aliud. Et innuit Auic. q̃ talis materia nullomõ moueatur ante maturationez. Et est cã q̃a cum mã sit fixa ꝛ unita in uno loco stricte ꝛ stricte uiaz sicut sunt pori. uidetur q̃ nõ tam facili tei debeat educi. Vnde ypoc. quarto regiminis acu. dicit. Quecũq; mẽbra flegmonãtia in principio nõ curanf cum farmatia.

Simliter Remouet dubiuz. Nã dubitatur Dicit in alio cãu q̃ cum mã ẽ mobilis sit euacuandum ante digestionez. Respõdet q̃ sicut oportet euacuare qñ mã est furiosa ꝛ mobilis ita oz euacuare qñ nõ fuerimus securi q̃ ỹ tus possit durare usq; ad horã integre maturatiõnis. Sed oz q̃ hic duo cõsideramus. Primũ uiz mã sit grossa aut subtilis qõ sciẽdus cõsideꝰ Dicit precessit fastidium ꝛ in ypocrũdijs dolor extensiuus ꝛ euenerit apostema in interioribus. Nã tũc nõ est euacuanda nisi post subtiliationem Scõz quod oz magis considerare est habitudo canalium ꝛ uiaz p quas mã debz trãsire ꝛ euacuari. nam prouidendũ est ne sint clausi ꝛ post hoc totum erit tibi possibile soluere ventrem Vbi nota q̃ quia Aui. solum poꝰuerat unum casum purgandi ante digestionem. s. materiei fortiosiatẽ Ideo ne quis credat q̃ nullo alio mõ hoc fieri õbeat dicit hic cau. generalẽ. Et est q̃ dispõ sit talq̃ nõ sumus securi q̃ uirtus possit usq; ad statũ ꝛ materiei digestionem pdurare cũ tali morbo ꝛ sequẽtibus ad ipsum. pp hoc eiz euacuamoꝰ in furiosa mã. Scõ nota q̃ q̃ alij tres modi ponuntur in spãli a doctoribꝰ pp quos nõ sumus securi. Duus est materie multitudo ut plerꝙ est in principio flegmatice. Secũdus est, materie occulta malignitas ꝛ uenenositas ut in pestilentialibus. Tertius ẽ locus ubi peccat mã ut i apoplesia ꝛ squinantia. sed pro maiori boz can. declaratione dubitauit.

TRDVM Materia sit euacuanda in morbis ante digestionem materie cõpletaz. Arguitur q̃ nõ. Natura nunq̃ in bona ꝛ laudabili eũone euacuat añ digestiõez. ergo nec medicus ante digestiõez debet euacuare. Cum medicus sit imitatoꝛ nature bene ꝛ recte operantis ut primo affo. cõmento secundo. ꝛ prima quarti de cura putridaz ꝛ multo riens alijs locis. Cõfirmatur scõo. humoꝛ cõprehensus i uno membro nõ est mouendus aliquo modo usq; ad digestiõez cõpletã ergo nec hũoꝛ sparsus i toto. Patet assumptũ paz añ ex Auic. Et tenet cõsequentia q̃ multo minora nocumenta sequenf ex eũone humoris i membro uno cristenus alijs paribus q̃ in toto: cum illa sit multo amplior materia ꝛ eius agitatio magis nocina ꝛ uirtus minus fortis. Nec valet si dicaf q̃ humoꝛ cõprehensus i uno mẽbro facit maius nocumentum q̃ si in toto cõprehendaf. Naz i uno mẽbro facit piculũ mortis repentine ut i syncopi ꝛ apoplesia ꝛ squinantia ꝛ similib⁹. Secũdo hũoꝛ grossus crudus nõ est euacuandus in augumẽto ante statum. ergo nec in principio. ergo nec unquaz añ digestiõez cõpletaz. Maioꝛ pz prima quarti capꝰo de cura putridaz in generali cum dixit. Et si nõ est digestus nõ moueas nisi i principio apõ statũ uero ñ moueas nisi nã uincat digerat. Et cõsequentia tenet qz in illa hora ante digestiõez ẽ magis digesta materia ꝛ minus inobediens: ideo minꝰ nocina est euacuatio eius ꝛ facilioꝛ. Cõfirmatur i morbis quoꝝ materia est grossa ante euacuatiõez aliqua digestio aut saltez subtiliatio est expectãda ut pz prima quarti capitulo õ flegmatica. Et ex Auicen septimo collz. ergo minus nocina est euacuatio post talez paruaz digestiõez ꝛ facilioꝛ. Sed i qua rõne est illa facilioꝛ aut minus nocina q̃ dum materia erat cruda eadem ẽ euacuatio facilioꝛ in augumento q̃ in principio. ergo i augumẽto est facienda. Et pides ppe statum magis q̃ in prin⁹. Minoꝛ pz qnia in quolibet illoꝝ temporꝝ uirtus cõstat uꝰsuppono. sed ẽ debilioꝛ q̃ ante ꝛ mã magis parata. Sed i equali tpe cõtinue post principiũ in salubri plus õ digestione ꝛ preparatiõe acquisiti ut mã commoda sit a maiori ꝓportiõe. Igif semp in parte posteriori erit melꝰ preparata q̃ in priori forte dicere tur q̃ licet materia sit facta obediẽtioꝛ tamẽ uirtus est facta debilioꝛ i maiori ꝓportiõe. Sed cõtra magis facta est materia ꝓportionaliter obediẽtior q̃ uirtus facta debilis si morbus sit salubeꝛ ꝛ p cõsequens melius poterit euacuari p farmacũ debile. Tertio arguif. In principio nõ existente materia furiosa nõ est facienda euacuatio eradicatiua. ergo nec minoratiua. ergo nulla. Patet assumptuz p oẽs ex modo loquẽdi Auic. prima quarti capꝰo õ flegmatica. Vbi dicit q̃ oz ut euacuef de materia aliq̃ ꝛ in reliquo expecief

quousq;

quousq3 digeratur Consequentia arguitur quia seq̃t. Est faciẽda euacuatio miorantia g̃ per illã crescu maior ꝓportio virtutis ad materiã maiorez habet ꝓportionez. ergo illa facta virtus ad materiã maiorez habet proportionez. ergo tunc p equalez euacuationez eodem modo crescit ꝓportio virtutis ad materiaz. ⁊ sic quousq3 tota materia euacuet̃. ergo faciẽda esset euacuatio eradicanna quod fatt oppositum antecedentis. In oppositũ est Auic. hic in casu quo mã sit furiosa ⁊ in casu quo nõ fuerit mus secari quod virt⁹ possit docere usq3 ad horam digestionis complete. Et ypoc. scõo aphorismorum. In cohantibus morbis Et prima aphorismo. Digesta medicari. Et in acutis passionibus raro. ⁊ oẽs doctores medicine. In questiõis determinatiõe prio ponã nõbilia ꝓprietia ad illaz. 2° ponã illa in quibus medici cõueniunt. Tertiõ ponam illa in quibus differunt auctores. Quãto dicam in hac differentia quid videt̃ mihi ꝓbabili⁹. Quinto respondebo ad argumenta principalia.

Pro primo est notandũ q̃ euacuatio describitur a Ga. rerio tegnq3 est totaz alcospore educens substãtiam humoris est ergo opatio p quaz educit substantia hũox a corpore ⁊ hoc sine humox substãtia educatur in ꝓpria forma sicut accidit in fluxu ventris ⁊ in fluxu sanguinis sine educat̃ in forma vaporis. Vnde Gali. scõa aphorismorum. insensibilez resolutionem vocat euacuationem. Et põt qñz dici ulis euacuatio respectu totius qñ a toto corpore educit̃. Et põt dici pricularis mẽbri ut qñ ab uno mẽbro ad aliud trãsducitur. Qñz tamẽ Galie. in scõa pricula euacuatiõi alioꝝ humoꝝ a sanguine nõ dat eũoris sed purgationis nomen sed hic sumit̃ ut dictũ est. Nota scõo q̃ de eũone humoꝝ in viis ducuũ existẽtium uel de eũone que fit p flobotomiaz aut scarificationes uel sanguisugas uel in sensibilez resolutionez ⁊ penitus de oĩ alia excepta euacuatiõne que fit p farmacũ hic nõ intendo. primo q̃a ꝺ flobotomia in ꝓprijs locis dicendõ erit. Scõo quia de ista que fit p farmacũ intelligit A. quod p3 cum dicit in fine huius pagrafi. Et post hoc totum possibile est ubi ut venirem solues. Illud. n. fuit limitãs de qua eũone intendit. Tertio principalit notãdu3 est q̃ 13 Auic. dicat p̃ma qñõ carpiralo ꝺ cura putridaꝝ in generali q̃ digestio in mã grossa est subtilitatio cũ equalitate ⁊ in subtili ingrossatio. tamẽ nõ sufficit ad hoc ut humoꝝ noxius dicat̃ digestus digestiõe que expectat̃ in nocivo in reducibili inegre q̃ bẽat in subtilitate ⁊ grossitie mediocritatẽ s3 p̃t talẽ mediocritatẽ adhuc aliõ rẽquir. Istõ nõbile ꝓbat̃ sic. Cõpleta digestio in venis humoris in reducibilis ad benignũ est p conversionem eius ad mãz ypostasis apparentis in urinis albe ⁊c. Sed ad tale cõversionez nõ sufficit mediocritas in subtilitate ⁊ grossitie ergo ⁊c. Minor p3 quia humor in forma humorali prima nens põt esse mediocris in subtilitate ⁊ grossicie et tñ nõ est digestus hac digestione. maior p3 ex Gali. primo de differẽtijs febriuz capitulo sexto ubi dixit q̃ putredo que fit in arterijs ⁊ venis dominãte cerussime natura est id quod in venis sub

sistit. Forte dicitur q̃ non debet intelligi q̃ humõ digestus digestione in nocivo sit ypostasis s3 q̃ sit talis ut per digestionem suam tanquam superfluũ segregẽt̃ mã ypostatica. 2° tñ ut tollit ꝓpositũ. Nam no sufficit ad hoc ut natura superet materiam illam ypostaticaz albaz levem ⁊ equalem ⁊ apiaz descendere q̃ sit hũoris mediocrinas i sub ultimate ⁊ grossitie. ergo nõ sufficit ad eꝰ integrã digestiõez ut dicit̃ q̃ habeat talez mediocritatẽ. Assumptuz patet qz hũor põt incipere a crudita te puniscere sub subtiliori modo ⁊ sub grossitiori ergo põt sub mediocri. Preterea sequeret̃ q̃ i febribus que inciperent a putredine talis hũox a principio deberet apparere ypostasis laudabilissima q̃ est falsuz. Preterea sequeret̃ q̃ oĩs hũor subtilior mediocri qui nõ esset ꝓp inhibitiones difficilis euacuatiõi esset digestus. Iterz sequeretur q̃ melancolia nunq̃ esset in summo gradu digestionis nec flegma grossuz cũ nunq̃ ad hãc mediocritatez veniam. Iterz hoc innuit Auic. prima quarti de cura febrium putridaꝝ in generali ꝓmentes q̃ hũores subules sũt digesti cũ dicit q̃ tũc sequeret̃ q̃ in principio febris de colera uel de sanguine debet apparere digestio. Nam hoc idez sequeret̃ si videremꝰ q̃ sola mediocritas in subtilitate ⁊ grossitie est digestio dicta q̃ ẽ falsum. Preterea si ita cẽt in quolibet paroxismo principij flegmatice de materia grossa quasi totalis materia fieret sume digesta qz quasi totum flegma ad hanc mediocritatez veniret ante q̃ resolueret̃. Requiritur ergo alia dispositio p quaz expulsiõi paraꝝ magis q̃ p grossitiez uel subtilitatez ul mediocritatez i modo substantie. Et hec est dispositio p quaz membra habẽt ad ipsuz habitudiné facile pelledi que nõ põt poni nisi pro prietas occulta sequẽs modũ determinatuz mixtionis. Et nos cõprehendimus p ypostasim apparentem in urina q̃ talez dispositionez acquisiuit hũor p quaz paratus est hoc mõ obedire virtuti

Quarto nota q̃ huiusmõi ꝓprietates nõ opꝰ q̃ paulatim secundũ gradũ acquirãt sicut paulatim acquirunt dispositiões ad ipsas preparantes. Sequanť eiz determinatã ꝓportionez q̃ subito resultat ex priorib⁹ dispositiõib⁹ sicut forma substantialis. Nec i hoc intendo litigare utrũ aliqua talis ꝓprietas hoc mõ possit acquiri successiue quo ad gradus. Sed sufficit mihi q̃ plurime hoc mõ nõ intendunť de quib⁹ videtur eẽ ista nostra. Et ita ꝓ nũc suppono. Nam aliter nõ videor quin ante cõpletaz digestiõez materie mẽdiocris deberet natura facere crisim ꝓpter iaz siẽ post cõplementum digestiõis materie esse cũ tunc equale ul maius dñiuz haberet ut p3 scienti deducere. Quinto nota q̃ hec ꝓprietas sequitur cõplementũ digestiõis i nocivo nõ redu cibili ad benignuz. Istud cõceditur ab omnibus qz oẽs cõceduntꝰ q̃ tunc est optime dispositus ad obediendũ virtuti euacuanti. Et ex hoc sequitur q̃ talis ꝓprietas acquiritur in statu talij nõbo rum cum in illo cõpleatur digestio: ut dicit Auic. prima quarti. Et ex hoc sequitur sẽdo q̃ nõ est inconvenienꝰ in aliquo mobo a principio usq3 ad

statum digestione cõtinue ꝓcedẽte materiã tamẽ fieri magis resistentiorem euacuationi ut quando est in principio minus grossa t cõtinue grossior esset in sequẽtibus temporibus imo plerꝙ hoc accidũ ꝙ putredo primo insedit id quod est magis subtile ut plurimũ t magis calidaz. Et hoc tangit Auic. prima quarti capitulo de signis sanitatis cum dixit. Etiã apparet in ea in principio calor vehementior t in posteremis minoraz t est simile ut sit cã in hoc quonia putredo antecedit priꝰ ad magis dulce t magis salsum t magis subtile ẽtin de ad magis grossuz t frigidaz. Sexto nota ꝙ euacuationuz quedã est eradicatiua totã vel quasi totam substãtiaz materie facientis morbũ respectu cuius dicit eradicatiua educens. Et quedã minoratiua que notabilẽ partem relinquit. Nota ut terminus ꝙ nocumẽta eũdis ante digestionẽ sũt qa eũatur humor qui forte non erat fortuitus/malus: Scõo quia difficilius euacuat t virtus plus debilitatur: Tertio agitatur humor nõ egrediens a cõpore t ideo eius digestio ꝓhibet. Quarto permiscetur malignũ cũ bono t malignaz bonus t agitatur talis ꝙ si aliquod membꝝ nobile sit debile ad ipsum humores agitati facilius pellũtur materiale si fuerit apostema. Quinto quia motus calefacit agitationẽ materiã putrida calefit magis. Et si q̃ alia ad hec nocumenta sequũtur. Diuisio notanda ꝙ materiarum peccãtiuz quedã sũt furiose ꝙdaz non. Dicuntur furiose ille que sũt multe malicie manifeste/aut plurimũ de uno mẽbro ad aliud mẽbruz mobiles. Et hoc loquendo de proprio modo furiositatis. nec Gal. uidet aliũ modum excepisse ꝓcula prima affor. ꝙ illo affor. Digesta medicari uerumtamen doctores addũt oẽs materias esse furiosas ex cuius remanentia in corpore ꝙ nõ multũ tempus imminet magnũ ꝓculum sine hoc sit ꝓp multitudinem ut in sinoca. sive sit ꝓp occultam ꝓprietatem ut in pestilentiali t venenosa. sive sit ꝓp locum in quo cõtinet ut i squinãtia t pipleumonia t c. Alie aũt dicũtur nõ furiose. t hoc de primo articulo. nã de diffinitiõe digestionis t compatiõe materiarum in facilitate euacuandi t multis talibus si uis videre vade ad ea que dici prima ꝓcula aforismoꝝ affo. xxij.

Quãtum ad scõz articulũ cõsiderãdum ꝙ oẽs medici solum ꝙ qñ mã est digesta si nã non moueat t utinus cõstat t nõ sunt alia indicãtia opposituum tamã est nociua sive nõ reducibilis ad benignum oportet ꝙ euacuetur. Conuenium scõo ꝙ materiam furiosaz oportet eradicaliter euacuare ante digestionem. t omnes moderni conuenient i eũdem cuiuslibet materie qũocũbz furiose Sed in illa que ꝓp multitudinez dicitur furiosa quãdo nõ est sanguis dicunt sufficere minoratiuam t nõ oportere erradicatiuaz facere euacuationem. 3° conueniunt ꝙ melior hora faciẽdi tales euacuatiões est hora principij ut ita si putam⁹ qõ materia talis t tam multa sit ꝙ nisi simul exoneretur nõ posset aliquaz bonam dispõnes agere. tunc eiz quãto magis expectaret tãto uirtus eẽt debilior t inceptior. Et quidã putant in hac scientia editione cecidisse Ypo. in principio cum dixit. Incobantib⁹ morbis siquid uidet mouẽdũ mouere instanter uero silentiuz habere melius est. Et. A. prima/quarti capitulo de cura febriuz in generali dixit. Et si nõ est digestus non mouceas nisi in principio Apud statuz nõ mouceas. Quantuz ad tertiuz est sciendũ ꝙ de euacuatiõe materiarum in principio morboꝝ cronicoꝝ differunt antiqui Nam Gal. in epla ad Glauconem uult ꝙ nullo mõ in principio quartane est facienda euacuatiõ nec ante digestiões. Et ꝙ hec sit eius uera pars primo ex Auic. pax ante. Dicit namqz Gal. ꝙ i cronicis egritudinib⁹ tantuz maturatio est expectanda t nõ aliud. Iteꝝ hoc dicit Auerois esse de mente Gal. septimo quolz. cum dicit. Sed in melãcolicis t flegmaticis febrib⁹. Rasis i principio eaꝝ purgabat t erat illud eius opinio purgare. s. in principio febriuz Tamen Gal. manifeste dicit cõtrarium. s. ꝙ minime debemus in principio febrium melãcolicaꝝ t c. hoc idez habet ab eodẽ Gal. in epla ad glauconez de cura quartane. Cum rabis quartanam sic mox in principio diligenter puideas t mediocriter t pariter agas neqz medicine aliquid tamen des neqz purgatiões ul de fectione ueneris aut sanguinis facias. Rasis aũt in principio tertiane flegmatice t quartane audaciter cõcessit farmaca. t. x. Almansoris t. xvij. cõtinẽtis t in diuisionib⁹ habet. Auic. aũt in principio flegmatice cõcedit t etiaz in principio quartane ut ꝓz in capitulis ꝓprijs. t ita Auerois loco allegato. Dex Auic. uidet innuere ꝙ hoc fiat quãdo timet uictoria humoꝝ t nõ aliter. Auerois etiam t Rasis cõcedunt ꝓ maiori in quarta na que est salua cito ꝙ medicus nullã faciat euacuationez unde capitulo de quartana dicit Auic. Et est secundũ plurimũ egritudo salua. De euacuatione aũt in augumẽto adhuc doctores diuersificãtur. Nam rasis t auerois cõcedunt euacuationes i augmẽto flegmatice: unde cõcedit in fine secunde septimane in flegmatica purgatiõez cum solutiuo t uirupar qui hoc nõ faciũ dicendo ꝙ nihil boni faciunt nisi ꝙ dant infirmo bona uerba. Sed si quis cõsideret dicta Auic. uidet ꝙ nõ cõcedat euacuationez humoꝝ nõ furiosorum in augumento. Nam in capitulo de cura putridaꝝ in generali dixit. Et si nõ est digestus nõ moueas nisi in principio apud statum uero non moueas. In capitulo de flegmatica dicit ꝙ nõ diligit expectationem digestionis lenificatiuos cum eis que dixim⁹ prius imo oz ut euacuetur ex ea aliquid t expectet in reliquo usqz quo digerat. t in eoꝺ ca° cum loquit de augumento dicit. Et multotiens quidem euacuatio cõcedit flegmatici humoris t credi in hac hora Sed melius est ut expectet in eo complementũ digestionis. Gentilis aũt sup prima quarti imaginatur ꝙ materia in principio qñz est tanta ꝙ nõ speratur ꝙ cum illa multitudine natura totum aut partem possit digerere aut in totam aliquez gradũ digestionis inducere t, tunc eũdum est solũ in principio qz si expectam⁹ augumentuz nõ iuuabitur infirmus imo morietur. Qñz aũt potest uirtus partem notabilem digerere aut i totã aliquẽ gradũ digestionis inducere

inducere t tunc est melius in augmento q̄ i p̄ncipio euacuare. Conciliator autez differentia cxi. vult q̄ in augmento nō est facienda eradicativa euacuatio. Et rō quia si materia furiosa fuerit facienda est in principio t si usq; ad augmentum expectauissemus dudum iaz inutilis periculū Sed q̄n materia nō est furiosa quia i augmento nitrus magis est a grauata a morb ꝫ q̄ in prin. t materia magis inserta in pte ideo tunc non cōpetit eradicativa. quādo uero status est longi⁹ quus euacuatio cōpetit minorativa sicut in diuturnis morbis in quibus p oia tēpora primo digerimus t p̄in euacuamus ut nā remaneat magis alleviata. Deniendo ad quartuz articulū iaz ꝓpono q̄ non intendo hic loqui nisi de euacuatione facienda p farmacuz soluentū materiei appropriate morbi no collecte ad apa faciendū t que nō sit i uijs ductuū nec valde uicina. Et quo ad hanc nō dispono de aliquo cōcesso cōtra ab omibus. uerbi gra q̄ sit in principio euacuāda materia furiosa erradicative t q̄n materia est ita multa q̄ uirtus n̄ posset separe eam nisi p̄cedente eūone ergo q̄ sit q̄ta debet ante digestionez t in principio fieri eūatō minorativa. Sed restat uidere primo utr i morbo aliquo sit euacuandū ante digestionē mō dco. in quo n̄ est spes q̄ uirtus uincat materiā t digerat cōplete nō p̄cedente tali eūone uel alia. Secundo utr in principio uel augmēto fieri possit debite. Tertio in quo tempore est melius euacuare. Prima ergo cōclusio est ista. Sempē morbi materia existente grossa t multa ita ut inde infirmus sit periculū nō facta eūone artificiali ubi p eūonem infirmus sit euasurus faciēda est euacuatio in p̄ncipio. hāc nō ꝓbo q̄a supra posita ē p alios t cē est manifesta. Scōa cōclusio i ali quo cāu materia existente grossa t multa ut dictū p̄cedens cōclusio nō timen ita multa ut inde infirmus sit periturus facienda est i p̄ncipio euacuatio saltez minorativa. Probatur quia i oi casu i quo materia est tam multa q̄ infirmus sine euacuatiō ne piret t facta eūone euaderet faciēda est euacuatio ut dicit p̄ma cōclusio. Sit ergo fortes cuz minima materia quā nō sufficit uirtus superare t cum cōditionibus dictis t sequitur q̄ in ea faciēda ē euacuatio per farmacum minorativa t non quātūlibet modica ergo certe quātitatis. ergo postq̄ erit aliquid euacuatuz adhuc aliquid euacuabit zecte. sed q̄cūq; in isto casu erit al quid cūctō n̄ remanet amplius tūc q̄ i illa sit periturus infirmus ergo aliquādo nō tanta existente materia ut sine eūone sit periturus faciēda ē eūo i principio.

Cōfirmatur nocumētuz eūonis añ digestiōez est minus q̄ nocumētuz dimissiōis talis materie. Aliter eiz potius esset dimittēda. ergo sequit q̄ nō est tūc q̄tū est nocumētuz mortis aut continui morbi uel insanabilis. Nā n̄ obstante tali nocumento tandez infirmus sanat ut ponit cōclusio precedēs. ergo pōt esse aliquod nocumentuz remanēte alicui⁹ materiei nō inferentis mortē mas illo. Sit igitur primū .a. scōz nocumētuz .b. t sequitur .a. est minus nocumētuz q̄ .b. sup aliq̄ remanētiaz materie nō inducētis mortē fieri .b nocumentum nisi fieret euacuatio. ergo quando materia no est facturа mortez faciēda est euacuatio ante digestionē. Dico t tu per sophismata reducas hanc ad terminos t fac premissos ut scis.

Tertia cōclusio. In aliquo casu materia existente non tam multa nec tam maligna q̄ sit facturа mortez no est faciēda euacuatio ante digestiōez cōstante uirtute. Ista est Aui. t Gal. t omniū medicoꝝ ꝓbatur ab Auic. prima quarti capitulo de cura febriuz putridaꝝ in generali per nocumēta que talez eūatiōez sequunt t p similitudinez de operatiōe nature t p auctoritatez ypoc. t Galie.

Quarta cōclusio. Nō pōt bene demōstrari q̄n maius est inconueniens faciendo euacuatiōez ante digestiōez q̄ nocumētuz. Patet q; istorum certa quātitas nō pōt sciri a nobis ut tertiodecimo te rapertice. Quinta cōclusio. Quando morbus est futurus valde diuturnus aut est facturus valde magna nocumenta t non sumus ita prope statum q̄ uerisimiliter impediat crisis plurimū morbo existente materiali ō mā nō furiosa esto q̄ sine euacuatiōe infirm⁹ liberaret tamen faciēda est euacuatio añ digestiōez. Sed quādo futurus est breuis t leuiz accidentiuz aut quādo putamus q̄ impediremus bonaz crisim p euacuationem nō est facienda euacuatio añ digestiōez. Ista est p mente doctoꝝ q̄uz cōcedentiuz eūonez ante digestiōez i materia nō furiosa t q̄uz negantium illaz. Ex qua apparet q̄ multotiens bonus medicus ꝑplexus est utruz debeat euacuare an diminere eūonez. De eūone aūt in augmento uident mihi iste cōclusiones cōcedende. Prima Quiz materia est euacuāda si augmento ꝑz quia pōt fieri furiosa i augmento. Pz et q̄a stat q̄ in princi⁹ nō fuerit ita sufficiens eūata q̄n timeat adhuc humoris picricia. Sed quotiens timet humoris victoria magis necessaria cautela est eūatio ut p̄ma q̄rti t̄c. Scōa cōclusio. Cū medico dat̄ habilitas melius est in princ. ita eūare quō i augmento nō sit oportunū eūare q̄ expectare augmentū. Istaz cōclusiōez puto intellexisse ypo. pria prici⁹ aforismoꝝ. Incobāb⁹ mobis t̄c. Et Aui. pria q̄rti loco allegato supra cū dixit. Quō si nō est digestus nō euacues nisi i principio apud statuz uero nō moueas nisi natura uincat t digerat. Et idez p̄ma quārti capitulo ō cura fleg mantie ubi⁹ uult q̄ ex mā in principio eūetur aliquid t in reliquo expectet usq; quo digerat. t dixit q̄ melius ē in augmēto q̄ expectet complemētuz digestionis. Et hoc uidetur uelle quando in flegmatica docet tantū duas euacuationes facere ante statum in duabus septimanis.

Tertia cōclusio. In morbis valde diuturnis q̄ multotiens renouat mā p regenerationē contingit q̄ in augmēto ē faciēda euacuatio ut in quartana t epilensia t paleſi. Patz q; cū augmētuz quo ad digestiōez sit valde longum t mā ō nouo generet nisi fieret eūo periculuz eēt ne nimiuz augereꝰ materia. Quarta cōclusio. In morbis acuus t ꝑpetuis ethropicis utplurimū maiora sunt nocumēta eūonis in augmēto q̄ in prin⁹. Patet q̄a uirtus est debilior. materia pue idior.

flāma maior. Digestio velocior. Prepatio ad cū andū multotiēs minor, ut patuit in una suppōe supra posita. Et hec p istius qōis determinatiōe sufficiant. Solerti enim apparet quomodo argumenta soluantur.

Et sciaſ quod materiei. Nota scōz q supra dividendo dicit intendit Aui. removere dubia nō circa rem ultimā quā medicus cōsiderat sed circa alias dictas. Et removet dubia primo q possūt cōingere rōne tractus maſiei ad mēbz diversuz. Scōo pōit quosdā icidētes can. scōa ibi. Ex materijs aūt. Prima dividit i duas. primo pōit unā distinctionez necessariaz propositio. Scōo per can. removet dubia. scōa ibi. Et nō oz. In prima pte primo pōit distinctiōez. scōo can. unū. tertio exemplū unū distinctiōis. Sed dicam tocū absqz divisiōe alia. Dicit primo q tu debes scire q materiei cūo et ipsi⁹ ō suo loco eradicatio est scōz unū duoz mōz. unus est p quem trahimus materiā ad diversitatez longinquā. Secundus est p quez trahim⁹ ad ppinquā diversitatem. Dicit scōo q cōvenientior hora huius cūonis est qū nullo mō fuerit in corpore repletio alicuius maſiei. Dicit tertio q p intellectu huius distinctiōis ponem⁹ talez casuz qō ab ore utri sapios fluat multus sangois et ab emoraidibus mulieris fluat sanguis superfluus. In utroz istoz possum⁹ trahere ad lōginquaz diversitatez et ad ppinquā. Et si ad ppinquaz diversitatē volumus trahere tūc facim⁹ fluere boi sanguinē ex naribꝰ. et in muliere ppocabimus mēstrua. Et si ad lōginquā trahere volum⁹ evacuabim⁹ i utro sanguinem a venis que sūt in inferiori pte cōporis et in muliere a venis q sūt in parte superiori corporis. Notandū est hic in primo q ut supra tāgit qūz maſia trahitur ad diversū sicut fac̄ qnqz natura de hoc tractu posset quis dicere utz semp fiat ad longinquum aut ad propinquū. Et respōdet Auic. q quandoqz fit ad locum diversum p pinquum et quandoqz ad longinquū et cause dicentur. Nota secundo qō Auic. dicit materiei evacuatio aut ipsius eradicatio de suo loco. Qō potest tribus modis exponi. Unus est q p evacuationem absolute intelligim⁹ evacuatiōez minoratiuaz. Et p erradicationez intelligim⁹ evacuationem eradicatiuā. Et hoc modo intelligendo voluit Auic. dare intelligi q nō solum minoratiua fit p partez diversaz sed etiaz eradicatiua. Secundus est ut p eūonez intelligam⁹ eductiōez materiei a corpore ita ut egrediatur totuz corp⁹. Sed p eradicationem intelligim⁹ remotiōez materiei a suo loco suo ubi videt fixa et quasi eradicata esto q nō a toto corpe educaf. Tertius modus est q p evacuatiōez intelligamus eūonez a longinquo et p eradicatiōez a ppinquo. Ego puto scōz modū ueriorez. Tertio nota circa can. Nam nō videt uez q cōvenientior hora evacuādi p partez diversam est cū nullo modo fuerit in corpe mā qz eius evacuatio cōveniens est pp repletionem ut dicuz est supra i isto cap'lo q principale indicās eūonez est repletio. Preterea curz cura nō fiat nisi p cōtrarium et evacuatio nō contrariet nisi repletioni. sequif q si nō est repletio nō dēt fieri evacuatio. Pro dubio nota primo q duob⁹ modis possumus dicere i corpore non esse repletionez uno modo q nō sit in toto scōo modo q nō sit in toto nec in aliqua pte. Nota scōo q eūonuz quedam est p quaz intendimus humorez a corpe educere. quedā aūt p quaz intendimus aliter pora divertere uel aliquez motū sistere. His habitis dicit Dyuno q nō existēte repletione in toto nec in pte nō cōvenit evacuatio. Probaf p duas rationes statim factas. Sed cūo bene convenit existēte repletiōe i parte licet nō in toto sit repletio. Et hoc scōz voluit Aui. dicere debet intelligi prima pars cōclusiōis ō evacuatiōe per quaz intendimus educēz maſiam a corpore Nam p diversionez nō est dubiū i casib⁹ hic narratis ab Auic. q sit evacuatio corporis nimiū ma nito. scōz oia mēbra ut cū fluxerit decē libre sanguinis a naso qūz floborhomam⁹. Quarto nota q pars ista can. de hora cōvenientiori pōt referri tātū ad cūonez p pte. ppinquā qa quenientiō hora ad ipsā faciēdā ē q nullo mō icorpe fuerit replet. nā corpe plectorico existēte nō cōvenit cūatio p ptem ppinquā qa multo pl⁹ noceret attrahendo ad locū egritudinis. unde illi q floborhomāt venas sub lingua in squināntia corpore multū repleto multotiens perducūt ad mortez ifirmū. Secūdo mō pōt referri ad utrqz modū cūatiōis sive p. ppinquaz sive p lōginquā pter. et istc nō est mens Auic. q cū corpus est repletū nō sit faciendā cūatio p ptez longinquaz qa cuz hac repletione faciendā plurimuz non est nisi p longinquaz. Sed intendit etiaz q cōvenientior sit talis evacuatio quia magis per illaz sequif intentum quādo totum nō est repletum. Et rō est qa in hoc casu evacuata maſia a loco longinquo remanet locus vacuus et iō trahit a vicino. et sic procedit attractio quousqz veniat ad mēbz patiens. Sed si totum sit repletum evacuata tota materia a loco remoto nō tamen pars illa remanet inanita uel nō tantum. et ideo non tam bona fit attractio a parte patiente.

Et non Oponet. hic removet dubia utrum est. et dividitur in quatuor secundū quatuor dubia. scōa ibi. Cumqz materiā. tertia ibi. Cumqz ad locuz. quarta ibi. Et forsitā ibi. In prima removet huiusmodi dubiū. Possz quis dicere i trahendo māz ad partez longinquā debem⁹ ne ad lōgissimā diametriā facere eūonē ut uerbi gra. p duas dyametros. Respōdet q nō oz q fiat talis elongatio p duas dyametros. sed oz tantuz facere p unā dyametruz que sit magis lōginqua dyameter. Et cā dicti est q si materia fuerit in suprema pte dextra nō oz q evacuatio trahatur ad infimā sinistre imo sufficit q trahaf ad ad partez infimam dextre. Et hoc est illud quod est magis necessarium. aut opz qō a supremo. i. a parte superiori trahas ad sinistram. et hoc si fuerit sinistra pars a dextra tantū lōginqua sicut est ab humero ad humez et nō fuerit in loco illo distātia a sinistro ad dextrū ita parua sicut ē distantia dextre pris capitis a sinistra. nam talis mā opz q trahatur

batur a suplori inferius ⁊ nō ad sinistrū capitis ptem. Nota scō q nō debere fieri tractum p duas dyametros pōt intelligi de integris ⁊ pōt intelligi de ptialibus. uerbi gra pōt intelligi q qñ egritudo est sursum in dextro nullo mō sit euacuandū inferius in sinistro aut si fuerit in supremo dextri nō sit plongatio facienda ad inferius sinistri. Et constat q Auic. intelligit de dyametris ꝓpletis. Nā sua rōe arguit qa materia que est i supremo dextre ptis nō debet trahi ad infimū sinistre ⁊ hoc iuxta de dyametris cōpletis. Nota tēto q causa est qa qñ fieret hoc mō attractio ad tam diuersū nō fieret notabil' euacuatio ul' motus in pte egritudinis nisi p tantū cūationē q in de esset periculū de nimia debilitate. Et faciendo p unā dyametrū mō dicto facimus cūationem ⁊ diuersionem a paciente mēbro sine tanta debilitate. Et ex hoc ꝑz q prolōgatio pōt licite fieri ab extremo dextri anteriōs ad extremū sinistri ulterius posteriōs ⁊ erit scōz duas dyametros cōpletas. cum inter ista non sit plurima distātia imo nō tanta q̄ta est a sursum in deorsum. Ex quo ꝑz scō q mens Auic. fuit q nō fiat attractio ad cōtrarium scōz duas dyametros cōpletas qñ una illaꝝ fuerit longior corporis dyametri uel quasi sicut dyameter lōgitudinis. Nota ulterius circa id quod dixit q debz fieri plongatio tamū in una dyametro que est magis longinqua alijs quod Auic. nō uolt q semp facienda sit elōgatio p unā dyametrum magis lōginquā. Naz ut statiz dicet qñaz sufficit ut fiat scōz dyametruz latitudinis que nō est magis longinqua. Sed intendit q maior distātia ad quā debes facere attractionez est distantia dyameteri lōgioris ⁊ ultra illam nō oz facere longius attractionez. nō tamē negat qn possit per ꝓpinquiorez. Quito nota q id quod dicit' post q matia in sūmo dextre partis existēs debz trahi ad infimū dextre. ⁊ hoc est illud quod est magis necessarium debz intelligi scōz Dinuz q distantia huius dyametri longitudinis est maior distantia ad quā oz trahere in quocunq cāu sit ad longinquaz diuersitatez trabēduz eligēdo. Et postea subdit q qñz sufficit trahere ad sinistrā a supremo. i. a suprema parte. ⁊ hoc ē qñ ibi fuerit distantia tanta q̄ta ab humero ad humez. Nam in minori distantia qñ est intrinseca fortis ad trahēdū ad longinquū no est sufficientia sicut i capitis lateribus. Et si forte quādoq intentō diuertendi nō est fortis sit in ea sufficientia qz admodū in ea q̄ est a posterioribus ad anterius iuxta sententiam affforismi Posteriora capitis dolentia recte i frōte uena incisa iuuat. Tamen ut hec dicta magis appareant dubitatur.

TRSUZ In trahēdo ad lōginquum sit faciendū plongatio scōz duas dyametros. Affirmative arguit sic. Ad illum locū debet fieri attractio p quem attractio sit magis ad ptem lōginquaz. sed plongatione facta scōz duas dyametros sit plongatio ad ptes magis longinquas. igit ⁊c. Cōfirmat Euacuatio diuersiua nō iuuat nisi p quāto euacuato mēbro ipsuz trahit ad se a loco ubi ē egritudo p membra intermedia. Sed hoc fit eque bene ul mel ue quādo fit plongatio scōz duas dyametros. Maior est clara ⁊ minor ꝑz. qz quātumcunq membz sit lōginquuz quādo est manutum trahit a uicino ⁊ uicinū ab alio. ⁊ sic quousq ue ptamus ad ptem patientez. Preterea hoc uult Auic. x. tertij capl'o de cura doloz ptiuz pectoris q̄ incipiendum est a flobotbomia sapbene ptis oppositi. Et idez uult me'sue capl'o de cura pleuretis q incipiendū est multa existente plenitudine a flobotbomia sapbene ptis oppositi. Et Rasis precipit in apostemate dextri inguinis flobotbomiam fieri de sapbena sinistri. Et in obtalmia me'sue ⁊ rasis nouo almansoris: ⁊ cōiter practicantes precipiunt fieri flobotbomiā in brachio oppositio. Et cōstat q brachiuz est inferius oculo ⁊ to erit in latere inferiori ⁊ oppositi scōz latitudinem. ⁊ p cōsequens eūo ista erit secunduz duas dyametros. In ista questiōe est primo notandum q est diameter. ⁊ scōo quō plōgatio potest fieri scōz diametros integras ⁊ scōz ptiales. ⁊ quō integraz quedā principāt maxima lōgitudine que dam sunt integre sed nō cum tanta lōgitudine. ⁊ hec sunt dicta supra. Secundo nota q cursus materie ad membz a quo diuertēt uolum' qñz cōtingitur plenitudini qñz nō. Tertio nota q qñz locus ad quez mā curritē in pte corporis a qua p unicā diametrum possumus satis loge trahere māz sicut quādo est in capite possumus trahere ad pedes ⁊ econtra. Quandoq est in pte a qua p unam diametruz nulla pars multū distat. sicut quādo ē in medio corporis uel inguine. tūc n. p unaz diametruz nulla ꝑs distat a loco passionis plus q̄ p medietatē totius diametri lōgitudinis. His notatis sit hec prima cōclusio. Nō existente repletione totius in diuertēdo materiā nō oz p duas diametros totales nel ptiales plongare. Patet qa i hoc casu aut ꝑua aut mediocris fieret euacuatio. ⁊ hoc nō pungeret trahendo a loco passionis. Nam cū intermedia mebra sint sana nō pmittūt a se trahi matiam que nō superfluit ⁊ sic ei⁹ nō traheret a loco passiōis. Aut multa materia euacuat' ita q ē a mebris uicinis loco passionis fiat euacuatio. ⁊ tūc erit superflua ⁊ quia corpus non indiget cum non sit multum repletū. Nullo modo ergo est facienda hec plongatio.

Secunda cōclusio. Corpore quantūcūq plectorico aut nō plectorico nō debem' p duas diametros integras cōprehendentes diametrum lōgitudinis facere plonganonē. Hec est Auic. ⁊ probatur qz in tanta plongatione nō fieret diuersio a loco passiōis nisi pluria ꝑa euacuatiōe quā ꝑ tus ri bñ toleraret. nam membris plenis ante q̄ inanitio cōiceꝑ ad tantā distantiā oporteret quam trahere euacuatam esse multaz. Tertia conclusio. Stante repletiōe multa ⁊ nobis nō potentibus p unam diametrū multum longe trahere facienda est plongatio p duas diametros incōpletas. Patz qz in hoc casu indigem' trahere multū longe ne ex cursu humoz ad locū cūationis possit aliquid trahi ad locum passionis. ⁊ ut fortiter

ad contrariū trahaf materia currēs ad membr
patiens. Si ergo distantia ad hoc requisita nō suf
ficit in una diametro oz tūc q aliquid capiaf de
reliqua. t hoc est quod faciūt medici i obtalmia
t in apostemate inguinis nō venenoso t passiōi-
bus capitis. Et his patz solutio qōnis. Ad ar-
gumenta aute dicif primo q nō stante plenitudi
ne primū membr inanitum nō multū trahit a vici-
no t ita diuidēdo ꝛ ꝓcedit attractio uni⁹ ab alio
ita qō ab illo ubi passio est nō fit attractio. t mul
to magis qn corpus est plenū. Et iō a membro a
quo in eodimus diuertere nō trahif nimis longe
qa ab ipso nō trahif aut si trahif est paz aut si ē
malum saltez supfluit euacuatio in toto quod ut
tradoz est. t p hoc patet solutio secūdi. Ad au
ctoritates Au c. t Yeſue de pleuresi dicit Din⁹
q debet fieri ſtāte repletione in toto euacuatio ō
saphena dextra si pleuresis est in sinistra t econ-
trario. Sed mihi videf q hoc dictū nō ē Auic. imo
Auic. dicit de saphena opposita in longitudine t
nō dicit in latitudine. Sed eodez mō intelligo di-
ctuz Yeſue. si m̄ fuerit constat q nō est secūdū
duas diametros completas.

cumq3 Ad longinquuz. Remouet aliud du
bium. Nam posset quis querere. Si
materia currezet preternaturaliter ad membr t
debemus trahere ad longinquuz oz ne q ꝓius
aliquid fiat. Respōdet q si in membro fuerit do-
lor ille primo est sedandus ut minusf cōprehen-
sio membri dolentis p attractionez. qi dolor tra-
bit. Et sensus est qō debet sedari primo dolor ne
moto t agitato humore trahaf ad membruz do-
lens. Nam p talem attractiōez cōprimitur magis
membr t materia i eo ut ergo illa minuaf debz
sedari dolor. Sed ō hoc satis dixim⁹ supra capi-
lo primo.

cumq3 Ad locum Remouet tertiuz dubiū
secundū introductionem unam. Nā
qñz materie nō obediant in veniendo ad locum
ad quē conamur eas attrahere. Et dubitaf tunc
utrum sit maior violentia facienda ut attrahātur
Et respondet Auic. q non quia inferendo talem
violentiam maioa subtiliaf t currit magis ad lo cū
dolentem t iō oz ut diminuaf t primo prepef ita
q si nō est obediens pp viscositatem incidaf t si
pp grossitiem subtilief. t si pp alterius membri at-
tractionez illa ꝓhibeaf. t postea poterit fieri di-
versio. Pōt et legi locus ut sit paro alterius ꝓxi
te declaratiōis addita in qua dicat q si dolēte mē
bro tractū ad cōtrarium t mā nō obedit tūc non
agas violenter in attrahendo quia non obediret
imo subtilief ut magis curras. Et hūc modū Di-
nus putat meliorem. Hic m̄ modus si bene cōsi-
res poneret oppositiuz eius quod dictū est supra
q in fortissimo dolore est euacuandum usq3 ad
sincopim.

et forsitan Remouet quartū dubiū pos
set quis dicere utz in omni
attractione ad cōtrariuz sit oportunū humorem
qui trahif euacuari a corpore. Ad quod respon
det q nō qa qñz sola attractio absq3 eūone tibi
sufficiet qa l3 humor nō attrahaf a corpe tamen
ꝓhibebit motuz alias nocumentuz existentem in
humore q̄ois sit cōtentus sola declinatiōe hūo-
ris absq3 eūatione t fit ista attractio cū ventosis
cum ligaturis t cuz fricatiōibus t cū omni quod
efficit dolorem sicut emplastra zubificantia t p
cussio t cauterium t similia. Et paro ista tota est
clara t̄c.

ex materiis autem. Hic ut supra dici
mus Auic. pōit quosdā ac-
cidentales can. circa dicta. t diuidit in tres ꝓtes si
cut sunt tres can. scōa ibi. Cuanto preterea. tertia
ibi. Yinuno quoq3. Dicit primo q materie q̄
sunt faciles ad euacuāduz sunt ille que sūt in ve
nis. deinde que sūt in mēbris. t que in iuncturis
sunt difficiliores. Et iō qñ euacuanf ille due ne-
cesse est ut alie cū eis euacuentf. Sz cōtra hoc
videtur esse id quod dicit Yeſue in suo de cōso
latione q materie in stomacho t intestiis sunt fa
ciliores ad euacuandz q̄ materie q̄ sūt in venis.

Hic respondef dupliciter. Primo q Auic. nō
intelligit ul3 q oēs materie que sūt in membris
sint difficilioris eūonis q̄ ille que sunt in venis.
Naz ille que sunt in venis sunt bene in membris
quia bene sunt membra. Dolus ergo q ille que
sunt in membris difficiliores sint ad euacuandū
q̄ ille que sunt in venis. Sed nō omnes imo ille
que sunt in mēbris valde remotis a uisu ducuū

Secūdo modo pōt dici q materias cōtentas i
membris nō vocat Auic. illas que cōtinentur in
latis t manifestis cōcauitatib⁹. tunc enim ille que
cōtinentur in iuncturis erunt in membris. t tamē
Auic. videf hic innuere diuersitatez cum dicit in
mēbris t iuncturis. sed illas dicit in membris q̄
sunt in poris membrorum dissemināte modo iste
sunt difficiliores i eūone q̄ ille que sunt i venis
alicuius membri. t secundū hunc modū ille que
sunt in cōcauo intestinoz t stomachi ñ dicunf i
membris. ille aūt que sunt imbibite in poris ist⁹
rum membroruz difficilius euacuanf q̄ ille que
sunt in venis. Lausa aūt verificans est qi mate-
rie que sunt in membris habēt transire p strictio
res uias. Et cū hoc plerumq3 nō sunt ita fluide
t subtiles sicut in venis. Reliqua patent.

euacuatio Preterea. Ponit secundum
can. dicens. Dō necessarium
est illi qui euacuatus est ne preparet comedere
nutrimenta multa t mala que trahat ad se natu-
ra indigesta. qō si fuerit necessariuz facere aliqō
i toz: oportet q fiat paulatiz t suauiter t scōz ex
dinem ita q illud quod ingredif corpus de cibo
sit digestum t cōueniēs. Ybi nota q Auic. in
tentio est q nō sumatur nutriēs malaz post eua-
cuatiōez nec etiā multū ita q utrunq3 debet ui-
tari t malicia t multitudo cibi t cū est quia post
eūonē mēbra inanita fortiter trahūt a stomacho
t stomachus p inanitonē non tam bene digerit.
Et ideo qñ res ē mala trahif facilif a stomacho
pp ipsam nō retineri fortiter. Et similiter qñ est
multa. Et item malus cib⁹ plerumq3 nō facile di
gerif. Nam plexuz ex utriusq3 assūptiōe t multi
t mali sequitur id quod Auic. dicit q natura tra
hit indigestum ad mēbra, quod postea est cā pa-
tredinis

uedinis ⁊ malax dispositionū. Si tamen debz sumere aliquod illox iuuat paulatiz ita ꝙ unicaꝛ a uirtute ⁊ digeraꝛ. ⁊ tūc est cōueniens.

Minutio quoqz. Ponit tertium can. dicens ꝙ minutio est euacuatio ꝓprie humoribus equaliꝫ augmentatis sed cūo humoris q̄ solus augmētaꝛ in ꝯpitate est alia a minutione. Ubi nota ꝙ humoribꝰ equaliꝫ augmētatis maxime cōuenieꝫ euacuatō est flomia siue minutio quod ideꝫ est q̄a illos oēs euacuat. Et ex flobotomia maxime cōuenit tali augmēto humoꝝ q̄a ipsa de se nō eligit determinatum humoreꝫ sed quē uel quos in uenis reperit hoc trahit. Et hoc tamē nō uult Auic. ⁊ alij doctoꝛs ꝙ non conuenāt nisi qñ humores sūt equaliter augumentati. Nam in tertiana et flegmatica ⁊ q̄tana ⁊ multis casibus cōuenit in q̄bus cōstat qō humores nō sūt equaliꝫ aucti ⁊ tō nō ꝺ cīr ita ꝓprie sicut ꝓprie ꝓpria. Qñ aūt unus humoꝛ peccat solus in ꝯio si fuerit alius a sanguie euacuatō est alia a minutione que merito illius est cōueniens est eiz purgādus cuz medicina illuz humoreꝫ purgāte siue euacuante electiue sz flobotomia nō facit illud. Si uero fuerit sanguis ille humor unus peccās nō erit illius euacuatio conueniens nisi flobotomia aut ꝓuocatio fluxus sanguinis ꝑ aliquā uiaz ut emoroidaꝝ uel uenaruz nasi uel mestruoꝝ. Et ideo nō puto Auic. uelle ꝙ nulla euacuatio unius humoris uel ꝑ uno būore tamē possibile nāliter solū sanguinem trahi ꝑ flobotomiā ⁊ tō illa nō est cūo amici humoris licet nō supfluat nisi unus.

Omnis preterea eūatio. Hic ponit q̄rtaz rem quā oportet cōsiderare in euacuatione ⁊ can. circa illius cōsiderationeꝫ. Et est res illa ꝯpitas eūati. Et diuidit in duas pāres. Primo facit hoc. scōo ponit can. alios incidentaliter. scōa ibi. Et debes scire. ꝙ uenuis. Prima diuidit in sex ptes sicut sūt sex regule suae ser can. scōa ibi Cūqz uenuis. tertia ibi. Et scito. quāta ibi. Cūqz humoꝝ. ꝙta ibi. Cūqz alicuius. sexta ibi. Et similiter cum malitia. Ja ꝓma ꝑte puto ipsum uelle istam cōclusionem Medicus nō debet regulariꝫ supfluā facere eūatiōeꝫ. Probaꝛ q̄a medicus nō debet illud regulariꝫ facere quod sit cū ꝑiculo mortalis nocumēti urplurimū. Sed superflua euacuatio est hmōi igiꝭ ꝛc Minor patet quia oīs euacuatio que est supflua urplurim ū generat febrem. Et est hec can ex sūma ypo. ꝓma ꝑticula afforismoꝝ affo. rectio illa ꝑte. Neqz cōpressiōes ad ultimuz ducere fallax eiz est. Nota ergo ꝓmo ꝙ eūatio pōt dici supflua aut rispectu ꝯpitatis q̄ā cōtez hoies possūt bene tolerare aut respectu humoris digni eūari aut respectu ꝯtinentie uasoꝝ aut respectu uirtutis debētis talē eūatiōeꝫ tolerare. Exemplū primi ut si cōtez homines tolerant eūatiōeꝫ sex unciaꝝ sāguinis oīs flobotomia ꝑ q̄ā amplius euacuaret diceret supflua tali mō. Exemplū secūdi. ut si humor diginus euacuari sit libre unius oīs eūatio ꝑ quam plus euacuaꝛ ꝙ libra est supflua. Exemplū tertij ut si uasa nō debent ita eūari q̄n contineāt certū ꝯpitatem sanguis in fine. Omnis eūatio ꝑ quam ducereꝰ ad minorem esset supflua. Exemplū quarti ut qñ ꝑ eūationem debilitatur notabiliter uirtus puto tamen hic maxime uerificari can. de superflua eūatione respectu humoris euacuandi aut respectu uirtutis. uide scōa ꝓmi capitulo de his que ꝓueniunt ex retentione ⁊ euacuatione

Secundo principaliter nota ꝙ superflua euacuatio quādoqz infrigidat ⁊ qñqz calefacit. Nam quādo euacuaꝛ būor frigidus ut flegma aut humor temperatus ut sanguis contingit qō humores calidi remanētes supercalefaciāt ⁊ inflammenf. Qñ aūtem euacuāt humores calidi ut sanguis ⁊ colera simul. infrigidant ꝓꝑ extractiōeꝫ rei calefacientis ⁊ hoc habef ab Auic. scōa primi loco allegato. Contra can. arguitur sic. Illud nō generat febres scōz plurimū quod infrigidat sed supflua euacuatio infrigidat. ergo ipsa nō scōz plurimuz generat febres. Maioꝛ pz ⁊ minor ē Auic. capto ultimo allegato scōa primi. Hic dicitur ꝙ ñ oīs euacuatio infrigidat imoꝛ aliq calefacit ⁊ aliqua infrigidat. Sed supflua euacuatio quia ut plurimum cōtingit cū multa agitatiōe humoꝝ ⁊ motu ideo tpe sue durationis calefacit caliditate accidētali. ⁊ plurimū tanta ut inde sequaf febris. Et hoc sufficit Auic. Tu bene potes arguef ꝙ oēz supfluam euacuatiōeꝫ si supflue euacuetur sequitur ipsaz frigiditas ⁊ siccitas in substantia membroꝝ ⁊ in eoꝝ natura ut Auic. loco allegato dicit ⁊ ꝙ cōsequens nō caliditas. Etiam negāda est cōsequētia ut pz ex Auic. ibidem.

Cumqz Denuis. Ponit secundum can. dicēs ꝙ quādo cōstrictio uentris qui fluere solebat facit possidere aliquā egritudineꝫ tunc eius reuersio facit illam egritudineꝫ remoueri secundū plurimū ⁊ eradicari. Et cā pz Naz egritudines que cōsequuntur cōstrictionem uentris que fluere solebat plurimū pendet a materia que retinetur ⁊ solebat expelli sicut in duobꝰ exemplis positis ab Auic. in littera de uertigine a retentiōe mucoꝝ. Modo euacuata materia ꝑ similez solutiōeꝫ priori causa remouetur. ⁊ ꝙ cōsequēs etiā egritudo. Dicitur aūt notanter secundum plurimum quia qñz egritudo est confirmata aut malitia alijs humoribꝰ ita cōmixta ꝙ euaz remoto humore qui fuit prima cā corpo ralis effectus remanet. sicut si post cōstrictiones emoroidaꝝ accideret ꝑsis aut mania aut ydropisis nō semp per eaꝝ apertionez remouet eam.

Nota tamē hic tria. Primū ꝙ uentez non sumitur hic ꝑ stomacho aut concauitate intestinorum. sed generaliter ꝑ omni cōcauitate humorū receptiua. Unde Auic. exemplificat de sanie auriū ⁊ muco. Secundo nota ꝙ reuersio euacuationis preterite pōt esse duobꝰ modis. Uno modo similis i forma ⁊ loco ut si fluebat sanies ab aure nez ita fluat. Secundo modo pōt esse similis uirtualiter ut si mucus per nares fluebat nunc ꝑ gargarismata expellaf ⁊ ꝑ os. Et utroqz modo uerificatur quod ut plurimuz talis reuersio curat egritudinez. Ego autē testoꝛ me uidisse plures in quibꝰ ab ulceribꝰ aurium solebat flue

re sanies ⁊ facta cōsolidatiōe incurrebant febres mortales a quibus neq; p cauteriū factū in loco neq; alio modo euadere potuerūt. Alios aūt in simili casu uidi mentes euacuationē⁹ frequētibus cum solutionis qui nō perceperūt nocumētum stitionis saniei. Tertio nota q̄o hic can. primet ad quantitatē eūonis. quia reuersio debet esse illi⁹ solutiōis cōsuete ⁊ sic debz eē quanta illi consuete ad hoc ut p ipsaz mā euacuetur.

Et scito hic ponit tertiū can. ⁊ dicit A. q̄ tu scias q̄ diminere residuum materiei q̄ necesse erat euacuare est min⁹ nociuū q̄ exquisitissime euacuare ⁊ puenire in ipsa euacuatiōe ad hoc ut uirt⁹ terreat quia natura molitens huiusmōi residuum resoluit. Vbi primo nota hanc can. esse de q̄titate eūatiōis compare ad peccantem humorez. Scōo nota cōiter hūc locuz ita exponi ac si Auic. uellz generaliter q̄ melius est diminere residuū q̄ exquisitissime euacuare pp duas cās. prima q̄a in exquisitissima euacuatione terrefit uirtus. Scōo q̄a natura molitoens hoc residuū resolut sine artificiali alia cūone ⁊ hoc est melius⁹ q̄. qō fiat arte. Vbi aūt uidetur q̄ multe sint materie que ita pare euacuantur ⁊ cum tam pauco nocumento q̄ bonū est eas exquisitissime euacuare. cuz inde nō sequaf nocumentuz ut feces dure in intestino recto ut colera naturata in stomacho ut flegma i fundo trachee ar terie ut sanguis coagulatus i ore aut in intestino sanies pauca i paruo ulcere manifesto. Sed uidetur q̄ Auic. uelit q̄ tunc melius est diminuere residuum morbi qñ exquisitaz eūatiōez sequitur tenefactio uirtutis ⁊ multa debilitatio. unde nō dicit q̄ melius⁹ est residuū diminer q̄ exq̄sitissime euacuare. sed quā exquisitissime euacuaf ⁊ puenire in ipsa ut uirtus terreaf. Quādo eiz exq̄sitissima eūatio essz cōiungēda caz hoc q̄ p ipsaz puenirēf ad terrefaciendū uirtutez tūc melius essz nō exquisitissime euacuare.

cumque humor hic ponit quantū cauet dicens q̄ qñ humor fuerit illius generis cuius esse opz ⁊ egeat pōt tolerare nō debes terreri de superfluitate eūatiōis. imo qñz pūtigit q̄ egro tolerāte oportet euacuaf usqz ad lipotomiaz ⁊ ut plenius can. intelligaf dubitaf pimo.

U TRUM in aliquo cāu sit euacuādū artificialiter a medico usqz ad sincopim Negatiue arguif sic. Medicus nō dz eūatiōez facere p quā uirtus plurimū debilitef. sed hec eūatio usqz ad sincopim est talf igif ⁊c. Maior pz q̄a cōis intentio uirtusqz opuscula est uite custodia. Scōo illa eūatio ñ est facienda p quā plurimū de humore bono eūaf. talis aūt est ducēs ad sincopim cū alif ad sincopim nō deduceret. Tertio illa eūatio nō debz fieri p quā corpus exponif piculo ut p punm accidēs montaf. talis aūt est eūatio usqz ad sincopim igif ⁊c. Quāto q̄a p tales eūatiōez aliqñ humores mouēntur ad putredinez cū desinat uirtus ab eoz regimento debilitato calore innato qui regebat.

Quito quia medicus nō debet uti ℞medio qō iuuat p accidens ⁊ p se ualde notabile facit nocumentum. Sed e ta io usqz ad sincopim est huiusmodi igif ⁊c. Qō eiz per se faciat nocumentum magnum non est dubium. Sed q̄ faciat iuuamentum p accidens pz maxime in sincopa i qua magis cōcedif quia in illa iuuat infrigidando. nam talis eūatiō infrigidat p accidēs ⁊ nō p se. Sexto qz natura nunq̄ in bona ⁊ laudabili crisi facit sincopim. Et medicus debz esse imitator nature i operibus bonis. igif ⁊c. Et p hac parte é auerois sexto colli. increpās Hal. ⁊ contra ipsuz arguēs i hoc ppōsito. In oppositū est Auic. hic ⁊ Hal. nono terap. ⁊ Auic. prima quarti ⁊ Ypoc. prima pricola afforiſmoz illo affo⁹. Que egerunf ⁊c. Hal. in cōmēto ⁊ fere oēs medicine doctores excepto aueroi. In hoc dubio nota primo q̄ lipotomia ppzie est ōfectus animositatis ⁊ cōiter intelligitur medici esse eam cum p aliquā cāz deficit ab audendo temare opa cōsueta i robore ppzio licet loquaf ⁊ audiat ⁊ uideat ⁊ cognoscat ⁊ hec differt a sincopi. Sincopis aūt a Ha. duodecimo terap. describif q̄ est casus uirtutis subito ⁊ intelligit de uirtute uitali. Nam in epilensia est casus subitus animalis uirtutis quā nō dicit sincopim. Sed apō Auic. undecima tertij capl'o ppzio describif sincopis q̄ est destructio maioris, pūs plurium uirtutis sensibilis ⁊ motiue pp debilitatem cordis ⁊ aggregatiōez totalez spūs ad ipsum. Et ponit tres cās aggregatiōis huius. Prima est cā mouens ipsuz ad interiora. Secūda est prefocās ipsuz interius ita q̄ nō inuenit spiraculum. Tertia est debilitas ⁊ subtilitas spūs quare nō superfluit ultra illum qui repitur in minera. Et cōstat q̄ apō Auic. sincopis est accidēs cuius cā est defectus uirtutis cordis cū cōditiōe dicta. Sed apō Hal. sincopis est ille defectus uirtutis ad quem sequif dictū accidēs. Secūdo nota q̄ sincopis quedā é recuperabilis ⁊ quedā irrecuperabilis imo mortalis. Et ego declaraui cās huius prima pricula affo. que est Egerunf. 3ª nota q̄ secundū Dynum quedā est sincopis uerā qua nō soluz é debilitas i mēbris ignobilib⁹ imo etiā in principalibus incipit cōcarf. quedā aūt est nō uera ⁊ est quādo cōmunicaf debilitas membris animalium operationz ignobilib⁹, sed principalib⁹ fortibus remanentib⁹. Quarto est memorandū ex sepe dictis quandā esse operationē regulare quandam coactam. Tunc sit prima cōclusio Nunq̄ est euacuandum usqz ad sincopiz irrecuperabilez hanc nō pbo. Secunda cōclusio medicus debet euacuare qñz usqz ad lipothomiaz siue sincopim nō neraz repabilez. Ista pz quia qñz euacuationes alie nō ducētes usqz ad hanc sincopiz nō sufficiunt mortale piculuz euitare ⁊ iste sufficiunt. Modo cōstat q̄ qñ uirtus aliter non pōt malos damnū euitare nisi aliquod aliud subeundo qō sit min⁹ q̄ illud min⁹ est subeūdū. Et patet antecedens ex Hal. ⁊ alijs ⁊ ypo. ⁊ A. qui exponi sunt in casib⁹ quibusdam istas cūones cū sincopi uoluisse ubi al. e sine sincopi nō cōtulerūt. Dñs Hal. loco allegato dicit q̄ in fortissimo dolore ⁊ in acutissimo apostemate ⁊ in febre ardentissima

nulla melior inuenit medicina q̄ eūatio usq3 ad
sincopim. Et supra dictu3 est quō i fortissimo do
lore eūatiōes que hoc nō fecerunt nō sufficerent
ꝓhibere cursu3 ad locum doloris t pter3 nō suf
ficerent ꝓhibere augmentum acutissimi aposte
matis aut ardorem febriles3 pmittantes3 humor es
corporis in malā putredines3 ubi eūatio usq3 ad
sincopim quia facit cor3 uehementissime attrahes
t stupefacit sensitiuam uirtutem t infrigidat to
corpus. Istis tribus3 casib9 sfere3cio opponitur.
Accidit hoc qñ est uera lipothomia absq3 plurimo defectu principaliū. t si accidens illud sit ter
ribile ꝑsertim uulgo medico3 tamē erudito nō ita
q̄a scit cū pauco adiutorio3 t in pauco tepore ac
cidens remouendū. Ego aūt puto q̄ ex ꝓbatione
huius cōclusiōis sequit q̄ aliq̄s medicus debet
ducer usq3 ad uera3 sincopim sed3 egrabile. Et p
batur sic ista. ꝑsertim q̄a scit q̄ aliq̄s infirm9 ꝑ
cutiat t moriat. hec eis3 remedia nō sunt admistran
da in leuib9 morbis sed i periculosis. Et ad ueram
sincopim in qua est spes recuperatiōis ducim9 ꝓp
uniare periculum esse mortis. t hec est sūma Hali.
x. serapen. capitulo. x. in alio tamen ꝓposito cum
dicit. ergo q̄to melius cū spe benigna efficientes
q̄ periclitari. i. incurrere periculu3 q̄ sine spe ꝑfe cē
tissime tanto potius est cura3 cū magnis auxilijs
agonizari q̄ nihil gerere t ꝓp hoc puto Dynum
nō bene dixisse cum uoluit q̄ nullo mō ad uera3
sincopim ducendus est eger nisi forte p ueram in
tellexerit irrecupabile3 quod nō apparet ex suis
uerbis. Et ex hoc uidetur mihi facile soluere du
bium quod solet moueri circa p̄cedentem can. s.
utr sit ultimate eūandum respectu q̄tuūis huo
rum. Nam ex quo q̄q3 eūeandu3 usq3 ad sin
copim i q̄ uirtus multū debilitat uidet q̄ et mul
totiens uirtus ad hec ducenda est ut tenereat eua
cuando totum qñ. s. in nō euacuādo totū essz pe
riculū. Sed utplurimū ista subsistere est melius q̄
reficere uirtutes3 quia tanto est necessitas hui9
festinatiōis t hoc uult Auic. supra. Tertia con
clusio3 nua q̄ talis eūatio usq3 ad lipothomiā est
regularis quia est cū notabili nocumēto. Quarta
cōclusio. nō solus ꝓ flobothomiam licet usq3 ad
sincopim eūare sed etiā ꝑ farmacu3. hoc patet ex
Hal. in fine cōmenti illius affortis. i. Que ducere
oportet. Na quādo talis matia est sanguis t san
guini ita mixta q̄ ꝑ flobothomiaz non educatur
eūanda est q̄ farmacū. t hoc est quod dicit Hal. i
x. serapen. ad fugiendū certā monez. Quinta con
clusio. securi9 est cū flobothomia eūare usq3 ad
sincopiz q̄ cū farmaco. Ista ꝑs ꝑ duas cās pria ē
q̄a illi q̄ fort indigēt eūatione cū farmaco sūt ne
cessario. grauati t in eis ē repletio quo ad uirtu
tem t humor peccans cōtinet est malignior. Scōa
est cā quia flobothomia3 pessim9 ad libitum re
stringere flatum incipiente sincopi. Sed farmacie
opus nō est ita. Nota tamē qđ ex his duab9 cau
sis nō sequit quin eūo qñ3 sit faciendū cum far
maco usq3 ad sincopim t hoc concedit. Qđ si di
catur quid uoluit Aui. cū dixit in isto can. Cūq3
humor illius fuerit generis cui9 eē oz nisi q̄ hec
eūo usq3 lipothomiaz nō est facienda nisi quan
do humor est determinati generis. s. sanguinis: t
sic unum q̄ solū est flobothomia3 que debet fieri
usq3 ad sincopim. Hic potest dici qđ nō est mens
Auic. q̄ solus sanguis sit illius generis cuius eē
oz ad faciendū eūones3 usq3 ad lipothomiaz. Sz
būor in quo oz hoc facere oz q̄ sit facilis ad cur
rendū aut multe inflamatiōis aut uenenositatis
alter eiz si nō essz tantus3 periculus i mora quin
possz euacuari in plurib9 uicibus melius eet nō
ducere usq3 ad sincopim. oz scōo talem humorē
no esse ita malignū qđ nullo modo speref ō eua
cuatione. Nam tunc ita remedia nō sunt facieda q̄
quādo certissime sunt morituri ibi nō sunt ex pe
rimentanda remedia bona ne postea uituperent
cū nō ꝓfuerint interitus3 t hoc dixit Hal. nono ter
pentice. Et his ꝑs argumētoz solutio. Cum dici
tur q̄ medicus debet imitari natura3: natura nō
sincopizat. Dicit q̄ natura etiā qñ3 ꝑp melio9
eūat usq3 ad sincopim t liberat infirmū. Et ita fa
cit qñ3 medicus. Sed sicut natura nō facit illud
nisi quādo ex toto dnāt ita nec medicus quādo
pōt regulariter operari. Alij sunt modi respoden
di aut solutiones quos ꝓ nunc dimitto. agit t c.

Cumq3 Alicuius. Ponit Auic. hic qñq3 can. dicens. Cum alicuius uirtus fue
rit fortis t humoz ipsius mā multa debet paula
tim euacuari. Et nota q̄ dixit cū uirtus fuerit
fortis nō q̄ qñ uirtus fuerit debilis sit multum
in una uice euacuandum. Sed ꝑ hoc dat intelli
gi qđ faciēdum sit uirtute debili quia aut non est
euacuandū aut multo min9 ꝓ uice q̄ in forti uir
tute. Nota scōo q̄ cū mā multa t mala nō pos
sit esse uirtus absolute fortis. sed dicit hic fortis
respectu mediocris euacuatiōis tolerāde. Ter
tio nota q̄ licet uirtus sit fortis tamē quādo ma
teria est mala t multa ipsa ñ pōt in uice una eua
cuari quin duo sequāt3 nocumēta. Unū q̄ uir
tus nimium debilitat. Secundū q̄ nimiū ō bo
no cūat. Primū q̄ uirtus nō est absolute fortis.
Nā in multa cūone multū deficeret. Secundum
accidit tō q̄ mā multa t mala de necessitate mul
tum resist t q̄ medicina facies uiolentiā ad multū
de ea euacuandū trahit ēt de bono.

Et similiter. Ponit quintus can. dicens
q̄ similiter quādo materia
fuerit multa penetrativa aut multus mixta sangui
ni debet paulatim euacuari nec poterit in una ui
ce debite euacuari sic est in sciatica t in artetica
longi temporis t in cancro t scabie antiqua t
carbunculis ueterib9. Ubi ꝑmo nota q̄ mā i
telligitur multū penetrativa q̄a multū ifixa i mē
bris t fortiter adherēs sicut ea que multum pe
netrat t talis bene est in artetica longi tempo
ris t sciatica lōgi tēporis quia mā est i membris
patientib9 multus3 fixa. s. in iuncturis t in nerijs
membris ut ligamentis. In scabie aūt antiqua t ma
la. t dicit in uicera t carbunculis ueterib9 t nō ē
intelligēdum de carbunculis3 ueteris sed ō carbun
culis. i. furunculis ueterib9. i. qui fuerunt multo
tpe. modo in isto tpe modo i alio sicut multotiens
accidit in una naue huic ad quindecim dies i una
coxa t in carbunculis t cancro t c. materia ē multū

sanguini mixta illa que est sub forma canse accidentis t que est sub forma cāe cōiuncte est membris fixa multoz. Nota scō q tō nō pōt una uice tota euacuari quia plurimaz ifirmitz pp sui adherentiam. Sunt eiz quidā humores qui facilif a mēbris sepanf sicut latuz puz a pānis. quidaz uero difficilf sicut humiditas coloris cum pāno uel lana siue ferico q nō sepantur nisi cuz substātia pāni de quib⁹ humōrib⁹ loquif Gal. in cōmēto sup illa parte. alienationes indeclarate palpabiles valde frenetice.

et debet scire. hic ponit can. incidēraliter t diuidif in quattuor sicut quattuor sunt can. Primus de solutione t uomitu. Secūdus de floboibomia. Tertius de corporibus nō cūandis. Quartus de locis ub minus facienda est euacuatio. Ibi scōa. Vltimōis ibi tertia. Vltimus fraqz. ibi quarta. In regionib⁹ Dicit p ma dicit q tu debes scire q uentris solutio trahit a superioribus t eradicat ab inferioribus t ideo ē apta duab⁹ attractionibus. s. cōuenīti t diuerse t est ēt cōueniens eūatio post humox quietē. Ex quo sequif q si humores fuerint in superiorib⁹ ē apta eos attrahere t si fuerint in inferiorib⁹ eos eradicabit a locis ubi sūt. Sed in uomitu fit attractio t eradicatio ecōuerso. Ubi nota q eradicatio t attractio qñz sumūtur large scōz suaz cōmunez acceptiōez t uim uocabuli ita q dicaf attractio omnis motus factus a motore qui rez mouet ad se. eradicatio dicaf ois euacuatio per quā radicitus t integre euacuaf materia a loco suo i quo erat tanq̄ in radice. Secūdo mō sumūf isti termini stricte ut dicatur attractio ois motus humoris qui ad locuz trahitur notabilif distantē añ sui attractionez. t hoc mō nō dicaf attractō nisi ō illo motu quo mouef humor a lōginquo. Ille eiz humor trahitur p̄mo ad locuz postea cūatur. eradicatio aūt stricte de eūatōe que nō fit p attractionez a lōginquo. t hoc mō intelligit A. hic q uētris solutio eradicabit ab inferiorib⁹ t trahit a superioribus. Nam loquēdo cōiter ab utroq; loco potest eradicare t ab utroq; trahef. t uomitu fit econtrario.

minutionis. Ponit scōz can. dicens q dispō minutionis diuersificatur supple in attrahendo t eradicando scōm diuersitatē locox aquib⁹ sāguis excipitur. t hoc est clarum.

minus fraqz. Canon tertius est clarus qa in istis nō multiplicātur mali humores. t per hoc potes intelligere de alijs dispōibus q quas corpus caret malis humoribus t intelligaf bonus cib⁹ in q̄to t qualimō administrandis.

in regionib⁹ Ponit ultimum can. t cā est quia uirtus i illis est debilis t humores resoluūtur faciliter.

PORTET ut illius cibus. Auic. i precedenti capitulo posuit regulas generales in rectificādo ul'z omnē modum artificialem eūationis siue cum floboibomia siue cū alio. hic exequitur magis spāliter docēdo regulas observandas in eūatiōibus. Et diuidit pars ista i ptes duas. Primo facit hoc quo ad eūatiōes per uias ordinatas nā stē stomach⁹ intestina t pori. Secundo quoad eūatiōes factas p artem sicut in floboibomia t sanguisugis t uentosis. secunda ibi. Floboibomia. Prima in duas. Primo docet regulas euacuationis per uias latas t per medicinas tritas assumptas. Secundo per uias strictas t medicinas extra applicatas. Secunda ibi. Epithimata. Prima in duas. Primo docet regulas per ea que sumuntur p os. Secūdo p ea que applicanf p inferi⁹. scōa ibi. Enema. Prima i duas. Primo ponit regulas cōes solutiōi uentris t uomitui. scōo spāl'z ponit in utroq; istox modoruz eūonis. scōa est in principio sequētis capli. Presens capl'z diuidif in duas ptes. primo ponit regulas dictas. scōo docet modū p quez medicina uomitiua aut uentris solutiua euacuat. scōa ibi ppe finem capituli. Scito etiaz. Prima ps diuidit in tot ptes quot sunt canones: t ptes patebūt in legēdo. Primus can. est de regimine cibi eius qui debet sumere medicinaz. Dicit ergo Auic. q̄ox ut illius cuius uenter soluendus ē aut uomitus ꝓuocandus cibus diuidaf ita q illud quod ipse soleba sumere in uice una sumat in pluribus uicib⁹ t sint cibi sui diuersi t diuisi. Et cā ē quia ex hoc modo fit q stomachus desiderat expellere id quod est in eo aut supius aut inferius. Si ex cibo nō diuerso t nō ingrediente sup alium cibum imo ingrediente stomachuz uacuum stomachus est auarus t retinet ipsum fomi rerētione t precipue quādo est paucus. Sed illū cuius uenter est mollis nihil ex hoc opz facere. Circa can. nota q corpoz quedam sunt quoz stomachus t intestina faciliter obediunt farmaco t isti dicunf habere uentres molles t in istis nō indigem⁹ pre paratione reddente ista membra parata ad expellendum. Et ideo Auic. dixit in fine can. q̄ qui habet uētrem molles nihil ex dictis in isto can. facere debet. Quedam aut habēt stomachū t intestina inobedientia eūoni t dure digestiōis t fortiter etiam retinentia. In istis ergo anteq̄ det farmacū solutiuuz aut uomitiuū oz stomachū t intestina parare ut faciliter expellāt. nam aliter lōgo ipe retento farmaco aut humorib⁹ qui attrahūtur p ipsuz ad stomachū t intestina nocumentum sequeref magnū. Et ideo faciendū est q stomachus t intestina inclinenf ad expellendum id quod i eis cōtinetur. Nota scōo q regimē faciendi q hoc mō inclinef est quādoq; p medicinas qñz cū cibo t potu. sed Auic hic tātuz posuit illum qui fit p cibos t potus. Nota 3° q qñ cibi sumunf diuersi t i pluribus uicibus accidit q cibus ponitur sup alium nō digestū t pp ciborū diuersitatez accidit stomacho diuersitas trasmutationum pp quas nō pōt suo modo cibum amplecti. t ad hoc sequif inclinatio ad expellendum aut supius aut inferius. sed quādo cibus est paucus aut ex ordine debito sumptus t nō diuersus stomachus uoluptuaf in eo t suo modo amplexatur ipsuz. t ideo difficulter ipsuz derelinquit.

t hoc est ipsuz esse auax eius quia auidū t non euacuat medicia nisi difficulter. t pp hoc ad eui tandū nocumēta que possent cōtingere ex remanentia farmaci t humox i stomacho oz hec corpora regi regimie dicio. Nota quāto q ex hoc regimine dicto si diu aut multis diebus seruaref sequerenf magna nocumēta. nam primo cibi nō digerūtur. Scō multiplicaref humor malus per indigestiōem. Tertio ab his humoribus cū vtpla timū sint viscosi nie opillarenf. Quāto humoꝛs aliꝫ quos intēdum⁹ eūacuare ingrossarenf t icrudarentur. Quito cūcto fieret difficilior. t ex hoc pz q ante eūationez hoc regimine nō utendū est multo tēpoꝛ imo uno die immediato eūationi. Ante uero illū diem sumendi sunt cibi nō multe q̄ titatis nec male q̄litatis t debito ordine t subtilitati t abstersiui. Et hoc facit humorē digestum t canales aptos. quod medicus multū desiderat in eūatione. qñ ante p unū diez tantū utimur hoc regimine quia cibi t res male ex illis generate non uadūt cuz parte notabili extra stomachū t intestina t sequēti die eūantur t illoꝝ nocumēta non est notabile nec impeditūt uias strictas ad quas nō uadūt t sit iuuamentū relaxandi stomachū nō sequitur in corpoꝛib⁹ dictis iuuamēta sine nota b li nocumento ad modū loquēdi medicoꝝ t est faciendū. t tu ex hoc solue dubiuz hic mouēti solitum de ueritate can.

Et sciaf q uomitus. hic est canon secund⁹ t est de corporibus inepiis ad uomituz t solutionez uentris. Dicēs q uomitus t solutio uentris t alia que istis assimilanf nō sunt cōuenientes illi qui bono regimie utif. t nō ē q̄a ille qui bene regitur nō indiget nisi leuatoꝛib⁹ ad superfluitates expurgādas sicut exercitio t fricatiō nib⁹ t balneo. itez ēt si puꝛ isti corpori accidat repletio euacuāda. tūc repletio nō est nisi ex humoꝛe laudabili qui est sanguis. mō ad eūationē talis pletionis ita q corpus mūdificet sufficit flebotomia t nō requirit uentris solutio. Nota igitur primo q corp⁹ uti bono regimie icludit duo Primo q illud regimē sit bonū absolute. scō q sit bonuz illi qui eo utif. Ex hoc sequif q ille qui utif absolute bono regimine dz esse repatus. Nam regimen simpliciter bonuz nō est cōueniēs nisi temperato quia distemperata indigent regimine q temperato ñ esset cōueniens. Et ex hoc sequif canonis ueri ficatio. Naz si corpus est temperatum t utif regimine tempato tunc seruatur i suo tempamēto tp cōsequēs ñ indiget euacuatione nisi naturaliuz superfluitatuz que euacuāntur aut naturali calore: aut si est alterius indigentia est exercitiuz t fricatio t balneū t alia que ad regimē ipsuz quasi pinere uidēf. Et hec sunt ba bita tertia primi. Secūdo nota q si i regimine bono i quali quo ad cibos accidat error in q̄to tūc fit repletio sāguinis laudabil i istis corporibus t p cōsequēs talis repletio debet meneri cū euacuatiōe sibi propria que est flebotomia. Et ideo Dyrna parauit hāc prem secūdaz can. debere intelligi q si accidit error i regimie bono i quali quia abūdat in q̄to tūc cōuenit flebotomia. hec tamē expositio mihi ñ placet. Nam A. i isto can. apropriate loquif de corporib⁹ utentibus bono regimie. Sed regimē peccās i quāto ñ est regime bonū ideo ñ loquitur de his: quoꝝ regime peccat i quātitate. Cōfirmaf. Ex augmēto i quāto cibi quātumcūq; boni sequif indigestio uel sequi pōt sed ad indigestiōez acquiritur augmētum flegmatis quod digne euacuaf aut farmaco aut uomitu. ergo ad augmētuz cibi potest sequi necessitas alteri⁹ euacuatiōis a flebotomia. Puto ergo Auic. loqui de regimie temperato t bono i quāto t quali. Sed quia regimē bonū scōz medicos ñ est in puncto. Immo aliqō tale magis est ad latus grossi t aliqd magis ad latus subtilis. Et similiter corpora tempata ñ sunt punctualiter unius modi scōz medicos. sed quedam paꝝ ad extremitatez declinātia. Ex quibus causis accidit q magis repletur unuz corp⁹ bene tectum q̄ reliquū. Accidit ēt q regula debet nasci in estate t uere t hieme quia in hieme cibi debent esse ampliores t sanguis ampliꝰ. vult ergo Auic. q ex his oibus uariantibus regimine existente infra latitudinez regiminis tempati nō i surgit necessitas farmacandi aut uomitus. paucā di imo plurimū sufficit exercitium fricatio t balneum t quibusdam fortios t quibusdam debil⁹ Nō si ex natura sua corpus sit aptum cadere i repletiōe infra istam latitudinez pcipue pp hiemis dispōem tunc illud quod multiplicatur est sāguis Si eiz tamū excederet quātitas assūptoꝝ q alⁱ humor plus multiplicaretur aut seorsum tūc illō regimen nō eēt bonū. Sed stat q cū bono regimine in q̄to t quali multiplicatur superfluitas expellenda fricatione t balneo t exercitio. Stat etiam tamū sanguinez multiplicari in hieme ut in uere sit postea repletio indigens flebotomia. Et ideo Auic. tertia pmi nō negauit ex toto usum balnei i regēdo tēpatū nec usū fricatiōum nec exercitiū sz usuz farmaciaꝝ. Dixit purgare t inuetterare t iō corpora exercerī debent. Hal. uero. 2°. regiminis sanoꝝ dixit q anus cōseruatiue nō est noscere motus qui a farmacis. Et nō dixit scōa gricula afforismoꝝ. Sana habentes cōpora farmacis purgati exsoluūtur. sed flebotomia nō negauit. Et hoc puto uerꝝ t hanc esse ueritātē expositionem.

Cum autem mutato. hic est tertius can. t est de compatiōe farmacie i preponendo ad flebotomiaz. Et dividitur i tres partes. Primo ponit can. scōo ostendit quid faciendū est quādo unuz istoꝝ est premissum t remanet alterius indigētia. Tertio docet cognoscere qñ est ratum in preponēdo qō postponēdum erat. scōa ibi. Et si. tertia ibi. Preterea multotiens. In prima parte Auic. ponit quinq; gtes ex quibus cōpletur regula. Primo dicit q quādo in uno ē necessarium flebotomia t uentris solutio siue uomitus cum aliqua uiolenti medicina sicut elle borus tu debes incipe a minutiōe quoniā est ex preceptis Ypo. in libro epidimiaꝝ t est ueritas.

Secūdo dicit q similiter debet premitti flebotomia si humoꝛs sunt flegmatici pmixti cū sanguine. Tertio dicit q si humoꝛes fuerint uisco

si forasse minuto impedit quia augumẽtabit eo rum uiscositatez ⁊ grossitiez. Et tõ in hoc incipiẽ dum est a solutiõe uẽtris. Quãto dic in sum ma q si hũores peccãtes sunt equales pmittẽda est minuto ⁊ postea si aliquid supabundabit eua cua ipsaz. Quinto dicit q si humores nõ sunt equales euacua dñantes donec equentur postea minue. Circa ptem ergo nota q corpora indi gentia flobotomia ⁊ farmacia nõ dicũf talia qa p hũc debite utraq istaz admiistrãda sit. sed q in corpore sint dispões actu uel ppinqa poiẽtia pp quas ut phibeãtur uel remoueãf iste due sũt faciende. Nota scõo q in uidendo qñ debet pmitti flobotomia anteq farmacũ oportet exami nare nocumenta que sequũtur ex pmissione ⁊ ui dere que ponderãt ⁊ quia in solutione qõnis hic moueri solet manifestabũf tõ p dubio ẽrit ⁊c.

u TRIUM exiũe necessitate flomie ⁊ far macie sit semp preponenda flobotomia. Ad partem affirmatiuã arguif primo sic. Eũatio uniuersalis est preponẽda priculari. Sed flobotomia est euacuatio uniuersalis ergo ⁊c. minor patet ex diffinitione flomie. maior ẽ Mẽsue in capitulo de cura sode absolute cũ dicit in omni quidem priculare uniuersali postponi de bere. Scõo cõfirmaf idez ex Aui. prima tertij ca pitulo illo. Luz mãz. Naz ibi dixit q si aliqñ hu mor est sũ sanguini mixti tũc debet premi flobo thomia ⁊ dat cãz quoniã flomia est cõis humor euacuatio. Scõo sic in cura egritudinũ incipiẽdũ est a faciliori remedio ⁊ tutiori. Sed flomia ẽ fa cilius ⁊ tutius remedium q farmacia ergo ab ipa est incipiendũ. Maior patuit supra capitulo pri mo. minor patet ex Gal. scõo regiminis acutorũ sup illo passu sic dicente. Porro si passio super diaflagmate ⁊c. Tertio sic. Illor eũationũ ea de bet premi que plura facit iuamenta. hec autẽ est flomia igif ⁊c. Maior pz quia medicus non debet differe auxiliuz ut dicit a Mẽsue ĩ suo de ap ppriatis. Minõ pz qz quẽlt pccõ i qñto ⁊ pccõ ĩ qñti. sed farmacia soluz peccato inqlti. In oppositum q nõ semp sit pmittẽda flomia est Aui. qui in pluribus casibus farmacũ premittit. Pro solutione dubij nota primo q uẽtris solutõ cor necessitas cõiungif necessitati flomie qñq ẽ cũ farmaco forti euacuãte exoluendo sicut qñ hũo res multi fixi aut multũ distantes sunt euacuandi qñq autẽ est solũmõ cũ medicina leni opante le uiendo aut lubricãdo aut labificãdo. sicut uerbi gratia cum est necessitas euacuãdi matias in uisq ductuz existentes cũ pulpa cassie aut simpo uio lato aut clysteri lenitiuo ⁊ simili. Scõa distin ctio. peccatum humor eũandor p farmacũ in ca su necessitatis flomie ⁊ farmacie. qñz est humo rus mixtor cũ sanguine intra uenas ⁊ qñq extra uenas existentiũ Tertia distinctõ humores pec cantes intra uenas cũ sanguine qñz sũt valde ui cini nature sanguinis ⁊ sanguini mixti multum ⁊ qñz multũ a sanguinis nã recedentes. Quãta distinctõ humor eũatio in homine eũanta indi gente flomia sicut farmaco aut est gza minorãdi aut gza eradicandi aut gza diuertendi ab aliquo membro. Exempla satis patent ex dictis supra.

Quarta distinctõ. humores mixti cum sanguine aut sũt eqlif augmentati. i. eque ppriõabilif aut inequalif. hec pz ex mõ loquẽdi Aui. Prima suppõ. Flomia licet sit cõis humor eũatio in uenis existentium tñ plurimũ qõ p ipaz eũaf est sanguis qui est sicut frenuz extremor humor. s. colere ⁊ flegmatis. Prima pars pz p experientiam ⁊ p diffinitiõez ⁊ p Auic. ⁊ Gali. in capitul ⁊ lo cis õ flomia. Et scõa pas pz quia alif ex flomia ẽ timerem ebulitiõez colericor aut incrudatiõez flegmaticor ut infra dicef in capitulo de flomia Scõa suppõ. licet tam flomia q farmacia sint humor agratiue tamen magis agitanf humores ⁊ spũs a farmaco forti q a flomia forti. Prima pas patet quia. xrij. cẽtij dicit q flomia facit arce scef humoꝛs. Scõa pas pz quia oporez cũ uiolen tia trahi humorem qui in suis qualitatibus alte raf. ⁊ humoꝛs ad stomachũ attrahũtur multotief cã fortis agitatiõis. Tertia suppõ humoꝛs nõ multũ grossi nec uiscosi in uenis existentes citius ⁊ facilius euacuanf p flomiaz q p farmacuz pa ter quia p breuiorem ⁊ latiorez uiam. Quarta suppositio. nunquam est premittenda flobotomis farmacie aut econtra a medico nisi quia melius est ita facere. hoc non probatur quia non solum ars sed natura ipsa semper agit propter melius.

His habitis sit prima cõclusio. Stante necessi tate farmaci soluz leniẽtis est premittenda farma cia. hec cõclusio ꝓbatur. qz incipiendus est a le niori adiutorio ⁊ lenitiuũ farmacũ est huiusmodi ergo ⁊c. Secundo pz quia p talez farmacũ eua cuantur materie cões in uijs ductuz existentes quaz magna pas trahet ad uenas ipsis tunitis ut ergo hoc nocumẽtuz uitef premittenda ẽ hu iusmodi farmacia. unde Auic. infra uidelicet i ca pitulo de flobotomia nult q qnãdo uenter est stipticus premittf clistere aut lenificatio. Se cunda cõclusio. Existẽte necessitate farmacie fo tis ⁊ exoluendo euacuantis ⁊ flobotomie pre mittenda est flobotõia. hec ꝓbatur duplici cã. Una qz flobotomia est leuius auxiliũ. Et secun da qz p ipsaz pbibetur periculũ fortis agitatiõis in talibus humoribus qui p ipsaz sunt euacuati. utpura sanguine ⁊ colera. nam nõ precedente tali euacuatiõe cũ illi sint superflui ⁊ u farmaco for titer agitenf periculũ est de casu in febrez aut de humoruz ebulitiõe ⁊ malignatiõe. Et hãc uoluit Aui. auctoritate ypo. Tertia cõclusio. In eua euatiõibus faciendis gratia minoratiõis materie aut gza diuersiõis debet semp flobotomia pre mitti. Ista ꝓbatur qz in alijs euacuatiõibus que premittũf quãto euacuatio est uliꝛ tanto magis premittf. Sz ille euacuatiões minoratiue aut di uersiue premittnf alijs. ergo quãto euacuatio ẽ uliꝛ tãto magis premitti debz. Itẽ quia p ipsas citius sequif intentuz diuertendi aut minorandi ⁊ ideo Auic. prima tertij uoluit eiaz q si humo res alij a sanguine peccẽt ⁊ sanguini mixti incipi endum est a flobotomia. s. p diuersiõe aut mi noratiõe. Quarta cõclusio. In euacuatiõibus

faciendis

faciẽdis eradicatiue si humor peccãs alius a sanguine euacuãdus est extra'venas ⁊ i uijs ducnũ premittenda est farmacia. hec p̃z ex prima Nam farmacus in isto casu cõueniens est lenitiuus aut valde leue qõ premitti debet ut dicium est̃ in prima cõclusione. Quinta cõclusio. Tali humore existente lõge a uijs ducnũ premittenda est flobotbomia. p̃z quia i talis hũoris euacuatiõe indigemus forti farmaco ⁊ in isto casu incipiendus est a flobotbomia ut dixit scõa ꝓclusio. Sexta ꝓclusio. Stante dicta necessitate utriusq; eõrum si humores fuerint sanguini mixti ⁊ no multũ a natura sanguinis distãtes premittenda est flobotbomia. Probaf̃ quia p ipsas tales hũores euacuanf̃. ⁊ hãc uoluit auic. in littera cum dixit q̃ si fuerit flegma mixtus cum sanguine incipiedũ est a flobotbomia. ſ. quãdo fuerit minus nature sanguinis ⁊ in idem intellige de colera. Septima cõclusio. Stante tali necessitate ⁊ humorib⁹ multum a sanguinis natura distantib⁹ premittenda ẽ farmacia. Et hoc est qõ Auic. intelligit cũ dicit infra in capitulo d̃ flobotbomia. Laue ne egrũ ad alteram duaꝝ rex pducas aut ad humoꝝ flegma nicoꝝ incrudationes aut colericoꝝ ebullitionꝫ ⁊ hoc vult hic cum dicit q̃ si uiscosi ⁊ frigidi fuerit cẽ. Et p has cõclusiones putat Dynus satisfactum esse dubio ⁊ canoni. Sed cõtra primã conclusiones arguitur sic. Possibile est esse egritudines pendentes a sanguine i qua est timor de morte infirmi si quod facere debemus dissimulemus. Sed i tali incipiendum est a forti medicina quod est flobotbomia respectu lenitiuis nem ut̃. ergo possibile est quod stante necessitate lenificationis ⁊ flobotbomie incipiendum est a flobotbomia. Assumptũ p̃z in acutissimo apostemate ⁊ in squinantia ⁊ apoplexia sanguinea ⁊ similibus. Et minor est Auicen. supra capl'o p̃imo buꝰ unde Auic: dicit prima tẽtij capitulo d̃ apoplexia Regimen nezo huius que fit ex sanguine est flobotbomia in hora illa ⁊ p consequens nõ oportz tardare premittendo lenificatiua precipue si necessaria sit lenificatio pro stomacho aut pro intestinis gracilibus quibus clystere non sufficit ⁊ in multis similibus casibus ut percussiõibus ⁊ vulneribus premittitur flobotbomia lenificationi ne pp tẽporis lapsuꝫ multũ augeaf̃ dispositio timorosa dum fit lenificatio.. Contra scõaꝫ cõclusionem arguiſ̃ sic. humof̃ aliquo alio a sanguine multum fugante incipiendus est a farmaco ⁊ abstalia humoris euacuatione. Sed in hoc casu est necessitas farmaci fortis exoluẽdo cũantio puta si humor sit melancolia aut flegma grossuꝫ. ergo stante necessitate fortis farmaci aut ſ'omie incipiedũ est q̃ꝫ a farmaco. Patet cõsequẽtia. ⁊ maior est Auic. in can. Et p assũptũ est septima cõclusio quã ẽt Dynus concedit. Contra tertiã arguiſ̃ sic. in febre flegmatica humoribus flegmaticis multuꝫ dñantibus eũationes faciende in principio sunt gr̃a minorationis ut cõstat p oēs auctores. sed premittendũ est tunc farmacum ne flegmata enacuato sanguine incrudarenf̃. ergo suppositis hoꝝ necessitate p minorationa cũatione nõ sem p incipiẽdum est a ſ'omia. Quarta cõclusio sic improbatur sicut p̃ima hec ⁊ multa similia. Videtur mihi q̃ iste cõclusiones nõ sunt ita absolute concedende ut fecit Dynus. Sed Auic. voluit q̃ stãte cẽli necessitate ſ'omie ⁊ farmacie ⁊ equali periculo i mora tam in premissiõe unius eaꝝ sicut alterius sunt regule supra posite seruãde pp varietatem nocumentoꝝ ⁊ iuuamentoꝝ que sequunf̃ ad prepositionẽ uel postpositionem alterius earum. Videf̃ scõo q̃ ad integre saluãduꝫ oportet addere indicatiõe supra a dispõe illa quã A. narrat in littera. uerbi gr̃a indicatiõe sumpta ab hoc qõ est necessitas farmaci fortis sicut ellebori ⁊ ſ'omie p̃mittenda est ſ'omia. Possꝫ tamen esse q̃ p̃mittenda esset farmacia ex alia cã puta qz si ſ'omia ꝓponeretur humor incenderetur ⁊ fieret eũ atioꝛ inceptior. Et hec glosa posita cõstat q̃ hec argumenta facta contra conclusiões nõ ꝓcedũt.

Et ei qui Ante. hic docet quid sit faciendum quãdo unum istoꝝ est premissum ⁊ alterꝫ istoꝝ debet sequi quod erat premittendũ. Et secunduꝫ Dyni expositionẽ ponit duos can. quoꝝ unus est correctiuus erroris preteriti. Alius est ad uitandũ errorẽ qui cõtingere posset. Primus est iste. Siquis debet premittere flobotbomiã premisit farmacũ nõ tamꝫ post farmacum debet flobotbomare. imo debꝫ flobotbomiam postponere. sed paucis diebꝰ. Secũdus can. est q̃ illi qui premittunt flobotbomiaꝫ ⁊ indigent euacuatiõe cõuenientius est sumere medicinam. Primus can. intelligiſ̃ ut facet. Et sũt due cãe posite supra ueritatis. Prima qz i farmaco fit fortis motus ⁊ duo motus nõ sunt inuicez cõiungẽdi quia natura nõ bene tollerat. scõa cã est quia farmacum facit in sanguine agitatiõem flobotbomia etiã cõmouet sanguinez. Timendũ ergo est ne ex morꝰ nimietate accidat furia. ꝓpter has ergo cãs nõ dẽt cito pⁿ farmacuꝫ flobotbomari. vbi gratia sequẽti die. sed qz iste indigebat flobotbomia certuꝫ est q̃ ibi est sanguis indigẽs eũone. Ideo nõ debet multũ expectare sed paucis diebꝰ debet postponere flobotbomiã. Sꝫ dicet aliquis mihi videf̃ q̃ p has duas cãs etiaꝫ si premissa est ſ'omia postponendũ esset diebus paucis i farmaco qz duas cãs debilitatis ⁊ duos motus agitatiõis oꝫ hunc tolerare sicut primuꝫ ⁊ p cõsequens si illa nõ sit eadẽ die facienda nec ista. Dicẽdũ q̃ nõ est simile. Et cã est qz morꝰ q̃ fit a farmaco est fortis ⁊ post forte nõ ita statiꝫ tolerat mediocris sicut econtra. Unde post forte ⁊ uelox exercitium si precipiatur imediate ẽt lenis cursus aut lenis collucratio non toleratur. sed bene post. Dix eiꝫ sufficit uirtus cum quiete ad regẽdũ corpꝰ nec sufficit p̃ua mora ad reditũ ad notabilem uigorem. Similiſ̃ ligna postq̃ sunt uehementf̃ dispositia ad accendendũ ois pua scintilla sufficit accendere ⁊ ois puus contactus a flama sufficit inflammare sicut uidemꝰ in candela nouiter extincta. Et si sit facta prius pua calefactio modica incurrente mora reddit ad similem resistentiaꝫ priori. Et tõ põt tantam tolerare flame approximationẽ quãtã prius anteqũ incenderef

Quia ergo necessitate existente flobotbomie pre
misso farmaco sanguis ⁊ alij humores agitant ur
⁊ calefiunt multū ⁊ uirtus multū debilitatur epō
ter intervenire aliquos dies ante q̄ tolerer alius
motus debilitatiosus ⁊ inflamatiuus. Sed q̄ flo-
botbomia nō ita agitat nec ita debilitat ideo post
illam puto nō esse indigentias tanti temporis ad
tolerandus farmacus. ⁊ ideo sc̄os hāc introduci
onem p̄z can. Secūdus introducēr facilī in p̄-
posito dicendo q̄ mens Auic. est q̄ si quis indi-
gens farmaco ⁊ solutio debuisset p̄mittere ipsum
flomie sed p̄misit flomias ita q̄ facit ecōuēso q̄
ille de quo in primo can. dixerat. Isti eis est con-
venientius sūmere farmacū q̄ priori esset conue
niens facere flomias ⁊ ideo minus tēpus os imē
venire quia motus a flomia est minor ⁊ debilita
tio. Et iō minor mora sufficit ad sistendū motum
⁊ reiaurandū debilitatem. Dynus autē hanc
can. introduxit duob⁹ mōis. unus est q̄ si p̄cesse-
rit p parvus spatius flomia i illo qui indiget alta
ēuatione eo q̄ alius humor a sanguine in eo est
multiplicatus. ⁊ de hoc p̄z in eo est cōuenientius
administrare medicinā q̄ flomias ut dictū fuit in
p̄te precedente. Et quia hic sensus supradictus
erat nō est putandū q̄ Auic. hic intenderit istud.

Secūdus sensus can. pōt esse q̄ si quis premi
sit flomias puo tēpore ⁊ supuenit casus aliquis
ab extrinseco puta p̄cussio in aliquo mēbro, ppē
quē casum eū indus sit. Nas illi evacuādi sunt ut
habebitis infra. tūc cōuenient⁹ erit ei sumere me
dicinā q̄ flomari. Et cā est ne accidat nimia eūo
sanguinis ⁊ utrius, p̄tratio cuz p̄misserit flomiā
pax ante. ⁊ ut supponit in can. Et ideo dicit Dy-
nus q̄ ille est unus de casibus in quibus farma-
cis excusat a flomia Sed ego hūc sc̄os sensum
nō puto nec primo quia facit Auic. diminutū qui
cum docuisset quid faciendū in eo qui indigens
utraq; evacuatione p̄misit farmacum nō diceret
quid faciendū si p̄misisset flomiā. Sc̄o quia
magis debilitatur virtus ex farmaco p̄cipue solu
tivo q̄ ex flomia. Et iō si pp debilitatiez diminuit
flomia multo magis diminuendū est farmacū i ca-
su suo. Tertio quia humor currens ad locū p̄cus-
sionis ē sanguis ⁊ p farmacū agitat ⁊ nō evacuat.
⁊ iō magis curret ad locuz p̄cussionis. Quāto q̄
si posset mitificari can. in aliquo cāu nō tū ut plu
rimū verificaretur. ut q̄ flomia nō p̄fuisset mul
tum copiosa Nas post sanguinis multū fluxū ex
naribus ⁊ vulnerē uidem⁹ p̄cipi flomiā. ⁊ iō puto
expositionez meā meliorez.

multotiens Preterea. In ista p̄te do
cet cognoscere p signa unū
errorez in ordine bar ēuationuz. Et dicit q̄ mul
totiens ex hausta medicine quenit ad febrem ⁊
evuationez ⁊ si febris nō quiescit ex illis q̄ quie
scere faciunt tūc scias q̄ ille debebat premittere
flomiaz. Nota ergo q̄ multotiens farmacū ad
ministratum in corpore indigente flomia facit fe
brem pp caliditatez suaz ⁊ agitationem humorū
⁊ pp caliditatez aeris ⁊ similium. Sed q̄ non est
humor gratus inflamari plurimū facit effimerā ex
spāz inflamatione. Tal autez sedat cū illis que
aptant leuiter ⁊ infrigidant ut aqua ordei ⁊ simi
lia. Sed si febris accidit que p̄ ista⁹ nō sedat tunc
est humoralis imo signū est q̄ q̄ farmacum fuit
datuz erat ille humor apcus inflamari qui farma
co nō cūatur. ⁊ talis est sanguis ⁊ iō debuit pre-
mitti flomia ne inflamaret. ⁊ sic p̄z veritas can.
ut in pluribus. Nam nō est dubium q̄ possent eē
alij humores a sanguine qui agitati moverī ad
putredinē ⁊ absq; agitatiōe nō fuissent moti.

non omnis. hic est quart⁹ can. ō prin
cipalibus in quo uidetur
enumerare cās pp quas facienda est evacuatio:
⁊ dicit q̄ nō ois cūatio ē necessaria pp supfluita-
tem repletionis imo q̄nq; est necessaria pp ma-
gnitudinez egritudinis. q̄nq; ex superfluitate re-
pletionis sc̄os qualitatez ⁊ nō sc̄os quantitatem.
Circa quem can. nota primo q̄ iste can. est cois
omni evacuatiōi nō obstante q̄ Auic. hic princi
paliter intēdat de uomitu ⁊ solutiōe. Nota se-
cundo q̄ ois cūatio debeī ratione alicuius pre-
ter naturā removēdi q̄ aut est actu preter natu-
ram aut in ppinqua potētia. Et q̄ omne tale est
replens et quātuz. ideo ois cūatio debeī ratiōe
repletiōis i quāto. Quia tamē aliquis humor lz
nō sit quātitate sua magna nocēs hoc facit p qua
litatem nō q̄ quātitate excedat mesuraz sub qua
debet esse humor naturalis. Ideo dicim⁹ q̄nq; eva
cuationez convenire pp repletiōez i qualitate ⁊
nō in quātitate q̄ nō est ibi peccatū in quāto spe
cialiter. sed ad intelligēdum quō aliqua evacuatiō
ē necessaria pp magnitudinē egritudinis nō pp
repletiōez i quāto ⁊ quali nō os credere q̄ ma-
gnitudo egritudinis indicet evacuatiōez debere
fieri sine peccato hūor in q̄to ⁊ quali q̄ sit pre-
sens aut in potentia ppinqua. Nam hoc esset fal
sum humor enim non evacuatur nisi faciat no-
cumētuz aut sit in ppinqua potētia ad hoc facie
dum ⁊ hoc erit pp q̄titatez aut pp qualitatem ⁊
ideo erit pp peccatū in quāto aut in quali. sed in
telligitur q̄ nō existēte principali peccato spāli
in quali nec in q̄to pp magnitudinē egritudinis
evacuandū est quia timeī ne pp illud humor fiat
hoc modo peccās. vbi gratia. si supeueniat ma-
gna p̄cussio i corpe mūdo uel ul si in corpe pau
ci sanguinis supueniat pleuresis colerica fortis
in qua pp doloreż timeāt de cursu sanguinis ad
locū evacuabil sanguis ⁊ i multis similib⁹ in qui
bus si passio esset parua nō timerem⁹ si humo-
res malignarent aut carrerēt ad locuz nisi prius
essent superflui. ⁊ p hūc modum intelligit can.
Et p̄z solutio dubij hic moveri soliti. s. utruz ma
gnitudo morbi indiget ō cūone nō existente pec
cato in q̄to ⁊ qualitate humor. Dicendū. n. q̄ nō
existente actuali peccato magnitudo morbi me-
dicetur significat ⁊ indicat de evacuatiōe q̄ indi
cat futurū esse tale peccatuz nisi fiat evacuatio li
cet p tunc nō imediate hoc indicaret ut magnuz
unimus. Sed q̄ hic dicit Auic. morbi magnitu
do ut intelligat quō a medicis dicit morbus ma
gnus. Notāduz q̄ dicit magnus improprie quia
intensus. ⁊ sic habeī p̄cula prima affoxismoruz
i cōmēto illius affoxismi. Qui crescunt. Videci

autem

aũt nocãt morbuz intẽſuz q̃ multuz ledẽtez ope rationes. Ratio enĩz qua eſt morbus eſt q̃ ledat opatiões. hoc aũt accidit tribus modis in genere ⁊ dicitur .x. ⁊ x°. ō ingenio. primo q̃ eſſentia morbi in ſe ſit intẽſa uel magna ſicut intenſum calorem febriles dicim⁹ magnũ ratiõe ſue eſſentie ⁊ magnum vulnus ⁊ magnuz apoſtema. Scõo mõbus dicit magn⁹ ratiõe dignitatis leſe actiõis ſicẽ opilationem in meri dicimus maiorem morbum opplatiõe naſi q̃a ledit deglutio in prima que eſt nobilior odoratu qui ledit in ſcõa. Tertõ dicim⁹ magnus zõne defectus virtutis diſponentis corpus aut totum, aut ptez mẽbri ſicut cancrena quia in ea plurimũ in mẽbro cancrenato deficit vinus vitalis dicimus morbuz magnuz ⁊ quelz ſtatz magnitudinez pót ſignificare de eũatione humoris nõ actu inferentis nocumentuz ſed parati infere. Et ideo ſine actuali ꝑccato in q̃ſto ⁊ quali pp talem magnitudinez facienda eſt euacuatio.

Et multotiens quidem. hic eſt q̃n tus. can. principalis Et dicit Aui. q̃ multotiens eũatio eſt neceſſaria ſed ſupuenit aliquod accidens quod ꝓhibet fieri ⁊ in iſto cãu nõ eſt aliud ingenium niſi ſciomi um ⁊ ſõnus ⁊ rectificare malicia complexionis q̃ puenit ex humore replente. Nota q̃ accidens ſupueniens quod ꝓhibet eũationez eſt ſicẽ vby gra impregnato aut uomitus ꝓ quez nec cib⁹ nec medicina retinetur abhominatio infirmi aut uoluntas aut nimia debilitas aut preparatio ad ſincopim. Nota ſcõo q̃ Aui. in iſto can. uia docz remedia. primũ eſt ſciuntuz ⁊ illud cõſumit omnes humores ꝑ accidens ut dicit Gal. in cõmẽto illi⁹ aforiſmi. Ex plenitudine. Scõm eſt ſõnus ⁊ iſte ſup ſciuntum reſoluit ⁊ digerit trahendo calorez ad interiora ut dicit ſcõa primi capitulo de bis q̃ proueniunt ex ſõno ⁊ vigilia. Et iõ iſta oppoũt repl'oni. Tertium eſt rectificare cõplexionem ⁊ hoc reſiſtit male qualitati materiei ne maliũ det corpus extra propriam tẽpamentũ. Tertio nota ꝙ iſta remedia cõueniũt q̃n iſti humores peccantes fuerint crudi flegmatici uel ſemicocti. nã ꝑ ſõnum ⁊ ſciuntum iſti maturãtur nec inde ſeq̃t magnũ nocumẽtuz. Cum autez bi qui ſũt in vẽis humores eſſent colici forſaſſe ſciuntũ ipſos inflamaret ⁊ ſimiliꝫ ſõnus ſup ipſuz. Vnde in bis ſõnus facit caliditatem extraneã ut apuit ſupra i capitulo de bis que ꝓueniunt ex ſõno ⁊ vigilia. Et hinc eſt quod Galie. quarto de regimine ſanitatis appropriat hũc can. bis in quoz uenis fũbumores crudi ⁊ ſemidigeſti q̃uis extra venas aut ẽdent humoꝛs acres ſquos uocat drigines. Qõ ſi queraſ quid faciendũ eſt ſi humores iuẽis ſũt colerici ⁊ euacuari nõ poſſint. Dicẽdũ q̃ facim⁹ ut in macilento de quo dictũ eſt in capitulo de q̃n ⁊ qualiꝫ euacuare oportet. Et iõ Auic. de iſto nõ intelligit.

amplin⁹ eũationis. hic ponit ſextum canonez principalem ⁊ videſ mihi q̃ quia in quarto can. inuebat q̃ omnis euacuatio eſſet facienda aut ꝓp plenitudinez in q̃ſtibus inquali aut ꝓp magnitudinez morbi ne putem⁹ q̃ ꝓp morbuz nõ ſit facienda euacuatio niſi q̃n adeſt. Docet q̃o ⁊ q̃n non exiſte morbo in actu ſit facieda eũatio ⁊ dicẽ uia. Primũ ẽ q̃ q̃dã eũo ꝓpſolã ꝓſeruatiõez ſit nõ admixtã curationi. Sicut in illo in quo ſolet accidere egritudo in hora determinata ⁊ cognita q̃z a medico ut nẽbi gra epilenſia ⁊ podagra ⁊ reliqne egritudines ⁊ propie in uere. In bis eiz oꝫ eũones preſeruatiuaz facere. Secundũ eſt q̃ iſta euacuatio debz fieri ante tempus illud in quo ſolet egritudo accidere. Tertium eſt q̃ debet euacuari hũoꝛ qui eſt euacuandus quãdo actu ſunt in ipſa egritudine ſiue eũatio illius humoris ſit ſciomia ut quando ſanguis uel maſſa ſanguinea fuerit in ea ſiue fuerit uerꝛis ſolutio ⁊ ſupple uomitus ⁊ quãdo alij humoꝛes ſunt cauſe. Nota primo ex bis q̃ dicta ſunt capl'o primo huius ſen. q̃ euacuatio eſt ſemp gratia preſeruatiõis ⁊ ſi aliquando preſeruatio ſit curationi cõiuncta ut quãdo de facto morbus pẽdet a materia que euacuaf. Aui. vult hic q̃ q̃z euacuatio eſt ꝓp puraz preſeruatiõez .ſ. quãdo morbus nundum adeſt cũ aũt eſt clara quia cũ morbi alsqui pẽdent a materia que cõgregatur anteq̃ illos faciat. cõſtat q̃ per illius materie eũones an morbi aduentuz erit ꝓhibitio ei⁹.

Secũdo nota q̃ dixit in hora ſolita q̃ morbotum qui ſolẽt paroxiſmaliter affligere quidã ſũt qui noto tempore affligunt ex conſuetudine ⁊ iſti q̃z habẽt hoc tempus reſpectu huiꝫ generaliẽ quidã aũt coꝫ reſpectu hui⁹ ꝑticularis hois habent certã ꝓdum. Quidã aũt ſunt alij in quib⁹ nõ eſt notuz tempus in quo ſolent affligere quia eſt coꝫ adaẽtus nõ ꝓp anni tpa ſed forte exiſtor dinato regimine. Exemplum primi ſicut manta ⁊ podagra que ſolẽt in uere ⁊ aptumno moueri. Exemplũ ſecundi ſicut quoſdaz alienaticos uidemus qui patiunt magis in eſtate. plurimũ autẽ in byeme. In illis ergo quibus eſtate accidit erit ex ꝓpria ea. Exemplũ tertij ſicẽ ſunt quidã qui q̃ꝑ incurrant aut epilenſiaz aut tremoꝛez cordis aut coliricaz paſſionẽ neſciunt tamẽ dicere quo tempore nec quãto interuallo hoc accidat. Auic. hic nõ dedit exemplũ niſi in illis in quibus eſt cognita eſtimative hora aduẽtus egritudinis. nam iſtis clarius poſſum⁹ ſcire quãdo faciẽda eſt euacuatio preſeruatiua. Tertio nota q̃ temp⁹ in quo plurimũ accidũt egritudines que ſolẽt exacerbare ſiue ꝓdire moueri eſt in uere ⁊ ideo licz nõ oẽs exacerbẽtur tamẽ dicim⁹ q̃ in eo ꝓpie ſũt tales exacerbatiões qi magis. Et hoc eſt q̃ ypo. ſcõa ꝑticula aforiſmoꝝ dicit. Quib⁹ ſciomia aut farmacia confert hos oportet ſciomari aut farmacare in uere. Cauſa aũt quare magis in uere eſt quia in byeme humoꝛes oẽs quieſcũt. in uere aũt eſt oiuz cõmotio. Et ob hãc cãz quidã medici uocãt hanc ꝓſeruationez uniuerſalez quia ſeruãtez a morbis qui eueniũt a cã uniuerſali reſpectu hominum ⁊ reſpectu humoꝝ. Quarto nota q̃ in q̃cũq; hora cognitũ ſit egritudinẽ debere contingere niſi alia cã ꝓhibeat debet medicus illã horaz preuenire ad euacuãduz ⁊ tantuz preuenire

q̄ sufficiēter fecerit eūones ante tēpus illius aduentus quia ante morbi aduentus euacuationes secure fiūt q̄ incohāte morbo cū humorib⁹ sint ut plurimus maligni minus t obtusos fortes. Quo to nota q̄ in tali euacuatione eūendi sunt humores facientes morbus t quia idez illi essent euacuādi i morbo.ió oz q̄ p̄ p̄seruatiōe euacuentur humores qui p̄sentē morbo essēt eūandi.

et fortasse. Hic ponit iudicto meo remoti onem dubij. quia posset q̄s dicere.debet ne semper p̄ euacuatione facienda dari farmacū aut fieri fl'omia.Respondit q̄ ñ q̄ fortasse apponere exterius medicinas exiccatias t abstersiuas est eūare. i.facere eūones supple sufficientes.Nam nō cadit dubium q̄ aliquo mō euacuat medicina exiccatiua.Sed dubium est utrum sufficienter sicut balnea sulfurea t aluminosa t saccoli t fomentationes t emplastra t unguenta. Cum ergo Aui.dicat fortasse.sequit q̄ loquitur d̄ eūone sufficiēti.Nota ergo q̄ licite medicie ex terius applicate euacuent quia tū hoc facūt conuenendo humores in uaporem t educendo per poros ió nō multū humores euacuāt nec in p̄fūdo positum.Sed q̄d est paucus aut positus in superficie pōt esse spes q̄ p̄ talia euacuet. Dicit ergo Aui.q̄ hoc distingnamus nos licet nō explicite dixerit.Farmacum aūt t fl'omia euacuātes i forma humorali t̄ p̄ latas uias sufficiūt in multo t etiam posito in profundo.

quandoque etiam necesse est. Ponit can.septimum t est q̄ cuz danda est medicina similis humori euacuādo sicut uerbi gr̄a scamonea in euācuādo colerā habeam tūc oz duo facere. Primū est cōmiscere cuz ea aliquod quod ei cōtrarietet in cōplexiōe t non diuersificet ab ea in eūone t ipsā nō p̄hibeat ab euacuatione.Secūdū est q̄ post eūationes emendes malicias cōplexionis si acciderit ex potu farmaci. Faciemus aūt primū cōmiscendo cum scamonea mirabolanos citrinos q̄ sunt frigidi t euacuant coleraz sicut scamonea. Notandū hic q̄ Aui.intentio fuit docere generalit occurrere malicie cōpterionis medicine que malicia maxie nocet q̄n est similis cōplexioni farmaci t hūoris dominātis.tunc.n.p̄ter humores corpus est ita alteratum ad tales cōplexiones.Et ideo ex farmaco illius cōplexionis exhibito paūs est nocere t quo ad hoc sunt duo modi.unus est temperare farmacū cum p̄mixtione alterius t illud alterū p̄mixtus oz q̄ sit cōtrarie cōplexionis.Sed ne impediat op⁹ principale aut ne p̄ sui cōtrarietatez in euacuādo sit oportunū augere dosim maligni bonum est quod commentat sibi i euacuando t non impediat Quāz tū ex aliis causis alibi dicendis p̄mittem⁹ medicinas nō solutiuas nec cōuenientes cū farmaco principali in euacuando:imo pure stipticas ut habet uideri a meſue in suo de cōsolatiōe medicinax ventrem soluentiuz. Nota scō q̄ p̄ exemplū Aui.in scamonea quinq; corrigēda sūt Primū est cōlerio que nimis est calida.Secūz ē uirtus uentositatis generatiua.Tertiuz est serositas excoriatiua.Quartuz est uirtus agritiua ori-

ficioz uenaz.Quintuz est p̄prietas mala debilitandi membra que sunt minera uirtutuz.Myrabolani aūt corrigūt primū tertiuz quartuz t quintum.Et ideo sunt conuenientissime cōuenientes. Quod si dicas quare Aui.hic nō docet remouere malā cōplexionez si fuerit derelicta dicitur q̄ hoc docuit supra i capitulo primo t scō.

habentium Quoq;. Hic est octauus can.in quo docet qūo sunt purgandi qui patiuntur apostema in interioribus.t dicit q̄ difficile est soluere uētrez habētis apostema i interioribus t similiter difficile est uomitum p̄uocare t ideo si soluēdi sunt p̄ aliquā necessitatē da ei que sunt debilia sicut uolubilis t semen croci ozeasis q̄s est cartam⁹.t apozima polipodij t cassiaz fistulaz. Sed circa istū can. nota primo q̄ p̄uocare uomituz aut fimū facere in habentib⁹ apostema i interioribus est difficile.primo q̄ i utraq; istaz eūonuz oz musculos uētris t diaflama fortiter moueri unde loca apostemata fortiter cōprimunt t sic agitātur t dolor magnificat unde q̄ñz angustia hanelitus q̄ñz sincopis superuenit.pp ergo accidētia difficilia que has eūationes sequunt sunt ipse difficiles.scō quia si euacuatio fiat gr̄a materie existentis i flux ad ap̄a agitat mā currit ad locuz ap̄aris unde magnificat ap̄a.3° q̄ in talib⁹ utplurimuz est febris acuta t p̄ uomituz t agitatiōez magis acuitur calor. Secūdo p̄incipaliter nota q̄ uomitus ē difficilior q̄ uētris solutio ut dicitur prima p̄ticula affor̄ismoz i cōmento illius affo.In omnibus morbis ea que circa umbilicuz t̄c. Tertio nota q̄ his nō obstantibus tamē oz q̄ādoque p̄uocare uomitū aut uētrez soluere pp nocumēta materiez que p̄ has duas eūones remouētur hec aūt necessitas pōt esse plurib⁹ ex cāis.nam q̄ñz ē respectu materie alterius ab illa que facit ap̄a sine aūcedentis siue cōiuncte ut cuz in pleuresi supeuenerit flegma i intestinis aut stomacho faciem⁹ rugitus uel nauseaz.Pōt etiā esse necessaria eūatio materie q̄ est cū ap̄aris aut aūs aut cōiuncta.sic cū māz colericam aut flegmaticā in pleuresi cōtēraz i uenis sub forma cāe aūcedentis eūare est oportunū. Quarto nota q̄ plurimaz mā que est sub forma cāe antecedētis taliū ap̄aruz ē sanguis.t i uenis.Et ió melius ē ut cuz fl'omia t nō farmaco eūeniat.Oō si pur sit materia alia a sanguine t multū distans a sanguinis natura raro data necessitatez cito t fortiter euacuandi nisi fuerit colerica.nā reliq̄ apostema sūt non acuta utplurimaz t dant temp⁹ ad paulatiz euacuāduz.Colerica autem est plurimum facilis eductionis t euacuat cū uiolis t cum mana t pulpa cassie t uolubili facilit.Ex his uidet mihi uerificatio can.ut in pluribus.nam nō debent euacuari apostema patientes cuz forti farmaco nisi magna adsit necessitas cum ad tales euacuatiōez sequat̄ notabile nocumentuz ut dictum est.Seq̄t ēt piculum si medicina non operatur ut debz q̄ fit agitatiō mala t malie nociue t si excedit uirt⁹ debilitat.t hec sunt terribilia in acuta egritudine.

Casus in quo debz euacuari cuz forti farmaco ē

maxima

maxima necessitas euacuādi qui cū est apostema in interioribꝫ raro accidit ut cōstat ex quarto notabili.ꝛ iō raro debz i illis euacuari. Et plurimū cum sunt solu endi nō transcendim⁹ gradū incolumium medicinaꝝ quales sunt ille nominate ab Auic.ꝛ boc pōt colligi ex bis que dicunt prima affortismoꝝ in cōmēto illi⁹ affo. Jn acutis egritudinibꝫ raro ꝛ i principijs farmacijs uti. Et subdit ꝓp periculum qō ibi est. Et boc pri⁹ bene iudicā tes facere. Vltimo nota ꝙ euacuatio cum farmacis noiatis hic quia ipsa leuit ꝛ paulatiz opāt ur ꝛ nō calefaciūt nō est notabilis nocumēti ubi uirtus sit fortis ꝛ facit notabile iuuamentuz nisi fuerit indicatio contraria.

ipocras quoqz. Ponit can. de usu uomitus ꝛ solutione uentris indicatiōe sumpta ab habitudine corporis ꝛ tempore anni dicens ꝙ ypo. dixit ꝙ qui fuerit macer ꝛ facilis ei fuerit uomitus melius est si debet mundificari qō prouocetur ad uomitū ꝛ maxime i estate ꝛ autumno ꝛ uere. sed cauendus est eis uomitus i hieme. Qui aūt fuerit mediocris habitudinis melius est ut purgetur solutiōe uentris ꝛ si sit ei necessarius uomitus expectet usqz ad estatez ꝛ melius ē ei ꝙ abstineat a uomitu ꝙmuz pōt. Vbi cōsideza ꝙ Auic. uidetur uelle ponere semētiaz duox affortismoꝝ quante ꝓticale. unus est. Graciles ꝛ facile uomentes ꝛc. Nota ergo ꝙ graciles de quibus ypo. loquit sunt colerici quia sūt tales ꝓ priuatiōne multe carnis sed habent mēbra spmatica mēbra grossa ꝛ carent pinguedie. Aliqui aūt sūt graciles būtes spmatica mēbra subtilia qui sūt melancolici de quibus hic nō intendit Auic. Secūdo nota ꝙ istis cōuenit uomituz uel istos debet uomitu mūdificari pōt intelligi dupliciť. uno mō ꝙ ipsi potius sunt purgādi ꝓ uomitū ꝙ ꝓ secessum ꝛ boc nō est nex. naz absolute difficilior est uomitus. Scōo mō quia respectu corpoꝝ aliaꝝ habitudinuz sunt magis purgādi uomitu. Et boc est nex si eis maxime sit facilis uomitus quia a leui cā nomant ꝛ nō ledit eos uomitus nec accidēria uomitus ledūt eos. bi soli uere dicūtur facilē uomere. Et boc mō intelligendo cā est clara quia in istis multiplicatur humor leuior ꝛ patior uomitu expelli ꝛ oz ut intelligaī aliis ꝓbus. Oō aūt dicit in estate autūno ꝛ uere ꝛ non in hieme iō dicitur ꝙ bis temporibus in istis corporibꝫ plus multiplicaī de colera ꝛ quia eadez colera nō est coagulata ꝛ imobilitata a frigore hiemis. in hieme aūt est imobilitata ꝛ paucior generaliť. Et iō intelliguntur in dictis Auic. due compatiōes. una est gratiaz ad alios in usu uomitus. ꝛ scōa ē gratiam adisse ipsos in diuersis temporibꝫ. Nā si ex illud quod dicitur de hieme intelligeretur comparatione aliox nō esset nex. esset eiz sensus ꝙ cauen dus est uomitus in hieme in colericis respectu aliox. quod est falsuz. Scōo principaliť nota ꝙ medie carnosi sunt flegmatici cōiter ñ multum a tempamento distātes loquendo de his qui purgatione nō indigent ꝛ sanguinei plus abūdāt n carne medie ergo carnosi. si sunt flegmatici ut dixi supra. Jn bis ergo abūdant cōiter humores flegmatici qui facilius farmaco educūtur. Et iō isti sunt magis soluendi ꝓ uomitū ꝓuocandi siue intelligatur compando ipsos ad se inuicē ad colericos de quibus ut ꝓxime precedenti dixi. Sed attende ꝙ Auic. nō dixit hic difficulter uomēdos aliquid quia ubi medie carnosi ut plurimū sūt magis soluendi siue faciliť uomāt siue difficiliť. Et iō hic nō fuit oportuna illa additio. Nota uiterius ꝙ ibi ypo. dixit timemes estatez. Auic. dicit ꝙ si sit eis euacuatio ꝓ uomitum necessaria melius est ꝙ expectet boc in estate. quia tūc humores sunt leuiores. Et si ad hunc sensum exponatur sequnda conclusio affo. ypo. non habet difficultatem nec inuicationem intellectus ut cōuenit ibi exponitur ꝛc.

nerpin Tamē ante. hic ponit can. decimū ꝛ est ō modo preparādi corpus qō debet ad uomitum ꝓuocari aut purgari. Et dicit tria. Primū est ꝙ anteꝙ fiat uentris solutio aut uomitus ꝓuocatio debet premitti subtiliatio humoris ꝛ ipsius incisio. Secundū est ꝙ debet ampliari canales ꝛ apiri ꝓ quos habet transire materia euacuāda qz hec faciunt corpus securum a pena. Tertium est ꝙ tu scias qō facere cōsuetudinem nature ad obediendū cūationi in quā nitendis siue cū lenificatiōe siue cū uomitu facili premisso est ex regimine apparēte. Vbi nota ꝙ tria oz preparare ante cūones. Primū est būor ipse in suo modo subsiāte. ꝛ quia plurimū humor est ineptus cūoni ꝓ grossitiez ꝛ uiscositatē ideo A. dixit de subtiliatiōe ꝛ incisiōe uolens ꝙ per boc intelligam⁹ ꝙ si qñz esset ineptus ꝓp subtilitatē ꝙ ingrosset ut dicaī prima quarti capło de curatiōe. puridaz in generali. Secundū ꝙ oz preparare sunt uie transitus ut uene ꝛ pori. Et isti sūt amplificādi ꝛ aperiendi. Tertium est ipsum membz ꝓ quod fit eductio ut intestina ꝛ stomachꝰ ꝛ meri ꝛ boc fit assuefaciēdo ad fluxuz ꝓ ea que leniūt ꝛ lubricāt. ꝛ per ea que uomitum leuiter prouocant. Et secundum mentem Gal. hec tota ē sententia ypoc. in illo affo. Corpora ubi quis uult purgare oz prius fluxa facere. Auic. aūt specificauit totum. Sed ulterius attende ꝙ Dyrus uult hic ꝙ istaz rum preparationū due in quibusdam casibꝰ nō sunt necessarie. s. materiei qñ esset furiosa ꝛ intestinoz ꝛ stomachi quādo de se essent molles ꝛ obedientes. Sed preparatio canalium est semp necessaria. ꝛ boc est qō Auicen. dixit in capło 5°. quādo loquitur de cūone materie furiose. Quod aūt hac tota custodia dignius existit est habendo canaliuz. Vbi aūt uidetur ꝙ sicut quan⁹ mā est digesta nō opz preparare qz preparata est ꝛ quādo uenter est mollis nō oz facere cōsuetudinez quia apt⁹ est obedire ita qñ uie sunt apte a natura nō oz ꝙ apiant ꝛ sicut ex necessitate i furiosa mā nō possum⁹ expectare digestiōez ita i multis casibꝰ nō possum⁹ expectare optionez uiaꝝ. Dex est qō Gal. putat hāc nobiliorez preparatiōez ꝓ sit preparatio ducuū ut pz i cōmēto affortismi allegati. Et ideo qñ est necessitas euacuandi cū farmaco ꝓp furiositatez materie sed canales sūt clausi ita clausi sint ꝙ ma

teria non possit transire necessario tunc oz medi cum esse boni iudicij ⁊ iudicare qō est maius pe riculuz.an expectare ulteriorez agtionez an eua cuare cū tanta clausura ⁊ cape mīº malum p re gulam cōtrariaz indicationuz. Vlterius attende qᵖ quādo sunt apti canales ⁊ materia preparata corpº fit secuz a pena.i.a difficultatibº accidenti bus que solent accidere i opatione farmaci quia mā existente preparata faciliter trahit a farmaco ⁊ a bona sepat ⁊ fit nocius solūmodo euacuatio absqz notabili ꝓiudicio inuarui unde mala acci dentia nō superueniunt.ut infra habebit. Sūt ēt secani a picalo agitationis absqz eūatione ⁊ picu lo cōuersionis opis farmaci in carnez ⁊ adipem quod facit qñ mūdo corpori est approximatuz ⁊ piter in nō ꝓparato.

amplius uentris. Hic est undecimº can. in quo Aui.docet quosdā impre patos esse ad purgationes ex habitudine determinare pria corporis dicens qᵖ uentris solutio ⁊ eti am uomitus est difficilis ⁊ ēt laboriosus ⁊ piculosus in his quoz uenter est macer. Et hic p uen trem intelligamus cōcauitatez inferiorez in qua continent membra naturalia sicut stomachº epar intestina splen renes ⁊ uesica.que cōcauitas co opitur musculis ⁊ pānicalis ⁊ pinguedine ⁊ cute ut dicitur.xxij.tertij capitulo primo. De hoc ven tre intelligendo cōstat qᵖ hec est sententia assō.se cunde pticule. In oibus morbis ea que sūt circa umbilicum ⁊c. Causa aūt ponit ibi a Gali.qa iste euacuationes fiunt iuuātibus musculis uentris. Mō isti qñ sunt macri nō possunt iuuare medici nam in expellendo ⁊ ideo diutius moranf ⁊ ipsa ⁊ humoi attractus ad intestina ⁊ sequūtur ide ma la ⁊ timorosa accidentia. Ex hoc patz quare dixit difficilis quia cū labore musculi pellūt humoꝛs euacuandos.laboriosus aūt dicitur quia i eis ac cidit dolor uentris qui dolor quandoqz uocatur labor aut quia sequuntur nocumēta que nocumen ta uocantur labores. Et quia nocumenta sunt ma gna plerūqz inferentia piculū tō dicitur timorosº aut piculosus modus ēuonis difficilioz nī est uo mitus ut dicit Galien in cōmento allegato dum dicit accidit.n.qᵖ tenui ⁊ macro existente uentre nirtus digestiua nutritiua materiez ⁊ dissoluitua uemosiatis est debilis. Et ideo nō pōt bene alte rare debili i locis illis regulari farmacū. Et 3°.qz medicina trahit a locis ꝓpinquis ipse uenter ex tenuaf magis unde magnificaf nocumēntum.

medicina Quoqz. Ponit can.in causis quare medicina uomitiua fit solutiua aut ecōtra. Cāe aūt quare uomitiua fit se cessiua ponunf ab Auic.quinqz. Prima si stoma chus fuerit fortis precipue quo ad superiorez pteꝛ Nā tūc pellit deorsuz ad fundum. Aut qz cū e for tis pellit ad mōz expulsionis sibi naturalez qui ē p portanarium ad intestina. Secūa cā est.si bibita fuerit sup uehementē famem. Et cā in hoc est qz tunc stomachus ē amarus i expellēdo ⁊ tō medi cina trahit deorsuz qz iste ē naturalis modus qᵖ ptes inferiores trahūt a superiorib⁹ ⁊ tō fit secessi ua. Tertia cā est siquis sumpsit medicinā ⁊ pauta uit colericā passiōez ⁊ uētris lenitatez. Et credo qᵖ p ly ⁊ intelligendū sit copulatiue.qz passio co lerica multotiēs est cum uomitu ideo ault Auic. qᵖ in colirica illa passiōe in qua uomitus fit se cessiuum super lentras intestinoꝛ tunc eiz facile lubricat mā que trahit a medicina ⁊ descendit. Quarta cōditio est qᵖ ille qui sumpsit medicinam nō cōsuenit uomere māz p superiora.⁊ tō tunc sur git uirtº ⁊ pellit p inferiora nocumēto pcepto. Et oēs iste cōditiones sunt ex pte sumēti⁹. Quin ta cōditio est qᵖ farmacū sit graue facilis descen sus.⁊ istius cā est clara qz nadit faciliter ad fun dum stomaci. Et ista cōditio est ex pte medicine. unde quādo uolo dare agaricū ita ut nō uomat. Et similiter alias medicinas amaras in habenti bus facile stomachū ad nauseandum in do forma pillata ut descendāt ⁊ non natent in superficie. Et nota qᵖ mesue addit alios duos mōs in de cōso latione medicinaꝛ intentione prima capitulo se cundo. unus est ex pte dispōis farmaci quia mix tum sit cuz re boni saporis ⁊ delectabilis.tunc.n. stomachus amplectitur eaz sicut cibum ⁊ uersus fundum mouet. Secūdus modus est qō ipse ibi dixit pp dispositionez contingentez sup utrqz.s. farmacum ⁊ sumentez ipsum ⁊ hoc accidēs quod pōt supuenire est sicut si distrahatur intētio eius qui sumpsit farmacū ad alia ut aliqñ ad res exte rioꝛes delectantes. Nam i istis casibus qz natura oio regulāf sapientius decreuit facere de re uentri tua solutiua ideo fit fluxus ⁊ nō uomitus. ⁊ pa to qᵖ intentio Mesue fuit qᵖ qñ homo distrahit a comprehēsione nocumenti medicine uomitiue quia tūc fit expulsio ac si esset pure naturalᵉ a sto macho ⁊ talis expulsio fit sapienter a natura ma gis p inferius ideo accidit qᵖ natura talem homo rem ⁊ talez medicinaz euacuat ad iferiora. Et ex his patet qᵖ iste cause reducuntur ad tres mane ries: Quedam sumuntur a dispositione medici ne.quedaz a dispositione suscipientis.quedā ab accidente superueniente aut suscipiente aut far macо aut utroqz. Nota ulterius qᵖ cāe quare med cina secessiua uomitiua fit: numerat Auic. quatuor. Prima est debilitas stomachi.s.pris su perioris.unde faciliter recipit qō ad ipsuz pellit leui agitatiōe. Secūda est siccitas fecum i intesti nis.unde intestina nō recipiant. Tertia est qz me dicina ē abominabilis aut pp saporez aut ꝓpter alias cās. Nam talis dum recipit inclinat stoma chum ad expulsiōez p os ⁊ remanet talis inclina tio. Quarta cā est. Si ille qui recipit consuenit pati fastidiū.unde abominef ⁊ bona ⁊ mala. Ez tamē Johannes mesue loco allegato reducit cās ad tres maneries dictas supra. Et in spāli ō hac ꝓuatiōe ex pte huius dispositionis addit duaf. Una est qᵖ medicina sit leuis supnatans. Secūa qō sit cōturbatiua generās uemositatez agitantem ⁊ subleuantez ipsam sursum. Ex pte aūt corporis suscipētis addit structurā ⁊ opilatiōez meatuū. ⁊ addit in tertia.s.ex pte rei accidēaliter supue nientium motū fortez corporeuz aut animalez ⁊ fetorez ⁊ aspectū rei abominabilis ⁊ patent ⁊c.

omnis

omnis Preterea medicina. hic ponit can. de nocumẽtis medicine solutiue qñ exhibet ita q̃ nó pót euacuare humores aut qz sit nó maturus aut ex alia cã aut cum euacuat ꝛ imanuꝫ. Et dicit q̃ ois medicina uẽtris solutiua cuz non soluit aut si soluit eũat illud quod nó est maturꝫ. facit hec nocumẽta. Primũ est q̃ humores quez debet eũare agitat scõz q̃ dilatat ipsum in corpore. Ex quo fit tertiuz qõ humõ supat cõpus ꝛ inde sequit quartũ q̃ alij humores cõuertunt ad ipsum. i. cõuertunt ad naturã illius. Quintum ꝛ ultimũ est q̃ humor iste quez intendimus euacuare multiplicat in corpore. Vbi nota q̃ intentio A. est ostendere q̃ ad farmaci exhibitionem ad aliquẽ humorez cũandũ si ipũz nó euacuat quoquomodo aut si aliquid euacuat ꝛ eũat de crudo sequitur multiplicatio ꝛ nó diminutiõ illius. ꝛ cã est quia ille humor spargitur p corpus ꝛ alij humores ex hoc cõuertuntur ad sui naturã

Nota scõ q̃ hoc pót intelligi duobus modis. unus est q̃ multiplicatur humor quẽ intendimus euacuare. i. humor illius spẽi ita q̃ si intendimus euacuare flegma ex hoc casu flegma multiplicat qz alij humores cõuertuntur ad flegma ꝛ hoc puto falsuz. naz nó pót humor magis digestiuz immediate in talem humorez minus digestiuz conuerti precipue cũ ab humore nõ generetur humor. secundus modus est quo multiplicatur talis humõ qz si ille humor habet aliquã malitiã aliquando humores corporis recipient illaz ꝛ fiet qõ in corpore in fine talis opis erit plus de humore habẽ te talem malitiã. Et hoc puto uez ꝛ bene uerificatur p cãs ab Aui. tactas. Quod aũt dicẽ Dynus hic q̃ medicina solutiua unus humoris si digeritur cõuertitur ad spẽm illius nó puto uerum oio. sed de hoc magis infra.

ex humoribus hic Auic. dat can. ó comparatione humorum inobedientiuz ad uomituz dicens. Oõ quidam humor est magis obediens uomitui sicut colera ut plurimũ. Alius est qui est rebellis uomitui sicut melãcolia. ꝛ alius est qui medio modo se habet sicut flegma. Vbi nota q̃ aliquẽ humorem esse obedientiorez ad uomitũ q̃ sit alius pót eẽ duabus de cãs q̃uz animet ppositio. una est ex dispõe intrinseca humori. ꝛ hoc mõ intelligit A. Secunda est ex pte loci ubi continetur humor. Et hoc mõ contingit aliuz humorez facilius euacuari p uomituz q̃ coleraz uel flegma qz existens in ore stomachi facilꝫ uomitu pellitur q̃ colera existens in pulmone uel uenis magnis. Et similiter milia regurgitãs ad stomachũ in principio potionis quartane facilius pellitur q̃ colera que mouetur ad cutem in potione tertiane faciens sudorez Quare aũt magis precipitur uomitus i morbis a milia pendentibus ẽt si locꝰ lesionis sit longe a stomabo q̃ pcipiatur a colera dicetur infra loco suo Sed sufficit hic q̃ facilius uomitur colera mentito dispõis sibi intrinsece.

et febrez quidem. Can. decimusquartus est de comparatione habite euacuationuz indicatione sumpta a certis morbis. Et duo sũt pticulares. Primus q̃ melius est in habente febrez facere solutionez uentris q̃ prouocare uomituz. Secũdus est q̃ facere ut uomat ille cuius humor fuerit discedens sicut hẽtis lienteriam est inconuentẽs. Sed pp can. dubitaꝫ tẽ.

VRVM Melius sit in habente febrem soluere uentrem uꝫ q̃ uomitũ prouocare. Et arguit q̃ nó. Euacuatione ultima i bonitate nulla est melior, sed i aliqua febre uomitus é ultima cõitaz i bonitate. ergo sequit q̃ nulla erit melior. Maior é clara. ꝛ minor é Aui. prima quarti capꝫo de cura flegmatice cum dixit. Et uomitus quidez cuz eo qõ est in eo de debilitate est uehemẽtis iuuamentu ualde ꝛ est ultimus huic egritudini. Et confirmat q̃ nó dicit ultimũ in ipe sed in bonitate. Scõo arguit sic. In multis temporib⁹ cõuenit in febre uomitus in quib⁹ nó cõuenit uẽtris. solutio. ergo uomitus saltez p tunc ꝛ cũ illis cõditionib⁹ é cõ uenientior. Assumptuz pz quia i die posisini cõuenit uomitus ꝛ in augumento uniuersali quado tamẽ nó cõcedit uentris soluto. Oõ aũt in die posisini nó cõueniat uentris solutio pz ex prima quarti capꝫo de cura putridaꝫ in generali cũ dixit. Et no moneas i die posisini aliquid quantuz ubi plus possibile est. Oõ aũt in augumẽto non cõueniat pz ex eodem capꝫo de cura flegmatice cum dixit. Et multotiens cũanto cõcedit flegmatici humoris ꝛ crudi i hac hora. sed melius é ut expectet cõplementuz digestionis. Quod autez bis tẽporibus cõueniat uomitus pz in capꝫo de cura quartane cum dixit. Et uomitus uez ꝓprie ante cibũ ꝛ post cibũ est cõuenientioz ꝛ ꝓprie in posisimo ꝛ ante posisimam. ꝛ ꝓprie quãdo uã est flegmatica ꝛ de rebꝰ iuuantib⁹ in ea ꝛ nó in principio tantum imo i qualibet hora. Oõ etiam generaliter cõfert uomitꝰ i omni febre pz ex bis que dicit i eodem capꝫo. Et uomitꝰ ante posisimũ quicũqz hũoꝝ sit alleuiat posisimuz aut eradicat eum. In oppositũ est Auic. hic. Pro solutione huius Dynꝰ breuissime se expedit. qz aut cõpatus aõitũ ꝛ fluxuz in se ipsis ꝛ cũ febre aut recte lapsus humoꝝ. Si consideramꝰ istos morꝰ in se ipsis tunc uomitus est inconuenientior qz in eo é maior agitatio. ꝛ ideo maior additio ad caliditatem ꝛ inflationẽ. Si aũt cõsideꝛ secundũ q̃ cũ eis est raptus humoꝝ ad aliquã ptez tunc aliqñ cõuenientior uomitus est quãdoqz aũt cõuenientior est fluxus. Si enim repit natura ad superius tunc est magis cõueniens uomitus. Si ad inferiꝰ tũc magis cõuenit uentris solutio. Sed si sit paritas i agitatiõe hũoꝝ quere que eũo sit ꝓuenientior quod Dynus nó soluit. preterea ad hũc sensum nó esset plus i febre q̃ in alijs morbis cõueniens uomitus cũ sit generaliꝛ difficilior solutione. Et uideꝛ q̃ Auic. istud sumpsit a Rasy sexto continentis capitulo de tenuitate ꝛ lentione ubi auctoritate Hal. dixit q̃ in qõne epidimie de tractatu scõo dixit. Eũo cum laxatiuo i febribus erit utilior eũone cũ uomitu quoniaz eũo in febribꝰ si fuerit cum uomitu est fallax. In quibus uẽbis

videf Rasis loqui non de agitatione sed de ipsa eūatione, cuius contrarium videf Rasis dixisse eodem libro capitulo de minutiōe repl'onis cum dixit. Sed cauenda est laratio in diebus posisimi & crescis cuz humores sint declinantes ad sursum nec difficilis laratio fiat sed stude in eis uti nomitu. Cum ergo febris aut sit continua aut posisima licet si in posisimo nō debz fieri laratio ergo nec in continua. qō si extra posisimū fiat nō fiet in febre Credo ergo q ad soluendū qōes alia uia sit procedendum. Pro quo nota primo q in febrib⁹ putrefactionem & cibo indigesto mā remanet i stomacho qz in illis indigestio multiplicat multotiēs & corrupte māie quas alie mēbra abhorrent in eo generantur p corruptionez digestionis & i eo remanent. Accidit aūs multotiens & tertio quia tēpore paroxismi cōmota forti & materia scōz prēsentior ad stomachū p venas que ad ipsuz terminant aut p porum felleū multotiēs & ad uesicam mouēf. sz plures supra. Et hoc uoluit Rasis cū dixit. 8. loco allato q tēpe paroxismi moz⁹ materie est ad superiora. Nota secōo q in febribus putredinis de quibus est maxime sermo materia plurimum cōmicē in uenis illa cuius indigem⁹ eūone cū farmaco. Nā si febris è cōtinua materia patre sit in uenis. & interpolata mā plurimū que è sub forma cāe antecedētis est in uenis & hoc nō loquendo de febribus apostematū. Nota tertio q māe que i stomacho cōtinentur facilius artificialiter euacuanf p uomitum qz uia è brevior nec ad hoc indigem⁹ farmaco forti qō dicit uomitum imo p debilia lesiua & leniuo apposito incamēto euacuaf. Bz si p secessum eūari deberet tanta ut p uomitū oporteret uti solutiuo qō satis forte esset & agitatiōez totius faceret. Quarto nota q solutioū. i. medicamē qō soluēdo puocant uomitus mā nō exeūt in sto⁹ nec in uias ducuū oz q sit violenti⁹ q̄. medicamē qō est solutiuum uētris equalz & oz q sit magis penetrāa mebra & z⁹ q magis debiliter ea. & quarto q magis agitet materiā eūandaz & aliam que remanet. & quinto q plus de spiritu resoluat. & sexto qō magis inflamet. & septimo q eius inflamatio sit magis uersus superiora. s. cor & caput q̄ a solueē te uenirez ille cōditiones fere omnes patit & se preter primā illaz. Primā aūt habebimus infra.

His ergo habitis sit prima conclusio. Pro eūatione materiez que aut congreganf in stomacho & uias ducuū in febribus aut illuc agitare curant aut parare sunt curaē utilior est uia uomitū in febre uomitus q̄ uentris solutio. Cōclusio probatur quia talis purgatio cū uomitu fit cū maiori iuuamento & minori nocumento. Maz uera notatū tertiaz & scōz plurimū tales materie in stomacho cōgregantur & ab illo cū leniori medicina eūantur & plures tales p uomitū q̄ p fluxuz uentris. & ad hanc intentionez multi uomitū cōuenire in febribus prima quarti i locis allegatis & esse ultimū. Et Rasis precipit uomitū i die positi in principio. Nam inter eūationes que cōperiunt tunc est utilior & melior regulariter. Secūda cōclusio. pro euacuādo māe que nō fuit i stomacho aut in uias ducuum euacuatio cū uentre in febre est difficilior & minus bona q̄ fluxus uentris. Hec sit p mente Auī. & Rasis loco allegato. Et pbaf p nocumēta maiora que ad equale eua cuationez talium materiez sequunf in uentre q̄ i fluxu uentris & sunt narrata i quarto nonabili. Ex his pz solutio ad argumenta. Circa secūdū cap. particularem dubitatur &c.

IRDZ nomitus cōuenit patienti licē
u terniz. Affirmative arguitur sic. Illa euacuatio est conueniens que mouet ad contrarium pris fluxus. Sed uomitus est huiusmōi ergo &c. Maior & consequētia patent ex .A. xvj. tertij capitulo de fluxu uentris ubi cum dixit. Et qūz curatur fluxus uentris cum diureticis & sudare facientib⁹ & dilarantib⁹ poros & non intuz facientibus. Omnia nāq; hec mouent materiam ad contrarium partis fluxus. In his uerbis innuit Auic. q̄ causa quare ista conueniunt est quia materia mouetur ad contrarium &c. Et innuit q hoc facit motus. In oppositum est Aui. bic & ypo. quarta particula aforismorum illo aforismo. Quibus uentres lienterici. Et Auicena .xvj. tertij capitulo de cura fluxus uentris lubrica ini.

In isto dubio respondent cōiter doctorez super aforismo allegato. Qō eūonuz que fiunt p cura lienterie quedā fiunt intentione diuertendi māz a loco ad quem fiunt uel fluxit. quedam fiūt principaliter intentiōe euacuandi māz. Tunc ergo dicunt q̄ intentione diuertendi māz fluentem aut iam fluxum cōuenit uomiti⁹. Sed intentione euacuandi nō cōuenit qz melius p fluxum eūaf cū illic mā declinet. Sed hec responsio nō videf ad mentez Auic. xxiij. decima tertij capitulo allegato qz ipse uult uomitus nō cōuenire qz non pōt bene per uomitum trahi mā que est in intestinis flegmatica & ideo intentiōe diuertendi illaz māz que fluxit nō cōuenit. Nam dicit Auic. nec euacuatio māe huius egritudinis cum uomitu è difficilis mala. & raro uomitus euacuat flegma descendens ad intestina. Similiter Rasis sexto cōtinentis auctoritate Galieni dixit q̄ euacuandum è p uomitum qō in stomacho fuerit. sed qō in intestinis est impossibile erit oio. Dynus autē sup illo loco dixit q uomitus i cura lienterie duplicit debet administrari. Unus modus è p fluxu inquātum fluxus est ut sistaf. Et isto modo uomitus bene pōt cōferre: imo esset iuuatiuus qz in istis fluxibus una intentio est ad cōtrarium trahendo sistere. Secūdus est intentiōe habita ad cāz & hoc modo sit cā sit mālis tunc ipsa nō debz eūari pēz supius. Qō dynus pbat qz mā que mouet ad inferius nō debet eūari p supius quia unde nā repit &c. Si aūt fuerit sine uitio humoris nō debet fieri eūatio cuz sibi nō sit mā. Sed meo iudicio hec responsio nō sufficit qz prima cōclusio nō videf uera qz in lienteria currit cib⁹. Si ergo intendim⁹ illū fluxū curare trahendo ad cōtrariū p uomitū cōstat qō facim⁹ maiz nocumentū respectu illi⁹ qz cibum a corpore educim⁹. ut i non fuisset educt⁹ & sic de eo nō plus habef utilitas

& sit hoc cum maiori labore & sic nō sit iuuamentum sed nocumentū. Talis aūt remouere & unū malum dispōz faciendo deteriorez in eo nō est curare ut dicit Gal. in cōmento illius affo. Quibus iis causone rigores fiunt solvit alienatio. Secūda etiaz conclusio nō probatur bene quia qñ intēdimus diuertere non cūamur unde repit natura ut supra dixi de ista materia. Credo ergo Auic. hic & .xvj. tertij capitulo allegato & similiter Ypo. i affo rismo allegato uelle qz p uomitū trahere materiam que est i intestinis ad supiora & maxime si ista sit valde difficile adeo qz melius sit illā materiam nō cūare p uiaz illaz. Et hec fuit intētio A. qz qñ humor est descendere p intestina quicquid sit ille grā cūandi illū nō su prouocandus uomitus. quia aut nō educetur uomitu si uomitiuū sit leue. aut si ita forte uomitiuū detur qō ipsoz euacuet erit plus nocumentum iuuamēto. Et hoc nō intelligēdo dicit qz i patientibus lienteriā in intestinis pp flegma possumus habere duplicē intentionez aut ad cūandū materiā que nūdū est i intestinis & fluit ad illa & est cā antecedens & hoc mō pōt uomit⁹ cōuenire. alio mō possum⁹ intendere ad cūationez humoris qui actu est in intestinis. & hoc mō in lienteria nō cōuenit uomitus. & hec é intētio Auic. hic & aliox auctox similiter dicentium. Ad argumēta aūt cuz dicit qz uomit⁹ nabit ad cōtrariū dicendū qz pōt esse aliquis q̄ hoc mō trahit sed facit nocumentū aliud. In aliis aūt fluxibus stat uomitū cōuenire p materia fluēte nō dū tamen i intestinis existente & forte si est colera adhuc p mixta exīte i intestinis. & ió Ypoc. dixit qō lienterici bieme & non dixit uniuersaliter de omnibus.

medicinaruz preterea. Hic est quīt⁹ decim⁹ can. ō uno malo modo cōpositionis medicinax Et dicit aui. qz illa medicina de solutiuis cōposita est deterior que est cōposita ex diuersis medicinis que diuersifi cātur in. tēpore sue operatōis qz ex hoc sequitur qz turbat soluō uentris & soluit una ali altā & forte una euacuat altā a corpe. Vbi nota ꝓio qz medicine sic diuersā hāt diuersitatē intra se ita p̄t diuē simode cōmisceri ſtāte uarietate uirtutuz earum Naz aliqñ differunt in spē humoris cūandi qua una euacuat colerā alta flegma. Differunt secūdo in maneriē euōnis quia una euacuat soluendo alta lubricādo aut cōprimēdo &c. Tertio differūt cōe mēbroz a quib⁹ principal cūant. Quarto in tpe quia quedā tarde & quedā cito. Quinto in ista lumitate accidētium qz quedaz faciles facium solutionē quedā difficiles. Nota secundo quod nō est aliqua istax diuersitatuz secūdus quā non cō cedatur aliquādo ꝓmixtio unde nobis indigentibus soluēte & ꝓfortatiōe miscemus solutiua cum stipticis ꝓpriatiuis ut scamoneū cuz mirabolanis nobis indigēt⁹ cūoe diuersoz hūoz ꝓmiscem⁹ medicinas que illos hāt cūare. Nobis indigentibus a diuersis membris cūare ꝓmiscem⁹ medicinas que diuersa mēbra respiciunt. Si etiaz medicia sit nimis tarde operātis miscemus ad opus suum accelerandum multotiens medicinam cito operatiuaz. Accidit etiaz in lientēribus priorib⁹ ꝓmixtionuz aliax qz medicine ille nō sunt equal ipis in euacuādo. Sed qz hoc ultimum fiat patet ex Mesue suo ō cōsolatōe medicinax sūma sēda c. primo & can. ꝑmo in fine. Et ideo non é intentō A. qz nō fiat unḡ tal' ꝓmixtio. Nō. tertio qz ex ꝓmixtione aliqruz diuersitatuz inḡtuz est ꝓmixtio talis nō sequit notabile nocumētū uerbi gra ex ꝓmixtōe medicinax solutiuaz diuersoz hūores aut a diuersis membris aut diuersis nocūis nisi in cōpressiua & lubricatiua de quib⁹ infra dicā nō est nocumētuz. Sed in cōpositione medicinax que sunt diuersie in tpe est nocumentuz tam dicium in can. Et ista est deterior alie ꝓpositionibus ad hunc sensuz inḡtuz. s. est cōpositio talis habet nocumentuz diuersuz a nocumentis ꝓpositiuz. Et ex hoc ꝑmo habes solutionez dubii querentis. Vtx liceat facere talez ꝓmixtionez quia dicenduz qz sic qñqz ꝓpē iuuamenta maiora Sequit scdo qz ille ꝓmixtiones sunt faciende cuz debita cautela quia ꝓmisceant tales ti ficri potest qz sigillent sibi inuicez uirtutē ita qz una non accelerat opus alterius. Sicut uerbi gratia squilla & hermodactil⁹. Nā qn nō hāt inuicez tales ꝓpositiones ut sint apte ex ꝓpriatate sigillāt sibi inuicez tales uirtutes compositio utilāda est, i ḡtuz est possibile ut dicit Mesue loco allegato. Tertio patuz modus solutionis dicti nō ex toto uerus esse. Nā & si nocumenta dicta timenti licet multotiēs ꝓpē melius cōmisceat talia. Sed in cō positiōe tene menti qz si una medicia tarde operāt & alta uelocit non ita est ad accelerādū operationez tarde semp talis cōpositio unā nisi ille se cum ꝓpriatate respiciāt. Imo etiā si una sit calida & reli qua admittranda sit frigida ad tēperāduz ni tuffi cit ad debitū faciēdū ꝓmixtiōez qz frigida sit illa que admiscet nisi sit cum ꝓpriatate ita temperandi ut patet ex Mesue loco allegato cum dixit. Et ad huc verificat qō scamonee ꝓpriuz est ledere cor & qz est habil inflari & qz est multe dissolutiōnis vex ābra ꝑfortat cor & cristallus extinguit inflationez & galla ꝓgregat dissolutionē mebroruz sed nō é ꝓdigna eius ꝓmixtio cuz scamonea Nota enim sibi inuicez sigillāt ad ꝓcordium. Que autez sint medicine que sibi inuicem hoc modo sigillāt querenduz est in locis pticularibus.

amplius qui- In ista parte ostendit que accidentia sequūt & assumptionem farmaci vomitui uel solutiui in corpore mundo dicens qui bibit farmacuz vomitiuum uel solutiuez facies corpore mūdo necesse est ut ei accidat vertigo aut morsicatio aut angustia in uentre & illō quod ab eo expellit egredit cum magna difficultate. Et si ꝓsideras ista est ſēie tia. Gal. in ꝓmēto ill⁹ affo. Sana hūtes corpora farmacis uti difficile est. Nota ergo qz ille medicine solutiue cum hēant cūare ꝓtat qz hoc nō faciunt nisi alterādo humorez qué cūare debent & agitando ipsum. Et quia mēbra humorem retinebant aliquā mēbris faciunt violentiā. Et quia he uirtutes non inueniuntur nisi i medicinis fortiter alteratiuis ideo hc medicine alterant mala

qualitate mẽbra. Et quibus pz q̃ qñ medicina agit cuz forti resistentia mẽbroꝝ oportet multuz humores alterari ab illis medicinis & agitari anteq̃ euacuent. Et ideo plurimos vapores tuz factos malos eleuari & spũs multum agitari. Oz scõ trãsire p vias strictas cuz mẽbra nõ facilẽ cedant imo resistãt bonoꝝ humoꝝ eũatiõi. Opõ tet tertio multas ptes taliom humoꝝ ventosari & multuz acui anteq̃ euacuentur. Quarto oz medicinaz diu manere & suaz qualitatem malã fortiter iprimere in mẽbra precipue sibi vicina. Et quibus pz veritas can. nam pp multos vapores ad caput eleuatos & motus spũum fit vertigo & pp acuitatez & ventositatez & trãsitum p vias strictas & malas qualitates impressas in stomacho & intestinis fit mordicatio. & pp mẽbroꝝ multã resistentiam expellitur cuz difficultate magna id qõ euacuatur.

Et ad vltimum. hic est sextusdecimꝰ can. per quez docet Auic. cognoscere qñ medicina euacuat humorẽ non dignuz euacuari. Dicens q̃ vltimate p regula teneri debet q̃ dum medicina solum euacuat superfluitates non erit cuz ea extractio & ita econtra cum incipit extrahi qui bibit medicinam tunc medicina euacuat illud quod nõ est euacuãdum. Et constat q̃ hoc põt esse sine sufficientia opis farmaci. Et ideo ego istam can. nõ pono de significandis sufficientiaz opis farmaci sed malicia operationis Et ideo potius puto continuandũ cuz precedenti q̃ cõsequẽtibꝰ. unde & Auic. dixit ad ultimũ quod videt denotare habitudinez ad precedentia. Nota ergo q̃ euacuatio humoris digni eũari nõ molestat notabiliter imo toleraf bene ut fuit dictũ in capitulo tertio. Sed si accidat molestia erit aut ex pte qualitatis medicine aut ex pte dispositiõis corporis aut ex pte rei accidentaliter cõiuncte. Et iõ supponꝰ q̃ si corpus sit debite preparatum & medicina nõ sit multũ maligne ẽt litatis q̃ nõ sequif estuatio nisi qñ euacuaf bũoꝝ bonoꝝ. in illo eiz resistit natura intrinsecuz põt & fit euacuatio difficilis ut dictuz est statim. Quod aũ Dynus dicit hic q̃ extractio significat superfluitatem eũonis quo ad tenorez virtutis cõstat q̃ nõ est ad mentez Auic. Nam Auic. dicit q̃ significat q̃ medicina euacuat quod superfluuz nõ est & non dicit q̃ virtus nõ bene tolerare põt.

Humoꝝ preterea. hic ponit xviij can. & ẽ iudicio meo de modis cognoscẽdi sufficientiam & superfluitatez eũationum & cõtinet tres can. quoꝝ primus est iste. Oõ qñ humor qui purgaf aut vomitu aut fluxu mutaf ad aliaz humorem significat q̃ corpus est iaz mũdificatuz a superfluo humore quez volumus euacuare. Et si hec permutatione ducaf ad excoriatiõnẽ intestinorum & eritum rei nigre fetide est malũ.. Secũdus est q̃ qñ post eũationez cuz vomitu aut fluxu supuenit sõnus significat q̃ euacuatio perfecte mũdificauit corpus & cõtulit. Tertius est q̃ tu debes scire q̃ cuz sitis post vomitum aut veneris solutionez fuerit fortis ipsa significat bonitatem purgationis. Circa primũ signũ nota q̃ humorem mutari ad aliom humorez põt intelligi duobus mõis ut ppositum tenet. Uno mõ q̃ mutef ad humorem alterius spẽi puta si primus fuerit colera secũdus sit flegma. Scõo mõ põt intelligi quia mutetur ad humorem alterius qualitatis generalis. puta si primo euacuef colera nociua q̃ postea euacuetur humor nõ nociuus sive sit flegma sive colera. Tertio intelligitur permutari humorez ad alium. s. ab illo quem euacuare intẽdit medicus. & hoc divisionis mẽbroꝝ est consonũ Auice. & Rasi sexto continẽtis. De prima mutatiõe dicẽ Dynus & Auic. nõ intelligere. quod pbaf duobus mõis. primo quia si multa colera sit in corpore si mala nõ sit multa tunc farmacum postq̃ euacuauit malaz stat q̃ euacuet bonã. quo casu nõ mutabitur humor scõz spẽz & tamen superfluet. Secũdus casus est q̃ multotiens peccans in corpore si mal duo humores mali diuersi in spẽ quos intendimus uno farmaco euacuare. & iõ si post unũ sequitur alius diuerse spẽi nõ pp hoc erit superflua eũatio nec oportet q̃ corpus esset mũdificatum. Sed de scõa intelligit q̃ qñ mutatur in aliã qualitatem generalem tũc iam superfluit quia eũaf qõ nõ est eũanda qõ nõ fit post humorez eũandus nisi illo eũato. Et ideo ista est signum sufficientie euacuationis incipiẽtis superfluere aut superfluẽtis

Hec expositio non puto q̃ sit vera nec ad mentem Auic. Primo nõ est vera quia possibile ẽ cũ humore peccante euacuari humorez nõ peccãẽ anteq̃ mundificatum sit corpus a malo. Et sic ista mutatio nõ erit certum signuz. Et pz assũptuz qz põt eũari b umõ nõ peccãs absqz peccãre. ergo. & cum aliqua parte peccãtis & post illaz. Scõo qa humores qñ sunt extra corpus fere oẽs qui per secessum aut vomituz expelluntur nident peccantes. unde male cognoscũtur nõ peccãtes. Sed q̃ nõ sit ad mentem Apti. pz quia dicit q̃ si hec euacuatio pervenerit absqz ad rez nigraz feridũ habẽtez odorem rẽ. ubi videf velle q̃ aliqñ est ista permutatio ad rez nigraz feiduz habentẽ odorẽ rẽ. Sed constat q̃ hec res nigra nõ est alteritas qualitatis ab humore malo qualitate generali. ergo ñ intelligit de illa mutatiõe de qua dicit Dynus sz de prima. Juez A. scõa quarti capitulo de signis sũptis ab egestione dicit diuersitas coloris eius quod egreditur de egone est laudabilis in duabꝰ horis quaz una est diuersitas crudica post digestionem in die crudico. & altera est post potionez solutinaz. Ecce q̃ loquif de diuersitate coloꝝ apte Preterea hoc est sũptum a Rasi sexto cõtinentis capitulo de morbus laboriosis cũ dicit auctorita. Ypo. capitulo primo libri epidimiaꝝ. Trãsmutatio humoris p laxationez aut p vomitũ emissi ad alium facta significat q̃ purgatum est corpus de humore questo. ideo talis cũo ꝓfert. sz transmutatio eius ad rasaraz aut ad coleraz rubeã aut ad coleraz nigraz aut ad aliquid simplex aut fatens significat sup malũ intentum. hec Rasis ubi constat q̃ Rasis vocat trãsmutationez qñ est ad coleraz aut ad melancoliaz & talis nõ est in qualitate alia generali ad modaz Dyni & utreqz sunt male. Puto ergo q̃ si detur medicina huius hu-

moris eũatiua ⁊ post illius humoris euacuatio-
nem sequit eũatio alterius qui differt spe q̃ illa
mutatio significat q̃ corpus est mũdificatum ab
illo humore quẽ p tale farmacũ intendebamus
eũare. Et ió est eũatio sufficiens p eo que euacu
are intendebam⁹. Sed nõ non oportet q̃ corpus
ab omni malo humore sit mũdificatus. unde A.
nõ dicit q̃ significat integrã mũdificationẽ sed q̃
corpus est mũdificatũ ab humore superfluo quem
volum⁹ euacuare supple p illud farmacũ. Quod
aũt dicit Dynus facile soluit. naz qui dat medici
naz duox humox eũatiuaz ⁊ intendit illos eũare
tam si secũdus differt a primo nõ fit pmutatio ad
aliuz humorem ab illo quem intendit medicus ⁊
quem de pprietate principali respicit medicia cũ
utrꝙz intendat eũare ⁊ utrꝙz respiciat medicina
De qua nõ mutatiõe intelligit Auic. ut pz ex mõ
loquẽdi Rasis qui dicit corpus mũdificatus non
absolute s̃ ab humore quesito. Tu ẽi ex uerbis
Rasis cõprehendas ueritatez scõe ptis. naz ratio
za est mala. Ferens aũt res nigra significat tuxta
Rasim loco allegato putrefactionez supple malig-
nam ⁊ nigra humox adustionem precipue cum
victoria caloris qñ est cũ fetore. Et quibus uiõs
nõ bene expositũ affo. In uentris fluxibus ⁊c. a
Dyno quo ad illam ptẽz. Si nõ ad mala se trans
mutauerit ⁊c. Qui intelligit si nõ trãsmutetur ad
eũationez rei iuuative. naz ista expositio est eiuz
exp̃sse cõtra Ga. in cõmento dicti affo. Et q̃ eua
cuatio quã intendimus est cõplera qñ trãsmutat̃
ideo tũc est cobibenda nisi p se restringat̃ ut ista
dicetur. Circa scõz nota q̃ eũatio fortis nõ fa
cit sõnuz nisi quia pp eũationez maligni humoris
corpus remanet cũ benignis mũdificatũ a quib⁹
nõ surgũt mali fumi excitates. ⁊ quia uirtus ẽ de
bilitata sicut post forte exercitiuz ió reuocat spos
ad intus ⁊ fit sõnus qui ió significat cõplera eua
cuationez si est multus quia significat caloris ⁊ ñ
malox humox agitationes a quibus eleuant̃ va
pores excitantes ⁊c. Sed si fumi aliqui eleuãtur
sunt molcebres. Et sic sufficit ad huius ueritatez
q̃ hoc fit semp aut in pluribus uex. ⁊ scõz huic
modus sõnus iste significat q̃ medicia pfecte mũ
dificauit corpus ⁊ pmlit ut A ui. dicit. Ex quo
sequitur q̃ hãc ptez minus Dynus bene exposu
it. Uolut eiz Dynus sõnuz nõ significare sup cõ
pletã eũationẽ respectu humoris s̃z respectu ýu
ris quia uirtus nõ ampliorez toleraz. Costat eim
ex hoc nõ significari qõ cõtulit quia pót accidẽ
talis debilitas e euacuatione humoris nõ peccã
tis. Constat etiã q̃ nõ est d cere q̃ pfecte mũdifi-
cauit. i. q̃ ultra quo ad uirtutez eũauit. Ex quo ez
go uides q̃ hec ꝛia significat cõplemẽtũ euacu
ationis quo ad humorez eũandus ⁊ nõ ẽ ut Dy-
nus dicit q̃ aliqua ista ꝛ significat cõpletã eũatio
nem respectu tolerãte uirtutis ut primũ ⁊ secun
dum dcã iam. i. mutatio egestionum ⁊ sõnus. Et
solum tertiuz. i. sinis significat cõplemẽtũ eũatio
respectu humoris peccantis. Ratio aũt Dyni fa-
cile soluitur licet sit equaliter contra ipsuz. Argit
it eiz sic. Sõnus pót accidere in principio eũatiõis
pp uapores elenatos ab humoribꝰ agitatis ergo
nõ significat cõplementũ eũatiõis. Dicit hoc ac-
cidens esse ratio. Dicitur scõo q̃ intelligimus de
sõno accidente post notabilez eũationez. Tũc. u.
si mali sint humores quia taz sunt multuz agitati
fumi eox q̃plurimũ impederent sõnuz aut nõ p
mitterent ipsum esse multũ ut plurimuz. Circa
tertium can. de sit nota q̃ est sũpt⁹ ex affo. qnaz
te pticule. Quibuscũqz ex farmacis cuz purgant̃
⁊c. Et ideo intelligitur eo mõ quo Gal. eo affo.
exponu. Scõo nota q̃ post assũptionez farma
ci pót accidere sitis. Primo ex dispone stomachi
quia stomachus fit calidus ⁊ siccus. Scõo pot ac
cidere ex qualitate farmaci quia sit acutũ facitiũ
sitis ut spes salis ⁊ euforbiũ ⁊ similes medicine
Tertio pót accidere ex qualitate humoris qui a
farmaco trahitur ad stomachuz qui sit acutus ut
colera aut salsus ut flegma salsũ. Et sitis accides
ab istis cãis nõ est signũ cõplete operationis far-
maci. Qñz accidit sitis quia farmacum cũauit
ita q̃ rotidum humiduz oris stomachi ⁊ id quod
esset loco roridi humidi esset consumptũ ⁊ cũatuz
Et ista est que significat euacuatiõis cõplementũ
Et ró est quia medicina trahit tempore sue ope-
rationis humorem ad stomachum ⁊ plurimuz a ca
pite est cã descensus ptis subtilis roride. unde se
re ex cutusibz solutui potu boies multuz sputũt
talis autez humiditas pbatz sitiz. sed qñ medica
men plene euacuat i ope suo stomachũ ⁊ ab istis
humoribus remanet depauperatuz significat q̃ cõ
pus est mũdificatum ita q̃ ab ipso nõ sunt ampli
us humores trahendi ad stomachuz ⁊ hoc est in
pluribus. nec nõ obstante q̃ in quibusdaz casi-
bus accidat oppositum. Et hec est Auı. sententia
hic ad quã uerificandã dicat q̃ sicut sitis que fit
pp humorez caliduz aut salsuz remouet humoꝛ
illo cũato ⁊ sic post euacuationez nisi esset causa
derelicta ex tali humore raro remanet. si ita ac
cidit de farmaco ⁊ isto mõ patet ueriticatio can.

Circa istos can. dubitat quõ p istas significati
ones medicus in ope suo cognoscet ⁊ pot suffici-
entiaz eũationis. Nam aut deducit corp⁹ ad has
dispões aut nõ. Si nõ deducit ergo p illas nõ cõ
gnoscit sufficientiaz eũationis. Si deducit ad eas
cuz iste nõ appareant nisi qñ superfluit ergo ui edi
cus facit superfluere euacuatione ⁊ p cõsequẽs er
rauit quia nõ est superflue euacuãduz. Ad hoc du
bium respondet cõiter q̃ iste dispones. s. u. matiõ
egestionis ⁊ sõnus ⁊ sitis si precedãt post euacua
tionem significant superfluitatez simpliciter. Si aute
incipiant ⁊ nõ preuera. ⁊ significat superfluitatez
illa est talis scõz quid ⁊ ut nunc que facilit remo
uetur. Et ideo dicitur q̃ licet ducere usqz ad ma-
nifesta principia talium disponuz nõ licet autem
ducere usqz ad precedentiaz imo si in cãu aliquo
preueret peccatiz q̃ debz cognosci ut infra habebi
tur. Nec ualet argumentum aliquid nocumenti
est in tali purgatione ergo est mala uel nõ conuenie
ter administratur quia id nocuuz nõ est notabile
⁊ inconueniens est pluzimũ. Id tamen quod Auı.
dicit de siti quod maximam bonitatem purgatio-
nis significat nõ intelligitur tanq̃ superfluum. sed
ut dicit bonitatez notabilem valde. Et hec ẽ cõis

dubij solutio. Si quis tamen diceret q̄ sōm mul tus nō accidit pp supfluentes eūones imo ad suf ficientem t nō supfluentem. Sequit similiter q̄ ut plurimū de sui non uideatur quo improbetur nec ualet. quod si euacuatur aliquid benignū q̄ ppē hoc supfluat. Jn oi eiz eūone aliquid benignum euacuatur. t̄c.

SCIRO etiam. Jsta est secūda pars principalis huius capituli in qua Auic docz modum quo euacuat medicina uentriz solutiua t uomitiua. Et diuiditur i duas ptes. nam p̄mo facē quod dictum est. Scōo ponit unuz can. nō ppria de hac materia sed de aliquo mō eūonis. scōa in fine capituli. Et debes scire. Prima diuiditur in duas ptes. Nam in prima docet que uirtus sit in medicina p quā euacuant humores. Scōo docet a qua uirtute proprie euacuantur. Scōa ibi Et debes scire q̄ humoz. Prima in duas. primo facit quod dictum est. scōo ponit t remouet quosdā errores circa hanc materiaz. scōa ibi. Illius preterea. Jn prima pte dicit q̄ medicina expellit illō quod euacuat cū uirtute attractiua que attrahit būc eūdem humorez a proprietate. t qō habeat a ppria aliquez determinatuz humorez euacuare, probat quia medicina, forasse. i. qñz a t trahit humorem grossuz t relinquit subtilez sicē facē medicina que euacuat melācoliaz. sed hoc ñ posset facere nisi p uirtutem que a ppria illū attraheret. ergo sequit q̄ habeat uirtutez a ppria attrahendi talem humorez. Circa istā ptē nota q̄ medicina solutiua euacuat humorez per accidens. Nam ut patebit paulo post medicina trahit humorem aut ad stomachū aut ad inestina t qñ humor fuerit ibi quia nocent mēbris insurgit uirt⁹ expulsiua naturalis mēbri t expellit humorem. Et quo pz q̄ medicina in euacuādo p accidens talez humorez nō uirtute alia uirtute nisi uirtute attractiua. Et ideo Auic. dicit q̄ expellit cū uirtute attractiua quia uirtus sua attractiua est cā t p accidens expulsionis illius humoris. Et ideo posito q̄ attractio fieret solū rōe similitudinis t expulsio p dissimilitudinez nō oz humorez qui a medicina attrahit esse similez t dissimilez medicine quia illa dissimilitudo est ad illud quod per se expellit puta ad mēbz. Modus ergo operationis medicine solutiue est q̄ ipsa attrahit humorē ad locum ubi ipsa est t cū humor est ibi expellit a uirtute. Scōo, principaliz nota q̄ attractio q̄dam fit a uacuo quedaz a calido quedā a uirtute p pprietatem ut dictū est doctria sexta p̄mi can. Et attractio a calido uel a uacuo semp ē illius qō facilius est attrahibile. t tale aliis pribus est id qō est subtilius. Attractio aūt que fit a uirtute est illius quod uirtuti est ꝓportionatuz siue sit grossuz siue subtile. Dicit ergo A. ostēderet q̄ medicina attrahit p pprietatem dicit q̄ qñz attrahit grossuz t reliquit subtile. quod nō fieret aliter nisi ptrahere nisi a pprietate traheret. Sed si diceret q̄ attrahit subtile t reliquit grossuz ut etiā contingit nō posset p hoc imentū suuz ꝓbare. dicit aūt fortasse q̄ nō ois medicina attrahit humorē grossū t relinquit subtilem. naz multe sūt que respiciūt plures humores ut agaricus. aliq̄ tamen sunt que attrahūt humorez grossuz t nō subtilem ut coloquintida t alie similes. Et hec sufficiant ad p bandum intentum.

illius preterea. Hic ponit cano. t remouet quosdā errores circa hanc materiam. Et primo duo simul. scōo unuz. scōa ibi. Et materia quidem. Jn prima pte dicit q̄ uerbū illius qui dicit q̄ medicina generat illud quod attrahit aut qō ipsa semp attrahit prius illud quod ē subtile nō est aliquid. Supple nō ney. Dicit scōo quo ad hanc ptem. q̄ licet Gal. hoc senserit ñ penitus t ultimate dicit q̄ medicina solutiua in qua nō est uenenositas cum nō soluit uentrē generabit humorem quez attrahere solebat. Dicit tertio q̄ hec dicta nō sunt cōuenientia. Circa primuz dictum cōsideraq̄ quidā fuerūt qui dicebāt q̄ medicina que soluit uentrez generat humorē quem attrahit. Alij aūt dixerūt q̄ iste uirtutes attractiue a pprietate nō dantur imo q̄ fit attractō a uacuo aut a calidō t quia uacuū t calidū nō faciunt attrahi nisi primo id quod est subtile. ideo isti dicebant q̄ medicina soluens semp trahit primo id quod est subtile. Dicit ergo Auic. q̄ istoz opinio quo ad ambas ptes ē falsa. scōz aūt dictū pōt multiplicit intelligi. Unus modus q̄z Gal. sentiat hoc. s. q̄ istoz opinio est falsa. ñ ipse dicit q̄ medicina solutiua uentris cum nō euacuat t ea nō est uenenositas generat humorez quē solebat attrahere. t ideo licet nō ex toto cōcedat istorum opiniones quo ad primū tamē appropiquat quodāmō cōcedendo q̄ aliquo mō medicina generat humorem quez attrahere solebat. Et possz intelligi q̄ Ga. licet sentiat hoc. s. q̄ medicina generat humorez quem eūat tamen nō sēsit hoc generalit ut isti dixerūt sed cū cōditionib⁹ puta qñ nō euacuat t cū hoc nō est cum ea uenenositas. Ceruum aūt dictū pōt intelligi duobus mōis unus est q̄ hec dicta Gal. sunt falsa tia q̄ qñ dicit non sunt cōuenientia intelligatur q̄ nō sint uera. Secundo pōt intelligi, q̄ nō sunt cōuenientia cū opinione statim dicta naz differūt in multis ut patet i expōe t ut ista dicta sint magis clara dubitat t̄c.

TRDNS medicina solutiua uel uomitiua conuenit ad humorez quem hz euacuare. Negatiue arguitur sic. medicia primū differt in cōplexione ab humore quē habet attrahere. ergo nō debet in ipsum cōuerti. tenz p sequentia quia conuertit in illū in quē facilius trāsmutatur. sed facilius trāsmutatur in illum a quo minime differt in cōplexione. Assūptuz pz q̄ uiole t mucilagines t pruna t rose t mirabolani citrini t huiusmōi medicine frigide attrahunt coleram calidaz. t mazereon t euforbium t serapinum t oppoponacum t sarcocolla t turbit t coloquintida t cucumer asininus t plurime tales q̄ calidissime sunt attrahunt frigida t humores frigidos. Secūdo sic si ita esset hoc maxime esset quia med cina soluitua habet similitudinem cum humore quez attrahit t pp hoc facilius i illū est trāsmutabilis. Sed cōtra, ppietas medicine per quam

per quam attrahit non sequitur similitudinē sub
stantificam vel complexionez. sed medicina non
attrahit nisi p tales ꝓprietatez ergo ꝛc̄. Maior
est Avi. ꝛ precipue Mesue in suo de cōsolatiōe
Et maior probat. Primo q̄ nō sequitur simili
dinez cōplexionalem. pz quia medicine cōposito
naliter calide trahunt humores frigidos ꝛ frigi
de calidos. Scōo q̄ non sequitur similitudinē in
substātia quia plurime sunt res similes magis q̄
medicina ꝛ datus humor qui trahitur in quib⁹ ta
men hec ꝓprietas attrahendi nō inuenit quia
una spes nō attrahit aliaz ut silvestris domesticā
nec calidus ferz ꝛ argentuz vivū aliquod metallū
nec sanguis chilum nec chilus cibuz. Tertiō sic
Si ꝓprietas ista esset ꝑ similitudinē in substā
tia cuz ista nō sit idēntias substātifica ut Ga. vult
tertio de simplici. sequit̄ q̄ erit queduz ꝓpinqui
tas ꝑ quā unuz est patuz imediate ad aliud aut
saltez facilit̄ converti cuz alia nō videat rō simi
litudinis in substantia. si pluriā sunt quoz unū
est aptuz imediate ad aliud cōveni inter que nō
currit hec ꝓprietas ꝛ econtra. inter multa currit
quoz unū non esset aptuz imediate ad aliud con
uerti. ergo nō ꝑ similitudinē in substātia est inē
medicinā attrahentez ꝛ humorez attractū hec ꝓ
prietas. Et minor pz quia charabbe nō pōt p ali
quā naturalem virtutē cōverti in paleā imediate
ꝛ adamas nō pōt imediate inferz cōverti nec eō
inter quos tamē currit ꝓprietas attrahendi. Pz
etiaz quo ad altā partez p dicta in precedenti rōne

Quarto sic. si esset hec virtus attractiva ꝑ simi
litudinez in substantia cum equalis sit similitudo
in substantia. posit̄ medicine a nostro calore fiant
actuate sicut anteq̄ fiant actuate sequit̄ q̄ anteq̄
actuentur a nostro calore haberent hanc virtutē
attrahendi. hoc aūt est manifeste falsum i multis
medicinis ergo falsum est q̄ hec ꝓprietas sit ꝑ
similitudinez in substātia. Ad quem affirmatiuam
est Gal. tertio de simplici distinctōe quāta ca
pitulo quarto cū dicit. Et illud ē quoniā inē unā
quāq̄ medicinaz solutiuaz ꝛ humorē ꝑculdu
bio est assimilatio sed nō sequit̄ eaz necessarie ut
sit ei aliquid cōmixtū de virtute interficiente. Et
ꝑ illud fit q̄ nō est consequens ei ut nocear ꝑ
culdubio qñ nō soluit imo digeritur ꝛ generatur
ex ea ille humor de ꝓprietate cuius est ut at tra
hat eum. hec Ga. In soluendo istā questiōez
primo ponā solutiones conciliatoris ꝛ Dyni que
videntur conformis dictis Ga. Scōo ponā illō q̄
ego puto fuisse i mente Ga. Tertio illud q̄ puto
voluisse Avi. Quātuz ad primū suppono q̄ oīs
res in qua est virtus attractiua alicuius loquēdo
de attractione a virtute ꝛ nō de illa que fit a vacuo
aut caliditate est ꝑ aliquā cōvenientiaz ꝛ si
militudinez eius attractiuā. hec suppō ē primo
Gal. tertio virtutuz alialiuz capitulo sexto cuz di
xit. Nullus eiz enituz attrahit ꝑ ipsum attrahē
sed ut voluptuet ex eo cuius ꝑ attractionez co
piam habz. Cōstat etiaz q̄ non voluptuat ꝓprie
sicut sensituum aut impropie sicut nō sensitiuū
nec ex aliquo nisi ꝑ cōvenientiā. ergo oīs attra
ctio est cuz cōvenientia. Scōo ꝓbat idē rōne

Supponendo q̄ entia naturalia agūt ꝑ finem.
Supponendo scōo q̄ appetūt ꝑmanere. Suppo
nendo tertio q̄ res cōservās facit illud ꝑ quādā
cōvenientiā cū servato. Ex quib⁹ sequit̄ q̄ attra
hens aliquid mere naturaliter trahit ꝑ finem in
tentuz a natura trahente ꝛ nō intendit nisi ꝑ be
ne esse ꝛ conservationez sui ꝛ non conservat nisi
per id quod est aliquo mō cōveniens. ergo i at
tractione attrahitur aliquo modo habens cōveni
entiam. Tertio ꝓbatur quia membra attrahunt
ꝑ nutrimentū ꝓprium aut cōe aut suppletiuum
ꝑ aliquā cōvenientiā quā habent ad illa vel ad
illaz. Similit magnes attrahit ferrum ꝛ inter ma
gnetez ꝛ ferrum est multa cōvenientia in mō sub
stantie ꝛ aliis. nam nō nascitur nisi i minera ferri
ergo patiet erit in oī alia alteratione. Quarto
ad res disconvenientes inclinatur virtus ad eas
expellendas. ergo ille ad quas attrahendas incli
natur sunt aliquo mō cōvenientes. Scōa sup
positio. nō oportet similitudinez inter attrahēs ꝛ
attractum esse similitudinez cōplexionalem. Hoc
patet quia plurime medicine homogenee sūt at
tractiue ꝛ complexionis calide ꝛ sicce cū tñ hūo
res qui ꝑ illas attrahunt sunt frigidi. unde collo
quintida ꝛ euforbium ꝛ multa alia, sicca ꝛ homo
genea trahūt flegma. Tertia suppositio. simili
tudo ꝛ cōvenientia inter attrahens ꝛ attractū oz
q̄ sit similitudo scōz substātiaz probat sic. qz ois
similitudo aut est scōz substantiā aut scōz qualita
tem. sed similitudo inter medicinā attrahentez
ꝛ humorez attractū ꝛ similiter de alijs nō oportz
q̄ sit scōz qualitatez. tunc eiz maxime esset scōm
cōplexionez. ergo debz esse scōz substātiā. Est
etiam unica. rō similitudinis inter attrahens ꝛ at
tractum sicut est unica rō attractiōis. Et ista sup
positio est de mente Ga. scōo de simplici distinct
one quarta capitulo quarto. cum dicit. nec posit̄
nos ostendimus q̄ spes attractionuz nō sunt nisi
ꝑ similitudines substātiaz ad substātias. Quā
ta sit ꝓpositio. facilius, trāsmutat res in simile q̄
dissimiles. pz quia cōversio in genere proportio
nali est facilior ꝛc̄. Quinta suppō medicinis at
trahentibus humores qñz sunt ꝑmixte ꝑtes ne
tenose cōtrarie nature hūane ut pz in ere ꝛ mul
tis talibus. qñz aūtiō sunt ꝑmixte ut pz in cassi
mo ꝛ rosis ꝛ violis ꝛ prunis ꝛ multis similib⁹. His
habitis respōdeo q̄ p cōclusiōes conciliatoris ꝛ
Dyni qui ipsum sequi voluit. Conclusio ergo
responsiua cōciliatoris est ista. Medicina soluti
nō venenosa que sumitur ꝛ nō soluit pōt cōver
ti in humores quem habz a ꝓprietate attrahere.
Ista ꝓbatur multis rōibus. xvij. differentia. Et pri
mo quia cōvenit cū humore i materia ꝛ differt i
forma. sed oia que in genere eodez conveniūt ꝛ
diversa sunt in specie trāsmutari ad invicez. pri
mo de generatione. ergo medicina pōt in humo
rem trāsmutari quez attrahit. Scōo quia i medici
na est mixtio elementoz possibiliuz expoliari q̄li
tatibus cōtrariantibus humori. Tertio quia me
dicina est similis humori tali ꝛ p cōsequens facili
us in illum q̄ in altum trāsmutat. Confirmat̄ q̄
habentia similitudinē in qualitate possunt ad in-

ūcem transmutari ergo multo magis bēnīa in
substantia similitudinez. Idez cōfirmat qz mēbr
cōfortat sibi simile maxime ut probat per multa
exempla et p cōsequens facilius trāsit in illius natu
ram et nō nisi p similitudinez. ergo a pari medici
na transmutabilis est in humorez quez trahit.
Dnus aūt dix t duas conclusiōes. Prima qp me
dicina solutiua pōt conuerti in humiditatem cor
poris humani. pbatur quia nenenuz pōt in talē
humiditatez cōuerti et nutrire. Sed cōstat qp mi
nus hoc repugnat medicine. ergo tc. Sedo sic. me
dicina aliqua pōt esse in potentia passiua similis
humiditati nostri corporis. et calor nostri corpo
ris est in potentia actiua et pōt esse hoz cōuenies
applicatio. ergo pōt esse medicine in talez humi
ditatem cōuersio. Consequētia clara. quia alia nō
requirūntur ad actionē. et pz assumpti possibilitas
supposito qp medicina nō sit nenenosa. Nam ppē
nenenositatez tolleret pportionalitas patiēdi ad
uersionez ad humorez et si caret nenenositate se
quit qp est pportionata ad cōuersionez in humi
ditatem corpoz nostroz. Et hoc eiz ostendit qō
ibi nō est contrarietas. Sedā condicio qō acci
pitur in pua qualitate. Et hoc eiz fit ipsa paucz
resistens. Tertia cōditio q calor noster sit for
tis tunc erūt oia dicta. s. medicina in potentia pas
siua similis humiditati corporis et calez noster in
potētia actiua. et magis erit si sumat sup somē fa
mem et magnā indigentiaz nutriēdi. Sedā cō
clusio Dy. est talis. medicina magis pportionali
ter cōuertitur ad humorez quez trahit qp ad aliū
Ista pbatur quia in habētib9 simbolaz facilior ē
trāsitus. sed medicina habz maiorez cōuenientiā
in substantia ut dicit suppō tertia ergo debz ma
gis et facilius in ipsum cōuerti. Ego aūt puto Ha.
uoluisse suppōes dictas in quibus tñ nota primo
qp nō debz esse de mente Ha. qp talis medicina sit
conueniens cū humore in substantia attrahendo
imo aliqua est cuius pa est pua hoc mō i substā
tia conueniens et aliqua cuius maior. Et hoc pz
in principio quarti capituli sepe allegati. 3°. ō sim
plici distinctione quarta cū dicit. Et sic nos often
dimus in suas aīs qō nullus eoz est sēcz plurimū
cui nō administrat qualitas extranea imo in ar bo
re viridi et in fructu est res putrida eoz sicut cui9
genus est prter gen9 fucoz. Similit oz ut extimes
qp in medicinis sunt substātie multe tūcoz gene
raz. hec Hal. Et quo pateat qp nō intendit qp se
cundū totum sil tantur humori. tunc eiz tota esset
unius generis et nō est. pz paulo post ubi postq̄
iaz dictum est qp cartamus et semen urtice am bo
purgant flegma. ipse dicit qp inter ista res pua est
in qua est similitudo in substantia. dixit eiz ita. Et
in stabis sup illud et scies illud p hoc ut precogi
tes et semen urtice quod ipsaz nō diuersificatur a
cartamo nisi qō in ipso est plus de calditate q̄ i
cartamo et illud est quoniam illud quod est inter
utrasq; de similitudine in substātia est res pua. Si
ergo semen urtice sēcz puam prez similat carta
mo et similat sibi sēcz partez sēcz quaz est simile
flegmati. Et sic pz veritas notāti. Tūc ergo sēm
Gali. pono istas cōclusiones. Medicina solutiua

enim nō est nenenosa possibile est ut sēcz partez
conueniant i substātiaz corporis ergo possibile
est ut sēcz partez conuertatur in substātiaz cōpo
ris nutriendo. Probat eniaz qp cōuertatur in hu
morem quia in tali medicina est pa sēcz substan
tiam similis humori attrahendo et cū nō est nene
nosa possibile est qp nō sit ibi impediens a cōuer
sione eius in substantiā humoris. ergo possibile
est qp ipsa sit apta converti in humores corporis
absq; cōiunctione impedimenti. et calor noster ē
cōuersiuus eius. ergo possibile erit ut cōuertatur
Pz cōsequentia quia sūt possibiles ambe cāe. et
ad possibilitatez cāz sequit effectus possibilitas
Sedā cōclusio. sēcz prem sēcz quā med cina pri
cipalit habet uirtutem attractiuaz magis est cōue
nibilis medicina et facilius in humoré quē habet
attrahere qp i aliaz. Probat quia sēcz illaz prez
habet ad illum humorez similitudinez in substā
tia. Tertia cōclusio. cōtingēs est medicinā solu
tiuā sēcz maiorez prez esse cōuertibilez in humo
rem quē nō habz attrahere. pbatur quia stat qp
sēcz complexionez sit scōm plurēs prez magis si
milis humori quē nō habet attrahere q̄ illi quē
habet attrahere ut viole sēcz plures prez sunt si
miles flegma i q̄ colere. et pruna similiter et sic ō
multis talibus. et hāc puto fuisse mentem Hal.

Sz ut intelligatur difficultas opiniōis. gal. et il
loz qnoz opiniones Auic. prenarrauit notandū
qp Epicurus et Asclepiades nō posuerūt has p
prietates alterativas et pmixtiuas. naz ipsi dixe
runt elementa immutabilia et incorruptibilia et acto
malia ad modum Democriti. et ió epicurus cuz vi
deret attractionez fieri nō negauit id quod sensu
appareat. Sed voluit qp quedā atomalia principia
adunita et tortuosa exeūt a corpore attrahente et
occurrūt corpori quod attrahitur et nō potentia
penetrante redeūt et resiliūt. Sed quia colligat pp
soas figuras cū alijs actionis rei attracte ipsā ma
nent et facilius trahūt subtile q̄ grossum. Et ois
medicina attractiua secūdū ipm est cuiuslibet hu
moris tractiua. Asclepiades aūt videns paz fun
damentū et improbabilitatem huius dicti licet se
quatur epicurū in isto cōtradicit. et dicit qp medici
na nō trahit humorem sed ex ipa nō generat hu
mor qui expellitur. Et gal. istas pōnes improba
uit longe et late. Pri no uirtutū naturalium t̄ li
bro elemētoz sēcz ypo. et 3° ō simplici. et nō obstāte
qp nō improbauerit alias Asclepiades pēnes volē
tio humores qui euacuātur generari sēcz appa
rentiaz ex medicina supra. dicit tamen ipse hic qp
ex medicina cum nō est nenenosa et nō solutiua ge
neratur humor de cuius pprietate est ut attrahā
tur ab ea. Et hoc voluit Auic. dicere. et hoc p se
cundo. Pro tertio aūt principali. s. de eo qō ego
puto Auic. voluisse. nota prio qp iz omis attractiō
naturalis sit pp cōmoditatez attrahentis preserti
attrahente mere naturaliter dispositio. tamē si oz
omne quod attrahitur in naturali dispōne attra
hentis attrahi pp similitudinem inter ea. Prima
pars pz quia attractio naturalis est opus nature
et p consequens pp finem et nō nisi pp melioē opā
tem. Secunda pars probatur quia coz attrahit in

naturali

naturali dispone acrez frigidum ut refrigeret ab illo. Sed nō posset refrigerari nisi pp ꝯrietatem. igif attrahit illuz pp cōtrarietatez t p cōsequēs non pp similitudinez cuz illo. Et similiť in sitī naturali attrahit stomachus aquā ut alteret ad cōtrarium dispōnis quā habet t hoc fit p cōtrarietatez t non p similitudinē t in multis alijs dispositionibus est similiť. Nota scō q res existēs in dispone sibi ꝓmāli appetit cōtraria sibi t p cōsequens attrahit pp ꝓprietatez t non pp similitudinez. Unde dicit scō tegni q distemperantie ꝓternaturales faciūt appetere cōtraria. Nota rōne q medicine solutiue plurime non trahūt humorem nisi actuentur in corpore a calore ut notat expientia. Ex quo sequit q acquirant ꝓprietatez a calore nostro a quo reducunt ad actuz t illā nō habēt ante talez alterationez. Nota quārto q alteratio quā facit calor noster i medicina nō ē naturalis dispō t conueniēs tali medicine utpote maz. nam cum a natura fiant extra corpus t sine dispone quaz acquirūt sequeret q si talis dispō esset eis naturalis n intra fuisset deficiens in necessarijs in illis medicinis. Preterea multe medicine sūt semina que nūc sūt i naturalissima dispositione cum possūt generare simile rē. Sz qñ in tali dispone sūt non sūt actuate a nostro calore. ergo sūt i naturalissima dispone absq; illa actuatione t p illa non acquirūt dispōnem naturalem. Et dis sequit primo q non oia medicina trahēs humorem trahit pp similitudinem in substātia. Nam si ita esset hoc maxime esset quia medicine i naturalissima dispositione sua existētes traherēt humorem. Et quia qñ sic trahūt oportz attractionem fieri solum ratione talis similitudinis mō hoc nō est uez cuz nec sit oportunuz oēz talez attractiōez esse pp talez similitudinez. Et qr ēt medicine nō trahūt humorē duz ipe sunt i naturali dispone mōjqñ sunt in preternaturali stat q trahūt potius cōtrariuz. Ex quo sequit q nō oz q medicina sit similis in substantia humori quez attrahit de ꝓprietate. Sequit scō q nō oz ipūz facilius esse cōuertibilez in humorem illuz q̄ in alium imo medicine plurimū cūanices flegma sūt calide t siccē dissimiles in cōplexiōe humori illi quē attrahūt t nō oz q sint similes in substantia. Sequit q facilius cōuertunť ad humorez cōtrarium si in humore cōuerti deberent. Dicen⁹ supposito q medicina traheret humorez pp talē similitudinez nō ex medicina nō generať humō ab illo humore sed a uirtute mēbroꝝ. Et possibile ē mēbroꝝ uirtutez magis ageť ad cōtrariū humoris generationez q̄ ad similē ut colericū epar maxime si sit ꝓternaturaliter dispositus ut i causone zante cōuertit aqua in coleraz q̄io magis rē habentem similitudinez cum sit ate in substantia. Sz que sit cōplexionaliť calida t siccā. Varietas. n. generatoꝝ nō tantū sequit ueritatez maīe sz varietatez generāris. Et ideo illa data similitudine nō tamen sequit q ex medicina generet talis humor. Accidit etiaz q si ex medicina debz generari humor oz primo q digerať digestione ꝑma qr obiectum cōuenies uirtuti digestiue p quaz humores generanť est chilus t nō quelibz alia res. Et ideo primo oz ipsam cōuerti in chilum. nō cōstat q res ꝓportionata cum humori imo ipsemet humor nō oz q sit aptus cōuerti in chilum aptissimus ad generationez humoris sibi similis. unō colera nō est apta digestioni in stomacho ita ut i chilum cōuertatur t sanguis qui est humor benignissimus si comedatur sicut est plurimū cū digeriť est aptus ex eo chilus malō generet t sic patet de sanguine. Ex quo pz scō illa similitudie ꝓ cessa. S. nō oz tantuz q ex medicina talis humō generet. Dicemus ēt q quia digerere t sanguificare t oīo humores generaī sūt operationes que fiunt ab agentibus determinatis t p uias determinatas quod ēt oz q fiat ex medicinis determinatis Nō eiz quicquid est nō uenenuz pōt nutrire hominez. uaz elementa nō nutriūt ut dicit ꝑma huius. t similiť sūt multa mixta ñ uenenosa que nō sunt apta esse nutrimenta. Et ex hoc ēt capere patet q stat medicinā nō uenenosaz ñ nō esse i substantiaz alicuius humoris a nostro calore trāsmutabilem. Per quinq; ergo uias satis apte ostēditur q sermo Gal. quo dicit q medicina solutiua nō uenenosa qñ nō solut cōuertiť in humorem. de cuius natura est ut trahat illuz nō esse necessariuz. Prima est quia in naturali dispone qñq; trahit cōtrarium. Scōa quia plurimaz medicina nō est attractiua humoris nisi qñ ipsa est preternaturaliter alterata. Tertia uia quia humor non generat humorez ex medicina. sed illud quod pōt i aliud trāsmutare. Quarta uia est quia nō imediate pōt talez humorez trāsmutare sed i chilū. Quinta est q nō obstāte similitudine dicta in substātia ñ stat q ipsa nō sit receptiua a nostro calore trāsmutationis ultime terminate quia sit cōuersio i humores t p consequens q nō generetur ex ea humor ēsto q nō sit uenenosa. Et has uias puto fuisse in mente Auic. t forte alias pulchriores pp quas fuit sibi usum q sermones Gal. in ista mā non sunt ueri. Ego aūt tantoꝝ uiroꝝ discordias cum difficultate possez cōcordare. t ideo quo ad istud magis adhereo positioni quā puto Aui. q nō sit oportunuz medicinā solutiuā qñ nō est uenenosa t nō solut esse aptam cōuerti in corpore illo ad humorez de cuius ꝓprietate est ut trahatur ab illa nec scōz totum nec scōz maiorē partem scōz quā est attractiua. Et uideť mihi q boⁿ ingeniuz ex dictis argumētatoꝝ Conciliatoris t Dyni t Gal. solutiones elicere pōt. Et hec de ista qōne in qua t solutum sit ad qōnez sequēs patis utr medicina trahat humorez pp similitudinez quaz habz cuz illo in substātia t c.

Et uidetur quidem. Hic remouet aliū errorem dicens q uideť q Ga. ex hoc q certificat. i. tanq̄ certificatū t ꝓbatum affirmat sentiat q inter medicinā attrahētez t humorem attractum sit similitudo in substātia t q pp hanc similitudinem ipsum attrahit. Subdit scō q hoc nō est uez quoniā si attractio fieret cum cōuenientia in substantia. i. pp talez conuenientiam tam fert attraheret fert t aut attraheret aut qñ superet ipsum in q̄titate. Dicit z°.

q̄ certificare illud nō est medici imo supple est philosophi naturalis. Circa quod nota q̄ Dyn⁹ hic et Conciliator differentia. cxlij. dicū. Auic. hic nō uelle improbare dictū Ga. sed sentū quoꝝdā male intelligentiuꝫ sicut in superficie uerba uidentur sonare. Nam dicit Aui. scōꝫ hoc exponēz q̄ uidet quibusdā supple male intelligentib⁹ Gali. q̄ Ga. uelit dicere q̄ inter medicinā attrahentez et humorez attractum sit similitudo in substantia. .i. q̄ sint eiusdez spēi et q̄ pp hāc similitudinem attractio fiat. sed nō est uer q̄ Gal. hoc uelit dicere q̄ inter medicinaꝫ attrahentē et humorez sit similitudo in substātia quia hoc est falsum. Nam hoc sequeret q̄ ferr attraheret ferr et aur attraheret aur cuꝫ ipsuꝫ excederet in q̄litate. Galie. aūt dixit q̄ hec similitudo in substantia ẽ causa attractionis et nō idēitatis et isti intelligebāt de idēitate mō ista multum differunt. Sed galie. lo quitur de similitudine et non de idemitate. patet in tertio de simplici capitulo quarto in fine cum dicit. Et ego nō dixi qō oꝫ qō sit res flegmatica ut ipsamet nisi quia nō dixi ferr nisi quia inter ea ẽ similitudo nō q̄ utrūq̄ sit res una et eadez. et illō est qō ferr nō attrahit ferr neq̄ caro attrahit cārnem sed lapis attrahit ferr et caro attrahit sanguinem et inter hec q̄ res est similis ei est seiunctiō i q̄rum extimo et differentia. quoniā flegma et flegma et cartamus et cartamus est una et eadez res sz cartamus et flegma ambo sunt similia nō res una hec Gali. Et p hoc uidet Dyno q̄ si Aui. reprehendit Galiēgal. eo qō ipse dicat attractiōez esse pp idēitatem in substantia imponeret falsum et si intelligit de similitudine ut dicit galie. et nō idēitate tunc ad dictum galie. non sequit q̄ ferr attrahat ferr et iam Aui. male insert. Nō ergo est intētio Aui. nisi de malo intellectu dictoꝝ galie. Ego aūt puto hic Auic. uelle improbare galie. et inel lexisse ipsum de similitudine. Sed uolt Auic. qō sequitur ad dicta galie. q̄ idēitas est ēt cā attractionis si similitudo in substantia est cā attractiōis in his quoꝝ unum nō est aptuꝫ rez attractā conuertere in substantiā suaꝫ hoc erit ut foueat et p seruet a simili attracto. lz multo magis cōseruat ab eodem i spē quod penitus est simile. ergo multo magis attraheret idem. Addit aūt Aui. q̄ ferrum attraheret ferr qñ est maioris q̄litatis ut dicit galie. q̄ duoꝝ similiuꝫ illud attrahit quod est potentius. mō ferr mai⁹ est potentius quia in maiori q̄to est maior uirtus. Et quia hoc erāt apud galie est falsum utiuꝫ est Auic. q̄ dicta galie non sunt uera. Dix aūt medicina attrahat pp similitudinem uisum est supra.

Et debes scire. Cum declarauit a qua uirtute fit humoꝝ attractō. hic ostendit a qua uirtute proprie expelluntur. Et dividit in duas ptes. Primo facit hoc in cōi de uomitu et fluxu. Scōo spāliter dat cās quia uirtus expellens qñz expellit p fluxuꝫ qñz p uomitū. Secunda ibi. Et raro quidez accidit. Dicit primo q̄ tu debes scire q̄ attracto humoꝝ que fit p uomitum medicinaꝫ solucntiuꝫ uentrez aut pocatiū uomitum nō est nisi in uenis quousq̄ ueniat ad stomachum et intestina et qñ maxia est ibi tunc insurgit natura mēbri expultiua siue uirtus eius et expellit ipsum. Virtus ergo mēbri est illa que expellit. Nota ergo primo q̄ in cūone humoꝝ p operationez medicine cōcurrūt due operationes diuerse et duo humoꝝ motus. quoꝝ unus est attractio. et ille cōcursu quousq̄ humor ueniat ad locuꝫ ubi est medicina aut ad locum uicinum medicine. ex quo nō incipit a medicina elongari. Alius est motus expulsionis et iste est postq̄ tam tractus est usq̄ ad mebꝝ in quo incipit a medicina elongari. Primus ergo illoꝝ motuū est a uirtute attractiua medicine. et hoc intedit Aui. cū dicit Et debes scire q̄ humoꝝ attractio tē. nō est nisi in uenis quousq̄ ueniat humor ad stomachuꝫ aut intestina. Nam postq̄ huc uenerit nō amplius attrahit imo iam exit uirtus illoꝝ mēbroꝝ expultiua et illos expellit. Secūdus aūt incipit i stomacho aut intestinis et terminatur ad ex⁰. et iste fit a uirtute expultiua stomachi uel intestinoꝝ ppria. et sic pz a qua uirtute fit illa expulsio. et usq̄ ad qō ducat illa medicine attractio. Patet scōo cum dicit q̄ humoꝝ attractio nō est nisi in uenis quod nō fuit Aui. ui tentio excludere utpote illas a uenis ita q̄ p illas nō uelit medicinaꝫ attrahere. hoc nāq̄ esset falsū qz tūc medicina nō attraheret humores extra uenas existentes. sed p ly nisi uoluit excludere f minum uel locuꝫ ad quez mouet humor postq̄ incipit a stomacho ut intestinis expelli quia nō est nisi aut ad stomachuꝫ qn illuc uadit aut usq̄ ad intestina qñ intestina expellunt anteq̄ ad stomachū ascendat post aūt nō est attractio a farmaco sed expulsio a uirtute illoꝝ mēbroꝝ. Nota secūdo q̄ iste motus attractionis iuuat multotiens a mēbris qñ humor est malus et mēbris incōuentens. expultio aūt nō iuuat a medicina postq̄ incipit nisi p accidens. p q̄to medicina stimularet uirtutez intestinoꝝ et stomachi. Nota tertio q̄ nō uidet inconueniens inuenisse medicinā que alteret humorez alteratione p quā humor moueat ad intestina et nō ad medicinā. nam cātarides tente i manu qñz faciunt mingere sanguinez et nō nisi mouēdo humores ad uias urine nō obstante q̄ ibi non sint. Ergo a pari nō repugnabit aliquā esse medicinā hoc mō esse motuā ad intestinū recti et ad extra nec ego puto Aui. hoc uelle negare sed uoluit q̄ illud quod cōiter contingit est mō dicto ab eo.

Et raro quidem. Hic dat cās quare uirtus expultiua qñz humorez attractum a medicina expellit p uomitum qñz p secessū. Et dividit in duas ptes. Prio declarat q̄ multotiēs p medicinaꝫ uentris euacuat humor p secessum. Scōo quia qñz p uomitus ut p medicinā uomituaz. scōa ibi. Medicine uero. Prima i duas Primo facit quod dictū est. Scōo mouet unuꝫ errorez circa hoc. Scōa ibi. Quod si medicia. Ju p ma pte dicit Aui. q̄ qñ bibit medicia solutiua uētris raro accidit q̄ humor ascendat ad stomacuꝫ Et si ascendat humor ad stomacuꝫ declinabit ille humor ad nomitū. .i. aliquo mō inclinabit ad uomitum esto q̄ nō uomatur. Et tūc assignat duas cās huius dicti. Prima est ex pte medicine quia

medicina

medicina uentris solutiua velocius penetrat ad i testina ⁊ ideo ad intestia trahit. Scōa cā est q̄ qñ talis medicina trahīt natura ꝓperat ad hoc ut expellat humores ꝑ meseraicas ad inferiora. ſ. ad i testina ⁊ nō ad supiora. Causa aūt huius scōe est quia ista via est ꝓpinquior. Scōo quia ista via ē facilior. Tertio quia illud quod est post illas meseraicas que uadūt ad inferius nō cōprimit eas. Et hoc intelligit Dynus q̄ illud quod est ꝓpe ñ ꝓhibet eas ab expulsione ipsaꝝ maſiez. Et hoc est quod natura mouet ut expellat ex uijs propinquioribus. Et tu intellige q̄ illud quod est ꝑ meseraicas ad intestina uadens nō cōprimat eas aut nō ꝓhibet eas ab eaꝝ expulsione quia nō ita habent nauiaz refugientes a receptiōe superfluitatuz intestina sicut stomachus. Et tō ꝓtes stomachi ad quas meseraice siue terminanſ que sūt post meseraicas ne recipiant malas maſias magis comprimant ⁊ magis striagūt meseraicas q̄ ꝓtes intesti. noꝝ. Ultimū aūt dicuz quod hic est. Et natura mouet ut expellat ex uijs ꝓpinquioꝝ intelligiſ q̄ ista resistentia ⁊ cōpressio est data magis a natura ꝑtib⁹ supioꝝ ut natura expellat ex uijs propinquioribus. ſ. ꝑtibus epatis. Circa istam ꝑtem nota q̄ Aui. ponit duas cās. unaz ex parte medicine. scōaz ex ꝑte nature corporis humani. Et ex parte nature ponit nes cās. Prima est ꝓpinquitas. scōa facilitas. quia ille meseraice sūt latores. tertia defectus ꝓhibēdis. Sed Ysaac i suo de consolatione medicinaꝝ intētione p̄ma. capl'o scōo enumerat ser. Quaꝝ p̄ma est declinatio humoris ad inferiora sunt eiz graues ⁊ ideo ad inferius declināt. scōa est quia uie ⁊ ductus ꝑ quos maſia ducit ad medicinaz plures terminānt ad intestina. unde multo plures sūt meseraice que ad i testina terminanſ q̄ que ad stomachū Tertia causa est quia intestina sunt ordinata a natura ut sint mēbra expulsionis nō ita stomachus. Et hec tertia cā intelligitur q̄ intestina fortiorem habeant uirtutem expulsiuaz aut q̄ mēbra expellētia naturaliter inclinanſ ad intestina expellere. Quarta cā est quia melius ē expellere ad ignobilia q̄ ad nobilia. Et ideo mēbra sua uirtute expulsiua ꝑ adiuuant ad motū maſiet ad intestina q̄ ad motum ad stomachuz. Quinta cā ē una de cāis positis ab Aui. ꝓpinquitas uie. Sexta cā ē quia dato q̄ materia uadat ad stomacū stomachus habz eaz magis expellere ꝑ intestina q̄ ꝑ meri quoniaz id facit supfluitas. Nam ponta inferior deputata est expulsioni ⁊ supior attractioni. Et ideo nulli sunt eo mō dispositi quo facilius ē ad illaz trāsmutare id quod debz expelli. Et sic uides q̄ Ysaac nullam ponit ex ꝑte medicine cāz descensus ad intestina. Aui. aūt quiqz cās enumeratas a Ysaac cōprehendit sub una. ſ. sub facilitate. ꝓp illas tamen quinqz cās facilius trahit ad intestia aut mouet humor q̄ ad os. Circa ꝑtem dubitatur.

IRCA duz medicina solutiua trahit humorez remaneat in stomacho uel intestinis. Oō in stomaco patet ex Ysaac suo de consolatione can. primo capl'o scōo dū dicit attractio eiz nō ē nisi a uenis ⁊ occultis ductibus a corpore dum humor euacuandus usque ad stomachuz ꝛepat. Et idem sentit Serapio septimo breuiarij capl'o decimo ⁊ multū expſſe dixit aut uero remanet medicina in stomacho ⁊ attrahit humorez ꝓprium sibi in primis. idez patz experientia quia recipientes medicinā solutiuaz si postq̄ incepit operari ante tamē cōpleriaz operatōez comedāt mouere uidet manifeste subſtātia medicine ⁊ ita in ore sentiunt ergo medicina remanet in stomacho etiam dum uentrez soluit. In oppositum est Auic. quia dicit unā eaꝝ quare ꝛ soluit uentris ⁊ nō uomitiua esse quia uelociſ penetrat ad intestina. Confirmatur in illo loco debz stare medicina attractiua ad quez terminaſ motꝰ attractionis ipsa eiz trahit ad se sicut magnes. ſz ad intestina terminatur motus attractiōis qñ debet soluere uentrem ergo i intestinis manet medicina. Minor ꝑz quia in intestinis incipit motꝰ expulsionis pluriuz talium mēbroꝝ ut dicit A. hic.

Pro dubio sequendo cōez uiaz dicit q̄ medicina solutiua scōm plurimi sui ꝑtez remanet i stomacho ꝑ maiorez ꝑtez temporis sue operationis ⁊ hoc notat experientia dicta de uomitu. dico aūt secundū plurimā ⁊ nō scōz totuz quia ex rheubarbaro uidemus manifeste urinā tingi tinctura rheubarbari ⁊ similiſ pulpa cassie ante ꝓcipiuz sue operationis qđ nō esset nisi scōz aliquā ꝑtez penetrasset ad uenas. Pz etiā ꝑ illaz experientiā quia in medicinis cū quibꝰ sanatur pulpa cassie qñ cassia ē euacuata cessat operatio medicine. Et ideo si medicina trāsiret cito ad intestina cū ab illis cito expelleretur impediret operatio. Dicendū tamen secundo q̄ medicina solutiua nō stat in ore stomachi imo subito ad fundū stomachi descēdit ⁊ circa fundū sunt intestina nō q̄ sit i eoꝝ concauitate sed iuxta illa. Et ideo dicunt cōiter doctores q̄ uirtus eius ē in intestinis ⁊ q̄ ipsa illuc descēdit scōz uirtutez ⁊ nō scōz corpulentiā. Et hec ē causa q̄ trahitur humor ad intestina recte sicē si magnes esset in uno sacco cui alij sacchi circūponerentur in quibus esset ferꝝ ferꝝ in illo sacchō existens nō exiret sacchuz suum sed mouet in loco sui sacchi usqz ad uicinitatem sacchoꝝ. Et ꝑ hoc ꝑz auctoꝝ experientia ⁊ cōcordia.

quod si medicina. Hic remouet unū errorem. ⁊ error ē iste. Quidam dicunt q̄ medicina solutiua debz ire ad locuz ubi ē humor ad hoc ut ipsum melius trahat Aui. hūc errorez remouet duabus rōnibus. Prima ē ista Si medicina hēt uirtutez attractiuā que tamē ad hoc ut trahat debet comitari humorez. ſ. debz cōiungi cum humore sequereſ q̄ in sano corpoꝛe ⁊ forti a tali medicina maiō fieret euacuatio. Cōsequens falsum ⁊ cōtra supra dicta. Et consequentia patet quia talis medicina nō euacuaret nisi quia alterādo humorez faceret ipsuz inconuenientez membro ⁊ sic uirtus mēbri expulsiua insurgeret ad expellēdum. Sed si ita esset in sano uel in forti fieret fortior expulsio quia uirtus expulsiua ē fortior i sano ⁊ forti q̄ in infirmo ⁊ debili. Dynus tū habz alium motiuuz in exponēdo. Nam dicit q̄ medi-

cina de se maiorem habet aspectum ad humores corporis sani q̄ ad alios sicut magnes melius attrahit ferr̄ in optima dispone & sic magis eum alteraret. Ego aūt nō video quare medicina habeat maiores aspectus ad naturales q̄ ad peccatum zalem. tūc eis pdem diceret qō in corpore infirmo magis eūaret humores bonos q̄ malos si magis illos respiceret nec solueret hoc argumentū a Dyno quia simili mō solueres rōes Aui. intellectā ut ipse introducit. Scōa ratio. Medicina attrahit humores ad unā uiaz assignatam. s. ad stomachum uel intestina sed hoc non faceret si iret usq; ad humores & ibi alteraret ita q̄ uirtus expulsiua insurgeret. ergo nō os q̄ uadat ad humores Minor p; quia si humor pellit a uirtute mēbri expulsiua cuz mēbra ppellam p uarias uias sibi uicinas sequit̄ q̄ talis medicia eūaret p uarias uias quod est falsum. Sed pro maiori rei declaratione dubitatur.

TRIUM medicia solutiua uadat ad humores attrahendū. Ad quem affirmatiuaz arguit multipliciter & primo sic. Medicine ꝓuocatiue urine ul sudoris & sputi uadūt ad humorē quez debent eūare ergo a simili & solutiue uentris. Assūptuz & cōsequentia p;. Scōo sic. Reubarbaz & pulpa cassie uadūt ab humoris & trāscūt ad uenas ergo similit & alie. Assūptum p; quia tingūt urinas mixtura sua. quod nō esset nisi aliqua ps eoz trāsiret ad uenas. Tertio yere & pillule pargatiue capitis debēt accipi post cibuz apud sōnuz & nō nisi ut uapor eoz perat caput. ergo rē. Assūptuz p; prima tertij illo capl'o. Luz materiā eūare uoluerit rē. in parafo de pillulis & yeris & serta tertij de cura egritudinū lingue ubi postq̄ dixit q̄ curatur cuz alterantis & solutiuis dicit. Et oportunius quidez bibūtur hec post cibum. Quarto sic. Possibile ē in aliqua medicina esse uim alterātiuā & quā inducit qualitatē nouā humoris nō ad medicinā sed ad mēbz distās ab ea. unde cantarides posite in collo & in aliis cauterijs q̄naz facit̄ mingere sanguinez & imprimunt humoris ꝓprietatem ut moueāt ad uesicā. ergo possibile erit dari medicinā a' ꝓprietate mouentē humorem ad intestina. sed tales melius euacuant eundo ad humores. ergo saltez in aliqua est nez q̄ eūat eundo ad humores. Quinto sic. Si medicina nō trāsiret ad humores nō uideret cā quar cōplera euacuatione in duobus similes medicias sumentibus si unus eoz exponat se aeri frigido alter uero nō in illo qui infrigidabit sapnet fluxus uentris in alio uero nō. Sed hoc ē nez ut notat experientia. Oportet ergo q̄ ipsa ad trahēdum humores uadat. & p; assūptū quia nō est alia causa nisi quia infrigidato uapores medicine dispsi p corpus nō possūt exalar remanētes alterāt humores ut moueāt ad intestina. & sic uidetur q̄ medicina uadat ad humores attrahendus. In oppositū est Auic. & Serapio septio breuiarij capitulo x°. & Mesue de cōsolatione medicinaz & fere oēs medici. In isto dubio sūt quattuor cōmunes opiniones. Prima est ualde antiqua uolens q̄ medicina solutiua uadat cū sui corpulentia ad humorem attrahendū. & illud i superficie uē boz uidetur sensisse Aristoteles prima problematum ꝓblematе xlij. in dādo modū quo farmaca soluūt. unde lege ibi & uidebis q̄ plane uult farmaca debere diffundi p corpus & nō digeri. Contra hanc opinionem est experientia qa sentimus medicinā in copore tempoꝛis opilatiue & dū soluit & uomitu expellitur. Et cōtra hanc argoit Aui. hic duabus rōnibus supra positis in lineis quia sequeret ex hoc q̄ magis eūaret i sano & sorn. Sequeret scōo q̄ nō deberet habere tamū ad uiaz signatā. s. ad stomacū. Et contra eandem est ro Serapionis septimo breuiarij quia si medicina cōtingeret humori in uenis aut i alio mēbro ibi remaneret humorez sicut magnes si contingit ferro remaneret ipsuz & p cōsequens medicina no soluet unde dicit capitulo primo. Et si medicina esset illuc & penetraret ad humorez remanerent ambo simul i mēbro postq̄ eūaretur. Et cōtra hāc opinionez fuit fere oēs famosi medici. Scōa opinio uolut q̄ medicina habet pres diuersas quasdā. s. grossas & quasdā subtiles & cōtra scōz subtiles pres penetrat usq; ad humorez. secūduz grossas remanet aut in stomacho aut i intestinis. Et hoc declarāt quia quedā sunt medicine magis eūatiue ab uno q̄ ab alio & magis a remotis ut que eūant maltam iunctura & nenuoꝛ. s; hoc nō est p solaz alterationē cū undiq; habeant alterare. ergo erit pp suoꝛ uapoꝛ delationē usq; ad locum unde debet fieri attractio. Cōfirmāt scōo q̄ cū intendim⁹ magis ab uno mēbro eūare si nō habemus solutiū respicim⁹ de ꝓpinquo mēbrum puiscem⁹ aliquid quod ducat uniuersaliter solutiuaz ad mēbz puta rez aliquā que ad mēbz illū attrahat & simul cuz ea aliquid de uapore medicine cōducatur alit. n. nō uidet modū per quē attrahatur uirtus medicine ad locū. Contra tri hanc uiam est ratio Conciliatoris quia uapor medicie motus ad humorez habet illius humoris uirtutez attractiuā. ergo cuz coniūgitur humori in mēbro est cā quietis humoris ibi & nō motus ei⁹ ad intestina & ꝓp consequens boꝛ uapoꝛ multitudo potius impeditiua esset q̄ iuuatiua. Tertia opinio uidet Auice. & Mesue. & Serapionis & Haliabatis & oiuz fere medicine auctoꝛ. & est q̄ medicina solutiua uentris habz uirtutez attractiuam humoris ad se. Et ideo dicūt scōo q̄ non os q̄ medicina uentris solutiua debeat moueri ad humorez attrahendū. & hoc p rōes que sūt contra alioꝛ pones. Addūt tamen moderni quidā hanc rōez. Si medicina uadit ad humorē hoc est quia humor trahit medicinā aut quia mēbra trahunt illā aut quia ipsa p se mouetur ad illū. Sed non pōt dici ultimuz quia i medicina nō est uirtus ꝓgressiua nec scōm quia tunc humor trahit medicinaz quod nō est auditu nec pōt dici. primū qa fere oīs talis medicina aliquo mō principat uenenosita te. mō mēbra expellūt talia & nō trahūt. ergo sequit̄ q̄ nullo mō mouebit medicina ad humorez. Et confirmant q̄ nec scōz se nec scōz aliquam sui prez os q̄ uadat ad humorē attrahēdū

quia

medicina attrahit humorem sicut magnes ferrum Sed magnes nō uadit ad ferr̄ nec scōs pres naporosam nec scōs corpulentas ergo nullo modo medicina uadit ad humores Quāta opio uult q licet medicina scōs pres corpulentas nō uadit ad humores tamē nō est inconueniens imo multotiens accidit q scōs aliquos uapōs ab ea eleuatos uersus humorē moueat. & ista est bīptita. nā Conciliator differentia. cxli. uult q uapores isti nō quentāt usq; ad humores attrahendū. ſz qñ medicina attrahit a longiquo uapores a medicina pducunt usq; ad certam distantiam ut facilius attractio quā facit medicina ꝓcedat usq; ad humores sed nō cōiungit humori. Unde dicit Conciliator eodez modo inquātū medicina cū attrahit a ȝmotis mediuz realiē imutabit nō tamen q hec realis imutatio humori occurrat aliquo mō. Nāz tūc p̄ma occurreret inconuenientia hec Conciliator. Dynus aūt in huius loci explanatōe dic̄ q uapores eleuant a medicina usq; ad humorē quenientes nō ad ipsuz attrahendū sed ad disponendū ut facilius attrahat. Nam sicut ferr̄ prius confricatuz cum magnete facilius attrahit q̄ nō confricatum aliis pīibus. ita humor alteratꝰ a uapore medicie facilius trahit q̄ no cōfricatꝰ alijs pīibus. Et ideo dixit Dynus q si boies secunde opinionis hoc uoluerūt dixerunt uer̄. Contra tñ Dyni opiniones ꝓcedit rō Cōciliatoris quia uapor cōiunctus humori agit ad humores tenendū sibi cōiunctuz ergo potius impedit q̄ iuuet medicine attractiones. Contra Cōciliatores aūt uidetur q uapor si usq; ad quādaz distātiaz multiplicatus & humor anteq̄ ad stomachū & intestina pueniat debz ad illaz distantiā uenire & ad minorem. ergo oz q aliqñ uapor coniungatur humori qui trahitur & sit realis imutatio quā facit medicina i medio de necessitate & occurrit aliquo mō humori attrahendo & sequūtur nocumenta dicta ab eo Respōdendo ergo ad istā questionez dicam illud quod ego puto fuisse de mente Aui. in ista materia quod ego puto uer̄. Pro quo notandū q Aui. nō loquit in isto paso nisi de medicina euānte p attractiones quā dicit uenenis solutiuā. & nō intendit negare possibilitatez alterius mōi cūanoi pez uenirem determinatuz humorez sed illū tanq̄ ñ multotiens cōingentem declinqoit. Nota secundo q aliud est dicere medicina habet uirtutē alterantiaz que cōcomitatur humorez & aliud ē dicez q medicina pōt aut scōs se aut scōs pīe cōiungi humori attrahendo. & tertio dicēt q pp talem coniūctionez forti⁹ moueatur humor ad exitum p fluxuz aut p uomitū. Nam dicere q medicina habet uirtutē attractiuaz que comitatur humorez est dicēt q hec uirtus nō trahit nisi dum est comes humoris. i. dum est coniuncta humori. & hoc mō requirit ex alijs duobus dictis. His habitis pono cōclusiones de questo. p̄ma cōclusio non claudit repugnātiaz naturalez. Inuenit medicinaz humoris ad intestina solutiuaz motiuaz si ue ipsa sit in intestinis ponenda siue extra. pbat. Pōt dari medicina que ducit uirtutez medicie & corpulentiam suam ad caput & alia que ducit ad cor & sic de alijs mēbris etiam esto q in p̄cipio talis medicina nec sit in capite nec in corde. ergo patiet potent dari medicina que dū est extra intestina est ductiua humoris ad ea uel trāsmissiua Sorte dicit hic q tales medicine que dicūt ducere uirtutez alior̄ ad mēbra aliqua trahūt ab illis mēbris tanq̄ conuenientes. ſz non est ita de solutiua quia quodāmō est uenenosa & nō trahit a membris imo potius expellit. Cōtra cātarides ducūt ad uias urine materias & humorez imo mouent ad illas ut patet in cauterio qō de cantaridibus positum in collo facit mingere sanguinez. & p̄z ex Auic. secundo can. capl o ꝓprio auctoritate Ba. cum dicit. Inquit &c a. q ipa exulceret uesicā & ē ppes q facit materias acutas declinar ad ea. Et p̄ q stat q ille cantarides remaneant ad uesicā ppea cū sint uesice ulceratiue nō sūt ei cōuenientes & p consequens nō attrahūtur. ergo stabit moueri medicinaz ad mēbr̄ determinatuz licet a mēbro nō attrahatur. Cōtingit uenenuz ꝓprie ſūptum petit cor & aliud petit pulmonez & aliud alia determinata mēbra. Sz cōstat q mēbra nō trahūt illō quod est eis uenenum ergo medicine mouentur ad mēbra uel si uenenum trahitur ad mēbra q̄ dit a sin ili potent medicina cilo q mēbra nō trahant illaz. Preterea aliquis est magnes qui expellit ferr̄ ergo piter potent dari medicina pellens humorez. & ultra sicut datur medicina attractiua datur expulsiua. ergo sicut dar̄ medicina trahens a determinato mēbro ita dabitur pellēs ad determinatuz mēbr̄ & p cōsequens erit possibile tale mēbr̄ esse intestina. Confirmatur qz unū & idem mēbr̄ diuersas res transmittit ad diuersa mēbra ut epar coleraz ad cistī & melancolram ad splenez. & aquositatez urinale ad renes. & cor spiritus in arteriaz. & sanguinez in uenaz arteriales ergo possibile erit hoc mō medicinā trāsmittere ad determinatuz mēbr̄ determinatum būores. & plurime similes rōnes fieri possent ꝓ illa cōclusione. Et hac sequitur q nō claudit repugnātiaz alicuaz esse medicinā determinati humoris eductiuaz que melius moueret būores ad intestina illi cōiuncta q̄ nō cōiuncta. Medicina enim de qua loquuntur ista cōclusio fortius imutaret būore cū esset illi uicina imutatōe ꝓpellente ad intestina q̄ dum esset distās ab eo. Scōa cōclusio. uerū simile est multaz̄ medicinaz̄ solutiuaz̄ pies boza qua soluūt trāsire usq; ad būores trahendū & euacuāndū. Istud p̄z ad experientiaz de rubarbaro & pulpa cassie. Nāz cū eoz attractio sit ab epate usq; ad epar transeūt & ultra cū suis pīibus p mixtis & cū urina trāsmittūt⁹ tingūt urinaz ut notat experientia. Tertia cōclusio. trāsitus talius ꝓtinuz ad būores trahēduz qñz iuuat ad augendum fluxū. p̄z quia talis trāsitus facit būores alterari qualitate p quā inclinatur cōiūgi cuz tali medicina. & post talez alteratiōnē uapor ille medicinalis recedit & dissoluit relinquēdo būores alterātū qui post ꝓ residuū remanens i intestinis & stomacho multo facili⁹ trahitur. & hanc uult Dyn⁹. Quāta conclusio. ut plurimū talis cōiunctio & trāsitus medicine ad humorez attrahendoz est cū eūoīa

diuersoꝝ bũoꝝ. hec ꝓ qꝫ plurimũ medicia aut
vapor eius i mẽbro alterat plures humores sicut
plures inuenit nõ soluz alteratiõe spũali sed re
li ꝓmutando ipsos a ꝓpria natura t induc t i mẽ
bro violentiaz. unde mẽbꝝ conaf eos expellere
tanq̃ nocuos. Quita cõclusio trãsiuus vapo-
rose pris medicine usqz ad certam distãtiaz põt
iuuare ad faciendũ humore facilius trahi. hec ẽ
Conciliatoris differentia. celi. allegata t ꝓbaf p
rõnez suam. Sexta cõclusio si medicina habe
ret attractiuaz attractiuã que humorẽ concomitaref
aliqs gibus in malicia humoris eũandi plus eua
cuaret in sano t in forti q̃ in debili. Probatur qꝫ
talis medicina si euacuaret p uirtutez attractiuã
t nõ p trãsmissiuã t cũ hoc cõcomitaf humorez
nõ pot hoc facere nisi faciendo humorez extra
neum t magis stimulando ꝑ uirtutem. alr eiz nõ
facit. Cum enim sit humori cõiuncta iam cõsecuta
est sinẽ inuentũ in attractiõe. s. pñtiam attracti. er
go nõ trahit t sic p tractum nõ facit moueri medi
cina humorez. Si ergo moueat nõ erit nisi stimu
lamus uirtutez. Sed bũores qui eũantur ꝓp sti-
mulaz expulsiue uirtutis fortius expelluntf in sa
no t forti. ergo in sano t forti fierent hec eũo ma
ior. t hoc est qõ A. uoluit i ꝓma rõne. Ex quo se
quitf qꝺ cũ nulla uideatur talis opatio fortior i sano
t forti q̃ in debili qꝺ medicine alfatiue nõ comi-
tantur humorez mõ exposito. Et tũc respõdetur
ad argumẽta ꝓncipalia. Ad ꝓmũ respõdendo
cõcedendo qꝺ põt esse aliqua medicina solutiua
uentris que hoc facit imo t lubricatiua t cõpref
siua hoc faciant. Sed nõ sequitf qꝺ illa que eũat
ꝓ attractiuã uirtutez debeat comitari humorẽ ad
sensuz datum Nã ille ꝓuocatiue nõ ꝓuocãt per
uirtutem attractiuã. Ad scõz conceditur to̅m. Ad
tertiuz cõceditur ut ꝑz i una cõclusiõe. vapores
cibi ducũt vapores medicie t qõ iuuatur ad eua
cuãduz ꝓ illos mõ dicto⁹ in cõclusione tẽcia. Ego
aũt puto qꝺ nõ sit ita regulare dare medicias so
luciuas cum cibo t ideo nõ do nisi ex cã. Et dico
qꝺ Auice. ꝓma tẽcij loco allegato dat ꝓcias illas
aseyere cum dormituz sed nõ dicit qꝺ ꝓus come
derit. Similiter dico de xvi. tertij de cura⁹ egri
tudinuz lingue qñ dicitur qꝺ cõmodius illa exbi
bentur post cibũ referf ad ꝓmũ. s. ad ellectua-
ria t medicinas alfantes. Ad quãtuz dicit qꝺ
illud quod cõcludit est nec ut dicit in ꝓma cõclu-
sione. Sed Aui. de illa manerie medicinaꝝ i illo
capto nõ loquitur. Ad quãtuz dicitur qꝺ vapo
res medicine uadũt ad humorem qui trahi debz
sua tũ uirtute attractiua nõ trahunt cõcomitãdo
humorez ad sensuz da ũ i ꝓmo⁹ notabili. imo di-
uersos humores alterãt ut dixit cõclusio quarta.
Et hec de ista questione.

medicine uero. hic docet modũ quo
euacuat ꝓ superi⁹ uomica me
dicina. Et diuiditur i duas. Primo facit hoc. Se-
cundo respõdet tacito dubio. scõa ibi. Et scias.
Primo dicit qꝺ dispõ medicine faciẽs uom tũ est
contra illud quod dictuz est de medicina soluiua
uentris quia ipsa cum fuerit i stomaco morabif i
eo t trahet humoꝝ exũtes in intestinis ab ꝑtibus
ad stomacum ad se ipsam t sua uiolenta uirtute
supabit t resistet uirtuti expulsiue intestinoꝝ icli
natuz mouere ꝓ infestius Nota ergo qꝺ sicut di
xit de medicina soluiua qꝺ uelocius descẽdit ad
intestina ita de hac dicit qꝺ morabitur i stomaco
t intelligitur quo ad supioꝝ ptes ubi dixit de so
luiua qꝺ qñ bibitur natura ꝓperat t expellit ꝓ in
feriora. hic dicit qꝺ medicina uincit uirtutẽ hanc
t ẽt resistit sibi t trahit humorez ad stomacum. t
hoc nõ est nisi ꝓp medicine uiolentiaz uirtutem.

Nota tamen qꝺ ultra has duas cãs quaꝝ una ẽ
morari in stomaco t alia est ad ipsuz ex intestinis
trahere. Nesue addit duas alias. quaꝝ una ẽ qꝺ
debilitet ꝑtes supioꝝ stomaci. Alia est qꝺ sit agi
tatiua t cõmotiua fortiter. Naz uentositas gene
rando subleuat humorez exũtez in stomaco ne i
fundo moretur t ideo stimulãs supiora pellit uo
mitu. Et si dicatur qꝺ alia t tertia sit qꝺ medicina
sit subuersiua quia ualde abbominabilis saporis
t odoris ita qꝺ sumi qui cleuant ad meri t ad os
incitent ad motum ꝑz superiora. erit tertia causa
t sunt oẽs manifeste.

et scias quod. hic remouet dubiaz. qꝺ
eiz supius dixit qꝺ attractio bũo-
rum nõ est nisi in uenis ne quis putet qꝺ dicat il-
lud excludendo alias uias. Dicit qꝺ scias⁹ qꝺ attra
ctio humoꝝ utplurimũ nõ est nisi ꝓ uenas aut ꝓ
illud quod est multe ꝓpinquitatis ut uerbi gratia
humores exũtes in polmone trabũtur ad stoma
cum absqz ingressu ad uenas ꝓp ꝓpinquitatem.
Ex quo tu uides modoz quo cõtingit eũatio ꝓ
uomituz aut fluxuz ꝓ medicinã soluiuã. Nam si
sunt in loco multũ longinquo t extra uenas ingre-
diuntur uenas uicinas ꝓ poros. deinde de pois
uenientes ad magnas tandem ueniunt ad epar. t
ꝓ portam t meseraicas trahunf t ad intestina i sto
macum t postea a uirtute expulsiua illoꝝ expel-
luntur. extra. Si aũt sunt uicini tunc si nõ fũt in
uenis nõ est inconueniens qꝺ ꝓ poros trãseant in
poros stomaci t intestinoꝝ t per illos stomachũ
ingrediantur.

et debes scire. hic ut supra dicitur po
nitur can. non ꝓprie de materia
capituli sed habens affinitatem quãdaz dicẽs qꝺ
tu debes scire qꝺ attractio que fit ꝓ nares ex medi
cinis siccis ex cã eũandi humores a corpore sic
ta ydropisi. Et nult Aui. qꝺ piper aut condisi aut
elleborus qui trahunf eũant. sz illoꝝ eũatio fit ꝓ
sternutationem t ꝓ exitum flegmatis in fõma hu
morali. Odorare aũt nigellam t poma descripta
ad catarꝝ etiam soluit humiditates t sic eũant cõ
pus t precipue caput. Et est ista eũo similis eua-
cuationi que fit in ydropisi cũ emplastro aut exic
catiuo exterius appositio ut arena calida aut sac
colis aut balneis. Non ergo intendit Auic. qꝺ cor
pus ydropici eũetur attractiõe ꝓ nares sed qꝺ sic
corpus ydropici eũatur ꝓ quasdam medicias sic-
cas exterius appositas ita euacuatur per medici-
nas siccas attractas narib⁹. t hoc ẽ clarꝫ intelligẽti.

¶ VIJ in ꝓcedenti sermone ostẽdim⁹ tẽ.
i Postq̃ i precedẽti capitulo Auic. posuit

regulas cões solutiõi uentris ⁊ uomitus. In hac parte ponit spales regulas sigillatim istis cũanonibus respondentes. Et diuiditur in duas partes Primo facit quod dicuꝫ est de solutõe uentris. Scõo de uomitu. scõa ibi. Homines qui sũt. Prima in duas. Primo ponit res ptinentes solutiui uentris. Scõo docet eligere medicinas cum q̃busdam talis cũanio est facienda. scõa ibi. Ꝑ edicinaꝫ uentreꝫ. Prima in duas. p̃mo facit quod dictum est. Scõo docet occurrere errori cõmisso uel accidentibus malis sequẽtibus talium eũones medicinaꝝ. scõa ibi. Et significationibus. Prima in duas. Primo docet quid agendũ ante potũ medicine. Scõo quid post eius assũptionem. scõa ibi p unaꝫ colũnam. Cum aliquis medicinaꝝ. Pria in duas. p̃mo ponit can. fere oẽs purgatões respicientes. Scõo specialiores scõz dispõnez corporis purgãdi. scõa ibi. Cum aũt aliquis. Prima in q̃tuor sicut quattuor sunt can. scõa ibi. Et cã p̃terea 3ª. ibi. Balneum. quarta ibi. Et cane. Pria in tres. Primo repetit quedaꝫ dicta supius que p can. sunt hic habenda cũ exceptiõe. Scõo docet quid faciendũ in his que a regula excipiunt. Tertio docet ex quodam accidẽte ꝓgnoscere aliquos qui a regula sunt excepti. scõa ibi. Solutio. 3ª. ibi pauoli quoqꝫ sũt. Primo dicit ostensiuꝫ cẽ in precedenti sermone qũo sit corpus ꝓparãduꝫ ad sumẽduꝫ medicinaꝫ purgantẽ p uentrez anteq̃ sumat eam ex aptione poroꝝ ⁊ lenificatione naturẽ ⁊ ꝓprie in egritudinibus frigidis ⁊ sumaꝫ molificare naturã anteq̃ detuꝫ farmacum est cõpetens regula in qua est securitas nisi in illis q̃ sunt pari colirice passioni. Nam illis nihil eoꝝ est faciendum quia esset cã superfluitatis fluxꝰ. ⁊ hoc totum est habitum in capl̃o imediate precedente.

Et nota q̃ ꝓparatio est triplex. quedã respectu uiaꝝ p quas ducatur humor. quedã respectu humoris. ⁊ quedã respectu mẽbroꝝ p que fit expulsio ⁊ exceptio illoꝝ qui sũt apti colirice passioni est ꝓpe de 3ª. ꝓparatiõe quia digestio humoꝝ in oĩbus debet preponi. In frigidis aũt egritudinibus ꝓpe dicitur hoc faciendũ quia frigidi humores difficilius eũantur ⁊ sũt cõtez magis indigentes digestione ⁊ uiaꝝ aptione ut. ã. dictũ est.

Sed dubitatur hic utꝝ digestio humoꝝ uel canaliuꝫ uel poroꝝ aptio sint p̃mittẽde in corporibus patis colirice passioni ⁊ uideꝫ q̃ nõ quia oẽ quod preparat ad magis fluendũ uel fluxuꝫ magnificandum est multũ timendũ in istis ante assũptõnem farmaci. Sed digestio ⁊ canaliũ aptio sunt huiusmõi. hec eiz faciunt farmacuꝫ magis educere ergo ista sunt uitanda. In oppositum tamen arguitur saltez de digestiõe illud est p̃mittenduꝫ quod est bonoꝝ humoꝝ euacuatiõe ꝓhibens ⁊ remouens eũationem maloꝝ sed digestio est huiusmõi ergo debet p̃poni.. Preterea canaliũ aptio remouet maloꝝ accidentium difficultatẽ cum dictum fuit. ã. q̃ reddit corpus securuꝫ a pena ergo est p̃mittendũ. In isto dubio respõdent cõmuniꝫ auctores q̃ digestio ⁊ canalium aptio sũt p̃mittende in patio colirice passioni sed nõ molificatio cã est. quia illa sunt premittenda quibus natura est magis potens libere sequestrare benignuꝫ a maligno ⁊ sine malis accidentibus illud libere euacuare. Sed in corporibus patis ⁊c. Digestio ⁊ canalium aptio sũt huiusmõi. ergo sũt p̃ mittenda. Ꝟ3 minor p3. quia si humor nõ sit digestus no est obediens uirtuti. ⁊ sic nõ facile sequat a benigno. Et si uie sũt opilate mali humores i uia magnificãtur. mora ⁊ cõtinuatio cũ inuatiuo ⁊ angustia ⁊ dolor. ⁊ sic ex illa sequũtur nocumẽta notabilia in istis corporib⁹ ꝓp̃ que dimittantur ergo ⁊c. Ad argumẽtuꝫ cũ dicit q̃ ista augẽt fluxum dicitur q̃ ꝓista augetur fluxꝰ mali ⁊ pec cantis humoris nõ aũt boni imo diminuit cum p hoc uirtus liberius sequi bonuꝫ a malo. ⁊ quia ñ tanto tẽpore malignus humor remanet agitatꝰ i corpore sed p ipsius mali humoris ⁊ farmaci et tam eũationez minuũ sũt lesa lubrica mẽbra. ſ. stomachus ⁊ intestina q̃ si diu farmacuꝫ ibi steterit Et ideo cũ dicit q̃ apta augere fluxũ sũt uitanda dicitur q̃ non ꝛia. quia illa que mali humoris fluxum sunt apta augere ⁊ nõ boni. imo boni eũationem ꝓhibent nõ sunt in istis corporibus cauenda. Et ideo in precedentibus capl̃is nõ dixit de digestiõe ⁊ aptiõe uiaꝝ quia mollez bris uentre non debeat eam facere.. sed bene de his p q̃ corpus mollificatur ut in principio precedentis capituli patuit.

solutorio. nanqꝫ. hic docꝫ quid sit faciendum in purgãdo mẽbres istoꝝ patoꝝ colice passiõi dicẽs. q̃ medcie soluti ue uentris que debent istis exhiberi debꝫ admiscere aliud in quo sit uirtus uomitiua ne medicia ꝓpere descendere de stomacho anteq̃ suã perficiat operationez imo equenf in ipsa duaꝝ medicinarum uirtutes ⁊ ꝓficiant uentris solutiua suã operationem ⁊ uomitiua suaz operationez. Et ꝓ declaratione istius regule dubitatur

TRIUꝫ in paratis colirice passioni sit ꝓmiscenda medicina uomitiua cũ solutiua uentris. Ad parte negatiuã arguitur. Illa nõ sũt ꝓmiscenda que faciunt eũonem laboriosam ⁊ ptur bant operationes. Sed ista sũt huiusmõi ergo ⁊c. Ꝟ3 ator patuit. ã. ubi dictum fuit q̃ positio medicinaꝝ soluentiũ diuerso tpe ob istaz cãm est mala. ⁊ minor p3 quia ista faciunt diuersos motus. una uomitiũ alia fluxum Cõfirmat Illa ꝓmixtio est agitatiua ⁊ turbulatiua que de facto facti motus in cõtrarias ptes. Sed ꝓmixtio ad modum Aui. est huiusmõi ergo ⁊c. Ꝟ3 minor p3 i littera Nam Aui. uult q̃ equaliter misceatur uomitiuũ cum solutiuo ita q̃ uterq̃ ꝓficiat operationem suam. Sed nõ perficiunt he due operationez nisi per motus in contrarias partes. ergo o3 q̃ p mixtionẽ sequat motus in partes ꝓtrarias Secundo principaliter arguit sic. Illa permixtio nõ est facienda in talib⁹ corporibus que est cã maioris eũonis. Sed hec dicta est huiusmodi ergo ⁊c. Ꝟ3 ator ꝓbatur. quia i istis ꝓbibet molificatio pp superfluitatem fluxus ⁊ ꝓhibetur exhibitio medicine solutiue supra capl̃o tertio ꝓpter eandẽ cãm. Sed in illis in quibus ꝓp̃ farmacum timet

de supfluitate fluxus seu cuonis nō est facienda
pmixtio medicine que sit cā addendi in fluxu. er-
go talis pmixtio nō est faciēda in istis. In op-
positum est A. hic. Pro dubio nota p̄mo q̄ p pa
tos colitice passioni illos intelligimus qui habēt
stomachum t intestina lubrica t nō aliud. I No
ta scōo q̄ nomitiuū t solutiuū pmiscceri equalit̄
p̄t intelligi duobus mōis. unus est q̄ tam fortis
medicina solutiua ponatur q̄ nomitiua. Ali⁹ mo
dus est q̄ sint mixta ꝓportionaliter ita q̄ nomiti
ua p suaz uirtutem inclinātez sursuz ꝓhibeat de
scensum nimis citz farmaci ad inferiora. t hoc
mō intelligit Aui. Nota tertio q̄ utraq; istox p
ficere suaz operationez p̄t intelligi duplicit. uno
mō ut sonant uerba. s. q̄ solutiuū solvat uenirez
t nomitiuz faciat nomitum. Scōo mō q̄ utraq;
uox pficiat operationez suaz. s. illā quā medic⁹ in-
tendit in hac pmixtione. t hoc est q̄ solutiuū tra-
hat materiaz t faciat fluxū uentris, t q̄ nomitiuz
detineat solutiuz in stomacho p suuz motū sur
sum elevatiuū. t hoc mō intelligit Auic. Nota
quarto q̄ in istis patis colitice passioni est timor
de supfluitate fluxus t timor est de defectu. Naz
quia intestina sunt lubrica t stomachus timet ne
debilietur t postea recipiat nimium de materia t
sint cā fluxus. Et quia nō retinens aliquā medici-
nam tanto tempore q̄ sufficit trahere humorem
peccantez. ideo timetur de defectu operationis me
dicus ergo p̄mo nō addit i mollificatione t si po
test abstinere. Quito noto q̄ dato farmaco de
cuius solutionis supfluitate nō dubitetur aut mi
nus dubitetur ad faciendū qđ opetur qđ intendi
tur t qđ humorez attrahat medicus pmiscet no-
mitiuum in tanta q̄titate q̄ eximet q̄ nō fiat no
mitus sed retentio solutiui. t eo mō q̄ una ab ip
sis sequat operatio ultimata. s. fluxus. t due imedia
te quaz una est retentio solutiui in stomacho t alia
est descensus debito tempore ad intestina. Et per
hoc p̄z respōsio. dicendus q̄ pmixtio ista ad mo
dum Aui. est rōnalis t facienda in istis corpori-
bus. P̄z et respōsio ad argumenta. Nam non fiet
conturbatio t nō fient isti duo motus humorum
hoc ciz mō t in tali ꝓportione miscētur ille me
dicine qđ unuz faciunt motum humoris. p̄z etiaz
ad scōm principale respōsio. q̄ retentio debito
tempore medicine bene cōditionate nō facit flu-
xuz augere respectu debiti si esset debite q̄titatis

Trauli. Modo declarat p̄ unū signuz quedā corpora esse pata coluri
ce passioni ad sensuz datuz. dicens q̄ trauli sūt
pati colitice passioni. Et ideo plurimi eox nō to-
lerant fortem medicinaz. patio aūt est pp reuma
tismos suox capitum. Dbi nota q̄ trauli sunt
illi qui sunt impotentes ad exp̄mendū hanc syl-
labam tra. t hoc pp sue lingue t nervox humidi
tatem. cuius signuz est qđ in pueris queufaz nō
sint exiccati et est difficilis prolatio. Nota scōo
q̄ plurimū cā nimie humiditatis talituz nervorū
t humiditas cerebri. Ex quo p̄z q̄ illi urplurimū
incurrūt reumatismos. i. fluxus materie de capi
te ad stomachū. Ifte aūt humide materie debili-
ant digestivaz t retentivaz stomachi t intestino-
rum. t ideo faciunt ista membra suscepiua ab alijs
Dnde ypo. scerta pricula dixit. Trauli a diuina ma
xime capiuntur longa. Sequit scōo q̄ istos di
cit patos colitice passioni qui sūt habentes lubri
cum stomachum t intestina nō ꝓpter sumēdo co
liticam passionez ut diximus i capō tertio supra

Sequitur tertio q̄ nō solos traulos sed quos-
cunq; alios quos cognoscimus habere uentrē lu
bricum cauere debem⁹ a fortib⁹ solutiuis. Du
bitatur tamen hic. utrum quēadmodū in patis ad
fluxum pmiscemus nomitiua ita in patis ad vo-
mitum pmiscenda sint secessiua. t dicit Dyn⁹ q̄
sic per similem rōez. Ego aūt puto q̄ p nomiti
va intelligimus illa que agitant uersus supa⁹ ue
bi gratia. Decoctio raffani aut seminis eius. non
autez illa solutiua de ꝓprietate quox est cū vio-
lentia trahere ut dicitur supra. t sic puto q̄ cū no
mitiuo. eius qui facile uomit pmiscendū est. quod
ꝓhibeat uomitū. quod multo melius fit cū stipti
cis t rebus boni saporis q̄ cū solutiuis. Et ideo
infra in capitulo. de uomitu nihil dicemus.

ex causa preterea. Ponit secūdū can.
dicens q̄ una cā est timorosa da
re solutiuuz uentris fece i intestinis exīte sicca t
ideo oz ut fex illa aut cum clysteri eūetur aut cuz
aliquo iuuamento mollificativo sicut uerbi gra caulitz
aut galli aut mercurialis aut volubilis aut pru-
nox aut cassiafistula t talituz lubricantiuz. Causa
autez p̄me patis can. est quia fex sicca opillās inte
stina t nō exiens celeriter est cā q̄ mali humoris
t agitati quos oz expelli nō expellunt. Et iō q̄ris
regargitant ad suptora. s. ad stomachū t sūt cau-
sa maloz accidentiū. Scōa ps satis p̄z quia i istis
mollificātibus est ꝓparatio intestinox ut p ipsa fa
cilius fiat trāsitus t nullo mō fecez retineāt imo
p ipsa habilitēr ad motuz t exitum. Clystere aūt
conueniens est q̄ materia est in inferioribus in-
stinis. Mollificātiua i potu q̄ in suptioribus. Et
clystere est securius. t si oz reiterēt. Acuta autez
clysteria cōmouendo celeriter feces sunt in casu
isto periculosa faciendo intolerabiles dolorez.
Debent esse ergo mollificatiua ut dicitur tertio te
gni. Et dicitur et xvi. tertij t.

balneuz quoq;. Ponit hic can. tertiū in
usu balnei. t sunt quatuor regu
le. Prima q̄ ingredi balneū aliquātis diebus an
teq̄ sumatur medicina uentris solutiua est ex eis
que preparāt bene nisi aliquid ꝓhibeat. Secūda
regula est q̄ oz q̄ inter ingressum t stationem in
balneo t hausum medicine quuz tempus inter-
veniat. Tertia regula est q̄ nō debet ingredi bal
neum postq̄ medicina est assūpta quia balneum
trahit materiam ad exteriora t nō est bonū nisi ad
constringendū uentrem preterq̄ in hieme qi tūc
nō est timēdū ingredi primā cassā balnei tali mō
ne calor balnei impediat attractionem farmaci p
suam tractionem ad exteriora. sed bene iuuat ad
mollificandum. Quarta regula est q̄ aer illius q̄
sūpsit farmacuz debet esse calidus pauca ui calī
ditate ita ut non faciat sudare nec turbet corpus
faciēdo estuationez. t causa est quia aer hoc mō

calidus est ex preparatorijs. Vbi nota q balneū de quo hic loquitur est balneus aque dulcis t in usu eius ante farmacus est utilitas subtiliādi humores t utilitas apiendi vias t utilitas mollificandi intestina t stomachum. t ideo si aliud non fuerit ꝓhibens erit de bonis ꝓparatorijs. Dies autem ubi debent esse secundū halitabacem duo aut tres aut quattuor. Et in hoc dicūt stare in arbitrio boni medici scām qualitatez corporis t humoris. Impedimenta aūt ꝓsum balnei possunt eē multa ut alima syncopis plurima plenitudo cōgelatoꝝ in capite humoꝝ epilensia t similia. Rasis autez sexto cōtinentis auctoritate Hal. dicit hoc mō. Aliquātis diebus. Scōa regula clausit duo. primū q statim egredienti balneū nō debet dari medicina. Scōs q paruū debet interuenire tēpꝰ. Causa primi est ut quiescat motus ad exteriora t corpus reficiatur a tedio balnei. Causa aūt secūdi est ut medicina detur anteq̄ humores iteꝝ coagulentur aut ubi in duren̄. Et si queriꝰ q̄ntum tempus debet esse inter balneū t potionez medicine dico cū Rasi sexto cōtinentis q debet eē media hora. unde dixit. dico ideo utēdū esse balneo ante laxatiuū spatio medie hore. Causa tertij est clara quia trahendo ad exteriora impediret opꝰ medicine. t ꝛō cōstringit. Aer aūt temperate caliꝰ ita ut nō fiat sudor nec estuatio est de bis que pmittūt medicinas t humores tenet būidos t poros apꝛtos. t hoc voluit quarta regula.

fricatio quoq;. Iste est quartus can. in quo dicit Aui. q fricatio corporis t inunctio ex oleis ꝓparāt corpus ad acceptionem farmaci subtiliando humores t mollificando vias.

Cum autem aliquis. Hic ponit can. limitatos ad quasdā corporis maneries. t diuidit in tres sicut tres regulas ponit scōa ibi. Fastidius. tertia ibi. Illi uero q̄.

Dicit pmo q ille q̄ non est assuetus assumere farmacum ita q nō scimus quo tolerat operationē eiꝰ melius est q medicus nō det medicinas bonas t optimas virtutes. Et cū ē clara satis supra.

fastidium. Hic est secūdus can. qui cōprehendit quinq; dispōes corporis quas si habeat assūpturus farmacū aut aliq̄ eaꝝ oꝝ pmo illas corrigere. Et sūt fastidiū viscositas humoꝝ tensio ypocūdrioꝝ. inflāmatio in interioribus t opillatio. Corrigūtur aūt quinq; ad satorijs hic narratis. s. nutrientib⁹ humectantib⁹ balneo regnte. Dimissione eius quod monet q̄a motus impedit digestionez. t dimissione eius q̄ inflāmat t ꝓcipue pp periculum de putredine aut opillatione. Vbi nota pmo q p fastidiū intelligere debemus repletionez cibi facientē nauseā aut abbominationez cibi. Sed tensio sub ypocūdrijs significat humores grossos viscosos in venis primis qui sunt rami porte t q ipsi uēiosānt Inflatio i interioribus aut est cū apostemate aut sine apostemate collecto in uno mēbro determinato. Et tu ex hoc vides q in oibus istis casibus est aut humoꝝ crassitas aut uiaꝝ clausio. Vnō p regulas supra positas ista sunt remouenda ante dationez farmaci. Scōo nota q Aui. hic dedit ea que hec corrigant nocumēta ut cum istis. s. cibo mollificatiuo t balneo t quiete t dimissione in flamationez facientiuz pp periculoz dictum t cum hoc resoluentiuz subtile t dimittentium grossum tamen q̄z ista nō sufficiunt. Vnde t a quarto ō regimine sanitatis i habentib⁹ crudos humores secūdū. pmas venas dedit dyarrhon pigeon simplex. In habentib⁹ aūt scoz venas ulteriores dedit dyarrhon pigeon farmacoluz. In his aūt qui habent in totius ambitu hoc dedit dyacalamentū. t ita medicus q̄z facere debz. Nota tertio q dicit inflatio in interioribus. t pōt dici inflāmatō Nā utrq; idicat q nō fiat fortis laxatio cum farmaco quia motus inflāmat. Et quia habentiū apostema in interioribus difficile est soluere ut dictū est in precedenti capīo. Et ponit hec sniā a Rasi sexto continentis auctoritate Ha. in hac forma in questionibus affortismoꝝ. dicit q si uolueris sequi laxationem nō debet fieri laxatio in quibus ē morbus de satietate nauseatiua t de nutrimētis grossis t viscosis t in quo fuerit extensio in locis que sunt sub ypocūdrijs aut inflatio aut si loca ipsa fuerint intense caliditatis. aut si in aliqua pte uenerit apostema aut būores grossi aut si meatus fuerint opilliati.

illis uero. Hic est tertius can. in quo edicit q illis qui bibūt aquas stantes ut puteales t lacunales t similiter patientib⁹ splenes grossos fortes medicine sūt necessarie. Causa est clara quia illi habent grossos humores cūados t ideo indigent farmaco forti iuxta ea que dicūtur in cōmento affortismi melācolicoꝝ tē.

cum aliquis. Hic ponuntur can. de his que facienda sūt post assūptionem farmaci t pmo de faciendis ante cōplementū cūonis. scōo de faciēdis post cūationez. Scōa ibi Oportz prie terea. Prima diuiditur in tot ptes quot sunt can. Primus ergo can. est de usu sōni post assūptōnē farmaci. Et dicit q si medicina est fortis melius est q dormiat supra eam anteq̄ operetur quoniā melius opabitur. t si est debilis melius est q nō dormiat quoniaz digereret eaz si dormiret super eam. sed postq̄ medicina ceperit opari melius ē ne dormiat quocūq; mō fuerit siue fuerit fortis siue debilis. Causa pmi ē ut medicina dēū actue traz reuocato calore ad interiora p sōnuz. t scōo quia humor melius trahitur ad medicinaz. t tertio quia humor corrigit p calorez retractum ad interiora. Et quarto quia malicia uenenositatis medicine mitigetur a calore naturali fomficato i sōno. Quinto ut quiescat homo ab abbominatiōe sapōris medicine qui cū eructuat p suuz saporē surgit ascendit ad os. Et a doloribus pp stupefactionem sensus in sōno. Causa secūdi dicti est q medicina debilis digeritur a nostro calore t nō operatur ut medicina postq̄ digesta est. Sed si dicatur contra quia in cura egritudinuz capitis ꝓcipitur sōnus post medicinas debiles ut pma tertij capītulo illo. Cum materiam purgare tē. hic dicit q medicina pōt dici debilis aut fortis duobus modis Vno mō in cōparatione ad cūationez quā hēt

facere ⁊ hoc mō illa que p̄ pos euacuat aut humo
rem magis resistentez dicitur fortis. Secō mō in
resistendo calori naturali trāsmutāti ipsaz. ⁊ hoc
mō loquif Aui. hic. Accidit aūt uplurimuz q̄
medicine que sunt fortis uirtutis in eū ando eraz
sunt fortes in resistendo calori ⁊ indigestibile⁹ ſz
tamen nō semp. unde lz aloes sit de debilitter sol
uentibus fortiez tamen resistit calori ⁊ ꝓhib. sui
dissolutionez ⁊ corruptionez ⁊ cōuersionē i cho-
lum. Aui. uero loco allegato p̄ma tertij precepti
sōnaz sup debiles mō p̄mo tamen sunt fortes ad
sensum Aui. hic. Cā aūt quia nō est dormiēdum
postq̄ medicina incipit opari est quia ex sōno im
pediretur opatio. Naz materias ad uentrē ⁊ inte
stina delatas uirtus sensitiua nō peteret. Et sic ſ
stimularetur expulsiua. Accidit ēt q̄ musculi nē
tris qui iuuant. ad expulsionez sunt tūc ꝓhibi ab
opatione. ⁊ hoc intelligaf ubi nō intenderemus
ad restringendū. Quod si queratur utq̄ completa
opatione farmaci sit dormiendum dictum est in
precedenti capitulo.

ampliuſ -Ille est secūdus can. q̄ caz ali
quis bibit medicinaz nō statim
se debet mouere ad hoc ut calor circūdēt medici
nam quonīā si calor nō operur in eā ipsa nō opa
bitur i materiaz. ⁊ constat q̄ hoc est uer de medi
cinis attractiuis in potentia. sed que sunt attracti
ue actu nō oz q̄ calor agat in eas. Bonuz est ſ
sup illas quiescere ne expellanf cito a corpoꝛ ut
melius trahant.

odores quoq;. In isto can. docet can. fa
ciendi q̄ medicina melius retinea
tur. ⁊ sunt quinq;. Primus est q̄ olfaciat odo
res prohibentes nauseā. sicut est odor mente ⁊ ru
te ⁊ apij ⁊ citroniox ⁊ boli aspſi aqua rosa ⁊ aceto
pauco ne. ſ. aque rose occulteſ odor. Secūdus ē
qō si quis terretur ex odore medicine tunc dum
ipsam bibit constringat nares. Tertius est q̄ si
quis abhorret medicinā in sapore masticet prius
paz ex tarcon ut soi oris uirtus fiat stupida. Quā
tas est q̄ si quis timuerit nomere constringat. ex
tremitates cum strictura dolorosa. Quintus est
q̄ in isto cāu bibat sup medicinaz aliquid stipti
cum sicut citroni succū aut aliud Circa p̄muz di
ctum nota q̄ ex odore delectabili ꝓhibeſ abbo-
minatio. ⁊ cā ē quia odor subordinatur gustui ⁊
abbominatio ⁊ eius ꝓhibito fit ꝑ habitudinem
ad gustum ⁊ sequitur multitudinez odoris. No
ta secō q̄ hic ponūtur plurima ut eligatur illud
quod pacienti est placidius ⁊ cōmodius. unō po
nuntur calida ⁊ frigida in littera Circa secūz pa
ter cā. Circa tertiū nota q̄ tarcon est herba simi
lis multū saturegie ⁊ ibimo in sapore ⁊ ē calida.
in ea tamen est uirtus quedam stupefactiua ut di
citur secō can. capto. ꝓprio. ⁊ est infrigidatō que
dam. Et quo datur intelligi q̄ stupefactio sua est
ꝑ ptem frigidā in eo sicut in filonio ⁊ tyriaca no
ua. Sed utq̄ calidaz possit stupefacere est qūo
alia. Circa quartuz dictum cōstat q̄ dolor faē
minus sentire nocumentum medicine iuxta affo.
Duoꝛ doloꝛ ēē. Circa quintū nota q̄ dū ali-
quid de substantia medicine abbominabilis ad-
beret meri melius est sumere abstersiua ⁊ statim
consequenter adhibere stiptica.

medici Dat modum consequenti sumendi
pilulas ad ꝓhibendū abbominatio
nem ⁊ sunt quatuor mōi politi. primo q̄ inuol-
uantur i melle. secō q̄ sup ipsas proiciat mel aut
zucharuz coctum ita q̄ fiat eius tunica sicut in co-
riandro confecto. tertio q̄ ex ceza ⁊ oleo fiat eis
tunica. ⁊ dicit notanter cum oleo quia si cera pō
tur sola pilule nō operf quia cera ñ facile dissol-
uitur. sed qñ est cum oleo facile dissoluitur. quar
tum est q̄ os repleatur aqua uſ aliquo alio licut
iulep. aut uino ut possint pilule cum illo trāsglu-
ti. nam tūc transglutientur omnes et nō ꝓcipieſ
medicine sapor.

et oportet. Docet qūo sumiſ apozima
⁊ qūo pilule. dicens q̄ apo-
zima sumatur tepidaz ⁊ pilule cuz aqua tepida. ſ.
lenis caliditatis ⁊ hoc quia frigiditas impedit opa
tionem medicine attractiue. Per opizima ergo i-
telligе omne quod i forma liquida sumitur i quo
uirtutes medicinaz cōtinentur ⁊ debet sumi cali
dum ⁊ nō tepidum quia tepida dissoluunt robur
uentris nisi intendamus uomitum.

frigiditas Preterea. In isto gaſo pōt
quedā resistentia uomitui licz
etiam alias habeāt utilitates. ⁊ sunt tria. Primū
est q̄ si stomachus aut pedes sūt frigidi calefiāt
cum igne ⁊ pānis ⁊ aliis mōtis ⁊ fricatione. Secū
dum est q̄ cum fuerit sedata aia eius. ſ. cuz abbo
minatio uel subuersio aie cessauerint bonum est
ut paulatim moueatur leniter ambulando ut mo
ueatur medicina ad fundaz stomachi descendo
⁊ ꝓhibeatur uomitus. Post hoc ēt est iuuamentū
cōmouendi leniter humores. unde facilꝰ trahū-
tur a medicina. Tertium est q̄ interponat quāꝭ
dam horis bibat ex aqua calida supple nō mul-
tum sed paz ita q̄ nō liquefaciat medicinā ⁊ ex-
pellat ipsam ⁊ q̄ nō debiliter eius uirtutem nisi
fuerit in hora qñ necesse est ut stringatur uenter.
Et addit q̄ in aqua calida est uirtus debilitandi
maliciā medicine. Dbi nota secō tniaz Ypo. ⁊
Gal. secō regimitis acutoꝛ q̄ sepe cū ē fortis ab
bominatio uel fit inclinatio ad uomitum accidit
rigoꝛ ⁊ frigus extremitatuz ⁊ fit in calor retracto
ad cor ꝓp cōpassionez stomachi tūc ergo calefiāt
pedes ⁊ stomachus ut trahatur calor ad exteriо
ra ⁊ ad stomachum. naz nimis debilitaref stoma-
chus a farmaco si calor naturalis nō resisteret
⁊ debilitata supiori ptе sequeref uomitus ⁊ alia
mala ut pz. Dynus aūt uult q̄ hoc tempore ca-
lor trahit ad interiora ad expellendū nocuum ⁊
q̄ ꝑ calefactionez istoꝛ locoꝛ ducitur ad exterio
ra unde nō expellit. ⁊ uult consequenter q̄ i hoc
casu stomachus est infrigidatꝰ quo ad ptes exte-
riores non quo ad interiores ad quas calor est at
tractus. Et tu dic isto mō si placet. Circa secun
dum nota q̄ hic motus nō fit in principio ut na
tura benc amplecteturꝭ farmacum. Sed cū taz se-
data est aia nec tantuz timetur de agitatione far-
maci quia descendit ad fundaz conuenit motus
de quo dixi ꝓp cāz dictā. Circa tertiū dubitaf
de aqua

de aqua calida sumenda in potu videf q̄ non sit uer quia ypo. t G. scdo regi. acu. uolunt q̄ post potum farmaci alius potus interdicatur. Secundo quia post potum apozimatis t liquide medicine nō videf q̄ faciat ista aqua nisi nimiū molli ficare t sic ad exitus accelerare medicinas. Ad dubium dicim⁹ q̄ post assūptionez medicine tria consideramus tempora. Dnū est tēpus dum actu eūat t nō incipit supfluere scōz est tēpus antеq̄ incipiat eūare. Tertium est tempus q̄n sufficienter euacuauerit. In tertio tēpore nō est dubiuz q̄ ꝑ uenit potus aque calide t i notabili q̄titate ut lauet corpus a farmaco cuius nō indiget eo t faciat residuz farmaci expelli t frangat maliciam suam t potentiaz si qua remāsisset. Et esse debet aqua potus q̄ brodiuz. In scdo tēpore. s. dū euacuat nō est aliquid in potu danduz nisi forte ꝓciperet eius opatio futura uiolenta t fortis nimis tunc eis dandū est satis de aqua calida ut frāgat uirtus eius t eliq̄m t expellat. Sed si medicia ñ dat signa supfluitatis t difficultat opatiōis nō ē aliquid potus danduz. Et hoc uolunt Ga. t ypo. scdo regimi. acu. In ꝑmo aūt tempore. s. ante cpationez farmaci cōuenit potus pance aque calide ad tres intentiones. Una pōt esse ad liquefactionē farmaci ut fortius suas spēs multiplicet t attrahat. Et hoc nō cōuenit nisi farmacū sit sūptū in substantia dura. Scda intentio pōt esse ad debilitandū suam maliciam licet nō intendam⁹ debilitatē solutionis ut si nimiū inflāmaret aut exicaret. t hoc cōuenit liquidis t duris dūmō maliciam habeant. Tertia intentio est ad deponendū ptes eius a supfluo ꝓprie stomaci. t ista pōt cōuenire oibus. t de ista ꝓprie loquit Aui. licet alias non neglexerit. Et debet aqua ad has intentiones data esse pauca. quia nō intendimus q̄ expellat medicinaz aut eius attractionē debiliret. In tēpore eim ultimo multa debet esse. t sic ꝑ argumentoz solutio. Pro his aūt sensib⁹ expositis textus est Rasis scdo cōtinentis dicēs auctoritate Ga. ca° scdo capl'o de morbo acuto. Si dederit alicui sebricitanti laxatiuū uoluēter in potu cū scamonea aut elleborio aut similibus da ei in potu post illud de aqua ordei aut ō similib⁹ nutrientib⁹ quoniam inducit illud medicinaz ad fundū stomachi t lauando quod adhesum fuit ysofago de eo t ori stomachi in bibendo quod nō noceat eis confert maximam utilitatē quoniā indiget febricitas mūdificatiōe stomachi. sed quotiēs incipit laxatiuuz agere noli dare de huiusmodi rebus ne icidat laxatōz. medicinā. Pōit regulā i qua

qui autem docet cōuenientē dispositionē stomachi i sūmēdo farmacū scōz naturaz. Et dicit duo. primū ē qui uult sumere medicinā solutiuā si ē calide cōplexiōis meli⁹ ē q̄ ꝑmittat potū aliquē qui sit sicut aqua ordei aut succus granatoz. ut aut dicat ul'r in stomacho ꝑmittat nutriens subtile t leue. Qui aūt nō habet aliquā taliū dispositionū melius erit eā ieiunus bibat

Circa hunc can. nota q̄ stomachus inuenit ieiunus in duplici dispositiōe. una est q̄n mēbra trahunt ab ipso ꝓpter inanitiōez t ista est hora sanis. Alia est q̄n mēbra uicina. s. epar recipiūt ab eo chilū de ꝓpe' t pax ante ita q̄ nō attrahit tūc dicendū q̄ ꝑma dispositio nō est cōuenies ei. stomacho ad sumendū farmacū solutiuum. nā nimis amplecteref ipsū t nimis alteraret mēbra attrahentia aliquid de subst̄ātia farmaci t uirt⁹ stōachi nimis debilitaref t stomachus nimis dissolueretur. In hora aūt secūdo loco dicta stomach⁹ est uacuus a cibo sz fortis nō resolutus nec debilitat⁹ ab attractiōe membroz t ideo medicina satis debite ab eo circūdatur ut possit cōuenienter alterari t seruari t ibi nō est cibus inuolues medicinā ꝑbibens eā ab alteratiōe quā habet facere in humorem nec mēbra ipsā trahūt. Stomachus etiā est satis fortis ut ꝑcepto nocumēto expellat ipsum t deponat ipsā faciliter deorsū. His aūt omnib⁹ casib⁹ est meli⁹ sumere medicinā stomacho ieiuno q̄ aliud nō impediat. Sed cū stomach⁹ est calide complexiōis cum est uacuus timetur ne a farmaco quod etiam est calidum nimium calefiat Similiter si sit debilis quia rare texture timendū est ne farmacum nimis ipsum debiliret cū occurreret sibi nudo nō coopto a cibo t ne nimis resolueret ipsum. Et similiter q̄n stomachus est debilis t ideo in illis cāsibus oz aliquid esse in stomacho ꝑ quod resistat malis dispōibus farmaci. Tenuis tū debet esse digestionis ut nō distrahatur a farmaco anteq̄ digeratur t nō cōuertat in malos hūores. Et attende q̄ t qualitate opponat qualitati stomachi. quia si stomachus sit calidus opponatur cibus frigidus plurimū tū quia farmacum est calidū oz cibum esse frigidum.

plurimum Preterea. hic ponit ꝛgulas supius a ꝛpe ānī dicēs q̄ plurimū illi q̄bus dantur medicine ꝛpe estatis uenūt ad febres t ideo supple cauēda est t hoc est dictū in precedentibus.

oportet Preterea hec est secūda pars secunde partis principalis huius capituli in qua docet quid faciendū sit postq̄ medicina sua cōpleuit opationē. Et diuidit in duas partes. primo enī facit hoc. secundo redit ad iungendū plures alios can. tam de faciēdis ante farmaci potum q̄ de faciendis post. scōa ibi. Quidā etiaz in ꝑma ponuntur duo can. Primus ē q̄ potatoz medicine nō debet bibere nec comedere donec medicina suaz ꝑfecerit opationem. nec etiam q̄diu medicia opatur dormiat nisi uoluerit q̄ restringat opatio. Sed si stomachus nō ꝓtolerat stare sine cibo t potu usq; ad cōplementū opationis aut quia stomachus est coleric⁹ aut quia ad ipsum cito properat colera aut quia multū abstinuit a cōestiōe t toleranit famē tūc def pax panis infusi i pauco uino anteq̄ uēter soluat sup medicinā q̄n b⁹ ē fōrasse ex eo q̄ adiuuat medicinā

Secundus can est q̄ anus nō debet lauari cū aqua frigida sed cū aqua calida. Circa partes ꝑmā ꝑmi can. nota causā canonis esse q̄ cib⁹ assumptus obtūdit medicine uigoē ꝑmixtus cum illa. Secūdo q̄ can. cōuenies melinat stomachū t intestina ad retentiōez. Tertio si miscef cū medicina periculū est ne medicia impediat eius digestionē uno sū cā corruptiōis eius. Quarto ne būo-

res attracti cibū alterarēt. Quāto si de cibo attrahaf aliquid dubitandū est ne cū illo de medicina aut ō humorib⁹ malis attrahaf ad venas. Certo qz medicia erit cā electiōis cibi ad intestina aīi digestionez. Sed tu posses querere b c quō cognoscā ꝙ medicina cōpleuit suā opationez. Respondetur per signa supra posita in p̄cedenti capl'o s. si rim t sōnum t mutationes egestionuz t eruz sumens nō sentit in eructatiōe saporē medicie ut prius. Sed circa tertiaz partez can. nota ꝙ si stomachus est colericus aut si patus est ut ad cum in uacuitate currat colera timendū est ne farmaco cōplete opatione nimiuz exiccaret stomachus t traheret humores acutos q̄ postea faceret dolores t syncopim t alia mala accidentia. Et ideo oportet q̄enire cōplementuz opationis farmaci in cibando ut resistatur causis humor coleri coz ad stomachuz t malis effectibus huius causis. Similiter si supra fuerit medicina sup fortē famez timendus est in expectatione complementi opationis ne debilitatio nimia accidat. Etiam qa natura est auara timēdū est ꝙ ñ p̄mittet humores euacuari t ꝙ stomachus sic caliditate exacuta nō actuet farmacuz debite nec inclinet ad ipsum expellendū. Et ideo assūptio panis cibi confortatis primo ꝓhibet accidentia que essent in corporib⁹ istis maiora p̄ nocumēta in eisdez corporib⁹ sequentia cibi exhibitionez. Cū hoc ēt adiuuat ad hoc ut melior fiat medicine opatio qz stomach⁹ nō ita retinebit medicinā nec ita alterabit qualitate intensa nec ꝓhibebit humor exitus. Et stomachus fortificatus ante in tempore solutionis iuuabit ad expellendum. Quia uero dicit ꝙ detur panis infusus uino. cā est quia p panem diu stat ibi materia p quā stomachus nō est auarus t ꝓhibetur uini nimis cita penetratio. Per uinū aūt fit ꝙ corpus cito confortaf t ꝙ panis eliquatur.

Vtr̄ melgna p̄t dāla aīz vine ut ꝓpria

Dix aūt dāda sit medicina cum uino solet hic queri. Et dicit Dynus ꝙ in bis in quib⁹ é stomachus debilis t cōueniens. in aliis aūt non ex cā hic posita. Et ego puto ꝙ Dynus dicat veritatem ubi uinuz daret cā nutrimenti t medici a gratia soluendi. Sed si uinuz detur ut adiuuans uirtutez alicuius medicine nō uideo quare repugnaret plus de uino q̄ de aqua zucchari cuz qua datur urbit. Similiter si medicina sumaf non solum intentione soluendi sz etiaz alterandi ut deferatur medicina ad locum puto uinuz adiungi q̄ uenientez. Vnde Rasis quarto almāsoris quia ꝙ medicina de aloe mirrha t croco sumaf cuz uino albo t odorifero. Et in cā de reubarbaro non p̄mittatur quin detur cum eo paz uini albi odoriferi. Circa scōz can. nota ꝙ in extremitate intestini multotiens remanet post medicinā aliqs humor imbibitus aut aliqua pars medicie que multotiens stimulat t sunt cā qñz tenasmonis. Ideo lauandus est locus cōpleta opatione. Sed cum aqua calida quia melius abstergit t quia frigidū est inimicuz ano t calidus amicuz ut dicit quinta pricula affozismoz. uidet tamen Rasis sexto continentis alio mō intelligere t aliaz dare cāz. unde dicit auctoritate Ba. sexto epidimiaz ꝙ sumens

Hō ꝙ ꝓtio ēst dubia dan aīz vine

Hō ꝙ ꝓbibitio ingressus stomachi vino multum

Cauza ēt ondonis

laxatiuuz debet lauari aqua calida eo qō confert adiutorium in lauando. Sed si secūdū laxationē fuerit superabundans lauandus est cum aqua rosata. hec Rasis.

Quidam etiam. In ista pte pōit plures cas. de faciēdis partim ante farmaci assumptiōez t prim post t prim simul. Et hic ut non uideo ordinem. Sed dividitur in tot partes quot sunt can. Primus can. est scōm quosdā ꝙ pill'e que sunt dande cum apozimatibus sint de emogeneis uel similibus in euacuando ut uerbi gra. pill'e que euacuam coleram detur cū apozimate fumiterre. Sed pill'e que euacuāt melācolia cum apozimate epythimi. Et que cūant flegma cū apozimate alicuius qō sit sicut centaurea.

Hō ꝙ ꝓtio

Circa can. nota primo ꝙ multis de causis dāntur pill'e cum apozimatib⁹ sicut multis de causis medicine miscent adinuicē. Nā qñz cōmiscent ut una corrigat nocumentū alterius aut ut adiuuet uirtutē suā aut ut deducat ad determinatum locū aut ut faciat ipsā magis acceptabilez lz ad p̄mum hoc posset referri. qñ ergo hoc aut melius reperimus in apozimate aut apozima est placidius tūc nos damus pill'as cū apozimate. Ego aūt utplurimū do pill'as cum apozimate ex alia causa. Nā qñ intendo dare apozima qō ꝓpter unā rem ingredientez est abbominabile. rem abbominabilē pono in pill'is t reliqua do in apozimate. D. g. si dandus est agaricus cum decoctiōe ficuum t rerum pectoralium t cū māna uel pulpa cassie. Ego dabo agaricum in forma pill'ata t reliq̄ in forma potabili. Vltrotiens etiā intendimus ꝙ attractio fiat a lōginquo. Et tamen idigemus aliquo potu non. n. a ꝓpinquo p̄miscemus apozima t pill'as. Vltrotiens etiā intendimus humoris quādam mollificationem cum apozimate ut facilius trahatur. ꝓpter multas ergo causas dant pillule cū apozimate. sz qñz talia apozimata sunt solutiua qñz nō. maxime autē sunt solutiua t qñ intendimus ꝙ ex ambobus sit medicina una solutiua et nō putamus solas pillulas sufficere. Secūdo nota ꝙ farmaca qñz dantur in pillulis qñz in potu qñz in cōfectione uel electuario qñz in pulueribus uel in trazeis. Causa autē est dispositio patientium qz quidā non tollerāt potare quidā nō sciūt deglutire pillolas. Quedā autē medicine sunt ita abbominabilis saporis ꝙ ab aliquo uix tolerarētur. Itē t est magis considerāduz que dant i forma solida diutius morantur anteq̄ dissoluantur unde multum possunt attrahere. unde ad hoc cōfert figura rotunda. Et ideo pillule dantur qñ intendimus a longinquo euacuare apozimata qñ de ꝓpe. cofectiones t pillolas quando mediocrē moram querim⁹. Quia ergo pill'e dant plurimū ut moram trahant cōtingit apozima debet sequi pillulas notabili tempore postq̄ supte sunt ut nō ꝓhibeant operationez earū a longinquo. Et ideo Rasis nono almāsoris capl'o de melācolia dat pillulas in quibus ponitur agaricus tribus horis ante decoctiones epithimi. Et ex isto patet solutio ad questiones hic moueri solitas. s. qñ dz dari apozima cum pillulis. Dzuz simul aut ante aut post.

Nas

Nam uehementiū ēst. dandū post sed qñq magis qñq minus scōz uarias intentiones. Canonis aūt ueritas est quia si pūre sint unius humoris euacuantur et apozima alterius. tunc adozima p̄ dictuz nō sufficiēter iuuabit ad attrahendū humores cōmotuz pūres imo inchoabit nouū motum agitatiōum. et ideo erit inconueniēs talis ꝓpositō.

Cum autem. hic ponit can. de ꝓparatione quoxdā corpoꝛuz respectu quaxdā medicinaꝛ dicens q̄ cuz uolueris eūare corpus siccum daraz carnez habēs cū medicina forti sicut est elleborus et sibi similī tūc uehementer stude i humectando ipsuz cū nutriētibus uncuosis. Et iste can. quasi uirtualis est ille aphorismus. Ad elleboros bis. Et rō est quia hec corpora si nō p̄humectentur nō habentia de humido multuz quod trahatur ad medicinaz quod sit cā eūonis medicine diu tenebunt medicinā intus et sic accidentia sequentur fortia. Scōo intex̄ pcipuuz est ꝓp fortes exiccationem elleboꝛi ne uncurrant spasmuz siccuz nisi sint humectata. Et nu hic nō intelligas solum nutrimētuz uncuosuz sed qđ sit multuz et quod quiescat et breuiter alia faciat p̄ que corpoꝛ multiplicat humiditas.

Et ad ultimum. hic docet succurreꝛe medicinis fortib⁹ qñ supant et faciant accidentia fortia. Dicens q̄ qñ medicine sunt fortes ad ultimuz. s. ultimate malicie cuz sint multi timoris sicut uerbi gratia elleborus et mezereon cl laureola et alscebrā. i. esula et alij uitiali uenenosi eorū impedimentum cum supat remouet Rayb. Dbi nota q̄ uitiali ut dicit Serapio est nome cōmune ad oēs medicinas lacticinium habentes. Sed talium quedaz sūt uenenosa sicut mezereon et elleborus et alscebrā. i. esula et multa caccpucialiuz genera. quedā aūt nō sicut nobilis minō. Aui. hic loquitur de uenenis et alijs medicinis similis malicie. Scōo nota q̄ he medicie sunt magni timoris pp suaz uenenositatē et pp uiolentiaz sui opis et pp uenositatez p quā agitatā et generatā ab eis uel ex eis faciunt ascendere malas materias supinos. et sic non mouens eas motu ordinato sed turbato. Et pp suaz exiccationez et caliditatez p̄ priam nocet neruis pp quod timetur i eaꝛ operatione de spasmo. et pp motū materie multe uiscose cum uenositate agitate quasi subito ad intestina faciendo dolorez cōstat q̄ mouent ad intestina illud quod est difficile ex intestinis expelleꝛe et hec oia dedit Aui. intelligere in littera. Tertio nota q̄ iste medicine dicunt supare corpus qñ ex dolor uel agitatiōe uel uentositate uel caliditate aut exiccatione sua ipsuz nimiū ꝑmutarēt ita q̄ intenderem⁹ ad illaꝛ uirtutes extinguēdas et qñ ita est tunc dicit Aui. q̄ impedimētuz illaꝛ tollit per rayb. et littera exterior exponit q̄ est lac acetosum. Et Simon ianuensis in sinonimis dicit q̄ est lac acetosum. et probat hoc per Rasim nono almāsoris capl̄o de cura dyabetis ubi dat rayb.

Et practica greca conespondēs almāsoi loco illius habet lac acetosum. Dyn. mi non acceptat hoc quia lac acetosuz est constrictiuū et cōstrictiua non debēt dari ad remouēdas medicinaz uiolentaz malicias. Ego mi ꝓmo non uideo q̄ absolute dicaf q̄ restringat fluxū. Sed aui. dicit q̄ restringit fluxum colericū et sanguinē. Sed hoc erit magis extinguendo q̄ ꝑ stipticitatē et ipsemet Aui. dicit q̄ lac acetosum in corpoꝛib⁹ calide cōplexionis sepe lauat uentē dato ui q̄ pstringeret stat q̄ suis alijs qualitatib⁹ ita extinguat illaꝛ medicinaꝛ malicia q̄ cōuenit. dicit enim Dyo. q̄ illud qđ confert est aqua lactis ꝓpria cū melle et pauci salis unde ipa lenit et abstergit et est cā expulsiōis medicine. Sed nescit utꝛ sit rayb uel aliud rē.

amplius medicina. Ponit can. aliū de faciendis pp quoddā accidens Et dicit q̄ multotiens medicina diminuit suū odorem in stomacho et est ac si medicina remānsisset i stomacho. et medicamen huius accidentis ē aqua ordei que dictuz odoreꝛ lauat et aqua est melioꝛ eoꝛ que sumūtur in potu ad hanc cāz. Dbi nota q̄ eoꝛ que sumūtur in potu pp nocumēta medicine quedā dant ad frāgendū acuitatē et malicia medicine quedā dant ad expellendū medicinam cito a corpore. Eoꝛ aūt que expellūt quedā sūt labricatiua quedā cōpressiua quedam lauatiua. Dicō illoꝛ que expellūt meliora sūt lauatiua. nā cito educūt et cum hoc relinquūt poꝛos apertos. Sed lubricatiua et compressiua multos relinquūt poꝛos obstructos. Aqua ordei ergo in isto gradu bonitatis est ꝓponēda et ultra hoc sui frigiditate et humiditate extinguit malicia medicie. et ió ipsa est de melioribus que sumūtur ad talem malicia remouendaz. Scōo nota q̄ odor medicie pcipuuz remanet quia pars aliqua adhesiua uillis stomachi et est ac si medicina remansisset ꝓpinqua ad abbominationez et agitationez stomachi sequentem et forte aliquid facit de fluxu et cōmotiōe humoꝛ. Dicit ergo Aui. q̄ hoc est remouendum p abstersiua.

cuqz tempus. hic est alius can. in quo dī si plongaf tempus et medicina non incepeꝛit opari si poꝛes nihil facias. s. si nō cogeris nō agas. Si aūt cogeris aut ꝓpter festinātiā infirmi aut q̄ aduenit tepus cibadi aut poꝛissim⁹ aut ꝓpter aliā causaz q̄ times q̄ nō inducat alia qualitatē ex diuturna mora melius exit ut bibat aquam mellis aut siꝛopum eius idest pōt sumi cū ea et aliquibus secum decoctis p̄ uarijs intentionib⁹ aut aqua in qua resolutum est nitruz et ista est ad incitandū ad expulsionē et incidendū materias uiscosas aut supponaf suppositorium aut fiat clistere rē. Et sunt clisteria diuersoꝛ modoꝛ aut purgatiua aut abstergētia aut caminātia aut acuēcia et cā istoꝛ est clara. Nam cause ꝓpter quas medicine nō operantur sunt angustia canaliū aut naturalis aut accidentalis. cōplexionis malicia aut ꝓpter uicinitatē egritudinis. Naz in habentibus paralesim aut apoplexiam uie medicinaꝛ ad suas materias trahendas angustiant ꝓpter egritudinē et ꝓpter hoc accidit q̄ si sit difficile facere q̄ uenter curzat. i. fluat. accidit etiaz istis q̄ sunt debilitati nerui et musculi in utraq; istaꝛum egritudinum. Et ideo sedatio stimuli est minoꝛ et similiꝛ uiaꝛ expulsiue obuiator rē. Et in

nota de his infirmitatibus ꝙ oz in eis fortes ad bibere medicinas.

duas pcte ea. In isto can. dicit ꝙ cõiungere duas medicinas in uno die est timorosꝰ z extra rõem de soluentib⁹ uentrez. z hoc est bituz. ō. z itelligaf de medicis solutiuis datis i dosi integra. nam timor ē de supfluitate fluxus.

omnis quoqz medicina. Hic ponit alium regulā dicēs ꝙ eis medicina ppria alicui humori qñ nō inuenit ipsuz aut inuenit ipm in sao cõtrario ptrahat z facit ventrē. i. soluit uetrem cū difficultate. Lā aūt dicta est supra qñ nō inuenit. Sed qñ inuenit ipsum infusum in suo p̄trario. Lā est qz cõtrarius humor resistit eductioni humoris ppriꝫ illi medicine quia nō pōt euacuari ille humor quē respicit de ppꝛietate nisi ꝓmoueat z agiet illū in quo est infusus.

omnis pteretea. Hic dat regulā de modo eūandi humores p̄ medicinas que solū unū respiciūt de ppꝛietate. z dicit ꝙ eis medicina in p̄mis extrahit humorē qui est ei ppriꝰ. deinde illū qui est post ipsū in multitudine z subtilitate z in reliquis hoc ordine nisi in sāguine. Naz licet sanguis post aliuz humorez in ordine sequeretur in multitudine z subtilitate ut post coleraz tamen natura nō pmittit ipz euacuari quia recōdit ipsum usqz ad ultimuz tanq̄ humorē digniorem. Ex istis pz ꝙ post eūonez humoris p̄cipaliter intenti a medicina duabus de cāis pōt unus humor aliqñ precedēz in eūone. una est qz in se sit facilis mobilis quia subtilior aut ampliꝰ in quātitate. Scōa quia minus a natura retinetur. Et pp̄ hanc scōam cām accidit sanguinē ꝙ semp est ultimus z pp̄ primā melācolia debet esse ultima. Et hoc pz scōo ꝙ non semp idem humor sequitur imediate humorē ppriuz uni medicine in eūone cum superfluit. nam qñ iaz a scamonea eūata est colera cōtingit ꝙ non statim flegma sed melācolia eūetur ubi melācolia fuerit humō praua z magis molestās uirtutez q̄ flegma. nō obstante q̄ flegma esset subtilius z ampliꝰ q̄ tatis. Ulterius nota ꝙ nō solum seruaf ordo in rebus dictis. s. in subtilitate multitudine z maiori conatu nature ad ipsuz expellendū si et i ppinquitate ad uias ductuz. unde multotiens cōtingit ꝙ medicina solutiua colete prius euacuat flegma si fuerit in intestinis z stomacho quia natura ibi pcipit nocu nemō tunc pgit contra id qō i sto⁹ ptinet z illō expellit ita ēt i supfluo opatōe pōt ptingere ꝙ flegma exit multū i uentre uicinis intestinis z ñ colera. uñ post melācoliā medicia de ppꝛietate illius eūatiua flegma z nō colerā et a euabit z hoc pōt sumi a serapione sexto breuiarij. Et quibus pz ꝙ plurimū eriaz humorib⁹ habēbus admixtē ꝓportionē quā debēt habere i corpore sano i istis quatuor. s. in subtilitate multitudine incōuenientia ad naturā z in existentia in debitis locis medicina colete euacuatiua de ppꝛietate z nō flegmatis ad modū loquendi medicorum. Primo euacuat coleram z si excedit in ope supfluendo post secūdo loco euacuat flegma. 3° melancoliā quarto sanguinē. Illa autē que ē flegmatis euacuatiua. p̄mo euacuat flegma secundo colerā tertio melancoliā. Illa aūt que est euacuatiua melācolie. p̄mo melācoliā eūat. secūdo coleram tertio flegma. ultio sanguinē. Et hūc ordinē inuit Auī. hic z Hal. tertio de simplici distinctiōe quarta capō ultio. Cum aūt nō seruaf talis proportio qz aut unus est plus ꝓportionaliꝫ augmētatus ꝙ alius aut qz unus est factus bonibilior alio aut qz unus esset ingrossatus z alius subtilis uno respectu eius quod debet esse i sano. aut qz unus esset ꝓpinquior uijs ductuū nō esset ita cōuenies hos ordines nō seruari ut est dictū imo qñz sanguinē p̄mo educi qz esset tante d scōueniētie ꝙ natura tempiaret eius expulsionē z non egeret nisi pauco adiutorio in aptione uenarum aut i mutatione. Et in ex dictis multas tales uarietates cōprehendes posse accidere ut quotidie notat experientia. Ultimo nota hoc uezificari de medicina uicini humoris z nō plurimū de ppꝛietate eductiua nam agaricus qui purgat coleram z flegma nō est dubiuz ꝙ primū euacuat multotiens flegma z nō colerā. Sed pro clariori declaratiōe cāꝝ hoꝝ dictorum dubitatur.

TRIUMZ quando medicina datur in minima quātitate uel quonta alio modo superflue euacuat euacuato humore qnez de ppꝛietate respicere debeat alios humores euacuare. Ad primi negatiuā arguit p̄mo sic. Sicut se habet magnes ad ferruz ita se habet medicia ad humores quos de ppꝛietate debet euacuare. sz qualitercuqz fortificata uirtute magnes nō attrahit nisi ferrū. ergo a simili qualitercūqz fortificata uirtute medicine nō attrahet nisi illū humorē quem de ppꝛietate respicit z sic nō habebit alium euacuare. Scōo sic. Si medicina supflue eūans attraheret humorez quem nō respicit de ppꝛietate ut uerbi gra. attractiua colere cū supfluit euacuaret flegma sequereſ ꝙ cum eūaret flegma ad huc deberet eūare colerā. consequens est falsum z cōtra experientiaz. z pbaf cōsequentia. quia qñ medicina eūat flegma ipsa est potens ad attrahēdum ꝙ suaz ppꝛietatez z magis habz attrahere coleram ꝙ flegma. Aliter eiz nō ꝓfuo illaz eūasset Et ibi est etiā colera eque bene approximata. Ergo illaz eūabit. Consequētia pz cuz toto antecedente excepta hac pte ꝙ ibi est colera qñ iaz supfluit eūo z ꝓuertatur ad flegma. quod pbatur qz i nulla dispōe possibile ē corpꝰ ab aliquo quatuor humoꝝ integre eūatuz esse stante uita ut patz scōo elementoꝝ B. quia sunt corporis elementa

In oppositum tri z ꝙ eūentur alij humoris ordine supradicto est Auic. hic in tertio. z Hali. tertio de simplici loco. allegato z Auezoys quinto colli z omnes medici. z patet per experientiam.

Pro dubio est notandu ꝙ medicinā euacuate ord ne predicto qñ supfluit est notū z cōcessum ab omnibus sz in cā z modo quo faciat est differentia inter Hal. loco allegato. z Auerzoim quinto colligit. Nā Hal. uult ꝙ medicina post ꝙ euacuauerit humorē quē respicit de ppꝛietate non trahit aliū p̄ ppꝛietatez attrahendi sz est cā euacu

ationis

ationis alioꝝ humoꝝ qꝫ remanet virtus eius ut aliquid adhereꝫ orificijs venaꝝ ꝛ sui mala qualitate stimulat primo virtutez expulsiuã venaruꝫ Secũdo qꝫ apertu orificia illa ita ꝙ remanẽt magis laxa ꝙ debent esse efluit humor cõtentus in eis sicut fluit ab aliquo uase liquor facto i eo foramine. Et tertio qꝫ pp multam expulsionẽ facta debilitata est cõtentiua venaꝝ. Et quarto qꝫ farmacum ꝛ humor currens p orificiũ venę ꝛ p venam alterat venã ad malã qualitatẽ ꝛ omnis mala cõplexio debilitat illud cuiꝰ est mala cõplexio ꝛ ideo sequitur exitus alioꝝ humoꝝ ab illo quẽ medicina attraxit quos tamen humores medicina non attrahit nisi per accidẽs qꝫ ẽ causa ꝙ venę nõ retinent ꝛ ꝙ expellũt humores. Et ꝙ hec sit mẽs Gal. pꝫ textu de simplici loco allegato cum dicit ꝛ omne in euacuatione eius qõ euacuaꝫ olo ex humoribꝰ qui nõ sunt propriꝫ medicie nec cõuenientes ei ꝓsideraꝫ in ea cõprehẽsio est in tribus rebꝰ quaꝝ una est debilitas venaꝝ ꝛ alia est amplitudo orificioꝝ venaꝝ tertia est mordificatio medicine solutiue. Et sic pꝫ ꝙ Gal. nõ ponit medicinam p aliquã virtutem trahere talez bũo ré p se ſz ꝙ est accidentalis cã illius cõnis. alĩ etiam scõz ipm sola mordicatõ sufficere ad hãc eũonez. ꝛ si uene sint fortes ꝛ orificia nõ magis apta oportuno. Cã aũt ordinis in tali cũone scõz Gal. maxime cõsiderata sunt subtilitas ꝛ grossities ꝛ debita uel indebita bũoꝝ habitudo ad corpus uel maioritas aut minoritas cõuenientie cũ virtute corporis. unde in fine capituli ita dicit. Cã autem pp quaz qñ isti humores euacuãnr ẽ eoꝝ euacuatio scõz ordines quos diximus sũt tenuitas humoꝝ ꝛ grossitudo eoꝝ ꝛ addito ꝛ diminutio in properate cuiuscunqz eoꝝ cuz corpore ꝛ cõuenientia ipsoꝝ ad ipsuz. Et ego addidi multitudinez ꝛ paucitatez supra ad specificandũ illũ modum cõuenientie. Nam multoties qñ excedit mensuram p hoc est disconueniens ꝛ paucus licz nõ sit ita conueniens sicut mediocris tamen natura magis conaꝫ ad illum retinendũ pp priuatiõnem. ꝛ Gal. hec cõprehendit sub cõuenientia. Addidit etiaz ꝓpinquitatez ꝛ distãtiaz a loco a quo fieri debet eũo ex auctoritate Serapionis. Et potest hec positio ꝓbari p rões ambas facias ante oꝫ p quas ostenditur ꝙ hic motus fit nõ trahendo te proprie medicina. Et tunc statim sequit ꝙ ea que eũatur est habilior ad motuz pp subtilitatez aut quia nimis a natura retinetur. Auerroys aũt quinto colliz capꝰ. xiiij. dicit tantũ esse unum attractiuaz cõiter humoꝝ nõ a ꝓprietate. Dicit scõ ꝙ ꝓprietas gĩa exempli trahendi coleram nõ est in scamonea p se quẽadmodũ est ꝓpietas attrahendi ferꝝ i magnete imoo ꝙ hanc acquirat a calore nostro. Tertio dicit ꝙ hanc ꝓpietatez nõ acquirit in quacũqz ꝓpitate exhibita. Sed in dosi debita sub qua est expertuz ipsam purgare coleram. Et ideo cũ queritur que sit cã eũonis alioꝝ humoꝝ ab illo ꝰ cuius ꝓpietate est ut animabatur a medicina. Respõdent ꝙ hoc est p ꝓpietatem illam acquisitã illi medicine date i hac mensura gĩa exempli. que est ꝓpietas respiciẽs omẽs humoꝛs. Cum eiz humores sint unius ꝓpinquitatis nõ est longinquũ talem ꝓpietatẽ cõiter respicientez oẽs humores inuenti i medicina. Et qñ hoc mõ datur i mensura multo maiori ꝙ sit debitum nõ acquirit illi medicine talis ꝓpietas limitate respiciens coleram. unde loco allegato dixit Respõderi debet ꝙ ille calor quẽ habz medicia purgatiua p quez attrahit nõ habet eum solutz p se uel in se cum actu sicut est adamas quod attrahit ferꝝ p solam formã specificam quia nõ acquirit ipsum calorem nisi in ꝙpitate determinata in illa. ꝛ preterea qñ recipitur alia ꝙpitas indeterminate nõ stabit in tali ꝓpietate. Et sic pꝫ ex Auerroi ꝙ talis medicina qñ datur in ꝙpitate excedẽte ñ acquirit illam ꝓpietatem. Unde patꝫ post subdit ergo attractio medicine nõ est ꝓpia alicui humori nisi p cõparationez determinate in illa medicina ꝛ nõ in omni accidente quia qñ egreditur ab illa ꝙpitate tunc trahit solum illud quod trahit p attrationem. Contra tamen hunc moduz arguit sic qꝫ ex hoc sequitur ꝙ medicina attractiua melancolie si daꝝ in supabundãti dosi ita ꝙ habeat supflue euacuare debet primo cũare coleraꝫ post flegma post melancoliaz. cõsequẽs tñ scõm est cõtra experientiam ꝛ contra gal. tertio de simplici medicina capitulo allegato ꝛ secũdo ỏ clemẽtis ꝛ ỹpo. in libello de humana natura ꝛ ꝓsequẽtia tñ ꝓbaꝝ qꝫ medicia exhibita nimia nõ acquirit illã ꝓprietatẽ attrahendi determinatũ humoꝛẽ ut dicit Auer. ergo euacuat in ꝓncipio sue euacuatiõis ꝛ in fine semp humoꝛẽ aptioꝛẽ ad motũ. talis aũt nõ est melãcolia ergo nõ trahit in primis melancoliã sed coleraꝫ que est mobilior. Et ꝓp hãc rõez puto Auer. nõ ita intelligere ut uident sonare uerba. Aut Gal. melꝰ dixisse ueritatẽ. Dicit etiam Auer. ex suo motiuo uelle ostendere ꝙ nõ semp ordo dictus saluaꝝ in supfina eũatiõe imo ꝙ medicina melãcolie euacuatiua euacuat cõuenientẽ flegma. Et ante Auer. aliabas secundo practice ꝛ baly in commento hoc uoluerũt ꝙ ꝓprietas que acquirit qñz respicit illum principalẽ ꝛ aliũ sibi uicinioꝛẽ. modo flegma est uicinius melãcolie ꝙ colera que cõuenit in qualitate actiua ꝛ illa in passiua ꝛ sequẽtes hãc uiã de ordine fundantur sup dicto ỹpo. in libello de natura humana cum dicit flegma cũ sit frigidũ ꝛ uiscosum uiolẽta tractari euacuatiua melãcolia ꝓprie sequitur ista. Et ego hoc secundũ non puto uerũ cum uideamus in tali medicina ꝙ ꝓmo trahit melãcoliã ꝙ non faceret nisi p ꝓpietatẽ ipsaz respiceret. nam per cõmunẽ prius alij fuissent euacuati. Preterea cõtra hoc est Ga. ꝛ fere omnes medici. ꝛ ideo hanc auctoritatẽ intelligo nõ ꝙ una medicina uiolẽta euacuata melancolia euacuet postea flã. Sed ꝙ requiraꝫ uiolentia farmaci pro melãcolia euacuanda. secũdo requirit uiolentia pro flegmate qꝫ est in secundo loco resistentie humoꝝ qui farmaco cũant. Ex quibꝰ cõphẽdet potes ꝙ ego ꝛ i cã eũatiõis humoꝝ ꝛ i ordie hũoꝝ in euacuãdo se quor Gal. ꝛ uidet in hoc addendũ in eius explanatiõe ꝙ in farmacis solutiuis nõ solum inuenit uirtus solutiua humoris ꝓprij sed generaliter ꝙ

spicies humorem omnes bona qua est actuata Sed rñ due tales sunt in medicina ꝓmo attrahit. illuz quē a ꝓprietate respic t. e postea cum efficiat ꝑ generalez virtutem omniū humoꝝ attractiuā habit alios cōcurrente in aut venaz expulsiua ꝓpter nimium aut in ultime debilitatis egredientibus humorib⁹ a venis sicut in corpore mortuo. Causa aūt quare pono hāc virtutem attractiuam est qz nō video quomodo data⁹ med c a solum colere a ꝓprietate eductiua t data medicia solum a ꝓprietate flegmatis eductiua t medicia solum melācolie eductiua que sint quelibet pars Tertia pars dosis unius eōrum isti humores. Et si dicerent ꝙ se illa eductiua colere non operatur nisi quia attrahēdo iuuat se nō solū infrigidando uiz natura stimulando venas maxime cū unū ab epate alium a splene aliū a capite eūat. tunc eiz in tali mēbro deret inferri vis a qualibz medicinaz t maxime cuz mēbra sint distantia ad que nō oportet ire aliquid de medicina nisi qualitative. Et ad argumenta respōdeo. Ad primū ꝙ nō est simile de magnete quia i magnete nō est nisi virtus respiciens rem unā. sed i medicina est virtus cōiter respiciens plures humoꝝ acquisita tamen a nostro calore actuāte eā iz nō sit inconuenies medicinam aliquā attractiuā esse in actu ualez. sicut dicit galie. textio de simplici capl'o penultio. Et q̄le puto medicinā fuisse sanguinis attractiuā ō qua loquitur galie. in libello de farmacis ꝙ rusticus cōsideras porcellos sup herbā quiescētes a quibus riuoli sanguinis ad herbā dirigebātur t postea dando boibus interficiebat eos de qua Consiliator loquitur differentia. cclxiij qō multū p paduanuz territoriuz inuenit. Ad scōz argumentū cōceditur ꝙ medicina colere eūatia cōtinue dum eūat alios humores supfluendo eūatet coleā ni si ad ta naz eius paucitatez ueniret ꝙ reliquum natura nimio conatu retineret Cā hoc ꝑz ꝙ i certo cāa natura plus conat ad coleā q̄ ad certuz sanguinem. retinendū. t ꝑz ꝙ nō oz totali et oēs alios humores esse euacuatos cū sāguis euacuatur. Et hec de questione sufficiant.

amplius cum. Docet ꝓparare quodaz corpora ad accipiendum med cinam. t dicit ꝙ cū timor fuerit ne accidat nausea aut sincopis post q̄ biberit medicinam oz ꝙ fiat ut ante assūptionē medicine daabus uel ūb⁹ ouis cibus uomat cū aqua raffani t comedat raffanū

Vbi nota ꝙ iste canon nō est seruandus in eo in quo timetur uomitus ꝓp superiorem ptē stomachi debilitatem t in quo timetur cursus colet ad stomachū. per hūc eiz usuz uomitus plus timendus est ei q̄ de illis accidentibus. Si sūt quidā homines robusti stomachi in quoz stomacho adhereat aliqua mala mā uiscosa t ꝓpe in ore de qua timetur ꝙ assūpto farmaco agitetur t inde ꝓcedat ad uomitum t inde accidat sincopis. in istis ergo uerificatur canon auic. t rō quia ex hoc uomitu removetur cā illoz accidentiū. Ō sīdicaf ꝙ ex hoc uomitu preparatur ut facilius uomat ut dictum est supius. ergo nō est talis ꝓmittendus cum intendimus prepare ad fluxum ut hic. Sed cum intendimus prepare ad uomituz. Dicitur ꝙ usus ad uomitum cū facili uomitu de se ꝓparat corpus ad magis uomendū. qz aūt cōingat per accidens ꝙ magis prepat ad eius ꝓhibitionē patet quādo p ipsuz eūatur humor in ore stomachi qui erat causa inclinationis ad uomitum. unde uomitus uomitu curatur. t in colirica passione precipitur uomitus. Ad primum istoz intendit auic. cum dicit leues uomitus prepare corpus ad mouendum. Sed in isto can. loquitur auic. de secundo mō in quo est ꝙ uomitū ifluxum leuem remotis ꝓparationis ad uomendum.

oportet preterea. In isto can. Auic. dicit ꝙ in cibis illoz qui debet sumere medicinam non dz poni multum salis. Sz in dices contra. Sal ꝓparat ad opus farmaci eliquādo humores incidēdo ffata t fluxum faciēdo.

Vic dicitur ꝙ multitudo salis multuz ē exiccatiua t presertim stomachi t intestinoz t ideo ꝙ hoc stomach⁹ fit paratus ledi a farmaco. Accidit̄et ꝙ sal est stipticū t ꝙ resoluit t induras sub stantiam stomachi t intestinorum que omnia pl⁹ impediūt q̄ iuuāt eliquatio incisio t incitatio ad expulsionem facte ab eo nā multum ergo salis debent capere in cibo illi qui sunt sumpturi farmacum.

multociens quoqz. Vic docet Auic. succurrere quibusdam accidē tibus que supueniunt sumptioni farmaci. Dicēs ꝙ multotiens ex hausta medicine infirmus pueniat ad nauseam aut angustiam aut sincopim aut tremorem cordis aut mordicationē ventris t fūt quinqz accidentia. Succurrit aūt eis cum uomitu qz aūt cum potu rerum retentiuaz desuper medicinā qz cum potu aque ordei ut soluatur malicia medicine t laueatur illuo quod fuit retentum in intestinis ubi primo uides ꝙ hec quinqz accidentia sanit sunt nota nisi de angustia quid sit nō multū clare dictuz est supra pp quod nota ex gal. primo ꝓnosticoz. Angustia eni est accidens in quo infirmus non inuenit situationē neqz figurationē in lecto suo. t tunc manifestum est ꝙ sincopis t tremoris cordis cū est nocumentū factuz cordi aut p cōmunitatē aut p essentiā. Angustie aut cā pōt esse ista eadē t pōt esse ex mala qualitate humoꝝ in uenis t uisceribus existēdus qr sup quocunqz membro quiescat infirmus cū ad illud concurrerint humores ꝓnocumēto illi cōmun cato nō pōt amplius sup illud quiescere. Sed cā nausee est agitatio partis superioris stomachi t mordicationis in uentre t intestinis aut sunt causa humores accensi illuc attracti aut uētositas aut qualitas farmaci. cāe aūt uomit⁹ sunt omnes supradicte pp quas medicina solutiua uētris fit uomitiua ut feces sicce angustia canaliū debilitas superioris partis stomachi t alia ibi dicta. Nota secūdo ꝙ in istis facere ut uomāt est remedium manifestum nam quia nocumentum est in superioribus t est magnū quāto celerius fiezi potest debet farmacū eum tu t hoc fit celerius uomitu t hoc uult Mesue in de consolatione medicinaz ꝙ qū alia nō sufficiant melius est ut uomitu expellatur

pellatur. sed tamen nisi accidentia sint valde terribilia pus sui alia tentanda ut farmacum aliquid operetur. quibus nō cōferentibus administrare nō minus. Ad uolendum autez artificialiter occurrē oz distinguere cās et accidentia que sequūt. Nam qñ cā nominus est fex sicca in intestinis primi debet clysterē unctuosum illā fecem euacuans. et qñ cā est opilatio dēt aperiua. Si patet infirm⁹ accidentia tanto tempore si est ex uiolentia farmaci detur aqua calida hora post horam aut aqua ordei. Nam ista faciunt illa que intendim⁹ in isto cāu q sūt remittere malitiam farmaci et ipsū lauādo expellez. Si aūt fuerit ex uentositate dent carminātia uentositatem. Si uero sint ex debilitate suppositis partis stomachi dent cōstrictiua et stiptica sicut citonia et mastix et similia. Si ex coxdis debilitate dent odorifera et fiant fricationes exteriores. Et hoc bene distinguit Mesue in loco allegato i distinctione ictia capl o scdo.

ille uero cuius. In hac pte ponit quedam facienda ad temperandum et removendum residuum humor et farmaci differentiam scom diuersitatē humor et complexionū Et tria dicit. primum q completa operatiōe farmaci si quis est frigide complexionis et supra in eo flegma quod ipse post talem bibat semen nasturtij ablutum ui cum oleo et distemperatuz cuz aqua calida. Scom est q si quis fuerit calide complexionis bibat psilium cum aqua frigida et cū oleo uiolarū. aut succū rabēzet cū iulep. Si uero fuerit temperate complexionis bibat semen lini. Et tu nota q i oibus istis est abstersio et lubricatio p quas removetur medicine et humoris residuum et in distemperatis operatio cum qlitate et in temperato similitudo. unde nasturtium calidū datur scorbutico psilluz frigidaz colerico semen lini tēperato seu uicio.

et autem qui. hic ponit quid faciendū cuz quis ex ope supfluo farmaci timet intestinor excoriationez dicens. q ei est dandus bolus armen⁹ cū succo granator. et debz sumere quicquid dixim⁹ post fluxū uentris et ti nō ipsum retinebit. Ubi nota q bolus armen⁹ infrigidando et cōfortando intestina est cā. pbibitōis excoriatiōis simil⁹ uinū granator. Sed text⁹ sequens est extraneus et ideo intelliga nr. pnunc sic q qui timuerit excoriationem facere debet quicqd diximus post fluxū uentris. Et hoc intelligitur si bolus armenus cū uino granator ipm fluxū non retinebit. Aliqui tñ intelligūt sic. Et si non sumat quicquid dixim⁹ tunc sumendo retinebit fluxum uentris quia nō removebit.

omnis preter ea. hic ponit aliū can. de facientibus qñ accidit febris post farmacū d cens q homini bibenti farmaciā si febris supuenit melior res est potus aque ordei. cz sirupus acetosus q in eo timet excoriatio intestinor tardādus est usqz ad duos dies uel tres donec redeat uirtus sua in intestinis. Ubi nota q aqua ordei inpriz frigida et humida opponit febri et qualitati in docte in humoribus que est calidras pp farmacuz et pp motum et repmit malitiā farmaci et abstergit humores auractos ad intestina et aperit et nutrit cum multis alijs condicionibus in febre ut legitur pma quarti et primo regiminis acu. et ideo nullus potus est melior in calu illo. Sirupus uero acetosus precipue melinpe est plurime abstersionis et alijs excoriat debilita intestia Similiter est plurime acuitatis pp accetū et illud mordet et excoriat ideo nō cōuenit dum intestina sunt debilitata a farmaco et loco opz expectare donec intestina ad suum redeant uigorē.

ille quoqz. In ista parte ponit utuz balnei p⁹ medicina dicens q ille qui bibit medicinā die secūda est intrare balneū et poterit balneū ipsuz mundare ab humorib⁹ siquid de illis est relictū. nā si uideris q balneū sit ei sapidum et delectet in ipso hoc erit signum q balneū mundificauit ipsuz ab eo quod relictum est. ētō ipsum i eo dimitte. sed si inueneris q in eo nō delectet imo in eo patit extuationez expelle eum. i. a balneo. Et ut melius ueritas istius can. uideat dubitat.

TRDUZ sumpto farmaco solutiuo balneum cōuenit die secūda cē. Negatiue arguit auctoritate Aui. in hoc ca° ubi supra dixit post medicinā quoqz quis nō ingrediat balneū quoniā trahit materia ad exteriora nec ē bonū nisi ad uentē stringendū. Secundo arguit auctoritate mesue de cōsolatiōe medicinaz inter tertia ca°. 3°. can. 3°. et sunt ibi sue rationes tres. prima est ista balneum trahit ad exteriora et i humoribus residuis post medicinā remanēt ex medicina inclinatio mot⁹ ad interiora uersus uias expulsionis. ergo hic motus phibet p balneū cz in conueniens est talē motum phibere et q aūt sit inconueniens talem motum phibere probatur eisdez rōnibus quibus pbatur q hora qua farmacū actualiter cūat. si eiz approximat balneuz balneuz trahit ad exteriora et sic nocz. quia p hoc fūt motus agitantis et debilitantis. Et cōsumat quia materiaz cūare debemus modo faciliori. Sed dum materia repit ad intestina ut tute p̄cedentia farmaci facile est adiuuare motuz suū qui habet. ergo facile p intestina cūabit. Sed cum balneo nō nisi cum difficultate trahetur ad exteriora ergo cē.

Scda rō est ista. Illa cūo est inconueniens per quaz trahitur materia de membro ignobili ad ignobile p membra nobilia trālcundo. sed hoc est huiusmodi ut dictum est supra ergo cē. Mino⁹ p⁹ quia trahit materia de intestinis ad cute a balneo et ñ nisi p uenas et cpar q sūt membra nobilia. Tertia ratio natura euacuat ex uijs ppinquioribus ergo ita debz facere medicus maxie cuz uie sūt cōuenientes euacuationi sed uie ppiquiores ad euacuanduz talē māz a farmaco derelictā sūt intestina et membra cōuenientia eductioni ergo ñ debēt cōuerti ad cutim p bal. Ité inducit duo noiamēta que fiunt p usum balnei post assumptionem farmaci. primum est q facit oppilatōes eo qz trahit māz in uenis ab intestinis. secundum q facit possidere egritudines cutis qz malā māz trahit ad cutim. Tertio qz. p farmacū illi q supfluunt manēt inflāmati et exiccati et inanti. et si post hec dispōes pseuerat ñ conuenit balneū. Et pleru

ad intrnē q̄ hic admittit. In oppm ē A. hic i lra
t probatur duab9 ratiōibus. ꝑma est illud quod
purgat humores remanētes in locis cuti uicinis
t tollit inflamationē mēbroꝝ t eoꝝ cōsumptiōz
t lassitudinē est cōueniēs die secunda post farma
com. sz bal. est huiusmodi ergo tē. minor pz quā
to alm̄soris ca. de inuamētis balnei ꝑ ꝓie scōa
ꝑmi t mator ꝓbatur qt farmacata salubr̄ ꝑ eradi
cationē fūr exiccati utplurimuz t habentes pau-
cos humores supfluos t ipsos circa cutim existē
tis ergo cōuenit eis illud p quod remouētur hu
iusmodi humores t arm pz qz i farmaco ōbue ad
ministrato ꝑ evacuatiōe utplurimuz pars humo
ris supflui dimittit cum melius sit infra subsiste-
re q̄ exquisitissime euacuare t illud paꝝ reliqui
tur circa cutim qz in locis a quibus farmacū fuit
longinquuz t minime est poiēs attrahere. Secū
do modo sic illud quod agit poros t evaporare
facit cōtemperādo caliditatem t siccitatem cōue-
nit sequenti die post farmacum quia timor est ne
aliqui humores agitati t subtiliati t aliqui vapo
res farmaci remanserint in totius ambitu quos ꝛ
mouere oz t remouentur p aperitiuum t evapo
rativum in primo. in dubio dicam de balneo t ei9
effectibus quantuz attinet ꝓposito secundo re-
spondebo scōm uiā ani. Quantuz ad primum
nota q̄ balneum cōiter sic describitur. Balneum
est corpus fluidum liquiduz q̄ corpori nostro ciz
cumferentialiē occurrens ipsum imutat actualiē
Et uidentur q̄ qui ita describunt velle q̄ balne-
um quandoqz est aqua quandoqz est uapor q̄z
est aer siue cum istis sit aliqua cōmixtio virtutis
aut mineralis herbaꝝ aut taliuz siue nō siue circa
tale corpus sit strictura a terrea artificialis ipsum
claudens aut nāl siue ñ t hoc modo terme stuffe
t aq̄ in semicupzor aer sole calefact9 t a nēto in
frigidariū uel humectat9 talia oia erūt balnea. Et
videtur mihi q̄ doctores medicie antedicti nō lo
quūtur hoc mō. naz Aui. tertia ꝑmi dicit balneū
ad noiandū bal. ut q̄ q̄ indiget bal. nō indigz eo
nisi ut ab eo habeat caliditatem t humiditatē tē-
patam. Ex quo uidetur q̄ oē balneum est datiuū
humiditatis tempate t subtilis caliditatis quod
nō facit aqua frigida nec aer frigidus exteri9 oc
currens. Quare puto q̄ limitata fuīt dicta descri
ptio oicēdo q̄ balneū sit corpus subtile natural t
humidū t ita actualiē calidum ut corpori circū-
ferentialiē occurrens sit ipsius calefactiuū. Et si
dicaī q̄ quedā casta balnei est infrigidativa puta
ꝑma ut dicit auic. scōa ꝑmi dicit q̄ ista casta non
est bal. sed sibi deseruiens. t dicitur q̄ aqua actu
frigida q̄ ꝓprie nō est balneum. Nota secūdo
q̄ cuz multiplicia sint balnea hic loquit ō eo qō
est in cōi usu t est balneuz aeris calidi cum pūria
aque calide dulcis. hoc eiz est qō absolute dicit
balneum t in quo dicuntur corpora balneari lz
impropꝛie per quādaz similitudinez dicuntur bal
neari in aqua frigida. Unde auic. post capm de
usu balnei ponit capl'z de balneo in aqua frigi-
da. Tertio nota q̄ balneum habz effectus im
mediatos sibi per se. quosdā aūt mediatos scōm
modum loquēdi medicoꝝ. quosdā uero p accūs
sine sint mediati sive immediati. t pōt scōm varios
modos sue applicationis t scōz varietatem dispo
sitiōis corporis, q̄ balneaī q̄z calefacerī ultima
te q̄z infrigidare. q̄z humectare q̄z exiccare.
q̄z repugnare q̄z macrefacere q̄z aptre q̄z
opillare t tō diuēsis corporib9 eidem corpori in
diuēsis dispōib9 est aliē t aliē administrādum ita
q̄ nullum sit corpus q̄n possit in aliqua di spōne
aliq. m9 disp̄ri tap. pxiari. Et tō cū q̄rit an corpi
ori tali disp̄ōi cōueniat balneū nō est sensus utr
qualitercūq̄z uel cū quacūq̄z circūstātia alia bal
neo cōueniat tūc eiz nulli corpori conuenit. Suffi
cit ergo q̄ cū aliqua dispōe sit cōueniens ut si di
caī si balneum cōuenit boi die scōa post sūpsum
farmacum sensus est utr in aliqua dispōe inueni
atur scōa die post assūptionez farmaci in qua si-
bi cōueniat. Et si q̄s magis realiter intelligat pot
addi ꝑ quātō farmacū die ꝑcedēti sūpserit. Nam
nemo dubitat q̄ corpore statim cibato aut intesti
nis plenis humorib9 aut supfluitatib9 aut hora
nedemenē famis nō cōueniret t si ꝑcedenti die
farmacū sumpsisset. t hec ꝓnūc de balneo. Sz ꝑ
tristione ad quesitū nota ꝑmo q̄ corpoꝝ purgato
rum quedā fūr eūata eūone eradicatiua nūdū di
cta quia totaliter euacuate humorez eradicatiue
supfluum aut q̄i quedā nō minoratiue quia mul
tum adhuc de supfluo t peccāte humore remanē-
serit. Scōo nota q̄ corpora eradicatiue bene t
actual'r eūata p cōpationez farmaci utplurimuz
nō r̄manēt bene mundata a malis humorib9 ista
patet quia melius est infra subsistēr q̄ exquisitis
sime eūare aut supflue. ergo in regali eūone cum
ut plurimū ex arte debz fieri illud quod est melī9
qō eūatur ꝑ eradicatiōe nō exquisitissime t ꝑ ꝓ
sequens aliquid de humoꝝ supfluo remanet.
Ex quo cū descriptione eradicatiue eūonis patet
illud remanens esse paucū. Nota tēio q̄ pau
cum quod remanet dz utplurimuz terminari i lo
cis i quibus minime farmacuz trahē alijs gib9 ma
gis remanet in locis dictis. Ex quo pz q̄ utplu
rimuz tale paucum remanet in ambitu tot9 ꝓpe
rium extra uenas ab alijs in locis ꝓp distātiam
grossitiem frigiditatem t uiaū ꝓstrictura minime
potest farmacum attrahere. Quarto nota q̄
q̄uis ñ oēs humores q̄ agitāī a medicia trahāī
ad intestina t cū utplurimū aliquid de humorib9
qui remanēt hoc modo agitati in sequenti die in-
uenīaī intestinis coz inuenim9 q̄z hos motus ꝑ
expientiaz quietari ut aui. uidet intelligere q̄ fūr
quietati in die secūda similiter t humores qui ad
intestina cōcurrūt secūda die dicūt differi euacu
ari. t tō in secūda die p magnā ꝑtem sui nec hu-
mores motu farmaci tendunt ad intestina nec in-
testinis sunt humores mali. Ex his r̄ndendo ad
quesitū sit hec prima cōclusio. Sūare motu humo
rum a farmaco uersus intestina nō est balneādū
nisi medicina supflue data esset aut de supfluita
te timeref. Hanc vult metue loco allegato. t ipsā
vult aui. supra in isto ca9 t pz p rationes quasdaz
positas ante oppm. Secūda cōcl'o humoribus
malis existentib9 notabilis q̄titatis intestinis nō
cōuenit introit9 balnei diuturna tamē mora paꝛz

qz mãe movẽt de mẽbro ignobili ad ignobile p locum nobilez quod est inconuenies. Ex quo patz qp ameꝯ balneũ ingrediat secũda die ille qui sũ pstit farmacũ dz sompsisse cliftere si alz hec sup flua nó cauant. Tertia cõclusio si farmacuz sup fluc euacuaret merito but⁹ nõ oz sequẽti die se cũda gratia resolutiõis ingredi balneũ qz augef dispositio illa pter naturã que est inanitio. Quar ta cõclusio post euacuationes minorauias nó oz sequẽti die secũda gra resolutionis ingredi bal. qz remanet multa mã t maius esset nocumẽtum augmẽrationis aut agitatiõis aut periculũ mot⁹ humoris qꝯ tunamẽtum resolutiõis ut pz intelligenti in hac materia. Quinta conclusio ut plurimum post farmaci eradicatiui exhibitionẽ aliis deductis causis sequẽti die secũda est intrandum bal. qz utplurimũ to talib⁹ ppe curim remãsit mã que est apta per balneum resolui t nocumẽta nõ sunt apta sequi si rationabiliter ꝓcedat quia mo tus farmaci est quietus t intestinis nõ erũt male cõrabẽdo ad cutim t hoc erit p meliꝰ aut. t qz rationes quas facit melue nõ sũt cõtra hanc intellectum ideo puto qp nõ cõtradicit aut. nec melue negaret quia secũda die post operationem farmaci non concedat bal. quod quidez di cit cõsiliator' dicta. ccl v⁸. rationes eniz non ꝓbat nisi de illo in quo humores inclinantur ex motu farmaci ad interiora aut in quo sunt humores q̃ interioribus peccãtes traherent ad eꝝ quoꝝ nul lum conuenit in his de quibus aut. loquit. t quia qui sũpserunt possunt esse ex alia causa qꝯ ex pte farmaci in dispõe ad standum in bãneo ideo di xi in p⁹ne alia causa deducta Auicenna autem qz uidit qñq; medicum posse errare i pon⁹ in bal. farmacum ad ostendendum qp hic error est pius cum faciliter euitare possit dicit modus quo id p cipere possit. Et p hoc diligẽs facil' solui tẽ.

Sciat preterea qꝫ hic ponit aliũ can. dicens qꝫ tu debes scire qꝫ in isto qui patitur intestinoꝝ de bilitatem timetur plurimũ ex medicinis solutiuis supfluitas fluxus uentris quia ꝓlongatur ei res t indigebit malis medicinis. s. inuitib⁹ ad con stringendum donec reincatur. Istius can. causa pz qz debilitat intestina in istis magis qꝫ in aliis t debilitat acquirit magna pp paucitatem. t sic é ne ẽt multo adiutoria t tẽpore longo indiget ad reductionem. tẽ.

in senibus. Alius can. in quo dicit qꝫ si militer in senib⁹ timetur nocumenta solutionis ex ipsa t cã est quia cum no cumentuz sit uirtutis debilitatio t corporis exic catio cum i fluxuz aliqui⁹ t dolens t accidẽtia re liqua t senes pp paucitatem inati caloris t acci dentalem humiditatem bẽant uirtutes oẽs debili tatas t cũ hoc ex equali debilitatione resolutiõe t exiccatione magis nocent ideo hec nocumẽta in eisdem timẽtur.

et scito. hic ꝓhibet unuz post medicinam dicens qꝫ ex potu nabit post medici nam ꝓcuinz ad febrem. Ex quo datur intelligi qñ sumitur. t est nabit succus fructuz non depu ratus t patus est ñdie t maxime cũ ex acciden tali calore t farmaco detelicto alterent t quia fa cit ẽt posse ocre t opilatiões. unde ẽ retinentur na pores medicine t de se est alterabile ad calidita tem. ideo facit in fetorem cadere.

post solutionem. Ponit can. ad remouen dũ quoddã accidens. t dicit qꝫ multoties post sl'omtaz t potum farmaci accidit dolor i epate t illum remouet potus aque calide. Et pu tandum est qõ epar non sentit nisi p pãniculũ qz dolor in hoc cãu accidẽs sit ut plurimũ a uemo sitate qua resoluta p potum aque calide remoue tur dolor.

et scito Repetit can. supradictum dicẽs qꝫ tempus in quo ascendit maior calidi tas t similitudo magni frigoris nó est tempus su mendi medicinaz. sed debz sumi in uere t i autũ no. t uer est tempus in quo nimes de mõtibus ca dunt. t post uer sequitur estas in qua nó est dan dum solutiuũ aliquid nisi subtile t debile. Et au tũnus est tempus declaratum supra in fen. 1ĉda. t cause istius can. sunt declarate sup illo affonsi. o Sab cane t ante canem tẽ. Nã in estate uirtus ẽ debilis t motus humoꝝ est cõtrarius motui me dicine t corpora sũt nimis calida t estas ꝓpter quo ad calidiorem partem est illa in qua canis ascendit. In hyeme aũt humores sũt congelati t pori nie clausi ualde ꝓhibentes resolutionem t exitum uaporis farmaci. Et quia in tempore illo ad resistendum frigori indiges fortitudine t nõ inconuenies. In uere aũt t autũno quia sũt tem pora temperamento uicina licet magis uer: cõueni unt medicine. Maz nó est corpus patum calefacti oni plurime t humores t uie nõ sunt plurimum dispositi p eũone. De uere aũt dictuz est supra. Et dicta hec intelligãtur quo ad cõuez gẽa ge neralis ꝑseruationis nõ gẽa core.

amplius naturze. hic ponit canonẽ aliuz di cẽs qꝫ nature non est facienda con suetudo bibẽdi medicinã cuz qua timeceſſe mol lificare uentrẽ quia fiet consuetudinaria t babes hoc. s. quod medicina sit cõsuetudinaria, paucies ad impedimentum mali finis. Causa can. e quia assuefiet nõ expellere nisi cum farmaco timuiã te magis qꝫ faciãt supfluitates p se t tõ qua ti mulatio nõ irritabit ad expellendũ t erit oportu num p omni supfluitate expellẽda sumere solu tiuũ t hoc dedacit ad malũ finẽ corpora nimiũ exiccãdo precipue pp epatis nocumẽtum.

unum quenqz. hic est alius can. t est qꝫ for tis medicina deiecit illum qui est ice cõplexiõis t cã est clara.

oportet preterea. Alius can. est t est. sup debili medicina non dz fieri fortis motus ne uirtus resoluat. Causa huius est qz fortis motus cũ corpus multũ calefacit resolui me dicinã t cũ hoc mouet humoꝝ ad cõtrariũ mo tus medicine t sepat uirtutẽ medicine si sit debi lis. In forti aũt medicina si fiat motus agnabũtur humores t ideo a medicia que fugat attractione sua motus humorum ad exteriora trahent t ma gis operabit.

ex medicinis In ista pte dicit q̄ viole cū zuccaro sunt medicina debilis ⁊ benedicta. Dicit aūt benedicta quia nec accidentia difficilia facit nec nocumentū notabile infert operando sicut manna cassiafistula ⁊ viole.

et ille Ponit can. de obseruātia ⁊ equalitate dicēs in quibus sumit medicina dicens q̄ in hyeme ille cui est necessariuꝫ sumere medicinā obseruet uentū meridionalem. i. sumat in die flatus nēti illū. Et quidā dixerūt q̄ in esta te est ecōtrario qr dꝫ obseruari uentus cōtrarius sꝫ hoc habet dubiū. ⁊ nō obstāte q̄ quidā aliter exponūt tñ ego puto q̄ Auī. p̄mā pteꝫ idicat absolute q̄ sumēs medicinā in hyeme obseruet uētum meridionalē ad eliquandū humores ⁊ molli ficandꝫ uiscera ⁊ uias non tñ se exponat flatui uenti sꝫ fiet in aere quē ventus alterauit. Sꝫ secundā partē. s. q̄ sit ecōtrario faciendū in estate hoc nō dicit Auī. absolute sꝫ auctoritate quorundaꝫ. ⁊ cū dicit Et hoc diuisionē habet pōt intelligi tribus modis. p̄mo q̄ nō omnes medici i hoc cōcordant. Secundo q̄ habeat dubitationeꝫ ita q̄ p̄ diuisionē intelligat dubitationē. uel 3°. q̄ habeat hoc diuisionē quia non est uer̄ de omnibus sed de aliquibus qui enim habent fortem retentiuā intestinoꝝ nō habent nec estate nec hyeme sumere farmacum in flatu septētrionis ne hoīs modi cōstringat uenirem. seo qui multū debilem ⁊ fluxibilem habent debent expectare taleꝫ diem ⁊ nō debeat mouari in flatu uenti.

erga cum Ponit aliam can. Dicens q̄ quando eger indiguit debiti solutione ⁊ supple sumpsit debilem medicinā ⁊ nō operata fuerit sic dimittatur ⁊ non magis moueat ⁊ hoc quia ille plus noceret ex debilitate que sequeretur dationem alterius medicine q̄ iuuaret ex eius assumptiōe. ꝛō dimittendus est maxime qr non multum indiget solutione. In sano autem propter fortitudinem uirtutis non est ita necessariuꝫ ut in egro quando forti indiget solutiōe quando debile non operatur non oꝫ q̄ dimittat̄ p̄mo quia timeꝫ ne farmacum forte aliquid faciat nocumē tum. secundo quia sunt ibi humores mali multū nocentes quos oꝫ euacuare.

egritudo quoq; Ponit ultimum can. quez Dyn. exponit hoc modo q̄ multotiens egritudo facit ebullire. i. facit nocumentum circa uentris solutiōnem ⁊ accidit febris. i. talis egritudo est sicut febris. Et est cum minuitio suff. cit. i. quiꝫ flobotomia excusat se ab illa solutione uentris. ⁊ ita intelligas q̄ pōt solutio uentris excusare a sl'omia ut dicitur 20ª tertij capl'o de cura doloꝝ ⁊ pnū pectoris q̄ multotiens excusat solutio uētris omni die semel aut bis a sl'omia. Ego aūt ⁊ si nō putē hanc sentētiā falsaꝫ cum puto q̄ Auic. uoluit q̄ multotiens cōtingat q̄ egritudo est cā quare uentris solutio ebulli. i. multū calefacit ac si eēt egritudo a colera cum aguntio faceret magnuꝫ calorem. ⁊ ad talem ebullitionez sequit febris que ē forte sinocha sine putredine ⁊ ideo forte in aliq̄ tali sufficit ad febrez remouendaꝫ diminutio. Sꝫ tu elige expositionem que tibi placet.

et significationibus. Ista pars ad ꝑce dentem continuat hoc modo. Cū Auic. supra determinauerit de regulis solutionis uētris. hic docet cognoscere qualescūqꝫ dispositiones ⁊ eis succurrere que uplurimū solent sequi euacuationeꝫ tales. Et quia iste dispōes sunt due. s. supfluitas fluxus ⁊ defectus. Ideo docꝫ pmo succurrere supfluitati fluxus. 2°. defectui. 1ª. ibi. Cum farmacia. Prima in duas. naꝫ primo docet cognoscere sufficientez ⁊ supfluam eōnē. 1°. docet succurrere supfluę inanitioni. 1ª. ibi. Inanitio Presens capitulū diuiditur in 2es ptes. Nam primo ponit unuꝫ signū supfluę eōnis. 2°. aliud 3°. ponit can. nō desupfluitate sed de uno alio accidente. 1ª. ibi. Qñꝫ é exitus. 3ª. ibi. Et si cui. Prima in duas. Primo ponit signuꝫ. 2°. determinationem signi. 2ª. ibi. Dextramen. Dicit p̄mo Auic. q̄ de signis quibus cognoscitur hora qua restringenda est operatio catartici est sitis ⁊ qñ solutio uentris pseuerat ⁊ non aduenit sitis non est timēdum de supfluitate fluxus. Ex quo datur intelligi q̄ sitis est conuertibile signum cum supfluitate fluxus cū conditionibus infra dicendis. Nā est signum supfluitatis ⁊ si non adest sitis non est timenda superfluitas operationis medicine. Sꝫ hec qū o limitanda sint uidebit iuxta in dubio.

uerum tamē. hic determinat hoc signum ⁊ diuidit in duas ptes. nam p̄mo ostendit quib⁹ causis cōtingit errare in iudicādo p̄ hoc signū. secūdo infert rectū modū iudicādi. secūda ibi Cū ergo. Dicit p̄mo q̄ sitis qñꝫ accidit nō ꝓpter supfluitatē fluxus uentris imo ꝓpē cāꝫ oppositionis stomachi qñ si fuerit calidus aut siccus cito faciet sitim ante supfluitatez euacuōis aut erit hoc ꝓpter cāꝫ dispositiōis medicine ut cū medicia purgatiua fuerit calida ⁊ sicca aut tertio ꝓpē cāꝫ in humore qui euacuatur ⁊ agitat̄ ⁊ ad stomachū ducit̄ ut si ille humor sit calidus ⁊ siccus sicut in colera aut in calib⁹ qualesꝫ sunt iste cause ut aer calidus ⁊ abstinere pl⁹ a potu ⁊ multa talia ut humor salsus ⁊c tūc non erit longe quin accidet sitis festina. s. ante supfluitatez imo ante cōplementū eōnis ⁊ hec sūt dicta Bal. in cōmento illius affortismi Quicūqꝫ in farmacijs. ⁊ sūt dicta supra capl'o quarto ⁊ similiter nō est lōge q̄ cū est cōtrariū baz rex tardet ad uenire sitis post initiū supfluitatis eōnis.

Cum ergo. Cōcludit ⁊ infert hic rectū modum significādi ex siti dicēs q̄ si uides q̄ sitis supfluit ⁊ q̄ uentris solutio nō est pauca cōstringe ⁊ ꝑcipue cū cā festinatiōis ⁊ uelocitatis sitis nō fuerit in uentre quoniā in hoc casu non debꝫ medicꝰ tardare cōstrictionez cū apparuerit sitis imo statim cū incipit debꝫ cōstringere uel nō debꝫ tardare usqꝫ ad aduentuꝫ sitis ergo nec pꝰ sꝫ pꝛioꝛ est melior. Circa ptem solet dubitari Utrum sitis sit signū sufficientis eōnis. Negatiue arguit̄ qr sitis pōt accidere post supfluitatem ⁊ pōt accidere ante sufficientiam eōnis ergo ñ

est signum sufficiens assūptum patet ex gal. iij^{a}. pricula aforismox cómento illius affo. Quicun qꝫ in farmacijs. t Wesue in de consolatione me dicinax distinctione. 3^{a}. capl'o de supfluitate situs Jn hoc dubio respǒdet Dy. q sitis ut pót colligi ex Wesue loco allegato accidens posł consūptionem farmaci est triuꝫ modox. Quoꝝm eiꝫ est p̄occupans t quedá subsequentis supfluitatem t quedam sequens sufficientiaꝫ eūonis. Preoccupans est aut pp qualitatez corporis quia caliduꝫ aut siccuꝫ aut utrꝫqꝫ. aut pp qualitatez medicine quia actuata a mā salsa t q̄ūlibet calida t sicca. aut pp qualitatem humoris qui euacuaī quia calidus t siccus aut amarus aut salsus. Et ista sitis p̄occupans eūonez humoris est cum anxietate t angustia Subsequens aūt supfluitatem euacuationis ē cuꝫ ariditate uel extenuatione t debilitate t tristitia t posł multaꝫ euacuatione. Sitis aūt succedēs debitam eūonez est illa que est posł notabilē eūonē cuꝫ lenitate t quiete t iocunditate. Ad ꝓpositum aute. non loquit nisi ō bacꝫ^{a}. que ꝓcul dubio sig^{a}t sup sufficientiē eūonē Quid si ꝗrat quare sitis accidit posł p̄ purgatiōez. Dicē p̄mo q quidam dicunt membra posł purgationez multū inanita esse. t ideo petiē a stomacho t trahere ab eo humidum roridum quod i stomacho extitēs est sitis p̄uatiuum Et hic modus non placet ei quia si membra hec haberent hoc esset quia humiditas mēbrox inanita esset euacuata. Wō hoc est falsum quia tunc esset supflua euacuatio nos loquimur de siti sequente sufficientem t nō supfluam. Dicit scōo q cā est caliditas t acuitas farmaci. t quia farmacum non erat multū forte non potuit in pauco tempore nec dum in stomacho esset humiditas facer sitim. Sed beñ eo purgato potuit paucam humiditatē remanentem accedeꝛ. Queriē ēt qūo sitis significet sup̄ sufficientem eūoem. videꝛ eiꝫ q in plurib^{9} non significat illō. nā ifrigidat t i eūoe frigidox būox ñ accidit nisi p^{9} supfluā eūonē i calidi aūt t i exacuatē calidox būox accidit ut dictū ē g^{o} solū significabit i tēpaī que cōsūit valō pauca ut i paucioꝛib^{9} erit uex. Et rsp̄det q hec sitis significat in his qui sūt tempamēto uicini t q illi sūt multi t plures alijs. secūdo dat aliam responsionem q signū maxime uerificatur in cōplexione frigida t humida t talib^{9} humoribus t nō sic in contrarijs. t ratio quia in illis maxime uerificaī hoc signum in quib^{9} non est apta fieri sitis p̄occupaī sed succedens t talia aut sunt humida ñ aut frigida que maxime t sunt talia t hoc uult̄ ꝑ̄ue loco allegato supra q cum stomachus fuerit positus in dominio humoꝝ pinguium uiscosoꝝ tunc sitis maxima bonitatē purgationis significat Ego quo ad hec omnia puto q sitis absolute nō sit sufficiens signum sufficientis purgationis nec supflue diminutio sed cum quibusdā conditionibus nam in corpore quod alionde nō sitiret sine sit unius cōplexionis siue alterius quando euacuatione facta mediocriter iudicium medici estimatiuū supponit sitis que nō est nisi cum lenitate t iocūditate t quiete significat bonitatē t sufficientiā purgatiōis. t rō quia si esset ppt purgōz farmaci aut humoris acuti stimulaī non essꝫ cū ista quiete quia ista duo habent stomachū inquietare t quia ut plurimum qñ facta est purgatio debite q̄ritans scōz indiciuꝫ artificiale medici euacuatus est humor colicus t cū hoc farmacum. t ideo cum est in colico sitis supuenies hoc modo significat sufficientez eūonez. Jn flaticis autem t frigidis qñ accidit sitis significat manifeste sufficientiā purgationis t significat ipsā nō esse supfluam si est cum lenitate t iocunditate. naꝫ cū medicina eūat quod eūandum nō est tā est cum āgustia t inquietudine ut dictū est supra. Jn his aūt qui ꝓpinqui sunt tempano res est manifesta. aut dicendus q sitis posł eūonez cum farmaco non paucā sed sufficientia aut supfluitatez in diuersis tm corporibus t diuersis circūstantijs. nam i calido t sicco oꝫ esse sitim validaꝫ t eūonez ñ paucam in flatico principiuꝫ sitis significat sufficientiam. nam Aut. inquit in lineā 10 medicinis medi^{o} scōz estimationez iudicij medici. t similiter in alijs cāis velocitatis t tarditatis cauꝰ in situm. t ꝑ hoc patet respōsio p̄ma t tertij. Jn 2^{a}. aūt difficultate uideꝛ mihi q farmacū cūat humidum roridum t illud quod locum eius tenet nec aliud trāsmittitur a capite t a uicinis locis. quare vꝫ significare sufficientiā eūonis. Nec vꝫ ar^{m}. euacuaī humiditas inutiua ergo eūo est supflua uel mala. nam non est aliquid babēs inutilitaꝫ in quo non sit aliquid nocumenti. v^{o}. ter. apentice. Pꝫ ēt ex dictis q in uomitu facto a solutiuo t sitis hoc mō accidens significat sufficientiā eūonis. t pꝫ cauꝰ qꝛ fames nō ponit ira signum quia inanitione stomachi non sequit ira fames nec aurabat uene t uene a farmaco debilitate qñꝫ nō ira trahunt. Alij tñ dicunt cām esse quia fames sequit cōsumptionem humidi substanꝛ quod non habet farmacuꝫ euacuare nisi cū supfluit t pꝫ per hoc solutio ad stagnamenta ante opp^{m}. patet ēt q ꝑuatio sitis significat qñ est supflua eūo minuenda quo ad minutionem cōuenientis humoris t bonā eūa t per farmacum lꝫ sorte cum ꝑuatione sitis qñꝫ superflua accidit eūo quo ad utrutem.

quandoqꝫ etiam. Dic ponit secundū stagnum supflue aut ēta sufficientis euacuationis t cū cognoscit qñ caritatiū est cōstringendū dicēs q qñꝫ cognoscit hec bona ꝑmutatoez egestionū fieri hoc modo quia ille qui sūpsit medicinā purgatiuā colez ruꝛ. t postea purgeī flegma salsum significat q eūo sufficiens t malio magis duꝫ ꝑuenit ad eūonez colere nigre ꝙ sanguis qñ egreditī est res maioris periculi. t ista hoc totū intellige tuꝫ supra scripta in ca^{o} de regulis cōibus solutioni uentis t uomitui. t tu uideꝛ q expositio Dy. est importata ibi que nō fuit ad mentē aut. de ꝑmutatione egestionū sed intelligit de ꝑmutatiōe humoris unius speciei ad humorē alteri^{9} speciei. Ratio aūt qꝛ exit^{9} colere nigre p^{9} purgationē colere rubee tit magis significas superfluitatē quā exitus flegmatis capto p̄cedenti cognoscit de ordine exit^{9} humoꝝ qñ medicina supflue euacuat nā qꝛ melācolia ē grossior flegma

re qñ farmacū non respicit illā nisi de ꝓpinquo non ingredit nisi quando plus supfluit q̄ illa q̄ cūat flegma ꝛ q3 sanguis teneꝫ ultimo ranḡ ibe saurus ió est matoris timoris ꝛ periculi q3 non exit nisi ꝓpter ultimā violentiā illatā virtuti.

Et si enim. hic ponit incidentaleꝫ can. dicens q̄ sicut post operationē medicine accidit mordicatio debet considerare illud quod dictum est in capl'o de mordicatione ꝛ.xvj^a.terti.ca° de p̄cussione aut quod dictum est supra ca° de mordicatione accidente in stomacho ꝛ intestinis.

Capitulum septimū de modo succurrēdi ei in quo supfluit ventris purgatio.

nantio superfluit.

t Positis signis supfluitatis euacuationis ventris aut existentis aut incipiētis si ulteri⁹ fluceret docet in hoc capl'o succurrere ꝛ primo facit hoc.secūdo monet medicū de p̄cautione.secūda ibi In fine capituli. Medici uero. Prima in duas nām primo uariāt cause quibus supfluit operatio medicine.secūdo ponuntur remedia.secunda ibi Cum ergo uent⁹. Dicit p̄mo q̄ euacuatio p farmacum facta supefluit ꝓpter aliquam quinq3 causaꝫ prima é debilitas uenarum.secunda est amplitudo orificiorum eaꝫ.tertia est puncura aut mordicatio quaꝫ facit cōiter omne farmacum.quarta est quia farmacum relinquit maliciam compl'onis. quinta si esset aliquid illi simile ut mala cōpl'o aut mala ercoriatio aut ulcus aut texture raritas aut puncture intestinoꝫ aut stomachi non uenaꝫ ꝛ sil'is.

Sed ut res sit clarior nota ex mesue in de consolatione medicinarum capitulo de superfluo fluxu ventris q̄ fluxus superfluit scīm tres cās in genere aut enim est causa ex parte corporis aut ex parte medicine aut ex ptē accidentiū utriusq3 istaꝫ aut una caꝫ. Si est ex ptē corporis aut uirtutum uel uenaꝫ uel mēbroꝫ expulsiōis aut humoꝫ aut oiuꝫ sim̄l'. Si ex ptē uenaꝫ aut qā sunt debiles aut quia laxa ꝛ debilia habēt orificia. Ex ptē mēbroꝫ expulsiōis quia intestinoꝫ ꝛ stomachi quia sunt hec debilia aut nimium mollificantur aut quia est de genere boiuꝫ in quib⁹ ꝓhibetur farmacum ꝓp aptitudinē ad colicā passionē uel siccitatē intestinoꝫ. Ex ptē humoꝫ ut si corpus sit positum in dominio humoꝫ paratoꝫ ad fluxum. Ex ptē autem medicine ut si est uenenosa si apta est intestinoꝫ uillis imbibi.s.minime q̄litatis si non multum correcta uel multam habeat maliciam. Ex ptē accidentium cōiuꝫ sūt multa ꝛ sunt oia que possūt facere fluxuꝫ de nouo ꝛ ꝑcipue cum exponeret se aeri frigido ꝛ uento sepiē trionali. ꝛ Avi. duas cās ex parte corporis posuit ꝛ duas ex parte medicine reliquas dedit uelligi p ultimum dictum.

Cum ergo uentris. hic Auic. exequit ponendo remedia in fluxu superfluo. ꝛ primo ponit medicinā sine timore. scōo illa in quā est aliquis timor. 2^a. ibi. Et si hec totū

In p̄ma facit tot quot remedia ponit. p̄mū remedium est q̄ ligent extremitates ꝛ manus incipiēdo ab ascellis ꝛ inguinibus descendēdo deorsum. ubi nota q̄ intē⁹ in resistēdo fluxui est i 1° casu aut remotio malitie medicine ꝓdūcūe sue aut mali effectus derelicti s. male.n. compl'onis aut ptis mordicanē. Aut 1° cōstrictio uel cōfortatio mēbroꝫ siue sint orificia dilatata siue uie ductuum rarificate. Aut 3° humoꝫ cōstrictio uel cō defatō aut alia alteratio. Aut 4°. diuersio ad aliū locum q̄ ad intestina. Aut quinto sedare agitationeꝫ laboriosam. Aut sexto cōfortare animā aut unificare uirtutem. Et auic. ad has intentiōes ponit remedia. hic aūt nō posuit remedia p eūonem humoꝫ peccātiuꝫ quia potit supfluā eūonē esse l3 ēt aliqñ ex boc sit necessariū p^m igit̄ remedium est diuersoꝫ. ꝛ debēt esse iste ligature dolorose. ꝛ cōstat q̄ ista liga° ab ascellis usq3 ad digitos ꝛ ꝓportionalit̄ in pedibus fit maior diuersio q̄ si uno tantum loco aut duobus fiat ligatio. Et tu non attendas ad illos qui uolunt ligare cruria ne materia trahat a supioꝫ ad inferiora. non trahēt ad intestina sed ab illis. Sed quer̄ quaꝫ oꝫ ꝓcedere descēdendo. Scōo quaꝫ oꝫ incipere ab ascellis ꝛ inguinib⁹. Tertio ubi debꝫ fieri fortior ꝛ strictior ligatio. Pro p̄mo nota q̄ duobus modis possunt aliqui ligaturē administrari. unus est q̄ p̄mo fiat aliqua ligatio aut iuxta inguina postea soluat ꝛ fiat alta iuxta medium cossaꝫ. Et sic soluta scōa fiat tertia usq3 ad pedes. scōus modus est incipe ab inguine ꝛ instāte postea ligatura ꝓcedere cōtinue inferius ligando ꝛ oibus ligaturis iuxta liḡaturis ꝛ utrobiq3 modus pōt saluari. ꝛ est ut his quia tūc p3 causa p̄mi q3 eius corp⁹ est tenuium mēbra intrinseca nō facile trāsmittunt ēt morbos humoꝫ est ad intestina oportet forte esse motum ad attrahendū humorem illū ad cōtrarium ꝛ tō oꝫ ut incipiat a locis satis uicinis uenis magnis. unde humores illuc ad intestina ꝛ sic ab ascellis ꝛ inguinib⁹ ꝛ postea ascēdat. Si aūt aius longe incipet forte de humore currēte non attrahēt aliquid. Ex quo patet q̄ iuxta inguina ꝛ ascellas oꝫ fieri ligaturas dolorosas quia habet fortius attrahere quā sequentē ꝛ in loco sibi longiori sequentē ne trahant a uicino ꝛ uicinis trahit ab interioribus magis.

Et in potu. Ponit secūdū remediū ꝛ è q̄ detur in potu paꝫ de triaca aut filomo. Et hic nota q̄ si dantur ad quietandū motū ꝛ inducē dum somnū ꝛ ꝓhibendū ꝛ ingrossandū humorē oꝫ q̄ triacha sit nouā in qua sit aliquid opij. Si aūt dantur ad resistendū uenenositati farmaci tūc triacha debet esse antiqua ꝛ nō noua philonium aūt nō datur ad uenenositatē ꝛ remouendaꝫ l3 ad quietandum ꝛ inducendū somnū.

Et si potes. Tertium remedium est q̄ si potes fac eum sudare in balneo aut per uapores aq̄e calide in loco suo ut sub pānis sicut cū uasis plenis aqua calida ꝛ cū uasis stagnans positis sup̄ patientē capite tm̄ exc⁹ ne aer calidus attractus ad interiora m^m debilitet calore i exteriorib⁹ tm̄ in illo casu. ut mā illa trahatur. ꝛ dicit

notanē

noranter si potes qz ex alijs cāis ista ꝓhibenť ut si esset nimiū iflāmatus aut debilitatus.

cumq3 multum. Ponit quartū remediū dicens ꝙ qn multū sudauit in balneo aut in uapore aque calide da ei ad potandum cō fricatiua ꝛ frica ipsū.ꝛ nota ꝙ fricato sit ut abstergatur sudor ꝛ possit melꝰ fluere ꝛ cōfricia danť ut confortenť intestina ꝛ stomacus.

et sint ei. Quintum remediū fuit epithia ex rebus redolētibus sc̄ ex aqua nimphaꝝ ꝛ sandaloꝝ ꝛ camphore ꝛ cum succo fructuꝫ stipticoꝝ. Et nota ꝙ ista epithia sunt ap proximāda stomacho ꝛ intestinis nō autē alijs p tibus ad confortandū ipsa ne respiciāt mā3 sed cōstrictiua alijs pnb⁹ nocerent qz ab illis expime rent mā3 uersus stomachū ꝛ ideo illi in pin qui in fluxibus uentris factū lauandas ad manus ꝛ pedes cum decoctione rosꝝ stipticaꝝ errāt uehementer unde meſue in suo de cōsolatione medicinaꝝ cap̄o de supfluitate fluxus uentris uituperat administrationem balnei cōfrictiui in hac ui tentione.

membra. Sextuꝫ est debes calefacere mē bra sua. s.a loco distātia ꝛ ea fri care prius appositis ventosis cū igne sub ypocū driis ꝛ ita spatulas.ꝛ uides tu ꝙ calefactio ꝛ fri catio est ad attrahendū ad exteriora ꝛ uētose po nanť in ypocondrijs ut ad epar ꝛ ad splenem tra hantur materie uel ut saltem figantur cui sus bumoꝝ ꝓ hec mēbra trāseuntiū.

et sit tibi. Septimū est si fuerit necesse emplm sup stomaco cum ordeo fracto ꝛ aqua stipti ca sicut decoctio gallaꝝ cum aqua plāraginis aut aqua roſe tunc fac illud ꝛ sil3 inunge cum oleo ō citonijs ꝛ oleo masticis.ꝛ nota de ordeo ꝙ tore fit ꝛ fricetur multum cum panno aspo sit ut uirtus eius abstersiua remoueatur.

ipse etiam. Octauum est ꝙ remouēdus est ab aere frigido quia ꝑmit membra exinanire ea ꝛ augeꝫ fluxum ꝛ a calido excessiuo qz dissol uit uirtutem ꝛ hoc intelligatur nisi sit aptus ingre di balneum ꝛ sudare.

et confortare Nonum est per cōfor tationem uirtutis stip tice rei dicens ꝙ cōfortari debet cum bene redo lentibus ꝛ debꝫ nasceſe de stipticis torrelle ideſt panez bis coctum in uino odorifero ꝛ uinuꝫ dꝫ esse calidum ꝛ ante ipsum debꝫ sumpsisse panez infusum in rob granati aut asegnabit i. pisana cū succo granati ꝛ cortice papaueris albi uiri supple sūt cōueniens aū illō panem. Et ut nota ꝙ panis infusus in succo granati ꝑcedit ad abstergendū ꝛ similiter pisana cuꝫ succo granati ꝛ cortice pa paueris albi ad ꝓpzigēdū oēs istas res.sꝫ tortel le cū uino ad cōfortādū uirtutē nutriendo sua ēt aromaticitate ꝛ damť cum uino calido ad facultā tem penetrationis ꝛ ut melꝰ ꝛ citius digeraťur.ꝛc.

ex eo quoq3. Dicit ponēdo aliud remedi um quod exptus est hoc cāu ꝙ accipe re.3.iij.nasturij torrefacti in adoge.i. in lacte acetoso in quo coquatur donec coagulet ur est cō fectus bibere uino est in ultima bonitate in ista dispōne. Nota ergo ꝙ nasturij semen nō torre factum est solutiuum ut dicit auic. scēo can. 3ꝫ ꝓ torefactione uel soluť ab eo subtilis pars que e soluiua ꝛ remanet alia que est pars grossa que ñ soluiua imo stiptica ꝛ glutinosa Nota scēo ꝙ me lius est ut non torant illa grana imo sumāt integre ut dicit mesue in de cōsolatione medicinaꝝ nam cū terit tollitur uirtus eius impingentia ad uiscositas. ex quo pꝫ ꝙ debꝫ esse torrefactū ꝛ n adustum. Nota 3º ꝙ mesue nō dat ipsū cuꝫ la cte acetoso sed cum succo citonioꝝ aut nimphaꝝ ꝛ utroqꝫ mō pōt dari ea. Quāq3 ē ultⁱᵐ ꝛ quia ut dicit habere ꝓportionem aptissimā ad tales bu mores impingandos. ꝛc.

opꝫ igitur. Potuit remediuꝫ aliud ꝓ qualita tem cibi ꝛ dicit ꝙ cibus eoꝝ debet cē imp ueus. ꝛ hoc ad cōstringendum uillos mebroꝝ sto maci ac intestinoꝝ ꝛ ad claudendumꝫ ora uenaꝝ ꝛ frigidus ad eandem intentionē. Et hoc si non sit multa debilitas ꝓꝑ quā nō sit opportunum dari ca lidum ut supra dictū est de uino. uel dicit ꝙ illud est ꝓprium uino ne trahať ad uenas frigidū ꝛ fa cit nocumentum. ꝛ tales cibi sunt qui sūt cū agre sta ꝛ similibꝰ. Dō si dicatur ex ypo. scēo regimis acutoꝝ ꝙ cauendū est tangere mebra debilia cuꝫ uehementi frigido dr̄ ꝙ hoc est nec nos hoc nō facimꝰ qñ mebꝝ est ualde debile. Preterea qñꝫ tale nocumentum toleramꝰ ꝓꝑ iuuamentū maius.

et eo Ponit aliud remediuꝫ ꝛ est ꝙ uomi tus cum aqua calida cōfert diuertē do humores ad cōtrarium sui motus ꝛ cū ando subitantiā medicine ꝛ eius maliciam remouendaꝫ tempando. cōfert ēt extrema ponē in ea ꝛ trahē do ad cōtrariuꝫ ꝛ nō sint frigidanda ut nō augeatur fluxus ꝓꝑ eoꝝ cōprehensionem.

cum autem. Ponit aliud cū accidēte dicēs ꝙ cū aliqui supuenit syncopis et uinū dꝫ quia citissime uirtute cōfortat ꝛ plurimū in ꝓfitꝫ fit syncopis ꝓ resolutionem.

et si hic. Dec est secūda ps capli de remedijs ti morosis ꝛ dicit ꝙ si ista nō sufficiūt ꝛ supple uirtus cōfert tribus narcotica ꝛ medicinas fortes ad ꝓstringendū fluxū uētris scripta in suo capl o can. 3º fen. xvj. Dbi nota ꝙ narcotica dicit me dicina stupefactiua ꝛ somnium introductiua que ut plurimū sunt ualde frigida ꝛ quasi in ultio et qꝫ talia non administranť sine magno nocumēto ꝛō non debent administrari nisi qñ alia non cōferūt ꝛ ideo in ultimo. Secundo nota ꝙ hoc dictuꝫ .s. ꝙ narcotica non sūt administranda in ꝓncipio supfluitatis fluxus ideo sunt ꝓmo alia ꝓbanda ꝛ cū petitur ꝙ alia non cōferunt debꝫ administrari ꝛ ista uidem⁹ immediato mesue in de cōsolati one medicinaꝝ capl̄o octauo allegato ūde dicit cōpingere auē ꝛ stupefacere est aliud ultimū ad quod intendere debes ꝛ ꝓpte tunc cū iaꝫ oia si cōtulerint ꝛ res posita est sicut ad desperationeꝫ adducot aūt mesue ad hoc ꝓbandum duas ratio nes .ꝓma quia si exhibeas narcotica ista in princi pio supfluitatis fluxus faciunt rem magni timoris. qz narcotica sunt eoꝝ que scēm eoꝝ cōplexionē cōtrariantur cōplexioni uite quia sunt frigida ꝛ

ficea exaſſime ut ꝓz de opio ſcḋa ratio illa nō ſūt adminiſtranda ao reſtringenoum poſtꝫ non venit fluxus deſtructio ſed fortior ꝙ prior. ſed ita ē de narcotica ergo tē. maior eſt clara qz ſenſ⁹ adductus cum ſit cum virtute debilitata a narcotico eſt cum maiori piculo ꝙ ꝓz t mīnō ꝓbaf qz narcotica nō conſtringit niſi ꝓ ꝙio ſtupefaciunt t ꝙ gelant t nō quia cāz fluxus remoueāt t cuz hoc virtutez debilitant ergo deficiente eoꝝ virtute ut ante t inuenīat membra debilitata p veſtigia congelationis t mortis ergo faciunt fluxum maiorē ꝙ prius. Quidā aūt alij de quoꝝ numero ſū ego non intelligūt qꝙ adminiſtrāda ſunt narcotica i fine t poſt adminiſtrationem aliox qñ nō cōfortant imo ſi in principio videt medicus rem tanti timoris cū ſuo arbitrio indicādo alia non ſufficerēt ſi nō ſit intent⁹ alio mō t prohibens melius⁹ adminiſtrare in principio ꝙ poſt experientiā aliaꝝ ꝓbatur quia virtus in fine erit debilior ſed tūc maxime nocent narcotica qñ virtus eſt debilis ergo tūc maximus erit error uſus eoꝝ ergo tūc nō ſūt adminiſtranda i fine aut ſi medic⁹ ſciaſſet ad illa oportuerat deuenire debuiſſet ea adminiſtrare in principio. Nō aūt arguit primo meſue non ꝓbat niſi qꝙ ſunt irregulariter adminiſtranda qꝙ hoc fit cū magno piculo t hoc nō negatur. Ad ſcḋm dicitur qꝙ ſi ꝓp illud dimittendus eſt uſus narcoticoꝝ in principio multo magis erit dimittēdus circa finez nam ſi fluxus reddat min⁹ poterit tolerari in fin qñ virtus eſt debilitata. Et ió dico qꝙ nō ſemper redit ſed impoſſibile eſt t iſta impoſſibilitas ē maioris ſi mōris i fine cū virtus eſt debilior ꝙ i principio. Dico igit qꝙ auic. p finē ſui intellexit intentionem diſponis p quā ueriſimiliter alia nō ſufficerēt tūc ab ipſo rei initio oꝝ qꝙ iſta tribuāntur.

Tertio nota qꝙ i narcoticoꝝ adminiſtratiōe primo conſideranda eſt maneries eoꝝ quia quedā ſūt ex toto fugienda ſicē tuſquiam⁹ niger t ſolatiū ſtiuale. Scḋo eſt conſideranda ꝙntas ne nimiuz ſupabundet t eſt melius paulatine ꝙ multū dare ſubito.

Tertio eſt conſideraſ eoꝝ mixtiones t correctiones quia nō debēt dari pura ꝑſertim fortia imo cōcorrigendibus ut ſūt iriacha in philomo. Nam quedam ponūtur ad reſolvēdum ſubſtantiaz narconici ne lōgā moraz faciāt t hanc oī reſpēu opij eſt caſtoreum t pip opum. Alia ꝓ ſecūm ad maturandum humores qui cōgelātur ut croc⁹. Alia ad cōfortādum pn⁹ ante t reliqua membra naturalia t zedaria. alie medicine ſtomachales t epatice. Alia uero ad reſiſtēdum motui maſ ex que cōgelantur cum pte in prē ſicut mira ſanguinis draci. olibanuz t ſimiles. Oportet ꝓterea conſiderare temp⁹ exhibitiōis. s. qꝙ corp⁹ nō ſit i diſpoſitione plenitudinis cibi aut multe debilitatis aut qꝙ ſit tempus apium ad fōrum ſicut de ſero aut nox lz ꝓp neceſſitatem fortiuz doloꝝ exhibēt oī hora. nec i corpore i quo ſūt adhuc mali humores ſed in corpore mundo. His enim conſideratis narconica adminiſtrari poſſūt. Et tu pro hoc vide cañ. Dñeſue allegatum in quo ēt ca⁹ ponit narconca ſaltim uſualia t ꝓcipue ulti nōt ſumpti ab eo. tē.

Capitulum octauum de eo qui bibit medicinam t non ſoluitur fuerit.

Cum medicina. Auic. in iſto capitulo docz ſuccurrere defectui ſolutionis medicine. ſ. quid ſit faciendū quando medicina nō operatur t dicit dupliciter in duas nā primo facit hoc reſpectu medicine que fortia t mala infert accidētia. ſecūdo quo ad illa que timoroſa accidentia nō inducit. ſcḋa ibi Et cū medicia. In prima pte ponit quatuor remedia. Primū eſt qꝙ ſi medicina nō ſoluit t mala facit accidentia qz mordicationē in uentre t angſtiam t eſtuationē ſcorbomā dolorem capitis alices t beſtiationes tunc ſuccurrere debem⁹ cū cliſteriis t collirijs ſiccis. i. ſuppoſitoriis. Secundum eſt qꝙ ſumat in potu. z. iij. maſticis in aqua tepida. i. remiſſi caloris nō tñ uero tepida quia ſit nociua. Tertium eſt qꝙ ſumat cōſtricciua deſup ut cydonia poma t ſimilia. t iſta cōferūt quatuor modis. primo qz cōprimunt ſtomachū ad iferiora t illud quod eſt ſub eo. ſ. inteſtina. ſecūdum eſt qꝙ ſedat nauſeam. tertiū eſt qꝙ reprimūt motus mēꝝ t medicine que erāt ad ſupiora t violenter ad inferiora mouent. quartum eſt qꝙ inferūt uim nature t ſcḋm quoſdā qz dāt uigoreꝝ nature t virtutē cōſtringēdo t inangendo. illoſ uel generādō ſpiritum ut panis in uino infuſus de quo dictum eſt ſupra uel inferūt uim nature t coꝝ ſūt ad expellādum ad inferius illud quod in eis cōmeſt. Quartum remediū ſi euacuatiua nō ſufficient t fuerint accidēcia mala eſtuationis corpis t exit⁹ ocoloꝝ ad extra t fuerit motus māꝝ ad ſuperiora tūc opz qꝙ fiat ſtomia. Vbi notādum qꝙ ſicut in ꝓcedēti ca⁹ de ſuperflua ſolutione habet tria cāꝝ genera ſcḋm modū loquēdi medicoꝝ. item dicimus hic de defectu aut eſt ꝓp corpis ſumēcis diſpoſitiōez aut ꝓp medicinaꝝ diſpoſitionē aut ꝓp accidentia ſuperuenīcia illis. ex parte corporis ſūt plures cauſe nā aut eſt ꝓp humoruz ineptitudinē aut ꝓp uiarum ſtricturam aut ꝓp opilatiōes ex fecibus uiſcoſis humoribus aut ꝓp plurimā nōcſitatē factam ex materia ꝓparata indacta que cum agitaſ ſubleuat medicinā aut māz aut humorē includit in foraminib⁹ aut ꝓp debilitatē ōmīoriue qz nirt⁹ nō agit debite in mundādo medicinā t loco medicina nō agit in corp⁹ operationez debitam. Ex parte aūt medicine pōt eſſe qꝙ ō medicinis malignis que cum difficultate cogūtur a calor naturali t ꝓticipāt uenenoſitate aut quia eſt debilis aut quia multum arbido motu agitatiua qꝝ ſequiſ clauſio maſie in anfractibus aut quia eſt debilis virtutis aut quia pue ꝙntiſ aut quia fuit mīē ſuo vigoratiuo. Ex parte autem accidentium ſicut i determinata adminiſtratione occurrendum ut cogitationis ire doloris aeris cibi t ſimilium. Et tunc oꝝ qꝙ ad debite ſuccurrendum cauſam talium diſpoſitionū licz qñz ab hijs effectibus ſit incohāda ꝓp eſtimatiōis neceſſitatē ſicut ſepe incipimus ab accidēcie demiſſo morbo t cauſa.

Nota ſecūdo qꝙ lz fuerit ꝓp corporis diſpoſitionē

tionē nō oz eodem modo succurrere in medicia cōprehēsiua t lenitiua q; lubricatiua t solutiua nec in omnibus solutiuis eodē modo quia aliter qñz est uenenose nature t aliter qñz non.t hec omia posuit Mesue diffinendo in pfolatiōe distinctiōe terna capl'o pmo.t quia aui.hic nō oia remedia nec omnē casum sed capitalia t pncipalia posuit ut p hec alia nos intelligamus.Dimisso longiori sermone exponā medū quo remedia magis iuuāt t p'de eneumate nā eneuma si sūt fetes i intestinis eas educit intestina mollificat porcos aperit materiā apiat uentositatē dissoluit uirtutē expulsiuā irritat si fuerit factum ut debz t ió multis intētiōibus cōfert trahendo etiā ad inferiora si parū auferi iuuamētū sz i remotiōē nausee t agitatiōibus i supiorib⁹ uñ Mesue loco allato dixit uez i his oib⁹ cōside t expecta magis iuua mētū ex clisteriis t i fine capituli t ne cōprehendes clysteria sed fiducialiter in eis cōside.Colitia aūt siue suppōria siue dicanf a collon intestinū siue a calono nō est cura cōferunt stimulādo intestina incitando t irritando expulsiuā ad motuz uersus inferiora sed i alijs deficiūt a bonitate clysteriox scōo ps t c.Sed remediuz scōz puta mastices.z. iij.in aqua tepida cōfert quia mastix. confortat t stipticitate cōpmit pres supiores uersus inferi⁹.t pp alia que dicenf statiz de stipticis.Sz in tertio tmedio nota q stiptica comestica faciūt pmo cōpressionem ptiz supiox t postea inferi ox quia cōpmunt partes quibus occurrūt t ideo est cā ut expmendo pellaf materia t humor inferius.Scōo phibet nauseam propter motum dictum quia sua grauitas.e propellunt medicinaz ad inferius t prohibent motum suum agitatum ad superius.Tertio quia inferunt uim nature ideſt faciunt fortia membra aut quia comp imunt ita membra ut cogaf expmere illud quod in foraminibus cōtinef esto q natura tenta et retinere Sed tu diceres quomodo autē mouet medicinaz t nō cūat fiunt accidētia illa dicta mordicatiō estuatio angustia scorbonia dolor capitis alices tc. Dicif q hoc declaratum fuit supra in capl'o de regulis cōibus solutiōi uētris t uomitoi t sunt aut propter būores aut propter uē ositates aut propter uapores aut propter medicinie substantiam.Sed stomia est necessaria qñ multa sūt mala accidēria t preseruz qñ oculi eminēt ex t facies tamen significaf.n.q materia monef ad supiora t p uenas t ideo stomia cūādo materias agitatas t diuertēdo cōfert t uult melue q pmo fiat eño de basilica t p'ea ō uena sapbena qz eño ō sapbena est uirtuosa ad diuertēduz incipiendū ē aūt a basilica quia illa cūat multitudinē t pp pinquitatē citius diuertit t indigemus hic huius remedij.Et cum incepit p stomiaz basilice declinare nāz ad inferiora facilius trahef ad distātiā longam p stomiaz sapbene.Si autē a sapbena icepisset quia multa erat repletio nō agitasset et⁹ diuersio usqz ad caput.tc.

Laz medicina. hic ostendit quid sit faciendum qñ medicina nō cūat t nō sequūtur mala accidentia Dicē q ēt in isto cāu faciendā est stomia saltē p⁹ duos dies aut tres nam si hoc nō faciat timenduz ē ne humores currāt ad aliqō mēbz pncipale. Ubi notandum q quia humor est alterat⁹ a medicina ideo mēbra respuunt ipsum t timēduz est ne continue magis malignent.etunc post multā malicia timor est ne pulsus a mēbris ubi quicuit moueatur ad aliquod pncipale.Sed queres quare dicis q isto cāu fiat stomia post duos dies aut tres.ui detur eiz q statim faciendā sit.naz si sit timor de cursu humox ad pncipale pbibetur p stomiam qnto citius sit tanto melius cum uirtus cōsteret. Dicitur hic cōtrez q uez est ubi nos essemus secuzi q medicina nō sit operatiua.mō contingit aliquando q medicina non ducif usqz ad tres dies ut dicif de yera a doctoribus pp hūc igitur timorem expectam⁹ autē melius quia medicina q̄uis non cūat facit grauia accidentia tantū agitat humorez t uirtutez qūo dicit.Et ideo ne due cause simul extranee cōcarrāt bonū est differre maxim cum nō sunt accidentia indigentia.nā si appareret de cursu humox aut aliquid tale facienda est statim.Si queratur quare nō est danda farmacia dr in isto cāu humores sunt p agitatiōnē plurim tagnum mixti.Et quia stomach⁹ debilitat⁹ est forte non est aptus ita ad recipiendum aliā medicinam.Et ideo uolentes cūare facimus uli cūatio ne.Et quia sanguis agitatus nō cūatur farmacia.

Capitulum undecimū de dispositione medicinax uentrē soluentiū.

Medicina Sicut dicitur supra in isto cap⁹ Aui.determinat de dispositiōe medicinax uentrem soluēriz docens p hoc ipm cuificare medici opatiōez in cūone nam cū oportunū sit in hac opatiōe rectificatio cognoscef quid faciendū est merito dispositionū corporū sumēsū t merito regiminis eox in quo sunt accidētia occurrētia uariāta t corpus t medicinā erat necessariuz cōsidere tc.Tertiū d spositiōes medicinax t uarietates opationū maieri ax que denf merito istius diuersitatis que inuenif i mediis uētrē soluētib⁹.t q; medicinax talium diuersitas maxīe quo ad generalia in tribus quoz pmū est malignitas t incolumitas.secūduz est fortitudo t debilitas.tertium est in modo operādi aut soluēdi labificandi aut cōpmendi t sic de alijs ió maxie Aui.circa has tres diuersitates posuit can in hoc capl'o lz aliquid dixerit de diuersitate aut qui est secūdo humox cūandorum t 1° membrox a quibus euacuat unum fuit supra q pmū satis elicitur cū dictum fuit.s.q ops purgare humorez peccāt nō aliū t de hoc scōo dicendū sit in libro tertio ió illas dereliquit. Et sic pēs cam diuidit in tres pres q pmo docet rectificare in soluēdo p cōsideratiōez diuersitatis p.me .secūdo p cōsiderationē tcōe tertio p cōsi

deratione tertie. Secūda ibi Quidā igit medicinaꝝ
terna ibi. Medicina preterea. In parte prima
dicit auic. q medicinaꝝ soluentiū uentres quedā
sunt quaꝝ malignitas est magna sicut ellebor⁹ ni
ger et turbit eū et agaric⁹ qui nō est alb⁹ sed ōcli-
nat ad nigredinem. et sicut laureola. Et ideo si fue
rint bibite et inde sequātur mala accidētia melius
est q̄ fieri pōt ut expellatur a corpore p̄pto ciu⁹
pōt fieri aut cum uomitu aut solutione uēris. et
detur triacha. et multaꝝ talium remouet malicia
dando i potu aquā frigidā et sedādo in eo sic tur
bit citrini et putridi. Et tuc oīa res q̄ frāgit et acui
tatem aut glutina tōe sua aut uncuosita aut le
nitate que sūt dulcedo cōfert ad hoc. Nota er-
go p̄mo in oi medicina soluiua esse quādaꝝ ma
lignitatez ideo p̄ p̄pto abiciant a substātia p̄ p̄pe
tatem in eis inuentam ut dicit Scō regi. acu. com
mēto illius p̄is. porro si passio dicant esse uēno
se uel quandā uēnosuas et malignitas est parua
quandam aūt magna. et de istis loquitur auicen.

Nota scōo q̄ medicine bēnes malignitatez q̄
dam bēnē illam pp dispōnez et naturā sue speciei
sicut mezareon quod est laureola et similes medi
cine que dicunt laboriose eū ames. Quedaꝝ aūt
habent pp singl'ez dispōnem. nam iste sūt duoꝝ
mōꝝ. nam quedā habēt talem malignitatez a na
tura. et quedaꝝ ab accidēte supueniente eis. Exm
de scōa ut turbit putridū. et auice. loquitur hic de
o ni tali uehementi malignitate. Tertio nota q̄
cognitio istaꝝ malignitatum et si rōne quoꝝdam
accidentiū possit p̄babilit cōprehēdi ut tactu gu
stu et odoratu scōm modū q̄ docet mesue in de p
solutiōe medicinaꝝ ca⁹ p̄mo nō uera et certa uia
est experientia. et medic⁹ debz esse doct⁹ in pticula
rib⁹ et ul'ibus regulis cognoscēdo icolumes a ma
lignis et ptinēt hec documēta ad secundū can. et
ad librū de simplici medicina et ió Aui. nó cura-
uit hic docere sed nade ad loca illa si uis et tene
memorie. Quanto nota q̄ ille medicine multū
maligne difficulter p̄ducūt suā malignitatē et cū
hec uelociter imp̄mant suas malignitates et ideo
si uolueris ad faciendū q̄ corrigant in corpore
nocumēta baꝝ operationū augmētabūtur multoꝝ
sed cū ipse sunt in uijs ouctuū eductio p uomitū
aut p fluxū fit in pauco tpe. et ideo securius re-
mediū q̄ nocumēta faciūt magna est eaꝝ expul
sio a corpore uomitu uel fluxu. s. cum cliſteri aut
potu aque tepide aere lubricāte. Quinto nota
q̄ q̄ez hee medicine sumūtur in corporibus bene
p̄parte et bene cōsolate et faciūt operationē cum
difficultate sed nō cū accidus malis timorosis ió
sine timōe et etiaꝝ nō oz q̄ expellat aut q̄ aliq̄d
cōrartam sue operatiōi fiat. et ió Aui. non dixit q̄
absolute expellantur a corpore q̄ sūt bibite et ma
la inde supueniūt accidētia. Sexto nota q̄ tri-
acha datur ad uenenositatē remouendam. Se
primo nota q̄ aqua frigida multoꝝ cōfert ad mi
nistrare qui sui acuitate imp̄mit multum sicut tur
bit citrini et ió in potu et in balneo ita ut frig⁹ pe
netret in potu taliū inflamationū medicinaꝝ est
utilis sz balneatio pauca in aqua frigida p quam
sola fieret caloris retractio nō esset utilis. et debz
esse aqua fortissimi frigoris ut habeat i tales me
dicinas imp̄mere. Octauo notādū q̄ cōgluti-
nosa et uncuosa et lenitiua multū depūnt de acui
tate medicine uiolente et ideo uidebis notabiles
medicos dare cōiter tales medicinas cum mānā
uel cum pulpa cassie aut cum aliquo tali q̄a fran
git maliciam et cum facit etiā lubricare eppenun
tur eis ista sui bonicitate et grossitie quibus subti
libus taliū medicinaꝝ in q̄litatibus et nō substan
tie. Et quia dulcedo fundatur in substātia gros̄a
et est absterſiua res dulcis ideo in istis iuuat dul-
cedo dulcis ergo et uncuosa et insipida medicina
datur in tali cāu cōfert et cito explendo medicinā
a corpore et fugiendo malas qualitates medicine.
Sed si queritur an stiptica cōuenīū dē q̄ ubi ñ
intendim⁹ p̄uocare uomitū cōferūt ut patuit i p̄
cedenti capl'o. nam res stiptica est de cōueniētō
nibus rebus que miscētur cū medicinis acutis ut
dicit Mesue in tentione scōa capl'o tertio sūme
p̄me. Sed dubium restat quare nō p̄stat inua-
menium medicine false. Nam dicit Mesue eodē
loco de re stiptica. Et uniuersaliter quidē medici
nis oibus p̄teq̄ false inuamentum p̄stāt et ta cō
sidera can.

quedam etiam. In hac pte ponunt can. re
ciſicātes modū curandi penes
cōsiderationē uirtutis aut fortitudinis medicine
et diuidūt in duas q̄ primo ponit istoꝝ can. sum-
ptos ex cōsideratiōe p̄portiōis medicinaꝝ ad cō
porā ratiōe nature corporis. Secūdo can. rōe mo
di applicādi tales medicinas. Secūda ibi Et neces
se est. In p̄ma pte dicit ij°. p̄mum est q̄ quedaꝝ
sunt medicine que quibusdā corporibus sunt p̄-
portionales sine cōpositiōibus. Secundo q̄eni-
unt alijs sicut scamonea que in corporibus ha-
bitantibus in frigidis regionibus nō operatur nisi
debiliter nisi detur de ea magna q̄ntitas sicut ē
mos in terra turcoꝝ. Et ideo sūple in talib⁹ sūt
medicine dāde in maiori dosi. et sūple quedam
sunt corpora in quibus fortes medicine operantur
nimiū excessiue. et ideo q̄z in quibusdā corpori-
bus et quibusdam regionibus nō oz q̄ denſ cor-
pora medicinaꝝ sed uirtutes tantum sicut in regi
onibus uehementer calidis. Circa quā partez
nota q̄ medicinam esse p̄portionalem corpori ē
talem esse eius habitudinem ad corpus ut ex cōi
usu medicine illius in debita dosi et mō admiſtra
tionis sufficientes et nō superflue operum. et ideo il-
lis dicitur imp̄portionalis in quibus hoc nō cō
tingit. Nota scōo medicinam no operari cōuenié
ter in corporibus p̄t tribus de cāis in genere cō
tingere. Uno mōdo quia non curat conueniens
p̄portas inter corpus et medicinam et post hoc eē
in uno individuo et non in alio sicut tertio can. ca
pitulo de asmate uult auic. et ita in capl'o de lacte
et supra in capl'o p̄mo huius sen. imo i uno indi
uiduo i una hora et ñ in alia et b° ñ solū bēt uez i
alkanuis sz i cūctis exsolutēdo ó hac ñ loq̄t hic
Secūdo modo dicit corpus imp̄oportionale me
dicine solutiue rōe dispositiōis humoris peccan-
tis quē habet medicina euacuare. aut si est nō est
dignus nec bene p̄paratus ut oz in corpore illo

Et etiam

ꝛ etiã de ista nõ loquit hic. Tertio modo dicitur improportionalis ratiõe resistentie corporis. nam quia medicina nõ euacuat humorem nisi aliquo modo infrendo uim mẽbris ꝛ relaxando eoꝝ uirtutẽ retentiuam. ꝛ qꝝ quedam sunt corpora talis uirtutis fortis quedam aũt debilis quedam aũt mediocriter se habẽtia. ideo medicine quibusdã dicunt̃ ꝓportionales quia date in mediocri dosi operantur cõuenienter ꝛ de hac ꝓportionalitate ꝛ improportionalitate loquit Aui. hic. ꝛ quia põt medicina inconuenienter operari merito istoꝝ mõꝝ duoꝝ. aut superflue qñ uirtus est debilis. aut diminute qñ uirtus est fortis. loco Auice. de utroq; modo fecit mentionẽ uolẽs q̃ corporib⁹ fortiter operationi farmaci resistentibus dentur medicine in substãtia ꝛ cum hoc in maiori q̃titate q̃ in cõi dosi. Debilib⁹ autẽ nõ detur medicina cum substantia sua sed solum uirtus. Tertio nota q̃ medicina tunc dicit exhiberi in substantia qñ corpulentia tota medicine datur scilꝫ totum medicie Dicitur q̃ solum exhibetur uirtus qñ datur aut infusio aut decoctio. Modo cõstat q̃ medicina si equalis q̃titatis sumat in substãtia sicut ponitur in decoctiõe erit fortior. ꝛ ideo debilibus detur sola infusio aut decoctio. Nota tamẽ hic q̃ medicinaꝝ quedã sunt que in substantia sua habẽt correctiuũ sue pris solutiue sicut reubarbaꝝ agaricus mirabolani ꝛ similes que habent ptem phlegmaticam cõiunctam cum solutiua. ꝛ iõ in talib⁹ medicinis qñ dãtur corporib⁹ debilibus melius est dare substantiam. s. i minori dosi. Et est cã quia i substãtia medicine est pars cõfortatiua. unde i diuturna exhibentur reubarbaꝝ in substãtia ꝛ nõ i infusione nisi forte timeremus de opilationibus aut intenderem⁹ cũ solutione uias aperire tũc. n. est conuenientior infusio.

Et necesse est hic ponit can. rectificationis opis inuentionẽ habita de mõ administratiõis medicinaꝝ ꝛ diuiditur in duas. p̃mo facit hoc. scõo nos remittit ꝓ complemento alibi. scõa ibi. Amplius considerat̃. Prima i duas. p̃mo ponit can. de medicina solutiua ẽt si fit solum administrãda una solutiua. scõo quãdo plures. scõa ibi. Due preterea. De prima dicit q̃ medicinis solutiuis oportet q̃ misceantur medicine odorifere ꝛ medicine cordiales. Primo quia medicine odorifere cõfortãt mẽbra que habẽt debilitare medicine solutiue. Et scõo quia medicine cordiales cõseruãt spũm naturalẽ .i. uitalem. Sepe eiꝫ auic. uocat uitalem naturalẽ ut p̃ma p̃ui. Scõo quia sui subtilitate ꝛ facilitate adiuuant ad operandum. Et ad horum can. intellectum est notãdum quia ut pluriumũ medicine solutiue sunt cõtrarie nature corporis. ideo sunt factiue nocumẽtoꝝ. ꝛ ideo medicus cũ indiget earum adiutorio debet eas corrigere antеq̃ eas exhibeat. Correctio aũt eaꝝ ut dicit Mesue intentione scõa est aut faciendo illud quod supplet defectui eaꝝ aut quod corrigit nocumẽtũ eaꝝ. hec aũt suppletio ꝛ correctio fiunt aut ꝓmutãdo substantiã medicine ꝛ hoc erit lauãdo aut infũdẽdo aut triturando aut coquendo. Et hoc duob⁹ modis aut elixando aut assando. Quid aũt habet facere lauatura ꝛ que sint medicine que ipsa indigent. ꝛ quis sit modus in una quaq; medicina. ꝓ pte habetur a Mesue de cõsolatiõe medicinaꝝ pro pte ab azarario in scõo qui seruitor uocatur Et pro pte in libris simplicium medicinaꝝ quaꝝ superfluũ esset hic ponere. Et similiter intelligas ō infusione ꝛ trituratione ꝛ confectione. Sed rectificatio medicine que fit ꝓ cõmixtionem qñq; fit per ea que respiciunt sua proprietate uenenositatem quandoq; per ea que opponuntur complexioni quandoq; per ea que suos effectus malos merito scõarum uirtutum ꝛ tertiaꝝ corrigunt. Primũ autẽ cõtingit ad supplendũ id quod deficit quia si medicina est tarde aut debiliter aut de ꝓpe aut solũ humorẽ subtilem attractiua aut nõ a ꝓprietate respicit membrũ a quo euacuare uolumus ꝓmiscemus illud quod accelerat. ꝛ iuuat operationẽ aut quod facit uirtutẽ in extrema corporis penetrare. aut quia dirigit ad membra a quo euacuare intendim⁹. aut qꝝ adiuuat ad humorem grossum attrahendũ ꝛ hoꝝ specialia legenda sunt alibi. Exemplum in p̃mi ut ei sicut ꝓtrio speciem elefanginaꝝ cum aloe. Exemplũ secundi sicut cõmixtio dicta ꝛ cõiunctio semini raphani cum hermodactilis ꝛ uini ꝛ spice cũ reubarbaro. Exemplum tertij sicut squilla cũ hermodactilis. Exemplum quarti sicut nasmuscata cũ totidem⁹ a capite eũare ꝓmiscet cũ solutiuo. Exemplum quinti sicut zinziber cum turbit. Si aũt inhibere uolum⁹ malitiã ꝓprietatis uenenose hoc fit cum his que cõfortãt membra que respicit uenenositas. Et aromatica sunt hec ꝛ cordialia ꝛ a ꝓprietate talia sunt bezoar illaꝝ medicinaꝝ. Si ꝰo intendim⁹ obuiare malicie cõplexionis apponimus medicinã que contrariã habet complexionẽ ut Aui p̃ma quarti docet ꝓmiscere cantorã cum scamonea. Si autem intendim⁹ occurrere malis operationibus secundaꝝ ꝛ tertiaꝝ uirtutum oꝫ q̃ hoc fiat cũ eo quod defectui illi opponitur. D. g. generationi uẽtositatis carminatio opponitur ex cortatiõi opponitur uiscositati uiscositati glutinatio ꝛ ptipatio nausee stomachi cõfortatio aperitioni uenaꝝ illud quod ꝓhibet eas aperiri. Et reminiscaris dictoꝝ supra q̃ ad rectaꝝ cõmixtionem nõ sufficit solũ oppositio in qualitate ꝛ operatione. sed requritur q̃ sigillent sibi inuicem ꝓpe ratem. Et scõo requirit q̃ dentur in mensura debite proportionis. ꝛ oia ista particulariter sũt legenda locis dictis ꝛ requirũt nõ solũ unius lectionis expositionẽ sed libꝝ. Et ideo auic. noluit hic oia dicere. Sed quedam sic capita tangere ꝛ nos ad alia loca remittere. his habitis descendo specialiter ad can. patet primo q̃ fere omnibus imo omnibus solutiuis cõuenienter admiscentur medicine odorifere ꝛ medicine cordis cõfortatiue ꝓpter resistere malicie dispositiõis occulte per quã hee medicine membra debilitant. Et ꝓ quõ cordiales medicine cõfortant spiritum animalem in omni membro ꝓ plura dicta supra in ca⁹ p̃mo Sed id quod dicitur medicinas iuuare sua substantiate ꝓ tanto dicitur quia aperiunt ꝓ ptẽ subti

lez ꝛ humores ad floxū habilitāt. Et hoc est illud quod Aui. intelligit cū dixit facilitate. Et cōsidera ꝙ medicine aromatice quedā sunt cordiales quedā epatice quedam stomatice quedaz celebrales ꝛ omnes cōferunt maxime, tamen cordiales ꝛ stomatice quia in his duobus membris maxime peruenit nocumentum medicinarum. Cordialium autez medicinaz quedā sunt triachales ꝛ sunt que remouent ꝛ resistūt uenenositati quedam rempanti cōplexionē aut calidam sicut rose ꝛ canfora aut frigidā sicut mastix. quedā excessū accidentis sicut spodium ꝛ karabe. ꝛ quedā confortant generādo spūm sicut poma dulcia dorotigi ꝛ similia. Ꝟ3 medicinis autem solutiuis pmiscētur iste medicine cordiales scōm exigētiā medicine. Et ille que pluribus mōis de istis adiuuāt dicūtur maxime cordiales que aūt uno dicunt debil uirtutis. que aūt duobus aut tribus sūt medie.

Dixe preterea. hic ponit secundum can. dicēs ꝙ quandoque pmiscentur due medicine quaz una est tarde operatiua ꝛ alia cito in suū humorem. Et ideo altera eaz. s. illa que cito opatur pficit suaz operationem postꝙ cōpressit alterā in suo humore. i. postꝙ fuit cā ꝙ humor suus q̄ attractus est circūdatus medicinā tarde opantem. ꝛ ideo dicit ꝙ eam in suo humore cōpressit. i. pficiet suaz operationez postꝙ alteraz. s. tardaz debilitauerit in sua uirtute ꝛ cum scōa incepit opari erit debil ꝛ mouebit humorē ꝛ nō pficiet opationem Vt ergo fugiamus hoc nocumentū cū tarde opatiua est aliquid admiscendū quod dupliciť iuuet Vno⁹ quia sua accelezet operationez scōo quia ſ pmittat ipsam stupefieri. i. debilitari sicut est zinzi ber respectu turbit. ꝛ cū fiet opatio uni⁹ similiter fiet opatio alteri⁹ si bene scieris eas pmiscere ad inuicem. Vbi cōsideꝛa ꝙ auic. uolens docere qūo cōmiscēda sunt aliqua ad cōfortationē uirtutis medicine introduxit ex^m compōnis quā p̄us dixerat incōueniētissimaz capl'o de regul' cōsb⁹ solutioni uentris ꝛ nomitui. s. medicine cito opatiue cū medicina tarde opatiua. Et hoc ut remoueret dubium quia quis ex illo dicto crederet posset ꝙ nunq̄ tales medicine pmiscende essent quod est falsum. nam multotiēs indigem⁹ eūare diuersos humoꝛs ꝛ medicina unius eūatiua ē ꝛar de in ope. alteri⁹ aūt eūatiua uelox. uez est tam ꝙ nō debēt absolute pmiscēri nisi cū debito mō quia absolute sine alia dispōne istas cōmiscendo sequit nocumētū. s. qō scōa que ē tarda mouet ꝛ nō eūat. ꝛ pōt ēt sequi eūo cōturbatiua ꝛ laborio sa. Nam ex dictis supra uidistis ꝙ qñ uolum⁹ dare unā medicinā cōpositaz solutiuā in dosi integra tollim⁹ de utraq̄ medicinaz cōponētiū ptez ꝓportionalez ita ut ex oīb⁹ consurgat una dosis uerbi grā. si uolum⁹ eūare coleram ꝛ flegma eligiter recipiem⁹ medicinaz dosis de turbit. s. 3. 6. ꝛ medietatez dosis de scamonea. s. 3 2a. 1j. ꝛ pmiscebim⁹. Ꝟ3 cōstat ꝙ scamonea egrediēte corpus remanebit turbit in tanta modica q̄ntate ꝙ nō poterit opari nisi agitando. qō si contingit ꝙ possit opari incipiet manifeste qñ corp⁹ est iā agitatum a p̄ma plantes. ꝛ hoc erit laboriosū uirtuti

Et ideo Auer. quinto colligz utrūpat illos qui p̄mi scent scamoneā cū turbit. ꝛ est uerisimile ꝙ hoc faciat intelligendo ꝙ pmiscēdum nō debite. Et cōsidera qō auic dicit ꝙ p̄ma dupliciter impedit se cundā in operatione sua p̄mo qz ipsaz cōpr mit in suo humore. s. in humore quem trahit prima. qz trahit ille ad locū ubi est tarda cū ambe medicie sūt in eodem loco ꝛ ideo cōprimit ꝛ circūdabit ab hūore p̄me medicine scōa ēt tegitur. Scōo impedit quia operatur in ipsa aliquid. s. de ea educendo ꝛ debilitat ipsaz. Nota scōo ꝙ ad phibēdū hoc nocumētū Auic. docet ꝙ pmiscentur cū medicina tarde opatiua medicina q̄ accelerat ipsam in opere suo. sicut. ij. dra. facit accelerare operationem turbit ꝛ ēt medicina q̄ non pmittit stupefieri uirtutem tarde. Et pōt intelligi ꝙ p suaz presentiam prohibeat debilitatem talis medicine. Et potest intelligi ꝙ ita iuuet ut nō dimittat eā pigrari in ope. ꝛ tu ō hac ꝓpōe qūo sit faciēda scimisti supra

Tertio nota ꝙ ista pericula Et sim iliter fieri eas scieris bene pmiscere duobus modis pōt exponi unus est dy. ꝙ nō solū p cōiunctionē rei accelerantis opus farmaci sed ex cōmixtiōe pōt uitari hoc nocumētum. qz bene pmiscendo eas inuenit ita ꝙ nō citius opabitur una q̄ alia. Et si querať quis est bonus ꝛ debit⁹ mod⁹ pmixtionis Respondeť ꝙ medicine cōiungūtur inuicez aut p decoctionē aut p infusionē aut p malaxationē ut in puluerib⁹ electuariis ꝛ trociscis aut p similitudinē ſz meli⁹ pmiscenť p decoctionē aut p infusionē qñ ambe medicine in uno ꝛ in eodez corpore liquido ifūduntur aut coquūtur ꝙ una rumq̄z recipit uirtutē adiuuat etiā tēpus nā quedaz sunt que fermentanť ꝛ iste sunt multo meli⁹ unite post fermentationem qz sunt ad unā formā redacte. quedā aūt cōmiscenť cū coquunť aut in fundūť aut pistantur. ꝛ istas p̄cipue in decoctiōe nō oz semp equali tēpore coqui qz quedā sunt q̄ uirtutē āmittūt in longa decoctiōe ut uiole etiaz ep̄bimus ꝛ similes. Ad ꝓpositū si scieris bene pmiscere ita ꝙ uniant uirtutes medicinaz operabunť sil'r sicut si posuisses cū tarda aliquid accelerans. Ali⁹ intellect⁹ est ꝙ si scieris bene pmiscere medicinas dictas inuicē cū aduentorio alioz sicut duo dra. cū turbit fiet simul supple opatio que de se esset tarda ꝛ medicine que de se esset uelox qz in eodē tpre ꝛ nō uni⁹ opatio ab alia i pedidur.

amplius considerare. Remittit nos ad alium de simplicibus. s. ad can. ul'e secūdi dicēs ꝙ tu debes cōsiderare ꝓncipia declarata de uirtutib⁹ medicinaz solutiuaz uētris in loco ubi dicunť generaliter ꝓncipalia medicinaz simplicium.

medicina preterea. In ista pte tertia capituli dictū est supra ponit can. de eūatione indicatione sumpta a gradietate modi opandi medicinaz. ꝛ diuiditur in tres partes. Primo ponit diffictionez in uarietate modi opandi. scōo ponit can. scōa ibi in pluribus. Dicē p̄mo ꝙ medicina faciens solutionez qūz facit illud soluendo a ꝓpietate sui uerbi gratia scamonea ꝛ

uea ⁊ qñz facit illud lenificādo sicut siraceſt ⁊ eſt ſpes māne ⁊ qñz opatur lambificando ſic̄ mucilagopſilij ⁊ pruna. Nota ergo p̄mo q̄ hoc nomen medicina solutia qñz dicit large de oi medicina quocūqz mō eūativa siue p urinā siue p sudorem siue p uentrem siue alio mō.qñqz stricte p medicina eductiua eūante p.uentrem sive lābificādo sive alio modo.3° sūcissime p medicia euacuāte elligēdo determīatū būorez ⁊ ipsū attrabēte p ꝓprietatē suā.modo Auı. hic cū in p̄n cipio dixit solutionē faciens sumpsit solutionem modo 1°.sed postea qñ in uno membro diuisiōis dixit aut soluendo a ꝓprietate ⁊c. intellexit soluere modo tertio. Nota secūdo q̄ medicina cō p̄ssiua eſt illa que sua ꝓpria uirtute qñz obuiat membro cōstringit ipsū ita ut cōp̄mat ab eo humiditas existens in suis foraminib⁹. Medicina aūt dicit eūare leniendo q̄ per sui modū operati onis occurrens membro eſt apta ponere se inter būorem adherentem membro ⁊ superficiem membri ita ut per hoc būor separet ⁊ ōscendat. Me dicina aūt lambificatiua eſt illa que per suū ꝓp̄ūm modum removendo a mēbro dispōez p quā eſt aptū retinere facit humorez labilē ⁊ p consequens descendere quia remouēdo a mēbro suax pituam aspitatem.Solutiua aūt medicina eſt illa que uirtute attractiua attrahit humorez determinatum qui postea stimulās mēbr ad quod trahitur expellit a uirtute mēbri expulsiua. Et ē istis medicinis solutiuis uirtus debilitādi mēbr ⁊ uio lentādi ipsum ita q̄ humores qñz retinētur ⁊ qñ qz ꝓhibentur retineri. Dicet tamē Dyn⁹ inuere q̄ medicine solutiue inferūt nocumentū mēbris in quib⁹ sunt humores ⁊ mēbra ex tali nocumento inclinant expellere humorē in eis cōtentum ⁊ tunc medicina trahente ille humor mouet pulsu mēbri ⁊ attractiōe medicine. Scō p̄cipaliter nota q̄ eūo que sit p medicinas solutiuas nō fit ab eis imediate p complonem suā uel p suū modum substātie qr inueniunt medicine calide ⁊ medicine frigide ⁊ humide ⁊ siccequax quelibz eſt colere attractiua.⁊ ita de attractiuis flegmatis.⁊ similiſ inueniunt dure molles ⁊ uiscose ⁊ lubrice ⁊ incisiue que trahūt unuz ⁊ eundē humorē ⁊ tales q̄ nō trahūt. Et ideo Me dicit in suo de p solatione medicinax q̄ medicina solutiua que determinatū humorē eūat nō eūat qr calida uel frigida uel humida uel sicca.sed qr talis bōs ꝓp̄etatem hoc faciendi que ꝓp̄etas vocat a medicis forma specifica uel q̄litas occulta ⁊ de hac qñ se habet ad formam substātialem talis medicine ⁊ ad complonē uide sc̄o p̄mi capl'o de eo quod comeditur ⁊ bibitur.Sed medicinax cōp̄ssiuarum ⁊ lenificatiuax ⁊ lābificatiuax uirtus p quaz opantur uidetur esse complo cū modo substātie. ⁊ ideo iste opatiōes ponunt i numero opationū complonis humide aut cōplonis sicce.Et tō medici dicunt q̄ iste nō opantur bis mōis p ꝓp̄etatem occultam que sit forma specifica uel ꝓp̄etas occulta sed p complonem uel modum substantie. Et hec est causa q̄ iste medicine per hos modos euacuationez non euacuat determinatum humorē sz illū quē inueniunt.unde quēadmodū manꝰ cōpines spōgiā ñ eligit humiditatē q̄ determiate ab illa exprimat. Sed si fuerit infusa uino ⁊ aqua utrqz exprimet ita facit medicina cōp̄ssiua ⁊ lenitiua ⁊ ita lambificatiua. Tertio nota q̄ non eſt inconueniēs i medicinis que leniendo ⁊ cōp̄imēdo aut lambificādo eūant inuenīri uirtutem solutiuam loquēdo ꝓp̄e de uirtute solutiua qr stat in his esse propietatem trahendi determinatum humorem a longinquo sed non per uirtutem lenitiuam aut compressiuaz aut lambificatiuam.unde cassia ⁊ māna que sūt lenitiue soluūt colerā p̄ma ⁊ mucilagopſilij que sūt lambificatiua soluūt colerā. Mirabolani citrini qui sūt cōpressiui soluūt colerā ⁊ rebuli fl'a. Et ex his pz q̄ Auı.qñ dicit q̄ lenitiua eūant leniendo ꝓprietate sui nō intellexit hic p ꝓp̄rietatē forma specificā sz ꝓpriosmodos operationis ut cōtra alios hic dictos distinguūtur ⁊ eſt sensus q̄ quedā medicine eūant leniendo qui eſt modus ꝓpius eis ⁊ distinct⁹ ab alijs modis eūandi per uirtutē hic positis.Sequit alter⁹ q̄ medicine tēp̄rum leniunt aut lambificāt aut cōp̄imūt nō eūant nisi a membris quib⁹ obuiāt ⁊ nō eūant determinatū būorē sz p uirtutē aliā.s.,ꝓp̄rietatē occultā possunt a lōginquo ⁊ determinatū humorem trahere.

In p urum. Hic ponit can. ⁊ dividit in duas.in p̄ma ponit cano.in quib⁹ docet cōueniente ad ministratione talium medicinax.secūdo docet fugere inconuenientia mo^m p̄mixtiōis eax.secūda ibi.Am plius p̄ma in duas scōm can.duos.secūda ibi.Plerūqz. In p̄ma dicit q̄ medicinax uiolentax aliqne exoluūt uentositate ⁊ faciunt solutionē uentris.preterea q̄ inferunt nature uim.i.uiolentiaz.⁊ ideo nō dantur debz p̄miscere aliquid quod habeat uirtutē bezaraticam. Circa quam partem nota q̄ medicine dicuntur uiolente quia multum fortiter euacuant ⁊ cum fortibus accidentibus. Et quia ille que sunt note fere omnes habent uenenositatez ⁊ de alijs nescitur. Ideo auic.dixit i pluribus. Non q̄ uellet per hoc cōcessum esse q̄ aliqua talis q̄ sit non uenenosa sed ut nō plus affirmaret q̄ sit esse certum dixit in pluribus .Alij autē exponūt būc locū q̄ oēs medicine solutiue dicunt uiolente respectu medicinax lenitiuax ⁊ cōp̄ssiuaz ⁊ lābificatiax qr oēs medicie solutie euacuāt ipsa rendo uim nature.⁊ alie non. Et quia no omnes solutiue sunt uenenose ut reubarbax rose ⁊ multe tales.ideo auic.dixit in pluribus. Ego autē accepto p̄mo modo quia non uideo ꝝre dicat q̄ solutiue inferunt uim nature ⁊ non comp. essiue ex modo sue operationis.⁊ quia non scio an plures sint medicie eūarie soluen⁹ q̄ bēant uenenoz q̄ ille q̄ nō bēant.Nā multe sunt leues ⁊ benedicte sicut reubarbarum. Nota secundo q̄ bezoar latini idem eſt qđ bezoar sed bezoar eſt nomen persicum ⁊ significat large sumēdo omnem rem que eſt remotiua aut ꝓhibitiua dispositiōis venenose sive illax res sit facta per artē sive naturalis ut tiriaca. Sumitur qñz stricte ꝓut cōtra tiriacam distinguit ⁊ tunc dicit de medicina naturali

ꝛ nō artificiali opposita veneno. Qñz autez strictius sumitur ꝓ uno lapide qui dicitur bezoar de quo Aui. loquif in secundo ꝛ est cōtra omia venena. hic sumif large ꝛ hoc modo intelligēdo ꝑz cā can. nam ꝑmiscetur ad ꝓhibendum malā complexionez venenositatis.

plerunqz etiam. hic ponit secundū can. dicēs ꝙ plerunqz adiuuat medicinā amaritudo aut acuitas aut pūcticitas aut stipticitas aut acetositas cum ꝓpteras ei prelēs fuerit quia amaritudo ꝛ acuitas iuuant resoluendo pūcticitas ꝛ stipticitas cōprimendo. acetositas incidendo ꝑparat ad lambendum. Vbi nota ꝙ istos sapores iuuare pōt esse duobus modis. uno modo ꝙ iuuent remouendo operationez ex cessus mali. alio modo ꝙ iuuent operatiōez ubi esset defectus operationis farmaci. modo Aui. loquitur cōiter de utroqz iuuamento maxime tñ de scō. unde acuitas resoluēdo subtiliat ꝛ ita ad iuuāt in eūando & similiter amaritudo pūcticitas ꝛ stipticitas dicitur hic adiuuare compūsitiuas medicinas ꝛ acetositas lābificatiuas. Sed si loquamur de ꝑmo mō iuuamēi acuitas ñ uidef iuuare imo in excessib⁹ operationū addere ꝑsertim in eūando exoluendo nisi forte ꝑ accidens esset cā cite dissolutionis subtātie farmaci qō min⁹ operetur nisi dissolueref ut dictum⁹ supra de cā qz nō opaf nisi multo in corporib⁹ ꝛ de hac mā uide Mesue i suo de consolatione medicinaꝝ inctione scōa.

amplius hic ponit can. in ꝓhibendo idebitum modū ꝑmixtionis. Et dic breuiter ꝙ illud quod facit labere. i. medicina labificatiua nō est ꝑmiscēda cum eo quod iuuat cō ꝑmendo ita ut sint eaꝝ uirtutes equales imo in huiusmodi. i. in eāu indigentie amboꝝ debz ꝑmitti lābificatiua ꝛ post cōuenienter exhiberi cōpūsitua que cōprimēdo expellat id quod lenificauz fuit ꝛ in reliquis medicinis cōtrariaꝝ operationuz ꝛ hoc mō faciendū. s. ꝙ qñ equalitez indigemus opatione eaꝝ una ꝑmittatur alteri. s. illa ex q̄ corpus remanet magis paruz ad alteri⁹ impūssionem recipiendā si alia sint paria. Et nota hic ꝙ medicina lābificatiua opatur mēbꝝ faciēdo languidum ita ꝙ ꝑ illud ꝓhibeatur in ea excoctio ꝛ ꝑ pūssiua corrugando opatur. ꝛ tō cōtrarias habent facere opatiōes. Et tō si ꝑmiscētur ita ꝙ uirtutes essent eq̄les. constat ꝙ esset inutilis ꝑmixtio una alterius opationez impediente. nec ause. hic unit pl⁹. Sz tñ pōt esse qñz medicina nimiū cōpressiua ita ut merito istius sit apta dimittere post opationez suā nimiā cōstipationez. Et aliqua ē qñz nimium lubricatiua ut dicitur de pulpa cassie qō nocet hēntib⁹ debilia intestina ꝛ in istis casib⁹ potest conuenienter cōmiscери cōpūsitiuū cum lenitiuo ꝛ lābificatiuo ꝛ econtra qñz supante uno qñ qz superāte alio. Et illud est quod dicit Mesue in suo de simplicib⁹ capto de mirabolanis. nam ad remouendā nimiā coꝝ adherentiaz docet permiscere cuz pulpa cassie. Sed qñz intendim⁹ multam lenificationem ut bonā si ut eūo etus quod est in cōcauo stomaci ꝛ multam compūssionē ut ꝓportatum remaneat mēbꝝ ꝛ in hoc cāu nō debēt simul dari quia se impedirent neqz sequereꝝ intentum sed successiue ita ꝙ completa opatione ꝑmi sequitur scōa. Et in ista intentione dicta debet ꝑcedere lenitiuū quia ꝑparat ad opus cōpūssiui ut dicitur supra in littera possent etiā alijs modis cōueniener admiscери. sed ista sunt satis ad expositionē ꝛ cōcordiam doctoꝝ.

m, edicine uentris. In isto caꝑ ut ꝑdicitur in diuisione Aui. remittit nos ꝑ quibusdā determinatiōibus ad alia loca ꝛ incidenter ponit unā regulā. ꝓmo ergo dicit ꝙ siquis uult cognoscere medicinas solutiuas ꝛ lenificatiuas tā illas que bibunf q̄ illas que epithimanf ꝛ supple sunt artificiales ꝛ equiratur in antidotario. s. in quinto can. Dicit secundo ꝙ modus meliorādi medicinas simplices ꝛ qualiter sit succurrendū nocumēto earuz ꝛ quo modo sint administrāde requiraf in libris de simplicibus quo ad regulas in can. ul⁹ibus. secundo quo ad species medicinaꝝ in capitulis ꝓpris⁹. addit ulterius ꝙ pillule nō sūt dāde qñ sūt anti quate ꝛ facte dure sicut lapis nec nimis molles qz penetrāt ꝛ adherēt in oze ꝛ meri quod penit⁹ nō intendit medicus. sed debēt esse sicut ille que modo incipiūt exiccari ꝛ que possūt ꝑmi digiris.

b', omnes qui sunt. Positis can. ō solutiōe ventris ꝛ reb⁹ ānexis ponunf hic can. de uomitu cū ānexis ꝛ dividitur in duas. ꝓmo ponit can. in usu uomitus. 2°. in annexis. scōa ibi. cum ille q̄' rē. ꝓma in duas. ꝓmo pōit coꝝpora inepta ꝛ corpora apta ad uomituz. scōo ponit can. in usu eius. scōa ibi. Si oportuerit. In ꝓma ꝑte ponit quatuor ꝓmuz est ꝙ boies qui sunt remotiores ad hoc ut medicus faciat eos leuiter monere ꝓp naturaz. i. ꝓp dispositionē eis nālē sūt illi i quib⁹ aliq̄ aut plures de septē cōditionib⁹ inueniuntur. Prima est ꝙ pectus bēant strictū. Scōa ē ꝙ male anhelant. i. cum difficultate. Tertia est ꝙ sunt pati ad fluxum seu ad sputum sanguinis. Quarta ꝙ habeant colla gracilia. Quinta ꝙ sint apti ad hoc ut nascantur eis facilitez apostemata in gula. i. in capite. Sexta ꝙ habeāt stomachos debiles. Septima ꝙ sint multum pingues. Nam omnibus istis melius est facere fluxum uentris q̄ uomitum. Dicit secūdo ꝙ macris melior est uomitus aptꝰ colere coꝝ. Tertium dictum est ꝙ qñz sūt inepti ꝓpter usum sicut sunt illi quibus difficile est uomere ꝛ nō sunt cōsueti nā in oibus istis ineptis si uomit⁹ sit ꝓuocandus cū fortib⁹ uomitiuis nō remanebit quin ipsoꝝ uene in mēbris anhelit⁹ scindantur ꝛ fiant tisici. Quarto dicit ꝙ si ē aliquis de quo dubitas utrū sit aptꝰ ad uomendū leuiter uel nō. ꝓmo debes experiri illū cū leuib⁹ uomitiuis ꝛ si ei fuerit facile tu poteris addere ꝛ dare ei fortē sicut illū qui fit ex elleboro ꝛ similib⁹. Et ꝓme cōditiones excepta illa de stomacho omnes ponūtur ꝛ declaranf a Ga. in cōmento afforismi quarte ꝑticule ꝑticos uero rē. nā cū ex omnib⁹ istis dispōib⁹ significaf ōbilitas mēbroꝝ pectoris

aut nimia impressio uel compressio sic in pinguib⁹ constat q̃ qñ p uomitum maxie ad supiora monebũtur & sanguis multꝰ cũ violẽtia implebit uenas pectoris & pulmonis & fortis fiet extensio pticum illaꝝ periculũ est ne uene ille scindãtur & maxime si uomitꝰ fuerit cũ re multũ violẽtate & cogente ad uomitũ & nõ intendo hic laborare ad ꝺclarandũ quo collũ gratule significat stricturaꝝ & debilitatem uenaꝝ pectoris & quo multa pinguedo significat compressiones uenaꝝ i pectoꝛ a carne & pinguedine. Satis eiꝝ dicta sunt i cõmento illius auctoritatis allegati. Sed de his qui hẽnt stomachũ debilem uidet dubiũ. nã. ꝺ. in capto de regulis cõibus solutioni uentris & uomitui dictum est q̃ pp debilitatem stomachi medicina secessiua fit uomitiua. ergo hñtes stomachos debiles facilter uomũt. ergo nõ sũt inepti ad hoc ut medicꝰ faciat eos uomere. Hic respondetur cõiter triꝰ modis. unꝰ est q̃ hic p hñtes stomachos debilef intelligimus istos quoꝝ stomachi sũt debiles per totum tam quo ad ptes supiorem q̃ quo ad partem inferiorem. Sed in capto alfarao intelligit ꝺ debilitate ptis supioris. nam cũ inferior ps stomaci est debilis nõ pót pellere materiaꝝ ad supiora qõ tñ ad uomituꝝ est opportunũ. Vel scõ dicit q̃ tribus mõis possumꝰ intelligere stomachũ debilez uno mõ quo ad uirtutez expulsiuã & imitativaꝝ & ista est que reddit stomachũ ineptũ ad uomituꝝ Et ista est de qua loquit aut. hic. Scõ dicit debilis qꝛ facile recipiens nocumẽtũ a sensibili & isto mõ dicit multe sensibilitatis. & ista debilitas facilitat ad uomitũ & de hac dictũ est. ꝺ. Vel tertio dicitur q̃ uomere faciliter includit duo ut sumit hic ab aut. unũ est q̃ a leui cã uomat. scõm est q̃ nõ l edatur a uomitu. mõ multa sũt dictoꝝ corpoꝝ que a leui cã uomerent. Sed quodlibꝫ ledit a uomitu. & iõ illi qui hñt stomachũ debilẽ nõ possũt uomere leuiter qꝛ nõ possũt uomere sine notabili lesione. Sed nõ ualet aiꝰm in eo medicina uomitiua fit secessiua ergo uomit sine lesiõe aut leuit. & sic pꝫ solutio. Vltrius nota q̃ aut. hic colligit dispões facientes ad inepitudinẽ uomẽdi. tã naturales q̃ accidentales ex cõsuetudine. & ideo in p̃incipio posuit aut pp naturã sub distinctione. & in fine dedit aliã ptem distinctionis cuꝝ dicit aut pp usum. & cã assignata licet possit i pluribꝰ istorum uerificari tñ maxime uerificat de alijs ab illꝰ qui sunt pati ad apostemata gutturis & quib ẽnt stomachos debiles. In his eiꝝ pp alia nocumenta manifesta phibet uomitus & reliqua sunt satis manifesta.

Et li oportuerit. Hic auic. ponit can. & p̃mo cões deinde propos. scõa ibi. & da in potu ei. Dicit p̃mo q̃ si quis uomit difficulter & sit necessarium q̃ uomat prepaꝛ ipñ ante & facei consuetudinem uomẽdi dãdo ei nutrimẽta multa humida unctuosa & solutiua & fac eũ quiescer & phibe ab exercitio & postea da ei uomitiuum.

Vbi nota q̃ ista lra multotiens inuenit affirmatiua & sensus est quẽ hic dixi & uerificatur rõne sicut dicitur in quarta pricula aforismoꝝ illo aforismo. Ad elleboros bis qui. &c. Nam p cõsuetudinem uomendi & p nutrimenta multa & humida & unctuosa & quietẽ fit stõach⁹ molle & obediẽtior motui illi sibi violento. s. uomitui. Oꝛiꝫ autẽ additur negatiua que dicit & si nõ oporteret ut fiat q̃tenus uomat. Et tũc esset sensus q̃ si quis est de illis in quibus nõ oporteret p̃uocare uomitũ qꝛ esset indisposituꝰ. sed tñ est necessarium pp aliquem casum facere q̃ uomat tunc est preparandus ut dictum est. Nota secundo q̃ licet in talib⁹ corpib⁹ ut uomãt utile sit facere p̃suetudinẽ non tñ semp dꝫ fieri. naꝝ qꝛ est tanta necessitas accelerandi quod non datur spatium faciendi cõsuetudinẽ ut si bibisset uenenũ morituro qõ ẽ in stomacho cõstat q̃ q̃to citius pót expellendũ est. Nota 3° q̃ hec tota p̃parano est in membris expulsiõis ꝫ quodamõ hũoreꝝ respiciat. nã p̃parat stomachus p̃cipaliter. Quomõ autẽ hũores sunt p̃parãdi aut ule nõ est p̃positus huic loco sed cõe eõnibus. & ideo de illo dicturꝰ est capto 3° quod est generale de eõne. Nota quãto q̃ cibaria soluta possunt intelligi cibaria apta ad dissoluendum robur stomachi ut tepida & dulcia & omnia que hoc facinnt. aut secundo quia non sunt delectabilia qꝛ dissoluũt appetitum. aut 3° soluta qꝛ diuersa & nõ cõiuncta ita q̃ imutent tanq̃ cibus unus. ex tali eniꝫ stõachus fieret potius anarus. sed ex diuersis nõ ut dicit supra in capto de regulis cõib⁹ solutiõi uẽtris & uomitui aliq̃ intelligũt soluta idest absq; sale qꝛ insipida. & ista ꝓba sunt insipida.

Et Da ei in potu. Hic ponit can. speciales. et p̃mo in uomitu facili cõuenientes. secũ ꝺo in uomitu laborioso. secũda ibi Cum aliquis. p̃ma in tot quot sunt can. Primus est q̃ illi q̃ uolumꝰ facere ut leui uomitu uenat ꝺebent ꝺari olera cũ uino ad comedendũ & debet ꝺari ante uomitũ cib⁹ boni nutrimẽti & p̃pe si difficulter uomet qꝛ forte non uomet imo forte retinebit illud quod ꝺatur ei & melꝰ est ut teneat bom̃ q̃ malũ. Vbi nota q̃ Aui insinuat duo p̃mũ est q̃ talis uomitꝰ fiat ꝺom cib⁹ est in stomacho secũdũ q̃ tales cibi ꝺebẽt esse unctuosi faciẽtes nauseã & cũ hoc boni nutrimẽti unde olera cum uino precipuo ꝺulci mollificãt stomachũ & preparant ad nauseã. sed cũ istis ꝺebẽt ꝺari illa que boni nutrimẽti sunt. aut qꝛ ista olera ꝺebent esse boni nutrimẽti & nõ mali sicut spinachia & lactuca & qꝛ illud quod cũ eis ꝺatur puta carnes ꝺebet eẽ boni nutrimẽti & non mali. Ego non intelligo tñ eũ can. q̃ facile uomẽtibus ꝺentur solum olera cuꝝ uino & difficulter uomẽtibus ꝺetur cib⁹ boni nutrimẽti ꝫ q̃ in omnib⁹ ꝓcurat ꝺare olera ad mollificandũ & uinũ ꝺulce nisi ꝓpter aliud ꝓhibens & etiã in omnibus cõuenit nutrimentũ esse bonũ maxime tñ cõuenit hoc secundũ ꝺifficultatem uentribus ꝓpter causã ꝺictã in littera. Sed causa ꝓpẽ quã uomitiuũ leue ꝺebet ꝺari post cibum est qꝛ uomitus est motus laborioꝺus. & ideo leuia uomitiua que leuiter agitant qꝛ ad fundum stomachi facile ꝺescendant nisi cibus esset i stomacho non sufficienter agitarent & nisi cum eis esset cibi agitatio non sufficerent uomitum inducere ꝫ cũ

adintrorso motus cibi inducunt ad vomitū. Accidit secundo q̄ cibus p̄miscetur cum subst̄ātia humoris unde cum cibo facile pellit humor qui in stomacho cōtinebatur. Et tertio q̄ cum illis cibis absq; hoc q̄ habeant multum extraneare stomachum multotiens est virtus incidendi humorem viscosum aut subtiliandi grossum aut ingrossandi subtilem unde postea leuit expellit. Et p̄mā istaꝝ expressit Rasis quarto almās. capl'o de iuuamentis vomit⁹. Attende tñ q̄ nō semp hoc est necessariū sed vrplurimū q̄ñ enim hūor in stomacho existens sufficienter repit ad os stomachi et est abbominabilis et non nimū grossus nec subtilis ut accidat illis quib⁹ colera ieiuno stomacho pellit ad stomachū eoꝝ de quibus facit mentionez Bal. in secto regiminis sanitatis et 2° regiminis acu. in quibus convenienter vomitus administratur ante cibum cum humor sit paratus facilit egredi. sed vrplurimum melius est ut cibus p̄cedat non ad hoc ut digeratur sed ad vomitum facilitandum.

Cumbz post cibuz. Ponit can. scōz de faciendis p⁹ vomitū. et dicit duo. Primū est q̄ post talem vomitū nō cibet donec fames sit fortis. Scōz est q̄ si sitiūt debz sedari sitis eoꝝ cū sirupo pomoꝝ macianoꝝ sine aqua et non cū iulep sine sirupo acetoso q̄ñq; ista vomere faciūt. Cā aūt p̄mi est quia fames fortis significat q̄ cōsūpti sunt humores mali si qui post vomitum in stomacho remanserunt et q̄ sedatus est motus agitatiu⁹ ad expellēdaz et tō cib⁹ q̄ sumet a stō constringit et bñ digerit. Cā aūt secūdi est quia in sirupo macianoꝝ cum est factus ex succo macianoꝝ odoriferoꝝ bēnium aliquā stipticitatem est confortatio stomachi cuz stipticitate aromatizitate et sedatio nausee et agitationis. Dicitur aūt sine aqua aut q̄ fiat ex macianis in quib⁹ nō est cruda humiditas que pōt nocari aqua. Et fit ex bis que sūt vetera. Aut quia nō misceat aqua in tali potu ne mollificet. Cā aūt tertij est quia iulep mollificat stomachū et sirup⁹ acetosus cuz sit habens saporē ex acetoso et dulci mixtū est nauseatiuus ut dicit scōo can. capl'o 3°. Et tō in venti tene q̄ in his qui vomūt et medis vomitū restringere non desistos potus.

Cibaf autem. Hic ponit can. de spāli cibo et dicit q̄ cibus qui vomentib⁹ est unlis e pull⁹ gardeel aut scōz aliā lizaz rādē et tres fiales vini post ipsum. Istum can. quidā volūt debet intelligi docibo sumēdo āte vomitū. et dicūt q̄ tardē ut sumit apō aveciōes ō fercul' e cib⁹ facit i pastelo cū oleo et tūc cā erit clara q̄ p oleū mollificat et pp pullum est boni nutrimenti et sic habere mus intentiones supradictas Alij volūt q̄ intelligatur de cibo post vomitū. et hoc ego puto verum pp cōtinuitatem textus et dicūt q̄ tarden est idez quod falsamentum factum ex rebus aromaticis et stipticis et tunc ēt cā est clara. Sz quō sumat tres fialas vini. Dicit cōiter q̄ vult hāc absolute mē suram sumēdaz esse. sed dat intelligi q̄ augeatur paupi potus respectu cibi quia indigēt restauratione cita et hoc fit cū vino odorifero. sed nō invenit inueze ꝑta mēsura sit fiala. Dicit tñ Dyn⁹ q̄ idem est quod briala et bria est dra. vj. et semis

et ille qui. Est alius can in quo dicit. quod q̄ qui vomit acetosum quia incōstue tus vomitui et fatigat⁹ in vomitu et in eius pulsu apparet signū aliquod febris debet tardare comestionem usq; ad medium diez et ante q̄ comedat bibat aquam rosaz calidā. Cā autez canonis est hāc qui vomit acetosum vomit fatigādū humorē et tō nō est verisimile q̄ pp humorem sit calefactus sed pp agitationez. et ideo verisimile est q̄ febris illa sit effimera et q̄ status eius trāsibit i sex horis et ita media die artificiali de dict⁹ equinoctialibus qui sunt xij. hore et tunc cibari potest. Aqua aūt rosaz datur ad cōfortandū stomachū sua stipticitate et aromatizitate. Sed datur calida actu ne currat frigida actu stomacho debilitato et resoluto ne extingueret eius caliditatem naturalem et ne multum debilitetur.

cum autem accidit. Dicit in isto cano. q̄ si accidat q̄ vomat colerā nigrā debz superponere stomacho spōgiam infusā in aceto calido et adminiſtrat fomēta⁹ cuz aceto calido ad incidendum melācolicum humorem si qua pars remānsit aut imbibita aut adherēs stomacho et ut sui stipticitate cōfortet stomachum et administretur in spōgia le gitate ipsius. Et q̄ spōgia adiuuat resolutionē quā facit actual' calidnas aceti.

et melius quidem. Ponit can. de cibo et dicit q̄ cib⁹ qui sumit ut vomat debet esse diversus. Et cā est q̄ q̄ñ est unus stomachus fit avar⁹ in retinendo ut dictum ē supra. Sed cib⁹ qui datur post supfluum vomitus sint aues que et pulli cum ambulare incipiunt. supple si sunt de genere pullox qui nō ambulēt cuz nascuntur sicut mulie aues. Et non debent comedi ossa sua quia sunt grania et tardātur in stomacho. Nā cum illi indigeant cibo facilit digestibili nō mollificāte et multi et boni nutrimenti ista conueniunt. Ossa autem sui duricie sunt indigestibilia et ideo nō debent sumi.

et fiat. Ponit can. q̄ qui supflue vomat ingrediat balneū et verificatur ut supra de supfluo fluxu ventris.

et hora Ponit can. de faciēdis in tpe vomendi et vult q̄ illa hora exerceatur et currat et hoc si aliter vomat aut nisi vomat supflue et hic mod⁹ adiuuat ad agitandū cibum et humores qui sunt in stomacho et ad nauseā. et tō cōfert nisi in supfluo et est sūma affortismi Cum volueris ellebox etc.

fitqz hoc. Dat can. in hora vomēdi et dicit q̄ vomat in medio die et cā est q̄ illi humores sunt tunc cōmoti et virtus excitata et ideo facilius pellentur. Aliqui tñ volūt q̄ fiat vomit⁹ illa hora q̄ illa hora tēpata est fere cū non sit frigida ut matutina nec calida ut vespertina.

in hoza Dicit hic q̄ due binde ligent supra oculos et fascient oculi et similiter fascient ventez leui fascia. Primū hoz fit pp p̄hibere cursum humox ad oculos. secūdū ad fortificandū musculos ventris ꝑpellendo. et nō de-

bet multū stricte ligari qz multotiēs impediret.

res mutē. Narrat hic res facientes leuiter vomere. Vbi nota q rerū facientium leuiter vomere quedā faciunt irritando ad nauseā t vomitū, sicut abbominatio. quedaz irritando t disponendo materiā sicut incidendo aut subtiliā d3. quedam disponendo meri t os stomachi quedam attrahendo humorem ad stomachum. t nō dicuntur fortia vomitiua nisi que ad stomachum trahunt. t omnia ista que trahunt ad stomachuz nō dicunf vomitiua fortia imo quedā mediocria sicut hermodactili. sed que non trahunt materiā nō dicunf fortia vomitiua. Et ideo in istis si bene examinenf non inuenies fortia vomitiua aut debilia aut mediocria qz quis attrahant materiam ad stomachum non operanf cum violentia accidentium.

qui autez uinum. hic ponit quātitatē ui ni quod sumitur grā vomēdi Dicit q sumat uinum inebrians. i. aptuz inebriare gratia vomendi nō incipiat, vomere dum adhac parum bibit imo bibat multum. Et cōsidera ex hoc intellectu q aut non vult q debeat inebriari sed loquitur de vino potenti quod ē aptum inebriare. Maxime aūt verificatur si cū potentia sua sit dulce. Et cā est quia cum paz bibit nō est adhuc stomachus relaxat9 nec multū ben̄ para, materia ad vomitū sed qñ vinum est multe q̄litatis tunc mollificare agitat supiora t sui q̄tate generat t leuat malā maxiaz stomacho adherentem. Dubitaf trī hic utr sit melius ꝓuocāz vomitus cū uino q̄ cum aqua. Vbi nota consideranda est dispō stomachi t humoz qui expellēdi sunt. nam stomacho multū frigido t humore flatico peccante faciendus est vomitus cum uino qz nō obest stomacho sua caliditate t incidit flā quadā acuitate t abstergit. ubi aūt stomachus sit colericus aut humor peccās sit colera flat imo est ita q est melius eūare cum aqua ut facit Gali. secundo de regimīe sanitatis.

suchaba quoqz. Ponit rem in usu alterius vomitui .s. suchaba. Et dicitur q suchaba est potus faci9 ex ordeo t aq̄ t dicit q cum bibitur cum melle facit vomitū9 t soluit ventrem ꝑcipue si sumaf post balneū quia balneum flaccat os stomachi. Cā est quia sua uiscositate t virtute abstersiua9 t abbominatione quadam mouet stomachū ad expulsionē t ꝑpar.

ampluſ Dicit q qui vult vomere nō debet fortiter masticare t hoc fit ne stomachus bene t aside retineat t applicet cibo sūpto. t intelligit de cibo qui sumit grā vomēdi.

cum autem. hic aut. ponit casu. in usu fortis vomitus. t licet ministret regulas cognoscendi vomitū inuariuum a nocino tamē hoc facit absqz ordine. t ideo, pars ista diuidit ut p̄cedens in tot ꝑtes quot sūt canones in dicta lra 2a. In ꝑma ergo ꝑte enumerat quō sumendū est vomitiuum forte t quō vomēduz est cū illo. t ponit septē cōditiones in his seruādas. Prima q si sumitur vomitiuū forte sicut ellebor9 debet sumi stomacho ieiuno ubi nō fuerit aliud ꝓhibēs. Secūda q sumaf post duas horas diei. Tertia q tenatur post eūonez venuis a flexcore. Quarta q vomat p impositionem pēne in gula cum qua si vomat bene erit. Quinta q si nō vomat hoc mō moueaf paz. Sexta q si mot9 nō sufficit mittaf in balneum. Septima q pēna ungaf cum aliquo quod sit sicut oleū siſaminū. Vbi ꝑmo cōsidera quod dixit bibere dans intelligere q talia medicamina qz sunt abbominabilia nāsglutiunf sin̄ masticatione t illud large dicitur bibere siue illō sit in solida substantia siue molli. unde. ō. dicit q biduntur pillule. Dyn9 tn̄ dicit q laborat ad. decenduz q in forma apozimatis t potabili t fluxibili melius administrantur vomitiua fortia quia ut dicit facili9 descendant remanēte uirtute i ore stomachi. Sed ego nō puto uerum qō i forma potabili9 q facili9 descēdant cum supra dictuz sit q illud farmacum vomitiuum fu secessiuum si dēt in substantia solida quia facilius descendit t non intendo alio capite dicere q dentur in forma, t sic clarior est expositio nisi, quia, facilius. ad superiora agitaru9 in forma liquida q̄ solida.

Sed circa ꝑmam cōditionem cum dicitur q debet sumere ieiunus tale vomitiuum attende q uera cā est qz vomitiuum debile non daf nisi ad educendum humorem qui est in stomacho t talis facilius cum cibo exit ut supra dicit sed forte vomitiuum datur ad attrahendum a longinquo t impediret operatio sua p cōmixtionem cibi cum cibo. Secunda causa est quia cum sit plurimuz res maligna non debet sumi ita q aliquid ex ea pertret in uenas, modo si cū cibo sumeret trāseunte pte cibi attrahet aliquid de vomitiuo. Tertia cā quia facta agitatiōe cito a stomacho pelleret cuz supranataret cibo t sic nō retineret sufficienti pte ad attrahendum illud quod attrahendū est. t etiā qz talis medicina non operat nisi reducatur ad actum a calore corporis humani. ut supra dictuz est. t cibus impediret operationē per quam ad actū reducet. Causa aūt quam assignat Dy. super hoc est quia vomitiua fortia non euacuant nisi cū fortiori motu t fortiori motus requiritur ad vomendū stomacho uacuo a cibo q̄ a stomacho pleno iudicio meo nihil est. qñz fortia vomitiua faciunt fortem motū per quē etiā stomachus plenus facili9 euacuatur q̄ uacu9. Nota ulteri9 quia Auic. hic dicit detur stomacho ieiuno nisi fuerit q ꝓhibeat tale autem ꝓhibens quandoqz est dispositio medicine que pp quedā nocumenta que facit indiget ut detur cum re cibali aut qñ aliquid cibi est in stomacho ut precipue ellebor9 alb9. quādoqz est ex pte nature suscipientis ut si esset nal de sensibilis stomachi aut debilis. qñqz ex parte accidentium ut si sumeret in hora famis. in his enim casibus oportet q sumaf supra cibū ut melora nocumenta uitenf. Circa secundam cōditionem nota q due sunt cause pp quas forte vomitiuum debet sumi post duas horas diei. ꝑma quia debet sumi hora qua humores nō sunt a somno imobilitati ut citius egrediant. Nā cum farmacum vomitiuum stet in stomacho in superiori pte agitat t icitat, ad sui expulsionē tō nō tādiu

uenetur sicut secessuum ꝛ os ꝙ citius ad se trahatur ꝛ ideo debet esse post excitationē ꝛ subtilisationē humoꝝ a lumine dicit ꝛ ne sumatur in hora uehemētis caloris. dicit post horas duas an i estate q̄s debet fieri ꝛ si amplius staretur esset hora nimiū calida. Secūda causa est quia sūmendo illa hora accidit ꝙ fit actus uomendi circa medium diei ut pōt patere ex supradictis quia in tēpore quartaꝝ horaruꝝ cōtinet cōplet suaꝝ operationes. Tertia conditio est ꝙ sit post secum emissiones ab inferiorib⁹. ꝛ cā ē primo ne fecū agitatio sit causa aut putredinis aut motus eius ꝛ sui uaporis ad loca nobiliora. secundo ne epilatio meloraica ꝛ ex fecibus faciat attractionem difficilem. Quarta conditio est ꝙ uomat cum positione penne in gutture hec enim est minima agitatio possibilis ad uomitum excitandum ꝛ minime corpus commouens post medicinaꝝ assumptaꝝ ꝛ ideo ab illa incipiendum est. ꝛ hic per pennaꝝ intelligimus et digitos. ꝛ res alias molles in gulam imittēdas cā uomendi. Quinta conditio est ꝙ si penne imissio non sufficit debz moueri paꝝ ꝛ hoc ut fiat agitatio paulatim mouens materiaꝝ uersus sursum sepe. eiz cum subito ꝛ fortiꝰ mouetur matria uersus sursum ut ascendat stomachi partes superiores claudantur ꝛ prohibetur incitatio ad uomitum sed cū paulatim hoc fit accidit ꝙ usq; ad meri ꝛ oris suprioꝝ ptes cōmunicantur nocumentum unde moueretur ad expellendum p os ꝛ uiam naturalis subordinatiōis mouent inferiora ad trāsmittendū ad os. Et in uide modum quo motus ꝛ nauigatio agitant ad uomitum in cōmento affo. Cū uolueris elleborum ꝛc. Conditio sexta est ꝙ mittatur i balneum nō quidē tantum ut dissecentur materia ab interioribus ad exteriora sed ut mollificet stomachꝰ ꝛ relaxetur os eius ꝛ materia subtilietur ꝛ cōmoueatur. hec eiz prepant ꝛ incitant ad uomitum plus q̄ leuis motus. Septima cōditio ē ꝙ pēna cum qua fit uomitꝰ est ungenda cū oleo siſamino ꝛ cū non haberet loco eiꝰ utimur oleo dulci cōi aut oleo anetino. In tamen in his nō q̄ A innuit. ꝙ ubi pēna imissa guttur nō sufficit ad incitandum ad uomēdum sufficit leuis motus corporis. ergo uidet innuere ꝙ leuis motus corpis plus facit ad uomitū q̄ pēna imissa gutturi nisi quis uelit ꝙ post talem motū requiratur iterum agitatio cū pēna. quia tūc posset sustineri ꝙ agitatio cū pēna est fortior leui motu.

Quod si accidat. Hic docet succurrere quibusdam accidentibus malis i his qui forte uomitiuū sumpserunt. Et dicit ꝙ si alicui tali accidat incensio aut angustia succurrēdū est dādo in potu aquā calidā. s. tepidi caloris aut oleum sup̄le tepiduꝝ quia hoc aut facit uomere aut solaet uentre ꝛ calefacit extrema ꝛ stomacū quia hoc facit nauseā. Vbi nota primo ꝙ p incensionem Auic. intelligit mordicationes ꝛ p angustiam intelligit inquietudinē que sequūtur huiusmodi dolorem. Et post assumptionē uomitiui pp humoꝝ attractoꝝ ad stomachum malitiā aut pp farmaci malā qualitatem aut pp uentositates que multiplicātur nitrunt nō potente tam cito expellere p uomitum ꝛ p secessum ut os. Secūdo nota ꝙ aqua calida sui lubricitate mollificat ꝛ calliditate anodina mitigat mordicationes ꝛ suis q̄litatibus tempat ꝛ remittit farmaci acutatē ꝛ lubricando facit ut sursuꝝ aut deorsum citius emittatur. etiam dolorem mitigat ꝛ reddit stomachuꝝ aptioꝝ ad faciendū conatuꝝ p expellendo materiam. Oleuꝝ aūt quia nauseam est aptū est ad faciendū uomitū ꝛ medicine acutatē repuit qa unctuosa repuit acutatē acute medicine. Sz dubium uidetur quō stomachi ꝛ extremoꝝ calefactio sit nauseatiua. Nam. ā. de regulis solutiōis uentris sexuꝝ unaꝝ expositionem in eo qui uult ne uomat medicinam debent calefieri stomachus ꝛ pedes frigidi. Et hoc ergo uidetur ꝙ hec calefactio potius habet prohibere uomitū q̄ facere nauseam. Hic respōdet Dynus duob⁹ mōis. Primus est ꝙ hoc referatur tantū ad stomachi calefactionem que ppea ꝙ agitat humorem i stomacho nauseā facit. ꝛ quia mortificat ꝛ debilitat superiora stomachi. Prouocato ergo uomitu remouentur incēsio uel incisio ꝛ āgustia pp ablationē cāe ēt. ꝛ intelligit de calefactione debili. Superius autem intelligebatur de forti ꝛ illa constringit ꝛ non relaxat panem stomachi. Calefactio autez extremoꝝ non facit uomitum sed conuenit in nostro casu faciendo fluxum uentris ꝛ non nauseaz. Secunda responsio est ꝙ q̄q accidentia hic dicta fiunt qa medicina agitat materiā ꝛ stomachꝰ ē debilis ꝛ non pōt expellere. calefactio autē stomachi ꝛ extremoꝝ cōfortat stomacū. ꝛ ideo per accidens ē causa nausee quia facit uirtutē fortez admouendū sursuꝝ materiaz. Sed supra quādo timebat de uomitu in medicina secessiua nō erat stomachus debilis imo fortis sed materia inobediens motui deorsuꝝ ꝛ per calefactionez eliquata fiebat obediens. Ego puto ꝙ supra Aui. in capitulo allegato non posuit ꝙ debet stomachꝰ frigidus calefieri ad prohibendum uomitū. sed posuit quia hoc est cōueniens in opere farmaci siue secessiui siue uomitiui ꝙ non permittat stomachꝰ esse frigidus nec pedes. unde non dicit ubi ꝙ sp in tali timore sint calefaciendi. ꝛ hoc intelligo siue timeatur ꝙ fiat uomitiua siue non. hic autem uult ꝙ ista calefactio potius habet facere nauseā ꝛ precipue tepida relaxando stomachū.

Cumq; medicina. hic dat cau. qñ medicina uomitiua accelerat in operādo. Et dicit ꝙ medicina quando citius inceperit facere uomitum solito oz ꝙ uomitor faciat ista quinq; uel aliqua eoꝝ. primū q̄ quiescat. secundū ꝙ olfaciat odores bonos. tertiuꝝ ꝙ faciat fricare extrema sua cōprimendo. quartū est ꝙ sumat in potu parum aceti. quintuꝝ ꝙ cōmedat stipticū boni saporis ꝛ odoris sicut maciana aut citonia aut aliquid de mastice. Addit in fine ad dandū causam uniuscuiusq; dicti ꝙ motus facit maxime uomere ꝛ quies minus. Notandū ergo ꝙ cum farmacuz uomitiuum accelerat suam operationez in faciendo uomere simul cum alijs rebus ꝛ humoribus ipsuz etiā euomitur. Et quia sumit forte uomitiuū ad attrahendos humores a longinquo. ideo uerisimile est

ꝙ unc

q̄ tunc eductum sit anteq̄ fecerit operatiōez suā
t ideo medicos debet cuq̄ conari ne nimis cito
uomat ut taz diu teneatur qđ potest opatum esse
attrahendo illud quod intendebamus ipsum de
bere extra attrahere. Et p hanc cāz nutt ad pro
hibendum uomitū p hec quinqz. Quō autem
hec quinqz prohibent. De quiete dicit cām A.
t dicitur quarta particula affo. Cum voluerit esse
bonz magis ducere. t cā est quia humores nimis
stimulant. t ita quies opposito mō facit animā vo
mere. Olfacere aūt bonos odores facit in sto ma
cho simile motuz localem in pūb⁹ facere ac si la
pidā deglutiamur ut dixi p̄ma affo. t ideo ston a
chus cōstringitur quo ad priem superiorē. Fricatio
aūt diuerit ut nō peripiamur ita in stomacho nocu
mentū. t ideo nō ita stimulat. t accū cōstringit p
tes quibus obviat p̄cipue paz ut solū tangant su
periora t nō stomachi fundū. Reliqua patēt quō
phibeāt uomitū. Qđ si cōingat uomitū accele
rare suā opationez nō solū eūndi sed attrahendi
quia fuerit nimis forte debz potari aliquid qđ
accelerat exitum eius t vigorem eius frāgat. Ez
hoc dedit intellegi supra in solutiū.

Et estas. Incidenter hic docet que hora est cōueniencior ad uomitum de hoīs anni dicens q̄ estas est hora dignior ad uomitum z ideo si aliqui fuerit inepti ad uomitū estas erit dignior hora ut in ea deducantur ad uomendū. Et primū horz colligitur ab ypo. quarta particula affoztinoz illo affoīs purgare quidem estate superiora tē. Et secundus intelligitur q̄ si aliquis fuerit carnosus iste erit figure inconvenientes ad uomitū t silr habentes habitū similez pitticis ut dicit supra. in istis ergo non est administrandus uomitus ita conuenienter sicut in tēpore in quo tēpore uomit⁹ est facilis t q̄ illud ē estas ideo in illis qui sūt talis figure oportet faciendo eas uo mere expectare estatē nisi magna cōcurrat neces sitas.

Et si fuerit uomitus. hic docet Aui. unde stomachus euacuat t attrahit. t dicit q̄ finis .i. longinquior locus unde cūat uomit⁹ scōz locū purgatiōis p̄me est solus stomachus. i. nō hz pri mo cūare nisi a stomacho t intestinis t purgat se cundo caput t totū corp⁹ t ipsius attractio t era dicatio est ab inferioribus. Obijcit q̄ p motū p̄me purgationis intelligit Auic. illum qui fit p uomitū solū t imediate. mō constat q̄ p uomitū dum uomit materia nō expellit nisi a stomacho. purgatio aūt 2ª nō intelligit qđ sit post p̄maz sed quod nō imediate. Et quia p uomitū expellit illō quod fuit attractū a longinquo. s. a toto t a capite ideo dixit q̄ est corpus t caput p modū purgatiōis scōe. Et tu er hoc intellige q̄ id quod est in intestinis nisi alio motu ad stomachuz traheretur nullo mō p uomitū pelleret. sed hoc dictū est supra capl'o. iiij°. Nota scōo q̄ eradicatio qñqz sumit per cūonem de ꝓpinquo t hoc mō dictuz est supra q̄ uomit⁹ trahit ab inferioribus t eradi cat a superioribus. Qñz aūt dicitur eradicatio remotio a loco ubi materia fixa erat sicut in radice. Et hoc mō uomitus t alie cūones eradicāt. unde trahunt t uomitus eradicat ab inferioribus t qñz a superioribus. hic dant alij mōi respōdendi de q̄ bus nō curo.

Et tu quidez hic ponit signa q̄ que cognoscitur uomitus esse ꝓ veniens t cōferens. esto q̄ fiat cū quibusdā accidentibus malis. Nā būc uomitum fortem fecit ē ipossibile sumere t operatione debitā sequi absq; labore. Et p̄mo docet signa significantia bonitatem que signa apparent post opationē t sūt pro portionabilia signis que significāt bonitatez opa tionis solutionis ventris. t sunt alleviatio corpo ris bōitas desiderij. s. appetit⁹ cibi bonitas anhe litus bonitas pulsus fortitudo reliquaz virtutuz .i. digestiue t expulsiue t agilitas. t si bene cōside res cā in hoc est eadem que dicta est supra in me dicina solutiua. t cognosces q̄ illa non oportet esse in actu uomendi nec fiunt post uomitum. sed post quietem t agitationem uomitus. Secundo docet que malicia. utplurimum accidit in uomitu forti precedente ut debet t non excedente mensuram nocumenti communiter expectati in eo. t dicit quod opatio a nausea t postea de terius malū quod efficit est mordicatio fortis i sto macho. t adustio. i. dolor adustiuus qñ medicina ē fortis sicut ellebor⁹ t incipit primo educi uomi tu saliua p⁹ sequet uomitus flatus multi. p⁹ illud fl'a sequit uomit⁹ rei tenacis liquide tñ i hoc do lor t mordicatio fiunt manifesti. i. flantes ita q̄ nō mutant ad alia accidentia nisi ad nauseam t an gustiaz t p angustiaz intelligit Dy. subuersionez anime. Quiz cā accidit in exhibitione taliū q̄ le quit fluxus ventris t post in hora quarta ab illa in qua fuit assumptū uomitiuum incipit declina re ad requiez t quiescit ille motus farmaci. t hoc totū intelligat ut in pluribus t uomitu precedenti eo modo qui expectatur post assumptione fortis uomitui. Luca primū nihil videt addendū ni si q̄ quēadmodum ex exhibitione farmaci cōtingit aliquādo q̄ alleviatio flatiz p⁹ eius. operatio nez debitam non sentitur ita potest etia similibus modis t causis accidere in uomitu. Sed circa secundū puto q̄ agitationē quam stomachus ex pellit ad uomitum p̄cedit de necessitate inclinatio ad uomitū que dicitur nausea plurimū etiā p̄ cedit mot⁹ stomachi absq; expulsione que dicit subuersio anime. sed de subuersione non oportez nā possibile est q̄ p̄maz motū stomachi ad move dum sequet expulsio corpulēti t sic fit uomitus p̄mus. Sed mordicatio fortis t adustio accidit a qualitate farmaci. utplurimū etiā pōt esse a quali tate humoris acuti attracti ad stomachū. Ratio aūt quare incipit evacuari saliua est quia pluri maz talis humiditas cōtinet in ore stomachi t in capite eius t in radice guturis naturaliter que agi tata p farmacū t aliquando per agitationem ma nus facile pellitur cū sit in via t cum hoc ex mō sue substātie sit parata ad expulsionez. plurimuz autē talia uomitiua facium secundo loco uomet multum flegma. naz fortia uomitiua utplurimum respiciunt flegma t cum hoc eiaz stomachus est eius lacuna. Sed contingit aliquādo pelli multā

colerā ꝛ iō dicit A. pluriᵐ ꝛ ſi diᶜ̄ſemp. ꝛ q̄ iſta
uomitiua dantur ad eūandum humoꝛs difficilis
eūonis qui ſunt tenaces. iō utplurimum p ea iſti
humores cūantur ꝛ eūantur liquidi q̄ nō poſſūt
ante p̄ eliquentur eūari ſed eūantur in ultimo q̄
ſunt magis reſiſtentes. Et poſſet hic ordo ex qui
buſdam accidentiᵇ variari variſs cāis. Sed ante
de p̄mo q̄ ipſe dicit q̄ mordicatio ꝛ dolor fiūt
manſiuꝰ ꝛ nō mutanf ad alia mala accidentia niſi
ad anguſtiam. Sz tu poſſes dicere auic. ſtatim di
cit q̄ malū eſt q̄ magnificetur, anguſtia. Si ergo
ad anguſtiā deducit erit uomitus malus ꝛ nō cō
ferens. Ego puto q̄ cogitatio huius difficulta
tis fecit Dyoꝛ p anguſtiā intelligere ſubueꝛſio
nem aie. ꝛ hoc mō intelligendo nō eſt anguſtia ō
accidentibus malis, quia eſt minor motus q̄ uo
mitus. Ego aūt puto q̄ cū mordicatiōe ꝛ adu
ſtione ſtōachi plurimū eſt anguſtia, p̄pe accepta
ꝛ ideo auic. dicit q̄ nō ꝓmutanf in uomitu cōfe
rente niſi ad anguſtiā. cum aūt dicit q̄ anguſtia ē
malū ꝛ de accidentibus mali uomitᵘ dicit q̄ q̄n
eſt multū intenſa ꝛ aſſociata cū aliis que ſtati di
cet eſt de accidentibus mali uomitus nō ſemp. imo
doloreꝫ ꝛ aduſtionez plurimū cōcomitatu. Nec
puto q̄ p anguſtiam intelligit auic. abbominatio
nem. Nō ēt dicitur q̄ q̄ꝫ ſolui ſ̄ uenter eſt q̄ cū
ſtomachus cōp̄mitur accidit aliquid emitti p infe
rius orificium aut quia farmacū uomitiuū trahit
ad inteſtina ꝛ cū p parte magna eſt expulſum nō
eſt potens expulſiuā inteſtinoꝝ uincere quia in
clinat p uiam illā expellere ꝛ ideo accidit in fine
opationis uomitiui. Circa ultimuꝫ aūt q̄ dici
tur q̄ hora quarta declinat ad quietez intelligiſ
utplurimuꝫ ſcōm uarietatem uomitus ꝛ nature
corpoꝝ.

malum autem. Docet hic auic. cognoſce
re uomituꝫ qui eſt malus ꝛ cū pe
ioribus accidentibuſ q̄ debēt. ꝛ p̄mo facit hoc di
cens q̄ eſt malum q̄ ſupto uomitiuo nō ꝓueniat
uomitus ſed magnificet anguſtia ꝛ tenſio accidat
.ſ. faciei ꝛ gutturis ꝛ totius corpis ꝛ egreſſio ocu
loꝝ ad exteriora ꝛ fortis rubedo in eis utriſq; ꝛ
ſudor multus ꝛ interſectio uocis. Et ratio ē quia
ſi hec acciderint ꝛ nō ſubueniatur patiens moꝛiſ

Scōo dicit q̄ q̄ñ hec acciderint illud p. quod
ſuccurritur eſt enema cum exhibitione mellis ᵇ cū
aqua calida in potu. Tertium eſt dare i potu olea
lenificatiua in quibus exit uirtus triace ſ̄ē oleuꝫ
de lilio eſt laborare ad faciendum q̄ uomat q̄ ſi
uomerit nō ſuffocabitur ꝛ tandem ꝓperit q̄ mini
ſtretur enema quod debet eſſe parum apud te ne
q̄ñ indiges ſit oportunum ꝓparare ꝛ tempus po
nere in eius prepatione. Nota p̄mo q̄ farma
cum uomit tum ꝓmanet plurimum in ſupiori p
te ꝛ trahit ad ſupiora ꝛ conatus eſt nature ad ex
pellendum p ſupiora ꝛ iō p ſuas qualitates cuꝫ
ſtet in loco uicino cordi ꝛ ſpūalibus ꝛ p modum
motus qui eſt ad ſupiora cōp̄mendo dyafragma
uerſus ſpūalia mēbra cōmunicatur accidēcia ſua
cordi ꝛ mēbris ſpūalibus ꝛ fiunt mala ꝛ piculo
ſa accidentia p̄ſertim cuꝫ diu moꝛatur ꝛ nō eua
cuatur nec ipm̄ nec materie ad ſtomachū attracte

Ex quibus reb⁹ pz cā accidět'ium que hic po
nuntur ꝛ cā piculoſitatis. Et ſi cum iſtis adūgas
q̄ talia uomitiua ſunt fortiuꝫ qualitatiuꝫ ꝛ q̄ os
ſtomachi in quo maxime imp̄mitur cuꝫ ſint ibi ē
plurime ſubtilitatis ꝛ cōitatis cum corde ꝛ cere
broꝝ res erit clarior. Tenſio eiꝫ accidit aut conatu
fortiˢoium neruoꝝ ad expellendum nociuꝫ per
cōitatem ſtōachi aut muſculoꝝ pectoꝛis ꝛ uētris
motiuoꝝ ſtomachi ſubordinatoꝝ. Egreſſio ocu
lorum accidit multis humoꝛibᵘ motis pp fortē̄mo
tum primi pectoꝛis uerſus ſupiora ꝛ ſimiliter ru
bedo ꝛ ſimiliter interſectio uocis pp nocumentū
diafragmatis. Sudor aūt multᵘ ex fortiſſima agi
tatione totius. Et pz q̄ quia motus iſti ſunt iuxta
cor accidit inde moꝛs niſi ſubueniatur. Scōo
nota q̄ iſtis accidentibus uere ſubuenit̄ remouē
do cām quia faciendo farmacuꝫ ꝛ malum humo
reꝫ educi p inferiora cuꝫ cliſteri aut per ſupiora
cuꝫ ꝓuocatione uomitus. aut ſcōo remouēdi per
mutando maſiaꝫ ꝛ medicinā a loco nobili ꝛ mul
ti ſenſus ad ignobile ſicut ab ore ſtomachi ad ſū
dum ꝛ fit cum melle ꝛ aqua calida abſtergēdo ꝛ
lubricare faciendo aut tertio malā qualitatem re
mouendo farmaci quod fit cum oleis in quibus
eſt uirtus triace. i. uirtus reſiſtendi male qualitati
farmaci quecunq; ſit illa ut oleuꝫ de lilio aroma
tizitate ſua. Sed q̄ꝫ facimus cumᵐ eo in quo plu
res iſtoꝝ modoꝝ ſubueniēdi cōiungunt̄ ut eſt
oleum quod lambificādo medicinaꝫ ꝛ nauſeā fa
ciendo p̄parat expulſioni ꝛ aromatizitate reſiſtit
male qualitat. ꝛ ita diſponēdo mēbra ut minᵘ le
dantur. Et in cliſteri ſunt intentio euacuandi diſpo
nendi inferius reſoluendi uenoſitates mollificā
di mēbra. ꝛ pōt ēt eſſe intentio triacalis. Et ideo
Mēſue intentione tertia capᵗo ſcōo nez inquit
inᵗomnibus bis conſide ꝛ expecta malus iuuamē
tum ex cliſteribus. Tamen non eſt dimittenda p
uocatio uomitus ut patebit p ea que dicentur in
ultima ptē huius capᵗuli.

egritudines hic enumerat egritudies
in quibus dignū ē ut fiat
uomitus. ē dicit q̄ ſunt egritudines cronice ſicut
ydropiſis ꝛ melancolia epilepſia lepra ꝛ podagra
ꝛ ſciatica. Circa quā partem cadunt alique dif
ficultates. Prima q̄ non uidet q̄ uomitᵘ magis
conferat in cronicis ꝙ in acutis egritudinibᵘ q̄
ꝓbat q̄ in illis egritudinibus magis cōfert uomi
tus quaꝫ materia cōuenientius euacuatur uomi
tu ſed iſte ſunt pendentes a colera ꝛ ille ſunt acu
te ergo magis cōfert in acutis. Secunda diffi
cultas q̄ non uidet q̄ uomitᵘ conferat epilepſie
ꝛ melancolie cū balliabas p̄mo ſermone practice di
cit non cōuenire uomitū gibus ſupiorib⁹. item
q̄ materia mouet ad tale mēbrū cōſtat q̄ non cō
uenit. Tertia difficultas q̄ dicit uomitū cōue
nire leproſis. ſed uidet q̄ non q̄ purgatio cū far
maco nō cōuenit utentibus malo cibo. ſed lepro
ſoꝝ corpora ſunt huiuſmodi ut pz tractatu tertio
capᵗo ultio ergo ꝛc. Ad primā reſpōdet notādo
q̄ in egritudinibus acutis corpus eſt inflāmatuꝫ
ꝛ paratuꝫ per motū ledi ꝛ ideo motus fortis non
pōt adminiſtrari ſine notabili nocumēto. ꝛ q̄ illa

runt

rum materia non multū resistit farmaco iō pōt euacuari cōuenienter p fluxum uentris. t ob hāc cāz prim qz uomit⁹ maio⁹ sunt in eis. partim qz non ita cogunt uti farmacis non ita cōpetit in eis euacuatio cū uomitu. sed in cronicis est econtrario qz cū non sint multe caliditatis idco non timet tur inflāmatiōis magnū nocumentū. t qz multaꝝ talium materia non euacuatur facile nisi farmaco multū uiolento ideo cogit necessitas multotiens t consentit natura egritudinis q in eis fortis uomitus administretur. Et ex hoc pz quia loquēdo de uomitu forti ut loquit Aui. q magis conuenit in cronicis morbis nec ualet argumentum. cō uenientē materia colerica euacuat uomitu q flegmatica uel melācolia. ergo cōuenit qñ facit acutam egritudinez qz inflāmat. t pro tunc inflāmat quam faceret uomit⁹ est suspecta sed in dispositione sanitatis materia colerica cōuenienter t facili⁹ eūatur uomitu q̄ alia materia aliis partibus Aliter tñ posset dici q in aliqua egritudine magis cōuenire uomitū pōt intelligi duob⁹ modis uno mō quia uomitus p⁹ materia illa eūanda sit facilius t cū minori nocumento. scdo mō quia minus secure pōt uomitus dimitti. Primo mō i multis egritudinibus de colera nō acutis cōuenienti⁹ fit uomitus quia materia eaꝝ facilius t cū minori nocumento eūatur. Nō ei⁹ est impossibile materiam acutam facere egritudinez nō acutā quia nō difficilem. Preterea nō est inconueniens esse egritudinem colericam nō acutam t respectu cronice ō dulci flegmate quod uomitu educitur. Sed secundo mō cōuenientius administratur uomit⁹ in cronicis quia nō diminuit nisi cū maiori nocumēto. Nam ille egritudines nō acute in quibus materia est facilis eūonis possūt absq; uomitu cū fluxu uentris curari cum materia obediat leui medicine. Sed ille cronice de quibus hic dicim⁹ non possunt aliter curari aut cū maxia difficultate aliter curantur. t sic pz argumenti ad oppositum solutio. Ao scdaz difficultatem dicitur q licet non fiat epilepsia aut melācolia nisi nocumēto coicato capiti tamen sadit male materie a qua hoc nocumentū fit qūz est in ptibus stomachi t sibi uicinis ut in epilepsia que uocatur stomachea t i melancolia mirachia. Dīō dicitur q uomitus nō cōfert istis nisi qñ sunt p cōtatem cum ptibus inferioribus in quibus est sadit materie. Aliabas aūt intellexit de illis que non sūt p cōtatez. unde etiā auic. paz infra dicit q uomit⁹ nocet epilepsie capitis. Ad tertiā difficultatem dicit q in lepra cōfirmata nō cōfert uomitus nec alia fortis eūo. Sed in nō cōfirmata cōfert ut habet sumi tertia quarti. Sed qñ debet purgari oz q utatur beno cibo. Et si ēt exoleatur nō tamen sequit q nō debent purgari pp inuamentū matus.

uomitus quoq;. Hic dicit in generali Et si uomitus bēat facere inua mentra tamen facit quasdā egritudines t pcipue sudatē. t hoc ēa monet matias versus caput.

amplius Ponit can. in cōiunctōe nēbi⁹ t stomie. dicens q minutio .i. stomia non est contingenda cum uomitu imo oz q̄ tardē duob⁹ aut trib⁹ diēb⁹ precipue si būos fuerit motus stomachi. Et cā ē qz duos fortes motus inflāmantes t uicinos pternentes non debemus inuicē coniungere. Luz aūt humor est in ore stomachi ne fiat alt⁹ actio humoris ist⁹ i uenas est. cauenda minutio. t etiā ne os stomachi debilitetur nimiuz cū ex stomia t uomitu debilitamur t etiā ne accidat cōmotio fortis illi⁹ male materie in ore stomachi quā cōmotionez sepe sequit sincopis ut dicet in capto de stomia.

uomitus quoq;. Docet can. quendā speciale dicens q multotiens est difficilis uomit⁹ pp subtilitatē materie t tunc mā ē ingrossanda cū potu sanieb. .i. ptisana que ē facta cū granis granatoꝝ t hoc est cōe cū materia peccat subtilitate ita ut sit mobediens eūationi q dz ingrossari ut dicitur supra.

Et scito q exit⁹. hanc ptez introducit Dy. q Aui. cōparat uomitū ad solutiones uentris t cōtrario ponendo duas conditiones quaꝝ prima est hec. Solutio uētris p quam educit mala res pp quā apparebat uomitus necessari⁹ excusat a uomitu. D. g. si pp fastidiū aut motus cordis aut oculoꝝ tenebrositatē sine febre apparet uomit⁹ necessarius multotiens per fluxū uētris per quem res mala egreditur. purgatur corpus a cā coꝝ accidentium t excusatur a uomitu. t ideo id quod aut. post uomitum dic q debet intelligi postq̄ uomitus fuerit necessarius

Scda cōclusio multotiens uomitus p⁹ necessitatem solutionis uentris excusat ab ea. Pz quia p talem uomitū multotiens euacuatur illo quod debuisset eūari p solutionem uentris. uerbi grā. lumboꝝ dolor uel genuū grauitas in quibus uniuersaliter putatur tuxta dicta quarta affectionis necessaria solutio uentris t uomitus aliqñ excusat ab ea. Ego aūt puto q ille cōditiones sūt uere. Sed amic. nō intendit eas quia suus mod⁹ loquendi hoc non denotat cum dicit est signū t nō dicit est causa remotionis ut intendunt conditiones Dy. iō dico q multotiēs accidit fastidiū t uomit⁹ t paro motio uētris sine artificiali t sine mali contingit q p secessū egredi humor malus aut mali odoris aut male speciei sicut colera uitellina uel prallina t significator tunc q materia que erat primo causa fastidij circa stomachum. descedit ad inferiora. t non puto q sit necessarius lig^m imo uerplurimū est ita q raro contingit q sit multe materie ita q oporteat post uomitū cito euacuari a natura aliā materiā deorsuz. sed sicut in colirica passione multotiēs t inferi⁹ t superi⁹ euacuatur materia que est cā fastidij. ita putandū est uerplurimū esse cum post uomitū sequat solutio uētris. t pportionali modo intellige secundaz cōclusionem.

hora Preterea. hic docet meliorez horaz uomendi in estate t attende q hic inuenitur duplex lra. una dicit q cā doloris. alia q causa caloris t utraq; tolleranda potest. Dicit ergo q melior hora uomendi in estate est in meridie cā doloris scdm unaz literā aut cā caloris secundū aliā literam. sed utroq; modo causa est una qz i

meridie ꝓpter caliditatē humoꝛes sunt magis mo biles. t illa hora qua humores sūt mobiles debz ꝓuocari uomitus quia est eūo difficilior ꝯ solu uo. Ideo respectu caloris adiuvātis debz fieri in meridie. Sed si fiat uomitus ad sedādum dolorē t ad diuertendum unde ēt meridie magis iuuabit t unoqꝫ mꝫ uerificatur.

Et uomitus hic cum iuvamēto erp'mit nocumentū sp'le t dic t qꝫ ꝯtus uomitus cōfortet corpus totum tamen facit nocumentum in uisu. Et cā est quia circa oculū p tes sunt laxe. ideo multū recipiunt de humore q̄ ad supiora monet. unde supra habitū est qꝫ fasci entur oculi in hora uomitus. Et istoꝝ humorum cursus ad oculum nocet. Nota tamen qꝫ multoties uomitus facit iuvamentū maius nocumē to. puta qñ uisus esset nocitus ꝓp malā materiaz in stomacho ꝓ quibus inferioribus conēdum

amplius faciendum. hic docet in ultimo cano. istius cap tuli t est intentio sui. qꝫ licet ñ pregnātes cum accid t eis uomitus sint incitande ad uomitū quia p illud purgātur t eūantur cā uomitus t fastidij hoc tamen nō ē fa ciendum in pregnātibus. t cā est quia p uomitum nó purgātur ab humore qui est cā fastidij cū ille non sit saltem sc̄ōm multas ꝛies nisi in uenis t ñ eūatur nisi a farmaco uomitiuo eūante fortiter t nó p solam incitationem ad uomitum ideo faciē dum est qꝫ quiescāt a uomitu quia t si p illud ali quod hēatur iuvamentum maius tamen habent nocumentū quia p uomitum t laborem qui est in eo ducūtur ad estuationez t Dy. intelligit qꝫ pre gnantes nō debent uomere uomitu forti qñ uō tus debilis eis cōcedit. t nos p uomitu fortē intelligatis tam uomitū qui fit cum farmaco forti eūante euoluendo. t hūc oz ꝓhibere ex can. geñ rali qꝫ pregnātes nó sunt purgāde forti farmaco ꝯ uomitu qui fit cū magno conatu ut cū pēna al' alio mō laborioso sine farmaco solutiuo t sc̄ōm hoc ego puto qꝫ auic. intelligit qꝫ estuatio t labor sugant in malitia iuvamentū cūonis. Sed ꝯdo le uiter pōt fieri uomitus rei comente in concauo sto machi cōfert. Et tu ex hoc intelligas cām quare auic. in. 4. tertij capl'o de regimine ꝓgnātium t Ra sis quarto almansoris ꝓportionali cap'. non do cent qūo cas' ꝓuocare ad uomitū. Se cōfortaꝫ cum stipticis t c̄.

¶ Uz ille qui uomit. In precedenti capi tulo habitum' can. de usu uomitus. hic habemus can. in usu annexoꝝ uel re gulam seruandam in annexis uomitui. t sūt quin qꝫ. Primū est quid debet facere ille qui uomit t si ne alio nocumento. scōz est de iuvamentis uomi tus. tertiuz est de impedimentis t nocumentis uo mitus. quartū est de succurrendo ꝛepentinis huī accidentium uomētis dū uomit uel ē in ꝓpinquo disponē uomendi. quintum de succurrendo ei qꝫ supfluit uomitus. scōa ibi ypocras ꝓcep t. 3ª ibi supfluus uomitus. 4ª ibi de ꝓhibitione. 5ª ibi fiat ut. In primi capl'o auic. ꝓcipit ser. Primum qꝫ quando est completus uomitus debet ablui faties cum aceto t aqua rosata ut removeatur gra uitas capitis. Et removet illam grauitatem ista ablutio temperādo calorem t repercutiēdo.

Secundū est qꝫ statim bibat paꝛ mastices cum aqua maciane. habentem stipticitatem. infra uñ citoniozꝫ stipticitatē t aqua eoꝝ est succus eoꝝ depuratus ista enim sui stipticitate t aromatizita te confortant stomachum relaxatum in uomēdo

Tertium est qꝫ caueat a potu aque t a comestī one qꝫ stomachus debilitat. non bene digereret t grauaretur t relaxaretur per aquā. t hoc intel ligatur ꝛepose propinquo actui uomendi t remā ē dictū i ꝓcedēti ca. Quartū ē ut q̄escat t pau sca a labore t ungaf ypocūdria cū oleo ꝛepido t musculi uenteris qui laborauerūt in uomitu l assi tudine diminuaf. Quintū est ut ingrediaf bal neum t lauet se velociter t cito egrediaf t hoc totum ut humiditates t uapores moti ad cutiz re soluantur ablqꝫ alioꝝ attractione. Sextuz est qꝫ hora qua uidef cib' necessari' detur cib' bo ni saporis ut ipsum bene amplectatur stomachus t bone substātie neꝫ genitū ex eo sit. t paū putredi ni t facilis digestiōis ut digeratur a stomacho ō biliato in uomitu t c̄.

¶ Ypocras precepit. hoc capitulū ut di cum fuit supra est de iuva mentis uomit'. t dividit in quatuoꝛ par tes. Primo docet qualis est usus uomit' conferē tis in regimine sanitatis. secūdo narrat sua iuvamē ta. 3° addit cōditiones observandas in usu talis uomit'. quarto quib' corporib' confert. secunda ibi Prope t uomit'. tertia ibi Prope finem ca pituli ipse quoqꝫ debz fieri. quarta ibi Et ille qui dem. Dicit primo auctoritate ypo. qꝫ uomitus debz fieri omni mēse duob' diēb' continuis. Et fit duob' diēb' pp duas cās una est ut in secun da die expellatur illud quod fuit difficilis expul sionis in primo. Et causa secunda est ut expellan tur humores qui ad stomachū a uenis membris cucurrerunt in actu uomit'. de tali enī uomitu te statur ypo. qꝫ afferat securitatē t cum eo seruaf sanitas sed illud quod est plus qꝫ pluribꝰ debet est malus in conseruatione sanitatis. Iz forte in ꝓ seruatione uel cura qñ sit amplius utenduz qñz min'. Et ex hoc primo soluitur unū dubium hic moueri solitum utrum in alicuius corporis con seruatione sit utendum uomitu. duobus diebus uno post alium. Respondet qꝫ sumēdo conserua tionem large ꝓ preseruatione t conservatoꝛe in multis corporib' est plus utendum uomitu ut ex presse uult Hal. in sexto de regimine sanitatis in homine qui habet latum ꝓtum trānseuntē a fel le ad intestina t similiter in multoꝝ morboꝝ cu ra. sed in pura cōseruatiōe ñ oz pl'. Nota tamen qꝫ non omnia corpora cōseruanda indigent ꝓcipi se equali mensura uomit' quia quedā plus q̄dꝫ minus uomere debent aut uomitu indiget omi nia tamē que uomere debēt aut uomitu indigent me lius est t securius ut in omni mense duobus die bus uomant ut ꝓcipit. sed quedaꝫ plus quedā minus. t quedam cum maiori conatu t quedam

cum minori

cum minori. Solet etiã moueri secundũ dubiũ Vtrum in cõseruatione tẽpati cõueniat vomitus & uidetur q̃ sic q̃ Aui. loquit̃ uniuersaliter. q̃ nõ arguit̃ q̃ tẽperatus tantum appetit q̃tũz digerere põt. ergo non indiget eũone supfluitatũ p vomitum. Hic respõdetur q̃ temperatus aut regit regimine sibi ꝓportionato aut nõ. Si ꝓmo nõ tantum appetit q̃tum bene digerere põt & iõ si multiplicatur supfluitas vomenda. ideo sufficit ei exẽplicium & balneũ. Si scõo mõ tũc indiget vomitu. Nam boies tẽperati qñz nõ sequũtur regulã sue nature sed pp voluptatem nimis comedentes aut pp occupationez nõ comedẽtes bonis debitis aut comedentes res nõ bonas cõgrẽãt supfluitatez expellẽdaz vomitu & cõfert eis vomitus mõ dicto. Videtur tñ q̃ si optima natura que uere é in medio tempamenti tantũ appetit q̃tum digerere põt q̃ temperatus uersus frigidum in extrẽo tempamenti appetit plus q̃ põt digerere & tẽperatus in extremo tepamenti uersus calidũ min⁹ apetit. q̃ possit digerere. Tertiũ dubiũ est utz debeat cõseruãdus vomere duobus diebꝰ imediatis. & uidet̃ q̃ nõ quia melius est interponere aliquem uel aliquos dies inter ꝓmũ & scõz vomitũ ut uirtus restauretur p quietem ut melius possit scõm vomitũ ꝓficere. Huic respõdetur q̃ regula auic. est melior quia si plus starent humores magis quietarent in stomacho & difficilꝰ educerent & aliqua facerent nocumenta & in peiores dispositiones mutarentur. Et ad rõnem dicit̃ q̃ i sanis cõseruãdis hic vomitus nõ ducit ad tantuz laborem quin in crastinũ posset cõuenienter vomere in alijs autem aliquando oportet expectare sublevationem uirtutis.

Et vomitus quidem. Hic ostendit sua menta vomitus & ꝓmo magis in generali secũdo magis in speciali. secũda ibi Et remouet. In ꝓma ꝑte dicit q̃ vomitꝰ factꝰ modo dicto eũat colerã & flegma & mũdificat stomachũ ab illis humoribus qui stomachus indiget mundificatione artificiali q̃ non habet a natura id quod ipsuz mundificaret. sed bene intestina habent mundificatoriũ naturale colerã rubeã que trãsmittit̃ ad ea per porũ a chilis fel'is ut dictum est ꝓma sen. huiꝰ can. Nota ergo ꝓmo q̃ per anothomiã uidet̃ porus felleus uadens ad pcauũ intestinoz per quẽ trãsmittit̃ colera ad ea & stimulat ad egestionẽ & cum hoc lauat intestina a flatibꝰ que in eis cõgreganꝫ & ad stomachũ non uadit nisi parvus porus qui non bz aptã uiaz ad transeundũ ad cõcauitatẽ stomachi tantũ defert aliquã partem ad calefaciendũ fundũ stomachi. Queris aũt Hal'. quarto de utilitate pticulaz quare ad stomachũ nobiliorẽ & indigentẽ natura non misit talẽ purgationẽ. Et respondz q̃ deijceret apertiũ si in cõcauitatem trãsiret. Vnde experientia notat q̃ multa colera currente ad stomachuz sic̃ fit multotiens in yctericia aut in alijs casibus statim deijcit̃ appetit⁹ & in illis in quibꝰ porus felleus ad stomachũ uenies est latus de quibus Hal. loquitur secũdo regni & uolutiẽs alibi. Ad hoc ergo nocumentum uitandũ natura nõ misit talez rem pungitiuz in stomacho & indiget adiutorio artificiali. & hoc ꝑcipue in boie. Nec ꝓpea dicit natura deficiens i necessarijs quia dedit hõi intellectum p quem põt sibi artificialiter ꝓuidere ꝺ mundificando stomachum cũ vomitu. Nota secundo q̃ cũ quare indiget vomitu in regimine sanitatis est quia errat utplurimũ in regimine uite & error ille utplurimũ est⁹ ad grossiorez dictã ut dicitur ꝓma pticula affonismi & ꝓma pticula problematum. Augmentũ aũt cibi est cã indigestionis & p indigestionem in stomacho multiplicat flegma. Additur ẽt q̃ qñz erratur in paucitate & tunc utplurimũ stomachus trahit cũ uiolentia a uicinis membris & tũc multiplicatus in eo flegma. & ideo omnis fere stomachus indiget vomitu mũdificante ipsum a flate uel a colera uel ab ãbobus. Sed tũc cadit dubitatio quia uidet̃ q̃ melius sit mũdificare stomachuz ꝑ secessum q̃ ꝑ vomitum & ꝑ cõsequens q̃ vomitus nõ sit opportun⁹ Et assũptum ꝓbatur quia cũo ꝑ secessum est magis naturalis & magis facil' ut habet̃ ꝓma affõz illo affo. Que ducere oz. & q̃ sit facilior dicit̃ secunda affõz illo affonismo. In emibus morbis ea que circa umbilicũ. Forte dicereꝫ q̃ bz absolute facilior sit cũo ꝑ secessum q̃ ꝑ vomitum tamẽ cũo materiez in stomacho existentiuz est facilior ꝑ vomitũ q̃ ꝑ secessuz. Contra si materia reperit stõachũ decentius est ipsã ad intestina expellere q̃ ad meri. q̃ uirt⁹ naturalis inferiore stomachi portã expulsioni attractioni non meri deseruit. In oppositum est Aui. hic & auctoritas ypo. qui uelit̃ q̃ vomitꝰ iste est necessarius & utilis in cõseruatione sanitatis. De secessu aũt artificiali hoc nõ dicunt ideo tertia ꝓmi ca⁹ de exercitio⁹ ꝓhibet usum farmacoz qz farmacia purgat & inuetera Et gal. 3⁹ de regimine sanitatis uult q̃ sanatiue artis non est cognoscere uirtutẽ farmacoz. Ad dubiũ respondet Dy. q̃ uir in regimine sanitatis melius est uti vomitu q̃ farmaco soluitiuo nisi dispositio corporis sit multum extranea. D. gratia q̃ stomachus essz valde debilis aut homo paratus ad ptisim aut valde difficulter vomẽs ꝓp alias dispositiões ꝓhibentes a vomitu. & hoc ꝓpter tres cas. Prima qz farmaca soluitiua omnia sunt alterantiua corporis & in cõseruatiõe sanitatis nõ indigemus alteratione. Secunda qz farmaca soluitiua opanf inferendo uiolentiã nature & iõ debilitant membra & cũ hoc faciunt pigritiaz in mẽbris expulsionis q̃ nõ expellãt abiectũ stimulo et hoc est magnum nocumentũ in eũatione naturali & necessaria sicut est secessus. Fieri autem talẽ pigritiam a vomitu non est inconueniens. Sed 3ª

causa est quia stomachus nō habz qō ipsū mūdet sicut intestina. ꝛ ideo respondet ꝙ lz eūo in se peracuz eūonis p secessuz naturaliorꝛ facilior. ñ merito illoꝝ cuz quibus fit est difficilior quia sit cuz farmacis facientibus nocumēta dicta. Sz nomitus fit cū cibalibus rebus sūptil ꝛ cuz stimulatione caz pēa' uel digito uel re alia in ore posita

Mihi eiz uidet ꝙ hec respōsio nō sit generalis. Nam euacuatio p fluxuz uenris nō fit solūz cuz farmacho solutiuo, sed cuz lenitiuis ꝛ abstersiuis ꝛ lambificatiuis ꝛ lubricatiuis ꝛ cū rebꝰ eq̄ bene cibalibus sicut ille cum quibus ꝓparantur ad uomitum de quo hic est sermo. Et ideo uidet mihi ꝙ tertia cā Dyni nō est ad ꝓpositū qz questio est de eūatione eius quod in stomacho continetur quia stomachus no habet rez ipsum mūdātem sicut intestina. Dtz sit melius ꝙ uomitū q̄ ꝙ secessum eūare. Et ideo uidetur mihi ꝙ Dynꝰ ꝛ si nō ex toto rem declarauit tñ fuit nichilus uerisimilitudinis. Dicitur eiz ꝙ illud quod est in stomacho a natura plurimū expellitur ꝙ inferiora qz illa uia est naturalior ꝛ ille motus facilior ꝛ ꝓpter hoc melius est contentū in stomacho quod debet expelli ꝛ transmitti ꝙ inferiora quia plurimū ē kilꝰ aut superfluitas pme digestionis que kilo ē admixta ut ergo res bona ꝛ utilis seruatur a uenis meseraicis que terminantur ad intestina bonū fuit qō natura hoc mō instituit facere. Sed qñ nō intēdimus ꝙ tale quid trāseat in nutrimentū melius est nisi fuerit cā impediens ꝓuocare uomitū uuō aut c. ꝑna quarti in febribus in quibꝰ ꝛ iuuus cōpellit uomitus ꝓcipue qñ materia declinat ad stōachum, ꝛ ratio huius est illa quā dicit Dynꝰ quia id quod in stomacho cōtinet precipue in cōcauo cum re modicuz ꝓcipiāt natura extranea aut cibi aut cum solis cibalibꝰ ꝙ incitationez pōt expelli. Si ēt res aliqua medicinalis nec tamen pancū moratur ꝛ ꝙ incitationē ad uomituz simul cū humore contento i stomacho expellitur. unde uisco sos būores nō facile pozo lenitiuo possumꝰ euacuare ꝛ illud oz multo tempore morari ꝛ ꝙ intestina trāsiret ꝛ ea ledeꝛ. Et cum hoc aliquid transit de eo ad epar ꝙ uenas meseraicas quod ñ oz in prouocatione uomitus. Et ideo melꝰ est illas tales superfluitates in regimine sanitatis expelli ꝙ uomitum. Secus aūt est in superfluitatibus que ꝙtinent aut in uenis aut in ambitu totius aut i intestinis. Et hec solutio plus satisfacit uidere n eo

Et remouet grauitatem. Hic narrat specialia iuuamenta uomitus ꝛ sunt. xxvj. Primum est qz remouet grauitatem capitis. s. qñ est per cōtrariū ito machi ꝛ membroz inferioꝝ. lz si esset ꝙ ꝓpinquitatē in capite nō confert. Secundum est qz clarificat uisuz ꝛ intelligas quando est turbatus ꝙ cōtra ē stomachi. lz si sit ꝙ ꝓpinquitatē in oculo nocumentum potꝰ nocet ut pz in precedenti capło. Sed causa tertij qua ti qñ ti ꝛ sexti sequitur dicet in sequentibꝰ. Septimum in remouendo fastidium ꝛ cōferendo illi ad cuius stomachum descendit colera que corrumpit suū cibum ꝛ remouet abbominationez que fit ꝓpter inuoluntatē. ꝛ remouet casuz uerꝝ ꝛ naturalis ꝙ sideriꝝ ꝛ remouet illud quod facit desiderare acetosoz ꝛ acutum ꝛ pontiū ꝛ supple alia magis extranea sicut gipsum ꝛ carbones. oīa enim hec remouent per eūationez humoris in stomacho cōtenti ꝛ per stomachi mundificationē qz talis humoz erat cā illoꝝ. Octauū autē est ꝙ cōfert lassitati corporis qz illa ꝓuenit ex multitudine stātis in toto que remouet eūato stāte a stomacho qz postea residuū facile resoluit. Nonū est ꝙ cōfert ulceribus renum ꝛ uesice qz euacuat materiā fomentem ulcera ꝛ diuertitur ut dicit. xvj^us^ ꝛertij. de hoc. Decimū est ꝙ est optimum medicamē lepre ꝛ intelligit ꝙ remouet materia que est cā eius ꝙ hunc leꝙ uomitum sed uomitus cum elleboro magis etiā confert tpe suo in lepra. eradicat enim materias quaꝝ difficilis est eūatio a quibꝰ lepra pendet. Undecimū est ꝙ cōfert habentibꝰ malitiam calozis euacuando stā quod ꝓhibet bonaz digestionē que bonaz colozē facit. Duodecimum est ꝙ cōfert epilepsie stomatice ꝛ non ꝓpter ꝓpter crateꝛ capitis. iz^m^ est ꝙ confert interiꝰe oppilati ue. Non est eiz putandum in ea solum eē flegma quod est in poro felleo, sed ēt esse flegma mlz in quibus circūstantiibus quo eūato cū uomitu facili residuū pellitur. Aut forte nullꝙ cōfert euacuando coleꝛā currentem ad stomachū ꝓternaturaliter ꝓp regurgitationē a felle qz paz aut nichil uadit ad intestina. Et forte ista expositio est melior quia nullꝙ illud quod uadit ad intestina ꝛpotest uomitu aut cū difficultate educi ut supra patuit. Aut tertiō pōt dici ꝙ confert ꝛeterisie i uia ꝓ uisionis aut ꝓseruationis ab ea quia eūat stā qō est in stomacho quod futuz est cā opilatiōis.

Dicit tertio ꝙ cōfert asmati. Sed cōtra in asmate materia ducitur uersus mebꝝ patiens ꝙ uomitū. ergo nō confert imo nocet. Hic respōdet Dy. ꝛ cōcordat cū baliabate ꝙ quibusdā mēbris confert uomitus magis ꝛ sunt inferiora ꝛ multuz distantia a stomacho quia euacuat ꝛ diuertit. Sed quibusdā minus sicut capiti collo ꝛ pulmoni ꝛ iō dicit Dy. ꝙ uomitus nō cōfert asmati dum materia est in fluxu, sed postq̄ iam fluxit. Et hoc ꝓpē tres cās quaꝝ una ē quia euacuanꝰ flegma quod est in stomacho euacuat illud quod fouet materiam asmatis licet nō sit cā coniuncta secundo qz uomitus cuz fortiuomitiuo euacuat maſias differentes cōonis que sunt in pectore, tertio qa i uētu fortiter cōmouētur mēbra anhelitꝰ ꝛ ideo calefiunt ꝛ adiuuant ad subtiliandum humoꝛē peccantem. Ego tñ uideo Rasim ꝓcipere uomituz nono almansoris in prima septimana. ꝛ Aui. precipit de cima tertij uomituz ꝛ ꝓpter post cibum ꝛ uidet ꝙ hoc sit quia per ipsū fit motus inuamētuz euacuando materiaz que est sub forma cause antecedentis ꝙ nocumētuz ex motu uersus pulmonez. ꝛ qz in trāsitu incisiuoꝝ ꝛ acutoꝝ per meri subtiles coꝝ ꝓtes facilius cōtrahuntur pulmoni bene ēt mā que est in eo fit facilior ad crisim. Quādoqz eiz ꝓcipitur uomitꝰ cuz elleboro precipue nigro ꝛ tunc euacuant materie difficilis euacuationis sicut stā iam fixuz in pulmone. Dicit ulterius ꝙ cōfert tremori ꝛ paralesi quia euacuat materias

coꝝ

eox que sunt difficilis' eũonis ⁊ hec est maxie ō
uomitu qui fit cum forti uomitiuo. euã uõitus p⁹
cibum euacuando materias cause antecedentis ẽ
utilis. Et q⁹ Aui. uidetur hic loqui de uomitu qui
est conseruatiu⁹ sanitatis ego puto q⁹ non inicili
g.t in isto capitul o nisi de uuamento qõ fit eua
cuãdo materiaz que est in stomacho ⁊ illud iuua
mentum est in euacuando causaz antecedentẽ in
omnib⁹ aliis morbis exceptis morbis stomachi
Ultimo dicit q⁹ confert habentibus alecra nigra
mala quod si intelligaf de forti euacuãre melancolicum humorẽ res est clara. ⁊ ille euacuãt a lõ
ginquo. si uero loquatur de uomitu facto ad con
seruationez erit quia ista uõsicatio est cũ re cli
eritis digestionis/in epate ⁊ q⁹ in ipso uomitu õ hu
more melancolico puro putrefieri ⁊ ad eu tem
moueri.

ipse qnoq;. hic ut ꝑ dicitur addit quasdaz conditiones obseruãdas in usu uomitꝰ
Et dicit q⁹ iste uomitus debet fieri in mese sem el
aut bis modo dicto uno post aliuz ⁊ post repletionez ex cibo. ⁊ hoc pp cãs dictas. Bz addit hic
q⁹ in eo non debz obseruari reuolutio scita ⁊ nu
merus diex quia nõ debet semp in capite trium
dicruz fieri quia qñ ita obseruaret fieret necessi
tas cõtinuãdi. Et hoc mõ pp assuefactionez ⁊ di
missionem ordinis essz nocumentũ. ut ergo non
faciamus hanc consuetudinem bonum est ñ ob
seruare numex diex inter unum uomitiuũ ⁊ aliũ

et ille quidem. hic docet quibus corpib⁹ magis ꝓfert uõit⁹. ⁊ dicit q⁹ cõsert co
liricis ⁊ multotiens. ⁊ de hoc dictuz est supra sa
tis ⁊ est talis sententia quarta aforismoꝝ illo ꝑf
ronismo. Graciles ⁊ facile. ⁊c.

superfluus uomitus. hic narrat impedimenta uo
mitus superfluꝰ ⁊ diuiditur in duas ꝑtes.
Nam primo facit hoc. scõo est ẽdz una spẽs cor
poris dispõem in uomendo. ⁊ ponit illius regimẽ
in genere alt. scõa ibi ex oibus. Primo ponit no
uimenta ⁊ sunt decem quoꝝ p⁹mum est qõ nocet
stomacho ipsum. debilitando in operatione sua di
gestionis ⁊ appetitus ⁊ resoluendo substãtiã suaz
pp magnam agitationez ⁊ pp hoc redẽt ipsũ. ap
tum ut malꝰ extranee declinent ad ipsũ quoniaz
mẽbra fortia trãsmittunt ad debilia. Et hoc p̃mũ
est uex nõ in omni stomacho sed in debili cui no
cet. Nam auic precipit q⁹ illũ qui debile habz sto
machũ in nulla egritudine uomere facias. Se
cundũ est q⁹ nocet pectori. Tertiũ q⁹ nocet uisui
⁊ dentibus. Quartũ est q⁹ nocet antiquis do
loribus capitis nisi fuerit cã stomachi. Et hoc est
uex tempato quia mouet malꝰ uersus caput.
Dextramen de supfluo in oibus quia mouet ma
teriam. tam uersus ista mẽbra q⁹ suprascripta ad
cõseruationem in his qui habent hec mẽbra de
bilia ut ꝑz de pectore in aforismo quarte ꝓcu
le. Phisicos uero ⁊c. Quintum nocumẽtum est
q⁹ nocet antiquis' doloribus capitis' nisi fuerit cã
stomachi. ⁊ hoc est uex' et de tempato quia mouet
materias uersus caput. Dixit aũt antiquis quia ut
plurimum in illis confirmatũ est nocumẽtũ. sed
tamen et in recedentibꝰ qui nõ sunt cã interiox
mẽbroꝝ nocet. Sextũ nocumẽtum est i epilep
sia que est ꝑ ꝑperatem in capite ⁊ hoc pp causã
eandem. Sed in illa que est p cõtinuem stomachi
dictum è q⁹ cõsert. Illa sola uocaf hic epilepsia
capitis non obstãte q⁹ eis epilepsia sit in capite ⁊
in ista et uomitus suprascriptus nocet. Septi
mo nocet epati. Et octauo pulmoni. Nono ocu
lis. ⁊ ista tria sunt uera de supfluo. solũ quia pp
solam agitationem debilitant epar ⁊ pulmonem.
Dextramen uidetur etiam q⁹ oculi noceat trãs⁹
Decimũ est nocumentum q⁹ aliqñ est cã fractu
re uene aut in pulmone aut in epate ex forti agi
tatione ⁊ tensione que fiunt in ipsis. ⁊ hoc è ue
rum de supfluo utplurimũ licet nõ in multis ꝓ re
paratis qñz medera⁹ hoc facit. ⁊ hec ideo è ca
uendus ⁊ preparandꝰ in ꝑparatis.

ex omnibus hic facit hoc quod dictuz est dicens q⁹ sunt quidam homines qui uolũt cito impleri. i. qui comedunt
multũ in una uice quia multũ appetunt ꝓpter uo
luptatẽ sed post stomachus nõ tollerat ⁊ oz q⁹ uo
mant ⁊ illud est ex rebus que ipsos ducũt ad mã
suas egritudines q⁹ debilitãdo stomachũ est cã
corruptiõis digestionis que est mater fere omniũ
egritudinũ ut dicit. xiij⁹ tertij. ⁊ ideo ꝓhibendus
est hic talis a repletiõe ⁊ tu debes mensurare ci
bum suũ ⁊ potum ⁊c.

de prohibitione autem. In isto capi
lo ut supra dixi docet Aui. succurrere qui
busdã dispositionib⁹ que ueniunt in actu uen ti
di aut cũ homo est in ꝓpinqua dispositiõe ad uo
mitũ. Et diuiditur in duas. primo excusat se q⁹ hic
non dicit in quibus debet ꝓhiberi uomit⁹. secun
do exequitur ꝓpositũ ibi. Tensioni uero. Circa exe
quitur ꝓpositum ⁊ diuidit in tot ꝑtes quot sũt ac
cidentia. Primo ergo docet succurrere doloꝝ et
tensioni que fiunt sub ypocondriis ⁊ dicit q⁹ con
fert supponere pannos infusos in aqua calida
actu calidos q⁹ cũ dolor ille sit uentosus ⁊ tensio
ꝑ mollificatiua mingẽ ideo pannus in aqua cali
da resoluendo sui caliditate uentositatẽ ⁊ mollifi
cando locũ mitigãt doloꝝ et tensioneꝝ. similiter
conferunt olea lenificãtia sicut anetin⁹ ⁊ camo
millinus. ⁊ sicr pp eandez cãz ⁊ uentose cũ igne
posse absqz scarificatiõe multũ dissoluũt uento
sitatem.

sortem autẽ. hic docet succurrere doloꝝ mordicatiuo qui fit in stomacho ⁊
iste aut fit pp acuitatem farmaci aut ꝑ acuitatẽ
humoris attracti ad stomachum. ⁊ dicit remanẽ
ti ⁊ uidet intelligere de mordicatione que remã
net fixa aut remanet post actum uomendi ⁊ hoc
puto uerius. cõgenium eiz iura pinguia facile di
gestibilia quia stomachus est debilis ⁊ confert i
unctõ cum oleo violato ad rẽpiendum acuitatẽ
⁊ cum oleo de keiri in quo est uirtus mollificati
ua caloris ⁊ doloris sedatiua lz habeant aliquid
caliditatis. sed sui aromatizitate uidet cõfortare

stomachum debilitatiū. est autem keiri viola sar
cena cuius alia est citrina & nascitur in antiquis mu
ris in tuscia & alia est rubea & alia est alba & sunt
placidissimi odoris & habentur bononie & tuscie i
ortis p̄ceteris puellar.

singultat uero. Docz succurrere sin
gultui. Et nota q̄ aliquis est
singultus precedens eūonē aliquis accidens dū
fit euacuatio. aliquis accidēs cōpleta cūone. Ille
qui est ante eūonem aut in actu eius. est urplurimum aut pp mordicationez medicine aut humo
ris ad stomachū tracti aut pp uentositatez grossam imbibitaz in stomacho aut pp cozrugationē
factā a medicina uel humore. & isti mouent cum
sternutatione ut dicat terra puicola affo. A singul
tu habito sternutatio supueniens soluit egritudi
nem. & removēt & cum paulatino & frequēti po
tu aque calide quo mā sternutatio excutit tunicas
stomachi fortiter tra ut ab eis separi faciat illō
quod adherendo faciebat singultū & aqua cali
da rumpat abstergendo & acuitate removendo. que
ideo paulatim datur ut pluries sup locum transe
at. Qnz aūt singultus ē post eūonem & iste lz post
esse ex eisdez cāis remanentibus & curandus
in tamen plurimū est pp siccitatem ut dicitur in
affonsino quite pricule. Spasmus & singultus post
nimiam inanitionem est malū & de isto nō loquit
autc. hic. Dō si remedia hic posita ubi nō sufficiu
unde ad decimātertiā tertij ubi etiaz videbis
quid est singultus.

et de sanguine. Pro uomitu sanguinis q̄
fuerit ex potu farmaci, remittit nos ad
decimātertiā tertij statz allegatā. Sed attende q̄
uomitus sanguinis qāz est pp ultimā eūonez i q̄
farmaca superfluentia ultimo habūt sanguinem. &
huic succurrit ut dicit sequēti capō. qnz autez ē
pp impetuosum motum & fracturam alicuius ue
ne & de hoc loquitur hic.

alcuzet Quid in hac pte dicat p̄z. Vbi no
ta alcuzet qnz sumit ppe ut ē te
tanus a uētosa matia & illud nos uocamus ranfū
& est ex uentositate ita tendente lacertū ut nō pos
sit flecti. Et qnz sumit ut cōuertitur cū spasmo ō
tali matia uel tetano. & qnz cōtrahūtur musculi
pp uentositatez. Sed uidetur hic auic. sumere ab
solute p spasmo uel tetano. Nota scōo q̄ isti
alcuzet aut fiunt in actu eūonis aut ante aut post
Cum aūt fiunt spasmi post multā eūonez plurim
sunt de inanitione & sunt multū mali ut dicitur in
cōmento illius affortismi. Spasmus ex elleboro.

Et nota alterius q̄ spasmus & singultus post ta
lem eūonez nimiā sunt mali. & de istis nō loquit
hic auic. Aut eiz nō sunt curabiles aut uix. & pro
eoz cura vide scōa tertij. Sed in ipso actu eua
cuationis sunt spasmi qnz. & scōz Mesue cōtigit
a quattuor cāis. Vna est mot multe matie simi
que nō eūatur sed spargitur ad laccios & neruos
& facit eos scōz latuz crescere & breuiari scōz lō
gum. Vnde accidit mēbris incurvatio sicut arcui
cui corda brevitas. 2a cā est eleuatio multi vapōis
turbidi cum uentositate gressa ad neruos & fit si
cut dictum est statim. Tertia cā est quia tēpos q̄
sumitur medicina post aperiatur & multe pres ire
dicunt, cōuertunt in vapōs subtiles. Luz ergo il
le qui medicinā sumpsit se exponit frigori isti va
pores ingressantur & nerui pp frigus penetrantz
aptis poris incurvantur & fit spasmus pp cōtrac
tionem ad eoz principia. Quarta cā est mala quali
tas cōicata neruis & lacertis unde refugientes ab
ea contrahūtur. Et ex hac ut dixi sup affo. primo
quite pricule q̄ non solū ex multitudine humez
aut uētositatū sz ex acuitate pōt fieri spasmus q̄ di
citur non ppositionatus ad mām. Sed nota q̄
cum sit ex istis causis hoc mō cōicatis musculis
totius non curat ut dicit Aui. hic s. per ligaturā
extremitatū & positionē panni sup stomachum in
quo cocta fuerit de ruta & sicidis, s. cucumere sil
vestri aut per potū mellis cū aqua calida. in quo
pz per mesue qui est ex p̄ma causa curatur cum
coacuantibus cito materiā. s. aut clisteribus aut far
macijs edibilis. & post eūationez cū restrictiue
contractionis nerui & cōfortatiōe cerebri & no
de unde nec ulla febris in tali spasmo offerre quia
nisi amat farmacū & mouet materiā uersus lacer
tos. quāto ergo magis non confert ligatura extre
mor p quā dirigitur materia ad lacer
tos & positio olei super scripti cū calefactione fumi
cum. Sed quādo est a secunda cā oz facere quod
dictum est de p̄ma. s. facere eūationez & postea cō
uertere uapores ad diuersum forte cū fricationi
bus cū hic forte non nocet ligatura. Cum aūt est
pp frigus confert uaporatio & calefactio. & cū est
pp malā qualitatē farmaci cura est cū removen
dis farmaci audaciam. s. potu aque calide. s. tepi
de & similiū & cū confortandis nervos. Et ideo
pz q̄ expositores uolentes q̄ hic Aui. ponat cu
ram illoz modoz spasmi de quib dicit Mesue
non sufficienter dixerunt. Pro concordia tamen
Aui. cū Mesue & pro expositione aut. Nota q̄
iste quattuor cause scripte a mesue qnz inuentūtur
in neruis stomachi sed per compassionē reli
qui corporis nervi contrahunt & spasmant. & pro
mente Aui. tene q̄ in operatione farmaci plurimū
contingit spasmus per compassionez ad sto
machum. & ideo diuertendo materiā & uentositatē
per ligaturā dolorosaz extremitatū & resolvendo
cum oleo dicte decoctionis & abstergendo illud
quod adheret villis stomachi cum potu mellis in
aqua fit cura talium spasmorum sed Mesue po
nit curam quando tam in aliis membris & lacer
tis esset nocumentū per essentiam. Et tu hanc ex
positionē & diuersitatē nota. nam etiam uocis ab
scisio fit ex simili causa laborantib lacertis pecto
ris & epiglotti per uiz compassionis.

et habenti. quidem. Hic docet succurre
re subito. s. somno profundo
nam hoc accidit pp̄ter multos uapores frigidos
eleuatos ad caput & ideo ligare extrema est malō
bonum remedium diuertendo ad contrarium ca
pitis. & etiam cōfert potus mellis cum aqua cali
da ut deponatur materia a stomacho que euapo
rando facit subito. olea autē illa melius ponunt
in aure ut melius dissoluatur uapor ex positiōe
medicine dissolutiue i loco ppiquiori cāe subito

Et in ex isto ponere potes alia remedia scripta p̄ ma tertij capl'o de subeib. in cuz clysteriis ⁊ sup positoriis ⁊ vomitū ꝓuocāndus ⁊ diuersionibus ⁊ embrocis ⁊ euaporationib⁹ ut o3.

Fiat ut ipse dormiat. In isto capitulo auic. docet succurrere vomitui sup fluenti ex farmaco. Et dividitur in tres ptes. Primo docet succurrere supfluo vomitui. Scōo docet ꝓuocare ne supfluat. Tertio remittit nos ad alium locum p quibusdā cognoscēdis. Scōa ibi. Cū aūt. tertia ibi. Et o3 quidem. Prima in duas p̄mo docet quando vomitus est superfluus. Sed non adhuc venit ut sanguis fluat vomitu. Scōo ex supfluitate euacuationis vomitus sanguinis ibi. Scōa. Quod si vomitus. Prima pars patet quia prouocatio somni ⁊ ligatura extremitatum ⁊ appositio emplastroꝝ constringentium ⁊ confortantium stomachum ex eodez capite fiūt ex quo facte sūt supfluus in supfluo fluxu ventris.

quod si vomitus. Facit quod dictum ē qui secundo modum quo cauenda est coagulatio sanguinis in stomacho. Nam ista coagulatio est periculosa qz sāguis i sto⁹ coagulatus est venenum ⁊ interficit aliquādo. Sed ad prohibēdū sanguinis vomituz docet offerre lac vino mixtuz quia sui aquositate lenit veniem, ⁊ deponit medicinā ⁊ sanguinem qui est in stomacho p̄ inferiora quia sui caseytate oppilat ⁊ claudit orificia venarum per que currit sanguis ⁊ suis qualitatibus ⁊ modo substantie reprimit acuitatem farmaci. Et vinum ideo miscetur ut confortet stomachuz sui aromatizitate ⁊ prohibet lactis coagulationem in stomacho. Aliud remedium est succus portulace cum boloarmeno. Nam succus portulace est repressiuus acuitatis farmaci. ⁊ cum hoc stringit ⁊ claudit vias per quas materia currit ad stomachum ⁊ multo magis quando cum boloarmeno miscetur. Immiscet autem medum quo prohibetur coagulatio sanguinis in stomacho per potuz sirupi acetosi qui abstergit ⁊ incidit siue fuerit de melle siue de zuccharo ⁊ debet offerri infrigidatus in niue ut prohibeat aptionem ventriz. Coagulatio aūt sanguinis ideo fugienda est quia facit accidentia venenii terribilia ut sexta quarti ⁊ octauo interiorum ⁊ decimate materie. Quod si hec remedia non sufficiunt recurre ad loca ꝓpa statim allegata.

Cum autem. Docet succurrere ei in quo timemus de superfluitate vomitus dicens q̄ facias cuz vomere ut medicina cito a corpore expellatur. Facias autem hoc incitando ad vomitum cum potu aque tepide aut olei.

et oportet. De hac parte patz quod dicat tē.

Enema est medicamē Supius Auic. docuit modos administrādi eūationes q̄ fiunt per exhibita per os. hic docet regulas observandas in eūationib⁹ que fiunt per immissa inferi⁹. s. per clisteria. ⁊ dividit in duas. Primo ponit iuuamenta ⁊ nocumenta i generali enematis. secundo ponit regulas de modo observando in administratione ei⁹. secunda ibi. Forma aut. ez. Dicit primo q̄ enema est nobile medicamen in quinq3 rebus. primo in expellendo superfluitates que fiunt in intestinis. Secundo in sedādo dolores recti ⁊ vesice. Tertio in apostematibus coxe. s. recti ⁊ vesice. Quarto in egritudinib⁹ colice. Quinto in attrahendo materias a membris principalib⁹ superiorib⁹. Secundo dicit q̄ enemata acuta perducunt ad febres ⁊ debilitant epar. Vltimo dicit quoad hanc partem q̄ ex ipsis haberur iuuamentum in expellendo rei quias quascunq; reliquerūt humiditia. s. farmaca soluiua bibita.

Dei primo nota q̄ enema ꝓprie est decoctio q̄ iniecta est per anum. Clister aūt est in quo fit talis iniectio. Secundo nota q̄ cedez medicine possunt per inferi⁹ inici ⁊ dari ad potandū sed i hoc q̄ iniectū inferius sunt melis⁹ operatiue ꝓ quibusdā finib⁹. ⁊ ideo Auic. non dixit absolute q̄ enema est nobile medicamen seo est nobile in illis quinq3 que narrauit. Constat aūt nobilitas medicine ex duobus quoz unum est efficacia in consequendo finem. secundum est securitas ⁊ leuitas sup natura ā ⁊ in his quinq3 dictis ab auic. enema est efficax ⁊ cum hoc est valde securum. efficax quia per ipsum ponuntur medicine in ipso met loco patiente aut valde ꝓpe. securum aūt quia ponitur in membro ignobili deputato ad expulsionem. unde si in illud membrū imprimit aliquam oispositionez non est tantū nocumetuz sicut ex medicinis immissis stomacho quod est membrū nobile. Sed 3 aut. dicat eius nobilitatem iūm in his supradictis est ni etiam nobile in constringēdo quando fluxus est cā intestinorum ⁊ nobile in consolidando ulcera intestinoꝝ. sed ista nō ita p̄tinent ad euacuationez sicut quinq3 predicta. Cū ergo aut. hic d̄ euacuatione intenderet si curauit ponere ista iuuamenta. 3° nota q̄ 3 iūm sit unus modus immissionis enematis tame enemata variantur in virtute ⁊ scōm varietatem coz ex quibus fiunt. similiter etiam variantur res ex quibus fiunt scōm varietatem materierum quas intendimus euacuare. nam quando intendimus euacuare rem que non indiget nisi mollificatione sicut feces dure tūc fit ex unctuosis pinguibus subtilibus aptis ad se imbibendum. sicut cū oleo puro aut cum re pingui ut cum ture galli aut cū silire q̄3 aūt intendimus ad subtiliatione sicut in flegmate ⁊ tūc fit cū subtiliatis. q̄3 itēdi⁹ abstersionem ⁊ tunc fit cum aqua mellis vel ordei in qua mel vel aliquod abstersiuū sit dissolutuū. Q̄nq3 aūt intendimus ui virtuē virtus expulsiua ⁊ tūc apponant mordicatiua sicut sal. q̄3 aūt intendimus ventositatis dissolutionem ⁊ tūc apponim⁹ carminantia. Quandoq3 autem intendimus attractionem a longinquo ⁊ tunc apponuntur attrahētia que sunt duoruz modoz. Quedā eiz trahunt cum virtute attractiōis ꝓpa. s. a ꝓpetate respicīte determinatū humore. nā qui molū stimulāt ex pulsiuam faciēdo mordicationē in intestinis sunt cā attractiōis humoz faciēdo quēdaz dolorem. Et ista attractio nō respicit determinatū humorē

Sz turbet ꝛ colloquitida cucumer asininus ꝛ ſcs monea nó ſolũ trabũt qa irritant ſz actuanť ſi ꝑ manserint sufficienti tempore ꝛ euacuant determinatum humorem. Quarto nota ꝙ cum clistere fit gratia euacuatiõis eius quod in intestinis continetur aliis paribus debet esse leuius ꝯ si intendatur ad euacuationẽ a longinquo qz clistere uadit sup loco a quo facienda est cũmo. Quinto nota ꝙ clistere ut ꝓz ex textu non fit solum ad intentionẽ cũandi. imo qñz alterandi qñz abstergendi qñz consolidandi qñz ad dolorem mitigandum. ꝛ scom hec omnia fiũt ex diuersis medicinis ut ꝓz i libris pticularib⁹. Sexto nota ꝙ ꝙnis enema non transeat ad uesicam necm uenas. hñ qz intestina circundant hec membra ideo enema uadens ad intestina potest suis qualitatibus hec membra alterare ꝛ sedare dolorem maxime quia cum membra interiora sint rara euaporat ab intestinis aliquod subtile de substantia clisteris qõ attrigit utrozq3 istoꝝ mẽbroꝝ dictoꝝ. Et ꝑ hũc modum cõfert in eoꝝ apostematib⁹ siue fuerit intentio repcutere siue resoluere siue alterare uel ꝙa suptora intestina sunt remotis uicinora ꝛ in fortia uesice ió ozin dolore uel cura renuz ꝑ clistere conari qõ clistere magis penetret ꝙ in cura uesice. ꝛ pter intelligatis de dolore matricũ i mulieribus ꝛ lacertoꝝ quib⁹ renes colligant qñ intestina adiacent istis locis. Oõ si dicat qõo enema sedat siue clistere dicit ꝙ uera sedatione sicut clistere cũ mollificatiuis ꝛ leuitatis anodinis. Et sedatione ꝑ modũ cãe. siue sit humor qui cũat siue mala cõplexio que remouet siue solutio, cõtinuitatis que solidat ꝛ ꝑ stupefactionẽ sicut multotens fit in diffinteria. Sz hoc ultimũ faciẽdũ est raro ꝛ cuz timore ꝛ cautela. Septio nota ꝙ enema sedat egritudines colice. i. opilationes uel alios morbos q̃ sunt de genere colice. Est aũt colica egritudo intestinalis dolorosa cũ qua fit difficilius exitus eius quod debet egredi scoz naturã si ue ergo fiat opillatio a fece uel hũore uel a mala cõplexiõe cũ materia uel ab apte uel ab alio sedatur enemate. scom tamen uariũ modũ facto scoz diuersitatez cãꝝ ut habet̃ uidesi. xvi^a tertij. Et põt ꝛ dolorem i ea existentẽ tib⁹ mõis sedat Sed tamen intestinoꝝ quedã sũt quoꝝ egritudines magis iuuãtur clisteri ꝙ medicina supra per os. quedã ecõtra ꝛ quedã medio modo. sed hoc dictum est supra ca° p°. hui⁹ sen. qz suptora ꝛ gracilia melius iuuãt debitis. iferiora clisteri. Situs colon uersus suptora ꝛ monoculũ medio mõ. Et secũdũ hoc ẽt ꝙnnas clisteri est uariãda. nã matonis ꝙpitatis fa clistere qñ intẽdim⁹ ꝙ uadat ad superiora intestina ꝛ numoris qñ intẽdim⁹ ad monoculũ ꝛ medio mõ qñ ad media Octauo nota ꝙ clisteria dicunť acuta i quib⁹ ponũť medicie multum calide ꝛ acute i ꝙmẽtes sicut coloquitida ꝛ euforbiũ ꝛ sĩles. Et qz medicie iste ꝑpone i multa ꝙpitate posite resoluũt ꝛ calefactũt talia clisteria sũt dissolutiua spũz ꝛ priuz epatis ꝛ ipm̃ debilitant. Nã tales medicine multuz accedũt ꝑpe epar ꝛ plurimũ eoꝝ uapores ꝑ organa uadũt ad spar. ꝛ ꝑ eandem fere cãz ꝑducũt ad febrem calefaciendo sanguinem qui est in uena magna chilo oescendentis ad ipsum epar. Et quo dat intelligi ꝙ sunt magis cauenda in febrib⁹. Vltimo nota ꝙ inanientia sunt medicine soluitiue que in intestinis relinquũt aliquid de humorib⁹ quos attraxerũt. ꝛ ista hoc mõ relicta cũantur clisteri cõiter lauatiuo nisi multã uiscositatem habuerint ꝛ grossitiem quo cãu addim⁹ aliquod incisiuum ꝛ subtiliatiuum.

Vsqz huc fuit expositio. d. M3. Ygonis de Senis. Nunc incipit expositio Marsilij

forma uero. Nunc Auí. ponit quasdã conditiones in clisteribus attendendas ꝛ duo facit. ꝑmo facit quod dictum est. secũdo docet succurrere cuidã defectui sibi secunda ꝙ siquis. Prima pars cõtinet tres partes in prima reminit nos ꝑ sufficientiori declaratõe forme clisteris ad alium locum. secundo exequit modũ clisterizandi exemplificando sibi. Tertio tangit conueniente bonã applicandi clistere. ibi secunda Videť quoqz. ibi tertia Et clisterizandi. De ꝑma dicit quod ipse iam retulit formã clisteris ꝛ quomodo clisterizetur corpus ca° de colica quia. xvij^a. tertij. forma tamen satis est nota. Naz primo dicitur habere cannam oblongam ad formaz palmi cõis ut ingrediatur sufficienter intestinuz rectum in cuius extremitate debent esse multa foramina ne subito existente uno magno foramine liquor transeat ad intestina ne etiam ad unã ptem sz ꝑ multa foramina dispsus multas ptes attingat. ꝛ debet esse tersum ꝛ politum i ꝓmptu est cã imo debz esse cãna uncta oleo quę ponitur. Debet ẽt cãna esse ligata corio aut uesica i sua pte latiori in qua pessica aut corio liquor teneatur ꝛ cõꝑmendo corium ingrediatur cãnã qõ in corio cõtineť. Debet ẽt esse strictũ ꝓpe cãnaz ꝛ incedere se ampliãdo uersus aliã ptem ꝛ hoc ut cõpresso corio ꝛ existente stricto uersus cãnaz melius liquor ualeat ingredi.

Videtur quoqz. Nunc tangit situm clisterizandi. dicit ꝙ uideť melius ut clisterizatus stet supinus deinde uolnat se de latere in latus. Pro parte nota ꝙ alter est situs clisterizandi ꝛ alter situs clisterizati. nam clisterizandus debet stare cum posterioribus elenatis ꝛ anterioribus depressis ꝛ debet stare super genua sua ꝛ super manus a parte anteriori cuius causa est ut liquor melius ingrediať a sursum in deorsum si tamen infirmus esset debilis ipso tacente nos oporteret ponere enema. Situs aũt clisterizati duplex est quidam imediate post acceptionẽ clisteritis ꝛ tunc debet ẽt ille stare supinus quia liquor melius poterit detineri cum sit quietior sup ꝙ retentione liquoris ꝛ ille appellatur situs cõis quia corpora sic clisterizanda debent sic situari. Alter uero est situs magis mediatus ut postꝯ liquor i. m quietatus est ꝛ iam sufficienter retentus possit mouerat infirmus de latere in latus ut li-

quot bene undiq; attingat intestina tolerr est sum magis proprius qui fit ratione proprij casus qa róne doloris aut morbi in ꝺeterminata parte sic assumptus. & posq̃ infirmus sūpsit debet se mouere ad latus dolens ut enema plus attingat ad alteram ptem. Ad ꝓpositum autc. nō possunt situ ꝓpium hunc dans eū intelligere tanq̃ motū. Po sunt aūt clisterizari sup. eoem deinde ꝓpium dūdeuit deinde voluat se.

et clisterizandi. Nūc tāgit hora cō ueniente ꝓ clisteri exhibendo dicens qꝫ melior hora clisterizādi est aere existente frigido ne grauitas dolor nausea & supcalefactio consequat. Scō ponit aliā conditionem dicens qꝫ balneum dispgit & facit ebullire humores ideo nō est bonus ut ꝓponas balneum enemati.. & hoc scōz plurimū. Dicit ultimo qꝫ conditio clisteris est ut attrahat uētositates & humores Ad intellectū huis notandū qꝫ hora clisteris pōt sumi ex multis. primo ex dispone corꝑis aut membrorū. scōo ex pte stomachi qui stōacho existe repleto nō est regulariter enema faciēdum ne agitetur cibus in stomacho & indigestus attrahatur ad intestina nisi in cāu ꝓp debilitatem uirtutis nos oporteret aliqñ exhibere cibū. Iteꝝ ex pte corporis quia clistere nō est exhibendū corpore existe valde debili imo loco eius potendū est supposituz. Itez sumit hora ex pte aeris. quia clistere saltē acutū est exhibendū hora recenti & nō tempore multū calido. Cā tangit in littā supius & tempore existente multū frigido dū est aeris frigiditas minus exhibēduz est quia tūc humores sunt indispositiones ad exitum. Sumit etiam hora ex pte alterius quia clistere nō est faciēdum post balm imediate quia cū balneū humorē faciat ebullire eos & dispgit & trahit ad interiora clistere sequens amplius nocebit calefaciēdo & nō bene educet cum humores ad interiora uel exteriora sint dispsti. in cāu tamen quo essz dolorosa ne dementia posset imediate sequi enema. Vltimo tenetur bonus est ꝓmitti balneum ꝓ temꝑ multum quia prepabit ad enema eliquādo & dissoluendo humores & materias. Vltimo nota qꝫ clistere attrahit uentositatem. i est cā attractiōis & expulsionis uentositatis ad exteriora meitando uirtutem expulsiuā aut & attrahit uētositatem. i. remouet dissoluendo sicut clistere factum ex rebꝰ carminantibus & dissoluentibus uentositatem.

quod siquis. Docet nunc succurrere cuidā defectui dicens qꝫ siquis patiens pustulas in intestinis ꝓp febrez idigerit clisteri aut ꝓp alium morbū & timeat ne retineatur enema debet suo ano supponere & etiā semoti & aliis locis qui sunt in circuitu spelteā calefactam cū panno. Pro parte nota qꝫ existente pustula uel emoroyde sopitur & eberatur uirtus ad expellendum quia cum expellendo extendatur pars habens pustulas aut transeat liquor aut superfluitas circa illam partem tunc dolet illa pars. pigritatur ergo uirtus ad expellendum cum doleat. & ideo per remediū quod in hac parte ponit contingit primo qꝫ ꝓp caliditatē rēpatam confortatur uirtus sensitiua. Item ꝓp spēciam habentem aliquā abstersiuam uirtutem ꝓparatur enema extentiuum & expulsiuum & breuiter inciatur uirtus ad expellendum aliqualiter igitur &c.

Capitulum. xviiim de epithimatibus

Epithimata sunt. In presenti cap. Aui. determinat de quibusdam medicinis que querꝰ applicantur & duo facit primo determinat de epithimatibus. secundo de embrocis. ibi secunda Embroce sunt. prima pars continet partes duas primo explicat epithimata bonas esse medicinas. secundo ponit quedā innumerina & modos epithimatum. ibi Et medicina. De prima parte dicit qꝫ epithimata sunt medicine bone ꝓuenientes ad morbū

Pro parte nota qꝫ reperiuntur ista nomina fomentatio uaporationū seu calefactionum sumuntur pro emplastrato epithimato unctio & embrocatio. unde fomentum no est nisi quādo medicamē tic applicatur ut per ipsum queramus uaporationem seu resolutionem in uaporem sicut qñ apponitur milius cuz camomilla ut fiat resolutio. Suffumigatio nō est aliud nisi quādo medicamē qꝫ trāsmutatum est in fumum a membro capitis aut pāno & corpori applicatur sicut qñ ubus aut malus apponuntur prunis. Epithimatio uero est approximatio aliquoꝝ ad corꝰ aut ad membꝝ ut qñ balneat pannus i liquore & applicat corpori. Empiastrum autez idem est quod duracōfectio medicinaꝝ. unde & in prin capio dicitur uel ponitur ex eisdem pōt confici emplastꝝ & epithima sed epithima est liquidū emplastꝝ duꝝ. Embroca ꝓprie est liquor cum motu a surſuz in deorsuz applicatus membro sicut spongia madefacta in aqua camomille & expīsa a surſuz in deorsuz hoc uocat embroca. unguetuz uero est medicamen cōpositum ex re unctuosa & cera & est aliqliter cōstans. Dicitur autez unguentuz ab ungendo. & differūt ista medicamina q̃ruz ad intentiones quas uult medicus exigi. nam si uult medicame multo tepore operari tunc facit ipluz in forma duriori. deinde in forma ūguēti. deinde in forma epithimatis ultio in forma embroce. Si uero queriat citaz & pfūdā medicaminis penetrationem applicabit in forma embroce tanq̃ in forma medicaminis magis penetrantis. Scō nota qꝫ epithima dicitur bonum medicamen quia secuꝝ cum exterioribus applicatur. bonum est quia penetrādo suam ptem facit operationem cum uenit ad morbum.

et medicina. Nunc Aui. exequitur ponendo innumerina & operationes epithimatū & primo tangit unam operationem. secundo ponit comparationem inter epithimata & emplastra. 3° tangit specialē conditionem quorundā epithimatū. ibi secunda Emplastra ꝓterea. ibi tertia Lunaz membris. De prima parte dicit qꝫ forte medicina ex qua fit epithima uel emplastrum duas habet uirtutes supple contrarias. s. subtiliandi & ingrossandi & maior est necessitas subtiliandi q̃ ingrossandi. In spissatione ergo ꝛe perate subtiliatōis in hac medicina facta emplastro penetrabit subtilitas non penetrante spissitudine

hac subtilitate penetrante cõferẽte sicut facit emplastrum factum ex coriandro & ordeo fracto posito supra scrophulas. Dicit secundo q̃ empl'ra sunt talia qualia epithimata sed epithimata sunt fluida currentia empl'ra uero dura. Dicit ulterius q̃ contingit epithimata fieri cum p̃anis. Vltimo dicit q̃ cum epithimata supponũtur mẽbris p̃incipalibus ut epati & cordi non existente impedimẽto conferunt panni suffumigati & ligna aloes crudo & uirtute epithimatum tribuentium bonũ odorem quem diligunt membra principalia. Pro intellectu partis nota q̃ una medicina põt habere uirtutes contrarias ut p̃z experientia ut q̃ pars exteriores sint frigide & interiores calide ut p̃z ó psilio cuius cortex multa frigiditate participat et medulla multo calore & in tali casu non est inconueniens frigide partis p̃uenire operationẽ ut circundata parte calida frigida non inhoeret aut expleat suam operationẽ. aliquando autem est ecõtra quia pars corticalis est calida centralis uero & interior frigida ut i endiuia caule & multis aliis. p̃z etiam in presenti ꝓpõsito q̃ coriandrũ q̃ est granum apud Mundinũ frigidum habẽs uirtutem subtiliandi & resolaendi p partem calidã inspissandi & ingrossandi per partem frigidam. Sit ergo ut pars una cõtraria per accidens iuuet ad operationem alterius ut parte subtili ei⁹ penetrãte subsequente grossa cõstipãte & postponente subtilio magis profũdat & fortius operatur. Preuenit aũt subtilis pars tanq̃ actiuioris operationis & etiã eius pars subtilis calida facilius actuat q̃ frigida cuius consimilẽ operationẽ tetigit Gal. secũdo de simplici medicina ubi uult oleum rosatũ plus humectare cã rosa cum tamẽ illa respectu sit siccum nõ pp aliã cãm nisi quia p̃uenit̃e operatione olei & subsequente p̃ssione pp stipticitatẽ rosa maior & pfundior sequit̃ humectatio. Dicit ulterius nota q̃ q̃uis coriandrum cum oleo fracto quod habet uirtutem abstersiuã & resolutiuã ualeat ad scrofulas resoluendas assũpt̃as tamẽ interius actualiter & priusquam subtilib⁹ resolutis consequatur coriandrũ infrigidatio & nõ calefactio ideo exhibitum post cibum p suã uirtutẽ infrigidatiuam prohibet ad caput euaporationem in quo coriandro uirtus ingrossatiua tempat resolutiuam quia facit ipsum tempate subtiliare. Ex quo patet quorem appositum mẽbro quo mẽbra est madefactum dici posse epithima sicut si sit pãnus positus in liquore & suppositus mẽbro sine nõ patet quia dicit epithimata q̃ sunt cum pãnis q̃ sine nõ.

Vlterius nota quia dicit q̃ prohibet q̃ suffumigium ligni aloes non ponatur cordi potest cẽ complexio ualde calida. Nota ulterius q̃ lignum aloes habet odorem ualde aromaticum. Cuius est ut puto a sua forma cordiale. Si ergo cordi uel epati applicemus epithima quod sit resolutiuum aut alteratiuum intentione eox cõseruaẽ aut refocillare uirtutẽ epithimatibus odorifera sunt admiscenda aut epithimatis mẽbris applicanda sicut suffumigium ligni aloes & notanter applicaf in fumo ut si euaporans facta sonẽ operationẽ euaporãtib⁹ etiã partib⁹ odoriferis & cordialibus. & notanter dicũ est crudũ ne forte pp decoctionem subtiles ptes abiciantur. Vltimo nota q̃ mẽbra p̃incipalia diligũt bonũ odorẽ ut sic dicam dilectiõe naturali non quia habeãt potentiam odorandi sed quia cũ odor fundetur in substantia uaporosa consimili spiritui aũt ẽt sit secunda qualitas ꝓportionata cõplexioni spiritus ideo nãliter mẽbra appetũt hũc odorem bo^m. &c.

Capitulum. xix. de embrocis.

Embroce sunt. In parte presenti auic. prosequit̃ de alio medicamine exterius applicãdo quod dicitur embroca. & diuiditur in duas. Primo auic. tangit operationes & iuuamenta embrocax. secõ tangit ordinem applicãdi contrarias embrocas. ibi secõa. In mẽbris aũt. In p̃ma ptẽ dicit q̃ embroce sunt cõuenientes medicine ad resolueñdũ quod oꝫ resolui ex capite & mẽbris aliis. ac etiã conuenium illi cuius necessarius est p̃murare cõplexionẽ. Pro ptẽ nota qõd in presenti ptẽ cõpitur iuuamẽtum & opatio embrocax. nã habẽt alterare secõ diuersitatem eox que ingrediuntur embrocas. p̃z ẽt secõ q̃ sunt magni uigoris cum habeãt resoluere materias capitis & aliox mẽbrox & profundas eradicare materias. Propt̃ qõd dubitatur utx embroce sint forte remedium. p̃imo q̃ sic ex auic. loco presenti. Qõ nõ auctoritate A. decimaterria tertij capitulo generali de curatione mẽbrox stomachi ad princ^m. ubi ault embrocas esse debile medicamen liquidũ ab alto ꝓiectum supra mẽbx. Tertio ex ueri dictis nota q̃ medicamen q̃tum p̃inet ꝓposito põt dici forte q̃ forte & cite operationis & imp̃ssionis. secõ forte q̃ constãs & p̃manens in opando. Penes hanc distinctionẽ sunt ponende due cõclusiones. p̃ma Embroca est forte medicamen mõ p̃mo. Hec sit p̃ mente auic. loco p̃ñi. secõa embroca est debile medicamen mõ secõ quia eius substantia fluida & liquida est modice p̃manentie. hec sit p̃ mẽte auic. decimaterria tertij.

In membris autẽ. Nunc ponit ordinem applicationis embrocarum contrariax dicẽs q̃ in mẽbris egentibus embrocatione calida & frigida supfluitanb⁹ non fluentibus sed defluxis. Primo fiat embrocatio ex calida deinde ex frigida constringente mẽbra. si rẽs fit diuersa ab hoc quia humores descendant & sint in fluxu p̃mo a frigida embrocatione mobendus est. Pro parte p̃mo nota q̃. materia existente fluxa mẽbra egent calefactione ut aperiantur poti subtilietur materia & resoluatur. Embrocatio igitur calida debet precedere frigidam cum frigida non iuuet imo noceat huic operationi. nerum quia mẽbrum est debilitatum ꝓpter apertionem a calido factam ut mẽbrum iuuet & fortificet egene embroca constipante iuuante & infrigidante. Si uero materia sit in fluxu cũ intentio sit reprimere & prohibere fluxũ p̃imo frigida embroca est mẽbrũ embrocandum & non calida quia fluxus materie esset maior. hanc secundã sententiam ponit A. xxij^a tertij ca^o ó curatiõe dolõis ũcturax simus ad principium per columnã. & hoc quidẽ ut

plurimũ

De flebotomia

plurimū quia materia existente valde frigida & existente in fluxu non est inconueniens calidam & stipticā applicare medicinā ut colligit ternā sen quarti can. &c.

Cap. 20. De phlebotomia

Flobotomia In precedēti b⁹ Aui. ōtemiauit de solutione uentris & nomitu curā imē dens male complexionis cū materia existentis q̄ curatur uel euacuando materiā nomitu uel solu tione uentris. In presenti parte determinat ō flo botomia & cūanone sibi annexa. & pīmo cōmen bec pars partes duas. Nam pīmo determinat de euacuatione p flomiaz. secundo de cūatione per uētosas & sāguisugas tangē de annexis cūonibus flomię. ibi secunda Dentese parte cutis. Capitu lum primū continet tres partes principales. in pīma tangit iuuamenta & opationes flomię & po nit can. attendendos ratione eius quod euacuat secundo tangit can. attendendos ratione partiū que flobotbomant aut a quib⁹ euacuat. Tertio ponit can. attendendos ratione instrumenti cum quo fit flomia. ibi secunda Et debes scire. ibi ter tia Scias etiam q̄ flobotbomus. pīma in duas in prima facit quod dictū est cum boc ponendo ca sus in quibus cōpetit flomia. secundo ponit can. attendēdos rōne eius quod cūatur. ibi scōa. Flo mia quoq; & cūo pīma in duas. pīmo ponit iuua menta magis generalia. scōo i spāli magis. ibi se cunda. Et nemo quidē pīma in duas. nā pīmo po nit opationes flomie. scōo exponit quoddā voca bulum positum i diffinitione. ibi scōa. Mulitu do uero est augmentuz. Dicit pīmo q̄ flomia est uniuersalis & generalis euacuatio cūans mul titudinem humoꝝ. Ad intellectū pīs nota q̄ flomia dicitur uniuersalis cūo quia multaz euacuans a mēbris corporis siue toto ut. v^a. affo. cō mento scōo satis ad pīncipium & scōo regiminis acutoꝝ cōmento xi^o satis ad finē. Et est cū gra quia omnes uenę cōtinuitatez habent ad inuicez Sanguis ēt cōtentus in uenis habet quādam cō tinuitatez cū ptali sanguine. ideo aliqliē gtes flu entes sanguinez trahūt & faciunt alium fluere & i illo ptialiter cōuenit flomia cum farmacia. Nam farmacia ēt pōt cūare a toto. Dicit ēt scōo unq̄ē salis cūo quia gener aliq̄ oēs educit būores & nō eligit aliquē. Et quo differt a farmacis que euacuat a forma specifica determinatū humorē flomia aūt cūans a uenis multos educit būores. Hic tñ nota q̄ flomia 1z posset dici a toto cūare pl⁹ tamen & imediate cūat a pte ppinquiori eradicā do materiā pīs ppinquioris. Et istud colligit p pre scōo regi. acu. cōmēto xi. circa finē. Tertio nota q̄ 1z flomia humoꝝ eūet multitudinē cōue nit ēt peccato qualis pīmo intelligendo quale ge nerale. nā flomia nō cūat nisi nocentem humorē aut nocitiuū. cōuenit ergo generali peccato qual Item cōuenit peccato qualis spāli fit enim flomia sanguine ebulliente ut sanguis euemef & nō putre fiat sicut farmacia debetur peccato quāti & pecca to qualis. Nā pīmo peccato quāti generalis quia omne nocitiuū & peccans inequali sicut superfluuz q̄tum est a corpore eiciendum. unde medicina nō est aliud q̄ attractio aut eductio ut xi^o terapeu. Item cōuenit peccato q̄u specialis. nam farmacū copetit humore peccāte p quātate tuaz. quia ta meis nullum uidēf farmacum ad oiaz humorum multitudinez educendā debitū & cōueniens 1z b⁹ debite facit flomia. ideo dictū est flomias multi tudinez humoꝝ cūare. Item nota q̄ p multitu dinem humoꝝ nō tolum⁹ habemus intelligez mol titudinem oium humoꝝ simul ut hic intelligit A. sed et augmentū humoꝝ maius q̄ in corpore co uenit esse ut sanguis dumtmodo eis augmēto cō uenit flobotbomia.

multitudo uero. &c. Hic notificat unū uocabulū in descriptione po situz dicens q̄ multitudo est humoꝝ augmentuz sup equalitatem in uenis. Pro parte nota q̄ au gmentum sup equalitatem in uenis pōt intelligi dupliciter. uno mō sup equalitate. i. supra equa litatem humoꝝ cōsimili ꝓportione seruata ut q̄tum auget flegma tantū auget sanguis ꝓporti onaliter & sic de aliis. & tale augmentuz dicit uera piccio^A cui uere conuenit flomia cum farmacia ti possit bos quattuor superfluos euacuare humo res. secundo per tale argumentū intelligere possu mus argumentū supra equalitate. s. debite ꝓpor tionis adinuicem humoꝝ & hanc multitudinē ali quando cōpetit flobotbomia aliquando farmaca Sanguine enim solo augmētato p amplius nō é sibi appropriata farmacia sed conuenit flobotbo mia. aliis autē humorib⁹ exactis non peccāte sā guine tolū cōuenit farmacia. flobotbomia tā eis no cōuenit quia & si peccante educat humore nimis euacuabit de sanguine. pīmo ergo intelligit Aui. multitudine talēq̄ illa cui appropriatur flobotbo mia. Secundo diceret quis cū humores sint extra uenas quare Aui. dixit multitudine humoꝝ i ue nis. Est breuiter dicendū pīmo q̄ dic locut⁹ est ō multitudine cui cōuenit flobotbomia talis autem est multitudo humoꝝ in uenis cum euacuet a ue nis ideo nīi de humorib⁹ uenaꝝ locut⁹ est quoni am humores existentes extra uenas cū sint pter naturā facti sunt port⁹ educendi farmacia. q̄ uero mutent pretet naturā salte sanguis p3 textū ut sortimoꝝ cōmento illi⁹ affo. Si ut uenare sanguis effundatur pretematurā necesse est in sanies co uerti. Dic tamē nota q̄ 1z flobotbomia imediate euacuata uenis ut dictuz est ex ꝓsequenti tamē inanitis uenis potest cūare materiā extra uenas ipsa intrante uenas ut colligit 3^a quarti de cura berisipile & quarto de regimine sanitatis ad finē.

nemo quidem &c. Hinc ponit specialia tu pamenta tangendo cās in quib⁹ con uenit flobotbomia & diuidit in duas. pīmo Aui. tangit duos generales casus in quib⁹ conuenit flo botbomia. secundo specificat dicta sua ibi Et bis quidē. pīma in duas nā pīmo facit quod dictū est secundo tangit cās quare illa corpora sunt flobo tbomanda. ibi secunda Vnusquisq; aūt. De pīma dicit q̄ nullus flomatur nisi quia est apt⁹ ca dere in morbos sanguine ei⁹ multiplicato aut qr aequaliter habet morbum p cuius cura egemus

k

flomia ꝛ cuilibet. Mox cõuenit flomia aut ꝓpter sanguinẽ multũ aut ꝑ malicia eius supple qualitatiua aut ꝑ utrunq3. Pro parte nota ꝙ cuꝫ flomia sit quedam eũ ario ipsa respicit repletiõez Cuꝫ uero omnis repletio sit aut quo ad uasa aut quo ad uirtutẽ ut sumit secunda primi capl'o de bus que ꝓueniunt ex repletione ꝛ secunda affo. cõmento. xvij°. ideo flomia aut fit ꝑ sanguinez multũ ꝛ fit ꝑ repletionez quo ad uasa aut ꝓpt malum sanguinem ꝛ fit ꝑ repletionenez quo ad uirtutẽ. aut ꝑ utrunq3 utraq3 cõcurrente repletione. Secundo nota ꝙ cũ repletio sit remouẽda aut quia ledit lesione sensibili uel insensibili ꝓꝛ naturã uel etiaz quia sit lesiua ideo flomia fit uel ꝑ corpora actualit egra uel parata cadere in morbos siue sint neutra occidẽte siue sanamne siue multum lapsa. Vere autem ꝛ ꝓcte sanis utentibus per fectio regimine non cõuenit flobotbomia imo exercitium ꝛ fricationes ut colligit 3ª primi capl'o de exercitio.

Dubitatur An quis sit flomandus qui non sit flomãdus ꝑ multuz sanguinez ꝛ malũ Affirmatiue arguit auctoritate Aui. tertia quarti capl'o de cura flegmõis ꝛ auctoritate Ga. 13. de ingenio sanitatis ca° 1° ubi uult ꝙ cũ moderatione existente cõuenit flomia

Scõo sic. alicui nõ egenti flomia cõpetit flomia ergo ꝛc. Consequentia nota quia ois qui flobotbomat non flomatur ꝑ sanguinez multuz ꝛ malum tamen egeti flomia. Aris ꝑ dicta in ferius illo capl'o. ut qui habet apa. Ad oppm ẽ A. Rndeno ꝙ ois qui flomat flomat ꝑ sanguinem multũ ꝛ malum ꝓncipaliꝫ existentez in ꝓte aut futuꝝ esse. Ex quo soluuntur obiecta quia in ꝓcssione aut cãu corpore existente tempato licet non sit repletio in toto quia tamen futura ẽ in parte ꝑ mafiam fluentẽ tõ conuenit flomia sic ẽt dicendũ ꝙ aliquis nõ egens flomia. s. ꝑ sanguinis repletionez eget tamen flobotbõia ꝑ futuram repletionem aut apationem minoꝛẽ in ꝓte. Vel scõo dicendũ ꝙ ois flomia ꝑ quã intendiꝫ cõo ꝛ absolute humoꝝ ꝛemotio fit ꝑ alteraz cãꝫ. illa tamen que fit cã diuersiõis nõ necessario sit ꝑ aliquod istoꝝ existens ꝓncipaliter Ergo dicendum aut. hic loqui de ꝓma de secũda uero cõcludunt argumenta.

Et his quidem. Sapinus numerauit aut. corpora quibus flomia est cõuenies in generali explicãdo cãs ꝑ quas flobotbomanf. Nũc determinat magis i spãli aliox corpoꝛum tangendo dispõnes ꝑ quoꝝ ꝓssionez opz nos facere flomiã ꝛ cõiunct hec pars ptes duas. Prio facit quod dictũ est. scõo penes flomiã cõparat corpora ad inuicem actualiꝫ egrotãtia ꝛ egrotatiua. scõa ibi. Et debes scire. ꝓma in duaa. Primo tangit corpora quibus debet flomia ꝓuisiua ꝑ quã magis intendim remouere repletionẽ. secundo quibus magis cõuenit flomia diuersiua. ibi scõa. Nam istis melioꝛ est. Prima in tot quot cãs ꝛ mõdos explicat ꝑ quos ꝓmittere debemus flomiam. Sine prius assignatiõe dicit de toto sic. Dõ patus bis morbis. s. ꝑ quos oz pre

uenire flomiã ne accidat i morbos est ille qui ẽ paratus sciatice podagre ꝛ artetice. Et cãus secũdus est ille cui accidit sputum sanguinis ꝑ ruptura uene debilitez consolidate i pulmone. Eius eiz multiplicato sanguine uena scinditur. Item flobotbomãdi sũt illi qui sũt apti appoplesie epilepsie melancolie cum sanguine multo. Itez aptisquinãtie apatibus interioꝛib ꝛ obtalmie calide Item conuenit flobotbõia his quib sãguis emoroidalis solitus fluere restrictus est. Itẽ mulieribus quib sanguis menstruus est restrictus conuenit flomia ꝙnio colores boꝝ corpoꝝ in quibus sanguis est restrictus nõ ostẽdant huiusmõi corpora flobotbomanda esse ꝑ eoꝝ obscuritatez aliquam aut ꝓlixitatem. Item babetes debilitatem i membris interioꝛibus cũ calida complexione egent flobotbomia. Dicit ultimo ꝙ melius est flobotbomare illa corpora in uere dato ꝙ non sint egra bis morbis. Ad intellectuz partis nota ꝙ flobotbomia cõuenit aut solo peccante sanguine ex parte quanti aut aliis peccantibus humoribus. Sed sanguine principaliter uel aliis peccantibus humoꝛib ꝓncipaliter ꝛ peccante sanguine. Primo ꝙ in bis omnib cõuenit flomia notatũ est unã stante peccato sanguinis scõm onã quanq3 febrẽ cõuenit flomia ut sumit. xjª ter rapentice ad ꝓpositum flomia que cõuenit ꝓuisionemorboꝝ in parte dictoꝝ est aut ratione primi aut secundi aut tertij scõm quod statim dicet in ꝓte. Propterea ꝛ secundo notandũ ꝙ arteuica est nomen generale ad podogram ꝛ sciaticam. nã arterica quasi articuloꝝ passio. in scia autẽ ꝛ i pede sunt articuli. passio tamẽ podagrica ꝛ sciatica dici possunt arteuice. anericas tamẽ ab alijs articulis pedũ ꝛ scie dearticulauit Aui. passiones.

Tertio nota ꝙ duplici intentiõe cõuenit flomia. Nam ꝓmo ex quo passiones uenture sũt aut debent esse sanguinee cõuenit flomia ut eũetur sanguis qui aptꝫ erat facere hos morbos. Itẽ qz bi morbi erant futuri fontes conuenit flomia ne ꝑ fortitudinẽ morboꝝ trabat multa materia sãguinea fontasse apostematura illa mẽbra. Et notãter dicuz est sanguineis qz si sint ex materia alia non sanguinea uel nõ peccante sanguine no conuenit. Notãtũ est quod ponit in secundo can.,

Sed ꝑ tertium nota ꝙ flomia nõ cõuenit qz ꝓncipaliter nõ peccet sãguis ut colligit ex ꝓte 15 qz cum peccato sanguinis est etiã peccatum aliorum humoꝝ. Hic tamẽ tangendũ est ꝙ si alij peccent humores cum sanguine ꝛ nõ recedunt multum a natura sanguinis cum sint educibiles per flomiaz cõuenit flomia. Si uero multũ recederent a natura sanguinis ꝛ cũ hoc esset peccatum sanguinis non cõpeteret flomia nisi ratione sanguinis peccantis. Ulterius notandũ ꝙ in patientibus restrictionẽ emoroidaꝝ aut etiã menstruoꝝ color nõ indicat de flomia supple necessario imo pallent aliquando ꝑ eberationem calidi naturalis aut etiã humoꝛib existentiꝫ diffoꝛmib in mulieribus ut aliqui sunt ad exteriora ꝛ aliqui ad interiora. nam color corporis humoꝝ dominan non ostendit si non intus accubuerit. s. diuersi ut

pater

ꝑz prima affo. cõmento secundo auctoritate ypo. Ex quo inferꝛ dum volumꝰ facere flomiaz non esse ꝓñ antecedñ ad colorẽ corporis ꝛc.

dubitatur An bẽntes debilitaté in interioribus cũ complexiõe calida sintꝫ flobotbomãdi. Negatiue arguit. Debilitas prohibet a flobotbomia ergo ꝛc. cõsequẽtia nota cum añte ꝛ colligit añs pma affo. cõmento 3°. Propterea querit quid faciat complexio calida ad hoc ut fiat flobotbomia aut non. Nam si sit sine materia nõ indicaret ut fiat flobotbõia

Ad oppositum est Aui. Est breuiter dicendus ꝙ ꝑ debilitatem intelligit debilitatez ꝑ uiã aggrauatiõis ꝛ nõ resolutiõis que ꝓuenit a cõplexione calida probabiliter ostendit materiã esse sãguineaz. eo ꝙ talis debilitas cum calida cõplexione non ꝓuenit ꝓbabiliter a colerica materia. Luz ꝓꝓ sui subtilitatẽ scõz plurimũ nõ faciat hãc aggrauationem. Aut ẽt scõo dicendũ ꝙ ꝑ debilitaté in interioribus intelligit aliquẽ morbum debilitãtem interiora aut debilitatez sequẽtẽ illũ morbum cõiunctam male cõplexioni calide tãꝯ fouenti illã debilitaté in illo casu cõuenit flomia ut eũetur sanguis ꝛ ꝓbibeatur fomentum talis debilitatis. Prima solutio quia clarior ꝛ tutior teneatur. Ex qua patet solutio ad obiecta. Diceꝛius nota ꝙ hec flobotbomie potius debẽt fieri in uere quia tunc eliquari ꝛ extẽdi incipiũt bũores. quia ẽt illud tempus est tempatum i quo corpus sustinere põt eũones gẽa tamen cuzationis coactere non sic electiue in alijs põt flobotbõia celebrari temporibus.

et illis. Nunc auic. tangit cãus ꝛ corpora q̃bus magis flobotbomia ꝓuenit gẽa distractionis aut diuersionis ꝛ duo facit scõm ꝙ duas tangit cãs. ibi scõa. Et qui habent aposte

De ꝑma dicit ꝙ flobotbomia cõuenit bis q̃. bus contingit ꝓcussio aut casus ne apostemetur corpus scõz aliquam ptem. Dicit scõo ꝙ bñs apostema qñz est minuẽdus ne apiatur apostẽa anteꝯ maturef lz non egeat flobotbomia ꝛ non sit multitudo sãguinis. Pro parte no. ꝙ ꝓꝓ ꝓcussas aut qui cecidit actualiter nõegrotet tamen flobotbomia cõuenit in isto cãu ꝓuidẽdo corpus a morbo qui egrotaret. ideo põt dici flomiã fieri in corpore non actualiter egrotãte ꝓꝓ morbũ qui fit si non flobotbomaf. Scõo nota ꝙ illa flomia ñ fit gratia cũdonis quia supple sit repletio sanguinis in toto aut i parte imo in tẽpa. to ut allegatum est. io. terapeu. scõo capto. Fit autem gratia diuersionis quia diuertẽdo materiam ne corrat ad locuz passionis. Diceꝛius nota ꝙ ꝓꝓ habens apostema actualiter egrotet nõ tamẽ fit flomia gratia ꝑñtis morbi sed ꝓuidẽdo ne materia multa fiuat ita ꝙ materia multa extendente mẽbꝝ aut materia multũ oppꝛimẽte uirtutem ut ipsa nõ ualeat digerere maiazꝫimo opõtebit apte apa. Diceꝛius nota ꝙ lz corpus nõ egeat flobotbomia ꝓꝓ repletionez actualiter exñtez cõuenit tamen flomia nõ gẽa eũonis ꝓpriesed gratia diuersiõis materie ne ad locũ apostemaũ fluat

et debet scire. Nunc ponit cõparationez inter corpora ꝓta ad morbos ꝛ que inciderũt in morbos penes flomationẽ. Dicens ꝙ tu debes scire ꝙ dum eminerant morbi timentur qui tamẽ nõdum uenerũt securꝰ cõcluditur flomia. qñ uero uenerint in ꝑnꝰ boꝝ flobotbomia diminuatur penitus quia subtilitat humores ꝛ facit eos fluere ꝑ corpus ꝛ cõmiscet eos sãguini ꝛ cõiungit ẽt ꝑ ipsaz nõ eũan illõ qõ necessarium erat eũare ꝛ facit necessaria esse medicamenta alleuiantia. Si uero apparuerit digestio ꝛ morbi ꝑierint principiũ ꝛ statum tũc si tũ botbomia sit necessaria fiat si nõ est ꝓhibens.

EO DUBITATUR. utꝝ flomia sit magis fiẽda qñ aduenerũt morbi. Arguitur ꝙ sic. Necessitas est tunc flomie. ergo ꝛc. Consequentia nota. quia maioꝛ existẽte necessitate remediꝫ remediuz plus est applicadũ Patet antecedẽs. cuz morbus actualiꝫ necessitet ad ipsam exequendã. Scõo sic argoitur. añ ad uenirũ morbi sit flomia ꝓꝓ morbũ euitandũ ergo tempore morbi deberet fieri ad remouẽduz ꝛ sic debet magis fieri cum ipse aduenit cuz maioꝛ sit necessitas remouere morbũ ꝙ ꝓuidere ne ueniat. Ad ꝑtem oppositaz est auic. Pro dubio ꝓmo notandũ ꝙ corpora anteꝯ incurrãt dictos morbos hẽnt uirtutẽ cõflatiuoꝛe cũ debilitent postea ex morbis. Scõo nota ꝙ ẽt ante incursus mõboꝝ hec corpora hẽnt sãguinẽ minꝰ maligna ita. dũ ẽt incurrũt hos morbos coꝝ sanguis plus malignatur ꝛ corrumpitur. Tertio nota ꝙ hec littera plus secure potest expõi duplicit. uno mõ componendo ly plus cũ ly secure ut sit sensus plꝰ secure. i. securꝰ. alio modo apponit isti dictioni cõcedit flomia ut sit sensus concedit plus secure flobotbomia. i. flomia amplioꝛ. Isto posito prima cõclusio est hec securius conceditur flomia anteꝯ hec corpora incurrant morbos ꝙ ꝓꝰ cõclusio ꝓbaf sic naz tunc uirtꝰ est constantioꝛ ꝛ uirtus amplioꝛ gꝰ tẽ plus secure cõceditur flobotbomia. añs cũ ꝑña cõtinet euidentiã. Ex ꝑma inferꝛ secunda cõclusio. ꝙ amplioꝛ flobotbomia ꝙ cedit istis ꝓz per ꝑmaz ꝛ secundã ꝓbatiões. Ad ꝑmaz obiectũ dicendũ ꝙ ꝓꝓ ipe morbi sit maioꝛ necessitas qꝛ tamẽ non sic cõsentit uirtus nõ possumus ita secure facere flomiã uel possumꝰ dicere ꝙ dum sanguis est malignans ꝛ corruptꝰ non est tanta necessitas flomie sicut ante.

DUBITATUR an in ꝓncipio morbi cõ
d ueniat flobotbomia. Primo ꝙ sic arguit auctoritate ypo. secũdo affoꝝ aff. xxiꝰ in choanitibus morbis ꝛc. Secundo auctoritate aui. in ꝑñti capitulo ubi uult ꝙ ꝓperare est melius. Tertio auctoritate Aui. ꝑma quarti capꝰ de cura putridaꝝ in generali cũ dicit ꝛ cũ postponit flobotbomia non est ei amplius intẽtio quasi uelleꝛ ꝙ a ꝓncipio est fienda. Secũdo arguit ratiõe sic. In principio hoꝝ morboꝝ materia potest esse multa ꝛ furiosa sed tunc facienda est flobotbomia ut ꝑma quarti de cura putridaꝝ in generali

Tertio sic flobotbomia cõuenit bis corporibꝰ anteꝯ incurrãt egritudines igit ꝛ in principio. an

cedens in intera ponit ꝓña tenet q3 sicut materia non est digesta in ꝓncipijs morboꝝ ita nec añ In oppom est hic Auí. Pro dubio nota hic somi principiaz ꝑt est unū de quatuor rēporib⁹ morbi in quo nō apparent signa manifeste digestionis sed occulte quomodo sumit Gal. ꝓma aff. omento xij°. illius affo. paroxismos t cōstitutiua declarāt tc. Secundo est ꝑeminendū sl'omiā esse dupliceꝫ quandā materiā peccantē euacuantem que dicitur eradicatiua quandā autē minorantem. Isto posito ꝓma cōclusio ē hec In ꝓn cipijs boꝝ morboꝝ nō cōuenit sloborbōia salutem eradicāt regulariter. ꝓz quia tunc materia sanguinea est corrupta t malignata t humores nō sunt digesti ergo. Consequentia colligit ꝓma affo. cōmento scō t ꝓma quarti capło de cura putridoꝝ in generali. Aūs ex dictis cōtinet nez. Secunda cōclusio. Si matia sit furiosa nō est incōueniens in ꝓncipio cūare. Colligit ꝑ° ex locis allegatis. Prima sigit cōclusio sit ꝑ terra. Et ꝓma conclusione patet differentia inter sl'omiā exhibendā anteꝙ incurrant morbos t postꝙ incurrunt quia ante ꝙ incurrāt morbos pp ꝓdictas cās amplior cōperit sl'omia. Ista sit tertia conclusio. In ꝓncipio boꝝ morboꝝ pōt minoratiua competere sl'omia. ꝓz cōclusio p unū obiectum, quia multā materiā cōtingit esse sanguineū. Istis cōclusis pōt patere solutio ad obiecta. Naz ꝓmo ad affom rñdendum est ꝙ in ꝓn° est minorāduz t hoc nō est contra literā. Ad scōm t tertiuz dicitur ꝙ in morbis sanguineis in quib⁹ nō est malignatio sanguinis sed solūz ex pre ꝙrtatis peccatum a ꝓn° conuenit copiosior sloborbomia. In ꝓcessu pp sanguinis maiorez malignationē t maiorem debilitatem virtutis conuenit minor sl'omia ideo cuz postponit sl'omia non ampliꝰ est ad eā intentio que supple era a ꝓncipio. Intēdebas. n. t poteras eradicare nunc malignato sanguine virtute ēt debilitata nō pōt eradicari. Aliaꝫ ō ꝑbat cōclusionem tertiā. Ad ultimū dicendū ꝙ āre ꝙ incurrat morbos sanguis nō est digestus sed non est malignatus t corruptus sicut i morboꝝ ꝓncipijs. Tertio nota ꝙ hec pars penitus pōt dupliciter exponi aut cōponi. ꝓmo cū hac littera dimittaf ut sic dicatur penitus i. ex toto dimittaf sl'omia eradicatiua. Scō pōt cōponi cū sl'omia t est sensus dimittaf sl'omia totalis t eradicatiua

Quarto nota ꝙ cuz sl'omia agitet t cōmoueat humores eos cōmouendo t extendēdo subtiliat t eos agitando facit fluere corpus tō commiscet eos sano sanguini cum ēt a ꝓncipio sint inodigesti t recedentes a natura sanguinis contingit eūare bonos malis remanentibus.

d DBITĀTUR an sl'omia sit fiēda post statum. Negatiue arguitur sic. Nā euacuat in statu ergo medicus nō debet in statu eūare. Consequētia tenet ꝑ auic. in ꝓma quārti capło de cura putridoꝝ in generali. Et sl'natura nō mouet mouetur in hora motus eius. ꝓz ante cedens cum natura facit crisim in statu ut colligitur scōa quarti. Secūdo i declinatiōe natura superat morbum ergo tc. Antecedens notum t cō

sequentia tenet quia tunc natura impediretur in tali superatione. Ad oppositum est Auice.

Pro dubio nota ꝙ per statum possumus intelligere statum quo ad accidentia t statum quo ad digestionē materie. Tūc dicendū ꝙ post statū quo ad accidentia conuenit sl'omia cū nō sint intensa t materia pōt esse digesta. Secūdo dicēduz ꝙ in augmēto quo ad digestionē materie humoribus nō multū recedentib⁹ a natura sanguinis pōt cōperire sl'omia cū tc sit peccatū sanguinis t sint humores educibiles ꝑ sloborbomiā. Nota ulterius ꝙ in declinatione si natura nō bene euacuauit pōt fieri sloborbomia ut euacuet reliquum materie. In statu autē melius est naturam dimittere opari si apparet ꝙ posset euacuare.

Et nota ꝙ ꝓhibens a tali sl'omia pōt esse debilitas virtutis aut etas decrepita aut etiam etas valō ꝓua aut aliqō accidēs ꝓsternēs virtutē tc.

sloborbomia quoq3. Nunc ponit can. attendendos i sloborbomia ratione eius quod euacuat. e tot facit quot can. ponit. Dicit ꝓmo ꝙ nec sl'omia nec euacuatio alia est facienda in die motus morbi qui est dies quiescendi t quiescendi somnū t dies exhibitionis morbi. Secund⁹ can. est ꝙ cū egritudo ē habens crisim t est longi tēporis nullo modo est sanguis multus euacuandus imo si est possibile dimittatur sloborbomia t si nō pat sanguinis euacuetur t recondat sanguis ut thesaurus ad faciēdū sloborbomiā cū fuerit necessaria t reseruet virtus ad resistendum ipsis morbis in crisibus.

IRLA primū dubitatur an in die motus egritudinis sit euacuandū. Affirmative arguit auctoritate Auí. ꝓma quarti capło de cura quartane ubi cōcedit fieri uomitū in die paroxismi. Etiā medici hoc uolunt. Secundo in die paroxismi natura euacuat ergo medicꝰ debz euacuare. tenet ꝓña quia ars imitat naturā. patz antecedēs quarta pricula affo. illo affo. sudores febricitanti. Tertio sic i die paroxismi materia est habilior expulsioni igif tc. cōsequentia nota ō se ꝑz añs cū sit agitata materia t cōmota ꝑ instātiam morbi. Quarto in die paro. pōt eūari materia coniuncta morbi t non ita in die quietis. gō tc. tenet ꝓña qz cum materia sit res preter naturam valde indicat de sui remotione. añs ꝑz quia tunc est valde agitata t cōmota. Ultimo sic in febre cōtinua cōclusa uel nō cōclusa in febre etiam quotidiana t in plurium febrium cōplicationib⁹ omni die fit paroxismus t afflictio t tamē cōuenit euacuatio ut notū est igif tc. añs est notū cuz tota ꝓña. Ad oppositū est hic can. t auic. ꝓma quarti capło de cura putridaꝝ in generali. Pro respōsione nota ꝙ per diē mot⁹ egritudinis duo possum⁹ intelligere primo diē crisis qui ē velox t uehemēs motus morbi cum infirmus ad salutē aut mortē pducitur ut colligit secūda aff. cōmēto 13°. Item scōo possumus intelligere diem exacerbationis, in hoc 13 die morbus ē intensior hec gō dies pōt dici dies motus egritudinis. Itē nota ꝙ febriū quedaz dicunt interpollate t quedā cō

tinue. Et continuaz quedā dicūtur ꝓportiōales

cōtinue

v3.36

cōtinue que q̄uis cōtinue affligant in affligēdo
tñ ꝓportionē seruāt ut magis affligendo de die
tertio in tertiuꝫ.quedā vero diconf ꝓclose t uni
formiter affligentes corpora ita ut nō notabilis
exacerbatio appareat aut diuersitas. Item nota
q̄ floboꝛbomie hora est duplex quedā ellectiua
t quedā coactā. Ellectiua est illa qua quis eligit
floboꝛbomiā esse fiendā cū apparentib⁹ tñ mē
tis t notabili nocumēto secluso. Illa dicitur coa
cta qua cogimur facere sſomiaꝫ ꝛ grande sequa
tur nocumētū hec rō facim⁹ p̄elligendo tñ mē
tum t p̄tidendo grandius nocumētū. Jstis no
tatis ponit p̄ma cōclusio in die crisis medico cō
prehendente naturā facturaꝫ crisim nō debet me
dicus euacuare aut floboꝛbomare. Probatur sic
cōclusio quia hec est dies quiescendi t querendi
somnum t ebullitionis morbi utende ergo non
est mouenduꝫ.tenet ꝓna q̄tum ad antecedens p̄
mum t secundū Quantum ad tertium tenet cōse
quentia quia sſomia aut alia euacuatio est causa
malozis ebullitionis. Antecedēs ꝓz p̄mo quo ad
p̄maꝫ ptem. Nam dies crisis est dies maioris q̄
tis.qñ eiꝫ natura intendit expellere materiam moꝛ
bi oꝛ infirmuꝫ quiescere ne impediat natura. Oꝛ
ēt querere sōnuꝫ ut calor naturalis fortificet quo
ut instrumento possit natura depellere morbum.
Et crisis est ēt dies ebullitionis.añs ꝓz p diffini
tionem crisis. Secūa cōclusio in die crisis nā nō na
turaliter opante nō ēt p cōuenientē regionem eua
cuante nō est inconueniens sſomare aut aliter eua
cuare. Conclusio ꝓbat sic.ex tali operatione nocu
mentū grāde euitat ergo rē. Consequentia nota
t ꝓz añs.nam p̄mo si expellatur sanguis superflu
us p os aut fiat fluxus sanguinis nariuꝫ nimis⁹ ſ
est inconueniens sſomare venā inferius ut diuer
tatur sanguis t nō supfluat eūo. Tertia cōclu
sio.in die posismi aut exacerbationis re
gulariter nō est sſomandū aut euāndū. Ꝓz cōclu
sio quia ex hoc aliquādo euitat mors potens cō
tingere ex suffocatione t cōsimili. Quinta ꝓclu
sio.aliquādo tēpore afflictionum coacte oꝛ nos
uāre aut sſomare. Ꝓz p rōnes ante oppositū ut
in cont⁹ cōclusa aut in cōtinuis ꝓportionalibus
aut in febrib⁹ cōplicatis ita ut nonnūq̄ ifebriēs ma
neat corpus. Nota tamē q̄ faciendo sſomiaꝫ aut
aliam euōnem in his febrib⁹ debemus seruare ho
ram. Nam in cont⁹ ꝓportionali sſomaꝫ debem⁹
in die minoris afflictionis t qñ est febriuꝫ cōpli
catio tunc sſomandum aut euandum est in horis
remissionis afflictionis. Quando etiam est febris
conclusa tunc in hora minoris caloris floboꝛbo
mandum est. Ad rōnes ante oppositum patet so
lutio. Ꝓz p̄mo de quotidiana t ꝓplicatione pluri
um febriū. De vomitu i quartana dicēdū q̄ hoc
fit coacte.nā quia tūc materia melācolica est mo
bilior t aptior exitui ideo tūc illo tēpore est expe
lenda vomitu. Ad aliā rationem cum dicitur
matiam esse mobiliorem dico q̄ cum hoc stat
ipsam nō esse apta motui ad exteriora vel dicaf
q̄ q̄uis sit mobilis nocumēta sequeref si euareſ
roe debilitati nature. Similiter nocumēta seque
renf si euareſ cā coniuncta. Ad aliā dum dicif na
tura eūat ergo t medicꝰ negatur ꝓna.nā natura
melꝰ regulat eūones ne hoc corpꝰ ducaf ad ma
lā ebullitionē ubi ducereſ ꝓ sſomā tū aut fārmaci
am. Ad ꝓbationē ꝓne medicus debet imitari na
turā.dico q̄ debet in hoc imitari quia cūare tales
materiā t taliter qualē t qualiter cūaret natura
opans naturaliter nō tame in quocūq̄ ipe i quo
cūat natura dꝛ medicus cūare igif rē.

OBJECTOR an dies crisis sit dies q̄
d rendi sōnuꝫ. Ad affirmationeꝫ est hic
auic.ad negationeꝫ est Gal. scōs quicula
affo.cōmento p̄mo. Pro dubio nota q̄ p sō
num intelligit hic aut.quietē q uo ad accidentia
sic t est sensus littere q̄ in die paroxismi dꝛ cor
pus quiescere q̄uia non mouendū morbꝰ corpo
reis debꝛ etiā dormire quia stare quietꝰ t sedari
ab omnibꝰ accidentibꝰ anime ac si dormiat ne ꝓ
pter accidentia anime debiliteſ t inflāmeſ.aut di
cēdū q̄ talē dies querēdi sōnū nō in quocūq̄
ipe ſꝛ ipe declinationis ut uelit q̄ illa nō est dies
agitationis in qua debꝛ fieri restauratio p somnū
t non debilitas per euacuationē.q̄ vero in de
clinatiōe cōueniat somnus ꝓz in cōmento allega
to. Ad Gal.dicendum q̄ nō cōuenit somnus in
p̄cipio paroxismi imo no cōuenit nisi in declina
tione. Viterius nota q̄ morbꝰ babꝛ crisim lon
gi tēporis nō quia eius crisis longo tpe duret ſꝛ
quia longū tēpus est ante eius euentū. Viteriꝰ
nota q̄ talis morbus habens crisim longi tēpo
ris est morbꝰ de materia grossa frigida ideo i eiꝰ
principio nō est minuendꝰ multꝰ sanguis ne debi
litetur valde uirtꝰ imo cōseruef sanguis ut quan
do materia fuerit digesta t obediens expulsioni
possit fieri floboꝛbomia copiosa. Etiā reseruetur
sanguis ut virtꝰ maneat t crisi longo tpe resiste
re possit. In morbo vero acuto quia materia est
habilior eūoni t crisis est brevis nō curādo tan
tum de virtute sſomā facere possumꝰ.

QUOD ſi. Nunc aut.ponit can.cessātem sſomie t eius q̄ntatē
t dicit q̄ multo tempore elapso ex quo quis flo
boꝛbomatus est si conquestus est q̄ quasi byeme
se sentiat fractum tūc fiat sſomia sanguine ꝓ the
sauro recondito. Nota q̄ ex pte presenti conci
pitur necessitas sſomie.ex quo eiꝫ multuꝫ tēpus
est q̄ non est facta sſomia.Corpore ēt uso regie
multiplicāte sanguinem aut cōsueto uti bono re
gimine ymaginamur esse multū sanguinē euā
dum sſomia. Secūo concipif q̄ta sſomia ē fien
da duꝫ vult sanguinez esse recondēdū tanq̄ the
sauꝛ.nam in byeme cuꝫ humores sint congelati
non multū de sanguine auferendū est. Tertio
colligif signuꝫ aliud ex tēpore ꝓ quod cōprehē
dere possumꝰ sanguinis abūdantiā.nam ꝓfractō
apparens post dimissionē floboꝛbomie notat san
guinem abundātez t corpus frangenez.

amplius ꝛc. Nunc ponit aliū can. dicens ꝙ qꝛ flomia trahit ad diuersaꝫ ptē parti per quā fit solutio ideo cōstringit uentrem aut fluxū uentris scōm plurimū. Sed circa hoc.

OBIICITUR an floboibomia cōstri
d gat uentrē. ꝙ nō arguit auctoritate Ha. ppna aff. cōmento. xxiij° in fine cōmenti ubi uult ꝙ pluries post flomiaꝫ soluit uenter et accidit sudor. Ad partē oppositā est hic Auic. Pro dubio sunt tenenda duo. primuꝫ flomia de ꝙ se habet cōstringere uentrē. pꝫ cōclusio ex textu ꝙ ꝯto soluto uentris cōtingit materia tracta vi⁹ unestina ꝛ interi⁹. Flomia aūt euacuat trahendo materias magis uersus circūferentias. Quia g° trahit ꝛ diuertit ad partē pri⁹ ideo de ꝙ se habet constringere uentrem. Scōa conclusio. floboibomia ꝙ accidens habet soluere uentreꝫ. pbatur ēt quia pōt ad flomiā sequi aliq̄ accidēs ad quod sequit solutio uentris igit ꝛc. Cōsequē tia nota ꝛ patet antecedens. facta flomia ꝛ exonerata uirtute aliꝯ pulū pōt uirtus cōfortata supar materiam ꝛ expellere ipsaꝫ ꝙ fluxum uentris. Itē possibile est ꝙ ꝙ floboibomiā debilitet uir⁹ ꝛ ꝙ tingat ꝙꝙ istam debilitatem fluere uentreꝫ. Ex p̄dictis primo infert ꝙ constrictio uētris ꝓbibz a floboibomia. pꝫ ex quo flomia habet cōstringere uentreꝫ. Scōo infertur ꝙ fluxus uentris q̄ꝫ ꝙ. bibet a flomia quia cū natura cōcurrit ꝙ fluxū uētris flomia nō cōcurrit ne impediat solutio uentris. Et hoc icō illaꝫ tangit aui. to. tertij tracta tu. 9° capto de cura plēuresis ad finē duꝫ dicit ꝙ asella⁹ oi die bis uel semel excusat a flomia. Isto posito pꝫ intellectus Gal. ꝙ cōclusione secūdam quō flomia retinet fluxum uentris naturalē secundum plurimum.

Cunqꝫ Nunc ponit aliū can. dicens ꝙ uir tute debilitata ex floboibōia multi generabunt humores. Pro ꝓte nota ꝙ uirtute debilitata ex multa minutione uirtute digestiua nō potente debite digere nutrimētum generabunt multi humores superfluentes.

sincopis preterea. Nūc ponit alium can. dicens ꝙ sincopis ex subito facta flomia accidit corpori nō consueto. si facere uomitū ante flomiaꝫ ꝓseruat ab hoc accidē te. Facere ēt uomitum hora qua accidit sincopis curat ipsam sincopiꝫ. Dicit ulteri⁹ ꝙ tu debes scire flomiā ꝓturbare donec quiescat. Nota tñ ꝙ ꝓte sincopim q̄ꝫ contingere incipiēte flomia ꝙꝙ debilitatē stomachi. nā ꝙꝙ flomia facta amplioꝛi debilitate causat sincopis. Itez defluēte colera ad os stomachi agitata ꝙ flomiā contingit sincopis. Item si fuerit aliquis humor in ore stomachi aut colericus aut similis ille cōmot⁹ ꝛ agitatus ꝙ flomiam erit cā sincopis. Item pōt fieri sincopis ꝙꝙ supfluitatem flomie ut est euidens. Ad ꝓpositum in corpore nō cōsueto ꝙꝙ timoreꝫ ꝛ terrorem ꝛ cōmotionē circa stomachū pōt cōpetere uomitus. Itez in sincopi ꝙꝙ debilitatez stomachi melius est exhibere buccellā panis infusū in uino granator⁹ aut aggrestā. In sincopi uero ꝙꝙ ꝓmotionez humoꝝ cōuenit uomitus. Nota ulteri⁹ ꝙ ūla turbatio cōtingens ex flomia durat donec quiescat corpus quiescāt et humores agitati per flomiaꝫ. Itez nota ꝙ quia in fluxu sanguinis ex uulnere magno est dolor uehemēs sanguis et a ꝓte fluit nec agitatio fit circa interiora. ideo nō ita contingit ex fluxu sanguinis ex uulnere magno sincopis sicut ex flomia. Si quaratur quare hic ro foramine fit sincopis ꝛ nō ante. Causa est ꝙ ꝙ sanguis fluebat tūc humores ꝛ materia cuacuabant stricto aūt foramine nō diuertit ꝓtinus.

floboibomia quoqꝫ. Nunc auice. ponit alium can. dicens ꝙ floboibomia ꝛ colica raro simul euenium.

Pro ꝓte nota ꝙ hic duplex littera reptf. una dicit colica. alia dicit colirica. Si dicit colica uerificatur pars isto mō. Nam passio colica contingit plurimū ex frate aut uemositate grossa ideo icō plurimū flomia non est necessaria. pōt tñ q̄ꝫ contingere ex calido aptē ideo flomia ꝙ diuersificne materie a fluxu est conueniens maxie sanguinea ꝛ flegmatica materia. Itez raro ēt cōuenit flomia cum fluxu uentris cū natura eius sufficienter ꝙ fluxū uentris materiā. aliq̄n tamē ubi uelimus diuertere ipsaꝫ a fluxu uentris cōuenit flomia. Littera que dicit colerica est melior.

pregnans preterea. Nunc Auic. pōt aliū cano. dicēs ꝙ pregnans men struata non floboibometur nisi ꝙꝙ necessitatem multā. sicut cōstat antequam cōueniat floboibomia ꝙꝙ reuocare spurium ad fluxū sanguinis. Nota ꝙ floboibomia nō cōpetit regulariter ut pregnāte timendo aboꝛsū aut ꝙꝙ diminutionē sanguinis aut agnationē aut ꝓmotionē quā facit floboibo⁹. Causa uero sumitur quinta ratio. cōmento. xxix° Propt necessitatē tamē pregnans aliquādo minuenda est ut euitemus aboꝛsum ꝛ morte matris ut si mulier fuerit multū repleta sanguine ꝛ ualō carnosa cuius uene late sunt in hoc casu sequitur aboꝛsus ꝙ uiā suffocatiōis aut per uiā fractionis ligamenti ꝙꝙ repletionē membri. Item si mulier habuerit spurū sanguinis intensū facerēmus floboibomie nocumentū euitando tamē mal⁹ nocumentū ꝙꝙ quā necessitatē mulier menstruata est floboibomanda. regulariter tamē mulier sufficiēter menstruata non est floboibomanda ne addat debilitati debilitas. ꝛ ut nō diuertatur materia a loco expulsionis quādo materia non debite euāat uolendo ꝓuocare amplius menstrua debemus floboibomare ex sapbena ut sanguis trahatur uersus matricem ꝛ sequant menstrua aut etiā ꝙ su ꝓfluitanb⁹ cōuenit floboibomia gratia diuersionis ex basilica facta.

et debes scire. Nunc ponit aliū can. dicens ꝙ nō q̄ncunq̄ signa apparēt repletionis oꝛ flomare. existentib⁹ enim humoribus crudis flomia impediret multū. unde si facis floboibomiaꝫ nō maturabunt humoreꝫ ꝛ erit timor de pdnōe egri. Pro parte nota ꝙ q̄uis repletio absolute dicat plectonā aut habundantiā sanguinis que precesseris plus replebitur. Sumitur tñ repletio tam pro repletione humoris alteri⁹ a sanguine ꝙ etiā sanguinis sicut sumitur hic. Dult g°

Ant.

Adi. q̄ non ſemp quando eſt repletio debet fieri floboth̄omia quia quando eſt ex humore crudo non debet fieri. Eodem modo ſi repletio fuerit ex humore colerico multū recedente a natura ſanguinis. Pōt tamē intelligi ꝓ hoc mō q̄ exiſtente repletione t ſtante peccato ſanguinis non cōueniat ſ'tomia copioſa pp cās aſſignatā.

non autem eſt. Nunc ponit can. dicēs q̄ non eſt incōueniēs ut ille in quo abundat melancolia ſ'tomet deinde euacuet per medicinam ſolutiuam. manente tamē colore corporis antea et corporis tenſione q̄ pp ipſā per totum corp⁹ poteris magis confidere in faciendo ſ'tomiaz. Dein de ponit alium can. dicēs q̄ ſanguine alicui⁹ exiſtente pauco multis uero exiſtentib⁹ malis humoribus ſ'tomia rapiet bonum t dimittet malū. Dicit ulteri⁹. Si ſanguis alicuius paucus t malus ō clinet ad aliquod membrū uehementer impediens t neceſſaria fuerit floboth̄omia medicū extrahatur de ſanguine t nutriat̄ bono cibo deinde minuatur aliquantulū poſt aliquos dies ut mal⁹ ſāguis extrahatur t generet̄ bonus Si uero humores mali fuerint colerici debes inducere ut educantur leui farmacia per iſertoza aut uomitu aut ut ſedent in ſua malicia. Rude cibū ut eger quieſcat t ocietur ut talis humor digeratur. Dicit ultimo q̄ ſi humores fuerint groſſi antiqui ꝓcepe runt iſtum balneari t iſtum moueri ad faciendū ſibi neceſſaria dabāt enim ante ſ'tomiaz t poſt ſirupum ſubtiliatiuz factum de yſopo t baſce.

Pro parte nota q̄ habundante melancolia et ſanine peccato ſanguini nihilominus eſt pp peccatū ſanguinis ſ'tomia ſaltē minoratiua. poſtea uero ut cōpletur euacuet melancolia ſuperabundās faciendo eſt ſolutio ueneris. Nota ſecundo quid⁹ ſignis cōprehendimus melancoliā cū ſanguine ſi mul peccare. hoc enim comprehendimus colore corporis t ſanguinis t corporis appente tenſiōe primo ex colore ſanguinis ſi rubeus fuerit ad nigredinem tendēs ex quo p̄dictoz humoz cōprehendamus abūdantiā Ex color ēt corporis ſi talis exiterit. Itez ex quadā tenſione appente in cute corporis t maxime humoris pluriēū extendētis quia ſanguis denotat. Tertio nota q̄ ſāguine exiſte bono t pauco plurimis uero exiſtentibus malis humorib⁹ ſ'tomia rapiet bonum t dimittet malū. Bonū quidē capiet tanq̄ habilē expulſioni nō quidē quia eligendo bonos. Malos uero dimittet tanq̄ ineptos expulſioni. Ex quo inferetur q̄ in talī nō debet fieri ſ'tomia imo potius farmaciaz eſſe exhibendam. Et notanter dictum eſt paucus quia ſi ſanguis eſſet ſuperabundans floboth̄omia eſſet conueniens. aut ſi ſanguis eſſet q̄litatis tempate nō tantū nocumentū ſequeret ex ſ'tomia ex parte incrudationis humoz crudorum aut ebullitionis humoz colericoz q̄ſūcon. ſanguine pauco exiſtente t malo ad aliqđ mēbruz in fluente neceſſaria eſt ſ'tomia ſaltē ꝓhibēdo fluxum. Et quia ſanguis paucuz eſt t malus ratione pauciatis parū extrahendū eſt. t ratione malicie ille nutriendus eſt cibo generante bonuz ſanguinē deinde minutio ſienda eſt ut paulatine malus educatur ſanguis t cōtinue bono cibo nutriendus eſt ut in iſto bonus ſanguis reſtauretur

Vltertus nota q̄ ſi humores peccantes fuerit colerici t ſupple ſi non fuerit peccatum ſanguinis t fuerint educendi per ſ'tomiaz primo educantur p farmaciam leuem quia ſūt obedientes motui t euacuationi ꝓ quāto eriā ſunt calidi timor eſt de ſyncopa eūatione t inflamatione t uomitu ēt ſunt educēdi maxime ſi circa os ſtomachi exiuerint. Aut ſedādi ſunt in ſua colericitate t calidnate alterādo ipſos. item ſtudendū eſt ut quieſcat eger t ocietur ut talis humor colericus digeratur in promptu eſt cā. Omnia eiz iſta ſūt cā reumectationis colere. Item nota q̄ balneū groſſis humoribus exiſtentib⁹ eſt cōueniens in quo nō cōtrahatur multa mora ſed modica ut fiat aliq̄ humoz groſſoz ſubtiliatio. Idem deſtrupo aceroſo dicendū. Balneū aque multū calide ut q̄ magna contrahat̄ mora minuū, agitādo maxime inconueniens eſt. Idem de motu tertii.

Cum autem floboth̄omia. Nunc ꝓ te iſta auic. ponit aliū can. dicens q̄ ſ'tomia exiſte neceſſaria cum debilitate uirtutis pp febres aut pp humores alios tu debes facere ſ'tomiam, ut dictuz eſt. Pro pte nota ſ'tomiam ut apparet in principio capituli eſſe neceſſariaz pp malitiā ſanguinis aut eius' minā q̄litatem aut pp utraq̄. Ad quoz quodlibet ſequit debilitas uirtutis. Dic tamē notādū q̄ debilitas uirtutis pōt intelligi tripliciter aut debilitas valde intenſam oīo ꝓhibes ſ'tomiā aut debilitas comparata reſpectu uigoris qui cōtet debet eſſe in curatiuis obſeruandis aut pōt eſſe debilitas comparata ipſam ad uigorem ipe ſanitatis exiſtē tem. Hanc diſtinctionem ad pſens deduco ad ꝓpoſitum quia de ſcōa debilitate intelligit auic.

Tertio nota q̄ declinera cā febris aut aliorū humoz pōt dupliciter intelligi. uno mō q̄ hec debilitas uirtutis cōtingeret cā febris aut aliox humoz a ſanguine. Scōo pōt exponi cū ſ'tomia fuerit neceſſaria cā febris quia febris fuerit de ſanguine aut cā alioz humoz ſupple cū ſāguie peccantium. Quarto nota q̄ merito ſ'tomia eſt p̄tenda ut nō ꝓſeruatur uir⁹ t ut ei pcta hum. z peccāo educatur.

amplius floboth̄omia. Nunc ante alium can. explicat t dicit q̄ ſ'tomia ſtricta eſt magis cōſeruatiua uirtutis intendū ſubtile tamē t clarū ſanguinē fluere facit ſpiſſum t turbidum retinendo. Ampla uero floboth̄omia cui⁹ facit ſincopim magis opatiua i mūdificando corpora t tardioris conſolidationis. dignior in corpori ꝓſeruādo dignioz etiam in humoribus groſſis. Dicit ēt melius eſt facere floboth̄omiā ampla. plani in breue ne ſanguis cōgelet pp ſtricturaz t ſticiam in eſtate tē.

QUITATUR uez ſtricta floboth̄omia d ſit magis cōſeruatiua ampla. Negatiue arguit ſic. Per ſticiam eūatur humores ſubtiles t ſpūs igit tē. Cōſequentia nota q̄ his cōſeruatur uirtus. añs tangit in tza. Scōo ſic. Euacuatio humoz ſubtiliū plus debilitat uir

unem.igitur ꝛc̄. Cōsequentia nota ꝙ tanto ḋa ꝙ ipsam subtiles educuntur humores. Antecedēs aūt sumit capso de humoribus igit ꝛc̄. Ad oppositaz est auic. Pro dubio sit hec pa cōclusio Ceteris paribꝫ per flomiam amplā plꝰ de subtili eūatur humorē q̄ p stricta. Scōa conꝰ. stricta flomia sp ꝙ aſ humori subtili sic quia eūat humorē subtilez ꝛ non grossum in quātitate notabili hec cōclusio nota est. Tertia conclusio ampla flomia quia eūat grossuz humorē ꝛ subtilez ita ꝙ alia ñ eūat nisi subtilē ipsoz grosso būoni dr appropriari. hec conclusio euidens est. Ex istis 3 clusionibꝫ infert cclusio responsalis. flomia stricta est magis conseruatiua uirtutis. Conclusio p barur qz per ipsaz minus de spiritu ꝛ alijs nigorantibus uirtute eūatur ut pz ex p̄cedentibus. Istis positis pz ad obiecta responsio. probāt enim stricta subtiles humores plus eūare cuius oppositum certum est. Secundo nota ꝙ notanter dictum est interduz. nam talis euacuat sanguinē subtilez dupliciter. pmo cōmixto subtili ꝛ grosso p foramen stricuz educetur subtile p quod nō educitur grossuz. Tertio subtili existenti ꝓpinquiori foramini cuius subtile educetur ubi autez esset oppositum ꝙ grossus essz ꝓpinquior foramini paritalit pmo grossus educet. Tertio nota ꝙ ampla flomia cito euacuans de spiritu ꝛ sanguine cito etiam perducit ad syncopim. Ulterius nō ꝙ etiam ipsa magis operaſ in mundificādo cū ipsa euacuat grossum ꝛ subtile. tardioris tamen est cōsolidationis ut notum est. Ulterius nō ꝙ corpori preseruando ipsa melior est quia multi būoris ipsa magis eductiua. ꝛ qi sibi ut fortiori ālpiori conuenit. Ulterius nō ꝙ hec lra in grossis triplicit exponi potest. uno modo i grossis scilicz humoribus ut sit sensus ꝙ ad euacuandum grossos humores melior est ampla eorum eductiua. Secundo modo in grossis quia densis ꝛ grossis corporibꝫ in quibꝰ oz magnificare foramē ne mā carnositatis obduret. Tertio modo in grossis scilicz uenis aut arterijs ne etiam ꝓp grossitudinē sue subtilantie foramen obturaſ. Prima expō est melior. Ulterius notandum ꝙ in hyeme melius est facere flomiaz amplam ut sanguis grossus ꝛ subtilis melius educatur ne ēt sanguis grossus ꝛ spissus existens prope foramen congelet a frigore hyemis. in estate autem melius est strictam facere ꝓp debilitatem uirtutis ꝛ quia humores sunt apti eductioni.

flobothomandus Pōit aliū can. dicens ꝙ flomandus debz facere supinus. naz iste sitꝰ conuenientior est ut cōseruet uirtus ꝛ nō cōtingat syncopis Pro pte nota ꝙ ille sitꝰ querendꝰ est in corpore sano egro uel neutro. In corpore autez robusto nō est querendꝰ hic sitꝰ. Scōo reddenda est causa prior quaſ dimittendo quaſ tetigit expositor nā si corpus stat supinuz stat supra spinaz ꝛ corporis fundamentum unde ex hoc corpus nō fatigatur sicut si sederet. Si aūt stazet cū corpore deorsum. pmo nō posset afferre brachiū stantibꝫ ēt intestinis pensis ꝛ dorso intestina premente nō

mota staret uirtus constantius.

in febribus autem. Nūc pōit auic. quosdā can. in flomia obseruandos existente se. E: duo facit. Primo pōit quosdā can. ñ dearticulādo se multū ad se. spāles 2ⁿ. can. pōit spāles in febre sinocha. ibi 2ª. Se. aūt

Prima in duas. pmo facit hoc. Scōo pōit quosdam can. erroris correctiuos. ibi scōa. Et sūmope Prima adhuc in duas. nam pmo tāgit quedaz signa quibus cōprehendimus ꝛ scimus regulaſ flomiaz. Scōo quedā signa ponit ex pte signis. ibi secunda. Amplius sanguis. Iterz quatuor facit. pmo ponit signa ex eālitate morbi. Scōo docet modificare flomiaz ex quodā accidente in febre cōplicato tertio ponit significatiōes ostēdentes flobothomiā esse fiendā aut nō sumptas ex pte causa morbi. quarto docet regulare flomiā ex parte accidentis. ibi 2ª. In febribus. ibi 1ª. Et simlit oz ibi. ibi. Dispōnem. De pma dicit ꝙ i febribꝰ uehementis calefactionis ꝛ inflāmationis ꝛ in oibus febribꝰ nō acutis cauendū est a minutiōe a principio acutaz ꝛ in die ptodica.

OBIECTUM an hec pars cōtineat ueritatem. Negative arguit sic. In synocha ꝛ causone conuenit flomia ergo ꝛc̄. Consequentia nota ḋa sūt uehementis calefactiōis. antecedens pz pma quarti de cura putridaz. Secundo in ralibus conuenit infrigidatiō ergo flomia Consequētia pz. quia flobo ifrigidat. Aūs patet pma aforismoz affo. 23ª ꝛ 3ª terapeu. Tertio auctoritate Ypo. quarto regi. acu. cum dicit acutas egritudines flomabis. Quarto i tertiana pura conuenit flomia ergo in se. acuta. Cōsequentia tenz quia est morbus acutus. Ad oppoᵐ est Auicen. in lra. Pro dubio nota ꝙ p febres uehementis calefactionis intelligere possumus febres pēdentes a materia calida multa que plꝰ multa q̄litate calefaciū q̄ humore multū calido sicut sūt febres sanguinee. Scōo p febrez magne calefactiōis intelligere possumus febres pēdētes a mā multum calida sicut pēdētes a multa colera. Scōo no. ꝙ ꝙ febres nō acutas possumus intelliggre morbos longos cronicos q̄ sūt de mā grossa aut morbos qui nec sūt acuti nec cronici sicut tertiana pura ꝛ effiª. Penes hoc sit hec pma cōclusio. In febre multe inflāmotionis mō scōo nō conuenit flomia. hec sit ꝓ mente aui. ꝛ pz quia he febres sunt tante inflāmatiōis ut cōsequaſ uehemēs siccitaſ ꝛ astringaſ corpoz. ideo si fiat flomia copiosa nimia sequit inflāmatio ꝛ exiccatō. Scōa pclusio. In feb. multe inflāmationis stāte peccato sanguinis cōuenit flomia. hec cōclusio pz in causone ex loco allegato. Tertia cōclusio. In febribus ñ acutis q̄ a cronicis nō conuenit flomia saltez multa. pz cā ne pternatur uirtus ꝛ pp materiam grossam nō bene edotibilē ꝛ pp morbi longitudinem. Quarta cōclusio in morbis nō acutis q̄uis nō cronicis de ꝙ se ꝛ merito materierum flobothomia nō cōuenit. Patet cōclusio cū materie taliū morboz sint alie a sanguine. Quinta conclusio in his morbis rōe augmenti pōt flomia cōperere. pz cōclusio si peccent alij humores cū sā

guine. Sexta cõclusio nec i cronicis nec in acutis cõuenit flomia in die periodicationis eius paroxismali. Ex his pz solutio ad obiecta per conclusionem primã. Ad primã partẽ obiecti pz per tertiã & secundã conclusionẽ. Ad secundã rationẽ dico q flomia facta scõm sensus ꝓme conclusionis refrigerat facta uero scõm sensũ ꝓtius can in flãmationẽ causan & ebullitiõnẽ. Ad alias rationes dicendum q in acutis morbis cum peccato sanguinis cõuenit flobotbomia ut uult tertia conclusio. Ad alias rationes patet per penultimam conclusionẽ.

In febribus Nunc ponit can istum dicẽs dato q flebotbomia sit necessaria uitanda est tñ in febri. cũ quib⁹ cõungit spasm⁹. nam facit uigilare & sudare & debilitat uirtutem ideo diminuend⁹ est ut thesaur⁹ sanguis.

Pro parte nota ut colligit secunda tertij spasmus esse triplicẽ. s. de inanitione & repletione & ñ ꝓportionatũ ad materiã in spasmo de inanitione notus est q non cõuenit flomia ampli⁹ inanitens & exiccans corp⁹ in aliis aũt spasmis non conuenit flomia cuius forte sit necessaria pp sãguinis abũdantiam eo q pp motũ continuus spasmi seq̃t dolor sudor uigilatio ad q̃ omnia sequit magna uirtutis debilitatio. Ne ergo addat debilitas debilitati uitanda est flomia regulariter cuius coactẽ q̃z oz nos facere timendo suffocationem. tñ regulariter teneat sanguis ut thesaur⁹ & fortificans uirtutem.

Et similiter oportet. In pte precedenti Aui. docuit euitare flobotbomiaz ratione cuiusdam accidentis complicati febri nunc docet regulare flomiaz ratione modi febris. & duo facit primo facit quod dictum est. secundo explicat quasdaz conditiões. ibi secunda Et si fortis. De prima parte dicit q similiter opz minoraze flomiaz in febricitante febre putrida ut thesaur⁹ supple sanguis diminuat ad resoluendum febrẽ in qua putrida febre si non fuerit fortis inflãmationis ut supple ꝓuenies fiat flomia .x. regule sunt attendende que tacte sunt capitulo secundo illo. s. quando & qualiter eũare oz quib⁹ attentis uide urinam que si fuerit grossa attinens rubedini & fuerit pulsus magn⁹ & faciet tumida & febris non ꝓperet in suo motu hunc flobotbomabora qua stomach⁹ est uacu⁹ a cibo. & si urina fuerit subtilis aut ignea & faciet a principio fuerit tornatilis tibi caue a flomia. Si aũt febris fuerit interpollata bñs quietem tũc flobotbõa. Pro pte nota q hic duplex littera repitur. una affirmatiua dicens. Et ex putrefactiõe. & hec lra nota est quia in pñ⁹ fe. pu. maxime de malicia alia a sãguine pauciꝰ cõpetit flomia ꝓ supple i fe. bu. sine putrefactione eo ꝓmo q cum putrefactione uirtus est debilioꝛ & p cõsequẽs minorem sustinens flomiaz pp putrefactiones & indispõnes materie eductioni p flomiã. ideo antẽdẽdum est ne uirtus debilitet imo cõseruet sãguis ut natura sit potẽs ad resoluendũ. i. remouẽdum febrẽ digerendo & eius materiaz removendo. Scõo repit littera negatiua dicẽs & febris nõ est ex putrefactiõe. Et ẽ sensus q febre exñe humoralis & nõ ex putrefactione fiat paucioꝛ flomia ꝙ appeat sienos ut uirtus nõ debilietur fortiter imo diminuat sanguis ut febris abiciat. Prima littera melior est ꝺ icõa est dubium. Scõo notanẽ dictum est. Si uero fuerit uehemẽtis putrefactionis quia ex can. dcõ supra pz nõ cõuenit flomiã in febre uehemẽtis putrefactionis pp cãm dictã Tertio nota q uria grossa tendens ad rubedinẽ significat superabũdantiã sanguinis. Et pulsus ẽt magnus significat supra fortem, uirtutez. & facies et tumens significat uiuacitatis fortitudinẽ. his igit apparentib⁹ flebotbomia facienda est cũ denotet sanguinis abũdantia. Quarto nota q hic adhuc duplex reperitur lra. una dicit & nõ ꝓperet. alia aũt est affirmatia. Negatiua melior est & intelligitur illo mõ q si febris nõ ꝓperet in suo motu. i. creticoꝛ quia nõ fit. s. actualiter crisis nec de ꝓpinquo futura ẽ fieri tunc flomia nõ cõueniret, ne impediatur uirtus. Aut ẽt nõ ꝓperet in suo motu pocrismali. Propãre eiz febre in pocrismo nõ est minuendũ. Ex dictis pz causa. Si aũt littera sit affirmatiua pót exponi sic mõ quia sit circa motus quia acuta febre & cõtinua tũc in illa observatis cõditionibus cõuenit flomia. Ulterius nota q p faciẽ tornatilem intelligit auic. macrã faciez & excarnatã cuius colõ tendit ad cinerititum & assimilat faciei mortue tũc denotat debilitas uirtutis quia illic nõ sint spiritus neq; sanguis. Cuz ergo urina appetens subtilis aut ignea facie ẽt a pñ⁹ morbi appetens tornatili colerica imã denotetur & debilitas uirtutis a flobotbomia cauendũ est. Quare aũ in die quietis interpollate febris sit fienda minuto & non i die pocrismi nota est causa.

Dispositionem quoq;. Tũc ponit alium can. docentẽ una re flomiaz ratione alteri⁹ accidentis dicens q p sideranda debes tremorez quia tremore existente forti cauendũ est a flobotbomia. considerees etiã colorẽ sanguinis egredientis p flobotbomiã. nã si fuerit subtilis attinens albedini flauũ retine ipsum ne fluat. unde sumope caueas tibi ne egrũ ꝓducas ad alteram duaꝝ rez. s. humoꝝ flegmatici coruz cruditatez aut colericoꝝ ebullitionẽ.

Pro parte nota q tremoꝛ pót dici fortis aut quia ualde intensus aut quia ualde longus si sit intensus tunc cãtur a materia colerica acuta mordaci dispersa supra sensibile membrum in quo si cõuenit flobotbomia cũ materia sit colerica a sãguine separata. Si autem sit tremor fortis q3 ualde long⁹ qr pp talez tremorez forte debilitat uirtus ne debilitas iungat debilitari oz cauere a flobotbomia. Ulteri⁹ no. q si sanguis sit subtilis attinens albedini denotat ipsuz attestari flegmati & sic est a minutione cauendũ. Si etiaz sit subtilis & citrinitati attinens tunc etiam non conuenit flobotbomia. Ulteri⁹ nota q sicut colerie⁹ humoꝛ nõ temperat⁹ cum sanguine uel per sanguinem tanꝙ per frenũ ducendo se ad calorẽ intensiorez ebullit sic etiaz flegmatic⁹ humoꝛ nõ temperat⁹ a calido per partes frigidas & terreas ueniendo ad ampliorem frigiditatem incrudat.

Vlteri⁹ nota ꝙ stante peccato sloꝛ bumoꝛū ⁊ nō sanguinis a minuc̄oe cauendū est.

cunqꝫ in febre. Nunc ponit aliū can. dicens ꝙ cum in febre egeas sloboꝛbomia non attendas dictum quotundā dicentiū sl'omiā non esse fiendam post diem quartā. nā bonum est eam etiā facere post diem. xl^m. scōm sententiam Gal. licꝫ p̄minere sl'omiaꝫ aut ipsam ꝑpeꝛaꝛ ad faciendum sit melius appendibus certis significationibus. Si nī erratur sic ꝙ nō sit facta slobothōia ⁊ debeat fieri quacūqꝫ hora uideris ipsaꝫ necessariaꝫ facī sollicitudineꝫ hēas decem reꝛ de q̄b⁹ facta est mēto tanq̄ de signiticanib⁹ eā nonem capl'o 3° de quād̄o ⁊ q̄liter eāre oportꝫ

Dicit scō ꝙ lꝫ sl'omia multoties nō sit necessaria in febre facta tamē nām poteꝛ esse supra materiam paucificādo materiaꝫ habitudine toti⁹ crate uirtute ⁊ alijs cōsentēib⁹ sl'omie. Pro ꝓte nota ꝙ stante peccato sāguinis q̄to citius sit sl'omia tanto melius est qꝛ sanguis in ꝓcessu magis malignaf ⁊ ineptioꝛ reddif expulsiōi eo ēt ꝙ uirtus reddif debilioꝛ. Scō nota ꝙ stante peccato sanguinis ceſis pōbus nō soluꝫ post quantū diem est sl'omandū imo multoties post xl^m cum inuamēnꝫ sequaf. imo multoties in p̄ncipio nō cōuenit sl'omia sed in ꝓcessu sic quia aliquando in p̄ncipio humoꝛes nō sūt apti educi ꝙ sl'omiam in ꝓcessu aūt possūt esse habiliꝛes quia sāguis aptus educi ꝙ sl'omiaꝫ. Vlteri⁹ nota ꝙ lꝫ sloboꝛbomia multoties non sit necessaria rōne febris uel rōne marie febris non cōueniret sl'omia quia tū sanguis est multū grauāf uirtutem ut uirtus reddatuꝛ potentioꝛ supra mate. tā digerendā cōuenit sl'omia. exēpli grā ut si quis patif tertianam cū domino sanguinis tūc lꝫ in tertiana rōe ꝑpe marcie nō cōueniret sl'omia rōe tī sanguinis peccantis ut natura reddatur potēcioꝛ supra coleꝛā sl'omia cōpeit. Ité suppoito adhuc ꝙ materia sanguinea nōsit multa timore tī cōuersionis sanguinis ad naturā colere ut sanguis euacuetur cōuenit sl'omia.

in febre aūt. In parte p̄ñi Ani. ponit aliū can. specialem. dicens ꝙ in febre sanguinis necessaria est eūo non supflua in principio ⁊ supflua cum apparet maturatio materie febris que multoties remouetur in hora sloboꝛbomie. Dicit ulteri⁹ ꝙ cauendū est a sl'omia in complexione multum frigida ⁊ in regionibus frigidis ⁊ in hora sōnis doloris ⁊ post balneum resolutiuum ⁊ post coitum ⁊ q̄to plus poteꝛ in crate minoꝛi. xiiij. annis ⁊ in crate senili nisi confisus fueris de figura ⁊ solitudine musculoꝛum ⁊ uenaꝛ amplitudine ⁊ multitudine ⁊ cax repletione ⁊ coloris rubedine. tales enim audebis sloboꝛbomare. Adolescentes autem debent paulatine ad minutionē ꝓmoueri p̄mo minutionem faciendo paucam. Dicit etiam ꝙ q̄to plus poteꝛ debeſ uitare sloboꝛbomiā in corpoꝛib⁹ macris ⁊ grassis raris albis ⁊ laxis ⁊ in cirrinis non habenib⁹ sāguinem.

DVBITATVR circa partem an in p̄ncipio febris sanguinis fienda, sit maioꝛ euacuatio q̄ in ꝓcessu. Affirmatiue arguitur sic in sanguine nō expectatur digestio g^o ⁊c. cō sequentia nota ⁊ añs pz prima quarti ca^o de cura putridaꝛ in generali ubi dicit. Et scias ꝙ sloboꝛbomia quando est intentione sanguinis nō ē intentio in qua expectaf digestio. Secundo arguitur sic. anteq̄ corpora cadant in morboꝛ ap̄tioꝛ cōuenit sloboꝛbomia q̄ postq̄ actualiter egra sunt. g^o etiam in fe. sanguinea in principio ampliꝛ competit sloboꝛbomia q̄ post in processu. añs superius est tactum tenet ꝛōña. nam anteq̄ corpora sint actualiter egra copiosioꝛ competit sl'omia eo ꝙ nondū sanguis malignaf^o est dū autē actualiter egraſsunt cum sanguis est malignaf^o nō tāta cōuenit sl'omia sicut ante. Similiter cum in p̄ncipio fe. sanguinis contingat sanguinē malignari p̄usq̄ in ꝓcessu ⁊ in ꝓcessu magis intensa putre factione putrefieri ió in p̄ncipio intensioꝛ cōpetit sl'omia. Tertio arguif sic. in febre sanguinea cōuenit eūo usqꝫ ad syncopim ergo in p̄ncipio supflua sl'omia fienda est. Cōsequēcia nota est ⁊ antecedens est Ga. nono therapeu. Quarto arguitur sic. Sanguis sub ꝓpria forma manens ē paꝛatioꝛ digestioni colera q̄ūcunqꝫ digesta. Igitur i ꝓposito isto nō est expectanda digestio. añs ꝙ tāto uenet cū sit humoꝛ tēperatus respectu illi⁹ coleꝛ Tenet consequentia. quia i colera sic digesta non amplius expectaf digestio. Ad ꝓtem oppositā est ani. i textu. Pro dubio nota ꝙ sanguis pōt peccare in q̄to pot ēt peccare in quali. Si autē peccet in quali aut est ꝙ admixtionez alicuius humoꝛū aut ꝙ extraneationez in se ipso factā nullo sibi alio cōmixto. Si p̄mo mō. Aut hic humoꝛ extraneat ipsum qualitatiue quia calefacit aut infrigidat. aut ex ꝓte mōi substantie quia subtiliat uel ingrossat. Scō uero mō extraneaf sanguis uel ꝓp intrinsecaꝫ cāꝫ uel extrinsecaꝫ aut quia in mō substantie mutatur. uel 3° quia putrefit ⁊ dispōif ad sue forme corruptionē. Qui mōi extraneationuꝫ colligūtur p̄ma p̄mi capl'o de humoꝛib⁹ ad p̄ncipium. Aliud est peccatū sanguinis in quātodato ꝙ nō peccet in quali saltē peccato notabili.

Ex isto ut etiam tangit expositoꝛ patet differentia inter sanguinem ⁊ alios humoꝛes. Nam cum sanguis sit humoꝛ temperatus ⁊ a natura dilectus ipso aucto secunduꝫ q̄titatem non fit eius qualitatiua extraneatio necessaria sed alijs hūoribus auctis cū sint distemperate complexionis etiā qualitatiue mutanf. non ergo fit ipsoꝛ peccatum scōm quantitatē quin fiat scdꝫ quale nisi forte sanguine eos refrenante sicut pz in plectoꝛica dispositione in qua est peccatū quanti omniū humoꝛū nō existente peccato qualis ut sanguine moderante dictos humoꝛes ne ad malam deueniant qualitatem. Secundo premitto febrē sanguineaꝫ dupliceꝫ esse. s. sine putrefactione ⁊ cū putrefactione ut pz p̄ma quarti capl'o de febre sāguinea. In febre autē sanguinea sine putrefactione que synocha inflāmatiua appellaf est peccatum quāti ⁊ nō qualis notabiliter. In febre uero cuꝫ putrefactione que synochus appellatur ē peccatum qualis dato ꝙ quāti ⁊ qualis pōt contingere pec

catum. Tertio nota digestionez esse duplicem .s.in nocitiuo t iuuatiuo. Digestio iuuatiui non est nisi preparatio materie iuuantis ut tandem in nutriti naturā ducat. Digestio in nocitiuo non est aliud q̄ preparatio materie nocitiue siue hec sit p̄paratio qua nocitiua materia ducatur ad benig^m siue hec sit preparatio materie ad expulsionē.

Istis notatis sit hec p̄ma cōclusio. In febre sāguinea sanguine solo quanto peccante nō ē expectanda digestio. Hec conclusio sit pro mente Aui. p̄ma quarti allegato ca°. Propterea psuadet pro positio sic. Stante tali peccato est sufficiens apt⁹ educi ergo t̄c. Añs notū est ex q° est peccā^m s. sū q̄ritatis. Consequētia nota est. Scōa cōclusio. Stante solū peccato sanguinis in quali nō est minuendus sed expectanda maturatio. Probatur quia tali stante peccato sanguinis sanguis est ineptus eductioni. igit̄ t̄c. Añs tenet ꝓ tanto quia hic de peccato loquit⁹ qualitatiuo quo sāguis disponitur eūoni. Tertia cōclusio. Stāte peccato sanguinis q̄ritatiuo t qualitatiuo mīorandū est a principio t i ꝓcessu eradicandū. Patet cōclusio quo ad ptem p̄mā quia cuz sanguis sit mult⁹ ut uirtus sit potencior supra materiā malā est minoranda. Non ergo est eradicāda nisi cuz debite sāguis sit dispositus eductioni. In ꝓcessu uero maturatione facta cōuenit flomia copiosa totā eradicans malam tanq̄ eductioni paratā. Et ista tertia conclusio sit pro intellectu prīs p̄mis. Loquit̄ ergo aute. de febre sanguinea cū putrefactiōe sāguinis t peccato quātī. Istis cōclusis omitendo multa pz responsio ad obiecta oia. Ad primum. n. responsum est p una ex cōclusionib⁹. Ad aliud ēt ꝑ prebabita pz responsio. Pz ēt que digestio cōuenit sanguini t que nō. Scōo notandum q̄ aliqua eūo pōt dici superflua. p̄mo q̄a pl⁹ eūat de materia q̄ sit eūandū t hoc mō sumitur superfluum in presenti. Scōo modo pōt dici superflua quia euacuās totū humorem t ꝑ cōsequens superflua respectu eūonis minorative saltez scōm plurimū quia cōtingit aliquādo eūonem eradicātem minorem esse eūone minorativa. Tertio per eūonem superfluam possumus intelligere eūonē ad quā sequitur ultima debilitas uirtutis de qua ēt non intelligit̄ in presenti. Quarto ꝑ eūonez superfluam possumus intelligere eūonez que sit ultra aliquale posse uirtutis quia ad ipsaz sequitur aliqualis debilitas cū sufficienter eūet materiam peccantem de qua intelligit̄ in presenti. Per eūonem ēt superfluam possumus intelligere eūonē multam que superfluit respectu pauce eūonis t hec expositio tenetur. Tertio nota q̄ ex pte cōcipit̄ hanc eūonem esse fiendaz in statu in quo materia est sūme digesta ut colligit̄ p̄ma quarti capitulo tertio. t hoc cōtinet ueritatez cū natura non tēret ꝑ tunc eūare per nares aut aliā regionē. Ulterius nota q̄ hec littera que pōt ad duo referri p̄mo ad febrem ut dicatur que .s. febris multotiens remouetur in hora flomie. s. in ꝓcessu t copiose t post digestionez materie. Et notanter dicuz est multotiens quia quandoq; sanguis ꝑpriā seruare rit naturam t bene digestus est. Quādo uero secundum ptem sit mutatus ad naturā alterius humoris conungens est febrez non cessare flomia. alia remanente materia solutione uentris ducenda aut alia regione ꝑ farmacum. Scōo pōt referri ad ly maturatio t est sensus q̄ maturatio multotiens remouetur in hora flomie. Naz facta ista flomia stante isto peccato colere aut flegmatis ꝓringit fieri incrudationem aut colere ebullitionē prima relatio tanquam uerior teneatur. Ulterius notandum q̄ a minutione saltem copiosa in ꝓplexione calida aut frigida cauēdū ē. In frigida tanq̄ debiliori t apta magis ledi cum flomie ut per se infrigidare sanguinem pacificando spiritus in complexione calida timentes ebullitionem floborbomiā ergo utiare debemus per calidā colericam intelligendo t calidam in quanto t quali qualis est sanguis. Nota ulterius q̄ in regiōe multū frigida q̄ cōmunē a flomia est cauenduz pacificato enim calore t spiritu uehemens uel frigiditas ulla corpora debilitat t monificat. Ita no tanter dicuz est coiter quia quedā sunt corpora illaz regionum que multiplicant sanguinez multo existente frigore aeris que ēt copiosaz possūt sustinere flomiam. In regionibus ergo frigidis corpoz grate posita a flomia cauenduz est ꝓpē cām assignataz. Consimiliter ēt in regionibus valde calidis ꝓp pacitatez sanguinis t spūuz t ꝓp ebullitionis timorem t de p se plus est uitanda floborbomia in regione frigida q̄ calida. In quibusdam tamen corporibus nōc effectus p accidēs contingentis ut tactum est pōt fieri flomia sāguinē multū exaucto. Ulteri⁹ nota q̄ in prīti ꝑte reperit̄ triplex littera. una dicēs. t bora fortis doloris cuius causa est ſnia habite partis. alia uero dicēs doloris; que pōt expōi triplicit̄. uno mō doloris .s. uirtutis anime valde prostrativa ne debilitas iungatur debilitati t sic a minutione saltem copiosa cauendum est. Secundo per dolorem intelligere possumus dolorez a materia flegmatica t uiscosa ꝓcedente qualis est colica passio procedens a flegmate uiscoso t uitreo in quo ut notuz est nō cōuenit floborbomia. sed dum Gal. prima affo. cōmento. xxiij° uult q̄ in forti dolore nō est melior medicina q̄ floborbomia illud cōtinz uerum materia existente sanguinea in fluxu ad dolē tem ptem de qua non loquit̄ presens expositio. Per fortē dolorem tertio intelligere pōsumus nō solum forte ex parte intensionis tristis sensatiōis sed fortē respectu ꝑstrationis uirtutis quia ꝓsternat uirtutem t de hoc loquit̄ Aui. cui⁹ causa est quia uel in tali competeret flomia copiosa ō qua hic loquit̄ t hoc nō quia uirtutē ꝓsternendo perduceret ad mortē. Nec etiā de nō copiosa cōtinet uerū eo q̄ illa nō sufficeret ad diuertendum materiam a membro dolente imo in illo casu applicanda sunt mitigantia dolorem t refouentia uirtutē. Ulterius nota q̄ per balneum resolutiuū Aui. intelligit balneū aque notabiliter calide in quo mora magna contracta est quod quia calefaciendo t potenter agendo resoluendo spiritus t sanguinē in uaporem ualde debilitat uirtutem iō non statim sequi debet flomia ne debilitas iunga

tur debilitari ne etiam corpus ad nimiaz ebullitionem perducaf. Post uero balneū mollificatiū in quo paruam moram contraxit infirmus tanq̄ post rem liquantem t disponentez humores extrui cōuenit stomia. Ulterius nota q̄ post coitum saltem superfluum nō est facienda minutio pp debilitatē cōtingentē ex coitu t pcussione ex eoꝝ puenientē ne fiat ebullitio ētin die coitus nō dz fieri stomia saltez pp cōmotionē t agitationē facta t hoc regulariter opando. Ulterius nota q̄ in etate senili debemus uitare flobotbomiam q̄rum possumus propt paucitatem sanguinis et spirituum. In etate uero puerili uitanda est flobotbomia eo q̄ primū calidum illius cratis agit p sumēdo multum de humido apto t resolutioni tan q̄ aereo eo etiam q̄ illa corpora egent multo sanguine ut nutriant. In etate uero media t magis i etate iuuenutis sanguine exīte multoz calido t corpore non pato resolutioni potest fieri stomia multa. Ulterius nota q̄ si expedit fieri stomiā in his pbibitis etatibus quedā consideranda sunt Primo figura intelligendo per figuraz corporis maciem aut carnositatem p solitudinez musculorum intelligendo quādam duriciem ex mlto spū t humoribus contingentem p amplitudinē venarum intelligendo amplitudinem denotantē calorem et intelligendo materiaz multā extendentem p rubenz calorem intelligendo rubeū colorem in facie t ambitu totius apparentez. Que oia cum significant uirtutis constantiam t sanguinez abū dare significant sanguinem consentire stomie.

Ulterius notandum q̄ adolescentes ordinate p̄mouendi sūt ad stomiā ut p̄mo fiat pauca dem delmator ne ex multa flobotbomia pternaf uirtus que pōt amplior fieri in ꝓcessu tam corpore assueto stomie amplius cōsolidato t fortificato.

Ulterius nota q̄ corpora valde macra nō sūt stomanda pp paucitatē sanguinis t spūz eo etiam quia ea ut plurimū sunt colerica in quib⁹ ex stomia iuxta p̄babilez colere timem⁹ ebullitionez forte. fortiter et crassa sunt nō stomāda quia utplurimū sunt frigida. necessario inanitis uentr pp stomiaz suffocatio t caloris oppressio consequitur. alba etiaz t laxa t habentes carnes laxas nō densas nec compactas ut paucificato calore t spū nō sūt flobotbomāda in ꝓmptu est cā. Citria et corpora t abūdantia colera t in sāgnine pauci ficata q̄rum possibile est debent euitare stomiam Et hic p nō habentia sanguinem intelligere possu mus macra crassa r̄a alba laxa t citrina.

amplius in- Nunc auic. ponit aliū can. dicens q̄ in corporib⁹ babentib⁹ valde longas egritud nes caue a stomia nisi ad banc faciendaz pducat corruptio sanguinis. Tā tunc facias stomiaz uiso sanguine nigro spisso. uiso autem albo subtili statim ꝓtrige. naz in eūando talem timor est. Pro pte nota q̄ cōpora passa valde longos morbos aut et infestata a longis morbis quia valde debilitata nō sūt flobotbomāda pp debilitatem uirtutis aut pp materiam grossam stomie ineptam nisi adsit corruptio sanguinis pp eūones solitā retentā ut mēstrū orum emorroidaꝝ t similiaz. In his est casib⁹ cōuenit stomia ut hec corruptio removeaf apparētē sanguine nigro aut spisso. nam cū sanguis ōcli nat ad quādā rubedinē obscuram si appeat nigē t spissus denotatur corpus ex spissitudine nō aptum resolutioni. denotatur et humorem nō multū recedere a natura sanguis cum sanguis tendat ad nigr. ideo secure pōt flobotbomia fieri. Sāguis uero existente albo t subtili cū denotef paucitas sanguinis t spūz t corpus aptū resolutiōi timō est in euacuando ipsum ne debilitas humia corpori coniungatur.

a minutione. Nunc Auic. ponit aliuz can. dicens q̄ tu debes tibi cauere ne fiat flebotbomia stomacho existente repleto cibo ne māz indigestam trabas ad uenas ad intellectum partis.

DUBITATUR utrum stomacho repleto cibo stomia facta materia indigesta trabaf ad uenas. Quod non uidef quia nulla est causa talis attractionis ergo rē. ꝓña nota t aliis pz. nam ꝓmo inanitio uenarum nō est cā attractionis cū uene essent ante hoc magis plene debito. Non enim uirtus est talis attractiue cā cū uena nō indigeat re compressa sanguine existē te ampliori debito. non etiā rōe uacui cū adhuc stet repletio debita uenaꝝ. Secundo arguitur sic corpore habēte talē repletionē sanguinis quā ta est cum fit stomia si repleaf cibo nō trabif mā indigesta q̄ rē. aliis est concessum cōmuniter. tz ꝓña cum stet utrobiq; repletio cōsimilis. Tertio sic in famelico cibo repleto non trabif materia indigesta ergo rē. Aliis uidef notū salis t tz ꝓña quia cum sit inanitio maior debz etiaz fieri attractio. Ultimo arguif sic. Si dicū aut. esset uer sequeref q̄ nullum corpus posset uere resumi consequens est cōtra dicta auctoꝝ. t arguitur ꝓña quia assumpto cibo uir⁹ membroꝝ inanita partem indigestam attrahet. Ad oppositū ptez est Aut. in presenti can. Pro dubio ꝓmo ꝓmitto q̄ notanter dictum est super repletionem cibi t non assumpto cibo quia stomacho repleto cibo stomacho quasi post repletionem fastidito mēbra melius possunt etiam indigestam attrahere māz sed existente cibo pauco in stomacho aut pauce quantitatis reddif stomachus auarus in detinendo cibum ideo membra nō possunt sic attrahere materiā indigestā. Item concessum est fieri flobotbomiā cibo existente in stomacho ut inferius dicef. Secundo premisso attractionē fieri a uirtute a calido t a uacuo. Tertio ꝓmitto q̄ quātumcunq; peccans educaf materia etiaz iuuans educif t conueniens siue peccet scōm quantitatē siue secundum quale. Est etiam suppouendus q̄ si in aliquo cōcauo teneaf aliquod liquidū q̄ tumcunq; sit plenum euacuata aliqua parte extrema quasi totus liquor ponif in motu ut notū est. Quibus suppositis pōatur cōclusio respō salis. Oō stante repletione stomachi nō est fieda stomia ne agitef materia exīs in stomacho t cōrumpaf ne et rōne uacui pp extrum sanguinis attrabatur materia cibalis indigesta. Isto ꝓcluso

paret

patet responsiõ ad ꝑmum obiectum. Ad scõz de famelico dicendũz ꝙ cibo assũpto tẽpore famis quia stomachus est valde auarus in detinendo membra nõ attrahũt cibũ indigestuz. Et si ponatur stomachi repletio nõ est inconueniẽs ad membra indigestaz duci materiã. Ad ultimũ negat consequẽtia. Ad punctũ dico ꝙ corpora cõua lescentia si sumãt debite cibũ stomacho existente cupido in detinẽdo ipsuz mẽbra nõ attraherẽt materiam indigestaz si uero fiat repletio stomachi ñ est inconueniẽs tũc trahi materiam indigestam.

Et oportz Nunc auic. ponit can. altuz repetendo prenactũ dicẽs ꝙ ſtã te repletione stomachi ex cibo ẽt flamie fecẽ cõsecuta. i. ãtiqua aut ẽt de nouo facta ex cibo nõ cane a flobotomia imo remoue primo fecẽ t ꝛpletionem stomachi. Repletionem stomachi uomitu aut quod est corã ipso. Fomentũ aũt in intestinis inferioribus si nõ cũ alio potezis euacuare euacua saltem cũ clisteri. Dicit scõo ꝙ cauere debes ne euacues fastiditũ sed expecta ad facienduũ stomiã usqz quo materia faciens fastidium digeratur Cane ẽt ne stomes habẽtez os stomachi sensibile aut debile. t ẽt nõ stomes infelicez t ꝓprieiciunũ ꝓp generationẽ colere aut ꝓp pnitã colere rubee in stomacho. quã sensibilitatez oris stomachi cognosces quia si ille comedit aut bibit mõdi cativa nocent sibi. Debilitatez uero stomachi cõprehendes ex dolore oris stomachi t detectione appetitus supple frequenter cõingentib⁹. Item apros receptioni colere aut multiplicatiõi cognosces ex ꝓseuerante nausea t qz qualibz bona nomit coleram t quia habet os amarz. Ex quib⁹ cõpositis habentib⁹ tale os stomachi nõ ꝓmissa ꝓseruatione si fiet flobotomia accidet ex ipsa timor magnus t qñz morimur inde. Pro intellectu ꝓtium nota ꝙ fece exñte noua uel antiqua in intestinis eũandum est ante stomiaz ne membra inanita trahant materiã fecalez uersus se. Secundo nota ꝙ hec linera aut cosã eo põt dupliciter exponi notando ꝙ ꝓ repletionẽ intelligez possumus repletionez aut a cibo factã aut ex humoribus qũcunqz sit primo est euacuãdum ne materia indigesta trahaf ad uenas. Intelligit ergo ꝓ id quod est in stomacho humores in pons stomachi existentes. ꝓ illud aũt quod est coram eo intelligit cibũ qui nõ ingressus est substãtiaz stomachi sed adheret stomacho ideo dicit corã eo. aut ꝓ illud quod est in stomacho intelligit id quod est in fundo stomachi. t ꝓ illõ quod est cosã eo intelligit existens in ore stomachi. Tertio nota ꝙ illõ qõ est in stomacho est uomitu eũanduz tanqz citiori t faciliori eũone. Illud. n. quod est in intestinis inferioribus de fece antiqua aut noua est saltẽ euacuandũ clisteri aut laxatiuo. Et ubi mater existẽte in superioribus non confert clistere est farmacum sumendum ꝓ os.

DUBITATUR an in habente fastidiuz sit expectandum quousqz digeraf fastidiuz. Ad ptẽ negatiuam arguitur sic flobotomia remouet fastidium. g⁹ nõ est expectandum. ꝓña nota. t añs colligit xiij⁴ tertij. cap⁹ de cura uomit⁹. colligit etiam 2⁴ ꝑmi cañ. ō figuris repletionis. Secundo arguit sic. fastidium põt esse ex materia sanguinea replente i qua nõ expectaf digestio igit etc. ꝓña nota t añs declaratum est. Tertio sic existente fastidio necessaria ẽ flobotomia. g⁹ ipsuz ꝓlongare est malum. Añs sumitur ex can. ꝓña 13 quia si diuittaf stomia grande sequit nocumentũ ut putrefactio. Ad ptẽ oppositã est Auí. in presenti can. Pro dubio obmittendo multa uerba expositoꝛ nota ꝑmo ꝙ per fastidiũ intelligit Auí. abbominationẽ t prostrationẽ appetitus contingentẽ ex humoribus crudis flegmaticis reducibilib⁹ ad benignuz. aut intelligit repletionẽ ex cibo contingentem qui est apt⁹ digeri t in bonum conuertu cibũ non autez intelligit repletionẽ uenaꝛ t stomachi ex quecũqz humore contingentẽ. Pro hoc dubio sit hec ꝑma conclusio. ꝙ nunqz stomef fastidium corpus imo stomia diminuf donec fastidium digeratur quia si fiat stomia materia cruda t indigesta trahef ad uenas t ad inanita membra. unde grãde sequit nocumentum. Secunda cõclusio alt quando coacte oz nos fastidium eũare. ꝓz cõclusio ut euitef magnum nocumentum ut in ꝓcussionibus aut casu t similibus. Istis conclusis patz responsio ad obiecta. quia fastidium ꝓuenies ex repletione sanguinea de qua non intendit in ꝑmi remouef per stomiaz. Secundo notandum ꝙ ꝓ subtilitatẽ oris stomachi habem⁹ intelligere acutatem sensus stomachi cõtingentem eo ꝙ os stomachi est valde discoopertum unde ex qualibet leui causa sentit aut contingentẽ ex calida cõplexione spirituũ est eiz notum sensationẽ a frigido fieri magis ebetem a calido uero fieri acutiorem unde os stomachi appellaf valde sensibile nõ ꝙ optimũ habeat iudicium in sentiendo seu qz opinme mediante ipso iudicef de qualitate tangibili sed quia a qualibz leui causa patif t tristaf.

Ulterius notandũ ꝙ per debilitatẽ stomachi intelligere debemus debilitatem appetitiue uirtutis contingentẽ ex laxitate aut raritate texture.

Ulterius nota ꝙ ille appellaf infelix ad cui⁹ stomachum continuo multa est apta colera fluere quia talis est in dolore continuo t cõtinua afflictione. Nota etiam ꝙ subtilitas sensus oris stomachi comprehendif ex assumptione mordicantium leuium que alteri stomacho non inferũt nocumentuz. Item cõprehenditur debilitas stõachi ex doloribus t debilitate appetitus circa ipm. Hec eiz oia denotant debilitatem uirtutis t ipotentiam. Item apertus ad recipiendũ colerã cõprehendif quia ꝓp fastidientez colerã nausea ꝓseuerat t quia ẽt apparetat os amarũ t quasi oꝛ bona pellit coleram. Ulterius notãdũ ꝙ si nõ ꝑmittatur hoꝛ corpoꝛ ꝑseruatio magnus timor est qz tantum debilitantur qõ inde aliquando mors sequitur t magnuz nocumentum.

subtilitatem uero. Nũc aut. docz succurrere nocumentis istorum. t primo docet succurrere subtilitati sensus oris stomachi. Secundo docet succurrere spiritu dini generationis colere. 3⁹ ponit can. obseruãdũ

post flobotbomiam. ibi secunda Aptitudinē uero ibi 3ª Preparandū preterea. De prima dicit q̄ habenti subtilitatē sensus otis stomachi t ei⁹ debilitatē conferunt buccelle panis mundi infusi in rob habente saporem acetosum t bonū odorem. Et si debilitas sit pp cōplexionē frigidā. sunt ille buccelle intincte in aqua cum zucharo t alfegini ati aut in syrupo de menta aut in mina muscata postea uero minuaf. Dicit secundo q̄ habens aptitudinem ad generandum t recipiendum colerā mundandus est prando multā aquā calidā cum syrupo acetoso deinde dentur sibi buccelle panis ad comedendū postea quiescat t minuaf.

Dicit tertio q̄ prepandum est ut illud quod p flobotbomiaz resolutū est bono sanguine restau ref. Si stomat⁹ sit fortis cum carne assata super prunas nam si digerit nutrit bene t multū. Sit tamen quātitas panca quia stomachus est fact⁹ debilis pp stomiam. Circa parte aliqua sūt notanda. p̄mo q̄ buccellas intelligit parua frustra panis. per panem uero mundū intelligit panez factum ex bona t munda farina nō furfur aū. Et p̄mo in hoc casu quenit buccella t nō magna quātitas panis ne stomachus impleaf t cibus nāsceat ad membra indigestus. oz etiam q̄ panis sit mundus quia stomachus magis in isto delectaf t cibus in stomacho maiorem cōtrabet moram. nam furfur abstergendo t mordendo aliqualem babz nutrimē secessum. Per rob uero habemus intelligere succum talē inspissatum ut naleat cōseruari q̄ rob est acetosum ex quo est factuz ex re acetosa ut agresta amarilis t similibus. sit tamen acetosum non cōiunctum acuitati pungitiue quale ē acetum uini sed sit acetosum cōiunctum stipticitati aut panticitati quale ē agresta t nespila t similia. t confert hoc rob corrugando os stomachi t confortando. Notanf etiaz debz esse boni odoris quia factuz ex re de se ipsa odorifera sicut sūt poma siluestria t similia. Aut quia in tali reb sit posita res odorifera ut aqua rosax. Diuersus nota q̄ cōplexione existente frigida notanf quenit aqua in qua sit positum zucharum aut in qua ponantur alfemiati. i. aliqua odorifera calida cōfortatiua digestionis que dicif a Mesue alefāgina. ideo alique pillule dicūtur a Mesue alefangine. Vas aūt spes possumus uidere in descriptiōe pillularx. Et sirupus de mēta muscata cōuenit. nā p̄mo p mentaz babz cōfortare stomachū p muscū ēt calidum aromaticum ideż opatur. Mina uero non est aliud q̄ sirupus fact⁹ ex aqua t zuccharo t succo alicuius fructus. unde mina citoniorū nō est aliud q̄ sirupus citoniox. Mina aūt citoniox est duplex. nam quedam est simplex in qua non sunt posite alique species que dicitur mina sine speciebus. alia autem est composita cum speciebus t dicitur mina cū spēbus. Per minā aūt muscatā intelligim⁹ sirupū citoniox cū spēbus q̄ mina calefaciendo stomachum per aromatica cōfortantia iuuat. Diuersus patet qō multa aqua calida cum sirupo acetoso potata confert in apto generationi colere. nam primo lauat t ducit inferius coleram a stomacho t p sirupuz infrigidantem. f. acetosum corrigit malicias colere t inspissat t ipsaz exiui pparat. Itez uigorat aliqua litez stomachum. modificato uero stomacho dentur buccelle panis ad comedendū etiā infuse i aliquo acetoso habente bonuz odorem ut magis uigoret stomachum ut nō recipiat nouā colerā deinde quiescat ut cibus melius tangaf a stomacho

Diuersus nota q̄ cum stomia nō eūet eligēdo eo cum ēt in sanguine cōtineatur multa spumosa substātia. ō quelibet flobotbomia bonuz sanguinez t substantiam spumosā cūans bz debilitare uirtutē quā debilitatez possumus remouef exhibendo bonum cibum t sic restaurando deperditum. Diuersus notandum q̄ per assaturā carnis nō intelligif assatura que dicif carbonella quia carnes illo modo assate nō debite t tēpate assanf quia cū prune attingant valde ptes carnes ille partes multū assanf nō coctis medijs. sed intelligit assaturā que fit carnibus positis in uerū t moio uerū circūquaqz talis eiz est conueniens mod⁹ assandi. debet enim esse paulatin⁹ t non citus t talis caro cōuenit rōe multox. primo quia ipsa est humida multa humiditate naturali inclusa humiditate in medio pp caliditatē circūstantē t per cōsequens humiditatē intrinsecus claudē tem. Item gratia assationis ipsa pticipat uirtute stiptica corrugante t confortante stomachū. Itez si bene digeratur multuz nutrit cū sit expurgata a superfluitatibus p assationez. t cum multū habeat de humido substātifico multū pōt nutrire. Iteē bonuz exhibet nutrimētū tanq̄ bene purgata a superfluitatib⁹. Et notanter est dictū si bene digerat ur quia ipsa p assationez fit ut sit inobediens digestioni t p consequens ut in tātera ponif solum forti exhibenda sunt corpori. que debent exhiberi in pauca q̄titate. quia stomachus debilitat⁹ ē p stomiam.

amplius uene. Nunc ponit can. aliuz documens q̄ qñz stomanf uene ut p̄hibeatur t remoueatur fluxus ex naribus aut matrice aut ano uel ēt pectore aut pulmone uel ut reuineatur ex aliis exituris. i. ex aliis pbus p quas exit ad hoc ut sanguis diuertatur a parte supple p quam exit ad aliam ptem diuersam. Subdit q̄ talis stomia diuersiua est forte medicamen in uenando. Subdit ulterius q̄ necesse est flobotbomum esse valde strictum t q̄ uices flobotbomie sint multe que nō fiant in uno die imo die p⁹ diē nisi sit magna necessitas minorando qualibet uice flobotbomiam secundum q̄ possibile est. Et i sūma melius est uices flobotbomie esse multas q̄ supple eius quātitatem supple in una uice esse multā. Primo ponit can. secundū dicens q̄ cū stomia sit quando nō est necessaria facit ebullire colerā unde cōsequif siccitas lingue t alia cōsimilia cui succurrendū est cū aqua ordei t zucharo.

Pro parte primo notandū q̄ ex pte concipif p̄mo stomiaz nō fieri gra cūonis sed gra diuersionis ut pz in casibus numeratis in parte in quib⁹ oz foramen esse strictum ut modicū euacuef ō sāguine q̄uis oporteat aliquādo uices esse multas ut faciamus sufficientē diuersionem t nō subito

multam

multaz diuersiones. hoc autē foramē sit strictum cū intendim⁹ facere secundam apertionē t poterimus tenere foramen apertū ponendo supra foramen aliquid salis aut aliquid olei. Dicitur nota q melius est vices esse multas q̄ vnicam esse multam q ata tēpore intermedio vtr⁹ pōt cō fortari per cibū aut aliaz rem. que vices non fuerende uno die nisi pp magnā necessitatē qz imminet magnum periculū de nimio fluxu quare tc.

DUBITATUR utruz flobotbomia cuz non est necessaria faciat tc. Negatiue arguit sic. Flobotbomia cū nō est necessaria aliquādo confert igit tc. Consequentia nota antecedens patuit supius. Scōo sl'omia nō necessaria pōt perducere ad eradicationē humorū frigidoz ergo tc. Consequentia nota. t antecedēs patuit supra. Ad oppositū est Auic. in littera.

Pro dubio nota q hic p sl'omiaz nō necessariam intelligit nullatenꝰ iuuantem imo dānosam. Supius aūt intellexit p nō necessariam eam que nō fuit necessaria ex parte morbi principaliter i quo fit. Scōo premittēdum q p corpus i quo fit flobotbomia nō necessaria intelligit Auic. corpus pfecte sanum. De corpore aūt alio lapso non intelligit auic. q̄uis in aliquo pars conueniat ueritatē Sit igitur prima cōclusio hec. Sl'omia nō necessaria facta in corpore pfecte sano facit ebullire coleram. hec conclusio sit p littera t ps p tanto qz eūatur sanguis t bonum humidum. unde calidū p agitationem t motum t pp exiccationem fit potentius supra humidū unde coleraz tanq̄ humorem calidiorem ebullire contingit. Calidū eiz ut i tensum t ignitum dnos sanguinē ad naturā colef

Scōa cōclusio. Sl'omia nō necessaria facta in corpore colerico facit ebullire sanguinē. ps ex dictis i notatis. Ps solutio ad obiecta. Nota. etiā qō notanter aduenit siccitas lingue quia lingua ē mēbz molle ad quod terminant actiōes t impssiones spūalium. spūalia aūt sunt calefacta t stomachus quare exiccatur lingua. Item notat siccitas cum sit organum gustus sicut et uocamus t intendim⁹ multū ad stomachū tanq̄ ad lebetem totius propter cuius lesionem contingit totū malde ledi.

DUBITATUR utz post sl'omiā competat caro assata aut elissata. Arguit q elissata. naz caro elissata est facilioris digestionis q̄ caro assata ergo tc. Consequētia nota p tanto quia cū virt⁹ digestiua stomachi sit debilitata p sl'omiaz id quod est facilioris digestionis cōuenire uidet. Antecedēs uidet esse notum quia humidiora t molliora facili⁹ nutriūt. Et qō sit humidior t mollior assata ps p experientiam.

Ad oppositum est auic. Pro respōsione ad dubium p̄mo p̄mittendū q assata fūt humidiora elissatis humiditate naturali t substātifica calido assanie contingente t constringente poros exteriores ut humidum naturale ad exteriora nō transeat nec reclaudat. Elissa aūt p caliditatē elissantē q̄uis eaz humidam laqueū magis penetret dissoluto tamē in brodio humido naturali assatis remanent siccitosa siccitate ut sic dicam naturali aut melius p priuationem humidi naturalis. Dnō si elissum notabili tempore remaneat ut humidum aquosum ab eo recedat appetit satis notabiliter sicum. Isto p̄misso obuiando multa exposito rum uerba ponam istam cōclusionez. Elixata fūt facilioris digestionis assatis ceteris pib⁹. ps conclusio quia p caliditatem assanem assata reddūtur dura ad digerendum ubi elixata p caliditatez elixantem reddantur molliora t digestibiliora.

Et ista infertur scōa q ubi fit notabiliter debilitata digestiua competunt elixata t nō assata. ps conclusio p positionem primā. Tertia conclusio est. Assatum digestum conuenientez est amplioris nutrimenti t melioris elixo. Conclusio hec. potest colligi ex textu. Et persuadet quia plus de humido nutrimentali t substātifico habet assatum q̄ elixatum ergo. Item cum humidum sit natura alius est melius in digerendo. Ex dictis infero conclusionem p Auic. q assatura carnis uirtute existente fortis p recuperando sanguinem bonum cōuenient est. Ps ex dictis cum multū nutriat t sit bene digesta. Istis conclusis dicendū ad obiectum negando consequentiā. Nam in cāu tālo non sunt eligenda ea que sunt citioris digestionis t melioris sed que sunt cite satis digestionis t multum exhibent nutrimentum t bonum.

Qui autem. In precedentibus Auic. tetigit documēta flobotbomie inconuenienter facte. Nunc ponit cautelas circa secundationē sl'omie dicēs q uolēs secundare. i. duas facere sl'omias si ex p̄ma facta nō cōtingit palesis aut sibi simile debz facere studendo scindēdo uenā manus secūm longuz ne motus iūcture p̄bibeat cōsolidationē. post amplificet nullus. Et si hoc facto timeat cita cōsolidatio supponat foramini pannus infusus oleo cum panco sale t ligef sup foramen. Et si sl'omus inungat oleo daz sit sl'omia. p̄hibebit citā cōsolidationē t minor erit dolor postea sl'omus excet cū panno. Dicit ulterius q dormire inter primā t ultimā sl'omiā facit cōsolidationē esse citiorez. Pro parte p̄mo nota q per paralesiz intelligere possum⁹ quācūqz corporis lassitatē t admonēs ipotentiā t sincopiz hoc modo paralesim eē credimus quia tūc est corpus ac si uere foret mollificatū. Si gō quis uult facere secundā sl'omiaz t non cōtingerit ex p̄ma talis lassitas aut debilitas uirtutis tunc secundaz est ut in parte ponitur. Si uero cōtigisset debilitas uirtutis tunc debemus conari ut foramen cito consolidet ne eius sequat debilitas maior. secundo per paralesim intelligere possumus mollificationem totius aut partis contingentē ex puncturā nerui ex prima flobotbomia aut sibi simile quia lesionem nerui ex tali punctura contingē tem qualis lesio est spasmus uel cōsimile que ps uerificat ut dictū est. Item nota q notanter dictum est de uena manꝰ quasi scindat scōz longū pp iuncturā maxime est apta aperiri intelligēdo p manū illud quod est a cubitu usqz ad extrema digitoz. Nam si scindat uena brachij scōm lōgū notū est q in retractione brachij aperif foramen t p̄hibet cita consolidatio. Diterius notandū

q̄ obiectū cadens inter extrema uene ineisse ꝓbi
bet consolidationē cū pars non possit debite uni
ri parti. unde cū querim⁹ etiā cōsolidationē uidē
dū est ne aliquid cadat inter labia uulneris ut ꝑ
3⁹ regu. Discoſa tamē sumpta interius t trās'mo
tata i sanguie uiscoſū iuuant ad cōsolidationē. Iz
applicata exteri⁹ p̄mendo ea inter labia consoli
danda ꝓbibent consolidationē etiaz. Sal etiā pō
gendo t extricando torales partes labioz que de
bent consolidari ꝓhibz cōsolidationē. Et norand
debet esse pauce quātitatis ne sua quātitate mul
tū humis expleret t mord caret. Dicit⁹ nota q̄
sl'o nus debz ungi duabus de causis. nam citius
penetrabit quia fact⁹ mollior t minorē dolorem
inducet. Iteꝝ diminēs aliquid in forā'mie de oleo
ꝓhibet etiā consolidationez. Iteꝝ postquā sl'om⁹
fuerit in oleo debz abstergi aliqualiſ ne sit causa
erroris ꝑ suā magnā humiditatem t nō debite
astringat uenā. Nota q̄ dormire facit consolida
tionem etiā quia in somno fortificant uirtutes na
turales t per cōsequens eius operationes quia
eius partes consolidande melius adinuicem ap
plicantur in somno ubi in uigilia nō possunt illa cō
iungi inuicē. Etiā in somno humores t spir⁹ re
trahunt uersus interiora t nō ita uersus foramē
ipsum extendendo.

nota q̄ duabz de causis phlebotomus iunigi debet

recordare preterea. Nūc ponit Auicena
alium canō dicens q̄ sis pre
terea memor dicti de cūone fienda in hyeme q̄
dies est eligenda australis. Secundo ponit ali
um can. dicens q̄ cuz fl'obothomāf melancolici
t epilentici t alij quos flobotbomare oīo i nocte
tempore somni oz flobotbomū esse sinistrū ne ac
cidat sanguinis exitus multus. Et similiter fiendū
est in omnibus n'on egentibus secundatione. Di
cit 3⁹ q̄ debes scire q̄ secundario est tardāda se
cundū debilitatem uirtutis. Et si debilitas non af
fuerit ultimū tēpus tardationis sit una hora uo
lens tamen sl'omiaz facere ut diuersāf sāguis tar
det secundationem ad unum diem. Dicit penul
timo q̄ trāsuersa sl'omia melior est uolenti facer
secundationē in eadem hora t facta scōm lon. ū
melior est illi qui non contentaf in una scōatiōe
imo habz mēmi facere multas scōationes multis
dieb⁹. Ultimo dicit q̄ q̄to dolor est maior dū
fit sl'o nia tanto cōsolidatio erit tardior. Pro
pte nota q̄ regulariter electiue sl'omia fienda ē
de die t mane quia digestio est melius celebrata
q̄ nocte uentib⁹ corporib⁹ cōi regimine. Iteꝝ nox
est tempus deputatū dormitōibus t nō cūonib⁹
nec motionib⁹. Iteꝝ de die humores sunt magis
eliquati t magis mobiles t sic ꝑ sl'omiam magis
educibiles. Iteꝝ minutor melius pōt cōprehendere uenaz sl'omandā. Coacte tn oz nos nocte flo
botbomare primo dū nō habemus uiduas ad
expectandū diez ut in synocha uisiuina timendo
sanguinis putrefactionem si nō fiat cito scōm q̄
fecit Gal. octauo therapeutici. sicut et in squinātia ti
mentes suffocationē. sicut etiā in percussione aut
casu timentes apostemationē aut et hoc facimus
ꝓp quietem infirmoꝝ aut et ꝓpiquietem humoꝝ
tempore noctis sicut est in cāu presenti. nam pino

nota canonez observandū in illis qui tempore ne cessario vnitur phlebot.

nota quo ordine regulariter electiue sl'omia fienda sit facienda.

nota causā quare nocte venā aperire cogimur cum tn minutio sanguinis citius euenire possit causā reddit. cst. 4. sui t dicitur usu me dic. auicenne

mici. habentes passionē mīcaz aut mantā aut
si utriusq; ita i nocte sūt magis quieti magis et in
nocte sunt sl'o nandi. Quia et corpora repletiua
habent humores magis cōmotos in die t pocis
mus est magis aptus eis adherere ió i nocte pos
sunt melius sl'omari. Diterius nota q̄ sl'om⁹
debz esse strictus in talib⁹ casib⁹ quia q̄nto ha
beant grossuz sanguinez ꝓp quez oz foramen cē
amplu n tn quia timem⁹ ne ex inordinatis mot⁹
bus eccat multū de sanguine faciem⁹ foramē stri
ctum. Diteri⁹ nota q̄ corpora non egentia se
cundatione sl'omie de quib⁹ intelligit Auic. si sūt
corpora debilia in quib⁹ sl'omus debz esse strict⁹
ne debiliem ur ꝑ exitum multi sanguinis. Dite
rius nota q̄ flobotbomia notand est tardanda se
cundum debilitatem uirtutis. Cuz eiz in oi cūone
p̄incipaliter intendam⁹ uirtuti nō existente tn de
bilitate debz tardari una bora t modico tempoꝝ

Diterius nota q̄ uolens facere sl'omiaz grā di
uersionis debz tardare ꝑ unū diem t hoc cōtinet
uez maxime si intendim⁹ diuertere ꝓp sedare ali
um fluxum supfluentez. nam bonū est tardaz flo
botbomiā uno die. Etiaz nota q̄ flobotbomia fa
cta scōz latuz est faciloris cōsolidat ois inuante
plicatione iunctare ad plicationez t cōsolidatio
nem. Facta uero ex transuerso capiens de longo
t lato difficilior est ad consolidationem. Ea uero
que est scōz longū difficilioris est consolidatōis
Quāto uero dolor est maior tanto difficilius con
solidatur. Nam q̄to⁹ dolor est maior tanto ad lo
cuz dolentem currūt humores impedientes con
solidationem. Iteꝝ q̄to dolor est maior tanto pl⁹
debilitatur pars dolens t ꝑ consequens fit ipotē
tior ad consolidandum.

multis preterea. Nunc ponit aliū can. dicēs
q̄ preterea cuacuatio n secundatio
ne affert syncop in multis multi facta fuerit post po
tū aque assature carnis. Dicit secundo q̄ dor
mire post sl'omiaz ꝓhibz ne supfluitates euacuē
tur imo trahunf ad profundū corporis. Dicit
3⁹ q̄ ex iuuamentis secundatiōis est q̄ cōseruat
uirtutē sl'omati perfecto ideo necessaria est euacua
tione cuius secundatiōis melior termin⁹ est ista da
re duob⁹ dieb⁹. Pro pte nota primo notanf di
ctum esse multis quia habentibus os stomachi ō
bile aut colericū t breuiter sl'omatis ꝑ sl'omiam
multā. Secundo nota q̄ per aquā carnis assa
te nō habemus intelligere uncto n aquā que liqua
tur in assatione. Illa enī inducit fastidium t ꝓpo
cat uomitū. sed habem⁹ intelligere humiditatem
substantificā que emanat a carnib⁹ assatis cē pref
sis carnib⁹. talis eiz aqua dicit facilis digestionis
t cinissime resumptionis. De qua aqua habemus
retrū aut. in de uirtib⁹ cordis. Diteri⁹ nota q̄ dor
mire inter primā sl'omiaz t secundationē facit ut
supfluitates t humores qui erāt moti per primā
sl'omiam ad exteriora trahanf ad ꝓfundū cor
poris. Ex quo ꝑz q̄ ille qui uult facere secunda
tionem ut debite euacuet humores debz cito face
re ne ꝓ ille dormiat ut per duas horas aut quat
tuor. Si uero uult facere secundationē grā diuer
sionis oz ipsum plus tardare ut dictum est supra

Nota

Nota q̄ secundario naturalis est ut complete evacuef mā virtute.conservata. Nota q̄ secundario debet tardari duobus diebus aut trib⁹ vbi b abemus intentionē evacuare totā materiam t multum conservare virtutē vbi autem vellemus eū are totam māz t virtus constaret tunc in eadē hora possumus secūdare flobotbomiaz t sic non est contradictio in dictis auic.tē.

ex dormitione Nunc ponit aliam can.dicens q̄ ex sō no ꝓpinquo flobotbomie accidit sēz plurimum membroꝝ confractio. Dicit sēo q̄ balneū ante sl'omiam sēz plurimū facit sl'omiaz esse grauem aut difficilem quia ingrossat cutē t lenit ipsam t facit ipsam aptam ad labendū aut lubricandū ni si sl'omandus habuerit sanguinem gressum. Dicit penultimo q̄ sl'omatus nō sit ausus in replendo se imo ordinate nutriatur t nō ex toto subtili et cibuz. Et simꝫ if oz ne post sl'omiaz exerceatur imo taceat t stet supinus. Item non utaf post flobotbomiaz balneo resoluēti. Pro pie nota q̄ sōnus post sl'omiam facit confractionez ꝑmo qa facta est agitatio t sanguinis cōmotio. si ergo fiat sōnus contrahuntur humores cōmoti uerius interiora t ex tali cōmotione cōfractio sequit. Item in sōno spūs t humores trahuntur ad interiora, unde exteriora remanent depauperata unde ex tali retractione appetunt membra laxata t fracta. Similiter videmus in fatigatis qui nō percipiūt cōfractionem t lassitudinez in die illa sed in die sequenti post sōnuz. Et notanter dictū est plurimuz quia maxime hoc contingit si corpora nō sint valde robusta t fortia aut nō sint consueta dormitioni post flobotbomiaz. Quedā eiz sunt que nō leduntur. Ulterius nota q̄ balneū trahendo superfluitates ad cutem t replendo poros cutis facit ingrossari cutem t facit flobotbomiā esse grauem ut ꝓ. Balneū eiz cōuenit si sanguis sit grossus. t in illo casu q̄n fit flobotbomia est exiccanda cutis ne lubricet. Ulterius nota q̄ talis pminutionez non debet se replere ꝑmo quia uires debilitata ꝑ flobotbomiaz non pōt digerere multum cibum Secundo quia cum membra sint inanita si caperet multuz cibum stomachus nō esset sanus in retinendo ipsuz ideo trāsiret indigestus ad membra. Ulterius noteq̄ imediate post flobotbomiaz non debet ille exercitari ne addaf debilitas debilitati ne etiam ꝑ exercitium ponaf humores in ampliori ebullitione et motu. t maxime debet stare supinus quia status supra dorsum stat quasi supra fundamentū totius corporis t ille ē melior situs ꝑ fortificando uirtutem. Ulterius nota q̄ ille non debet balneari balneo resoluente quale est balneum aque calide multū in qua contrahat magnā morāz cū ex hoc addaf debilitas debilitati. Sed nec debeat balneari balneo nō resoluente est dubium. regulariter tamen non est conueniens nisi ꝓpter alia inuamenta.

cum aute aliquis. In precedentibus A. posuit can.observandaz post sl'omiaz. Nunc docet succurrere cuidā accidēti. s. apostemati contingenti ex sl'omia. Dicit sic q̄ cum brachiuz alicui⁹ flobotbomati apostematur supple post flobotbometur ex alio brachio sēo tollerantiam uirtutis. Item ponaf desuper emplastrum de cerusa t fiat in circuitu leci apostemati cataplasma ex rebus infrigidantibus fortiter.

Pro parte nota q̄ brachium potest apostemari a alio de causis. aut ꝓpter dolorez contingentez ex punctura a nerui ꝓpter quam currunt humores t apostemant nerū t in illo casu nō cōpetit emplastrum de cerusa nec etiaz infrigidantia fortia posita in circuitu quia illa habēt claudere nerui pōri foramen imo in illo casu cōuenient aperientia Secūdo pōt contingere apostema facto emponima te aut mala e sanguinis. s. quando foramen cutis non fuerit debite apertum sed remanserit sāguis inter uenā t cutem in illo casu cōuenit emplastrū dictum imo interdū est ulterius aperiendo ducere sanguinem aut resoluere sanguinem fluxū. 3° pōt hō apostema contingere retenta uenositate in foramine uene t extra ubi retento sanguine. Et silr etiam in illo casu nō cōpetit dictū remediū imo potius resolutiua. Quarto contingere pōt hoc apostema ꝓpter solutā cōtinuitatē uene t cutis t in illo casu loquit Auic. ita q̄ ꝓpter dolorē fluant humores ad locū dolentē t inde apostemato sequatur. In isto casu cōuenit sl'omia i alio brachio facta ad diuertendum māz fluentē q̄ quis mā existente fluxa de brachio eodez debemus facere sl'omiam nō diuertendo. secūm quā intentionē loquitur Rasis quinto almansoris. Item in illo casu competit emplastruz de cerusa quod emplastrū bz rep uertere t exiccare. cataplasma aute quia decoctio facta ex fortiter infrigidantibus posita in circuitu ut mā debite repellaf cōuenit. Notanf dictum est in circuitu quia cataplasma nō est ponendum supra foramē ne materia fluxa amplius cōstringendo incumbet.

Cum aliquis. Nunc Aui. ponit aliam can dicens q̄ cū aliquis sl'omaf de numero coꝝ in quib⁹ humores superabundant sl'omia fit causa ebullitiōis illoꝝ humorum t fit causa fluxus ipsoꝝ t pmixtionis ipsoꝝ io frequens sl'omia est sūme necessaria.

DUBITATUR an habenti superabundantiam humoꝝ flegmaticoꝝ cōueniat frequēs sl'omia. Et arguif q̄ nō quia habenti superabundantiā hūoꝝ flegmaticoꝝ frequens sl'omia nō cōuenit ꝫ f tē. cōsequentia notanter tigenti cōclusionē Aui. ut ꝓ. Pz añs quia talis flobotbomia est cū talio incrudationis. Secundo sic habenti superabundāciaz humoꝝ colericoꝝ nō cōuenit sl'omia ergo tē. Cōsequentia tenet. t pz añs quia inde corpus incurrit ebullitionē humorum. Tertio sic frequens sl'omia ducit multitudinem humoꝝ ad cutiuz t ebullitionē igitur tē. Añs ponit in parte cōsequentia tenz quia corp⁹ nō est ducendū ad ebullitionez. Ad oppositum est Aui. Pro dubio nota q̄ corpoꝝ quedā sūt cachōbima quedam plectorica. Plectorica sunt duplicia quedā est plectoria uera in qua est quatuor humoꝝ ꝓportionalis excrescentia quedaz ē plectoria non uera in qua est peccatū sanguinis

p^m Dub.

2.^m

in quanto. Corpora uero cacochima sunt multiplicantia humores scom peccatum qualis. Item quedaz sunt in quib⁹ est multitudo sanguinis quedam aũt in quib⁹ est paucitas. Isto posito pono aliquas cõclusiones ad quesitũ. Prima é corpori uere plectonico conuenit sfomia, cõclusio pz quia in tali corpore est peccatum corrigibile per sfomiam copiosam igitur rẽ. Consequẽtia nota. Et alio patz cuz sit hic ꝓportiõalis hũoz excrescẽtia aut salte sanguinis. Scõa 2ª, i hũe supabũdantiã humoz colericoz et cõmixtionem humorũ maloz cum bonis agitante flobotbomia non cõuenit flobotbomia copiosa. Hec conclusio sit ad mentem auic. et arguit ex cõ quia stãte illa sup abundantia et stante paucitate sanguinis si flobotbomia è copiosa et si tũc eũacuf multũ de colera èt eũacuf ó sanguine, unde sequetur èt ebullitio et cursus hũoz colericoz et cõmixtõ hũoz maloz cũ bõis agitante flobotbõia. Tertia cõclusio. in tali casu cõuenit frequens sfomia. pz cõclusio qz facta aliquali sfomia eũacuf de humore colerico et non euacuaf etiaz multũ de sanguine bono nec etiã sequef ebullitio et accidẽtia mala nõ euacuato sang. mlto deinde facta natura potẽtiori supra materiam si fiat etiam secunda sfomia cõfert nec nocumenta sequenf. Frequens igit flobotbomia est nullis et necessaria. Istis positis pz Aui. intelligere de humoribus colericis. Ad secundã et terciam rationes dicendũ qꝺ talis flobotbomia multa ꝺucerent ad humoz colericoz ebullitionẽ sed pauca sfomia et frequenter facta nõ ubi colera est ducibilis per sfomiam cum parua quãtitate sanguinis.

sanguis quoqz. Nunc aute ponit aliũ can. dicens qꝺ sanguis melancolicus ꝺsicit sfomiam frequenter esse necessariam. Que si alleniat in pũti in senio nũ ducit ad malos morbos sicut est appoplesia. Pro pte nota qꝺ per sanguinem melancolicũ intelligim⁹ talez de melancolia naturali aut adusta. Nota pmũ si sit melancolicus mlia eduobili p sfomiã copiosaz sfomia nõ compcit nõ stante peccato sanguinis. Cõperit tamen sfomia ut eũeat humor melancolic⁹ Ergo oz sfomiam paucã esse et frequẽtez ut tot⁹ sanguis melancolicus educaf. Si uero p sanguine melancolicum intelligim⁹ mlia aduste nõ ꝺuenit sfomia copiosa pp cãz assignatã. ut nũ sanguinis removeaf adustio et cũeat cõuenit flobotbomia ut inde eũeat sanguis tamen ipsa nõ debet esse copiosa ꝓ uice imo oz ipsam esse frequẽtem. Et nota ulterius qꝺ sfomia et maxime i corporib⁹ frigidis aliquãdo in presenti iuuat ut. s. in tempore iuuentutis aut pmi senij. In senio tamẽ ꝯtium ad magm sui ꝓcessum facit ꝓuentre ad malos morbos sicut est apoplesia. Nam eũando sãguinem et spũm debilitam cerebꝝ multiplicãdo multã materiaz flegmaticã que postea est cã apoplesie aut epilepsie aut similiũ morboz frigidoz Pót tamen intelligi de sfomia facta frequenter i rempore iuuentutis que et si in illo tempore aut etate nõ faciat notabile nocumentũ est tamen cã futuri nocumẽti in etate futura frigida.

ampliꝰ flobotbomia. Nunc aute ponit aliũ can. dicens qꝺ flobotbomia multotiens cõmouet febrem et multotiens removet putrefactionez. Pro parte nota qꝺ sfomia pót eẽ cã se. effimere putride et ethice. nam pmo sfomia satis supfluẽs facit ebulliã spũs et sic pót esse cã effimere ut colligif pma quarti capl'o de se. effimera cãta ex eũone. Pót etiaz esse cã putride. cum n. colerã ebullire facit aut humorẽ aliuz tunc potest esse causa putrefactionis cõ ad ebullitionem humoris sequaf putrefacto. Item potest esse causa ethice. nam inaniendo multum corpora faciendo eis corpus ebullire pót causari calidus fixa in corde et per cõsequẽs febris ethica.

Secundo nota qꝺ sfomia removet putrefactionez removendo pmo sanguinẽ oppilantẽ et ꝓhibentem debitã trãspirationem nam ꝓhibita transpiratio est cã putrefactiõis ut pmo de accidenti Item cũ p sfomiã educanf fumi capinosi qui sua caliditate erant cã putrefactionis sfomia removendo illos removet putrefactionez. Itẽ removet putrefactionẽ eũando rem putridaz. Itẽ removet putrefactionẽ exonerando uirutẽ nam sicut causaf putrefactio materia nõ regulata imo superante uirutẽ. ita removeẽ putrefactio uirute exonerata et facta potentiori supra mãz. Tertio nota qꝺ nõ est inconueniens idez agens scom distinctionẽ passoꝝ distinctos ꝓducere effectꝰ. ut si pmo flobotbomia fiat in colerico corpore in qꝺ abũdãt colerici humores ipsa ꝺducit ipsum ad eoz ebullitionẽ et putrefactionem. Ultimo nota qꝺ flobotbomia resolvit putrefactionẽ quia resolutio quantũ est in presenti non sumif ꝓprie ꝓ cõuersione humorũ in vaporez quinta affo. commento quadragesimo nono. Sed sumit hic resolutiue. i. ꝓ bibet aut removet putrefactionez.

omnis quoqz. Nunc Aui. ponit aliũ can. dicens qꝺ omnis homo sanus sfomari debet accipere quod dictũ est in capl'o ó potus. s. 3ª pmi. Ad intellectũ pris pmo nota qꝺ notanꝺ dictũ est sanus quia infirmis scom exigentiã morbi nos oz variare potũ ut si febriat acute multus erbibendus est potus aque coctꝫ aut uinũ granatoꝝ et similia. Quare aute potus ꝓueniat post flobotbomiã saltez tempore notabili est nã cũ facta sit inanitio et eciccatio ꝓ recompensatiõe deꝺti aliquis potꝰ est ꝺnndus. Sano autem corpori ex loco allegato cõuenit potus uini ut restauretur ꝺpditum p flobotbomiã. Oõ uinuz oportz esse aliud et aliud scom distinctionẽ corpoꝝ. Oz èt esse ampliorie et pauciorie ꝯitatis scoz hãc distinctionez. non tñ post sfomiã imediate porãdũ est. nam cum sit facta ebullitio humoꝝ timor eẽt de ebullitione potus et eius corruptione. Item èt considerandũ est in hoc consuetudo potus. Sũt enim aliqui plus et minus consueti uino et potui.

et debet scire. Nũc ponit Aui. can. obseruandum in sfomia ratione cius a quo fit eũo et quantuꝫ facit. Nam pmo can. ponit circa sfomiã uenaz et arteriaz manus. Secundo ponit can. circa flobotbomiã uenaz pedis. 3ª pót can. circa sfomiaz uenaz capitis et colli. 4ª

ponit

ponit can. circa ſtomiaz ptiuz magis medicinax ibi ſecunda Et tā quidem accidit nobis. ibi 3ª In uenis autem. ibi quarta Ex uenis. pīma in duas. primo Aut. determinat de flobotbomia uenarum manus. ſecundo de flobotbomia arteriax manuſ ibi ſcōa. Arteria uero manus. Prima ps continz ptes duas primo auic. ponit quaſdā diſtinctionef quādā notitiā generalez t cōferentiā ponēdo de ſtomia uenax t arteriax. In pte ſcōa exequitur de ſtomia uenax. ibi ſcōa. Vene preterea manus Prima in duas. pīmo auic. ponit quādā diſtinctionem. ſcōo generalem ponit notitiā ſtomie arteriax. ibi ſcōa. Arterie uero manus. De pīma pte dicit q tu debes ſcire q uenax que ſtomanf quedam ſunt tamū uene quedā ſunt tamū arterie.

Pro parte nota q uena eſt nomē cōe ad uenam pulſantez que appellaf arteria t nō pulſantez. tamen quia uena pulſans ſibi appropriat hoc nomen arteria. ſō nomen cōmuni⁹ impoſitū t abſolute uene nō pulſanti. Dum aūt dicim⁹ uenam abſolute intelligim⁹ uenā nō pulſantem. Ad propoſitum dū dicif uenax hic ſumif uena p nomie cōi. Scōo nota q uenax quedā dicūtur tantuz uene quia nō noiant arterie nec arteriales. q̄daz uero ſūt nō tamū uene ſed cū hoc dicūtur arteriales quia in aliquo cum arteriis cōicantes. uñ cum arteria ſit habēs duas tunicas uena habens duas tunicas pōt dici uena arteriaſis quale ē uena pulmonis p quā ſanguis t̄nutrimentū ſubtile nadit ad pulmonez. Et ſō ne exeat t euaporet duas habz tunicas ſicut arteria. Arteriax uero quedam ſunt tamū arterie que dicūtur tm arteriales quedā uero dicūtur uenales p quas fumus capinoſus extra fertur. Ad ppoſitum quia uena arterialis aut arteria uenalis nō ſtomatur ſed ille q ſunt aut uene tantū aut arterie tamū. ſō dixit uenax t arteriax.

arterie uero. Nunc ponit generalē noticiam ſtomie arteriax t tria facit. nā primo auic. p̄mittit raritatem ſtomie arteriarz t cām hui⁹modi flobotbomie. Scōo premittit nimium nocumentum quod ſequif ad hanc flobotbomiam. Tertio tangit cāus in quib⁹ flobotbota arteriax cōuenit. ibi ſcōa Et ſuax quidā. ibi tertia. Cum aūt. De pīma dicit q artarie min⁹ flobotbomanf pp timorē decurſus ſanguinis. Pro parte nota q in artarijs continet⁹ multus ſpiritus t ēt ſanguis valde ſubtilis calidus quare magnus timor eſt in fluxu talis ſanguinis. Nā ex h⁹ timet⁹ r̄ma na debilitas virtutis. ex quo iſte ſanguis eſt multum ſpōſus. Item quia eſt valō ſubtilis timetur de nimio exitu. Itez quia artaria pulſat timor eſt ne propter motum exeat multus ſanguis t difficile conſolidetur.

et ſuaruz Nunc tangit unuz nocumentū quod ſequif ad ſtomiam hanc Dicens q minor diſpoſitionū malax ſequentiuz ad hanc ſtomiā eſt emporiſma t tale emporiſma ſequif cū fiſſura ſit valde ſtricta. Pro parte nota q nō ſemp mala accidentia ſequunf ad flobotbomiā arterie ſi fiat ex artaria parua t ſcōm cōditiones dicendas inferi⁹. Inter tamē accidentia mala que ſequūf ad flobotbomiā arterie magne emporiſma uidef eſſe minus mala diſpoſito. Ex eo q poteſt ſequi ſincopis imo mors cōſequitur aliquādo. Et nota q emporiſma ſeu mater ſānguinis non eſt aliud q̄ repletio poroſitatū carnis t cutis ſanguine. Ita q premente digito ille ſanguis ingredif uenā t poſtea exit ad hoc uenā cū foramē arterie ſi ſit clauſū. nō tamē exit cutis cū foramē cutis ſit ſtrictum ſanguine. g⁹ nō potente exire p foramen remanet inter cutē t uenaz ſiue arteriaz.

Cum autem fuerit Nunc Aut. tāgit generalem cōferentiaz talis arterie dicens q cū fuerit ſecuritas ſupple q nō fluat ſanguis nimius p talē ſtomiaz ipſa maxime cōfert in morbis ppriis pp quos ſtomaf inuamentum tamē nō eſt niſi quando in mēbro ppin quo flobotbomādo loco ſunt morbi ex ſanguine ſubtili calido nam flobotbomia arterie libidicie maximū facit iuuamēuz. Pro parte nota breuiter q quando ad membrū fluit ſanguis ſubtilis per poroſitates arterie flebotbomia arterie euacuando cauſā antecedentē morbi t cūando ſanguez maximū affert iuuamentū.

uene preterea. Nunc Aut. exequif enumerādo uenas que cōmunif flobotbomanf Et duo facit. pīmo facit quod dictuz eſt tangendo modos ſtomandi. In ſecunda pte tangit nocumenta que contingūt ex dictax uenax ſtomijs. ibi ſecunda Cum aūt. De pīma pte dicit q uene manus que non pulſant t ſtomanf ſunt ſex. pīma cephalica. ſecūda baſilica. 3ª nigra. quarta eſt ſonis brachij. quinta eſt nominata ſeylen. ſexta eſt aſſellaris ramus exiſtens baſilice. ceteris uero ſanior ad ſtomandū eſt cephalica. Dicit ſecundo q oz aperire omnes tres. ſ. cephalicā nigrā t baſilicam ſupra iunctura non aūt ſub iuncturā aut in iuncturā ut ſanguis ſaliendo egrediaf. Et ſit ſecuritas a nocumentis tactis ſupra. ſ. pūctura neruorum t arteriax. Et ſimiliter hoc in cephalica obſeruandum eſt. Itax aūt uenax ſtomia ſecūduz longū facta eſt tractionis cōſolidationis quia iſte uene ſunt coniunctionales. In nō cōiunctiōalib⁹ uero conſolidatio aliter ſe habz quia flobotbōta facta ſecūduz longum in quibuſdaz nō eſt difficilis conſolidationis. Dicit ultimo q i ſciatica t ſeylen t aliis uetis melius eſt ſtomare ſecūdum longum. Primo nota hic ſumi manum p ſota diſtāta ab humero uſq ad extrēa digitox ut ēt ſumit Ba. in libro de malicia complexionis diuerſe. Secundo nota q iſtax ſex uenaruz q̄dam ſunt principales quedā ſunt eax rami. Principales ſunt maxime tres. ſ. cephalica cuius a capite ſupra iuncturā cubiti preſſa uel aſſayd. ſecunda eſt baſilica ſeu uena epatis. tertia ē nigra dicta purpurea uel fuſca aut appellata cōis quia coiter a ſuperioribus cūans t inferioribus qui canſantur ex coniunctione baſilice cuz cephalica Sonis uero brachij eſt ram⁹ cephalice procedēs infra iuncturas cubiti uerſus digitos t flexuoſe incedēs uerſus partez inferiorez domeſticā brachij ppē quod flexuoſe incedere funis appellaf quaſi ſe-

xuose incedendo liget brachia. Quinta vena est seylen cuius situs est inter policem et indicem ramus existens cephalice. aut scōz expositorē uene cōis. Sexta et ultima est ascellaris cuius situs ē inter anularem digitū et auricularē alio nōie nominata saluatella et est ram⁹ basilice. Tertio nota q cephalica dictis omnib⁹ est fanior ad sl'omandum. Quia minus ppinqua arterijs et nerujs minoreꝫ timorem inducit de puctura venaꝫ et arteriaꝫ sufficienter discretus et cūans a supionib⁹ intelligendo p eaꝫ omnes alias potissime pncipales ut nigraꝫ et basilicā. Quarto nota q ille uene sūt attende supra iunctorā. Naꝫ ibi radicales exrites et maiores melius possunt sl'omari et saliē do melius emittere sanguine. Ineꝫ cum ibi pauci oribus neruis et arterijs aut in nostib⁹ cōmiscēā tur nanq̄ timor est de nocumentis que secū possunt. Item facta ligatione supra iuncturam bene ue ne possunt melius apparere quare ibi poti⁹ sūt sl'omande. Quinto nota aut. specificasse cephalicam ad denotandū q̄ q̄uis alijs sit fanior tamen in eius floborbomia pōt accidere nocumētū ideo hanc regulā specificauit. Sexto nota q ille uene possunt dici coniūctionales que ita coiungunt iuncturis qō ad cōiunctionē et ad plicationeꝫ eaꝝ sequaf extensio scōm latum quales sunt nominate uene ut expientia notat. Que aūt sūt non cōiunctionales notū est. Floborbomia. ergo facta scōz longum tardior est ad cōsolidādū in cōiūctionalib⁹ pp cām assignatā. In alijs aūt cum facta sl'omia scōm longū partes melius applicent ipsa est citior ad cōsolidandū. Vltimo nota q in uenis nō coniūctionalib⁹ pp quas sepple intedim⁹ modicū cūare et non secūda. e sl'omiaꝫ melius est ipsaꝫ efficer scōm longū pp citiorem cōsolidationem. Et quia sciatica uena pedis q̄uꝫ ad partem exteriorem in hoc cū alijs uenis manus cōuenire uidetur. ideo de ipsa intra uenas manuū fecit mētionem. tē.

Et cuz hoc. Nunc ponit iuuamenta et nocumenta que cōtingere possunt Et pertinet hec pars pres duas. Primo ponit nocumenta docendo preseruare ab illis docēdo et succurrere illis nocumētis. Secō tangit pres a q̄bus be uene cūant et p cōsequens iuuamenta ipsaꝝ. ibi scōa. Preterea scire debes. Prima in quattuō pmo facit quod dictū est de cephalica. scōo de uena nigra. tertio de fune brachij. quarto de basilica. ibi scōa. Et in uena. ibi tertia. Funis uero. ibi quarta. Basilica quoq;. De pma dicit q cum hoc quod dictum est sepple sl'omiā cephalice eē fanioꝛem et oꝛ oū uis sl'omare cephalicā ipsam mouere a capite musculi uersus locū leuez supple carnosuz in quo nō est pars musculi. Et breuiter cā est quia si pūgeref caput musculi q̄ cor da grande unde sequeref nocumentum ex doloꝛ.

Dicit ulterius q foramen supple factum per sl'omiā debet esse aptū supple si intendim⁹ facer secundationem ne floborbom⁹ sequaf sl'omum i una uice quia duo cōsequātur et sit aliud a primo foramine eo q pp plures pūctiones dolores inducentes ad locum dolentez cuzrentib⁹ humoribus fit apostemario. Ideo dicit ante. q plurimum erroris i minuendo cephalicam cōtingit ex multis pcussionibus et nō ex una magna. cui⁹ sl'omia facta scōm longū est tardior ad consolidādū ppf cām assignatam. cuius etiam foramen si et dilatarū si intendis secundare, sl'omiam ut iam dictum est. quā s. cephalicam si repirefnon poteꝫ sl'oma aliquez ramuz existentem in aliqua pte exteriori cubiti. Cōmuniter nō sl'omam⁹ funez brachij existē tem in pte domestica. Secō dicit q in sl'omia uene nigre aut cōis timor est pp neruuz qui est sub ea supple quē poteꝫ rcpire p anerbomiā aut elicando brachium. et qnz est talis uena inter duos neruos. hic tamen dicit pmo q corpora aliq̄ possūt plures habere neruos alijs. aut quia ut notum est ad expientiam corpora nō habent uenas uniformiter situaras imo uidit magister et ego uidi et arteriā in cūmo brachij Ideo dicit Auic. q cauere debes ubi ne'ra ipsum sl'omes scōz lōgi trahendo ad iferiora uersus et loca neruosa q si soluatur nerous scōm latū siue scōz transuersum peius est q̄ si solutus sit secundum longum.

Dicit ulterius q fone pp uariā situationeꝫ ner uoꝛ sub tali uena est nerous tensus ut corda quē debes cognoscere et cauere ne peruiaf ita q non accidat pseuerās stupoꝛ soluto supple nerno deferente sensum quē uere unum cognoscere poteris ex duritie et resistentia racius quia est neruus manifestior in habentibus neruos grossiores hoc est notū in quo si erraf talis error sensatiōis est peioꝛ cum ille sit maioris sensationis cū eriā peiꝰ sit incidere nerū grossuz q̄ subtile. Dicit ulterius cum est error ex percussione nerui nō cōsolides sl'omiaz. i. foramē floborbomie ne obdu rez et retineaf uirtus supra neruū. unde appone phibentia cōsolidationē et medicamē neruoꝝ supple punctoꝝ de quib⁹ quarto cap. dictū est.

Dicit eriā q cauere debes tibi ne m'illo casu apponas infrigidantia ut solatrū quod est herba ualde frigida et sandalū quod est lignū frigidum stipticū. In promptu est cā ne incontef mā et cōsequaf apostema et spasmus. imo dicit Auic. frica totū corp⁹ oleo calefacto q p caliditatez pseqf mollificat et phibitio cōtractionis. Vltimo dicit Auic. q melius est sl'omare funē brachij p trās uersum in promptu est cā quia cū ipsa incedat flexuose tunc talis sl'omia capiet de longo et lato ne unde bene sic educef sanguis. Si uero procedat flexuose ex utraq; pte brachij ad modum funis tunc melius est sl'omare scōm longū q̄ cōmotio iuncture iuuat ad bonū exitū sanguinis et eriā sic sl'omando bene educef sanguis ipsa sic pcedē te ualde dilatata.

basilica quoq;. Nunc tangit nocumēta q sequunf ad floborbomiā basilice et primo facit hoc. secundo docet succurrere dictis nocumentis. ibi scōa. Tunc ergo secure. Iteꝫ prima in duas primo facit quod dictuz est. secundo ponit signū per quod cōprehendim⁹ errorē. ibi secunda Signuz ergo erroris. prima posset diuidi sed non curo. Dicit ergo Auic. q basilica ē magni timoris eo q arteria et nerui et musculi cadūt

sub ea ideo cave tibi ne aliquod illorum pariter. nam percussa arteria nō cōstringet sanguis aut difficulter constringet. Dicit secundo Avi. q basilice quorundā hominū associant due arterie pp distinctiū incessum arterie z una cognita z si grana forte alia pcutiet. z iō cōsidera an sint due an una sola quod comprehendere poteris ex pulsu

Dicit 3° Avi. q cū in ligaueris brachiū q̄nq; tumebit arteria q̄z vena. debes ergo remouere ligaturā z inungere leuiter inflationē ut supple inflatio debite removeat ut comprehendas venā ab arteria z iterato liga ut vena appareat inflatio. s. arterie aut vene cōcutientis. Et tene nō flobotomes basilicā sed ramū eius qui dicit assellaris qui tendit ve rsus partem domesticam versus inferiora brachij q̄tus non ita seruose i cedat ut funis brachij. nam ex quo ramo basilice flobotomat simile affert inuamētū. Dicit ul teri° q inflatio multotiens facit te errare quia facit quiescere arteriā z estimari ipsam esse venam

Dicit ulteri° q quacunq; vena ligata si ex ligatura accidit aliqd simile cicer uel lenti fac qđ dictum est de basilica quia dissolue ligaturā z unge inflationem cum oleo quia dispergef mā fluxa. Dicit ulteri° q quanto in flomando basilicam plus descendes ad brachiū supple mouendo basilicā a loco arteriaz z neruoz hoc erit sanius quia flomus debet pcedere ad diuersaz partem arterie ut supple si est versus dextrū pergat versus sinistrū z ecōtra. Possea Avi. sperit quoddam dictū superi° q in flobotomādo basilicam non solum evare contingit ex pte arterie imo ex pte musculi z neruoz ut dictū est supius Ultimo avic. ponit signū erroris quia arteria sic percussa egredif sanguis subtilis. nam sanguis arterialis subtilior est venali. é etiam rufus quia rubeus claraz tendēs ad citrinum pp multos' spūs clarificantes z radicantes sanguinē. Est eiz spiritus de natura lucis ut in de viribus' cordis capitulo scōo. est eiz talis sanguis coloratior venali. ideo plus tendēs ad citrinuz z ad clar. Item tal sanguis fluit saliendo pp calidiratē ipsius mobilē z ebullire facientem sanguinez. Item apparet talis sanguis valde levis quo ad tactū pp vehemētem raritatem z aeritatem. Iaz pcussa arteria tali ipsa fit infetior cū primo tumeret z altior esset pp sanguinis euacuari presentiam.

tunc ergo succurre. In precedēnib° docuit avic. errorem in flomando basilicam quia q̄nq; pcutif arteria. nunc docet succurere illi pcussioni. z tria facit. primo eiz facit quod dictū ē. scōo ponit quēdam casum erroris cognoscendi. tertio satisfacit eidem dubio. ibi scōa. Amplia° pluri°. ibi tertia. Et scias q cursus. Prima in tres scōm q ponit tria generalia remedia. ibi scōa. Et super locum ipsius. ibi tertia. Multi preter hominez.

De prima parte dicit' q super pcussa arteria tu succurre. e debes cū impositione pilox leporis i orificio vulneris cū panno pulueris thuris sanguis dra. mirre z aloes ēt ponēdo paucum de alcohol chorat z azegi z rora illam ptem ex aqua frigida q̄tum poteris z loco appone emplastz stipticuz.

Dicit scōo q ēt super flomatū locū apponas ligaturam tenacez quā nō removere debes si firma fuerit usq; ad dies tres z, etiam post tres ubi cauere debes q̄tum poteris z loco appone epla struz stipticum. Dicit ultimo q multi incidunt totaliter illā arteriaz ita ut ipsa contrahaf z caro eaz desup cooperiat. ista est sniia Avic. Pro pte nota q in pbibendo fluxum sanguinis ab arteria multiplicem possumus habere intentionem. una est inuiscare labium incisum cum albio cum aliq° inuiscāte z conglutināte ex quo oppilabitur foramen z cōglutinabitur z sic obturabitur ne sāguis exeat. Secūda intentio est exiccare z consolidare Est ēt intentionis frigidare z stipticare ex quibus operationib° refrenabif sāguis i suo motu ne fluat. Ētā intentio est repercutere z ingrossare sanguinē z per ꝯns a suo fluxu pbibere. 3ª intentō est tenere fluxū medicamē ut firmiter adhereat z oppleat foramē. Item intētio est aliquando coopire foramen aliquo tenaci z forti medicamine sive fit scōz naturā sive pter naturā. Ad quas omnes intētiones respiciens avi. hec remedia multiplicauit in parte. Pro quo nota q pili leporis in hoc casu z in aliis casib° fluxus sanguinis' remedi cōuenit quia sicci sunt lepore mixto existēte Eo etiā q frigidi sunt aliquali stipticitate partici pantes. eo etiā q per ipsos melius involui possit medicamina inuiscāta z maxime pili interiores ad modū sanguinis existentes ut melius vulneri sint applicabiles. Si aūt hos pilos nō possemus habere sumāt alij pili aut sumaf cotum aut sumaf tela aranee maxime repta in vase farine aut repta in supioribus molendini. hec eiz precipāt virtute exiccativa z in cōstringendo sāguinē mirabilem habēt ꝓpietatē inuiscando etiā cōglutinando ꝓpartes farine molatilis. Loquendo maxime de farina frumēti cui° est inuiscare z ingrossare. Aut sumaf charta bombacina papirus cōbusta q̄ etiā pp partes terreas obturare z exiccare habet foramē. 3° ponit in parte tbus quod bz uirtutem conglutinativā etinuiscativā z aliqualiz exiccativā. Hic tamen notandū q ēt tbus est duplex .s. gūmosum grossum z minutum subtile z sicc° Cū ergo querim° maiorez exiccationem cōglutinationē tbus minutū ē eligēdū dū vo cōglutinatiōez maiorē exiccatiōe tb° gūmosuz ē eligen. Ladit hic ēt electiōis diuersitas rēne cōplexionis qz facta solutione in corpore mollient z humidiori cū sibi minus sicca cōperant ut colligit tertio de ingenio sanitatis. tbus gūmosum min° siccum pelligendum est in senioribus vero corporibus cū cōpeāt siccitas tb° siccū magis minutū est eligendū

Dicit° nota q sāguis dra. ē succ° extis rubeus cuius dā herbe z frutis iditare pticipat z siccitate sive stipticitate. tō p ipsum cōplet intentio repercussionis p frigidum z per idē intentio ingrossationis z imobilitatis. per stipticitatē vero fit cōstrictio z adunatio partium solutaz. Dicit° no. q aloe competit pp consolidationē z exiccationē fiēdas

Tamen nota q solutione existente parua sufficit pulvis ex thure z aloe ut colligit quinto de ingenio sanitatis ubi mirifice hunc pulverem ex-

rollit Hal. cum compleat debite intentionē consolidationis ⁊ inuiscationis. Dbi uero querim⁹ ex puluere infrigidatiōez cum stipticatiōe. sanguis dra. bis etiā est cōmiscend⁹. Etiaz nota q̄ mirrha ponit ꝓpter inuiscationē complendā cū etiā aliquali pticipet exiccatiōe. Dlterius nota q̄ alcholcotar non est aliud q̄ uitriolū citrinum ut pz scdo can. capl'o de atramento ad p̄ c pium. ꝓ zezigi uero intelligit uitriolum aliox colox de q̄bus in p̄habito capl'o tractat auic. Que uitriola ponuntur ad causticandū cū sint uehemēter calida ⁊ causticando generāt unuz corticez seu crustā supra locum uulnerati obturantē foramē ⁊ ꝓhibentem exitum sanguinis Et notanter debem⁹ eē parua ne nimiū dolorē inducāt ne uomitū et cauticentur quoz. n. remediox tal' pōt esse difficultas seu descriptio. ℞ puluer⁹ thuris mirre sang. dra an. ʒ. j. aloes. ʒ. ij. alchocotar ⁊ azegi. an. ʒ. j. terenda teruntur ⁊ misceant albumine ou. deinde sumantur pili leporis ⁊ cū isto medicamine extendāt supra foramen. Et notanter ponit albu. ou. quia in ipso dementi bj pulueres ⁊ inuiscant. quia etiam habet uirtutē infrigidandi ⁊ inuiscandi Hec medicinaz doses multis intentionib⁹ ⁊ cāis poterūt uariari. ⁊ nō ꝓp casuū occurrentias alij attent⁹ magis causticationi ⁊ aliquando magis exiccat oni aliqñ cōglutinationi. nō aloe aliquādo oz applicare ⁊ amplificare supra thus aliquādo equare⁹ aliquādo pauificare. Jrē quādoq; egem⁹ oiuz harum medicinaz cōmixtione fluxu existente satis magno ⁊ redoso. aliquādo sufficit aloe thus ⁊ sāguis dra. ut pz octauo almāsoris capl'o de stomacha. aliquādo aloe ⁊ thus sufficium in casu quez dixi ut tangit Ha. quinto de ingenio⁹ sanitatis. Dlterius nota q̄ irroratio que est aspsio ad modū rosis repcutiendo materiam ⁊ ingrossando ⁊ remittendo calorem ualde cōuenit ⁊ si esset ex aqua rosata esset cōuenientior quia est aromatica cōfortatiua ptis ⁊ cōstipādo iuuans. sic tamē q̄ aqua nō impediat foramen quia frigidū inimicū est ulceribus. Dlterius nota q̄ ligatura tenax. i. firmiter tenēs mēbz nō cōuenit quia cōstringendo ꝓhibet fluxum sanguinis ⁊ quia facit medicamē adherere que nō est removenda usqz ad diez tres quia. s. usqz ad tempus quo sciam⁹ aut cōiecture cortices esse firmū aut medicamen fortit adherere. ℈ maꝛ aūt cortex aut ex ligatura fortiori uel ex causticō forti quale est alcholcotar ⁊ azegi.

Dlterius nota q̄ cū post uesicatoria ponat dissolucre quia medicamen est multotiens exiccatū cauendū est ꝓpter plus possum⁹ ne removeamus medicamen stipticū quod actualiter humiditate humectet primū ꝓ que duo debita ⁊ uehementis fluxus cōstrictio cōsequit. quod regimen ꝓ est pterundum fluxu existente multo. Dlterius no. q̄ notanter dixit auic. multi hominū nō ex toto⁹ illō asserendo quia talis opatio nō debet fieri nisi in casu quasi desperato quia ex tali opatione magna nocumenta sequūtur. Nam cuz arteria membris sanguinem prebendo ⁊ spūm coz naturalem calorem conseruet ipsa ex toto incisa membz̄ uel ō depauperatur ⁊ infrigidaf ⁊ ꝓducit ad mortificatō nem. quare cauendū est ꝓpter plus possum⁹ ne ul laten⁹ ex toto incidamus uenas sicut cōtigit facere inscij medici mēbra tandem ad mortificationem pducentes. In cāu tamen ubi uehementissimum periculum exiteremus quia subitā morte h⁹ est fieuosum Luius cām ex tangit in pte sui. Nam cum p̄ presentiā sanguinis ⁊ spūum arteria sit extensa ipsa incisa ꝓtes eius contrahentur sub cami latentes. unde ꝓ camem fieri obturatio ne exeat sanguis.

amplius plurimi. Nunc ponit quoddā correctiuum dictoz quia dicamus est q̄ debet fieri ligatura tenax hoc corrigens dictum q̄ plurimi hominū moriuntur ꝓp exitum sanguinis potissimum quando est percussa arteria. multi etiam moriunt propter uehementē doloreꝛ cōtingentem ex ligatura ut membrum sit sacrū quasi mortuum Et quo inferendū est q̄ uehementissima ligatura non est facienda primo quia ipsa uehementem inducendo dolorem ualde prosternit uirtutē aut etiam quia ꝓhibeat delatationē sanguinis ⁊ spirituum ad membra unde ea remanēt quasi mortifera. ideo uidemus pullos qui ligati fuerunt amittere pedes seu saltē ire nō posse.

et sciat Nunc satisfacit dubio. ⁊ sic supple af formatio dubij Dicit⁹ est multos mori ꝓp exitum sanguinis ex arteria. Bz non aliqui moriant ꝓp exitum sanguinis ex uena. Respondet dicens ie esse totaz fluxū sanguinis sup pie magnū ⁊ nocentē q̄z etiā ꝓuenire ex uenis.

Nota q̄ fluxꝰ sanguinis ex arteria plus nocet q̄ fluxꝰ sanguis ex uena multis ex causis. Prima quia citi⁹ potest exire in magna quātitate ut patz satis ex dictis in illa parte signum ergo erroris euidens est. Secundo quia cum talis sanguis sit spūosior ⁊ plus conseruatiuus, caloris ꝑ naturalis membri ad ei⁹ euacuationē maior sequit debilitas ⁊ nocumentum. Secūdo nota q̄ uene que sunt periculose ad exitum sanguinis sunt maxime magne a quib⁹ multo pōt fluere sanguis situate prope arterias magnas ⁊ in membro calido. hec enim sanguis dispositus est exiui ⁊ eductioni.

et scire debes. Nunc tangit partes a quib⁹ flomie diciaz uenaz principaliter euacuant ⁊ primo facit hoc de cephalica. secundo de nigra. 3° de basilica. quarto de sune brachij. quinto de scylen. sexto ⁊ ultimo de assellari. ibi secunda Nigra uero. ibi 3ª Basilica quidē ibi q̄rta Sunis uero. ibi quinta Scylen uero. ibi sexta Assellaris uero. De cōib⁹ simul ponendo dicit q̄ debes scire q̄ sanguis uipluriū euacuat⁹ ex flomia cephalice est sanguis ex collo sumptus aut ex parte paz supra collū existente uel parum sub collo tra tamē q̄ cephalica nō transit ad eua cuandū a partib⁹ eparis ⁊ ypocondrioz nec ex tali mundificat interiora ut ex tali mundificatōe aliqua cura habeaf. Secundo dicit q̄ indicuz supple flomie nigre uene aut cōis est iter cephalicam ⁊ basilicā. 3° dicit q̄ certe basilica euacuat quod est a parte superiuis inferi⁹. Quarto dicit q̄ sunis brachij supple in euacuādo assimilat cephalice. Quinto dicit q̄ quidā dixerunt de

seylen q̄ dextra seylen conferr doloꝛib⁹ epatis ꝛ sinistra doloꝛib⁹ splenis. Sic tamē q̄ sanguis ex sl'omia ista ꝓ uenaꝝ dimittaf' fluere donec per se stringaf' ꝛ manus illi⁹ qui sl'omaf' ponaf' in aqua calida ne cito restringaf' sanguis. sed egrediatur facile si egredif' debiliter sicut egredif' debiliter in multis sl'omatis ex seylen cui⁹ seylen est melior flobotbos secundū longum. Ultimo dicē q̄ iudiciū flobotbomie assellaris est sicut iudicium basilice ꝛc̄.

arteria uero. Nunc determinat de flobotbomia arteriaꝝ manus ꝛ pōt diuidi in duas partes. quia primo facit quod dictum est. secundo iterato reuertif' ad determinandum de sl'omia uenaꝝ manus. ibi scōa. Qui aūt uena manus. Prima in duas scōs q̄ tangit duplicis arterie sl'omiā. ibi scōa. Plurium aūt. Prima in duas. primo facit quod dictū est. scōo dicta sua auctoritate Gal. confirmat. ibi scōa. Et gal. quidem. De pma dicit q̄ arteria man⁹ que flobotbomaf' est inter policē digitum ꝛ indicem mirabile afferens nutrimentū ātiquis doloꝛib⁹ epatis ꝛ dyafragmatis. Scōo dicit q̄ gal. uidit b⁹ in sōnis. s. q̄ sl'omia talis arterie illa afferebat ingumenta. unde precipiebat boi bāc facere flobotbomiam pp̄ dolorem in epate habitū qua facta sanus est factus. Ultimo. dicit q̄ pluries sl'omaf' alia arteria inferior declinior exiis ad prem inferiorem palme cuius ingumēium ap̄ ppinquat sl'omie arterie habite.

d DOCTAUR circa⁹ priem p̄habitā antes continent ueritatem. Qō nō arguitur p̄mo de cephalica que. cū ab capite ergo nō tantū a pte modicū ex stēie supra collūz Consequentia ex eo tenet q̄ caput est multūz supra collum. Ꝑz antecedēs p cōez experientiam.

Secūdo sic. cephalica nō habet originē a partibus colli nec ēt uene colli originaf' ab ipa ergo ipsa nō cūat a collo. Añs ꝑz p anotbomiā. ꝛ tenz cōsequēria quia nō cūaret a dictis pt̄ib⁹ nisi ꝓpē dictas cās. Ꝫ⁹ sic. cephalica originaf' ab epate g⁹ ab epate ꝛ a suis pt̄ibus cūat. Añs est medicoꝝ ponētiuz oiuz uenaꝝ epar esse p̄cipuaz. Et consequētia tenet quia uena maxie debz cūare a pte sibi minente sanguinez. Quarto sic. omnes uene ad inuicem habent continuitatem ut per quaz libet a toto sāguis possit euacuari ergo cephalica potest interiora mundare. añs notū eo q̄ sl'omia est cūo a toto euacuans quarta affō. secundo cō mento. Consequentia est satis apparēs. In oppositū est Aui. in parte. Pro parte nota q̄ uena aliqua dicit euacuare ab aliqua parte quādo de ꝓpinquo satis ꝛ imediate ab ea euacuat.

Secundo nota cephalicā uenā ex uena ad furculam ascendente ozam colligari ramis uenarū uadentiū supra collum ꝛ aliqualit̄ infra. Tunc sit ꝓpositio⁹ p̄ma seu conclusio sl'omia cephalice pōt a toto euacuare ꝑz p̄mo per multas rōes ante oppositū. Secunda cōclusio Sl'omia cephalice nō imediate euacuat a toto hec est pro mente Aui. in textu. Tercia sl'omia cephalice imediatu⁹ ꝛ citi⁹ a pt̄ib⁹ brachij seu humeri pōt euacuare q̄ ab aliis partib⁹. ꝑz propter maioreꝝ ꝓpinquitateꝝ. Quarta conclusio sl'omia cephalice euacuat a collo ꝛ a parte aliqualit̄ sagicori ꝛ aliq̄ liter inferiori ut in textu colligif'. Etiā exposito p̄missō ꝓ affinitatē ꝛ colligantiam quā habz cephalica cū ramis uenarum colli ꝛ partiuz sibi ꝓpinquaꝝ. Istis cōclusis ꝓ responsali ꝑz solutō ad opposita. Ad primū cephalica euacuat a ea pte. potest concedi dicendo q̄ caput nō est pars multū remota a collo. Ad aliā dicit q̄ cum cephalica noa imediate oriaf' ab epate ideo no immediate euacuat ab epate sed a pt̄ib⁹ predictis.

Ad aliā etiā dicit ꝑz solutio ex dictis ꝛ per p̄ñs qualit̄ sit respondendū.

qui autem uenā. Nunc reuertif' ad determinādū secūdario ō sl'omia uenaꝝ manus Et q̄uis posset diuidi quia tamen ptes nō habent ad inuicem cōtinuitateꝝ ꝛ o dinē to posset diuidi in tot ptes quot ponit can. ꝛ primo ponit can. obseruādo ante sl'omiaꝝ ꝛ ex pte ligature. Prim⁹ can. est. uolens sl'omare uenaꝝ manus ꝛ no potens supple quia nō inuenit uenā nō erigit fortiter ligando ꝛ involuēdo fortif' brachium ꝛ faciendo iteratam ligationeꝝ sed dimittat una die aut duab⁹ ꝛ si necessarium fuerit iterū facere ꝓcussionem remoueat. s. a p̄ma ꝓcussione non descendendo. iste est p̄mus can. Pro pte nota q̄ uena manus aliquādo ꝓpt̄ submersionem aut ꝓp parūitatem inueniri nō pōt ꝓ qua inuenīda ligatur brachium. Nam presso sanguine p ligaturam in uenā uena appet magis tumens ꝛ fit altior. Ponit. igif' can. ne nos erremus in ualō fōtitez ligando quia posset sequi apostema seu mortificatio membri. Si ergo facta ligatura satis forti nō inueniatur uena remoueat ligatura ꝛ diminatur sic duobus diebus aut tribus nam ꝓp ligationem ꝛ dolorem attraheret sanguis ad locum flobotbomandū. unde ipsa tumefacta uena posset fieri sl'omia. Ulterius dicit q̄ si est necesse facē nouam sl'omiam. al' percussionē nō debz fieri in eodem foramine sed remouēdū est paꝝ a primo ne forte uimiuz ꝰplificem⁹ foramen aut cuz dolore illa pars uimium dolorem inducamus nō dicēdo tamen multum a p̄mo foramine. Nā cum sanguis sit mactus uersus aliud foramen si foramē fieret multum distans humores male euacuarēt. igitur. ꝛc̄.

ligatura pte ea. Ponit aliū can. dicēs q̄ ligatura fortis facit apostema cui cōuenit humectatio ꝛ infrigidatio cū pannis infusis in aqua rosata aut aqua frigida. Pro pte nota q̄ fortis ligatura potest facere apostema ꝛ membri mortificationē. Dum aūt fit apostema ita q̄ materia est in fluxu cōuenit repercutientia quale est aqua rosata frigida exiliens ꝛ supple tiptica aut aqua frigida repercutiēs pp̄ frigiditatē ubi uero timerem⁹ mortificatione membri debemus dare calida attractiua ut sanguis ꝛ spiritus attrahanf' ad membrū.

oportet etiā. Ponit alium can. dicēs q̄ oz etiam ligaturā ante sl'omiā ꝛ post non remouere cuē a suo loco. Causa est ista quia

remotis cute a suo loco & ipsa reuertente ad ppm̃ locũ & post stomiã coopiente foramen vene sanguis exire nõ poterit qui stans inter venã & cutem cãbit emphisima cuius generatio mala ẽ qz putrefiet & corumpet sanguis.

et corporibus. Nunc ponit aliũ can. dicens q̃ fortis ligatura in macris corporib⁹ ẽ cã euacuãdi ex venis sanguinem & retinendi ipsũ in venis. Sed i grossis corporib⁹ pp grossiciem & lassitatẽ cãnis non apparent vene nisi restringãtur. Pro parte nota q̃ corpora macra habent venas valde eminẽtes. Fortis ergo ligatio retinet sanguinẽ supra locum stomandum ita q̃ vbi debet fieri stomia nõ est sanguis & sic nec exire poterit. Ex quo infertur q̃ in macris corporibus nõ fortiter esse ligandũ in crassis aũt pp humiditatem vene sunt late pp ẽt pinguedines aut carnem vene sũt valde subtẽ sue & ergo appareant est forus ligatura necessaria que nõ poterit nocumentum inducere cum vena sit subuersa.

minuitur. Nunc ponit aliũ can. dicens quidã inuitor sunt ingentes in regendo dolorem stupefaciendo manus pp stricturas quã una hora diminuit. Quidaz ẽt cor sunt inangentes stomus oleo hoc tamen ut dicitur est mitigat dolorẽ & tardat cõsolidationem.

Pro pte nota q̃ primus modus operationis non est cõueniens, nam facto mẽbro stupido p ligaturam nõ trãseunt⁹ debite spiritib⁹ sensitivis leditur valde mẽbr & aliqualiter mortificat. scõm aũt remedium utile est satis. Nam q̃to stom⁹ lenior est tanto minorem inducit dolorem. Sit ar lenior pez oleum tẽ oleũ cutem facit leniorẽ & magis obedientez pcussioni ut nõ tantus inde dolõ patiatur. oleum autem stans inter labia foramis tardat consolidationem.

et si vene. Ponit alium can. dicens q̃ si nõ appeant nominate vene sed apareãt rami ipsaz tunc rami premũtur cũ digito habendo inferius. & si sanguis cite reuertet ad ramũ digito remoto & tumeat ramus stomat tunc ramus & si nõ tumeat nõ stomatur. Pro pte nota q̃ lz scõz pluri⁹ ram⁹ sit mior radice qz in pũ radix subtẽtiõ eẽ & ram⁹ eminẽtiõ tõ nõ appetẽ radice pũ ram⁹ appere circa que stomãdũ respictẽdũ ẽ ut no. auic Nam p̃maf inferius cum digito deide remoueat digitus & si videamus cito tumescere signum est q̃ repletio est in ramo & q̃ sanguis sue radicis optime transit ad ramũ. si vero oppositũ signum apparet hoc est tõ quia repletio nõ est in ramo nec sanguis libere transit in ramum qui nõ minuatur.

cauaz lauandi. Nunc ponit alium cano. dicens q̃ cum aliquis voluerit lauare. f. brachium mũdando ipsam a sanguine praebatur cutis ut percussus locus cooptatur & tunc lauetur deinde reducatur cutis ad locum suum seu stratum priorem. Deinde rectificetur pannus habens eminentiam melior existens si habuerit pilam & ligetur desuper. Pro parte nota cutem esse lauandam post stomiam ne sanguis remanens infra dictat brachiaz vel, sbi putrefiat. Sit autem lotio cõmuniter cum uno exiccante & confortante brachium. Secundo nota q̃ notãter cutis dz removeri a foramine ne vinum aut alius liquor intret foramen deide ppter cãz assignatã reducat cutis ad locũ ppriũ. Tertio nota q̃ notãter pila. i. res rotunda ad modũ pile seu ad modũ plumaceoli poni debz supra foramen ut per pressionem humores qui erant tracti ad foramen dispergãtur & non faciat tumores & notanter debet pannus rectificari quia debet fieri planus & equalis ne propter inequalitatem stringat ita ut brachiaz doleat & ideo bindellũ seu vitta debz esse de pãno antiquo & nõ dz esse factum cõiter cũ quibusdam puncturis de serico.

Cum autem in orificio. Hic ponit aliũ can. dicens q̃ si egrediat ab orificio percussionis adeps leniter reducatur interius & non incidat. Subdit q̃ in faciendo secundã stomiaz nõ est confidendũ nisi fiat nova percussio de qua dicet in fine capituli. unde hoc est hic incidentaliter positũ. Pro pte no. q̃ adeps potest exire aut ppter asperitate stomi ut ingressione secum trahat adipẽ aut pp amplitudine percussionis. tamẽ cum adeps est pauce quantitatis & modico tempore steterit extra reducat interius Et cã est quia si incideret remanente una vacuitate inter foramẽ vene & cutem posset causari ei posima. Nota ulteri⁹ q̃ cũ adeps non potest totaliter reduci ad suũ locum ideo oppilando foramen vene, phibet ne sanguis exeat per primum foramen tõ oz novum facere foramen.

ampliat scire debes. Nunc ponit aliũ can. in quo docet stomiaz debitã mẽsurare & duo facit. primo facit quod dictum est. secundo ostendit tria esse observanda in debite mẽsurando stomiã ibi secunda. Deinde. Circa primam. De prima dicit q̃ retentio sanguinis & ligatio pcussionis habent horam determinatã licet illa hora in diuersis sit diuersa. Nam quidã sunt qui febricitãtes tollerant stomiã etiã. v. libraz aut. vj. sanguinis. Quidã autem sunt qui & si sani sint non tollerant euacuationẽ unius libre. Pro parte aduertendũ est litteraliter q̃ cũ sanitas & vita debeant requirant quantitatẽ humoz. idee notanter debita hora est eligenda qua sanguis restringat ne minuta debilitas inferat uirtuti. Secundo nota q̃ quedã sunt corpora valde plena sanguine valde robusta & spirituosa in quibus seu a quibus multus sanguis potest auferri lz sint febricitantia. Ex quo concipit in febricitanib⁹ minus sanguis esse euacuandũ. Primo quia virtus eoz est debilior facta etiam quia sanguis eoz aliqualiter est maligniatus. in quibusdam etiã sanis modicũ sanguis etiam auferendum est propter paucitatem sanguinis & spirituum.

Ceruntamen. Nunc enumerat quedam attendenda pro mensuranda stomia. Et primo facit quod dictum est. Scõo docet modaz mensurandi ex illis. ibi. 2ª Cum ergo pertransierit. Primo dicit q̃ in illo casu tres dispõnes sunt consiederande. una ẽ subtilitaf

cilitas & fluxibilitas sanguinis. Nam etiaz multotiens erraf in hoc quia sanguis in principio egredif subtilis & albus appenndo tamé signis repletionis Si apparuerit necessariū foze stomiaz nō differas nec decipiaris pp talem sanguinez. Naz color sanguinis aliqñ mutatur appentibus signis repletionis. sed nō est inde curandus. Jn habentibus etiam apostema color sanguinis facit errare cum apostema trahat ad se sanguiné. Tertia é disposito pulsus a quo pulsu nō debes recedere.

Pro pte nota q sanguine existente subtili ōnotatur sanguinem esse retinendū quia ex hoc ōnotatur aquositas sanguinis & abundātia flegmatis aut abundantia coleze loco sanguis est retinend⁹. Jn hoc autē casu errare contingit quia possibile est repletionem esse multā & q sanguis scōz alt quā prem sit albus subtilis & aquosus & tamé se cundū altā prem nō sit talis coloris. Non decipiaris ergo quia si adsint signa repletionis potes ul terius cūare. Jtem erratur in coloze ex pte alterius quia apostema exempli grā est in interioribus trahens ad se materiam ut ventosa sicut colligit vij^a afforismoz cōmento. to. ideo sanguis, apposteā subtilis & boni coloris cum tamé sit mag^a repleto sanguinis. Vltimo nota q notanter é ad pulsum considerādum p quē comprehendimus tenozem utrutis vitalis. Jn omni eiz cūone é valde attendendū utruti ut colligitur prima afforis. cómento tertio⁹

Cum ergo. Nunc ponit modos significandi dicens q cū fu mutata pulchritudo coloris aut color sanguinis etiam supple mutef in aliū coloré. aut mutef sanguis. aut pulsus & propter pulsū fiat debilis tūc retine. Subdit q si adueniant accidētales alices ostitationes singult⁹ aut nausea aut si cito mutetur color aut pulchritudo. s. corporis attende ad pulsum & si tibi appareat debilis retine statiz. Subdit etiā q magis parati ad velocē incursū syncopis sunt calidas habētes cōplexiones ut macri & lassa habētes corpora. Tardi uero ad syncopi sūt habentes carnes duras & tēpata corpora. Pro parte nota q color sanguinis pōt duplicit mutari. Primo ut color sanguinis pulchri mutef in colore turpis sanguinis. Exempli gratia, apostemate in pte interiori ad se trahente sanguiné pulchr cū sanguine malo. si fiat stomia apparebit sāguis pulcher cū sanguis mal⁹ existens circa ptez apostemată non evacuef. Evacuato aūt multū de sanguine pulchro cōtingit tandē cūari turpez. Talis ergo mutatio pulchri in turpē significat cūonem esse retinendā. nā cū in tali cāu fiat stomia ut dicitur aut cūef mā fluxura ad apostema & ppē māz fluxuz talis mutatio sanguinis significat cūonem abundantem eē. Scōo pōt mutari color i colorem ut quia primo appebat sanguis rubeus grossus quem intendebas cūare nunc aūt appet albus subtilis. ideo signum est cūonem esse abūdantem. Quia tamen signa supra ex colore fallēz possunt ut patuit ex dictis aut. ideo dicit ēt pulsui esse attendendū. Nam si appeat ex pulsu utrutē constare nō pp hoc debemus desinere ab cūone

Similiter ēt si accidat ostitatio & similiter si ēt alices accidant attendendū est pulsui. Nam hec accidentia possunt contingere ut alices & ostitationes elevatis vaporibus seu ventositatibus ad ptes oris seu ēt brachioz. possunt ēt contigere pp quādam debilitatem & corporis laxitudinez. Pōt et singultus nausea & color mutatus cōtinger aut pp humorem stomachū mordicātem aut pp debilitatem utrutis. p quibus ēt cognoscēdis aspice pulsum. Dicimus nota q corpora calidarū cōplexionum ut corpora macra quia colerica sūt apta incurrere syncopim multis ex cāis. primo quia in eis aptus est humor ad os stomachi currere & sua mordicatione inducere syncopim. Jtem qa talia corpora sunt cite resolutionis pp paucitate sāguinis & spūum & coz subtilitatem. Tertio no. q p corpora laxa intelligere possum⁹ primo corpora colerica quia habent carnes laxas & raras dispositas resolutioni. Scōo possum⁹ intelligere flatica que ēt pp multā humiditatem habent carnes laxas que vulgariter appellant carnes cōfuse. Jta etiam corpora sunt apta ad syncopim ppē paucitatem sanguinis & spūum. ideo pna ad debilitatem utrutis. Tertio p corpora laxa possumus intelligere oia corpora habentia carnes raras & p consequens habentia spiritus apios resolutioni.

Nota quarto q corpora temperata habentia humores debite q̄ntatis & spūs valde etiam resistentia egrit cāto tarde possunt incurrere syncopi. Jté corpora habentia duras carnes nō dico duras p preferentiam multi nutrimenti grossi & melancolici & terrestris Sed dico duras per prefentiam multi humidi subtantifici mouentis & extendentis cutim qualia sunt corpora sanguinea robusta & latarum venarum. Jn bis enim corporibus pp abūdantiam sanguinis & spirituum tarde cauſat syncopis. Exemplū aūt distincte dorturi est ut prius. Nam corpora iuuenū sunt dura modo secundo unde etiā q̄us sit turpe dictum videmus mammillas iuuenū esse duras & carnes similiter. Senum aūt carnes & mammillas non esse duras. mo lassas cū tamé multā habeāt terrestreitate resistente cotioni ut notat experientia. unde carnes iuuenuz animalium duriores isto modo existentes citi⁹ coquuntur carnibus senū & habentes multū de humido ex coctiōne nō multum minuunt. sed carnes habētes pauc de humido antecq̄ debite molliscāt & coquantur per coctionem minuuntur.

oportet preterea. Nunc ponit can. observandū ex parte minutionis. & primo facit hoc. secundo qr fecerat mentionē ex flobotomia accidere syncopim ió offendit quo ipe magis accidat syncopis. ibi secunda Syncopis vo De tota p^a pte dicit sic no ulterius dividendo illam. Oō oportet minutorem habere multos flobotomos quoz quidam habeant pilum & quidā nō qr habentes pilum sunt convenientiozes ueis latentibus ut guidē. Nota q per habere pilos possumus duo intelligere. primo p pilos possumus intelligere punctam ut sit sensus q quidam flobotomi sunt habentes pilum ultra punctam consuetam. Secūdo intelligere possumus punctā

transeuntē ex transuerso floboibomi. Et nota exemplum qz sit talis transuersatio circa puncta ne floboibomi posset se multum fundare sicut de sagitti que habent barbulā quoniā habēt in circuitu quasdā eminentias puncturales que ꝓhibent ne sagitta multum penetret nisi ꝑ magnuz impetum. Scō nota q ꝑ uenas labentes possumus meliꝰ igere uias que si tangant nō bene stāt firme sicut uene colli que ꝓpter eaz situationez e quia nō sunt bene inexe carni si tā tangant labiles sunt. si ergo debent stomachi stomachi debet habere pūcta secūdum ꝓmaz expositionem ut si nō tāgat uenam cuz uno pūcto tangat tn cum alio. uel stomachus debet habere barbulā ut si minutor punxit e nō pupugerit uenam nō ꝓfundet se in pūgēdo nerug uel carnē aut piez aliā ꝛc.

Et ut habeat. Tangit alium can. dicens q necesse est minutorem habere glomerem ex cotulo aut serico. Glomer aūt nō est aliud q̄ quoddā rotundū factum ex cotulo aut serico. Item habeat etiam secū instrumentū uomitiuum factum ex ligno aut factuz ex pena. Fit autē ex pēna sumendo pēnam q̄tum ad suos pilos e ponēdo pēnam interius ꝑ os. aut sumēdo lignū oblongū sibi inuoluēdo sericū aut cotū e imponendo ori. Item oz ipsum habere pilos leporis. Item medicamen factū ex aloe e thure. Item soliculum musci. Item diamuscatum e uoticos de musco ad hoc ut si accidat syncopis q̄ est una rerum que timet ex stomacho succurrat. Si et iste nō uomerit ponat in ore eius glomer ē e faciat ipsuz uomere cū instrumento. Item faciat ipsuz olfacere tolliculum musci e det sibi modicū electuarij diamuscati aut trociscoz de musco ut uirtus cor fortietur. Et si contingat sanguinez fluere ex arteria succurrat replendo uulnus pilis leporis e ne tineatur sanguis cū medicina ex aloe. Ex ꝓte colligit q̄ minutor debet secum deferre ea quibus quibuslibet succurrat nocumentis possibilibus. Nam primo expedit aliquē uomitū ꝓuocare ut repleto stomacho uel ex cibo uel humoribꝰ alijs. tō oz minutorem secū habere glomerem ꝛc. Scō aliquē oz minutorem ꝓhibere uomitū. ideo habeat secū rem odoriferā ut muscū garios. e similia. Item oz ipsum aliquē succurrere debilitati uirtutis. ideo diamuscū secū habere debet e electuarium aliquod quod ponit de pilis leporis e aloe e thure ut dictum est.

Syncopis uero. Nūc ostēdit quo tēpore maxime accidit syncopis ex stomacho e dicit q ipsa raro accidit sanguine egrediente imo scēm plurimū retento sanguine nisi suspicetur cūo sanguinis q̄tis nō curen⁹ i febre synocha ifirmū ei ꝓducere usqz ad syncopi e i ꝓncipio appoplexie e in squinātijs e in magnis apostemātibꝰ e in doloribꝰ fortibꝰ. quod tamē no debet fieri nisi uirtute existente forti. Pro parte nota q̄ sanguine egrediente spūs e sanguis trahuntur uersus exteriora. unde exteriora nō remanent depauperata calore e ꝑ cōsequens nō causat syncopis ꝓp caloris reuocationez factam nisi cōiungat huic esse superfluentem. unde regitiua uirtꝰ caloris e spūs causet reuocationez. Sanguine uero retento ut plurimū causatur syncopis cū facta eūone e repletione facta humoribus agitatis e ꝑmotis ex dolore in stomacho genito syncopis subsequat. Dicitꝰ no. q̄ stomā usqz ad syncopi .i. syppoboiaz faciꝫ i sinochaz i sinocha ifiammata fiue putredine imminentes mortem e suffocationem ꝓp multā materiam. Similiter in ꝓncipio appoplexie e in squinātijs e in magnis apostemātibꝰ multa existente repletione e intendētes ultimate diuertere facimus stomā usqz ad syncopim uirtute tamen cōstante que sinia de doloribꝰ habita est ꝑma affortiori cōmento. 13°.

Et iam quidam. Nunc determinat de stomia uenaz pedis. primo ponit intentionez. secō exequitur ibi dicemus ergo. De ꝑma ꝓte dicit q̄ iam accidit nobis si amplius determinet de uenis manus. s. ut faciamus amplioꝛem sermonem secūm sniam aliozꝫ amplius dicentium de hac stomia. e ne obliuiscamur stomiam uenaz pedis e aliaz. nos uero resecātes superflua oz nostrum continuare sermonem determinando supple de stomia uenaz pedis. ꝛc.

dicemus ergo. Nunc determinat de uenis pedū e dividit in duas. nā primo facit quod dictū est. secundo ponit in sūma iunamenta stomie uenaz pedis. Ibi secunda. Et ad sūmum. ꝑma in quattuor scēm q̄ determinat de flobotomia quattuoz uenaz pedis. primo de stomia sciatice. secundo saphene. 3° de uena que est sub genu. quarto de uena que est circa calcaneū. secūda ibi Et ex eis. 3ª ibi Et ex eis est uena. quarta ē ibi Et ex ea est uena que post. Primo dicit se dictuz sciaticā esse uenā pedis que floboibomat ex parte exteriori acubi. i. cauicule aut supra aut infra ligando illud quod est supra a sūmitate coxe usqz ad calcaneū e inuoluendo fortī fascia unde melꝰ ē ut inde balneet pes aut tibia e fiat flobotomia secūz longū. Et si sit sciatica occulta flobotomet aliquis ramoz suoz existēs inter pariuum e minimū digitū pedis e secundū ad illo.

Dicitꝰ dicit q̄ iuuamentū stomie sciatice magnum est in podagra e dolore sciatice e in uarice e elefancia cuiꝰ sciatice secūdario supple in stomia est difficilis. Dicit etiā e est sententia secū de ꝓpis q̄ ex uenis pedis est saphena existens in parte domestica seu in ꝓte interiori cauicule maioꝛ etiā existēs sciatica que saphena stomatur ut euacuet sanguis ex membris sub epate existentibus ut d. uertat aut deriuet sanguis a ꝓtibus superioribꝰ ad partes inferiores e ideo stomia saphene uehementer ꝓuocat mēstrua e aperit orificia emoroidaz. e certe ratio facit esse necessariuum ut stomia sciatice e saphene uene similis existant iuuamen. Experientia tamē ostendente flobotomiā sciatice dolori scie esse cōuenientē magis. saphene uero stomia melioꝛ est que tēdit ad transactum. Tertio dicit q̄ ex uenis pedis est uena que est in curuatura g̃nu que tantū operatur q̄tum saphena fortior tamē ipsa in ꝓuocādo mēstrua e in doloribꝰ aut ex emoroidibꝰ seu in dolore emoroidali. Dicitꝰ dicit q̄ ex uenis pedis

est uena

est vena que est posti supple calcaneum quasi ram⁹ sapbene operās tantum p̄ꝫ sapbena.

Primo ostendit q̄ certe supple sūmando iuuamenta flomia venaꝫ pedis cōferit morbis factis ex materieb⁹ declinātib⁹ ad caput t morbis de melancolia.t ipsa certe debilitat virtutē magis p̄ flomia venaꝫ man⁹. Pro pte intelligi dz p̄mo q̄ notanter fit ligatio que in ira penitur atq; etiā balneatio ut magis timeat vena trabatur etiam sanguis magis ad eaz cum ipsa non sit multum manifesta. Secundo nota q̄ notanter ipsa debz flomari scōm longū ut exeat cuā liberi⁹ sanguis t fiet apertum foramen longior.repore.ideo ei⁹ secundatio est difficilis t occulta que si non pōt inueniri queraf quidam ram⁹ extilens inter minimum digitū t secundū p̄ꝫ ab eo non euacuet sicut dicta,vena tamen plus facit ad diuertendum cum ad longiora faciat diuertionem

Diteri⁹ nota q̄ flomia sciatice confert in dolore scie,proueniente a materia sanguinea aut sibi cōmixta diuertendo t extraz euacuando. in podagra autē maxime cōuenit euacuādo dum podagra p̄cedat a cū simili.Iteꝫ cōfert euā in varice q̄ non aliud est p̄ venaꝫ eminentia in tibijs ut pz in tibijs portatoꝝ t se fortiter fatigantium pedib⁹ hec enim flomia euacuat materiā varicoꝫ aut fluxuram ad varices.Iteꝫ confert elefancie que non est aliud p̄ preter naturaꝫ magnificatio tibiarumꝫ Confert enim pancificando materiaꝫ que est causa augmenti tibiaꝝ. Diteri⁹ nota q̄ flomia sapbene manifestior est sciatica t non ege tali fasciatione p̄nis egeat balneatione pedis. Que flomia.s.sapbene confert mēbris existēnib⁹ sub epate euacūādo t diuertendo unde et cōfert ut materie deriuentur a supioribus ad inferiora.Et ideo ut ipse tangit cōfert in prouocādo mēstrua t apiendo emoroidas trabēdo.s.sanguinē versus matricem t versus venas emoroidales. Diuersus nota q̄ rō sumpta.s.ex pte originis venaꝫ facit apparere flomias vene sciatice t sapbene similiuuamenti.Cum ut docet anotbomia oriant ab eodem trunco circa genu.Sapbena ,pcedēte ad ptem domesticam,peroīo.Sciatica uero ad siluestrem.Experienta uero facit appere flomiaꝫ sciatice esse maioris iuuamenti in doloribus scie.Ratio tamen cōpleta t cōpleta cogniuo iuuamentorum baꝝ flomiaꝝ facit iuuamenta appere distincta.Nam quia sciatica est plus distincta t prensa uersus sciam seu uersus ptem scie t sapbene nō sic ideo plus cōtingit materias scie fluxaf aut fluxuras ad sciam eiari p̄ flomiaꝫ sciatice p̄ꝫ sapbene. Diuersus nota q̄ flomia sapbene est melio transuerse facta t latitudini animeris cū ipsa non sit cōiūctionalis. Diuersus nota q̄ flomia cō iuncture seu coxaruse pollicis fortior est in ,puocando mēstrua p̄ꝫ sapbena eo q̄ sit supra sapbenam cum sit ēt ,ppinquior matrici ut est notū cui⁹ e fortius poterit a supioribus ad matricē trahere sanguinem.Similiter dicēdus est de doloribus ani t emoroidibus. Diuersus nota q̄ vena que est retro supra calcaneū est quasi ramus sapbene pp ,ppinquitatem t affinitatez quaz baber ab ipsam.ideo egatur tantū quia tot conferi dispositibus quot sapbena p̄ꝫ forte non tantum euacuet p̄tum,sapbena cū nō sit tanta vena quā ta sapbena. Diuersus nota q̄ flomia sapbene diuertit materias a supioribus declinādo ad inferiora.ideo eius flomia confert dū materie supplesanguinee aut mixte sanguini a supioribus declinant ad inferiora. Item cōfert morbis de sanguine melico trahendo.s.sanguine melicum quia grauez a supioribus ad inferiora. Diuersus nota q̄ p̄ꝫ nis ex venis brachioꝝ t manus cōtra ,plus cūfert de sanguine p̄ ex venis pedum tum quia fūt cōtra tractores t pluris sanguinis cōmue tum et qr ebulitior sanguis est circa supiora p̄ circa inferiora t p cōsequens ,pnior flomie tum,et quia supiora saltem pectoralia t que fūt circa epar plus habent de sanguine p̄ inferiora. Tamen supposita pte sanguinis,quāti plus debilitaf unus ex flomia venaꝫ pedum p̄ manus ut dictum est p̄mo quia cū inferiora minus beant de sanguine p̄ supiora ut est dictū tanto eūcto sanguine p̄ inferiora p̄ꝫ supiora multū debilitaf uir⁹ inferiorib⁹ ut uir⁹ tot⁹ dicatur debilior p̄ tanto eūcto p supiora. Secōa cā esse pōt quam tangit expositor. Nam cum cor t cetera membra sanguine vigeant t spū cum etiam virtutis cōstantia t debilitas maxime cordis tenorem cōsequātur.ideo cum p flomiam venaꝫ pedum plus diuertat sanguis a corde p̄ꝫ flomiam venaꝫ manus contingit plus debilitari tot⁹.

In uequit autem. Nunc determinat ō flomia venaꝫ capitis t diuidit in duas.p̄mo premittit unū coe flomie venaꝫ capitis secōo exequit.ibi secoa.Et eaz quidam. Primo dicit q̄ melius est ut vene ptiaz capitis fiebotbomi transuerse excepta guidem vena. Pro pte nota q̄ p caput intelligi caput uez cum collo. Nam guidem ,uocātur vene ptium capitis cum tri sint vene colli. Secōo nota q̄ tste vene debent flobotbomari transuerse quia liberius exibit sanguis t quia non sunt communionales connectiōa libus tamen similantur. Nam cuz sint in collo ad motum colli flobotbomate icōz longum apiens. Ideo t liberius exibit sanguis.Et possum⁹ etiā si expediret icōationem facere.ideo bonum é flobotbomare eas secundum longum.

Et eaz quidam Nūc exequit de flobotbomia baꝝ venarum t primo de flo⁹ qualeraꝫ.secūdo arteriaꝫ.ibi secūda Ex arteriis. Prima in tot quot venaꝫ capitis ponit flomiam

De prima pte dicit q̄ vinaꝫ venarū aliquē tot vene absolute t aliquē arterie.p̄ma est vena frōtis que est inter duo supercilia seu inter duo cilia cui⁹ vene flomia confert grauitati capitis t maxime in pte posteriori supple diuertendo materiā a posteriori pte versus anteriorē t similiter euacuantur.De qua flobotbomia habem⁹ quinta affortissimoꝝ posteriora capitis dolentia cē.Etiā cōfert granitati oculoꝝ etiā dolori persecuētī t antiquo.secunda vena est extilens sup caput q̄ existens in sūmitate.e capitis aut in suauitate frontis q̄

ut dicit Auí. ſſomeſ pp emigraneū que eſt dolor medie parus cranei ab emi quod eſt mediuz t cra neuz quaſi dolor medie parus capitis. Item conferunt ulcerib⁹ capitis ꝓuenientib⁹ a materia ſāguinea aut ſibi cōtrta. Item ſſomaſ due uene ſpo rum flexuole aui tortuoſe incedentes quaꝝ floboibote conferūt in predictis calibus euacuan⁹ t diuertendo. Item floboibomati due uene que ſunt in angulis lacrimalib⁹ oculoꝝ non apparentes ſupple niſi apud conſtrictionez. ſupple guttu ris ſuffocatiē. i. non apparentes niſi ſtringat gut tur ꝙ corpus ſuffocet. quar aūt cōſtrictio e gutturis appareāt notuz eſt cuz tunc magis facies tumeat t oculi gutur t alie ꝓtes facie. t in ipſi nō eſt ꝓfundandus ſſomus nā forte fieret fiſtula. cū enim tbi ſit caro mollis t ſpongioſa facta floboibomia ſeu ꝓforatione t decurētibus ſuperfluitatibus cito poterit fiſtula cauſari. A quibus uenis non egreditur niſi ſanguis paucus quia pue ſunt. Addit ulterius ꝙ tuamentū talis floboibomie cōuenit in dolore tonus capitis t in dolore medie gule t in obtalmia antiqua t in lachrymis t ꝓāno t boibor t ſcabiei palpebraꝝ ſi iſte cāuſe a materia ſāguinea aut eius ſuperfluitate. Cōferunt enim puſtulis pustulis palpebraꝝ .ſ. euacuando materias ab illis cum ille uene ſint ꝓpinque palpebris. Conueniūt et nocilopti t ſūt ut pz terius dīm nocilopti qui de nocte uidēt de die autem pp groſſitudinē ſpūz t humoꝝ nō ualent uidere. Ideo cum hec paſſio poſſet contingere pp groſſum ſanguinem ſſomis baꝝ uenaꝝ būc lan guinem cūdo eſt conueniens.

Et tres uene. Nunc determinat de floboibomia aliaꝝ uenaꝝ dicens ꝙ tres uene ſunt que aliqualiter ſunt poſt locum ubi auris tangit capillos quaꝝ trium una eſt manifeſtior ſſomatur in ꝓncipio aque t in ꝓncipio cataracte. nam antequam cataracte appareat primo ymagines t multe uolare ante oculos. deinde fit aqua ſine cataracta ponere ſe tali aqua inter albugineum t corneā que aquoſitas aliqualr pōt eleuari a materia ſanguinea. Si ergo ſſomāſ ille uene minuent ſanguiné t ꝓhibebūt ipſuz euaporare ſur ſum. ideo et cōferunt. dū caput recipit fumum ſtomachi maxime ꝙ caput eſſe calidū t humoꝝ attractiuū. Ex hac enim floboibomia minuif ſeruor ſanguinis capitis ideo eſt cōueniens. Item confert ulceribus auriuz t colli t poſterioꝝ capitis diuertendo t euacuando materiaz t minuendo ebullitionem. Diterius dicit Sal negare dicū antiquoꝝ dicentium duas uenas poſt aures floboibōari ut boies fiāt ſteriles t bo dicebat ypo. aut uidebatur dicere in libro de aqua aere t regionibus quod dictū de ꝙ ſe eſt falſuz. naꝝ ſgma ſi uenit ꝙ has uenas nec ēt animalis ſpūs. hoc tū poſt contingere copanēte t debilitato cerebro ꝙa non debite ſpūm animalē trāſmittit ꝙ generatione fienda. Diterius dicit qđ ex uenis capitis ſunt gutdem. i. uene colli. quaꝝ una eſt ab una ꝓte colli t altera ab alia. Et floboibomantur in ꝓncipio lepre diuertendo ſanguine a ſpūalib⁹ t nobiliorib⁹ mēbris ad exteriora diuertendo ipſuz

niam a facie ꝙ pluries t ꝓus ſolebat a lepra mo leſtari ſi lepra uero cōfirmata nō cōuenit ſalcuacuando cum iam ſit fixa infectionis. In fortitudinem ſquāmāta in conſtrictione anbelit⁹. in acuto almote quia fortis. Et in raucedine uocis ſupple ꝓpter repletionem ſanguineā. Et in habente apa in pulmone. Et in diſnia. i. difficultate anbelitus ex multo ſanguine ꝓcedente conueniūt floboibomia baꝝ uenaꝝ cū ando cāin antecedentem t diuertendo eam a fluxu. Ideo maxime in ꝓncipio boꝝ morboꝝ competit materia exiſtente in fluxu. Naꝝ materia exiſte fluxu nō facet ei notabile tnuamentū Item cōuenit in morbis ſplenis t lateꝝ ubi ſupple materie ſanguince fluunt a ſuglotib⁹ ad ſtomachū. nā ſi fiat ſſomia baꝝ guide ipa cūabit mās ſuperioꝝ t diuertet eas a fluxu ad ꝓtes ulteriores.

Diteri⁹ dicit Auic. ꝙ ſicut ante dictū e neceſſe eſt ſſomare has uenas ſſomo babēte pilū pauo quia ſunt uene labētes. ſecūdo ne ſſomus pene tret in guttur. Ultimo Auí. tangit modū ligā di iſtas uenas dicens ꝙ oz trahere caput ad cōtrariam partis ſſomie ut uena extenſa fiat ut. corda Cauſa eſt in ꝓmptu nā facta tali extenſione uena ipſa fit euidentior. nā tunc gibboſatur illo mo Et dicit Auí. ꝙ debem⁹ conſiderare partes magis declinātes quia magis depreſſas ut exemplū ꝙ plicato ſic collo notum eſt ꝙ pars uerſus caput t pars uerſus extremitates colli eſt magis declinata pars uero contraria illis partib⁹ eſt ꝓ magis gibboſa in qua ut manifeſtior fiat floboibomia. Dicit ulterius ꝙ neceſſe eſt ut fiat floboibomia ſcōm latū t non ſcōz longuz quod eſt uerum ubi non querimus ſecundationez t multi iā guinis eductionē. nā ſi hoc quereremus ſieda eet ſcōz longuz ad quam intentionez ſe retulit Auí. in illa parte. In uenis autē. Itez ad hanc intentionez ſe refert in fine partis cum dicit ꝙ cum boto oponeri. ut fiat floboibomia ſcōm longū.

ex uenis Nunc notificat ſſomaz aliaꝝ uenaꝝ dicens ꝙ ex uenis capitis e uena exiſtens in lepore naſi t eſt naſi extremitas que compreſſa digito diuidif in duo in quo loco fit ſſomia ſanguine inde egredīē pauco que floboibomia conferē turbationi t calefactioni oculorum t emoroidib⁹ t puſtulis naſi t pruritui narium ut pluries ex tali ſſomia accid t rubedo ſupple in facie perſeuerans que ſimilaſ corruptioni coloris t corrumpit colorem. i. faciez uel corrūpit faciez. i. colorez faciei quod nocumentuz eſt mat⁹ tnuamento. Dicit ulteri⁹ ꝙ uene que non ſunt a poſteriori parte nuche quaꝝ ſſomia conferūt in quo morbo oculoꝝ ex ſanguine ſubtili ꝓcedentem conferūt enim ſi floboibomenī doloribus antiquis capitis ſupple procedentib⁹ a materia ſanguinea. Diteri⁹ dicit ꝙ etiaꝝ ſunt uene ꝗtuoꝝ labioꝝ ita ꝙ in unoq⁹ꝝ labio ſūt due quarum ſſomia conferūt ulceribus oris t apoſtematib⁹ t laxitudini ipſoꝝ. Diteri⁹ dicit ꝙ ex iſtis uenis eſt una que eſt ſub lingua ſupra occultū menti que floboibomaſ in ſquinantijs t in apoſtematibus duaꝝ amigdalaꝝ. Diterius dicit ꝙ ſunt

quedam

quedam uene existentes super linguaz flobotbo
mande propter grauitate lingue ex sanguine pro
cedentem. Flobotbomãde et p longũ qz difficile
est cõtringere taguine bis flatus scõm latum bic
tamen alia differentia reperitur ut dicã in no.
Dicit pe. q ex istis uenis est uena exulens inf la
bium inferius t menium que flomaf pp setores
oris remouendũ. Dimmo dicit q ex nullo uenis
est uena furcule que flomaf pp mederi flomaco
Nota p quibus prelectis q quia uena existes
in lepotenali est qua ideo ab ipsa et paucus exit
sanguis cuius flomia confert calefactioni. t. infec
tioni nasi euacuãdo cãm communiam turbatioi ét
oculoz proueniens ex sanguine aut suis vaperi
bus diuertendo ab oculis t euacuãdo. Cõfert et
passionibus narium ex sanguine puenientib⁹ eua
cuando cãm continuã aut dictaz passionũ artez
cãm Et ipsa tamen aliqñ puenit rubedo pseue
rans similata safaf seu safari. i. rubori potulosio
faciei t boc est qñ corpus plenuz é t nõ precesse
rint aliqe fortes diuersiue cõnes. boc aũt in
fert nocumentũ plus attrahendo de sanguie ad
faciem q̃ diuertat aut euacuet cum su uena ual
de gua. t nocumentũ in usto cãu maius est iuua
mento. Nota ulterius q p uenas que sunt sub
alsase que sunt uene a pte posteriori nuche intel
ligit uenas que sunt aliqualiter infra locum ubi
collum conũgitur capiti quaz flomia cõfert mõ
do antiquo oculoz ex sanguine subtili procedẽ
te diuertendo sangainem subtilem ne transeat ad
oculos. qui sangais subtilis pp continuaz reno
uationem t fluxum antiquũ põ causare morbũ.
Similiter dicendum de antiquis doloibus capi
tis Diterius nota q flomia uenaz labioz dic
tis dispõibus cõuenit eũando t diuertendo a p
tibus ppinquis t similter exñs sub lingua supra
oculuz menti intelligendo p oculum menti fi uo
lumus ptez intrinsecam aut ptem que est intra gut
tur t partem exteriorez méti que uena apperi sub
leuata plicata lingua. Valet ét flomia eius i sqi
nantia diuertendo t eũando sangainem peccãtez
pceodente semp flomia uniuersali de uena cepha
lica. Apostemantibus ét duaz amigdalaz magis é
competens tanq̃ potéa magis t citius eũare a p
te ppinquiori. Diterius nota q uene supra li
guã exñtes faciunt lunamenta que ponũtur in lit
tera. Continentiam lingue educendo materiam. quo
rum flomia scõm longũ t nõ scõm latum est fie
da quia plicatione lingue facta scẽm latum mul
tum apitũ uena ut inde multus exeat sanguis ut
vidit magister Marsilius in expientia. No. q
flomia illius uene que est inter labium t mentũ
conuenit seori oris contingenti pp sanguinẽ cor
ruptum gingiuaz eũando. s. sanguinem illum t di
uertẽdo a pubus illis. Setori uero puenienti a flo
macho non confert. Diterius nota q flomia ue
ne furcule confert p medicãdo os stomachi. supple lesum pp defluxum sanguinis ad ipsum. naz
flomia talis pp propinquitatem euacuat t diuer
tit q̃ uis non fit in usu.

ex arteriis Nunc Aui exequif de flobo
tbomia arteriaz capitis. t di
cit q ex arteriis capitis est arteria tempoz q quã
doqz flomat qñqz incidit qñqz extrabit t qñqz ads
tringit t boc fit ideo ut continuãt reumatismi acu
ti t subtiles defluentes ad oculum t euã pp prin
cipium amplificationis pupille. Nota pro pte
q secundũ medici distinctas intentiones bec ope
tio quadrupliciter fit. nam. pmo ubi querim⁹ eua
cuare t diuertere sanis sufficit flomia. Vbi aũté
plus querimus ꝓbibere defluxum incidimus ex
transuerso arteria cũ flomo aut ipsuz cũ uncino
subleuando. qñqz etiaz querentes ut tempora t p
tes propinque oculis minori patiant sanguie t
caleractione extrahimus partez artarie excoriã
do ipsaz ligando in duob⁹ locis t auferendo ptẽ
remedia. aut quarto modo apponendo aliquo
causticum supra artariaz ut etiaz ꝓbibeat defiu
xus humoz ad locum. tutior tamẽ medus est per
solam flomiaz. Diterius nota q cum rõe arta
riaz maxime sunt apti fluere humores subtiles
t acuti ideo uocatur talis operatio in arteria ma
gnam inferens inuamentum. ideo infert tuuamẽ
tum principio amplificationis aut dilatationis pu
pille diuertendo materias dilatantes. Secũdo
dicit Aui. q due cuã arterie que sunt post aures
flomaf pp species obtalmie pp principiũ aque
panni t nocilope t propter antiquũ doloré capi
tis q supple bec efficit flomia diuertendo t eua
cuando materias. in quaz flomia semper extat ti
mor cum tardetur consolidatio t uincatur de fa
cilio fluxu sanguinis. Dixit tamẽ Gal. q cuiusdã
uulnerati in gula uulnere uno modicũ tetigit arta
riaz ex qua fluxit magna pars sanguinis cui sub
uenit medicamẽ factum ex aloe sanguine dra. Et
dolor antiquus quẽ consueuerat habere in parte
exteriori coxe sanatus est boc autem sumitur a
Gal. de flomia nouo trãslationis. cũ uero sanati
onis doloris coxe fuit quia contingens erat a qui
bus supioribus transiuit sanguinem ad coxã. un
de diuerso sanguine p reuulsionem artarie gule
consecuta est remotio doloris.

et ex uenis. Hũc determinat dess flobomia
uenarum uenaris dicens q ex uenis
que in uentre seu in corpore flomantur sunt
due uene. una posita supra epar alia posita supra
splenem. Et sunt iste uene ét supra musculos ré
tis una to directo epatis alia in directo splenis.
Et flobotbomaf dextra in yãc pisi supple cõm
gente ppf multam retentionem sanguinis supra
epar. Dec enim ppinqua epati euacuabit ab ipso
Alia uero flobotbomaf in morbis splenis quia
in oppilationibus etiam causatis propter retentã
sanguinem.

scito preterea Nunc Aui. tangit bo
ras flomie dicens flo
botbomiã duas habere boras eligentiã. s. t neces
sariaz. Electiua est ut fiat flomia in lumie diei t
post completa digestione t expulsis omnib⁹ sup
fluitanb⁹. Dora uero necessaria est qua flo
botbomia non pót tardari nec attendim⁹ ad rem
ꝓbibentẽ flobotbomiã. Nota pro parte q illa
bora uocatur electiua que est apta eligi cum in
commentis t non existente nocumento notabili in

qua etiaz non sunt ꝓhibenda saltē notabiliter ut ꝙ fiat sſomia in die. Aliqs etiā condicionib⁹ observandis limitata de quib⁹ supra est habitum. Alia autem flobotbomia vocat necessaria t coacta q fit ꝑ alia bona necessaria quia sſomia non potest tardari ꝓp eminens periculū quia multa sint ꝓhibenda t notabile inde sequat nocumentū. Exē pli cā imediate post cibū t etiaz ante expulsionē superfluitatū si fiat sſomia nocet corpo i. Facta tamen pcussione aut casu volentes euitare aduē tum apostematū facim⁹ sſomiaz.

sciasetiam Nūc erit ꝙ can. attendendos circa instrumentū quo fit sſomia. t primo facit hoc. scdo ex accidi ponit duos. scdo ibi. Et scito. Prima ꝑs breuit continet tres ꝑtes quor can. ponit circa hanc operatione manualem. Primo ponit can ex parte sſomatis dicens ꝙ sſomas obtusus. i. male acutus est magnū impedimentū siue pungat uenā siue nō. nam dolorē facit t facit apare. Unde nota si sſomas est obtusus nō ita pōt penetrare uenā sicut acutus. t tū nō ita contingit errare cū acuto sicut cū obtuso. t si homo nō erret adhuc cū illo ꝙa difficulter pūgit faciendo magnū foramē facit dolere t apare curentibus humoribus. Diterius dicit ꝙ caz sſomas nō debes impellere sſomaz impīmedo sz suauiter blādiendo t sertatiz agas sic ꝙ extremitas sſomi ad interiora puentat uene ut supple libere exeat sanguis. Nam si dariter impīmas sepe caput flobotbo ni occulta fractura frangit eo ꝙ est multū subtile t multū frangibile cito. Item ex tali impressione fugit uena. unde non poteris ipsam. i. maliciose quia nolens te ostendere habere bonum instrumentū instituris flobotbomie. Et cum flobotbomo obtuso augebis maliciaz ꝙa dolorem apationez rē. Loco anteꝑ flobotbōes debes expiri quo flobotbomus ingrediat eutem Et eodem mō debes facere si uis facere secūdaz flobotbomiā si sit necessaria. Nam ex ꝑma flobotbomia pōt caput flobotbomi esse plicatū aut fractum obtusum. ideo facta ꝑma flobotbomia uide as quo fiat caput.

Tibi Nunc auie. ponit aliū can. dicens ꝙ tibi cauere debes ne ipleas uenam sanguine t inflet. nam tunc lapsus t fmotio erit minus. hec ꝑs pōt duobus mōis exponi. nam ꝑmo est aliqñ ꝙ uena multū resistit ne flobotbomus ipsam pūgat. Dicit ergo ꝙ tu dēs tibi cauere ne infles nalde uenaz. nā ꝙuis aliquis umor uene tanat multus tamen tumor t molitio flatio facit uenā esse labilem tō lapsus t remotō. i. impressio uene esset minor quia quādo pcutit uena cum flobotbomo uena labitur aliqñtulum a supiori ad inferius t aliqñtulū remouetur tunc iste lapsus t ista impressio si uena tumeret erit minor ꝙ deberet. scdo sic exponitur si nō inflet uena tamen lapsus quia remotio uene supple a suo sito erit minor. ꝑma expositio melior est.

Cumqz uena. Ponit alium can. dicēs ꝙ cum uena tibi rebellauerit. i. in percutiendo quia retropellat flobotbemū uel se occultauerit dum percutis quia labit aut non apparuerit repletio sub ligatura multotiens liga t frunge eam premendo t ascendendo t descendendo donec facias eaz apparere quia fricando. Et tali enim fricatione t unctione cōsequit impulsio sanguinis in uenam t quedam rarificatio t tumō uene. Et hoc potest expiri cū duobus digitis tangendo sic. i. qhz cum uno faciendo descendere sāguinem cum altero ut etiaz uno digito percipias accessum t recessū sanguinis.

et scito Ponit aliuz can. dicens te scimuz caput sſomi habere spatiū quo penetrat. quod tamen non debet esse longuz ne penetrat arteriaz. i. existentem sub uena aut ne penetret neruum uena tamē existens subtili t magna debet fieri magna penetratio. Oportz autē ut flobotbomus apprehēdat digitis pollice t impudico t diminat indicē ad palpandū t apprehendat flobotbom⁹ in medio ferri t non apprehendatur supert⁹ qz non teneret bñ firmiter t uacillaret in percussione. Et ꝑmo debet apprehendi istis duob⁹ digitis ut ꝑmo iste index remaneat ad palpandū uenā si bene tumet bene stat t tenebitur etiā firmiter cum istis duob⁹ digitis quos tibi dixi.

cumqz uena Nunc ponit alios cano. dicens ꝙ cuz uena moueri se ad unā partez debes ponere ligaturā t stricturam ad aliam partez contrariaz t si sit mobilis se cundum utranqz partē sſoma scdz latū. cā ē quia nunc non sequit tanta lesio ex mobilitate.

et scire debes. ponit modū ligature t dicens ꝙ cōstrictio t etiaz compressio scz dum ligas sint scdz quātitatē cuis in doricie grossicie multitudine t abūdantia carnis. Necesse est etiam ut ligatura sit propinqua loco flobotbomādo quia ex ligatura fit tumor in ꝑte propinqua t sic manifestatio uene. Et si ligatura occulter uenā quia eam nimis submergat fac signū supra uenā ut de incaustro aut alio colore. Facta ligatora noli recedere in sſomando a signo facto imo in illo signo impelle flobotbomuz. Si uero depressio et elevatio uene fuerit tibi rebellis quia ꝑ depressionem nimis occultetur. t ꝑ elevationem fiat uena mobilis. scinde aūt supra uenam existentem t ꝑprie in corporibus macris in quibus non est timor de nimia scissura carnis. t cape tunc uenā cū unctino deinde flobotbomā. Deinde dicit ꝙ cas⁹ ligationis t cōstrictionis in tūctura ꝓhibet nēaz implectionem quia cū cōstringat in loco depresso ꝓhibet ne sanguis transeat ad uenaz. Penultimo dicit ꝙ cum volueris lauare. i. post flobotbomiam extende cuz digito cutem t cuis removet a foramie uene ut supple liquor nō trāseat ad foramen deinde lava t exicca t posti pone pannum habentem eminentiam t fac cutez reuerti ad sūm locum ut supplet occurrat foramē uene ne fiat emponisma. Ultimo dicit ꝙ qui multum sudat causa repletionis est egens flobotbomia. suppositio ꝙ non sudet a causa exteriori qz uel cursu aut pannis rē. uel ꝙ non sudet ꝑ nimiā repletionē cibi aut potus. uel 3° ꝙ nō sudet ꝑ debilitatem contentiue virtutis sicut habentes sudores diaforeticum. i. resolutionum sed sudet ꝑ ꝑsentiā mul-

De uentosis

tor humor⁹ t maxime sanguinis in uenis. Etiã dicit Aui. q̃ multociens habenti febres t dolores capitis qui ex cõsilio supple recto esset flebotomandus si ei supueniũ naturaliter flux⁹ uenus excusat a flomia. consimile ponit ut allegatur est io⁸ terij de cura palesis. hoc autem esse potest quia materias humorales debitas eũari cũ sanguine p flomiaz natura eũat p fluxũ uenus. Et eũatis superfluitatibus natura aggrauãtibus natura sit potens supra ꝛesidiũ t non indigemus flebotomia. A uentosis cap. 21

U entose magis. Capitulũ pre'ens sic continuatur ad p̃cedẽs Quia in precedenti determinauit de euacuatione p flomiaz. Nunc determinat de q̃buscã eũonibus antecris ut fiendis p uentosas t sãguisugas que notabiliter ãnecunt flomie. Primo q̃ sanguinez eũantes. scõo quia nõ eũantes eligendo sicut nec flomia. Et diuidit in duas. naz p̃mo determinat de uentosis. scõo de eũone p sanguisugas. scõa ibi capko scõo. Jndi dixerũt. Et merito prius de uentosis est determinatum ut de affinioribus flomie uentosatione facta cũ ferro scarificando sicut fit in flomia. Plus ẽt t a pluribus ptibus eũante uentosa q̃ sanguisuga. Et diuidit hoc capitulũ in duas. Nam p̃mo determinat õ uẽtosis magis i generali. scõo magis i spãli ibi plurimi aũt hominũ. Prima in duas. nam p̃mo facit quod dictum est. scõo ponit quẽdam can. ob seruandũ in applicatiõe uentosaz ibi scõa. Et oportet quidem. Prima in tres. p̃mo tangit instrumenta t nocumenta uentosaz. scõo opinionem quoz dam tangit circa tempus applicãdi uentosas. tertiõ ẽt premittit qua hora illius temporis sit applicãda uentosa. ibi secunda. Quidam autem. ibi terna. Ex suis quidaz hominis. De prima dicẽ q̃ uentose plus mũdificãt cutem ex eius pico q̃ flebotomia. Plus ẽt educit sanguinẽ subtilem q̃ grossaz quaz instrumentum in corporibus durisgrossum habentibus sanguinem est parum quoniam non trahunt sanguinem grossum sed solũ subtilem t eũando difficultez efficiemes debilitatẽ membro uentosato. Nota p̃ te auice. loqui de uentosis factis cum scarificatiõe que eũant sãguinem existentem circa cutem eo q̃ scarificãdo ut plurimum solaũtur rami qui uenaz dispersi circa cutem. Cõiter uero p flomiaz soluit uenaz plundior non ita ãmera cum. Item plus euacuat sanguinem subtilem q̃ grossem eo q̃ sanguisugis dispẽsus p̃ illas uenas subtiles cõiter est subtilis Jtez modicum consumunt corporibus de qbus incidit ra dicitur cum ex eis subtilis t non grossus sanguis educatur. Jrẽ cũ difficultate euacuat iste sãguis cum os scarificati t uentosa attrahere. Jtez efficiunt uentose debilitatem in mẽbro uentosato resoluendo spũs t sanguinem illi⁹ mẽbri. tẽ.

quidaz autem. Nunc secundum opinionem aliquoz tangit tempus cõueniens ad uentosãdum dicens aliquos precipe nõ apponi uentosas in principio mẽsis nẽdũ motis t non ebullientibus humoribus nec in fine mensis in quo sunt, minoti sed in medio mensis in quo ebulliunt t sunt aucti luminis lune sequentes augumentum quo eniam tempore in cranciis cerebꝝ augetur t aqua augef etiam in fluminibus habentibus accessum t recessuz t notant dicunt quidam. nam etsi hoc sit aliqualiter expiens ratificatum huius tamen non pot afferri demonstratio. Sed ex pte supponitur humores corporis regulari t dependere a lumine lune q̃ cuz sit in medio potentior supra nos ideo augetur humores augetur ẽt t cranium t hoc cõuenit tempori ỗ tẽpore electio. De coacto aũt non sic cum aliquando coactio nos oporteat facere etiam in fine mẽsis.

ex suis uero bonis. Nunc auic. tangit horam magis cõuenientem p̃ tempoz uentosationis dicens q̃ in hora scõa uel terna dici Pro pte nota q̃ primo est melius uentosare de die q̃ de docte cũ humores sint magis babiliores motui cum eiã locus applicandi melius possit eligi. Item melior hora est scõa uel terna cuz tẽ nec sit frigus imobilitans humores nec ẽt sit caliditas nimia nimiuz resoluens t debilitans hũoꝛe t uirtutẽ. Et bñ t uez maxie ipe cal⁹ aut tẽpore ipato in quo est electiue eũandũ uel flebotomandum in tempore uero ualde frigido non t inconueniens. ut eligatur hora tardior t calidior.

et oportet Aut. ponit aliũ can. dicens q̃ oz quemlibz sibi cauere a uentosatõe post balneationez nisi uentosandus bal neet sanguine grossum quia tunc p̃mo debz balneare t postea morari una hora deinde uentosari

Pro parte nota q̃ notabiliter post balneũ nõ fiat uentosatio primo ne debilitas debilitati continguat ne ex ebullitio facta per balneũ cõtingat ebullitioni uentosaz. Jn casu tamen magis eligẽdo iuuamentũ nocumento uentosationi premittẽda ẽ balneatio ut fiat post balneũ sanguinis ebullitio t subtiliatio disponens sanguinem ad euacuandum per uentosas. Dita tamen hora post t breuiter ꝑanto tempore post quanto humorum fiat sedatꝫ ebullitiones.

plurium autem hominuz. Nunc auice. in speciali determinat de uentosis t diuidit in duas. p̃mo ponit aliquos can. t aliqua iuuamenta uentosaz nõ multum ipsas distinguẽdo scõz q̃ sunt cum sacrificatione uel sine. secundo exequit ponendo plura iuuamenta. Jbi scõa uentose aute. p̃ma in tot quot can. ponit uentosarum. Partes patebunt legendo. Primo ergo ponit talem can. q̃ multi hominũ abhorrent pũctibus anteriorib⁹ capitis apponere uentosas qb⁹ reperiunt sensum t intellectuz debilitari. Pro parte nota q̃ anteriora quib⁹ applicant uentose ut sic debilitem possent esse frons t tempora.

Secundo nota q̃ propter has uentosas sensũ t intellectũ contingit debilitari quia cuz resoluũt spiritus ab organis sensuuz t motuũ interiorum uirtutes interiores in suis debilitant operatiõibus. Ex consequenti eiã cũ intellect⁹ ex sensuuz uigore depẽdeat in sua operatiõe necesse est unũquenqz intelligentẽ fantasmata speculari. io lecitur intellect⁹. intelligendo autez per intellectũ uir

tuē cogitatiuā de qua 3ᵒ de anima dicuz est. Vis autem intellectus corruptibilis est z sine hoc nihil intelligit supple uerus. s. intellect⁹. Per sensū autez aliū interiorez intelligendo spiritū siue sensum in parte anteriori cerebri uigentē quas ossis uirtutes dicta de causa debilitari contingit.

et uentose Nunc ponit alios can. dicens q uentose nodo colli suppositē uicē tenent uene nigre seu cōis conferentes grauitati superciliox alleuiantes palpebre grauitatem. conferunt enim scabiei oculox z fe oni ons Posite uero super alchechel uicez tenent basilice z conferunt dolorib⁹ humerox z gule. Suppositē uero super alchadan posteri⁹ uicez tenēt cephalice conferentes tremori capitis z mebris que sunt in capite ut fauci dentib⁹ maxille oculis aurib⁹ gule z naso. Alī canon quez ponit ē q uentose suppositē nocre faciunt hereditare obliuiones sicut etiā dixerunt quidaz quia per has ō bilitat pars posterior capitis loc⁹. conseruationis memorie existens. Sed uentose acheyle debilitāt os stomachi z ēt pp uentosas alchadan qnz accidit tremor capitis. Et ideo nos pax recedamus a nucha z pax ascendamus alcheyl nisi uentose sint necessarie pp restringendū sanguinē ex tussi. Naz nunc debemus descendere z nō ascendere. ¶certe be uentose que ponūtur circa alcheil inter duas spatulas' conferūt morbis spatulax z pectoris sāguineis z spasmo sāguineo z asmati sed debilitāt stomachum z facium tremorem cordis. Vltio dicit q uentose suppositē cruribus sunt ꝓpiqueſſomie z mundificant sanguinē z prouocant mēstrua. Albe tamen mulieri z laxe sanguinez habēti subtilem uentose i ea uibus posite meliores existunt ſſomia saphene. Pro primum uelle cu nota q p nocram intelligit medialem prem colli seminalem in medio existentem. Scōo nota q cūo alicuius uene pōt dici uicaria cūoni alterius uene tripliciter. primo quia ēt cūat a simili pre tanq̄ talis uene ramus. sicut dicimus uenā inter auricularez digitum existentez uicariam esse basilice Scōo modo dicit aliqua cūo uicaria quia a simili pte euacuans alterius uicē obtinet dato q non sit ramificata ab altera. z isto mō nocra obtinz uicem cephalice quia cūat a superioribus capitis ut cephalica. Tertio mō dicit aliqua cūo alteri⁹ cē uicaria quia cōsimiliter cūans ut alia aut assimili bus pēbus ipsam ad aliā compādo z isto mō uētosa posita supra nuchā nigre obtinet uicem. Sīc enz nigra seu cōis a superiorib⁹ cūat z inferiorib⁹ sic ēt hec uētosa respectu uētosax que i collo ponuntur a superioribus cūat z inferioribus media existens inter uentosaz que colli superiorib⁹ partib⁹ applicāt z que inferiorib⁹. Tertio nota q hec uentosa confert grauitati superciliox z etiā palpebrax a sanguine euenienti aut grossis superfluitatib⁹ que attrahunt z diuertunt ad locū uentosarum. Similiter confert scabiei oculox. cōfert etiam ferori oris' corruptū sanguinē aut sanguinem magis ab ore diuertādo. Quarto nota q uētose alkeil. i. inferioris partis colli ubi dorsū furcule iungit obtinet uicez basilice. hanc. s. ad alias colli comperando uentosas. sicut enim basilica ab epate z partib⁹ inferiorib⁹ plus cūat. sic etiā hec uentosa respectu altax in collo positax plus a capite ut inferior euacuat inferioribus. pp quod de doloribus humerox aut gule sanguineis aut uentositis resoluendo aut diuertendo z attrahēdo magnum afferi iuamentū. Quinto nota q uētose super alchadan. i. partem posteriorē colli superiorem ut ubi caput coniungitur collo aut econtra uicem obtinent cephalice ipsas etiā altijs colli cō parando uentosis. Sicut enim cephalica plus a capite z superioribus cūat sic hec respectu altax ī in collo positax ut superiores plus cūm a capite z superioribus. Sexto nota has conferre tremori z mēbris narratis in pte cū ab ipsis ut pluribus pinquis cūetur z diuertatur Septimo nota q uentose apposite nocre narrata in textu inferunt nocumenta si supple frequenter z indebite applicentur. Idem dicendū de positis in pte anteriori cum tamen aliqū inferant iuamenta. z de positis in anteriori loquitur Ha. in. 13ᵒ terapē. Nota ēt q uentose posite sup alkeyl supple frequēter z indebite debilitando meri tum quia uersus meri superfluentes attrahunt materias. immo ēt qa eius attrahūt z resoluūt substantiam spūosaz habent os stomachi p colligantiam ac meri debilitare. Octauo nota q qnz uentose alkadam dū. s. sunt frequenter applicate ad capu tēt pauco sanguine cūato resoluendo spūs z debilitado uirtutem tremorem faciunt accidere. Nono nota q notanter uentose debent poni in loco⁹ tacto in littera quia tunc satis dicta euitant nocumenta tanq̄ loco satis medio z tempato uentosis applicatis. Decimo nota q sanguine fluente ex prisi pp uenam faciam intendendo imediatius diuertere cōuenientius est uentosas alkeil ut locis ꝓpinquioribus aut ēt aliqualiē locis inferioribus applicare. Vltimo nota q uentose applicate alkeil z inter duas spatulas posite conferūt dictis morbis a materia sanguinea procedētibus propē causam passignatā. Nota etiam q habent stomachum debilitare pp causam passignatam. habit ēt tremorem facere cor resoluendo z attrahēdo multā substantiā spirituosaz a corde cū sint membro apposite satis propinquo. Vltio⁹ nota q uentose suppositē cruribus appropinquant ſſomie. s. respectu altax uentosax eo q in cruribus cū sit sanguis molis cū etiā ibi sit caro mollis z tenera pōt multū de sanguine euacuari. uel etiam appropinquat ſſomie. s. facte prouocando uersus matricem menstrua prouocant z ex hoc mundificāt sanguinem z etiā corruptum expellendo sanguinem sunt causa mundificantis eī⁹. Vltimo nota q mulieri in littera posite conueniens res sunt uentose ſſomia quia sufficienter prouocant menstrua z qi non tantum sanguinis euacuāt sē ſſomia. ideo hanc mulierem in sanguine pauciti etiā non debilitant ita ēt.

quidam preterea Nunc Auic. tangit iuamenta aliquax uentosarum auctoritate aliquox eoꝝ corrigendo dicta dicens q quidā dixerunt uentosa precipue

sas occipitis.i.cupe capitis sine sumitati appositas conferre amencie ꝛ scorbomie que supple eueni unt ex materia sanguinea aut vapore sanguineo ꝛ qꝫ tardant canos ut dictum est per eos. hoc tñ dictum quantū contineat veritatis considerandū est.nā be uentose in his corporib⁹ hec inuamēta operant ꝛ non in alijs.nam in plurib⁹ corporib⁹ faciunt festinare canos ꝛ impediant intellectum. Vtilios tamen utilitas earꝫ est quia cōferunt scabiei ꝛ pustulis oculoꝝ ꝛ almuseragi.i.exitui uuee Impediunt tamen intellectum faciendo heredita ꝛe obliuiones ꝛ malas cogitationes ꝛ morbos p-manentes. Nocent ēt aquā habentibus i oculo ꝛ cataractam que tamen debite applicate corporibus non inferunt nocumenta. Nota ꝓ parte qꝫ ubi be lesiones proueniant a sanguinis repletio neꝫ ꝛ constante uirtute sunt cōuenientes unde cauciem tardāt cūando materiā sanguineā que suffocabat caliditatem naturalē. Applicate tamen frequenter ꝛ stante paucitate spūm ꝛ sanguinis si ue coloris sic debilitando stomachum⁹ ꝛ cerebrū dicta inferunt nocumenta.

uentose autem.ꝛc̄. Nunc determinat ō uētosis aliaꝝ ptium dicens qꝫ uentose ponte sub mento ꝓsum demibus faciei ꝛ gutturi mundificando caput ꝛ mandibulas dum supple boꝝ mēbroꝝ lesiones ꝓuenīūt a materia sanguinea cūando.s.aut diuertendo. Diuersus dicit qꝫ uentose suppositе rentibus cōferūt aꝑand⁹ conferunt scabiei ꝛ pustulis quis coxaꝝ. Nam cū sint posite in gibus ꝓpinquis coxis diuertūt materias ab illis. Conferunt ēt podagre ꝛ emorroidibus p idem. Item conferunt elefantie que est uehemens cutis malaxatio aut tibie cūando materiam fluentem ad tibiam. Conferūt ēt uentositatibus uesicē ꝛ matricis ꝛ maxime sine scarificatione attrahendo ꝛ resoluendo uentositatem a locis propinquis. Tertio auic.ponit unam cōparationem inter uentosas cum scarificatione ꝛ sine,dicēs qꝫ sine uentose cum igne applicate fiant cum scarificatione aut sine⁹ iuuabūt in hoc quod dictum est. Facte tamen cum scarificatione fortiores sunt in omnibus ꝙ in resoluendo uentositates. Notā dum est eiꝫ qꝫ ꝓ scarificationem fit fortis attractio ꝛ eūo sanguinis. Sed facte sine scarificatione fortiores sunt in remouendo uētositates frigidas calido plus conferuato a quo fit frigide uentositatis resolutio. Obiecto uentositas foret calida egenoꝫ infrigidatione ꝛ ingrossatione, cum ꝓ uentosas cum scarificatione non fiat⁹ tanta calefactio ꝛ mēbroꝝ eūato sanguine sit aliquatiter infrigidatuꝫ uentose tunc cum scarificatione potentes sunt. ut radicitus frigidas euacuēt superfluitates in quocūqꝫ exiterit loco. Quarto dicit qꝫ sicut uentose ꝑti anteriori coxaꝝ applicate conferunt apostēatibus testiculoꝝ diuertendo materias fluentes ad testiculos sic ēt conferunt prouocando mēstrua. Sed apposite ꝑti posteriori coxaꝝ iuuāt ulcerib⁹ coxarum ꝛ exitus natum totum est notum. Posite uero sub⁹pollice.i.genu conferunt pulsationi quia apostēati ad quod sequitur pulsatio genito ex humorib⁹ calidis. Item conferunt malis exitu ris quia ꝓsidentib⁹ ex sanguine malo adusto Item ulcerib⁹ putridis prouenientib⁹ a materia consimili in crure ꝛ pede ꝓ ꝑassignatas causas. Sed posite supra duas alchaab.i.duas caniculas conferunt supple in ꝓuocando mēstrua ꝛ removendo prohibitionem menstruoꝝ ad inferiora.s. trahendo sanguinez. Conferunt etiam sciatice et podagre sanguinei seu uentosis propter causas assignatas.

uentose autem sine. Nunc determinat de diuersitate uentosaꝝ scōz qꝫ fūt cum scarificatione aut sine. Et primo facit hoc.secundo docet succurrere quibusdā nocumētis.ibi secunda loc⁹ preterea. Prima in duas. Nā ꝓmo tangit operationes sine scarificatione uentosarū secundo cum scarificatione.ibi secunda ꝛ dicem⁹ quidem.prima in tot quot operationes ponit uentosaꝝ sine scarificatione ut materia diuertaf a ꝑte ad quam mouef sicut cum mamillis apponim⁹ ut fluxus sanguinis menstrualis reuocat. qñz ēt ponunf ut materia apostemans in profundo attrahaf per uentosam ad exteriora ut sibi melius possit applicari medicamen. qñz autem ut materia apta apostemare ꝛ trahaf ad membrū ignobilius,sibi uicinū ut supponim⁹ emunctorio uentosā ut materia diuertaf a membro principali. qñz autem apponif uentosa supra membrū ut ipsū calefaciat ꝛ trahatur ad ipsum,sanguis ꝛ resoluāt uentositates. qñz autem ponunt uentose ut mēbrum reducatur ad locum naturalem sicut fit in ruptura inguinis descendente intestino nā apponitur uentosa circa nates ut intestinum per attractionē superiora petat ꝛ sequatur quedam contractio ꝛ mot⁹ ad superiora. qñz autem ponunf ut sedef dolor ut in colica sup̄le uentose apponif umbilico ꝛ consimiliter in dolorib⁹ uentris ꝓ uenientibus a uentositate.ꝛ hoc uentosa illa attrahente ꝛ carminante uentositatē. Et consimiliter in doloribus prouenientib⁹ a uentositate apud commotionem menstruoꝝ in iuuenculis. Dum enim menstruum augef agitatis matrijs⁹ fit uentositatio ꝛ dolor urje etiam non tā latus existentib⁹ apponūtur circa partem laxam.i.teneraz ꝛ molle ut exterioribus coxe sic in sciatica dum timef exitus a iūctura. nam uentosa trahendo ꝛ exiccando cū causa consumptionis illius humiditatis. Diuersus dicit qꝫ uentose posite inf duas anchas prosūt duabus anchis ꝛ gibus duabus interioribus coxaꝝ diuertendo.s.,plum et emorroidib⁹ pro diuertēdo materias fluentes. Item conferunt habenti ruptuam inguinis. Causa est assignata ut.s.intestina superiora petant. Conferunt etiam podagre maxime diuertendo. Diuersus dicit qꝫ uentose posite supra nates trahūt a toto corpore qꝫ a duabus totius corporis quia a superioribus ꝛ inferioribus In loco tamen magis inferiori existens plus a superioribus dicunf attrahere ꝛ diuertere ꝛc. Item cōferunt intestinis diuertendo uentositates ab eis. Sanant etiam corruptionem menstruorum supple prouocando menstrua ut sanguis corruptus educaf. Alleuiaf etiam corp⁹ per eas ꝓ causas assignatas ꝛc.

et dicemus quidē. Supra posuit iuvamenta uentosaꝝ sine scarificatione. Hic facit hoc idem cum scarificatione dicens q̄ ex uentosis cum scarificatione tria sunt iuuamenta. primū quia ex ipso mēbro uentosato eūatur materia quod p̄mo pōt absolute intelligi cum ipsa uentosa mēbro appliceūr cum etiā scarificent uene mēbro appropriate. Scōo pōt intelligi compando uentosas sīomie p̄ quas ut dicūmuni uena sīomata nō sic p̄pria eūatur membri materia. Scōm iuuamētū est qui ponit subtilia spūosa ut ipsa nō eūeūr humorem sequendo eūatum. et hoc compando ipsam sīomie. Nā non est dubium quin p uentosam cum scarificatione ēt educanf et resoluanf spūs. Dextamē quia non scarificantur uene ita magne ut sunt solute p sīomiam in quibus ēt nō magna q̄ntitas spūuꝝ cōtineūr. Ideo sic compando p ipsaꝝ subtilia reponitur spūosa. Tertium iuuamentuꝝ est quia nō curamus in applicando uētosas timore ne fiat eua cuatio a principalibus mēbris supple eas compando sīomie cū nō eūeūt a uenis ita magnis nec sic sint potentes in educendo sanguinē aut subtilia spūosam. Ultimo dicit auic. q̄ scarificatio p̄funda fit ut a p̄fundo trahatur. Nota est cā Vel supple ēt ut multus sanguis et cito educatur Vel tertio mēbro existente duro et multū carnoso cuius uenas p̄fūdādo repire possumus.

locus preterea. Nunc docet succurrere aliquibus nocumentis. et duo facit. Naꝝ primo facit hoc quod dictū est. scōo quosdā annexit can. ibi scōa. Infans preterea. Prima in tres. Nam p̄mo facit quod dictum est. Secundo modum applicādi uentosas explicat. Tertio tangit horam cibandi post uentosam. ibi scōa. Lūꝝ locus. ibi tertia. Et oꝝ quidem. Primo dicē q̄ quīꝝ locꝰ ubi adheret uētosa apatur inquā uera apatione humore decurrente et attracto melā causante complexionez cōpositionem et solutaꝝ cōmunitatem. Aut etiam apatur quia tumescit ad modū apatis. quōcunqꝝ apeūr difficile est mouere uētosam carne tumente replete uētosaꝝ ut fiat maior q̄ntitas contente carnis q̄ foraminis p quod debet exire caro. Ideo pānus infusus in aqua tepida est applicandus aut spongia. Et nota beñ q̄ fiat in circuitu embroca quod medicamē laxādo cameꝝ extensam erit cā cite remotionis. Contingit aūt frequenter supple tale impedimētum cuꝝ mamillis apponf uentosa ut constringaf fluxus menstualis aut fluxus ex naribus. Nā supple cū mamillares camee sint laxe et molles ideo uētosa illis maxime est apta repleri pp quod supra ipsas mamillas nō debemus appl care uentosas sꝝ sub mamillis ut uult Gal. vº. affo. cōmento. liº illius affo. Mulieri mēstrua si retineāf. Scōo dicit q̄ cū locus cui applicāda est uentosa angef superne uentosaꝝ ppe et nō tardes sed festina ad scarificandū. Fit illa inuncio ad subtiliādū et lenificandum cutem et ēt materiam humoralem lenīdum. Et ideo in habenteꝰ cutem laxā et rarā illa inuncio nō cōuenit. Debet enim festinare ad scarificandum ex quo est facta dispō grus et primo leuiter applicef uentosa et cito remoueaf. ut nō fiat subita sed paulatina attractio deinde tardetur ordinate remotio uentosaꝝ et subtentatio eaꝝ ut supple cōpleaf totius humorum attrahēdi eūo.

Ultimo dicit q̄ certe oꝝ uentosatum cibari p unam horaꝝ post uentosationē i. tempore tāto ut motus quiescat et ebullitio post uentosaꝝ et corpꝰ sit debite quietatum.

insaus preterea. Nunc ponit aliquos can. et dividit in tresꝰ scōm numeꝝ trium can. ibi scōa. Uentosis quoqꝝ. ibi tertia. Et coleri cis Primo dicit q̄ infantes pōt uentosari in tertio āno maxime supple sine scarificatiōe aut nalde leuiter scarificādo. Ideo taꝝ amplius scarificata minime nō nimiā spīrituū timēdo resolutionez et trāsactio ēt duobus ānis post quia uersus tertium pōt scarificari pp cām supra scriptam. Cum aūt est unius anni p̄rius. i. oio nō debet uentosari pp dolorem timēdo nimiam ulcerīs p̄stratonem. nimis ēt humoꝝ spūuꝝ subtilitate timendo resolutiōem. Can. secundus est q̄ p uentosas succurraf ne malā descendāt ad inferiora. i. ineriora. Nam corpora exteriora inxta cōe uulgare suptiora dicunf aº interioꝝ. Cum igit uentose ab interioribus trahāt ad exteriora. ideo p eas succurraf ne malā descendat ad ipsa. Tertiꝰ can. uentosaꝰ colericus post uentosatiōem comedef debz grana pomi granati et succū ipsoꝝ granoꝝ granati inquaꝝ aceto si aut maꝝ ut p frigiditatez coꝝ cesset ebullitio et calefactio ex uentosatione genite aut succum scariolaꝝ que scariola ē spēs endiuie. Est eiꝝ endiuia que folia habet tenia q̄ frigida est et refractiua eius quod dictum est. Debet autem coriedi cum zucchario ad dulcorandū ipsas zucchar o aliquaꝝ refouente uirtutem. aut sumat lactucam cū aceto pp illud. cum hoc enim colericam habeat refrenare materiā. Nec aūt ubi maiorem querimꝰ infrigidationē cruda comedātur et non cocta. Digerere tamen nō potente uirtute potius cocta comedanf ut faciliora digestioni. Per hoc alia intelligendo consimilia ut sirupū acetosum oriza ceram et similia. Uentosato uero ecōtra frigide cōplexionis q̄ris agitato p uentosationem et infrigidato tamen pp pacificationez caloris calida et refouentia competunt ut pōt cōprehendi. tē.

1. ndi dixerunt. In isto capl'o Auic. determinat de eūone p sanguisugas. Et primo docet eligere bonas sāgnisugas euitando malas. Scōo exequif de eūene eaꝝ determinādo. ibi scōa. Extractio preterea. Prima in duas. nam p̄mo nominat malas sānguisugas. scōo bonas. ibi scōa. Sed illas. De prima pte dicit q̄ medi dixerunt quosdam sanguisugas esse nature uenenose a quibus est cauendū habētes. s. capita magna coloris āurei oniatis et uiridis coloris et habentes lanuginem similē mezayr qā cuiusdam herbe habentis colorem nigrum uiridi cōmixtum supra quas incedūt fila nigri coloris seu azurli. quaꝝ ēt color similaf madidon. i. antibus diuersoꝝ coloꝝ aut breuiter aui uiridi uidenti ad blauuꝝ que uocaf plūbiola. nā in oībus

bis est uentositas & faciunt apostemata sincopim fluxus sanguinis febrem & corpor laxitatē & mala ulcera. Sanguisugas ēt non accipias ex aquis malis quax limus aluei est niger & cenosus q̄ si tam turbant & fetent p motum. sed eligē illas q̄ repiūt i aquis ocalib⁹ supple & babētib⁹ tobabi nū. i. ut puto būnb⁹ tabū & i q̄b⁹ stāt rane. uñ nō attēdas dictū aliquor dictū illas sāguisugas eē malas q̄ degunt in aquis ranax quax sanguisugarum color similar ac si supra eas tendant duo si la habentia colorem arsenici que sunt rufe rotū de colorate colore eparis similes que locuste similes ēt caude murto m & minute pua capitis habentes. Nulle tamen magis eligantur q̄ rubee secundum uentrem & uiridis scōm dorsus & princi paliter si inueniant in aquis currentibus. & hoc sufficit p̄ p̄senti. Pro pnb⁹ aduertendū q̄ sanguisugax in littera positax bonitas & malicia plus p̄ expientiaz q̄ p̄ rōnem cognoscūtur. Aliqualis tamen ratio pōt assignari. nam habētes capita magna eo q̄ fortiter soluēdo continuū se ēt sugendo p̄fundant ideo male sunt. Nigr aūt uiridem aut blauum habentes colorez p̄ q̄to comprehendantur esse genite ex mala & sulfa materia loco tanq̄ male euitande sunt. Scōo nota eas esse uenenosas cum ex putridis & uenenosis sunt genite nutrimentis facietes apostemata. prio p̄ earum graues morsuras & attractiones inferent ēs etiam sincopim eax uenenositate cōtracta cordi. Faciemes ēt sanguinis fluxum. s. supfluētem debilitando cōtinuam uirtutē priis morse. primo p̄ morsum. scōo p̄ malam complexionem manifestā aut occultam illi p̄ti cōtractam faciunt etiaz febrē aut primo effimeram agitando & cōmouēdo spūs aut putridam inde cōtinendo uapors ut putrida febris inde generet humus aut illius humoris secundum eius putredinis dispositionē. Tertio tabefactionem etiam corporis & debilitatem faciunt quia laxum & fatigatum faciūt aggranando. malā cōplexionē causando faciunt ēt fluxū sanguinis. Quaz ēt uē tositatem cordi cōtinendo causant mala ulcera ambulatiua cum pp̄ sanguisuge malicia in pte morsa sit sanguis malignans. Tertio nota q̄ ex aq̄s malis de quibus in littera ponitur nō sunt eligēde sanguisuge cum constet eas ex putridioribus & malignioribus esse genitas nutrimentis. Quārto nota p̄ aquas ocales Aui. intelligit aquas apras velocitatis & dicūtur ocales ab ocus oca ocum qđ idem est quod citus cita citum inde ocius. i. citius

Ulterius nota q̄ in aquis repiūt herbe que dicūt lemgo aque que fugnatat aque qua nutriūtur anci uel anceri seu paueri louenes in aqua. In qua ūt multū delectantur rane. Repiūt ēt una alia que nocat tabitum magis stans circa p̄fundū ex qua ēt multū delectantur anseres. Ad ꝓpositum quia in illis aquis repiunt herbe & nutrimēta cōmuna aialibus pfectis ideo be aque nō sunt ex toto male. Ulterius nota q̄ p̄ ranas Aui. intelligit ranas uirides & n̄ ranas diuersox color bufonibus similes nec ēt ranas magnas & grossas q̄ bufonibus similōm. Quax uiridem ut benarux cura a toscis cōuer comedunt. Et nor. q̄ be morores faciunt sanguisugas eo q̄ rane nutrientes se supfluitatibus aquax illas aliqualiter mundificant. Scōo ēt & melius exquo ibi morantur ille rane que nō sunt uenenose nec male signū ē aq̄s illas no esse malas nec uenenosas ex toto. Et no tanter dicitur ex toto quia p̄ firmo habet q̄ aq̄ in qua cōtez inueniuntur rane sanguisuga ēt est mala. imo & illa in qua reperit anguilla. cum illa oia generentur ex satis notabili putrefactiōe. bonitas aūt illax de quibus in littera ponit cōprehendit experientia. Quare tamen ex aquis currentibus sunt meliores cā est quia ille aque sunt meliores & mundiores ut p̄z scōa p̄mi ca⁹. de aqua.

extractio preterea determinat in specieli de cūone sanguisugax. & primo quandā cōparationez facit inter operationez sangu. sugax & uenosax. secundo a liqua ponit attendenda circa qualdaz sanguisugas. ibi secunda Et ipse quidez. Primo dicit q̄ sanguisuge p̄fundū extrahunt sanguinez uentosū. Nota p̄ pte q̄ q̄ uis uenose absolute trahant a parte p̄fundi sanguisugis ut nota expientia. & cā est nota p̄mo q̄ uenose ne deū nacuz attrahēs fortiores sunt in attrahendo sanguisugis a sua attrahendū utrumcertiaz quia scarificationes p̄fundam contingit esse. imediate tamē sanguisuga se magis p̄fundat in attrahendo q̄ uentosa sanguisuga annectit se pozositatib⁹ interiorib⁹ membri soluendo uentā aut officium ei⁹ uetosa aūt imediate se applicat pti exteriori.

Et ipse quidem. Ponit aliqua obseruanda circa sanguisugas. & primo facit hoc secundo caūdā docet succurrere nocumēto. ibi secunda q̄ si sanguis no constringat. Prima i duas na primo ostendit quid sit faciendū ante applicationez eax. secundo quid post. ibi secunda Cūq; hec fuerint plene. p̄ma in duas. primo Auic. docet bonificere sanguisugas docz eas dispenere locū cui sunt applicande. secundo ponit quoddā remedium quo sanguisuge loco applicent. ibi secūda Et eo anteq̄. p̄ma in trēs. primo docz remouere nocumenta ab eis remouendo aut abiciendo malas secundo eas bonificat ex parte nutrimenti. 3⁹ docet preparare locū ubi sunt applicande. ibi secūda Et eis pax. 3ª ibi Loc⁹ p̄terea. Primo dicit q̄ sanguisuge anteq̄ apponant sunt colligende per unū diem ante & eas constringendo uomere faciant⁹ ut egrediat in eax uentrib⁹ contentum. Notaz est totū. Deinde dez eis de sanguine agni aut arietis aut de alia re bona ut nutriant ex illa anteq̄ ponant. Deinde sumant & eax uiscositas remoueat cum aliquo qued est ut spongia. Causa hui⁹ ultimi est. na primo debz uiscositas remoueri ne nimis adhereant & sint ualde difficilis re motionis. Secundo est ut abicienda ne sordidez & inficiat partē cui apponit. Et ā loc⁹ cui apponit debz lauari cū barrach. i. cū quodā sale. naz barrach est species salis & fricando ita. illa pars rubea deide cū uolueris appenere sanguisugas. p hec eas in aquā dulce supple clarā & mundā deinde ponē eas supple mundas & bene purgatas.

Per oulcem illā intelligendo in qua no est nota-

bilis sapor hic enim est cōmunis modus nocendi aquā dulcem. Causa autē talis lotionis et rubificationis est quia attrahit sanguis ad cutē unde poterit melius sanguisuga attrahere.

ex eo autem. Ponit alius can. dicēs ut adhereant sanguisuge q̄ debes linire locum cui debent suspendi sanguisuge luto aut sāguine quia hoc facit eas esse volutarias ad suspēsionē. Nota q̄ aliqui sāguisuge respuunt se suspendere pri propter fetorem aut malitiā partis aut quia non percipit obiectū conueniens resistēcie cute. Linire ergo cutē aliquo obiecto cōueniente ut luto et sāguine ut adhereat sāguisuga ut obiectū cōueniens exequat.

cunq3 Ostendit quid faciendū sit post appositionē earum dicens q̄ cum ille fuerint plēne supple quia cōtraxerunt multum de sanguine et sufficienter et voluerit remouere eas tunc proice sup eas paū salis aut cineris aut determinati salis quia bauracb aut sere cōbuste. nā tunc cadent. Scōo dicit q̄ melius est ut post sanguisugas sogat locus cui apposite fuerūt cum uē tosa ut accipiatur pax de sanguie loci morsi ut remoueat morsura sanguisuge. s. p remotionez humoris cūati sanguinis. Nota p pte q̄ sanguisuga aliquādo multū adheret quia est valde auida in attrahendo et inde nocumētum sequit quia euacuat ēt de sanguine meliori. Scias ergo q̄ oia purgatiua et dissoluentia sanguinē remouent cū a loco cui adheret. Nota ēt q̄ locus mersus est uentosa sugendus. nam sanguisuga malignat q̄tūcūq3 sit bona. ut ergo removeat hec malicia parum sanguinis sugendum est cum ventosa.

quod si sanguis. Nunc Auic. docet uni succurrere nocumento dicens q̄ si sanguis post remotionem sanguisuge nō cōtinuat tunc galle cōbuste subtiliter trite aut calx aut cinis uel regula cōbusta supponātur aut similia ex constringentib⁹ sanguinez que prata sint apponentes sanguisugas. Ultimo infert utiliter sanguisugax quax appō morbis cōfert subcutaneis sicut tabaf alcule et similibus. Pro parte nota q̄ post remotionē sanguisugax aliquotiens fluit multus sangis ut i uno socio uidi cui se balneanti in aqua adhesit sāguisuga circa testiculos a quo tantus sanguis exiuit ut putaret amisisse testiculos. Cuius causa esse potuit agilis orificij uel sanis magne uel malicia morsure aut ventositas aut quia uehementer sanguis cōtentus fuit debilitans ut multus inde fluere. sanguis. Ex quo p3 cā quare facta scarificatiōe nō tantus fluit sāguis q̄tus fluit multotiens post appositionē sanguisugax. quia cā est malicia complexionis aut ventositas debilitans pties. Scōo nota q̄ re media que i pte ponant conferunt aut stipticando et sic claudendo uiā p quā debet uenire sāguis ut galle combuste et regula cōbusta et cē. aut constringendo et corticem generādo ut calx et cē. Dicimus nota q̄ hec sanguisuge cōferunt safat et morbis subcutaneis cū immediate eoucāt hanc materiā subcutaneam. Sapban etz sunt rubores pustulosi. Alcule sunt loca nigra melācolica ad sanandū diffi

alita ut litera notat exterior.

e a que euacuantur. Nunc Auic. exequit ponendo can. circa retentionem eox̄ que supflue cūantur et maxime circa retentionem sanguinis. S cui etz supius determinauit de cūone p farmacū. deinde ēt posuit can. circa retentionem cūonis supfluentis sicz hic determinato ō cūone sanguinis babuit determinare de retentiōe cūonis supfluētis Et diuidit pris i tres pticipales. p̄mo p̄mittit mōs retentionis. 2° illos declarat. 3° ostēdit intēciones q̄ habet in re tentione cūonis. ibi 2ª. Et retentio qdē. ibi 3ª. Et dicemus. Dicit primo q̄ ea que cūan ur retinentur aut inclinando aut deriuādo materiā supple a parte a qua declinat ad ptez aliā et hoc aut euacuando aut non euacuādo aut retinef cūo augendo et iuuando cūonem aut retinetur per medicinas infrigidantes aut stipticas aut uiscosas aut adurentes aut ultimo per ulcerē partis. Nota pro parte q̄ can. hic posit differentiā ab aliquibus superi⁹ positis quia ista sūt cōmunes ad quācunq3 euacuationē retinendā q̄uis maxime intelligat pro sāguinis retētione. ubi aute maxime attēdunt pro intentione cūonis per farmachū. Secundo nota q̄ et si per apertiua retineat fluxus reducit tamē hec retentio ad aliquē modū retentionis uictox̄. nā si fiat fluxus ueneris propter oppilationem apertiua aperiendo et deriuando materias ad alias urine retinet fluxū. aut augendo euacuationē per partē eandem. Del dicendū q̄ apertiua non de q̄ se remouent fluxum sed oc q̄ accidens non eis opponunt se fluxui quia materie opponant se sed remouent aliquod ut oppilationem propter cuius p̄sentiam sequebat fluxus.

Nota ulteri⁹ q̄ box̄ retinentiū cūones ualet posit dari sufficientia. nā existente fluxu aut materia est in fluxu ad partē per quā est fluxus aut materia est in parte in qua uel per quā é fluxus. Si materia est in fluxu cē. aut fit retentio diuertēdo materiā ne fluat per illā partē euacuando. s. illaz materiā per partē aliā. aut nō euacuando sz ipsā per alias dispergendo partes et sic habem⁹ duos modos retentionis qui ponunt in p̄ncipio. s. p inclinationem materie ad partem aliam a parte in qua seu p quā fit fluxus. et hoc aut absq3 alia euacuatione et sic habem⁹ p̄mum modum. uel cū euacuatione alia et sic habem⁹ secundū modū. quox̄ modox̄ exempla in sequentib⁹ ponam. Si uero materia sit fluxa et non mobilis ad partē tunc aut retinef illa euacuatio euacuādo illam materiam que est causa fluxus et sic retinef iuuando aut augendo fluxū. et sic habem⁹ 3m modum qr retentiō fit dum ipsamet euacuatio iuuatur. fluxus enim fluxu retinef et uomitus uomitu. xvj° tertij capitulo de cura fluxus omnium modox̄. aut fit retentio immob ilitando materiā ipsam et ingrossando siue fit mobilis ad partē siue fit in parte cōcta. Et sic habemus quartum modum retentionis p intrigidantia aut fit retentio constringendo uias q̄ quas fluētes debent transire materie. Qō fit primo p constipantia constringentia uni. ndo uias. Aut bō

fit

fit coniungendo ptem solutā gti solute faciendo etiā materiā adherere que mentonef complcat p uiscosa.aut fit ista retentio ex parte supra orificium apponēdo t generando aliquod.que intē tio compleatur p aduientia t causificātia conicem seu crustā generantia in superficiemembri.Aut ultimo phibetur fluxus,artificialiter materie translitum phibendo at constringendo.

Et retentio. Nunc auic.exequif de istis modis retentionum t dicit dicitur in tor quot mōs ponit retentionum.ibi secunda.Euacuationis quioem.ibi tertia.Et medicine.ibi quarta.Et suprice.ibi quinta.Et aduentes.ibi sexta.Sed eius quidem. Prima i duas.p mo determinat de retentione p inclinationem time alia cūone.scōo de retentione que fit cuz alia eūone.ibi scōa.In ea quidem. Primo dicit q retentio eūonis pp attractionez supple aut inclinationem ad ptem aliam nō aliter cūando est i.e appositio uentosax sub mamillis ad hoc ut retineatur fluxus matricalis.Videtor tamen inclinatio t diuertio est que fit seda to dolor gtis a qua trahitur. Pro pte nota q appositio uentosax in hoc casu intelligi pōt.s.q ponātur uenpse supra mamillas quia i loco pectoris existēte supra radicem mamillax t nō supra mamillas.scōa fit appositio t melior est apponendo uentosas sub mamillis ut vult Ba.cōmento allegato.q^a affo. cōmento.lj^o.t tunc exponit supra mamillas qa circa mamillas. Scōo nota q cum uene sāguinem deferentes ad mamillas colligate sint uenis ao matricem sanguinez deferentibus ut notat ano thomia ideo uentose mamillis appone aut sub mamillis p illas attrahendo uenas inclinant materiam ad ptem oppositam. Tertio nota q inclinatio ad ptem oppositam fine alia cūone i quibusdam casibus fieri pōt.Et primo nō existente repletione totius imo potius quasi inanitā t ea materia que inclinatur seu diuertitur locum habeat ad quem.s.possit inclinari ut ei mēbr ad quem inclinatur materia repellenda non ex toto respondeat hanc materiam declinandā. Secūdus cāus est materia declināda existente pauca que declinata t dispersa p mēbra possit a mēbris separi. Tertius casus est qñ hec materia nō fuerit uehemēter aut impetuose fluens quia materiā in impetuose fluentem nō poteris aliter q euacuando sufficienter declinare. Quartus cāus est materia ñ existente furiosa tia ut eius retentione nō timeat pocumētum in toto. Quintus cāus est uirtute existente debili nō tolerāte aliā cūonem. Ultimo ex prehabitis memorandū q cum dolor attrahat melius est ipsum prius sedare tanq rē p hibentem ut fiat debita inclinatio.

Et ea quidem. Nunc determinat de retentione p inclinationem que fit cū alia cūone.Dicens q retentio facta p inclinationem cuz alia eūone est sicut stomia basilice pp hoc facta Aut sicut retentio vomitus p fluxū uentris aut e contra,aut sicut uterax retentio puecūdo sodorem. Pro pte ex dictis cōcipiendū est q existē tie repletione in toto.scōo multa t furibūda fluente materia.tertio materia existente furiosa.quā to etiam cōstante uirtute diuertēdum est cūando materiam.Dictax cā patet ex dictis in pte phabita. Secūdo nota q stomia basilice ut colligitur.Io^a.serui t a Mesue in suo de appropriatis in capl o de cura fluxus sanguinis cōfert in sputo sanguinis eūando a pectore t diuertēdo sāguinem a fluxu.Aliud qō ponitur in exēplis notū ē

euacuationis quidem.Determinat de retentione que fit augendo siue uigorando euacuationez quā uelum^s retinere dicens q instrumētū euacuationis.s.aucte t uigorate in retinendo.s.euacuatione ē sicut mūdificato cum p:gra ab humorib^s uiscosis facientib^s fluxū sicut et studium adhibitū ad mundificandū os stomachi per uomitū quo euacuat inclusa materia manifesta. Pro parte primo nota q euacuatio uigorat uel augei pro retinendo fluxū in quibusdam casib^s vbi sit materia in membro contenta t non fluēs quia in corpore manēs que sit causa fluxus.Exempli cā quis habz humores i stomacho qui sui uiscositate faciunt cibuz lubricare aut etiā habet in medullis colerā comixtam flegmati tenaci t uiscoso que stimulando uirtutē t exonerando est cā fluxus sanguinis.tunc cū remota causa remoueat effectus augend^s est fluxus aut uigorand^s dicitur educendo materiā. Hic tamē notandū est euacuationez augeri aut uigorari respectu eiusdez materie cum intendit etiā fluxum retinere aut respectu alterius explicati ca.Aliquando eūando coleram aut flegma uiscosum i cumentus fluxum lientericum aut sanguineum.

OBJICIT sine argumento t ē bona ratio quia uix talis eūo debeat augeri aut uigorari p medicinas attrahentes a specifica forma an p medicinas euacuantes cōprimendo.t respondēdum est.t sit prima ppositio.Cō si fluxus uentris fit oppilatiuus exempli cā.si fluxus uentris chylosus factus pp oppilationem uenax meseraicax tunc stiptica t cuantia cōprimendo nō conueniūt.causa est hec quia huiusmodi amplius oppilando t stipticando augerent fluxum.Scōa ppositio.Materia oppilante existente multa t grossa eūantia attrahedo conuenient.ppositio pz sic.Talis materia educenda est p secessum ergo.antecedens colligit septimo terapeu. ad finē illa pte.renes aūt t uesica. Cō sequētia tenet quia nō videf ista materia alio farmaco educenda. Tertia ppositio materia existente parua t in cōcauitate epatis aut meseraicax cōtenta farmaco attota spē attractio talis materia est educenda.Propositio pbatur.cuz hec educenda sit p secessum ut colligit dicto loco t sen. presenti primo ca^o. Quarta ppositio mā existe modica t circa epatis gibbuz non est uigoranda eūo per secessum.Propositio arguit sic alijs paribus hec materia educenda est p urias urine ergo nota est cōsequentia.pz etiā assumptum ex locis iam dictis. Quinta ppositio. materia existente uiscosa aut subtilis valde imbibita talia cōprimētia non cōuenient in ppositio quia p amplius inuiscant t impinguant materiam. Sexta ppo

uo. In aliis materiebus humoralib⁹ ab istis stiptica ⁊ ēt eũantia cõprimendo cõueniũt. Pz ꝓpositio primo glauctonitates ⁊ ex causa quia postq̃ ista eũauerunt materias constipant confortant ⁊ uniunt ductus ⁊ canales. unde in fluxu colerico seu dissenteria colerica conuenit reubarbax assũ quod p assationem fit magis stipticus. Comperũt ētiã mirabolani assi. ⁊ exhibetur etiam medicina dicta michelera.

DUBITATUR uirz in quolibz fluxu materiali seu pueniente pp malã cõplexionẽ cũ materia conueniat euacuatio.

Oõ sic arguit mala cõplexio cũ mã per eũones euacuat. ergo rẽ. Consequẽtia uidet satis nota. ⁊ assumptũ est Aui. in hac sen. Oppom arguit. mala cõplexio cum mã qñz curat sola alteratione. ergo nõ semp requiritur eũo. antecedẽs fuit actum supra ut pz in materia reducibili ad benignum. Pro dubio sit hec prima cõclusio. in fluxu pueniente pp malã cõplexiones sine materia sola sufficit alteratio. hec propõ ideterminate arguitur sic. In talifluxu remoto cause sufficit ergo rẽ. Antecedens est notum ⁊ tenet consequẽtia ubi mala cõplexio sine materia sit cã huius fluxus. Scõa propositio. in fluxu puenięte a mala cõplexione sine materia multoties cõuenit euacuare. Sine formatione rõnis pz ꝓpositio exemplo sic. Sit eiz q̃ stomachus habeat malam complexionem humidã aut frigidã. Sit ultra q̃ flegma multiplicetur in stomacho ⁊ foueat malã complexionez frigidam aut humidã in stomacho. Ita tamen q̃ ad malam cõplexionem frigidã faciam sequatur fluxus lienericus. In isto casu est euacuandum flegma ut illud sine cuius eũone nõ curatur fluxus. Tertia ꝓpositio. fluxus mãlis ut plurimũ curat p eũonem materie a qua depẽdet Pz ꝓpositio cum plurimũ materia causãs fluxũ sit preter naturaz. Quarta ꝓpositio. in fluxu puenięte pp malã cõplexionez cũ materia aliqñ sola sufficit alteratio. pz p rõnem post oppositum.

Ictis habitis pz solutio ad obiectũ primz. Ad quod dicitur q̃ mala cõplexio cũ materia nõ reducibili ad benignũ curatur p eũones. mala tamẽ cõplexio cuz materia reducibili ad benignum põt curari p sola alterativa. Ulterius nota qõ in litera ponit pigra quod idez est quod amara. yera aũt idem est qõ benedicta. ide yerapigra quasi benedicta amara medicina. Que aũt sint operationes yerepigre uidendis quinto can. ca. de yerapigra. Ulterius nota q̃ materia existens in stomacho q̃ nomitu curat aliqñ est uiscosa ãdherens que obstat cãm uocat mãsiua quasi apta manere que materia purgatur p uomitũ pp facta uiscositatez pparatiuam ad talem eũonez. Nam incisio uiscositatis est eius pparatio ad expulsionem.

et medicine quidem. Nunc notificat aliam rem retinentẽ eũonem. Dicens q̃ certe medicine infrigidantes congelant rem liquidã constringunt ⁊ coangustãt orificia p que debent transire materie. Pro pte notandum hanc ptem intelligi tam de medicis frigidis actu q̃ potentia q̃uis principaliꝫ intelligatur de frigidis in potentia. Scõo nota q̃ cũ de natura frigidi sit infrigidare cõgelare ⁊ imobilitare. Ideo ubi fluens materia sit subtilis ⁊ liquida ⁊ supple calida acuta frigida cõueniunt ingrossando refrigerando ⁊ congelando materiam. In fluxu tamẽ materie uiscose frigide frigida p amplius inuiscantia nõ cõuenirent. Conferunt etiaz frigida cõstringendo meatus ⁊ uias p quas be medicine transire debent. Ulterius nota q̃ nõ solum stiptica cõueniunt i fluxu imo multotiens stupefacientia pmo ubi materia sit subtilis acuta mordax. hec eiz stupefacientia puocãdo somnuz cõueniunt imobilitando materiaz ⁊ ingrossãdo sõnum ēt puocando fluxum pbent ⁊ pstringunt. Que tamen nõ sunt ministrãda nisi ubi alia remedia nõ cõtulerunt ⁊ magis exercitos q̃ interius sunt approximanda cũ nocendo notabiliter sunz afferant tunamentum. rẽ.

et stiptice medicine. Nunc Aui. tãgit alid ad pstringens fluxũ dicẽs q̃ stiptice medicine constringunt materiã cõstringũt etiã canales. Pro parte nota q̃ cũ stipticitas fundet in substantia terrea ⁊ sicca cui⁹ est cõ densare ⁊ unire. ideo stiptice medicine habent cõ densare ⁊ unire ⁊ ingrossare materiã habet etiaz canales constringere ⁊ adunare. Tuu⁹ est g⁹ applicanda corpoꝛib⁹ frigida medicina. uitanda ini fluxu oppilatiuo aut ut tactũ est puteniente a mã subtili umbrosa aut etiã a mã uiscosa.

et uiscose. Tangit aliud dicens q̃ medicine uiscose ideo cõstringunt quia in orificijs canaliũ efficiunt oppilationes q̃ hoc fortiꝫ operanꝫ exiccatiue existentes ⁊ acute

Nota pro parte q̃ de ratione uiscosi est tenacitas re ⁊ adherere ⁊ ideo si ponaꝫ in orificijs aut ujs adherea parietib⁹ uie ⁊ parietẽ trahit uersus parietez ⁊ taliter oppilando fluentem tenet materiã ac etiaz positum supra orificium cõtinuum exitus ⁊ tenax materie pbibz exitum. Secundo nota ut euitet dubium q̃ uiscosum põt intelligi acutũ quia penetratiuũ p aliquas ptes acutas que penetrando magis pfundant ⁊ inuiscant. exiccatiuũ ēt exitus uiscositatis ēt ⁊ oppilatões cãt tenatorẽ ut pz in c. pericia ut de bitumine ⁊ similibus. i. de colla. Scõo p rẽ uiscosã exiccatiuã intelligere possumus rem uiscosam sui acutiate ⁊ exiccatione causticam per quas medicin as calaf escara seu etiam cortex durus ⁊ tenax. quomõcunqz po exponaꝫ cõtinz ueritatẽ.

et aduerentes Tãgit aliud restrictiuum fluxus per aduerentia dicens q̃ medicine aduerentes faciunt cortices manentes supra orificia canaliũ quaꝫ tamẽ medicinaꝫ aduerentiuz timeꝫ impei⁹ qz possibile est rumpi cortices ⁊ extra radicem sumi unde augmentaꝫ foramen. Ex aduerentib⁹ tamẽ medicinis quedã sunt stipticitate participantes sicut est aztz mentuz per atramentũ intelligendo omnia oliũ aut species ei⁹. quedã sunt non stiptice sicut calx non extincta. Aduerentes autez stiptice sũt necessarie ubi uolum⁹ cortices tenaces ⁊ firam remanere. Alia uero ubi uolum⁹ corticẽ cito cadere. Dicit pe.

cit pe. q̄ retentio supplē fluxus que fit per stricturam. alia fit claudendo ⁊ constringendo foramen ut partes foraminis reducant in unū sic̄ stringit supra cubitū cū funē aut corigia cū flobotbomaf errans sl'omando basilicā percussit arteriā. Alia est oppilando orificium vulneris ⁊ ei claudendo uiā sicut cū vulneri pilos ligatos imponim⁹. Ulterius Avi. tangit intentiones habē das in fluxu dicens se dicturum si fluxꝰ fiat ex actione orificiorū venaꝝ debes medicari stipticis medicinis ut fiat applicatio stipticoꝝ orificio essi fluxus fiat ex ruptura competunt glutinosa sicut terra sigillata ⁊ si fiat pp excoriationē cutis̄ p generantia carnē aut per constringentia tem corrodentes. Pro parte nota primo q̄ inter medicinas adurentes causticas siue corosiuas ⁊ putrefactiuas est oria. Adurentes enī seu causticē dicunt que partē membri convertendo in fumositatē terreaꝝ siccum cinerū relinquunt siue sint tales actu aliter siue potentialiter. Medicine autē puteface. uē dicunt que humorem aut partem mēbri convertunt in putredinē. Alie vero dicunt corosiue que corrodunt seu separant partes a pte dato q̄ non putrefaciāt. Ad ꝓpositū querimus aliqui retinere sanguinē partē cinerean terreitrē retinquendo ut tanq̄ escara seu crusta claudat ⁊ oppiler orificium canalis. ideo tunc medicine adurentes ⁊ causticē conueniunt. Secūdo nota q̄ medicine adurentes seu causticē sum cauēde in mēbris principalibus ⁊ in mēbris nerueis ⁊ uebemētis sēsus ut non faciant nocumēta grem cotū pēdo mēbri. Tertio nota q̄ in approximatione boꝝ causticoꝝ multipliciter est timor primus quia tangitur in littera ne rumpaf cortex ⁊ remaneat foramen amplius precyñe. secūs timor est ō nimia intensione doloris ⁊ ideo ista caustica nō cōueniunt nisi ubi alia remedia nō inuenirit. Ulterius nota q̄ approximādo causticū aliqui intendimus corticem generare ut ne minus ⁊ime mus fluxum ex amotiōe corticis. Aliqn uero nō timemus hoc ⁊ tunc causticum magis applicatur grā remotionis putrefactionis aut alterius q̄uis ēt intendam⁹ p ipsum sedare fluxum. Ex dictis ēt p3 q̄ caustica securius applicantur exterioribꝰ q̄ interioribus imo interioribus nō possunt nisi cum magno applicari periculo ⁊ plurium partium causticatione.

OBJECTIO. An calx extincta sit d stiptica. Nō sic arguitur p modum loquendi Avi. quia dicit calx non extincta quasi oporteat talem calcem extinctā esse stipticaz

Oppositum arguit̄ quia calx nō extincta no est stiptica ergo minus extincta. Antecedens in littera ponitur, cōsequentia tenet quia p extinctionē acuitatur siccitas calcis. Pro pte dubij ꝓbabiliter tenet pōt calcem extinctam nō extinctā esse stiptiorem. Probaf quia apposita aqua calci actuatis ptibus igneis fit subtilium ptium calcis resolutio ⁊ exasporatio. ideo ptibus terrestribꝰ remanentibus calx pōt esse siccior ⁊ ēt magis stiptica. Scōo tenendū calcem nō extinctam fortius exiccare p3 ꝓpositio pp ptes igneas ⁊ acutas in ipso plus abundare. Tunc patet solutio ad obiectum. Et nota primo q̄ si volum⁹ tenere uiaz opositam habem⁹ respodere ad auic. qō notabiliter dicit calx nō extincta nō q̄ calx extincta nō sit stiptica. iz q̄ nō est causticum forte p qō intendimus generare corticē. Pro secunda parte no. q̄ ex parte concipi duplex modus stricture. unꝰ qui fit stringendo parte superiorē vulneris ue p ipsam materia fluat ad vulnꝰ sicut cōstringit supra cubitū cū flomata est arteria intendendo flobotbomare basilicā. Secundꝰ aute modus est ligando aliquid supra orificiū ⁊ differunt isti duo modi q̄ primꝰ nō est sine impedimento. nā cuz p primā ligaturā ꝓhibeaf transitꝰ spirituū ⁊ huorum per ipsaz valde debilitaf membrū. per secundaz uero non fit tanta membri debilitatio. Ulteriꝰ no. pro parte 3ª q̄ intentio Avi. est principaliē determinare de retentione fluxꝰ sanguinis explicando, que circe opponūt fluxui. Zco dictaf intentiones solū explicauit in parte. nā sāguis fluit ex uena aut q̄ orificium debilitatū est ⁊ apertū ⁊ q̄tum ad hoc conuenīūt stiptica que habēt cō stringere ⁊ adunare orificiuz. aut fit isse fluxꝰ pp ruptura uene ⁊ in isto casu cōueniūt stiptica con glutinosa sic̄ terra sigillata que cōstipando constringit foramē ⁊ uia glutinādo etiaz partes solutas applicat parti. aut 3º causaf ille fluxꝰ sanguinis facta excoriatione ⁊ remotione partis ⁊ tunc generativa carnis ⁊ recompensantia deperditum cōueniunt. Si tamē fit corosio ꝓueniens ex materia putrida corumpente seu corrodente cōuenient abstergentia parē corosiā ⁊ materiā corrodē tem in applicando tamē talia medicamina est talis ordo. Nam ubi corrosio est uehemens primo ē absterssio fienda deinde carnis generatio. ubi uero corrosio esset pauca simul potest absterssio fieri ⁊ carnis generatio.

Oppilationes autem. In hoc capīo ꝓsequitur determinando de quodā morbo cōpōnali. s. de oppilatione. Quare autem nō de aliis i fine capitali dicetur. Dividitur aūt capm in tres ptes principales. Primo ostendit a quibꝰ causantur cōiter oppilationes. quibꝰ et curentur. scōo inter oppilationes rōne membroꝝ oppilatoꝝ quādam ponit differētiā. 3º auic. quēdam aimeent can. ibi scōa. Et ex oppilationibꝰ. ibi 3ª. Ergo cū. Prima i duas. nā primo tāgit cās oppilātes. scōo ponit intentiones curatiuas. ibi 2ª. Et multoꝝ q̄dē humoꝝ

Primo dicit q̄ oppilatiōes causant ab humoribꝰ uiscosis grossis aut multis. Pro parte nota primo oppilationem esse triplicem. i. attenuatoriam coartatiuā ⁊ carnosam pma est que causaf per constrictionē membri ⁊ applicationez partis ad partē, sicut uena uehemēt exiccata aut arteria eoꝝ constringit cōcauitas. sicut fit etiam contractio uene cum fune quia eiꝰ cōcauitatis fit cōstrictio seu paucificatio. Quedā uocaf oppilatio carnosa quando res carnea oppilat cōcauitate ut in polipo narium fit quia aucus carnibꝰ nareo con stringunt. 3ª uocaf coartatoria quando res oppilans ⁊ coartans meatum non est caro sed humo

aut aliud preter naturā. Applicando ad propo
situm Auic. hic ponit curā oppilationū ꝓcedentū
ex humoribus. Ex dicta distinctione ꝑtis non sit
minium ad ꝓpositū potenit inuestigari an oppi
latio sit morbus siens an factus. nam ꝓbabiliter
ꝓmo teneri pōt ꝙ ois oppilatio est morbus fiēs
Nam probatur ad modū medicoꝝ. quia ois talis
pendet a cā ergo ꝛc. Consequētia nota. ꝛ assūptū
ꝑz. Nam primo coartatoria ꝛ carnosa pendent a
carne aut alia re oppilante ꝛ coartāte. item ane
uriatoria pendet a ficcitate aut a re cōstringente.
Scōo est ītā tenendum. nō quālibz oppilatio
nem esse materialem ꝙ nō quelibet pendet a mā
bumorali. ergo ꝛc. Consequentia nota ꝛ añs ꝑz.
cum aliq̄ pendeat a lapide. Tertio no. ꝙ uia op
pilaf aut ꝙ aliquid adberet uie ꝛ sic humorem
bēmus uiscosum sui adherentia ꝛ corpulēta op
pilātem. Scōo uia oppilaf ꝙ in ipa aliquod ics
neaf sicut est humor grossus qui sua grossitie ad
beret. Aut ꝫ° oppilaf uia ꝙ aliquod cōculcaf in
ipsa ut humor multus dato ꝙ subtilis ꝛ nō uisco
sus. Tres ergo cās i lra sufficiēter tetigit auic. ꝛc.

Et multoruꝫ Exequif Auic. tangendo
Et ꝑmo facit hoc. scōo tangit can. erroris correc
tionum. ibi scōa. Oportet aūt. Dicit primo sine ul
teriori diuisione ꝙ malicia multoꝝ humoꝝ remo
uef ꝙ eūonem stomie aut uentris. Si uero būo
res sint humores grossi egent resoluēntb⁹. Si ue
ro sunt uiscosi ꝛ maxime subtiles egent incisione
Et certe in tam sciētifi differentiā inter grossum
ꝛ uiscosum scōa primi dā loquebaf de urinis. nā
est talis differentia qualis est inter gluē ꝛ latuꝫ
Naꝫ gluten subtile est ꝛ uiscosum. lutū uero gros
sum ꝛ nō uitrosum. Grosso necessariuꝫ est reso
lutiuum subtilians ipsum ꝛ faciens eius facilē ex
pulsionem. Viscoso aūt necessartū est incisiuum
ut penetrando inter uiscositā ꝛ mēbri superficiem
unum superet ab alio ꝛ uiscosum diuidat in par
tes quas eo ꝙ uiscosum oppilat ꝛ adberet ꝛ con
tinuū est in suis ꝓbus. Pro intellectu ꝓtis ut
uiteur dubium. Primo nota ꝙ multitudo bū
rum quedā dicif absolute multitudo que nō ē ad
aliꝗd ꝙ oiuꝫ humoꝝ ꝓportionaf excrescentia uel
ba morisꝫ absolute multi sicut sāguis uis cui ut ē no
tum debef stomia. Nam stomia est eūo universa
lis que multitudinem humoꝝ eūat ut dictū est su
pra capō de stomia ad principium. Quedā uero
uocatur multitudo scōz quid dicta excrescentia ta
lis uel talis humoris. Ad ꝓpositum euꝫ dicit hic
multitudinem humoꝝ intelligit multitudinem cō
munez ad primuꝫ aut scōm. Scōo nota ꝙ per
fluxum uentris intelligit quācumꝙ alia eūonem
a stomia. ut sit sensus ꝙ humor multus oppilās
aut eūatur ꝙ stomiam aut alias eūones. Quia ta
men cōtingit humores multos eūari utpluriumꝫ
fluxo. s. uentris ideo solum de fluxu uētris in tex
tu fecit mentionem. Tertio nota ꝙ cum multi
tudo sit quid preter naturam cōueniat sibi euacua
tio ut sibi opposita naꝫ res ꝓcez naturam indi
cat ꝙ contrarium ablationē sui ut colligif. viij. ꝛe
rapentice. quē eūo aliq̄ fit ab arte. s. nō potuit
naturo quia aliq̄ hec multitudo ab ipsa natura
fugatur. Vlterius nota ꝙ resolutio pōt sumi
dupliciter ꝑtium est in ꝓposito. primo ꝓpꝛie pro
cōuersione humoꝝ in vaporē mediante calidita
te multa. ꝛ isto mō sumit auī. medicinā resolutiuā
can. scōo. capō quarto. ꝛ ēt Ha. vij^a affo. cōmē
to. lix°. Scōo capif resolutio ꝙ dissolutiōe seu
subtiliatione que subtiliatio fit ꝙ caliditatē tēpa
tam. s. respectu caliditatis resolutis ut colligitur
scōo can. allegato capō. Ad ꝓpositū applicādo
cum intentio in grosso est subtiliare. Ideo auic. ꝙ
resolutionem intelligit dissolutionem seu subtili
ationem. Vlterius nota ut tangif in ꝓte ꝙ uis
cosum, oppilat aut quia adberet aut etiam quia
valde cōtinuū ꝛ tenax existēs sui cōtinuitate ꝓbi
beat transitū ꝙ uiā. tō merito duplex uemito ba
betur in uiscoso. una est ad sepandum inter ꝑtes
cui adberet ꝛ uiscosuꝫ quod facit medicina incisi
ua per suas partes subtiles penetrātes in medio
uiscosi ꝛ mēbri se ponendo secundā etiam opera
tionem facit incisiuum causa consimili uiscotū in
paruas diuidendo partes. harum tamen operati
onum una est principalior alia nā cum uiscosum
oppilet maxime quia adberet. ideo ꝑncipalis opa
tio incisiui in remouendo opilationem est se inter
ponere inf partē cui adberet ꝛ uiscosū. ꝛ ideo da
to ꝙ incisiuum non operaref secundā operatōez
adhuc remoueret oppilationē. s; si operaref ope
rationem secundam adhuc adhereret ꝛ remane
ret oppilatio quia dato ꝙ uiscosum seperaref in
partes adhuc ille partes adherent membro.

Vlterius nota ꝙ notanter est dictum maxime
si fuerint subtiles quia si humores fuerint grossi
uiscosi tunc nō solum sufficeret incisiuum immo
etiam requireref subtiliatiuum quod opponeret
se grosso. aut etiā est hoc dictum quia uiscosum
subtile maxime aptum est imprimi ꝛ adherere. tō
maxime sibi conuenit incisiuum quia maxime ad
beret ꝛc. Vlterius nota differentiam esse inf
incisiuum ꝛ subtiliatiuum quia incisiuuꝫ habz na
turiare continuitatem humoris incisi habz enim di
uidere humorem in partes sed subtiliatiuū habz
subtiliare dato ꝙ remaneat cōtinuitas humoris
Item incisiuum nō uariat essentiā humoris s; so
lum incidit ipsū in partes sed subtiliatiuum subti
liando uariat humoris essentiā saltē humoris ꝑ
turando modū substantie. ꝛ sic alia est operatio
subtiliatio ꝛ alia incisio.

DUBITABIT quis an ea que ponuntur
d in parte habeant remouere oppilationē.

Qō non arguitur. quia tñ aperitiua habēt re
mouere oppilationē ꝙ° ꝛc. antecedens uidef esse
notum cum nihil uidef opponi oppilationi nisi
apertio. tenz consequentia quia ea que euacuant
non aperiunt. Oppositum arguif ex aut. in lra

Pro dubio nota ex aut. secundo can. ca° quar
to ꝙ medicina dicf aperitiua cui⁹ ē mouere ma
teriam oppilantem ad exteriora seu māz exilem
tem intra concauitatē faciendo concauitatē rema
nere aperiam. Secundo autem ꝛ minus ꝑpe
omnis medicina remotiua humoris oppilātis aut
remotiua dispositionis humoris qui oppilat dici

potest aperitiua. ideo medicina abstersiua uocat aperitiua. Medicina etiã incisiua t eniaz materie euacuatiua t humoris pót dici aperitiua. Ex hoc ꝑz soluto ad rõez ante oppositũ. nam tñ aperitiua primo modo aut secundo mó cõuenitũr in cura oppilationum.

DUBIUM an incisiua medicina sit danda pro remotione oppilationis ab humore uiscoso. Qó non arguit. quia abstersiua medicina in hoc casu cõperit ergo ꝛc. Consequentia nota. t assumptum colligit ex noticia medicine abstersiue. nã ipsa habz remouere humores uiscosos t congelatos a superficie membri.

In oppositum est Auic. Et est tenendũ ꝙ in tl casu cõuenit incisiua. Et ad obiectum dicendũ ꝙ in remotione oppilationis cõuenit abstersio t incisio t remotio partis a parte cui adheret t diuisio uiscosi seu partis. Et quia hec duo possunt cõpleri per incisionẽ tñ. ideo ipse de ipsa fecit mẽtionẽ t non de abstersiua. Vel dicendũ ꝙ de rõe medicine abstersiue est removere humores uiscosos non a concauitate sed ab orificijs pororz existentium in superficie membri quia ergo humor uiscosus oppilans est in concauitate membri sibi potius debet incisio ꝙ abstersio.

DUBITATUR cum medicina lauativa d habeat aperire ut colligit secundo can. allegato capl'o. quare etiam pro cura oppilationis non fecit de ipsa mentionem. Dicẽduz ꝙ istam dedit intelligere per cũonez nã ista agit lauando t removendo humorem.

oportet autem. Supra tetigit intentionez curativas oppilationũ. Nũc unũ can. explicat erroris concertium dicens ꝙ necesse est supple medicum operantem in resolutione grossi cauere a duabus rebus contrarijs una est resolutiua res debilis extendens t amplians materiam t supple extendendo augens paꝛꝙ alias ꝙ amplius oppilationem. Alia est res resolutiua fortis subtile humoꝛ cõuenens in uapore grossũ aut indurans in lapidem. Et ideo cum fortis extiterit resolutio necessaria iuuanda est medicina leuis sine carne calore tpato eius innante in resoluẽdo rem oppilatem. Pro ꝓie nota ꝙ res resoluti ua debilis primũ tunc maxime efficit nocumẽtuz qñ materia est multa in toto etiã repletio sui multitudine inobediens sue resolutioni. i. ꝓ resolutiuum, fortiter agitabilis. rarefacta etiaz ꝓ tale aut matoꝛ facta. Item ẽt tunc maxime sequit scõz nocumentum seu impedimentũ qñ materia est naló dnra t grossa. tunc quidem applicato valde resolutiuo cum ista materia sit valde apta indurari t ingrossari cito sequit in lapidẽ trãsmutatio.

DUBITATUR utrũ materie minꝰ grosse cõueniat fortioꝛ resolutio ꝙ grossiori ꝙ non arguit sic Cura fit per contraria equata ergo grossiori magis resolutiua conuenit medicina. Año colligit 3ᵒ regni. t ꝓña tenz qz ex quo mã est grossioꝛ ergo sibi cõtrarium resolutiuum erit fortꝰ. Secundo sic Materie grossiori tanta competit resolutio quanta materie grosse t ampliꝰ ergo ꝛc. Consequẽtia est no. t ꝓbaꝛ assumptũ. nã gratia exẽpli ponaꝛ ꝙ. a. mã sit i duplo grossioꝛ. b. notum est primo ꝙ materia. a. anteꝙ sit resoluta primo erit eque grossa sicꝫ. b. Tũc arguit sic. a. existente eque grosso. b. cõuenit cũ illo resolutio t ante hoc conueniebat resolutio tãtaz quo. a. est. b. equatũ. ergo tanta resolutio cõuenit. a. ꝙta. b. t adhuc ampliꝰ In oppositũ uidetur meus auic. Et arguitur sic. Maior timor ẽ de cõuersione in lapidem i mã grossiori ꝙ in mã minus grossa ergo remissiora resolutiua cõperũt materie grossiori ꝙ materie minus grosse. Antecedens notuz est t consequẽtia nota. Pro dubio sit hec prima conclusio. Quãtũ ad primas approximat ones fortiora resolutiua cõueniũt i mã minus g ossa ꝙ in mã magis grossa. conclusio ꝑz ꝓ rõnem post oppositum. Et arguit sic rõne ex Auic. naz resolutioni materiet grossitiei est leuificans admiscendũ ergo ꝛc. Scõa cõclusio. Quãtum ad totam approximationem effectiue fortiora resolutiua cõuenium materie grossiori ꝙ i mã minus grossa. ꝓbaꝛ ꝓpositio sic. Materia magis grossa aut grossior plus resistit resolutioni materia minus grossa. ergo si debet uenire ad debitaz resolutionem eget resolutiuo effectiue grossiori seu fortiori. Tertia cõclusio. Resolutiuũ uocatur effectiue fortius nõ quia in eqnis applicationibus fortiorem faciat resolutionem sed quia rãdem faciet fortiorem. Quarta cõclusio. Nó est necesse grossius tantũ resolui ꝙtum minꝰ grossum ad aliam uenire subtilitatem ꝙta est subtilitas minus grossi. Probaꝛ primo quia possibile ẽ grossum ꝓ continuam resolutionẽ fieri grossius. ergo ꝓpositio uera. ꝓña nota ẽ. Assũptũ ꝑz. Applicato fortiter resoluẽte hoc magis t uehementer grosso. Preterea magis grossũ pót poneri i uapoꝛez grossioꝛẽ. ergo ꝓpõ uera. Assũptũ est notuz t tenz ꝓña quia sicꝫ uapoꝛ grossioꝛ existit ita mã grossioꝛ alijs partibꝰ. Tunc ꝑz soluto ad obiecta hinc inde currentia. Primũ enim ꝓbat secundaz conclusionez. secundũ resolui ꝑ quartaz Facta autem post oppositum probat primam.

Tertio nota ꝙ aliud est medicinã iuuari in sua operatione t aliud intendi. nã aliquando ꝓparãs mãz in qua debz agere medicina iuuat medicinã opari. Illud aũt ꝓprie intendit operatiõez medicine quod auget gradũ uirtutis medicine opãtis in mãz. Ad propositũ per medicinã lenificantem possumꝰ intelligere medicinã lẽnter facientem resolutionẽ sua caliditate rẽpara cũ qua etiã existit aliqua siccitas hec enim lenter resoluẽdo t non indurando materiã ipsaz habilitat ad fortem resolutionẽ. Ipsa ergo est fortẽ premittenda resolutiuo. Secundo ꝙ mediciaz lenificantem pót intelligi medicina lenificãs seu mollificãs reperati caloris cuius est habilitare materiã durazque resolutiuo etiã pót cõmitteri eiꝰ refrangẽdo acuitatẽ ex mollificatione eius habilitante mãz.

et er oppilationibus Nũc ponit unaz comparationẽ inter oppilationes rõe membroꝝ oppilatoꝝ dicens ꝙ priores oppilationes sũt ille uenaꝝ t adhuc peiores sũt arteriaꝝ t adhuc pe

sores sunt ille membroꝝ ꝑncipaliuꝫ. In ultima parte ponit can. ꝙ est melius ut subtilitas. & stipticitas iungat medicinis aperitiuis quia stipticitas remouet a membro grauationem que fit ꝑ subtilitationem seu apertionem.

DUBITATUR circa ꝑmam que oppilationes sunt peiores. Primo ꝙ ille neruoꝝ arguit quia de sunt difficilioris curę & citiorem faciunt mortē salē oppilationibus venaꝝ & arteriaꝝ ergo cē. Alis ꝓ. q̄ꝫ ad primā ꝑtem ꝓ. ꝓ stricturaꝫ meatuū neruoꝝ. Quātum ad aliā ꝑtem ꝓ. assumptū quia oppilatus nervis alia lem spūꝫ ad spūalia obsequentibus mors statiꝫ cō sequitur. Scō cōtra aliud arguit. Quia oppilationes neruoꝝ nō sunt peiores oppilationibꝫ arteriaꝝ aut venaꝝ in corde existentium. In oppositum est auic. in ꝑte. Pro ꝑte notandum ꝙ oppilationū peioritas q̄ꝫ possit attendi penes difficultatem remotionis eaꝝ sicut morbū dicitꝫ malum quia difficilem ad curādum potissime tñ eius peioritas attenditur penes nocumentū illatum aut apmꝫ inferri corpori. Scō nota ꝙ cū de venis arterijs & nervis fit mentio intelligit de bis que cōtin ꝓ corporis substantiaꝫ sparguntur

Tertio nota ꝙ hoc maxime intelligit de membris ꝑncipalibus ad individui esse principiꝫ aliaꝫ facientibus. Pro dubio ergo sit ista cōclusio. Et si neruoꝝ oppilatio alijs ꝑibus difficilioris iu cure oppilationibus venaꝝ & arteriaꝝ. cōtin uiuus male existunt mō scō. Patꝫ ꝓpositio sic. Ex indebita delatione uitalis spūs & naturalis ac etiam sanguinis ad membra grādius sequit nocumentum ꝙ cōtin sequaꝫ ex indebita de alijs alijs spūus igit cē. Cōsequentia nota cū aliꝗ q̄ꝫ aliqua oppilatio neruoꝝ ut illa ad quā cōsequit ablatio nobilius aliqua venaꝝ & arteriaꝝ oppilatione sit peior. ut arguitū est ꝓ una ꝑtem assūpti ante oppositum. Scōa cōclusio. cōtin etiam ceteris ꝑibus oppilationes venaꝝ & arteriaꝝ minus male sunt oppilationibus ꝑncipaliuꝫ membrorum ad esse individui facientiū. Propositio nota est cum illis membris lesis plus ledaꝫ totum q̄ꝫ lesis venis & arterijs. Ultima cōclusio. Oppilatio membri principalis facientis ad cōseruationez spēi ceteris ꝑibus est minus mala malis venaꝝ & arteriaꝝ oppilationibus. Propositō ꝓ. cū uene & arterie multe plus sint toti necessarie q̄ꝫ testi culi tunc ꝓ. solutio ad obiecta. Ulterius nota ꝙ stiptica sunt cōmiscenda aperitiuis duplici de cā nam aperitiua dividūt & dispergunt substātiā membri & sic larando debilitāt membꝝ. Stiptica ergo uniendo membꝝ & refrangendū operationem aperitiui conferunt & confortant. Scōa causa quia stiptica sic uniendo imo & spūs vigorando substātiaꝫ ꝓhibent spūuꝫ euaporationē & eiuꝫ resolutionē

Et istis ꝓ. q̄ in membris bēnubus subtil antiam mollem q̄ꝫ est ex hoc stiptica maxime sūt aperitiuis cōmiscenda. & in membris quoꝝ magnā habemus custodiā sicut sunt membra nobilia & principalia. In membris aūt utilibus de quibus nō est cura stiptica minime aut modicum sunt aperitiuis cōmiscenda. Ulterius nota ꝙ mēsura stipticoꝝ pōt ex multis cōprehendi. primo ex re preter naturā ut morbo. nam si oppilatio est fortis pauca stiptica sunt cōmiscenda. Item mēsuraf ab accidentali quod est debilitas uirtutis. nam uirtute existente debili & laxata stiptica cōueniunt fortiora. Sed si tangāf cōmaria ut fortis oppilatio & debilitas uirtutis nunc ad ꝓpotens in iudicando est attendē dam nō neglecto alio iuxta Ha. sententiā octauo therapentice ad finem. Sumif ēt a dispōne naturali hoc ut si est laxitudo aut canaliū coangustatio quia laxo existente canali stipticiora conueniunt. Item a nobilitate mēbri. nam mēbro nobiliori stiptica magis cōpetunt & magis aromatica. Circa ꝓhabitum can. obmittendo multa uerba cōmentatoris notandum ꝙ aliox morboꝝ cōpōnaliuꝫ nō expressit hic aut. curam ipsam plus fortās ad loca ꝑticularia quia tanꝫ ex aliox morboꝝ ꝑticularibus curis pendentem magis posuit ꝓ hic curā oppilationū ut plus cōtingentium cē.

§ POSTEMATUM quedā. In capto precedenti determinauit de morbo compositionali ut oppilationibus nunc morbi cōpositi ponit curaꝫ ut apāuꝫ & dividit in duas. naꝫ ꝑmo facit quod dicuꝫ est. secundo quoddā can ponit & explicat circa specialem curā apāuꝫ. ibi secūda. Qui plagā secare. Primū capitulum in duas diuiditur partes q̄ꝫ est ꝓ ꝓsenti ꝓposito. quia primo ponit aliquas diuisiones causaꝝ apostematū. secundo can. exequit ponendo curationes. ibi secunda Et si nō sunt. Prima in duas. nā ꝑmo ꝑmittit unā diuisionem apostematū. secundo ponit quasdaꝫ diuisiones. ibi Et ipsoꝝ quidez. De prima dicit apostematū quedā sunt calida quedaꝫ sunt frigida Et frigidoꝝ quedaꝫ frigida flatua quedaꝫ uero frigida dura. Et iaꝫ ea separata dixim⁹ secūda primi doc. ꝑma ca⁹ de morbis cōpositis. De secunda dicit ꝙ causę apostematū aut sunt ꝑmitiue aut antecedentes. Antecedentes autē sunt sicut repletio corporis. Primitiue uero ut casus ꝙ cussio morsus & similia. Secūda distinctio cā rum primitiuaꝝ aliqne qñꝫ representant se corpore repleto qñꝫ autē stante equalitate humoꝝ

Tertia distinctio est hec ꝙ apostemata existentia ꝓp causas antecedentes aut primitiuas cū repletione corporis aut sunt in mēbris principaliꝫ aut in eox emunctoriis aut supple nō sunt in talib⁹ membris. s. emunctoriis. Ista est sententia totius lectionis.

DUBITATUR utrum Aui. ꝓ⁹ habuit determinare de mala cōplexione & ō mala cōpositiōe q̄ꝫ de apostematib⁹. Patio ꝙ prius fuerit de solutā cōtinuitate determinandum arguit. quia soluta cōtinuitas est notior nobis ut ꝓ. ergo cē. Consequentia nota quia a nobis notis primo est incboandū primo ꝓbicorū.

Secundo arguit ex modo aut. secunda ꝑtis qui solute cōtinuitatis nomiā apostematū nomine ꝓposuit. Tertio ad aliā ꝑtē arguit sic. apostemata sunt cōiora respectu malaꝝ cōplexionū g⁹ ab eis ut notioriꝫ incboandū. ꝓia tenꝫ quia tota cōpositā suis partib⁹ nobis sunt notiora ꝑmo

phisicoꝝ ⁊ antecedens ꝓbaꝫ quia in apostemate est mala cōplexio mala cōpositio ⁊ soluta continuitas ut ꝑs secunda ꝑmi caꝰ allegato ⁊ ꝑmo de accidenti ⁊ morbo. Jn oppositū est ordo in presenti sen. seruatꝰ. Pro dubio ex dictis memorandū apud medicos ista nomina inueniri morbus simplex morbꝰ cōpositꝰ ⁊ morbꝰ cōplicatus. Jlle dicit simplex qui est lapsus una simplici natura morbi cui etiā def una simplex intentio curatiua qño malā cōplexionē calidā aut frigidā ⁊c. simplicē morbū dicimꝰ quia unā cōplexionāle ledat naturā cui una debet intentio curatiua hec aūt ideo dicta sunt unꝰ lapsus unius nature cui debet una intentio curatiua. nā etsi mala cōplexio calida aut frigida unā ledat cōplexionale naturā nō tamē uno lapsu ut notū est nec etiā una ei debet inuentio curatiua seu curatio. Per morbū autem cōpositū quē medici unū appellant intelligo mōbum in quo triplex natura ledit sic tamē ꝙ unꝰ actus curatiuus ad omnē talē sufficit lesionē resoluendā seu removendaꝫ. Jn hac ēt notificatiōe notabilit ponit trium naturarū lesio. nā non credo esse necessarium q̄uis sit scōm plurimum in apostemate cōiungi morbū cōplexionis unitatis ⁊ cōpositionis imo credo esse probabile ut alias tenui in apostemate nullam esse partialē morbū hoc semp̄ supposito quod babꝫ tenere quilibꝫ sane mentis ꝙ si neutralitas unius nature neutralitati alterius nature cōiungaf. Minor sequit lesio operationis ꝙ si una sit sola neutralitas. Jsto supposito iuꝫ cōmunez modum talē suppono casum ꝙ a neutralitas i complexione terminaf ex clusiue ad sensibile lesionem operationis cui cōiungaf neutralitas unitatis ⁊ neutralitas compositionis pendentis ab alia mā a qua pepēdit illa mala complexio. Jsto babito ꝑs per presuppositū operatōez sensibiliter ledi ⁊ cē morbū cōpositum ut est notuꝫ in illo ꝓtali existente morbo. Dicēdū ergo ꝙ apta cōponūf ex triplici genere mōbi. i. ex lapsibus iportatis ꝑ triplex genus morbi. s. ꝑ ista tria mala cōplexio cōpositio ⁊ solutio ꝯtinuitatis. Nota ēt ꝙ unitas morbi cōpositi ꝙ rum sufficit ꝓposito sumif ab unitate cāe a q̄ pēdet ac ēt unitate actus curatiui. Etiam ex pte accidentis unius ꝓter naturam quod sequif quod est tumor ut plurimū ut dicimꝰ apa esse unū morbum hoc mō unitatis huius unitatis notitia sumentes ab unitate cupi ⁊ materie lapsu in ꝓplexione cōpositione ⁊ unitate facientis ad cuius materie repletis porositates remotionē oium trium lapsuū remoto consequef. ⁊ si apare remoto male cōplexionis uestigium remāserit nō est illō ꝑ apostemata dicendū. Ex dicta notificatiōe saluatur ꝙ si ab aliqua mā fiat mala cōplexio calida ⁊ sicca bunc morbū ꝓbabilitez unū ⁊ cōpositū possumus appellare. quia iſi clarius est apostema cē morbū cōpositū unum. tō absolute auctores apa dixerūt esse unū. Vlteriꝰ notādū ꝙ ꝑ morbuꝫ cōplicatum morbū alteri morbo cōiunctū bēmꝰ intelligere cuius nō una imo diuersa ⁊ multiplex est intentio curatiua. Jsto notato ponit cōclusionem ꝛesponsalē ꝙ post determinationē oppilationum apostematis ꝛonabiliter debuit sequi determinatio. Ꝑꝫ cōclusio eo ꝙ ad oppilationes apostemata cōsequūtur seu quia in apostematibꝰ repiuntur oppilatiōes repletis membroꝝ medijs regionibus. Et ex illo infertur ꝙ cū soluta cōtinuitas cum oppilationibus nō ratiꝫ bēat cōtinuitatem seu affinitatem q̄m babent apostemata qō notanter auic. post oppilationes de apatibꝰ determinauit ⁊ nō de soluta cōtinuitate. Jsto posito ꝑs solutio ad obiecta ante oppositū. na primo dicendum nō nobis notiorem esse solutā cōtinuitatē apare. uel dicendū ꝙ quia apatum cura oppilationum cure est affinis tō ut ratiō est de cura apostematum post curam oppilationū determinauit.

Ad aliud dicendū ꝙ cum in apostemate soluta continuitas includaf tō ꝓfecta apatū cognitio solute ꝯtinuitatis ꝑsupponi notitiā. Jndebite gēno tificanꝫ apa debuit solute ꝯtinuitatis pōere notiā bita ꝑo notitia apatū ⁊ solutiōis ꝯtinuitatis debuit primo apatum ꝓmittere curam ꝓp cāꝫ assignatam. Vlterius aduertēdū ad ꝓpositū quidēlā ꝙ illa apata uocāf calida ab auic. que sūt calida ꝓ essentiam eo ꝙ de mā que sui nā ⁊ rōne calida existāt ut sāguinea aut colerica nō aūt intelligit que sūt calida accitaliter qz ꝑ putrefactiōez eisdē accidere. que tria ēt colligit scōa ꝑmi capli ō apaubus. Scōo no. ꝙ ꝑ apata frigida fluxa intelligit apata ex materia flegmatica fluxibili quale ē apostema dictū undimca aut flegmaticū aut etiā aquosum ut ydrops aquosa aut hernia aquosa. ꝑ frigida uero ⁊ dura intelligit apostemata proueniencia ex materia melancolica aut flegmatica cōgelata ut sui cōgelatiōe in duricie tranſeat. per ipsa etiam intelligendo uentosa que dura sunt ꝓpter inuentionē ventositatis extendētis. Jo no ta ꝙ per cās apostematū intelligit causas primitiuas effectiuas. cause eiꝫ ꝑmitiue efficiunt apostemata ut casus ⁊ percussio. aūtes uero ut repletō dicunf apostemata facere q̄uis nō imediate sed mediate. Quarto nota ꝙ causa antecedens nō solus sumif hic ꝓ cā ꝓcedente sꝫ ꝓ causa cōpozali nō imēdiate sed mediate causante morbū ut humor putridus mediante putrida fuligine in ficiens cor. Aūs uocaf causa non quia imediate efficiēs mōbū sꝫ mediate. Ex dictis inferēdū būorem nō actualiter humidū putridū sed aptū putrefieri nō uere debere dici causaꝫ antecedentez putride febris. propositio ꝓbaf quia hic humor nō imediate nec mediate causat febrē gō ⁊c. nota cōsequentia. ⁊ ꝑs aūs. nā ꝑmo nō imediate causat febrē ut notū est nec etiā mediāte alio qz maxime hoc esset mediante putredine. Sed cōtra hoc arguif quia hic humor nec cāt nec causauit putredinē que faciebat febrē ergo ⁊c. aūs est no. cū cōsequentia. Aliquo modo tamē pōt dici cā antecedens qz cā corporalis precedens ad quam non imediate qz non statim sequif morbꝰ sed mediate qz mediāte ipe causabit febrē. Et ideo exponendo uere causaꝫ antecedentē dicendū sic. Causa antecedens est cā corporalis qua non imediate sit morbꝰ aut pendet sꝫ mediāte alio quod cāt morbū aut conseruat. Vlterius nota ꝙ ꝑ repletionē intelligere possumus ꝛeꝫ repletionem aut

mẽbꝝ aut corpus repletuꝫ si primo intelligit̃ rei replens quia humor. Ꝑz repletionẽ esse causam corporeã quia humor ẽ res corporalis. Hic tñ nota ꝙ talis humor replens talẽ partẽ apostema tam tunc dicit causa coniuncta ꝛ non añs. nã est cã corporalis a qua imediate pendet apostema Si uero repleat aliam partẽ aptã replere ꝛ partez apostemata dici pōt causa añs non imediate apostemans sed mediãte parte fluẽte. seu dici potest antecedens qꝛ cã corporea nō imediate quia non statim sed. mediate qꝛ tẽpore intermedio apta replere causare dicit apostema. Si uero repletio ponꝫ membrū repletum aut ergo importat membrum ap̃atum aut aliud. Si nō importat mẽbruꝫ ap̃atum tunc nō est cã ap̃atis nisi sicut grosse loquendo ꝓ dicitur materia ꝛ causa totius. Si uero dicat aliud mẽbꝝ repletuꝫ sic aliquo mō pōt dici cã añs qꝛ est cã corporea a qua pẽdz ap̃a mediate ꝛ nō imediate. Diterius nota ꝙ iste cause dicunt̃ primitue que sunt in corpore sed non dignoscitur corporis essẽtia imediate uꝫ mediate cãtes morbū q̃ tō dicunt̃ ꝑmittie qꝛ ꝑmoſi cãndo morbuꝫ mouent eniꝫ corporeas ad suos morbos causandos. Cause eniꝫ primitue plerūqꝫ mouẽt añtes ꝑma quam capſo de effi. Hic tamen aduertendum ꝙ nulla causa ꝑmitiua pōt aliq̃ apostema imediate cãre. Propoſitio arguit̃ sic. omne apostema dependet imediate a materia replente 3ª propoſitio uera. Añs notū de uero apostema ꝛc. nota conſequẽtia quia mōſ ꝓcuſſio aut caſus ratione doloris attrahunt materiã ꝛ replẽt apostema gº imediate pendet a repletiõe materie. Diteriꝰ nota ꝙ per equalitatẽ humoꝝ non intẽlligit Aui. absolutã humoꝝ equalitate sed per equalitatem intelligit equã ꝛ tẽperatuꝫ quantitatẽ ut ꝓ operationibus cõuenit. Diterius no. ꝙ ista diuiſio pōt sic ſuppleri. Cauſaꝝ ꝑmitiuaruꝫ q̃dam ſe repreſentant corpori cuꝫ humoꝝ quantitate q̃ daz ſe repſentant corpori ultra debitū enacuato Nam adhuc corpore fortiter eñato percuſſo aut morſo ap̃atio conſequet̃ ut notū est experiẽtia.

Diterius notandū ꝙ ex hac ꝓte hãc possumꝰ ſumere diſtinctionẽ ꝙ ap̃atū aliq̃ ſũt uicina aut i locis uicinis mẽbris ꝑncipalibꝰ quedã ẽt ſũt in locis diſtãtibꝰ. Similiter quedã ſũt in locis q̃ ſũt emũctoria ſeu eñatoria ꝑncipaliū q̃dã uero ñ. nã ꝛ oẽ emũctor ũ ſit ſuo ꝑncipali uicinū ñ inſoe ꝑncipali uicinū ẽ ipſiꝰ emũctoriū. Diteriꝰ no. ꝙ mẽbꝝ illō uocat̃ emũctoriū pricipalis ad qō pricipale ſuas nãles expellit ſuperfluitates. Idem ẽt uocat̃ emũctoriū qꝛ ſuperfluitates exirabit ab his mẽbris ut emulgẽdo ad hec mẽbra trãſeãt. Vnde no. ꝙ multipliceꝫ ex iſta ꝓte colligũt̃ ap̃atū diſticiones. Nam diſtingũtur ap̃ata aut rõe materieꝝ ut dum dicimus aliqua esse calida ꝛ aliq̃ frigida. Et hanc diſtinctionem tetigit auic. in pricipio ꝑis. aut diſtingũt̃ ap̃ata rõne modi ap̃antis qꝛ uel ap̃a generat̃ ꝙ uiã defluxus materie uel ꝙ uia paulatiñ congeſtionis. qꝛ tñ ap̃ata generant̃ ſcõz plurimuꝫ ꝙ defluxũ. tõ hũc modũ ſolũ tetigit auic. itẽ 3ª diſtinguũtur apata ex ꝓte bonitatis ꝛ malicie materie ap̃antis. naz ap̃atuꝫ ꝛ maxime ſanguineoꝝ q̃daz ſtunt ex ſãguine laudabili quedã ex ſanguine malo ut ꝑz tertia quarti ſane ad principiuꝫ. Quia tñ mão deſtuentes ſunt plurimuꝫ cõtingit esse malos aut paulatine ꝓgeſtas. ideo ẽt iſtaz diſtinctionem omiſit. Sunt̃ ẽt diſtinctio rõe cãꝝ uel ſcõz ꝙ cãe ſunt corporee aut incorporee. quã diſtinctionẽ ꝓpoſuit ſcõa huius ibi. Ipſoꝝ quidẽ. Diſtingũtur ẽt ap̃ta rõe diſpõnis corporis cui cõiunguñ ſcõm qõ cõiunguñ repletioni totius aut nõ. quã ẽt ex illa ꝓte colligere poſſumꝰ ibi. Quedã uero ſũt q̃. Diſtinguñ ulterius rõe locoꝝ ſeu mẽbroꝝ qꝛ aut ſunt in ꝑncipalibus aut nõ. item aut ſunt in uicinis aut emunctorijs ꝑncipaliuꝫ aut nõ. que diſtinctiões locoꝝ compẽdunt ea ꝓte.

Et ſi nõ ſunt. Nunc exequit̃ can. ponendo curatiꝓs ap̃atuꝫ. ꝛ diuidit̃ in. d. Jn prima ponit curaꝫ ap̃atuꝫ extinſecoꝝ. ſcõo occultoꝝ. ibi ſcõa occultoꝝ autẽ. Prima in duaſ. ꝑmo Aut. ponit̃ curã ap̃atis ſiue can. curatiuos ap̃atũ ꝑdictis diuiſiõib⁹ diuiſoꝝ. ſcõo diuiſoꝝ alia diuiſione. ibi 2ª. Ex ap̃atib⁹ ꝓterea. prima in duas. ꝑmo ponit curam ap̃atis ſeu ap̃atuꝫ mollium ſiue laxoꝝ. ſcõo duroꝝ. ibi ſcõa. Jn ap̃ate autẽ duro. Pria in duas. prio ponit curã ap̃atis ꝙ reſolutõnez terminãdi. 2º terminãdi ꝛ curãdi ꝙ collectionem. Prima in. d primo ponit curam ap̃atis dum non ſit in emunctorijs mẽbroꝝ principaliũ. ſcõo quãdo ſit in dictis emunctorijs. ibi ſecũda Si uero membrũ. Prima in duaſ. ꝑmo ponit curã apoſtematũ dũ ꝓueniũt a cauſis antecedentibꝰ. ſcõo dũ ꝓueniunt a cauſis ꝑmitiuis. ibi ſecũda Ea aũt ꝑma in tres. ꝑmo ponit curã ap̃atum in ꝑncipio exiſtentiũ. ſecundo exiſtentiuꝫ in ſtatu aut augmẽto. 3º exiſtentiuꝫ in declinatione. ibi ſecũda Cum autẽ uolueris. ibi 3ª Cum aũt declinatio. prima i tres. ꝑmo facit quod dictũ est. ſecũdo quia dixerat in ꝑncipio ap̃atis esse diuertendum ponit quẽdaz modũ diuerſionis. 3º quia in ꝑncipio apoſtematũ ſtiptica dixit esse approximãda ideo ponit diuerſitatẽ ſtipticoꝝ approximãdoꝝ i dicit̃ apoſtematibꝰ. ibi ſecunda Eſt tamẽ. ibi 3ª Oportꝫ ut.

haꝝ trium partiũ ſimul ponendo ſuaz de ꝑma dicit ꝙ ſi apoſtemata ſupple nõ ſunt in membris ꝑncipalibus aut emũctorijs aut ſibi uicinis nullo⁰ aliquod reſoluiuuꝫ a principio est applicandũ ſed mẽbrum mittẽs est meliorãdũ ſiue mittat totũ corꝰ ſiue aliquod ſpeciale membrũ intũ uꝫ ꝙ refrenãtia diuerſiua ꝛ ſtipticuꝫ faciẽtia ad ea ꝓueniãt mẽbra. Secundo dicit ꝙ est continens fieri attractionẽ ꝛ diuerſionẽ ſcõz diuerſitatem membri ad quod attrahit̃ quia tale membrũ est poſituꝫ in latere diuerſo ſicut apoſtema manꝰ ꝑp exercitiuꝫ alteriꝰ manꝰ aut delationeꝫ rei põderoſe pluriez a manu apoſtemoſa attrahit̃ ꝛ diuertit̃ mã. De 3º dicit ꝙ ſtiptica approximanda in principio apoſtematis acuta ꝛ calida debent esse repercuſſiua para complexionis frigide. Ea autem que approximant̃ in ꝑncipio apoſtematũ frigidoꝝ debent esse calida ſtiptica ut ſquinãtuꝫ blaccebiſantie. ꝛ hoc toᵐ ſit de lectione iſta.

DUBITATUR ꝓ parte utrum reſolutiua ſint in hoꝝ apoſtematuꝫ principio approximãda

approximanda. Quod sic arguitur quia in ꝓn cipio borum aꝑatuꝫ conueniunt attractiua ergo resolutiua. Consequẽtia ꝫ ꝑ simile ꝑz antecedes quia possibile est banc materiã esse corrosiuam ⁊ uenenosã. Scõo sic arguit. Mẽ debet trabi a ꝓte nobili ad ꝓtem ignobilem. ergo in principio cõueniunt attractiua. Añs satis notũ cum mã naturaliter opans expellat a ꝓte nobili ad ꝓte ignobilem ut colligitur scõo de accidenti. ergo ⁊ medicus imitator nature debet ⁊ hoc facere. Tertio sic arguit. in principio aꝑatuꝫ cõpetit cura debita aꝑati. ergo in principio aꝑatis cõuenit resolutio Añs uidetur satis notũ. tenet ꝓña quia cum aꝑa pẽdeat a repletiõe ⁊ resolutio opponat repletiõi uidet ꝙ resolutio in principio cõueniat. In op positum est auic ibi ꝓte. Pro dubio nota Auic. intelligere de aꝑate dictaꝫ ꝓtiuꝫ cuius nõ est uenenosa mã. Scõo no. cum ẽt intelligere de aꝑa te quod nõ est cum nimia repletione ꝓtis. Tertio nota ꝙ resolutia seu cõcretiua. humoꝫ i naporem sunt satis calida ut colligit scõo canõ. capituloquarto. Quarto no. calida naturaliter attrahere mãs ad locum ⁊ eas mobilitare ⁊ eis apti re uias. Dicitur not. ut colligitur prima affo. cõmento ix° ꝙ principiũ põt sumi pro punctuali initio morbi pro spatio trium dieꝫ ⁊ pro uno ex temporibus morbi. Diterius nota ꝙ tempora possunt dupliciter distingui in aꝑatibus. ꝓmo penes aliqua accidentia que cõsequũtur ad aposte mata ut dicatur esse principiũ inchoante dolor tẽ sione ⁊ tumore dicamus augmentum istis auctis Statum uero istis ultimatis. declinationẽ autẽ qñ minuũtur. Scõo distinguntur penes digestionẽ materie ut dicamus ꝓncipium esse crudã existere mã Augmentũ uero apparente manifesta digestioe aut sibi cõtrario sed nõ in ultimo. statum autẽ sume digesta aut depranata mã. Declinationem autẽ qñ resoluit aut ẽt minuit aꝑa. Quibus duobus mõis q̃uis oppositũ dicat expositor intelligit auic. principium. nam bi modi sic intelleeti oibus possunt aptari aꝑatibus. Diterius ex dictis memorandum ut cuicẽ dubiũ qõ nõ hic consideratur principium pro tempore i quo inchoat morbus in q̃tum temp⁹. huiusmõi eiꝫ consideratio temporis philosopho ꝑtiner naturali. Sed cõsiderat tempus i morbo ⁊ ꝓncipium pro dispõne morbi taliter mensurata. Istis nota sit hec prima cõclusio ad questum. Resolutiua in principio talium aꝑatum mã nõ existente uenenosa nõ cõueniunt. Arguit ꝓpositio. Augentia aꝑata nõ cõueniũt ergo. Assũptũ tenet. ⁊ cõsequẽtia ꝓbatur quia resoluentia attrahentia mãm augent aꝑa.

Scõa ꝓpositio. Mẽ aꝑatis existẽte uenenosa ⁊ mala attrahentia ⁊ resoluentia cõueniũt. ꝑz pro positio quia hoc cãm nõ curamus augere aꝑa ma tus uolẽs euitare nocumẽtũ. s. raptũ malie ad iteri ora. Tẽ ꝑz sol'o ad rõẽz prias ꝑz ẽt sol'o ad aliũ pũctũ qz ñ sp mã ẽ ẽ̃dẽda ad qõcũqꝫ mẽbꝝ igno bile ut dicẽt. Ad aliã dicendũ ꝙ aꝑti in q̃tũ aꝑa in principio resolutio nõ est cora ⁊ de hoc dicẽt infra. Diterius nota ꝙ corpus mittens ac mẽbrum meliorari nõ est nisi ipsũ ꝑ eũone facẽt me lius ne malia mittat. aut ẽt est ei⁹ cõfortare uirtutẽ ne multiplicãdo superfluitates eaſdem mittat mẽbro apando. Excepti cã si sit resolutio tot⁹ aut ꝓtis mittentis uel si mebꝝ ꝑp suã malã cõplexionem multiplicet humorem qui aliquãdo trãsmittat tunc ẽ corrigenda mala mẽbri cõplexio que ẽ cã huius multiplicationis. Dicen⁹ nota ꝙ nõ solum mittes mebꝝ est meliorandũ imo euã recipiens quod ꝑp sui malã cõplexionẽꝫ aut ꝑpter aliquod accidens trahit ad se materiã dico ꝙ me brum de se nõ transmitteret utputa calefacio mẽbro aut etiã dolente qz ut plurimũ ih mẽbra mittentia sunt causa delationis materie. ideo de eoꝝ melioratione expressit potẽ⁹. Diterius nota ꝙ non solum mẽbra sunt euacuanda ꝑp repletionẽ supple presentem sed supple pluries sunt euacuãda grana ꝑtionis ne repletio sequat in parte. Dicendo ꝙ corpus nõ multus abundet humorib⁹ cõmigit tamẽ materiã ad determinatã partẽ esse fluxura ⁊ ne ꝓt repletõ ꝓsequat ꝓmunt melioratio cũ euacuatione. Diterius nota ꝙ apostemate existente in principio nõ solum mittentio est absolute ad materiã que fluxit ⁊ apostemat sed etiã ad ꝓhibendum fluxuꝫ ne augeat aꝑa. ꝓhibet autẽ propter recursũ. i. retrocursuꝫ quia materiã faciendo currere ad partẽ diuersaꝫ. qui recursus ut ꝑz 3° regni uel fit per pulsuꝫ aut ꝑ tractum aut per transmissum. Fit autẽ pulsus ꝑ medicinã frigidã sui frigiditate condensantes ⁊ humiditate expimentes ⁊ expellentẽ. sic etiã expressa spongia fit humiditatis expressio quemadmoduꝫ tenet Gal. 3ª affo. cõmento xiij⁹ illi⁹ affo. Si ẽo auſtrina hyems. Fit autẽ transmissio a membro ad mẽbruꝫ ad quod currebat materia ꝑ stipticaꝫ cõfortando medicinã teste Gal. dicente 3° regni. Et transmittunt a se uasa confortata stipticis farmacis. Confortat autẽ stipticũ uniendo membruꝫ cum ipsiuꝫ unitũ fortiꝫ sic laxato sed etiã stipticuꝫ iuuat cõprimendo uel expellendo. nõ tamẽ quia uerũ faciat pulsuꝫ cum principaliter operet confortando membri ut tute. Fit autẽ tractꝰ a membro diuerso trahente uel ꝑp dolorẽ uel ꝑp uacuum aut aliaꝫ rem ad diuersaꝫ ꝑtẽ distrahentes

Diteri⁹ nota ꝙ in modo faciendi recursuꝫ per ista debꝝ esse ordo. nã tractꝰ debꝝ precedere pulsum aut transmissuꝫ ut colligit 3° regni. Naꝫ non facta diuersione non repugnabit ꝙ ad membrũ cui mittẽt non transeat materia. Si etiã in repletio tot⁹ aut membri nõ erit loc⁹ in quo replenda materia cãpi possit. Facta uero attractione erit locus cõueniens. inter uero pulsuꝫ ⁊ transmissum nõ necessario cadit ordo. quia tamẽ tot⁹ est pluries applicare stipticum confortando plurimũ ꝙ frigidũ repercutiens. ideo a stipticitate faciente transmissuꝫ preinchoandũ. Iteꝫ inter faciemia recursuꝫ ⁊ euacuantia per partẽ eandẽꝫ debꝝ esse ordo. quia primo pluries ⁊ regulariter recurrendus ꝙ per eandẽꝫ partẽꝫ euacuandũ. nã si euacuet per eandẽꝫ partẽ non facto recursu ampli⁹ attraheret ꝙ per illaꝫ euacuaret partem. notabiliter autẽ dicitur est pluries ⁊ regulariter quia multa materia fluxa suffocante membri caloreꝫ sca-

rificandū est anteq̄ faciam⁹ recursuz imo nō est recurrendū ne recurtu ampli⁹ incuneata materia sui quantitate multa ex toto membri uirtutem op primat calidū suffocando. quaz sniaz possumus colligere ex 3ª quarti de cura flegmonis. Vltc riua nota q̄ hec littera ea ad duo potest referri p̄mo. s. ad ea apostemata membra t est sensus p̄ mo facienda est melioratio quatenꝰ. i. ut refrenā tia, attrahentia ad diuersuz t stipticātia pueniant ad ea. s. membra apostemata uel apostemāda. s. ipa iuuando. uel quatenꝰ perueniant ad ea quia sic fi ant ut ipsa possint membris applicari que nō de bite poterant applicari ante totius aut partis me lioratione.

d OBJTAIDR Vlterius an in principio hui⁹ apostematis cōueniat repcussio

Qō non arguif per unū medū alias tacuz. nā materia non est pellenda de parte ignobili ad nobilez ergo tc. tenz consequentia. quia repcussa materia ipsa ab exterioribus ignobilib⁹ ad interiora nobilia pellit. Secundo arguitur auctoritate ypo. sexta affo. affonismo. xxv. Erisipilā extra factam intus conuerti non bonū tc. g⁹ etiā repcussio qua materia ad interiora trahit nō est fienda. Jn opposituz est Aui. in parte. Pro dubio nota membrū aut crenice apostemari aut nō

Scō no. q̄ membr crenice apartium aut apādū aut est membr valde nobile aut ignobile. Et penis hanc distinctionem sit hoc p̄mū rnle. Jn principio nō crenici apartis de quo hic intelligit auic. repcussio cōuenit. Probatur quia repcussio nō nocet t pbiz apartis augumentū ergo fienda. Consequētia nota. Nam primo repercussio nō nocet valde incuneando māz nisi prebabilis esset casus q̄a materia est mala. Repellendo uero pbibet fluxū materie ad augumentuz apartis. Scōa cōclusio. Jn principio crenici apartis nā naturaliter operan te facti nō cōpetit repcussio. Probaf qr eūo seu p̄mutatio nature naturaliter opantis nō est impedienda ergo tc. Antecedēs est notū quia medic⁹ est imitator nature nō impediens eā. tenet consequētia. Tertia cōclusio. Jn principio crenici apartis a natura nō naturaliter opante facti ut i idebita gmutatione cōueniant repcussiua. Probaf talem explicādo casum q̄ gmuteī matia uers⁹ cor uel epar uel aliud p̄cipale membr q̄ tūc nulli dubium hāc materiā esse repellendā. Propterea arguif. mala nature opatio cohibenda est ergo tc. Alīs notuz cuz tota cōsequentia. Jsto cōclusio ad p̄muz dicendū q̄ aliquod membr pōt dici ignobile respectu alterius quia alterius famulatui deputatum naturaliter et inclinatum ad illius membri recipiendas superfluitates. t q̄tum ad hoc sint due cōclusiones. Prima q̄ in p̄n cipio apartis partis ignobilis facti ex superfluitatibus membri nobilioris uel alterius mēbri p̄ter naturam existētis ti est fienda repcussio. Propositio nota est ne principali lesa cōsequatur ei nocumētum. Scō tenetur ista cōclusio q̄nis videatur extranea. Jn principio alicuius emūctorij apartis cōpetit repcussio. Propositionem pbo talez supponēdo casum. q̄ membr p̄ncipale sit ipate q̄litatis t q̄litatiſ bōz t spāuz. v⁰ suppono emūctoriū parū malaz ppl'one calidā sine mā a p̄ncipali bonā trahentē materiā ut ex tali attractione principale ledatur. aut supponaf emunctoriū nme dolens sito stāte ut possibile q̄nit repercussio q̄ ex hoc pbibef principali nocumentū. pbibef eiā attractio emū ctorij. Secūdo aliquod membrū pōt dici ignobile absolute respectu alteri⁹ quia minus perfecram efficiat operationē. t q̄tuz ad hoc sit ista tenenda cōclusio. q̄ bonū est repellere materiam a membio ignobili t ipsā dispergere uersus nobile. nā p̄mo cōsequif iuuamētum ut pbideas augmentū apartis ne nobili sequaf nocumentū nam cum mā sit dispersa leuiter a plorib⁹ gtib⁹ supaf

Ad aliā rationē de berisipila p̄mo pōt dici q̄ loquif de crenica berisipila. Vel aliter t melī⁹ q̄ malū est erisipilaz extra factā cōuerti int⁹. qz ad partes valde intrinsecas t nobiles ita q̄ ex toto delitesc. i. nō appareat uel se abscondat. tamē nō est malū repellere materiam que fluebat ad erisipilam.

d OBJTAIDR ulterius utrum ante ad uentū apostematis cōueniat recursus. Et tenendū est q̄ sic. nā ex tali recursu pbi bef aduent⁹ apartis t maxime dum timem⁹ apa esse uenturū in pte nobili.

d OBJTAIDR utz repcussio sit fienda rone materie fluxe actualiter apartis.

Ad negatiuam arguif auctoritate Gā rectio regni ubi uult materiā non recursū habere qz grossa aut quia uiscosa uel quia i mēbri mediastinis regiones dispersa ergo cū materia sit in illas dispersa regiones nō pōt repcuti. Scō arguif auctoritate Aui. 3ª quarti ca⁰ de cura flegmonis ad p̄incipium ubi uult q̄ cura apartis inq̄tum apa est fienda p mollificantia t resolutiua ergo materie apanti debef mollificatio t resolutio t non repcussio. Tertio arguitur adeādem partez. Si repcussio esset fienda rone materie fluxe actualiter apantis sequeref ista cōclusio q̄ p solā repcussiua posset apa curari. Jsta cōclusio est cōia cōez modū opandi. Tenet consequentia quia tunc poterit tota apans repcuti materia. Oppositum que tionis arguif sic. Repcussio est retro mafie pulsio. ergo materia apostematis poterit repercuti. Consequentia tenet quia ipsa poterit retro pelli potente natura. Pro dubio teneantur primo due conclusiones. Prima Contingens est t non necessarium partez subtilez apartis repcuti. pbaf ista pars subtilis a uenis pulsa est in mediastinis regiones. ergo aliis est notū scienti modū generationis apartis t tenet ona quia sicut natura pepulit materiā a uenis ad membroz porositatez ita cōtra ipsaz a porositatib⁹ in uenas poterit retropellere propterea arguif. possibile est apostema delitescere per repcussionē seu repercussiuoz applicationē ergo tc. aliis notat experientia. tenz ona quia talis delitescentia multotiens precedit apartiones in pte interiori. Secunda conclusio. ppf 3ᵐ argom. nū possibile est curari apa p sola repcussiua nullo alio applicato medicamine exterio ri. propositio p3 ex 3⁰ argumento ante opposituz

Et probatur

Et probat nã ꝑticulariter, repercussa mã nature poterit potens fieri supra residuum ut non egeat medicamine exteriori. Tertia ꝓpositio. principalis repercussio maxime fit rone materie fluentis nõ dum diffuse aut defluxe. Pz qz maxime fit repercussio ad ꝓhibendũ aductuz apatis gõ fit repellendo materiaz. Quarta cõclusio ꝑncipalis. Pz̃ existente grossa aut viscosa i mẽbri porositatib⁹ incuneata nõ fit eius debita repercussio. propositõ pz qꝫ eius indispõnez t recurruz. Ista cõclusio pz solutio ad primũ obiectũ qꝫ ꝫꝫ hanc triplicez cãm materia non recurrit. nõ tñ qñcunqz alis istaꝫ cãꝫ existit est repercussus impossibilis. Ad scõz dicendum qꝫ cura apatis ingꝝuz apa scom plurimaz est ꝑ mollificantia t resolutiua qa ut plurimum materie ꝓpantes nõ sunt retropellẽde sed ꝑ eandez grez euari debent. Diterius no. qꝫ ex grẽ concipit diuersiones aliqñ ꝑ eũones eẽ fiendaz: aliqñ uero ꝑ quãcũqz aliã ꝓtem attrahentez ad oppositum seu diuertentez nõ existẽte repletione corporis. Diterius nota qꝫ repercussiua approximãda in ꝓncipio apatuz calidoꝝ debent esse pure frigida ut repellant ac ẽt opponant calide cõplexioni humoꝝ. sed si apa fuerit ex materia frigida debent esse calida sicut squinãtum quod est ad modũ patee t uocat palea cameloꝝ sicut sunt t blacee bisantie que sũt de genere ostraceꝝ ungulis animalũ similate boni odoris secundum Aui.

Luz autem. Nunc ponit curaz apatuz q̃tũ ad augumentũ t statũ dicẽs qꝫ si uolueris maturare debes minuere repercussiuũ t augere resolutiuũ usqz ad statum i quo repercussiuũ t resolutiuũ sunt equaliter cõmitenda. Scõo dicẽ qꝫ exãte declinatione solum resolutiuũ laxũ facit eius ẽt applicandũ et t serie oz. f. resoluet apata frigida f. ura esse abstergens t exiccas qualia sũt plurima calida. Tertio ponit curam apatũ pro uenẽtiuz a cã ꝓmitiua dicẽs qꝫ apata ꝓuenientia a cãis ꝓmitiuis non cõiuncta repletioni corporis debent curari a ꝓncipio ꝑ resoluentia t fluxa facientia. Si uero uniãtur repletioni corporis curari debent ut prima. Diterius ponit curã apostematũ exteriuz in emũctoriis dicẽs. Si mẽbrum apatuz fuerit emũctoriuz mẽbri ꝓncipal⁹ sicut loca glandolosa circa aures exteriora sunt emũctoria cerebri t axille cordis t inguina epatis repercussiuũ siue recurriuũ nullo mo est applicandũ. Nõ quia hec nõ iuuamedicamẽta apatis sed quia nõ uolumus apata calida medicari imo ipsa studemus augumentare t ad ipsa trahere materiã nõ curãtes si i mẽbro augeat malitia quia nõ curam⁹ de eo nisi quod est melius de mẽbro ꝓncipali timetes effrenatuz mãz ad ꝓncipale redire t timẽtes etiã ad nõ emendabile nocumentũ uenire. Ideo uolumus maliciam continẽri i mẽbro ignobili dũ hoc contulerit mẽbro ꝓncipali studiuz impendẽdo ut materia trahat ad mẽbꝝ ignobile quod ex apat. Erit hec attractio nõ fiet cuz alijs saliẽ fiat cũ uẽtosis t emplastris attractiuis acuus calidis.

DUBITATUR An i quolibet apate calido conueniãt eque frigida. Et principio ne

gatiua sit ista tenenda qꝫ nõ cõperũt eque frigida. Propõ arguit qꝫ frigidiora conueniũt corpori cholerico apato ꝙ sanguineo ergo ꝛc. Ans colligit 3ª quarti ca⁹ de cerusilla. t sic rone firmat qꝫ colera calefacit. t est sanguine ergo frigidiora sũt sibi adhibẽda. Ans est notũ qꝫ calidi⁹ quod est in cõpore est colera ut Gal. uult i libro de malicia cõplexiõis diuerse. t tenz ꝓna qꝫ frigida applicanꝫ nõ soluz grã recursus sed gratia refrigeratiõis materie propterea arguit sic min⁹ recurribilis est colera sanguine ergo ex hoc magis frigida competunt. Pz assumptũ qꝫ subtilis valde.

DUBITATUR Secundo. An cuilibet
d apati conueniant eque stiptica aut eque sicca. Quãtũ ad hoc etiã sit ista conclusio ꝙ non. Et arguitur sic. stipticiora t siccciora ꝓuenirũt apati sicco. ꝛ sanguineo g⁹ ꝛc. Imo ẽt humida saltẽ refrenantia aliqualiter colerã conueniunt i cholerico apostemate.

EDITUR Dubitat cui apati in ꝓnci-
f pio cõueniunt magis stiptica seu sicca an cholerico apati uel sanguineo. Pro qꝫ dubio sit ista cõclusio. Siccciora seu stipticiora cõueniunt apostemati cholerico ꝙ sanguineo ꝓbat qꝫ frigidiora ꝓueniunt cholerico apostemati. ergo siccciora aut stipticora. Ans ista deducit tenẽs ꝓna qꝫ stiptica aut sicca que applicantur in beristipil. la quasi sunt superabundans frigus ut sumit tertia q̃ti de cura beristipille. Secũdo probat qꝫ membꝝ apãtum cholera plus eget stipticitate ꝙ membꝝ apãtum sanguine ergo. Pz ans. nam primo cholera bz plus laxare t debilitare mẽbꝝ sanguine ergo mẽbꝝ plus eget approximatione stipticoꝝ t ꝓfortatione. Ite cholera plus eget ingrossatione sanguine tõ plus dispõnitur expulsioni ꝑ stipticũ ꝙ dispõnat sanguis imo sanguis aliqualiter incrassat t indispõnit. Secũda ꝓpõ stiptica plus debent humiditati cõiungi ꝙ ea que in ꝓncipio flegmõis applicanꝫ. ꝓpositio arguit qꝫ humidiora cõueniunt in cholerico apate ꝙ in sãguineo g⁹ ꝛc. Notũ assumptũ ex dictis. ꝓna ẽ euidẽs

Ad intellectũ partis ultie notandũ ꝙ notanꝫ ẽ dictũ loca glãdolosa que sunt i collo eo ꝙ loca glãdolosa unt multiplicia qz quedã sũt quibusdã operationib⁹ deputata t nõ alijs ꝓncipaliter subordinata mẽbris sicut caro glãdolosa mamillaꝝ saltẽ mulieꝝ generationi lacteis ẽ deputata. sic ẽt caro glãdolosa exis in radice lingue est deputata generatiõi saliue t alijs operatiõib⁹ que in ꝓncipio obmittũt. Sic ẽtiã caro glãdolosa reperta in meseẽtereon bumeratiõi est deputata intestinoꝝ. Sic etiã testiculoꝝ caro glandolosa generatiõi est ꝙmatis deputata. Notãter etiã dixit in collo ad demonstrandũ ꝙ loquit de carnib⁹ glãdolosis que sunt ꝓncipaliũ emũctoria. Secũdo no. qꝫ aliquod medicamẽ dicit apatis inquãtũ apa ꝓmo qz cõuenit apati rone materie apostemãtis a quo totũ apa pendz ut colligit 3ª quarti de cura flegmõis ad principiũ. Secũdo aliquod dicit medicamẽ apatis ingꝝtũ apa qz cuilibz uipluri

mum cõuenit apostemari nõ rõne apostematis materie pncipaliter sz rõne cõtenti cõiter in quo liber apie. Est eiz ut plurimũ a pncipio cuilibz apatis intentio ꝓhibere fluxũ et apatis augmẽ taz et isto mõ recuisiuũ est medicame apatis i pncipio. scõz quã intentiõez loquit auic. ut predict.

Tertio nota q apa emũctorij uel factũ est a cã primitiua uel factũ est ꝓ supfluitates aliũde sz nõ a principali supfluentes uel defluentes in quibus cãlib⁹ no intendim⁹ augmentum apatis imo ẽt curamus apa ꝓhibendo eius augmẽtũ. non quidez faciendo recursuz p repercussiua aut stiptica sed faciendo tractũ p diuertentia aut euacuantia. Si uero apiatur emũctio tũ a principalis supfluitate in eo recepta si nõ crescit sz expulsa supfluitas tũc tẽ. euacuãdo possumus recurrere. Et sic ẽt de emũctorij curam⁹ apate. Si uero principale pepulerit crescit materiã apatiez emũctoruz de emũctorij nõ curam⁹ apate. Ad hũc intelligẽdo sensuz q nõ curam⁹ si ꝑ⁹ius augeatur apa. Naz intendim⁹ augmẽtũ apatis ut ex hoc principale i crescendo totaz mãz expellat ꝑtis tandẽ quia. s. in ꝓcessu curem⁹ de apate resoluendo et q̃ litercũqz alit opãdo ut removeat. Non curam⁹ ergo ad intellectum Auic. circa que adbiberi solet in principijs apatuz. Alia que i pte ponũntur ut nota in ꝑtit relinquant.

DUBITATUR An in augmẽto apatis cõueniat maturatio. Qd nõ arguitur quia in augmento nõ conuenit sanatio ergo nec maturatio. Consequẽtia sz q maturatõ apatis nõ est aliud q̃ sanatio. Assũpt̃ ꝓz quia sanatio fit in statu. nã tũc fit sanatio quando dolor augetur et febris. secunda affo. aphorismo illo Circa generationẽ sanuer. Secũdo sic ad idem resolutio nõ cõuenit in augmẽto g⁹ nec maturatio. ꝓna sz eo q̃ hic ꝑ maturatiõez itelligit resolutiõez. Añs ꝓbat materia i augmẽto est magis in fluxu q̃ fuerit in ꝑn⁹. g⁹ resolutio in augmẽto nõ cõuenit et sz ꝓna ex quo in ꝑn⁹ nõ cõuenit. Añs ꝓz ꝑ augmẽtũ dolonis et caliditatis ꝓter naturã i augmẽto. Oppo⁹ uidet esse sola Auic. dũ hãc maturatiõez i augmẽto vult ee fiẽdã. Pro dubio no. q maturatõ apatis ꝓmo absolute scõz cõez mo⁹ loquẽdi sumit ꝑ sanatõe. Secũdo sumit maturatio pro quacũqz ꝑparatiõe mẽ ad expulsionẽ maxie tamẽ in ꝑposito sumit ꝑ preparatõe mẽ ut insensibilit evaporet. Dicen⁹ notandũ ex dictis augmẽtuz dupliciter posse distingui quod nõ dicã ꝗa brevitatis. Isto dabito sit hec ꝑma cõclusio. Sanatõ est fiẽda in statu quoad accidẽtia aut ẽt aliter distincte. Propõ ꝓz ex argumẽto scõo añ oppositũ et ꝓbatur sic. Materia tũc est sanãda qñ est taliter fluxa g⁹. añs notũ eo q̃ nunc sanãda ẽ qñ totaliter est i cupũ redactibilis q̃ nõ nisi i statu ꝓtingit p descriptiõez stat⁹. Secũda ꝑpõ maturatio scõo modo dicta est in augmento ptialiter fienda. hec sũt ad mentem Auicene. in textu et persuadet argumento. Nam in augumento materia est notabiliter fluxa ergo no pure repercussiua sed aliqualit resolucntia cõuenit. Notum est autem

dens ꝑ diffinitionem augumenti. sz cõsequẽtia qz ex quo materia est notabilit fluxa ergo est intentio ad ꝑparandum ut extrahat sed nõ nisi per resoluentia ergo tẽ. Ex hac scõa ꝓpositõe licet inferre illud correlariũ ergo resoluentia sũt hoc mo maturantia. hoc correlarium elicit ex secunda conclusionis ꝓbatione et evidenter infert. Tertia ꝓpositio in aliquo apate q̃tũ ad augmẽtuz nõ copetit resoluto. ꝓpositio põt sic ꝓbari. Aliquod est apa quod est natura removibile sine ad iuuorio medici. ergo. Consequentia evidẽs est ex hoc qz ut dicit mierioz primo. materia non idigz adiutorio medicaminũ nisi dum morbo magnificato nequiuerit dominari. Añs notuz est. Ad obiectum aut añ opposituz dicẽduz ad punctuz q̃ sz mã sit in fluxu et non ꝓueniat maturatia primo modo ꝓueniunt qz mã fluxa ẽ. Et ad punctũ mã plus est i fluxu in augmto q̃ in principio.

Hic possunt due tenen uie una dato q mã pⁱ sit in fluxu in augmto qz tamen est magis fluxa nos ẽt attendẽ os ad materia fluxã. ibo nec pura resolutiua nec pura repercussiua conueniunt.

Ex quo inferenduz q resolutiua que offerunt in augumento non soluz applicant ꝑ remittere repcussiua sz ut circa matie fluxe priẽm efficiant ꝑparationez. Ex quo infert q repcussiua ita remissa sic̃ sunt remissa ꝑ resolucntia sibi ꝓmixtas augumento non ꝓueniant, ita sicut resolutiua ꝓmixta repcussiuis. Cã est in ꝓmptu. qz non efficerent resolutionis opationem. Aut aliter respondendo dicendum q in principio fit maior fluxus matie. Ad aliud autem est responsum.

CUM AUTEM ad Supra tetigit curã apostematũ que ꝑ resolutiones potuerũt terminari. Nunc exequi ponendo curaz apostematũ terminãdoz ad sanatiõez et apuriõe Et diuidit in tres. ꝓmo ponit modũ curatiõis tatiũ apostematuz. secundo ostẽdit ꝑ que apertio et maturatio copleant et curatio. 3° ponit duos cautelãtiõis erroris. ibi secunda Maturatio uero. ibi 3ª Qui aut maturatiõez. Primo dicit q cuz talia apata aut alia ab his ꝓueniant ad collectiõez qñz ex se apiunt aut adiutorio maturantis qñz simul egẽt maturatiõe et secti ẽ p artez

Secundo dicit q maturatio copletur cu re bẽte calorez in qua oppilatio est et ꝓglutinatio quibus calor mẽbri reuincatur. Tertio dicit q no lens maturare cuz talt medicamie debz antedere ut cõprehenso calore mẽbri apati debili et q mẽbruz ideo declinat ad corruptiõez q̃a membro apato glutinosa ꝛmouent et oppilatia et ponat medicinas apiẽtes et facit ꝓfundã scarificatiõez ad bibẽdo post hoc medicinas resolutiẽtes et exiccãtes sic̃ in libris pticularib⁹ dicem⁹ de eis. Quarto dicit q mulionem apa est ꝓfunduz et necessariũ et ipz attrahere salte cuz uentosis. Pro pte nota q collectio nõ sumitur hic ꝑ quacunqz materie aggregatione replete porositates. nã in quolibz apate est collectio in quocunqz extiterit ipe Sed sumitur collectio ꝑ aggregatione mẽ in cauitate mẽbri ut cupuz unuz faciat. Unde videmus ꝓmo mãz esse dispersaz et tandez moltonẽs

in cupuz

in cupz quendaz eleuari. Nota secundo hec noia repiri apud modernos apa adubellati extura. Apostema eiz est termin⁹ cois adubelet ⁊ exturam. Adubelet aũt est apa collectiõ boc mõ secundo siue fuerit de mã calida siue frigida sanią dą sine non. Extura uero est apa collectiz maxime de matia sanianda. unde dicitur extura quasi aptum exire subuliter. Et tõ ois extura est adubelet ⁊ nõ ecõuerso. Per collectionez ergo intelligit extur am ⁊ adubelet. Tertio no. q̄ ꝑ huiusmõi apata intelligit apata facta a cã ante ⁊ ꝑ reliqua ab eis intelligit apata facta a cãis ꝓmissis.

Quarto not. q̄ apata aut aguntur ꝑ se sin̄ auxilio medicaminis uel a natura aut cũ medicina. a natura quidem tang̃ ꝑ se maturante ⁊ tandẽ corrumpente cutem ut materie ut qñ multa materia in tantuz extendit cupz ut frangat. Dicitur nota q̄ maturãs medicina debet esse calida ut calidita⁹ inuet in supando mãz ut ei matiaz digerat cum maturatio fiat a calido. quarto medico. Debet ẽ esse ꝯglutinatiua seu oppilatiua ut ꝓfrigẽdo ⁊ opplando poros caliditatez intrinsecam in terius teneat ⁊ ꝓhibeat euaporare. Dicit⁹ nota q̄ ꝑ meꝺz habens caliditatez debilez ꝓmo intelligere possumus medz habens puaz caloré intensiue ⁊ extensiue quia cum nõ sit potens supra matiaz maturandã nos oz matiaz ab ipso remouere scarificando ꝓfunde ut matia debite trãspiret ⁊ cũctur. deinde ti aliquãtulũ remãserit materie talis ꝑ resolutiua ⁊ exiccantia educat. Scõo ꝑ meꝺz debilis caloris pót intelligi ⁊ melꝰ medz debilitatum ꝑ uiaz aggrauationis ⁊ multa debilitate ⁊ eius suffocatiõe suffocante caliduz i q⁹ cãu ꝓfunda ꝓuenit scarificatio que est multiplex ut uidiuz ei possit expelli matia ꝓuenit ei ꝓfunda ꝓp multaz esse materiã. Vltimo not. q̄ multotiens apa est ꝓfunduz ita q̄ ultimo medicamis non pot ipsuz attingere si ei debz apiri secãdo oz nos valde ꝓfundã facere sectionez in quo cãuꝰ ueniunt aut abentia ut uentosa ⁊ simila magis ad exteriora trahendo mãm.

in apostemate autem duro. tẽ. Nũc ponit curam apatis duri dicens q̄ regula est in cũando duz apa per manſiens terminũ ſtatus ut mollificet cum eo in quo est qua caliditas ⁊ siccitas ne spissum ꝓp resolutionem in lapidez cõuertat imo totũ dispona tur resolutiõi. Deinde fiat resolutio fortior. Ex qua si timeat cõuersio in lapidẽ uix transeat ad mollificationez ⁊ fiat iste modus continue donec finitatur tota materia. s. nunq̄ uiribus mollificãdi nunc resoluendi.

inflata autem. Nunc tangit curationes apatum uentosoꝝ dicens q̄ inflata apata curantur ex re subtilis subtilitie calefactiua aut calefaciente ut resoluat uentositatem ⁊ ampliet poros quia eoꝝ cã est grossities uentositatis ⁊ clausura poroꝝ ⁊ adbibẽdo studium in ꝓbibendo seu resoluendo mãz ex quo uentosi⁹ ꝓuenit uapor. Nota ꝑ pte q̄ uentosa apata uocantur inflata aut inflanta. ꝓmo quia inter ceteras ad maiorez ꝓuenit inflationẽ seu qz ex mã ciꝰ ꝓuenium inflãte maxime ẽt extendẽte cutẽ. Secundo nota q̄ ex dictis duo comprehendim⁹ medicamina applicãda. unuz est remouiuz materie que uentosat quod ꝓmo dz applicari. Nam primo est remouenda cã q̄ effectus deinde subtiliãtia ⁊ resolpentia que cõter carminatiua uentositatis dicunt applicanda sũt. Et est primo cã buiꝰ. Nam si applicãtur primo carminatiua ista cuz sint calida plus facient de uentositate uentosando materiam q̄ resoluendo abiciant.

ex apostematibus Nunc ponit curaz apostematũ diuersoꝝ alia diuersimode dicẽs q̄ apata ulcerosa ut formica ⁊ flegmon sũt infrigidãda ⁊ nõ mollificãda q̄uis scõz q̄ sunt apata sunt mollificãda. Siccãda iñ sunt ꝓp accidẽs ut ꝓp ulcerositatem sup̄ueniẽ cui⁹ medica⁹ est desiccatio cui ẽt mollificatiõ matie est cõtraria.

OBIICIT circa ꝓbabita an i statu apatis sit faciẽda equalis ꝓmixtio resolutiui ⁊ repercutiui. Dõ no arguitur. In statu apatuz mã nõ est influxu g⁹ nõ cõuenit repercussio. tenz ꝓba q̄ repercussio nõ cõuenit nisi ad ꝓhibendũ fluxũ mẽ. ans est notũ q̄ tũc non esset stat⁹ sz augmẽtũ ex quo mã est in augeri et fluere. Secũdo sic in pn⁹ ⁊ in fine stat⁹ nõ est hoc remediũ faciendũ. g⁹ nec in toto statu. ꝓba no. ⁊ ꝑ assumptũ. nã ꝓmo si i medio stat⁹ cõpeteret hoc medicamẽ tũc in pn⁹ stat⁹ in quo timem⁹ pl⁹ fluxũ mẽ plus debz poni de repercussiuo ⁊ in fine stat⁹ i quo min⁹ timem⁹ fluxũ mẽ debem⁹ repercussiuuz minuere. 3⁹ sic i declinãte cõuenit pura resolutio g⁹ i fine stat⁹. Añs ponit in cõtra. tz ꝓba q̄ finis stat⁹ assimulat pn⁹ declinatiõis ⁊ tenz etiã ꝓba q̄ in fine stat⁹ fluxa ẽ mã ⁊ nõ ap̄l⁹ timem⁹ fluxũ. Penultio arguit sic ut statu apatuz aliqualiter calidoꝝ cõpetit hoc med. camẽ g⁹ in statu apatuz valde calidoꝝ repercussio debz ee valde intensa. Añs colligit ex tra. tz ꝓba q̄ plus in statu apatuz calidoꝝ ꝓp caliditatẽ mẽ imedim⁹ repugnare ẽ q̄ in statu aliox apatuz. Vltio arguit sic quilibet modi curatioꝝ medicaminũ inutilis est ꝓmixtus g⁹. nota ꝓba ⁊ ꝑ assumptũ q̄ unuz alteri⁹ impedit operationẽ ⁊ sic nec fiet repercussio nec resolutio. In oppoᵐ est Aut. Pro dubio no. q̄ stat⁹ diuidit in pn⁹ medium ⁊ finẽ que in hoc differunt. nã in pn⁹ stat⁹ maior timor est õ fluxu mẽ coincidere pn⁹ stat⁹ fini augmẽti in fine autẽ status de fluxu mẽ est minime timor fine stat⁹ declinatiõi appropinquãte. Medij uero stat⁹ iudicium est mediuz inter pnᵐ ⁊ finẽ stat⁹. Ista notaro sit prima ꝓpõ ad questiuz. per auxiliuz medicaminuz aliqñ fit stat⁹ sic aliqñ mã ita est fluxa q̄ amplius nõ ẽ in fluxu. g⁹ ꝓpõ uera. ꝑ ans q̄ ꝑ recursuz faciẽs mãz nõ apl⁹ fluere. tz ꝓba. q̄ tota fluxa mã ut apa ad sui terminuz ꝓuenerit dicit esse stat⁹. Secunda ꝓpõ in statu quo ad pn̄cipiũ ut sit stat⁹ cõpetit ifrigidãtia. Propõ arguit sic. ut stat⁹ sit status ꝓb deducz est mãz fluere. ergo propositio uera. Añs est notuz quia mã nõ stãte siue fluẽte nõ amplius est status. 3ª ꝓpõ Extãte statu ⁊ cõprehenso non amplius fluxu-

tam esse materiam in stam nulla ⁊ competunt re
percussiua. propositio probat quia tunc sola be
betur intentio ad materiaz fluxam. igitur. cc. An
tecedens est notum ex casu. ⁊ tenet consequentia
quia intētio que habet ad materiaz fluxā est ad
resoluendum aut ad maturandum non autem ad
principaliter recurrendū. Quarta propositio tu
xta cōmunes opiniones. in principio status reper
cussiua sunt cōmiscenda equaliter resolutiuis. pz
propositio sic. Tanta intentio est ad resolvēdum
quanta est ad recurrendū. ergo. nota consequētia
Et patet antecedens timore noui fluxus materie
propter dolorem caloreꝫ aut aliaꝫ agitationeꝫ fa
ctaꝫ in membro apostemato. Quinta ꝓpositio
In medio status resolutiua debent fugare reper
cussiua. ꝓpositio pro tanto pz. quia in medio sta
tus paucus timor est ō fluxu materie magna aūt
est intentio ad resoluendum materiaz. Sexta ꝓ
positio. in fine status resolventia debent esse pu
ra. Propositio pz ex aliquibus obiectis ante op
positum ut secundo ⁊ tertio quā cōclusionez etiā
asserit Auic. tertia quarti de cura flegmonis ubi
apud ultimatum statum nulle facitꝫ resolven
tia pura. Septima propositio. Et si in statu nō fit
resolventium ⁊ recurrentium punctualis equali
tas. boꝫ tamē equalitas potest coniecturari respe
ctu coꝝ medicaminum que in alijs tēporibꝫ apo
stematuꝫ applicantur. Cum eiꝫ applicanda i pn°
⁊ augumento excessum habeant ex parte repcussi
ui. in declinatione uero fit puritas resoluentium.
In stam inter ista medium obtinetur ⁊ equalitas

Quibus conclusis patet solutio quārum ad p̄
muꝫ obiectum. Nam licet in statu nō fiunt multa
applicato medicamine. fluerent tamen si nō fie
ret ista applicatio propter quod conuenit illa appli
catio. Ad quartam dicitur ꝙ licet equalites re
soluentia ⁊ repercutientia non conuentant i mor
bo magis calido ⁊ minus calido. equalis tamen
resoluentia seu repercussiua seu equaliter per
mixta competunt in mēbio calido ⁊ eodem mo
do proporcionato morbo calido cōpetūt equali
ter permixta. Ad quintaz rationē dicitur ꝙ re
percussiuaz nō impedit operationez resolutiui nec
ecōtra q̄uis remittat. Qđo autem fiat hoc vide
bit in lectione sequēti.

occultorum autem. Supra posuit Auice. curam apostema
tum exteriorum ⁊ manifestoruz. Nunc ponit cu
ram occultoꝝ apostematuz. ⁊ primo facit hoc. Se
cundo aliquos errores explicat contingentes in
medicatione ipsoꝝ. ibi scōa. Est preterea. Prima
in duas. Naz p̄mo facit quod dictum est. scōo ex
plicat difficultatē cure aparum interioꝝ ad samē
terminādoꝝ. ibi scōa. Cū autē. Prima i duas. Nā
primo ponit curā ex pte eūantonuz ⁊ medicatio
nuz que applicantur. scōo ex parte diete. ibi scōa
Et ea quidem. Prima i duas. Primo ponit curā
p repercussiua scōo p resolventia. ibi scōa. Cūqz
hora prima i tres. nam primo ponit curam per re
percussiua facientia tractum. scōo a quibusdā do
cet infirmuz precauere. tertio ponit curā p rep
cussiua facientia pulsū. ibi secūda. Et oz. ibi tertia.

Preterea in principio rei. De p̄ma dicit ꝙ ma
teria occultoꝝ aparum seu interioꝝ est minoranda
p floboibomiā ⁊ solutionē uentris. Secun
do dicit ꝙ bēna apata interiora caueat sibi a bal
neo uino motibus corporeis ⁊ animalib⁹ super
fluis' ut ira ⁊ similibus. Tertio °dicit ꝙ postea
supple post minorationem in principio adhibeaf
nō nimiū repcutiens ⁊ ꝓprie si sit apa stomachi
aut epatis. Quāto dicit ꝙ cū fuerit tēp⁹ resol
uendi debes admiscere medicinas stipticas bonī
odoris sicut narratū est supra capl'o p° buī fen.
Et dicit ꝙ bis plus indigent stomachus ⁊ epar
pulmone. etiam oportz ut mollificantia subtilia ⁊
maturatiua sint conferentia apostematibus sicut
solutiuum ꝓprietate hūs resoluendi oculis apata.

Pro parubus aliqua litteralia sunt notāda. pri
mo ꝙ per apostemata occulta maxime intelligi
apata membroꝝ interioꝝ ut uisceꝝ aut mēbroꝝ
nobiliuz principaliuz qualia sunt contenta in pe
ctore aut in uentre inferiori. Secūdo no. ꝙ cū
in principio materia sit in fluxu ad locum apatū
ideo fienda est minoratio saltem ſtāte repletione
ad diuertendum ⁊ trahendum materiaz ⁊ hoc per
stomiaz aut solutione uentris aut utrūqz scōz ꝙ
fuerit materia minorāda. Tertio nota ꝙ ab his
que ponuntur in parte cauendum est ut ab agiti
bus ⁊ in fluxu ponentibus materiaz ut est notū

Quarto nota ꝙ fortia repercussiua sunt cauē
da in his apostēatibus ne intrinsecus nimiaz fa
ciant infrigidationez ⁊ intrinsecaz materiaz cru
dionez. Quinto nota ꝙ hec pars ⁊ propriē po
test dupliciter exponi. Primo sic ꝙ repercussiua
fortia maxime sunt cauenda in stomacho ⁊ epa
te que expositio habens instantiā magnā potest
sic persuaderi nā stomachus est satis de p se pau
ci caloris maxie apt⁹ debilitari per repercussiua.
Epar etiā est mēbruz multū molle modicū re
sistens actioni aptuz per consequens valde debi
litari per frigiduz. aut maxie illa sunt cauenda in
his mēbris qe ista mēbra sunt valde apta indura
ri per frigida. Aut tenere possumus ista expositi
onē dicēdo ꝙ referimus maxie cōparando ad
alia mēbra nutriētia Aut 2° dicendum ꝙ ꝓpe. s. re
percussiua applicāda sunt stomacho uel epi ⁊ sup
ple alijs mēbris nutrimēti nō sic autē mēbris spi
ritualibus. In promptu est cā de quo ti fieri qō.

Sexto no. ꝙ epar ⁊ stomachus tanꝙ mēbra
nobiliora ⁊ plus egentia unione ⁊ bona textura
plus egent tali stiptico. Pulmo aūt cuz sit mēbr
valde rar quod raritate sua melꝰ efficit opera
onē nō sic isto cōfortaf stiptico. Septio no. ꝙ
solutiuz q̄uis ponaf frigiduz aut frigide cōple
xionis aliquas tñ partes habere pōt resoluentes
apata calida. ideo dici potest habere ꝓprietatem
qua infrigidat materiaz calidaz per dominiuz p
tium frigidaꝝ ⁊ resolut per partes aliquas cali
das. Octauo nota ꝙ per solutiuz etiaz intelli
gere possumus medicamen cōmixtum ex solutiuo
⁊ cassia seu aliquo medicamine resoluente aut
possumus intelligere solutiuum silicet quod no
catur kekengi cuius etiam resolutiue est aliquan
tulum.

et ea quidem. Nunc tangit curam p dictam & dicit q̄ non ē dandus istis nisi cbus subtilis & non est dandus bora pocissimi si ibi fuerit nec in principio pocissimi nisi pp multam debilitatē. Dicit ḡo q̄ cū puentiat accidens pp collectiones apostematis interioris cū casu seu debilitate virtutis tūc utc est in via mortis quia virtus no sustentat nisi nutrimento & nutrimentū est ſſ magis & morosa. hoc tō apostema terminandum per resolutiones est mal de bonus. Si tamē hec ap̄a fuerint agra dent aqua mellis & succhari lauantia materias. deide dentur maturantia aliqualiter stiptica nec exiccā tia in fine autē tantus exiccantia exhibeātur que comprehendere poteris ex libro guiculares mor bos comp̄hendente. Dic mo dicit q̄ error contingit quia aliq̄n creditur ap̄ata esse in interioribus & non sunt apostemata sed rupture. Itez aliq̄ ap̄a est in intestino & nō in pāniculo & est timor in apiendo tale ap̄a. Pro quo intellectu nota primo q̄ notāter cōuenit cibus subtilis & paucus ne natura grauetur in digerendo & aggregef multa superfluitas ad locum trāsitura apostumatum.

Scō nota q̄ si tale ap̄a interius rūpat ē magnus timor ne primo sanies trāseat ad aliq̄ membrum principale & ne multum debilitef virtus ex ruptura membri interioris. Nam tunc debilitari deberemus succurrere cum nutrimento quod nō possum⁹ facere ne grauemus virtutē. Nota ulterius q̄ facta ruptura cōpetunt lauantia & abstergentia ut est notum. deinde leuiter maturantia & exiccātia si aliquid materie remāserit ad maturandū. In fine uero solum cōpetunt exiccantia ut debite sanemus ulcus & tota abiciamus materiā.

Penultimo nota q̄ aliquādo pāniculus sifac est fractus ut bene uidi in una alūa in cuius ventre erat tumor ad modum ap̄atis. Esset ergo tūc timor seu error apare. Dunc aūt errore poteris p prehendere cōprimēdo timore. nā cōtra naturam interius reuertetur quod nō fieret existente ap̄ate. Ultimo nota q̄ aliq̄n ēt errare contingit quia ap̄a est in intestino & creditf q̄ sit in pāniculo quod etiā cōprehendere poteris p signa denotāta morbos intestinor & virtutis debilitatē.

q Ui plagam secare. In capitulo p̄cedenti Auice. Posuit curā apostematis seu apostematū Nunc quia apostemata multotiens curantur per sectionem curam tangit & modum secādi apostēa Quia etiaz ad apostema multotiēs sequif corruptio membri tangit cautelas circa corruptionem & remotiones corrupti membri. Et dividitur in duas. Nam primo determinat de sectione plage. Secundo de remotione membri corrupti. secunda ibi. Cū membrum. Primum capitulum in tres dividitur partes Primo ponit cautelam attendendum ex parte sectionis ratione sit⁹ membri secundo ponit cautelam attenden dō ratione fluxus sanguinis qui pōt contingere. 3° ponit remedia post sectionē applicāda. ibi secunda Et os. ibi 3ª Lunaz extirpā. De prima dicit volens secare plagā secet ipsam scēm incessum rugaz membri nisi in fronte qa si incideretur fr̄is scōz incessum rugaz frontis tunc incideret nisi musculus frontis supple ex transuersio & caderet supercilium & sic ē in aliis membris quoz uniuersus incessus diuersus est ab incessu rugaz ideo sector sciat ex anothomia uenaz & arteriaz & nerworuz hoc ne erret i incidendo aliquod illoz. Dicit secundo q̄ os sectorē secū deferre medicinas sanguinis cōstrictiuas & empl'ra etiā dolorē sedantia & instrumēta etiā ad sanguinis fluxum remēdum. unde habeat secū medicamē. Ba. pilos leporis uel aranee albumē ouī & feramenta quibus fit aconitio. nā omnia ista p̄hibebūt fluxum sāguinis siue necessario p̄ūgēte p̄tūcunq; i oē operef siue contingente ex errore & ipsuz os deferre medicinas sedatiuas doloris. Tertio dicit q̄ pforata extirpa siue apostemate & extracto contento in ea nō adhibeat oleum nec aquā nec empl'rum in quo sit multū oleū aut sepū sicut est basilicon imo offerat empl'rum facū ex calcāto seu ex alia re exiccante si egebit tale supra extirpā & soluta cōmunitatē ponat spongia infusa uino stiptico

Pro parte nota q̄ per plagam intelligit apostema uel extirpā in qua est plaga pp materiā sanies tam soluentē communitatē. Qui ergo uoluerit secare plagaz pp materiā sanieā. i. extirpā uel ap̄a plagatū. seu similiter qui uoluerit secare & secando plagā efficere ē. Secundo nota q̄ sicut cōmuniter nulli neruoz in membris incedunt secundum incessum, collectionis rugarum. Ita etiam apparet in musculis. Conueniens est ergo incidere scōz incessuz rugarū primo ut cicatrix pulchrō generetur quasi rugis cooperientibus cicatricem & occultantibus eam. Scō etiā quia tunc nō incidituz nerwus aut musculus ex transuersio. Ex quo incisio eruz fit facilioris consolidationis. Nisi in fronte, palpebra superiori & uentre. Nam primo in fronte musculus tenens supercilium transit secundum longum frontis ubi ruge incedunt scōm latum. Et si incideretur secundum incessum rugaruz tunc incisio musculo secūdum transuersum caderet supercilius quod tenebatur musculo. Eodem modo incedit musculus palpebraz secūdū longum faciei. unde si fiat incisio secūdū incessuz rugaz palpebraz caderet palpebra. Idē ēt apparet in uentre in quo etiā ruge sunt scōz transuersum ideo si fiat incisio illo modo inciso etiam musculo scōz transuersum cōsequif uehemēs lesio.

Ulteri⁹ nota q̄ aliquando incidim⁹ in fronte scōz incessuz rugaz mai⁹ euitando nocumentum quia fistulationē & uehemētē corruptionē. ut fracto cranco incidim⁹ cutē in cruce excoriando & ō bite pp euitare fistulationē & uehemētē corruptionem & apostemationē. Nota ulteri⁹ ut colligitur 3ª quarti ca° de regimine extirpaz q̄ in secādo debem⁹ incidere locū maturiorē. locū etiā de cliniorez seu laxiorem. Est aūt cū primi q; cuius in loco maturiori est subtilior. Causa uero secūdi est quia ad locū inferiorē melius transit sanies q̄ ad partem superiorem. Si tamē contingat non illa coniungi quia sit locus supior maturior potius alia obseruef condimo. f. secando in pte inferiori licez non maturiori iuuamento sequente maiori

in illa parte q̄ in pte superiori maturiori. Ea q̄ in secunda pte sunt posita sunt nota uno excepto q̄ p medicinas facientes fluxa intelligit medicinas sedantes dolorem, que faciūt fluxum, i. faciūt molle aperiendo poros t materiaz exitui disponendo ut etiā colligitur quinto de simplici medicina cap'lo de medicinis sedantibus dolorez quia de rōne eaz est ut aperiant poros. Diteri⁹ nota q̄ aperta extirpa nō est multuz oleum nec aqua nec multū sepuz apponendū eo q̄ tunc extirpa est facta ulcus cui ut infra apparebit non conuenit humectari o sed exiccatio. Cum ergo iste humectent t putrefactioni disponāt nō sunt apponenda. Deinde si querimus etiā magnā abstersionem apponemus calcantum quod est es ustū aut spēs nitrioli quoz est uehementer exiccare Unde secundū expositionem tale medicamē ē apponendū in fine ubi querimus cicatrizare. unde talis debet esse ordo in medicādo talez extirpam q̄ primo ponant restringenda fluxū ut ponatur tenta infusa albumini ouī t aliqñ languis dra. t ñi circuitu apponant repercussiua ut nō transeat materia ad locuz. Post q̄ aūt sumus securi ō fluxu sāg. nos bene coprimendo cū manib⁹ expurgamus sanies. t si ulcus est ualde magnuz t sanies multa nō tantū una uice sed pluribus extrahim⁹ deinde ponimus abstergentia deinde siccliora aut stipticiora ad consolidāduz deinde adhuc siccliora ad cicatrizationem. Cuz aūt cicatrizatio nō sit nisi taliter signate tale generādo cutē. cuz ergo cutis sit dura t tenax to formet exiccātez oz applicare medicinā. Ad intentionē ergo cicatrizādi do cuit administrare calcātum aut ēs spongiaz.

C uz membruz propter. Ponit nūc can. ante dendum circa corruptionē membri t continet hec pars tres ptes. primo ponit can. t curam ex pte medicaminis causticantis. secōo ex pte incisionis. tertio ostendit in quo casu corruptio membri curam cuitare debet nus. ibi scōa. Q̄ō si hec uero. ibi tertia. Et si os fuerit. Dc̄ prima dicit q̄ corrupto membro pp malā cōplexionez cum materia aut sine materia nec cōferente scarificatione nec epithimatione et cōsuetis conferre enumeratis in libris gradualibus necesse est carnez supra membr existentez corruptam remoueri. Et melioz remouet sine ferro si sit possibile q̄ cuz ferro qz cum ferro pluries incidunt cuz periculo tunice musculoz t arteriaz. Pro pte nota q̄ membr aliquādo est in uia ad corruptionez aut pp malam cōplexionez in eo existentem aut pp oppilationē ut dicaz t tunc uocatur ista dispositio cancrena membro adhuc habente sensum. aliquādo aūt habet corruptum esse ablato sensu membro nō existente amplius nato imo tam fetente t putrido t tunc disposito talis generali noie solita est uocari sphacelos aut etiam aliquādo uocatur spāli nomine herpestiomen⁹. Et differunt ista duo spāliter nomināndo sphacelos t herpestiomenus quia sphacelos imponat membri corruptionez dato q̄ non incedat amplius ultra corrumpendo prem. Estiomenus aūt denotat ipsam passionem amplius in

elātē corrumpēdo prem sicut patet multotiens i membris dispositis corruptioni siue putrefactioni ut prepucio t similibus ut aliquādo quasi subito oporteat eum incidi. Diterius nota ut colligit tertia quarti allegato loco q̄ talis corruptio contingit aut pp malaz complexionem corrūpentez spūz t aliaz membri. aut pp oppilationem faciem a causa interiori aut priminua pp quam ꝓhibet delatio spūs uitalis i membro aiam conseruantis. Quomodocūq̄z tamen sit mala cōplexio cōiungitur membro. ideo hanc explicuit cōplexionez oppilationem tangendo. Diterius nota q̄ q̄uis mala cōplexio sine materia possit esse cā principalis corruptionis membri. hanc tñ corruptiōi semper sanectif mala complexio pendens ab humiditate corrupta. Diterius nota q̄ licet quelibz mala cōplexio excessiua possit corrūpere membrū suam aiam corrūpendo cōplexio tñ maxime corruptiua aut est mala cōplexio calida humiditati cōiuncta putrefaciens membr aut frigiditas mortificans membr ut patet in iter agentibus qui cōgelāt z corrumpūtur aliquando amittentes pedem aut nasum aut prepuciuz. Diterius nota q̄ melius est remouere partem corruptam sine seno primo pp multos abhorrentes ferrum. Scōo pp uiolentam t subitaz impressionē ferri pp timorē ēt ne uendo tunicē musculoz incidant. aut etiā ne incidant uene uel arterie. t ut si ap primemus causticū nō faciamus subitā t forte impressionez

quod si hoc Nunc tangit curā per incisionem dicens q̄ si talis cura nō cōsulerit imo iam corruptio ꝓcesserit in carne supple ulcerādo necesse est incidere carnē t aduerere locū in quo est facta incisio oleo feruēte. nā dicit Aui. ex tali oleo feruente sum⁹ securi ne mala materia transeat ulterius eo q̄ per adustionē talis consumitur materia. Item restringit fluxus sanguinis cū per adustionē fiat crusta supra orificium uene t arterie. t notanter cuz oleo est hoc fiendū ut cū domesticiori causticō cū etiā oleū sit penetratiuū ualde t per cōsequens adurens ꝓfunde scōz quod est debitū. Et dicit Aui. q̄ nascant supra locū incisionis caro t cutis exterea nam cū membrum sit cōpositū t sint remote carnes corrupte caro poterit debite generari. Item generabit cutis extranea quia non talis sicē prie t nō ꝓportionalis prime, ꝓportionalitate similitudinis sed similis in duricie. nam cū cutis sit membrum spermaticū nō regenerat sed loco eius generat aliquid ut caro sicē porus sarcoydes seu caro dura cutis. Secundo ponit can. in incidendo auendendos dicens cū uoluerit incidere medicus primo imponenda est tenta t uolueda circa os ut quoquo inueniat p rtē sanā quā comprehēdere per forte in dolore perceptū immissa tenta. nam pars corrupta non dolet. ubicunq̄z ergo inueniat lasitatē t debilitatez retentionis scias q̄ illud est pp corruptionē t putrefactionē t totū erit incidēdum. hoc totum est notū. Diterius dicit Aui. q̄ quandoq̄z perforat os circundāo quod tu uis remouere ita ut foramina sint circa os. duz ergo hoc uis facere sega inter incidentē t per foramē

.i. aliquando operare incidendo aliqũ perforãdo lega etiã inter carnẽ ut nõ redeat circa os. Ecce modũ operationis. Aliquis vult foramẽ rotũdũ facere in asse tunc perforat cũ terebello & factis cõplete foraminibus circũquaq; amoueat illud quod in medio dimisit inter foramen & foramen ut tandẽ mediũ remoueat. sic etiã fit i osse remouendo & maxime dum os est rotundũ cui nõ põt aliqua sectio applicari quale est craneũ. Vlterius dicit Aui. si fuerit frustrum ossis remouẽdũ eminens nõ aptũ aptari cuius timeatur corruptio imo & existentia prope ipsũ tunc ab eo est remouenda caro & debẽ os trahi ad partẽ oppositam & remoueri a membro nobili inq̃rum possumus deinde debẽ incidi. & ista est tnia totius partis.

Et si os Nunc ostendit casũ in quo nos ossis corrupti curã euitare dicẽs q̃ si os fuerit os coxe & fuerit os magnum propinquum neruis venis & arterijs multa existit cautione debẽ medicꝰ fugere ab ipso iuxta dictum Mesue in suo de appropriatis ad principiũ Noli prauaꝝ egritudinum curam assumere vel curemonus suscipere ne nomẽ mali medici subeas. Et notanter est vitanda cura quia si accedat ad curãdum cuꝫ non possit curari nisi per incisionẽ occideret hominem existẽ ita magno membro.

Dubitatur pp unum tactum supra d utrũ medicinaꝝ contrariaꝝ cõmixtio sit conueniẽs pro cura apostematum. q̃ nõ arguit̃ p rationem tactam quia una impedit alteram siue alterꝰ operationem. Secũdo sic medicina contraria operabit̃ circa materiam circa quam nõ deberet operari ergo. Nota cõsequentia Et patet assũptum. nam q̃mixta medicina repercussiua resolutiue cũ materie repercutiende applicet̃ resolutiua ipsa resoluet materiam quã non intẽdimus resoluere. Tertio sic. natura non habet mentem ut scrutetur de meliori ergo cõtraria nõ sunt applicanda. Añs patet quarto regimis acutoꝝ cõmento primo. Tenet cõsequentia quia illa contraria nõ applicantur nisi ut eis utatur natura quando oportet & vbi & in quo oportet. Ad oppositum est auic. Pro dubio premittendus primo q̃ medicinaꝝ cõtrariaꝝ cõmixtio põt dupliciter intelligi. uno modo ut denotet̃ simultas temporis. secundo modo ut denotentur eas sic admiscem applicari ut plurimum unius contingat plurimum alterius. Secundo nota q̃ he medicine possunt dupliciter intelligi cõmiscerí. primo mõ ut ex eis tantũ una media operatio consequatur. & perducat̃. Secundo ut p eas producant̃ due operationes contrarie & remisse. Quibus notatis sit prima conclusio. Medicina repercussiua & resolutiua simul tempore sunt cõmiscende vel applicande. Propositio persuadet̃ quia p totum argumentuꝫ sunt applicande ergo &c. Consequẽtia nota. & colligitur assumptuꝫ ex textu. Secũda conclusio. Medicina repercussiua principaliter est applicanda alteri parti a parte cui est applicanda resolutiua. Patet ex hoc proposito. Naꝫ repercussiua est applicanda ad prohibendaꝫ fluxum. resolutiua uero pp materiaꝫ fluxuꝫ ergo. Antecedens notum. & tenet ex eo consequentia quia applicãdo repercutiens in circuitu fluxuꝫ prohibemus materie. Applicando uero resolutiuaꝫ supra tumoreꝫ nos resoluimus fluxaꝫ materiã. Tertia cõclusio cõmixtio medicinaꝝ maxime debet intelligi simul quia in eodeꝫ tempore fiat applicatio eaꝝ. Propositio p̃suadet̃ sic. istaꝝ talis debet eẽ permixtio p quaꝫ grandius sequitur iuuamẽtum ergo. Antecedens est notũ. & tenet cõsequẽtia q̃a sic applicando medicinas & distinctis partibus ut ex secunda cõclusione sumitur sequuntur grandiora iuuamenta. Quarta conclusio haꝝ medicinaꝝ uera cõmixtio aliquãdo cõueniens est. patet ꝓpositio pro quãto he medicine ad inuicem refrãguñ in operando. unde subsequit media operatio.

Istis quatuor cõclusis pꝫ solutio ad obiecta. Ad primũ dicendũ q̃ una nõ impedit operationẽ alteriꝰ cum distinctis partibus applicentur. Ad secundo dicit̃ q̃ una impedit operationẽ alterius extremã q̃tus tamen illã aliaꝫ ut mediã producat operationẽ. Ad aliud per idẽ pꝫ solutio. Ad 5m dicit q̃ non applicant hee medicine quia natura habeat mentem in regulando eas sed regulãtur ab intelligentia non errante. xij°. metaphisi. cõmento decimooctauo. Si ergo dicitis hee medicine applicantur partibus pꝫ rationeꝫ non cõcludere. Si uero applicet̃ parti eidem q̃tus parti materie inferat nocumentũ. Applicaꝫ iñ eligẽda est maioꝝ sequente iuuamento.

Solutio Continuitatis. In capitulis precedentibus determinauit de cura morbi complexionalis & compõnalis. Nunc exequit̃ ponendo curaꝫ morboꝝ unitatis. Et diuiditur in. d. primo facit hoc quod dictum est. secũdo quia multotiẽs fit solutõ continuitatis cum cauterio. & quia ẽt de ipso propter mentionem fecerat in capl'o de cura corruptionis mẽbri. ideo determinauit scõo de cauterizatione. ibi scõa. Cauterizatio. Capl'm primũ diuiditur in ptes duas. Nam primo facit qõ dictum est. scõo pro quoꝺam dictoꝝ declaratione nos ad alia loca remittit. ibi scõa. Sermoneꝫ aũt primã in duas. naꝫ primo ponit curã solute cõtinuitatis in exterioribus magis facte. scõo magis sẽe in interioribus a cãis primitiuis. ibi scõa. In his autẽ que sunt. Prima in duas. nam primo ponit curaꝫ solute cõtinuitatis facte in consimilibus secundo magis facte in organicis. ibi scõa. In cõtorsione. prima in duas nã primo mẽbroꝝ duroꝝ ponit curam. scõo molliꝫ solutoꝝ. ibi scõa. Intẽtio autẽ. Primo dicit q̃ solutio cõtinuitatis facta in mẽbris duris curat̃ equando & cõueniẽter ligando sic dictum est in libro docente restaurationeꝫ quia in quarto. Curat etiã quiescẽte corpore & cibum cõmedendo glutinosuꝫ ex quo confidim⁹ nutrimentuꝫ generari cartilaginosum labia claudẽs fracture in unũ & solutas adducẽs extremitates ut est cibus ex animalibuꝫ extremitatibus factus. Naꝫ impossibile est ut os in etate consistẽte alio modo restaureꝰ cum hoc nullatenꝰ ad uerã ꝓtinuitatẽ põt peruenire. & certe dicit A. nos sermonẽ exquisitiũ faciem⁹ dũ i locis particularib⁹ loquemur ō pñti mã qr quita quarti. Pro pte

sunt notãda aliq̃ talia. Prio q̃ solutio ꝓtinuitatis ⁊ solutio unitatis ⁊ solo nature cõis idem apõ medicos importãt cũ unitas ꝓtinuitas ⁊ nã cõis sint idẽ. Scõo no. q̃ p magᵃ mẽbra dura intelligit A. ossa q̃ tanq̃ tot⁹ corpis fũdamenta magᵃ fuerũt seu magne quãitatis ⁊ numeri. ⁊ intelligãf p ipsa ẽt alia mẽbra dura ut carnalagines. Zᵒ not. q̃ p eũtonẽ intelligit A. equã ⁊ debitã plasmatione seu ꝓpositionẽ mẽbri. Dicũ p solonẽ una ps alteri eminet ultra naturẽ debitũ ad suũ debitũ si tũ equef. Oõ aũt sit ꝓuentes ligatura inferꝰ dicef. Jtẽ ꝓuenit ad curã q̃f. Sicẽ. n. corpis ⁊ mẽbri mor⁹ distractionẽ fac̃ i ꝓib⁹ ita q̃es ad cõtinuationẽ iuuat ⁊ unionẽ. Jtẽ cũ os ũ reslauref nec ꝓinuef scõum uiã ꝑme intẽtionis que esᵗ facef ipm uere unũ ⁊ ꝓinuũ nullo alĩus rõis cadẽte medio pp assignatã cãz ꝑma ꝑmi. Restauraf tũ scõz uiã se cũde intẽtionis ipsũ unificãdo scõz q̃ ẽ possibile nobis ⁊ aliquid ponendo loco deꝑdti ⁊ cum ad hanc operationem faciẽdam glutinosum faciat nutrimentum tõ eo pro cibo egemus.

intentio autem. Nũc ponit curã solute ꝓtinuitatis facte i mẽbris mollibus. ⁊ pᵒ fac̃ bᵒ in generali. 1° magis i spãli. ibi 1ª Et dicem⁹. Pria in duas. pᵒ fac̃ q̃ dictũ est. 1° ponit curã solute ꝓtinuitatis cui ꝓsũgit sanies. ibi 1ª Et scito q̃ intẽto. Prio dic̃ q̃ nos intẽdimus curaf solutã ꝓtinuitatẽ mẽbroꝝ molliũ triũ ꝑncipioꝝ buõdo curã. prio retinẽdo mãz fluẽtẽ si non fuerit ualde fira. 1° ꝓsolidãdo fixurã cũ medicis ⁊ cibis ꝓuenienb⁹. 3°, pbibẽdo putrefactionẽ q̃tũ est possibile magis. Et te expedito ab uno istorꝝ triũ redi ad expediẽdũ alia duo. Scis. n. q̃õ mã fluẽs retinef. ꝓsolidaᶜ uero ꝓplef iungẽdo labia si iũgi pñt ⁊ exiccãdo ⁊ cõglutinãtia conferẽdo. Pro pte no. pᵒ q̃ fca soluta ꝓtinuitate tũ pp dolorẽ nũ pp debilitatẽ solue pria ⁊ uenaꝝ aptõẽ aut arteriaꝝ hũores currũt ad locũ solutũ tõ pᵒ dem⁹ repcutef mãz. 1° q̃ cõtinuitati solute putredo cõtũgit aliq̃n. tõ putrefactionẽ remouẽtia applicare debem⁹. 3° q̃ ois soluta cõtinuitaᵗ reducᵗ dz si põt fieri ad unionẽ. tõ cõsolidãtib⁹ ⁊ exiccãtib⁹ leuif ⁊ glutinãtib⁹ egem⁹ ⁊ aliq̃n oĩb⁹ istis ⁊ aliq̃n uno tñ. boc ẽt nec ẽ soluta cõtinuitate nõ exñte prauo ut possit ꝑ nã curari. Dicit⁹ nor. q̃ exñte putrefactiõe in soluta continuitate ꝑmo debem⁹ putrefactionẽ ãmouere q̃ cõsolidare q̃ tñ remoto putrefactiõis nõ cõuenit niſi in soluta cõtinuitate q̃ est ulc⁹. Cõsolidatio ẽo cõuenit in qualibet q̃ne non põt a natura curari. ideo secundam expressũ intentionem ⁊ cõmuniorem.

et scito q̃ intentio. Supra posuit curã solute continuitatis fẽ in mẽbris mollib⁹ expediẽdo quedã ꝓncipalia. Nũc exequif ponẽdo curã ulcer seu 3ᵐ expediendo ꝓncipale. Dicẽs te scitor exiccatiõẽz eẽ inẽt enẽ q̃ medicãf ulcera. unde ulc⁹ mũdũ dz exiccari. Jn ulcer aũt putrido ponanf medicine corrosiue acute sicẽ calcãz qõ est spes uitrioli aut colcotar qõ est atramentũ rubeũ seu uitriolũ ⁊ azegi qõ et est aliud atramẽtũ ⁊ arsenicum ⁊ calx. q̃nb⁹ nõ cõferẽt⁹ supple pp magnã putrefactionem necessarius est ignis ⁊ medicina cõposita ex floꝝ eris cera ⁊ oleo Naz p floꝝ eris mũdificat uuln⁹ ⁊ ꝑbibz p ceram ⁊ oleũ supfluitatẽ talis corrosionis. Talꝰ ergo medicia ẽ eqta ⁊ ꝓportionata tali morbo. Dicit⁹ no. q̃ ulc⁹ pᵒ pot sumi cõtet ⁊ sic uuln⁹ ⁊ ulc⁹ cõueniũt. 2° sumit ꝑ solone cõmuni cũ q̃ est sanies ut ps 2ª ꝑmi ca° de soluta cõtinuitate. Ad p positũ hic sumit ulcus mõ ꝑmo. nã ulcus mũdus siue solutionẽ cõtinui mũdaz uocat ulcus. Se cũdo no. ut colligit tertio de ingenio sanitatis q̃ in mẽbro soluto saltẽ notabiliᵗ duplex ultra debitũ supfluitas multiplicaf quedã subtil egẽs exicatiõe. Et aliq̃ grossa egẽs abstertiõe ⁊ hec ẽ ꝓp ptẽ facilẽ cẽ debiliorẽ ꝑ solutiõez nõ poterez resoluere has supfluitates. Jnterio gᵒ in medicãdo oẽ ulcus ẽ exiccanto saltẽ illaꝝ supfluitatũ q̃ multiplicãf pp cãz assignatã. De abstertiõe tñ Auic. nõ fecit mentiõez das ipsã intelligere p exiccatiõez ut explicuit exiccatiõez ut coiozẽ. ipsa. n. cõpetit in qualibz ulcere supleꝰ aliqñ organicez abstersiue medicie qz exiccãs ⁊ plumẽs grossã mãz. Dicit⁹ no. q̃ illud ulc⁹ uocaf mũdũ cui nõ est ꝓpria sanies aut putredo dato q̃ illa duplex supfluitas ꝓtũgaf cui sola cõuenit exicca°. Illud q̃ dicit de ulcere putrido ẽ notũ qz ubi sit uehemens putrefactio be acute ⁊ corrosiue ꝓpriãt medicie

et dicemus. Nũc exequif magis i spãli ponẽdo curã solute ꝓtinuitatis mẽbroꝝ molliũ. Et ꝓtinz hec ꝑs quattuor ptes. ꝑmo determinat de soluta ꝓtinuitate pauci numeri mãifesta. 2° determinat ó ꝓtuliõe seu attritiõe. 3° ó excoriatiõe. quarto ẽo de pũctura. ibi 2ª Et si pus. ibi 3ª Et si alfase. ibi iijª Et alfase. Prima in duas. nã ꝑmo posita distinctiõe ulceꝝ põt curã simpliciũ. 1° cõpositoꝝ. ibi 2ª Et scitó. Pria i duas. nã pᵒ Aut ꝑmittit curã. 2°. ponit aliquas ꝓditiões ⁊ cautelẽdos. ibi 2ª Verũtñ. Primo dicit se dictuꝝ q̃ ulcera aut sũt simplicia aut sũt cõposita. Siplicia ẽo sũt ulcera q̃a quoꝝ humiditas nõ est corrupta ⁊ curãf cõtũgẽdo labia ⁊ ligãdo ⁊ ꝓhibẽdo ne iter labia cadat aliquid ut cleuz aut puluis. nã ista ꝓhiberẽt cõsolidatiõez magna aũt ⁊ sine depditõe substãtie carnis cuz qua ptes adiuicẽ pñt applicari curãf supple ut dictũ est. Sz ubi eᵗ ptes nõ pñt adiuicẽ cõplicari siue sit fixura siue ꝓcauitas plena sanie cura ẽ p exiccãtia. Depdita gᵒ cute necesse ẽ facere cicatricez quã p se efficit stipticũ ꝑ accñs ẽo calidũ siccẽ azegi ⁊ calcãtũ aliqualiᵗ ustũ. nã hec iuuãt exiccãdo ⁊ faciẽdo crustã. ⁊ si eẽnt in cõpitate multa augerẽt ulc⁹ corrodẽdo. Dicit⁹ dicit q̃ nõ est festinãduz i cicatrizando ꝓfũda ulcera imo ꝑmo studẽduz ut nascaf caro q̃ nõ generaf niſi ex modicuz exiccãt bᵒ nõ trãscẽdẽtib⁹ gradũ ꝑmũ. Prio ptẽ pñti memorãdũ ꝑmo sumi ulc⁹ in pᵒ ptis ut ꝓbabitũ ẽ i pte ꝓbabita. Secũdo no. q̃ aliqua solutio ꝓtinuitatis põt dici simplex aut cõposita multis modis. ꝑmo põt dici simplex qz i ipsa solũ una habef intentio curatiua q̃ ẽ unio ut habef i solutiõe ꝓtinuitatis mũda cũ qua nõ ẽ depditio ptis ⁊ i qua nõ ẽ alta intẽtio curatiua. 2° aliq̃ solutio dicit simplex qz nõ ẽ cõiũcta alteri mõbo ꝛc. Econtra illa uocaf cõposita q̃ ꝓtũgit alĩ morbo sicẽ si

in parte

i pre kolura cēt mala cōplexio ipediēs unionē. Ad ꝓpositū solutio ꝯtinuitatis simplex sumit mō 2° cū solutiōz ꝯtinuitatis cū depditōe ptis simplicē esse uelit. Vlteri⁹ no.q ex pre ꝓcipit quomplex sit babēda intētio i cura solutōis ꝯtinuitatis simplicis.p^a ē ꝓiūgere labia distātia q̄ cōpiebēdit p illā pte cōtūgēda cēnt.1^a ē tenere ea firma i ꝓiunctiōe qō fit p ligatiōez q̄ tāgit illa pte ligāda.3^a ē ꝑuidere ne aliquid cadat i medio uulneris quā tāgit ibi Lustodiendo. quāta ē ꝓseruare ptē sanā quā nō posuit Aui.13 dedit intelligere. Vlteri⁹ no.q inē labia uulneris nibil corpulētū dz cadere dispositū putrefactiōi aut sua corpulēta ipediēs unionē sic ē oleū aut puluis tū pulueres consolidātes pōit cadere. Sz scōz expositores nō dēnt poni i tūdo sz i supficie labiox.iō puidēdū ē ne aliquid cadat. s.i fūdo. Vlteri⁹ no.q depdita pte pp cāz assignatā necesse ē exiccare deide generare carnē t cōsolidare deide cauterizare boc ē notū. Nota tū q̄ stiptica de p se cicatrizāt. sz qr calida nō faciūt boc nisi exiccādo t adurēdo tō opāt p accūs qr mediāte alio ut exiccāte t adurēte. Vlterius no.q genēa⁹ cānis fit a leuit exiccātib⁹ intelligē⁹ p generatiōnē carnis unā dispōnē in sāguine t buiditatib⁹ q̄ mediāte uirtus humiditates mutat in carnē. Naz dispō ut generet caro mediata existēs pōt esse ex multis siccātib⁹. Exēpli cā uulnē exīte multū humido fortis cōpetit exiccatio. Diminuit aūt gradus bui⁹ exiccationis ad gradum ꝑmū respectu cōplonis nālis solute ptis nō autē respectu corpis temperati fore. humidū respectu siccox gradu ꝑmo. de isto tū fieri qō spālis.

Nezuntamen. Nūc ponit quasdā cōditiones seu can. attendendos in cura. Et diuidit in tres. ꝑmo ponit can. attēdēdū róe cōplexiōis nālis aut accētalis mēbri soluti. 2° róne cōplexiōis totius. 3° pōit can. diuersitatis medicinax exiccātiū róe effectuū ꝑdu cēdox. ibi 1^a. Et ex eis. ibi 3^a. Et ex eis ē cōsideratio uirtutis. Prio dicit q̄ i tali cura aliq̄ ꝑdunones attendāt circa quas aduertere debes. p^a est ꝯsiderare cōplexionē mēbri nālez t ꝑncipalē. Nā si mēbr nālit est humidū t ulcus ē modice humidū sufficiet qua exiccat. ut i gradu ꝑmo. Lāz tangit Auice. qr egritudo est modicū elongata a nā mēbri. 2^a cōclo quā ponit ē q̄ si mēbr supple naturalit fuerit siccū t humiditatis multe sit ulcus necesse ē applicare desiccās in gradu 2° aut 3° ut ad priſtinā cōplonē deducat. Tertia cōclusio q̄ in tēpatis. s. corpib⁹ boc est q̄ in būtibus mēbra tēpata quox. s. ulcera sint tempate humiditatis quia medie inter multā humiditatez ulceris mēbri sicci t paucā ulceris mēbri humidi fiēda est equatio ex pte siccox qr nō cōueniūt ita sicca sicut in ulcere pauce humiditatis mēbri humidi. Prio pte nota ꝑmo. q̄ mēbro exīte humido respectu tempati q̄uis ꝑ reducēdo tpm ad suā naturā cōpetat debilis medicina in exiccādo. pro reducendo tamē ipsū ad tempamentū fortis cōpeteret exiccatio. Sz A. intelligit de ꝑma reductione. Scōo no.q notanē est dictū pauce humiditatis q̄ possibile est ulcus mēbri humidi cē tante humiditatis ut ēt ampliori egeat exiccatiōe ul cere mēbri sicci. Si tū ad equalē humiditatem ꝑueniant mēbr siccū t mēbr humidū cū sit maior elongatio a cōplexiōe naturali mēbri sicci q̄ humidi. ideo ut membr siccum reducatur ad suā naturam fortiori eget exiccatione.

Et ex. eis. Nunc ponit scōz cōditionē dicens q̄ ex istis cōditionib⁹ est cōsideratio cōplexionis totius. Corpof nāqz exīte multz sicco t mēbro aucto tempata humiditate tūc erit ex tpato applicandū equale. 2^a dicit q̄ eodez mō fiendū est si corpus fuerit auctū in siccitate t mēbr in humiditate. 3^a ꝓpositio q̄ si ambo labātur ad eundē laptū. s. ad būiditatez fortiori egēt exiccatione 2° ꝑncipal⁹ Aui. ponit can. ex pte diuersitatis medicinax. Dicens q̄ ēt est cōsideran^a uirtus medicinax exiccātiuz. nā nō fortis exiccatō querit ꝑ medicinas generātes carnez. sz tal que ꝑbibeat descendere māz ad mēbr ꝑbibentes generare carnez. i cicatrizādo uero maior requiritur exiccatio. unde sufficit ꝑ generatiōe carnis abstē gentia t lauātia applicare pluſ̄ siccātia. Nā ex fortiter siccātibus nō querit nisi cicatrizatio consolidatio t cōtinuatio. Et cetre ōes medicine exiccantes sine mordicatione sūt de genere facientiū nasci carnez. Penultimo dicit q̄ ōe ulcus qō nō est in pte carnosa inobediens est cito medicationi t similiter rotundū est inobediens. Vltimo dicit q̄ medicinis exiccātib⁹ t stipticis applicandis occultis ulceribus misceāt mūdificātes medicine ut mel. itez misceāt medicie appropriate mēbris ulceratis ut diuretica ulcerib⁹ urine. Cū nō volum⁹ cicatrizare sumem⁹ medicinas stipticas t miscetas ut est terra sigill. Pro intellectu ptis no.q corpore sicco exīte respectu corpis tempati mēbro aūt ulcerato exīte būido ē ꝓsiderādum ex siccitate corpis i mēbro būiditatis fieri remissionē. iō ꝓsiderādū ē eqle eē applicādū ex mēbro. i. pp mēbrū tpatū ec sez corp⁹ q̄ pp corp⁹ fca ē aut sit cōtēpāta mēbri iō eqlis seu remissa medicina cōpetit i siccitate. Cōsil⁹ ēt cogitādū si membr fuerit siccū t corp⁹ būidū q̄ pp cōplexionez corporis contemperatem complexionem membri medicia tēperate sicca cōueniret. No. ulteri⁹ q̄ corpe t mēbro lapso ad būiditatē si supplē mēbr debeat deduci ad tpamētū. aut si lapsus sit ꝑter naturā cū ex b° i mēbro nimia cōsequat humiditas fortia cōpetūt exiccātia. sz mēbro exīte nālit būido ei⁹ ulceri si ad ꝑstinā debeat duci natura debil ꝑuēit exicca^a cū lapsus ꝑuus denotet. Sic si lapsus mēbri t corporis fuerit ad siccū cuz ꝑbabil⁹ sit modic⁹ lapſ⁹ ad būiditatē pauca egebit exiccatōe. Si tū corpi t mēbro siccis nālit exīti-b⁹ equalis lapsus i būiditate fuerit sic i būidis t tpatis fortiora cōpetūt exiccātia. Vlteri⁹ no.q generātia carnē debite dēnt eē exiccatiōis. ꝑmo qr nō ita sicca ut mordeāt t nutrimentū cōsumāt trāsmutādū i carnē. Debēt tū tāte siccitatis existere ut ꝓsumāt superfluitatē māz q̄ descēdit ad ulnus. Vlteri⁹ no.q ulnus in mēbro non carnoso qr i mēbro spmatico factū est difficilis cōsolidationis prio pp debilitatez uirtutis t caloris naturalis mēbri i restaurādo depditū aut debite uni

endo. Itez uēbri duricies ipedit debitā unionez
Rotūdū aūt uuln⁹ difficulē sanat pp figurā rotū
daz esse capacissimā pp ipsā nō esse angulatā ut
ptes pib⁹ debite possint applicari. Dlēr⁹no.q no
tabilit in ulcerib⁹ occultis admiscēde sūt stipticis
medicinis medicine mūdificātes.nā cū sint occul
ta ⁊ p manualē opationē non debite possint ex
purgari mūdificantia admiscēda sūt seu ēt obsler
gentia. Nota ulterius q cū mēbris occultis me
dicine non debite possint applicari notabilit aliq̄
dirigēria medicinā ad mēbra appropriata sūt ap
plicanda sicut diuretica in ꝓuocatione urine ⁊ sic
de alijs cōsimilit opandū. Vltimo no.q notā
ter stipticuz quod applicat ꝑ cicatrizatiōe debz
esse uiscosum ut carnem generet loco cutis durā
callosam ⁊ uiscosam.

Et scito. Nūc ponit curā uulnez ꝓpositoz
ad sensuz dictū sūmedo cōpositio
nem. Et pōt dividi in tot ptes quot ponit can.pri
mo uul nocumēto docet succurrere ⁊ cauet aliq̄
impedictia curā ulcez.2° docet alī succurrē no
cumento.3° ostendit pp quid medic⁹ in medican
do dz esse sollicitus ostēdens ēt quid in principio
ulcez est uitādū.quarto ⁊ ultio ponit signa que
dā fistulationis.ibi scōa.Multotiēs ꝓpea.ibi 3ª.
Ulcera quoq3.ibi iijª.Oē ꝓpea ulcus.De pma
dicit q in scire debes quedā ꝓhibere curā ulce
ris sic̄ est mala ꝓplexio mēbri quare stude in re
cuficādo ipsaz.1ª cā curā ꝓhibēs est malitia san
guinis decurrentis ad uulnus quare stude ēt bo
nam generare sanguiné.3ª cā est nimia ꝯritas sā
guinis humectandis nimiuz uulnus cui debes suc
currere subtiliādo cibū ⁊ faciēdo ipsū exercitari
si fuerit possibile.quāta cā ē corruptio ossis sub
carne exītis ⁊ trāsmittēria sāguiné mēbro cui⁹cu
ra est meliorare os fricādo ⁊ corruptionē remo
uēdo ⁊ incidēdo ipsū Scōo dicit q multotiēs
est necessariuz curāri ulcera ut secū portet ēplā
stra extractiua rez exīeaz ⁊ infixaz ut sunt fra
stra ossiuz ⁊ spine ⁊ similia quib⁹ nō amotis ꝓhi
bēt uulnus meliorari. 3ºdicit q ulcera egēt
nutrimēto ut cōfortet mēbz ⁊ egēt minoratione
nutrimēti ut sanies minuaf.Inter que duo ꝯria
existit diuersitas.Nā sanies debilitat mēbz ideo
necesse est ipz ꝓfortare ⁊ supple copiose exhibe
re nutrimētū quo supple uirtus cōfortet.Et sani
es ex copioso nutrimēto multipliceſ.Igit neces
se est paucificare seu ꝓhibere nutrimētū.de quo
ergo ꝓplexo sollicitus debet esse medicus. Di
tertius dicit q ulcere exīte in ꝓncipio nō debet
infirm⁹ ingredi bal⁹ nec ipm tāgere aq̄ calida q
augebit apa.Sed quietato ulcere ⁊ nō āpl⁹ flu
ente mā dū sanie fecerit fortassis cōferet. Dlti
mo dicit ⁊ no.q oē ulcus qō cito reuerūt postq̄
est repletū carne postq̄ ēt est ꝓsolidatū est in uia
ut fiat fistula.oz ergo te inuneri colorem sanei si
supple ē alba ⁊ colorē labioz ulcez ⁊ si puo mul
tiplicaf sine multiplicatiōe nutrimēti ē ibi alfale.

Pro pte no.q eoz que ꝓiungūt. uulneri sine
quoz curatiōe uuln⁹ curari nō pōt quedā curari
possūt unū applicādo medicamētuz quedā aūt
diuersoz medicaminū applicatione req̄rūt. Exm
pini ē sicut mala ꝓplo frigida mēbri ulcerati que
curari pōt p medicinā calefaciēte ⁊ exiccātē. Exm
secūdi est.sicut corruptio ossis. Ad ꝓpositū hoc
scōz Aut. tetigit i pte. Scōo no.q cū ⁊tus ope
tur mediāte cōplexioe ut instrumēto notāter mala
mēbri cōplo corrigi dz ut icōuenies instrumētū ad
opandū. Si⁹ si ad uulneratā ptē mal⁹ aliūde p
ueniat sāguis ipse corrigēdus ē ut ipeditiuz opa
tiōis nē. Sāguis ēt exīte āpliozi paucificād⁹ ē ci
b⁹ ⁊ exercitiū exhibēdū quo fit supfluitatū reso
lutio.uel saltē fricatio ē adhibēda calidū nāle fō
tificēs.iuuās ēt ad resolutiōez supfluitatū. Di
tert⁹ no.q meatio empl⁹a attractia sūt deferēda
ut spina aut osse infixo carni fiat attractio eoz
qualia ꝓiz tāgūt quito ō simplici medicia. Di
tert⁹ no.q sanies ut quid ꝑternaturā dz debilita
re uirtute sua mala cōplexioē.sua etiā calidītate
mēbri būtōū ꝓtumēdo. Itē ad eūoné sanei ꝓseq
tur iuuantat eductio.ió p ei⁹ eductioez cōsequit
debilitas. Luz igit ⁊t⁹ foueaf cibo ⁊ potu ⁊ req̄e
tō ē adhibēdū nutrimētū.qz ⁊o sanies ē multa nu
trimētū essz paucificādū ⁊ hoc ne grauet nā i di
gerēdo ipsū ne ēt nutrimēto i maiori ꝯtitate di
cursio āpliozi fiat sanies.i quib⁹ ꝯtis idicatōibus
dz eē sollicit⁹ medic⁹ ⁊ attēdere ad ꝓpotēte ⁊ nō
spnēdo aliū ut colligit octauo terapētice ad finē
Si.n. u deat ⁊tute deficere ⁊ sanie eē multā plus.
attēdat ⁊tuti adhibēdo nutrimētū.⁊ si ēꝫ uideat
sanie exīre mlta ꝓstare ⁊tuti paz exhibeat nutri
mēti.Equis ⁊o exīnb⁹ idicatiōib⁹ me⁹ inf utrū
qz teneat.nā nec nimis mltiplicet nec paucificet
nutrimētū sz pot⁹ ipsū mediet. Dlteri⁹ no.q
balneū aque calide dulcis in ꝓn⁹ nō cōuenit sua
calidītate attrahēdo būoſel ⁊ sic augēdo apa.sua
ēt calidītate rarificādo poꝛos ⁊ uias p qs mē trāſ
ire possunt ad locū ulceratū. Sz exīte quieta mā
qz mā nō āpli⁹ exīte i fluxu facta ēt sanie si fuēit
expediōs balneū pp aliā cāz tūc facile fiat iuuās
balneū.Hoc tñ seruādo modū ut loc⁹ ulceris pā
no cooptaf ne humectet p aquā.nā būectatō op
ponit ulceri cū ītētio i ea sit exiccare. ul⁹ sonē cō
uenit balneū qñ ulc⁹ ē i uia sanatiōis.nā tale ca
lidū iuuat ad maturādū ⁊ sanādū. Si tñ p bal.in
telligatis bal. aq̄ actualit calide stiptice tñ ꝛsolu
tiue ⁊ exiccatie tūc i ulcere pōt fi balneū cōpe
tere. In ꝓpōtu ē cā. Dlteri⁹ no.q fistula nō ē
aliud ꝙ ulc⁹ carnosū i quo ē putrefactio ⁊ cōru
ptio.sic̄.n.i fistula est ps stricta q̄ ponit ori ⁊ alia
ps ē ps ualde lata.ita ēt i ill⁹ ulcere ē iteri⁹ cauer
na ozificio mānifesto quo exīte. Dlteri⁹ no.q
ex pte cōpbēdūt signa fistule.nā pmo postq̄ ul
cus ē repletū carne ⁊ ꝓsolidatū ⁊ iterato reuerūt
sig⁹ ē putrefactiōez ⁊ corruptiōez iteri⁹ lantare
Secūdū sig⁹ sumit a colore sanei.Si sanies fue
rit alba ⁊ debiti coloris ⁊ bremit habuerit debitaſ
cōditiōes sanei tūc ē sig⁹ potēte ⁊tutis supā mā
⁊ q mala putrefactio seu corruptio nō lateat in
teri⁹.Si ⁊o color fuerit mal⁹ qz niger aut liuid⁹
cū ex b⁹ mala cōpbēdaf putrefactio malū ē sil⁹
cū ꝓpbēdit utrulēria q̄ utrulēria nō ē aliū q̄ sant
es ieq̄les ex pte supfluitatis subtilitatis ⁊ grossitu
dinis i qua apparz nebemēs putrefactio.Itē ulte
ri⁹ cōspiciaf ad colorē labioz ulcez si labia fue
rint rubea

rint rubea seu livida ⁊ nigra. nam ex rubore cōp
hendimꝰ bonitatē ex lividitate aūt ⁊ nigredine
cōprehādimꝰ oppoᵐ qꝫ uehemēt̄ putrefactiōnē
Et si pus. In p̄cedēt̄ posuit curā solu
re cōtinuitatis pauci numeri.
Nūc ponit curā solute cōtinuitatis multi numeri
que ē occulta ⁊ uocat cōi noīe ꝓtusio seu arritio
Et dicit ꝙ si multiplicet̄ sanies non multiplicato
nutrimento tūc est alfase seu ꝓtusio aut arritō cu
ius nūc ponenꝺ curā. Dicēdo ꝙ qꝫ alfase ē solu
tio ꝯtinuitatis ꝓfunda. i. intra cutē fortiora sibi ꝑ
uēūt medicamia q̄ uulneri discoopto. Et qꝫ mul
tus sāguis fluxit ad ipsaꝫ alfase tō est necesse ap
ponere rsoluᵐ nō uehemēter sicū ne tubule re
soluaf ⁊ spissū ꝙeniaf in lapidē. Et facta ꝑ nos
resolutione debita apponaf ꝓsolidatiᵐ deficcans
nisi sanies sit in ꝓcunitate exire non potēs que ꝑ
desiccationē ⁊ resolutionez supple ꝙeniaf in la
pidē aut ꝑ aliquā cāz putrefiat aut erodicet. i. cē
radicē pōaf ⁊ ꝑ mēbꝝ dispgaf solutēdo ipsū ⁊ re
ueraf solo ꝯtinuitatis. Si vo alfase fuerit ꝓfūdi
or scarificet̄ locus ut medicamē penetret magis.
Si uero ꝓtusio fuerit leuis⁹ forte sufficiet rsomia
Deinde ponit curā solute ꝯtinuitatis magis inte
rioris dicens ꝙ si alfase fuerit ꝑmo cū pcussione
medicet̄ pcussio medicamine debito pcussiōi. de
inde medicet̄ alfase seu locus uel ponit curā exco
riationis. Ulterius ponit curā p̄cture dicens ꝙ
magna alfase curabīt̄ medicinis exiccātibus qua
uero ut p̄cura acuſ nō ꝑdens nec uenenosa nec
doloris fortis que nō tergerit neruū ⁊ ex q̄ nō ti
meatur generatio aꝑatis ⁊ pulsatio ē diminēda
nature. Ulterius ponit curā solute cōtinuitatis
i mēbro organico facte. dicēs ꝙ i ꝓtorsione molli
⁊ nō dolorosa sufficit ligatura ⁊ apponāt ꝓtor
sioni medicamia debita sibi. Penultio scōz ue
riorē sniaz ponit A. curā solute cōtinuitatis ma
gis facte in interioribus dicēs ꝙ in casu ⁊ pcussi
one necesse est rsomare ex pte oppolita ⁊ subtili
are dictā ⁊ diminere carnes ⁊ similia carnib⁹. Et
infirmꝰ regēdus est apozimatib⁹ ⁊ potionib⁹ de
quib⁹ dictū est in locis ꝑticularib⁹. Ultimo di
cit ꝙ reseruabit in locis ꝑticulanꝺ posteriorib⁹
sermonē solute ꝯtinuitatis facte i neruis ⁊ ossib⁹.

Pro ꝓnūb⁹ no. breuiter ꝙ cōtusio nō ē aliud
q̄ solutio cōtinuitatis nō manifesta. ſ. multorum
multi numeri quia plures ptes sub cute sūi fra
cte. Scōo no. ꝙ cū in tali cōtusione multe pcl
sub cute exītes sint fracte. aꝑta sint ⁊ multaꝫ ue
naꝝ orificia aut ipse uene sint fracte. tō nō ē ibi
multiplicatio nutrimēti. i. sanguinis. qꝫ sāguis nō
ualde fluit cū multe ptes sint rupte. nec ē causa
tuīnō stāte ruptura baꝝ multaꝝ ꝓtū. nō tñ ꝙ ibi
nullatenꝰ sit fluxꝰ. Tertio no. ut ex dictis babi
tū est ꝑ ꝓfūditatē loci oz augere medicamē. Jō
in tali alfase fortiora medicamina sūt necessaria.

Ulterius no. ꝙ qꝫ in alfase mā fluxa ē caro ē
ēt ꝓtusa. tō modicū curādo de fluxu a ꝑte rsol
uēta fūr applicāda q̄uis leuiaꝝ. in circuitu aliqꝺ
applicādo repcussiᵐ. Ulterius no. ꝙ tale non
debz esse excessiuū ualde si ēt sit applicanꝺ in ꝓ
cessu aut ēt in alio tpe ꝑ cāz assignatā. Ulteriꝰ
no. ꝙ sanie exīte ꝓfūda ⁊ alfase nō debemꝰ ꝓso
lidare sed amendere ut debite sanies educaf. In
alfase aūt ꝓfūda scarificaz debemꝰ. ꝑmo ut expi
ret mā. secundo ut medicamen ꝓfundius ꝑef.

Ulteriꝰ no. ꝙ ꝓtusiōe exīte leui qꝫ superficiali
satis modica rsomia faciēs tractū ꝙenit mltoci
ēs ⁊ sufficit nā supra māz ꝓtusiōis modicā ponē
te. Ulteriꝰ no. ꝙ alfase si ꝓtūgaf pcussiōi sup
ple excoriāti dz medicari ut tactū ē generādo cu
tē. Ulteriꝰ no. ꝙ alfase ut p̄cura acꝰ si nō fu
erit facta a re uenenosa dimittatur nature quia fa
cta a re uenenosa debet medicari cū rebus ſanza
bēūbꝰ ⁊ p̄incipalia ꝓfortā. ib⁹. Jtē illa q̄ ē fortis do
lotis ēt curāda ē mitigādo dolorē. Que ēt tetige
rit neruū curāda. le ꝑ aptia ⁊ ꝓbibēta ne vꝰ reti
neaf i neruo. Illa ēt ex q̄ timeꝫ aꝑatis genera cu
curā ē eūanꝰ ⁊ recurrēdo ut i cura aꝑatis dictuꝫ
ē. Illa ēt ex q̄ timeꝫ pulsatio retēta mā putrida n
est nē cōmitēda. Jtē illa ex q̄ timeꝫ pulsatio quia
spasmatio i q̄ ē sic̄ morꝰ pulsus nō ē nē penit⁹ cō
mitēda. Alia vo qua potēs a vrute supari dimit
tēda ē sibi dicēte Bal. pⁿ. iteriorꝫ nā nō idigz auxi
lio medicaminū nisi dū morbo magnificato neq̄
uerit dīari. Ulteriꝰ no. ꝙ differētia ē int̄ disso
cationē ⁊ ꝓtorsiōez qꝫ dissocatio ē solutio ꝯtinu
itatis i mēbro orgānico bñe tūcurā dū mēbꝝ exit
ex toto situ suū locū. Lōtorsio vo ē solutio ꝯtinu
itatis i q̄ mēbꝝ nō ē debite situatū q̄uis nō mu
taverit suū locū. ⁊ oz ꝓtorsio q̄i mēbr obliquio a
suo situ. Quāre vo ligatura debeat ee leuis ⁊ nō
dolorosa i ꝓmptu ē cā ne fiat aꝑatio ꝑ dolorez
fluēte mā. Ulteriꝰ no. ꝙ i cāu ⁊ pcussione seu
offēsiōe supra aliquid qꝫ i offēsiōe stōi a lapide
dū cecidit fortis rsomia ex pte diversa ē fēda ꝑ
ꝓbibere fluxū ⁊ aꝑatiōez intrisecꝰ. Jtē est subtilia
da dicta uolēdo ēt aꝑa intrisecū euitare. Ulteriꝰ
no. ꝙ sermonē solute ꝯtinuitatis ossiū q̄ uocatur
fixura. Jtē ēt solutiōez q̄ fit i mēbro orgānico rōe
ossiū ⁊ uocat dislocaᵒ reseruabit ad libros ꝑticu
lares posteriores.

Cauterizatio ē medicamē. In p̄
cedēti caᵒ. Aui. po
suit curā solutē ꝯtinuitatis. Nūc i isto caᵒ
qꝫ quaꝫdā superpositaꝫ cura cauterizādo cōple
tur definiar ō cauterizatiōe. ⁊ dividit i duas. nam
pⁿ facit bᵒ ⁊ ponit opatiōes ⁊ inuamēta cauteriza
tōis. 2ᵒ circa ipsā exercēdā pōit can. ibi 1ᵃ Res vo
Pmo d cit ꝙ cauterizatio sive cauteriū ē valō
utile iunās pbibēdo ne corruptio dispgaf ⁊ pce
dat in mēbro iunās ēt cōformādo mēbri cōplonē
iunās mēbri corrupti resolvēdo mās iunās ēt ad
pbibēdū fluxū sāguinis. Pro ꝓte no. ꝙ caute
rizatio q̄ nō est aliud q̄ uehemēntia calidi est du
plex quedā sit ex cauterio actuali quedā potēciali
Exᵐ ꝑmi ut ferrū ignitū seu aux ignitū. exᵐ scōi
ut calx aut sapo. Quātus ergo de utraq cauteri
zatione possit texᵗ intelligi. De actuali tñ maxie
ueritatē tenet. Scōo no. ꝙ cauteriū actuale ꝑ
babilr melⁱ ē potenciali. nā pᵒ ubi q̄ramⁿ remo
tionē corruptionis hoc actuale melius operatur nō
reliquēs i ꝓte malicia cōplonis aut uenenositatē
qō efficit potēciale uehemēt̄ calefaciēdo ⁊ exiccā
do. Jtē ēt melⁱ possumⁿ actuale regl'are potēciali

Jtez ẽt potenciale plus debilitat cũ oporteat nãz ipsũ actuare. Jn aliquib⁹ tñ casibus est rutius applicare potẽciale ubi esset multi nerui ⁊ cãus qui sumit ex ca⁹ de cura corruptiõis membri. ubi ẽt infirmus abhorreret ferr̃ est rutius applicare potẽciale. Vlteri⁹ no. q̃ iep⁹ magis ꝙueniẽs applicationi cauterij est uer cũ sit tẽp⁹ maxie tpũ de inde aurũnus. deinde hẏes. minime ẏo estas. Sal tẽ regulariter opando tũ pp debilitatẽ virtutis tũ ẽt pp magnã eltatis caliditatẽ. Vlterius no. q̃ cauterizatio ꝓhibz corruptionẽ incedẽ remouendo rẽ corrupt̃ vigorãdo ẽt cõplexionẽ. pp quod ulterius no. q̃ cõpl⁹ que vigorat̃ p cauterij maxime ẽ frigida cõplexio ⁊ bũida mãlis cũ cauterium sui calore ⁊ siccitate opponat̃ illi male cõplexioni cũ ẽt resoluẽdo abiciat illam mãz Jn mala aũt cõpl⁹one frigida ⁊ humida p quã membri tume refr̃ corrupno nõ est incõueniẽs applicare cauteriuz. Conuenit ẽt in mala ꝓplexione calida ⁊ humida maxie mãlt opponẽdo humiditati ⁊ remouẽdo mãz putridã. Jn calida aũt ⁊ sicca cõpl⁹one nõ ꝙuenit. Cã est in ꝓpinqu maxie si hec sit mãlis Si ẏo sit mãlis ꝙuenit maius offerẽdo iuuamentũ ex pte resolutiõis maxie q̃ sit nocumẽtũ ex pte calefactionis ⁊ exiccationis valet ẽt ad remouẽdum corruptas mãs ipsas in fumũ cõuertẽdo. valz ẽt ad ꝓstrigẽdũ fãguis fluxũ gñrãdo crustã supra orificiũ seu uiã p quã solit⁹ ẽ exir fãguis.

Restricto que. Nũc exeq̃r ponẽdo can.⁊ primo p̃mittit mãz meliorẽ qua fit cauterizatio. 2° ponit can. attẽdẽdũ rõne loci cauterizãdi. 3° ponit can. quẽdã erro⁹ ẽ cuitare docentẽ. iij⁹ ostẽdit q̃le dz esse cauteriũ ad restringẽdũ fluxũ sanguis. 4° docet ẽminũ cauterizãdi. vj° ponit can. attendendum in cauterizatiõe cranei ibi secunda. Et locus ibi tertia. Cauterizator. ibi quãta. Quod si propter. ibi quinta. Cũq; cauterium. ibi sexta. Et forsasse. Primo dicit q̃ melior res qua cauterizatur ẽ auxom. Deide dicit q̃ locus cauterizãd⁹ si ẽ mãifest⁹ tũc sẽsibiliter ei applicat̃ cauteriũ. Si ẏo ẽ pfũd⁹ ut i naso aut i ore aut si milib⁹ tũc egz quadã forma supra quã ponat̃ seu intra quã q̃ sũt sicẽ talis aut magni ⁊ sũt spes terre sicẽ terra qua carpẽtarij signãt assides. deide imponãt pãni ifrigidati uehemẽter aq̃ ros. aut ifrigidati alijs succis. s. frigidis ⁊ mittat̃ cauteriũ i canale aut mittat pãn⁹ ifrigidat⁹ i canali ita q̃ loc⁹ cauterizãd⁹ sit ut buccella canalis. deide mittat p canale cauteriũ ut nõ ipediat ptẽ circũstãtẽ ⁊ pro pte supple no ipediat cauterio exñte subtili ⁊ subtilion q̃ sit uacuitas forme ne obuiet lateribus.

3° dicẽ q̃ cauterizator sibi caueat ne fortẽ cauterizãdo ꝙueniat ad nervos cordas ⁊ ligamenta.

Quãto dicit q̃ cauterizãs pp restrigere fãguinẽ fortẽ cauterizet ⁊ faciat crustã fortẽ grossã ⁊ nõ cito cadẽtẽ. q; ex casu cruste facte dũ itẽdis cõstrigere ⁊ removeꝛ corruptiõez ꝓpeq̃ malũ pei⁹ pexñte. Penl'tio dicit q̃ cũ tu cauterizas propẽ abicere carnem corruptam sane partis terminuz scire uolens ex loco doloris comprehendes.

Vltio dicit q̃ forte erit necessariũ tibi cauterizare carnẽ ⁊ os exñs sub ipsa ⁊ tũ expectare in cauterizãdo quousq; tota corruptio destruat. Si g⁹tale os fuerit craneũ debes subtiliꝛ opari ut nõ ebulliat cer̃ ⁊ corrugẽt ipsius pãnicl'i. i alio aũt osse nõ cures hoc ꝙquirere. Et istũ can. ignorauit quidã rustic⁹ de galzignano fuit n. ꝓcussus ut fracto craneo appareret pãniculi. Ali⁹ medic⁹ rustico posuit oleũ uehemẽt calidũ ⁊ cer̃ fecit ebullire deide mortu⁹ ẽ. Pro pte no. q̃ cauteriũ ex auro debite ignitũ in sui ignitiõe q; sit debite calefactũ ⁊ nõ liquoz meli⁹ est pp auꝛ eꝫ ignitus ceteris metallis. Propt̃ ẽt nõ eꝫ ualde duꝛ. tõ sua cauterizatio est ualde mitis. Ponit ẽt cordiale in libro de uiribus cordis. Quia tñ non oẽs medici nesciũ ipm debite moderare nec sic bẽ pot tõo ferꝛ est cõmus. No. circa ptẽ scõaz als can. secũdũ q̃ si pars cauterizãda ẽ manifesta subtiliter pot appoi cauteriũ q; cũ uideam⁹ ptẽ cauterizãdã ẽt pot uisibiliꝛ cauteriũ applicari. Sz si ps sit ꝓfunda q; nõ pot ita meniri quin ledanꝛ ptes circũstantes tõ circa hoc ponit Aui. q̃ sumat̃ terra aut creta ⁊ ponãꝛ ẽt pãni infusi in aqua ro. deide sumat̃ cãnula de ferro que capiat ptẽ cauterizandã sicut bolũ deide p cãnulã ponat̃ cauteriuz ut nõ ledat ptes circũstãtes pp tenã aut caldã ⁊ pp cãnulã ⁊ aquã ro. hoc est notũ Vlteri⁹ not. q̃ cauterizator dz cauere ne tũgat nervos cũ est in ꝓpinqu ne pp nimiã sensationẽ incurrat spasmũ Ne ẽt destructis nerujs ligamẽtis ⁊ cordis sẽsus amittat̃ ⁊ mor⁹. ⁊ hoc est uex nisi in nervis ligamẽtis ⁊ cordis mag⁹ adeẽt putrefactiõ. nã si cã putrefactũ ⁊ corrup⁹ ꝙueniret cauteriũ ad ipsã removẽdã. q̃ ponit de crusta forti notũ ẽ. nã notũ ẽ q̃ si crusta caderet orificiũ remaneret latius ⁊ sic plus posset̃ fluere sanguis. Quod ponitur q̃ loc⁹ doloris est terminus partis sane est dicum ca° ō corruptione mẽbri. Vlterius no. q̃ aliquãdo q; exñte corruptiõe nõ solũ i carne sz i osse opz imorari i cauterizãdo. Jn craneo tñ ut ipse tãgit dẽm⁹ subtiliꝛ opari q; facere cauteriũ eꝫ min⁹ calidũ ⁊ paulatic cauterizare q; ẽ malũ cere. ebullire cã ẽ q; tũc dissoluit ⁊ corrũpit. q̃re ẽt sit malũ ei⁹ pãniculos corrugari ⁊ notũ ẽ cũ tũc cerebruz nimis ꝓstringat nõ debite defendatur.

Jam scisti ꝙdolor. Jn ca° ꝓcedẽti dẽ minauit de cauterizatiõe. Nũc cuiusdã accñtis curã explicat q̃z ad se curã uertẽtis. Et dividit in. d. Nã ꝓmo facit b° i generali. 2° i spãli. ibi 2ª Et ex doloꝛib⁹. Jtẽ duo facit. p° ex habitis doloꝛ mẽorat cãs. 2° exequit explicã⁹ curã. Jbi 2ª Doloris igit̃ sedatio. P° dicẽ te iã scivisse cãs doloꝛ duplici mẽbro diuisiõis foꝛe cõpbẽtas s. cõplexiõe mutata subito ⁊ solutiõe ꝓtinuitatis. Scivisti etiã q̃ mutatio i cõpl'oe aut ẽ ad calidũ aut ad frigidũ aut ad bũidũ aut ad siccũ. Jtẽ aut ẽ cũ mã aut sine mã aut ẽt ẽ mutatio ad uẽtositatẽ aut ad apabec ẽ suia ptis. Pro pte no. ex 2ª ꝓmi doloꝛem eꝫ tristẽ sẽsatiõez maxie i sẽsu tact⁹ ꝓtigẽtẽ ut colligit iiij° de accñti ⁊ morbo ⁊ ptis 2ª ꝓmi cap° de cãs doloꝛ. Et p° iferũr duo p̃m⁹ q̃ mala cpl'o cũ sit obiectũ ꝓtristãs ⁊ iproportionãs debitũ instrumẽtũ ẏntis. tõ pot cãre dolorẽ cũ ẏt⁹ ex tali iproportiõe bẽat ꝓtristari maxie si obiectũ subito

⁊ cito

ꝛ cito impᵐmat. Ex paulatina.n. ipressiõe q̃i ꝓfur
tudinaria fca nõ dolet vsus nec pristat. bᵒ semp
mẽorato q̃ nõ nimis cita exteꝛ seu remoueat im-
pssio obiecti impmẽtis. Cõ.n. cõtristatio requiꝛat
aliquã tẽpis morã oꝫ ẽt obẽm aliquaꝫ impmere
morã. Ad actionẽ.n. requiꝛit tẽpᵒ ut colligit 1ᵒ ꝺ
accidẽi ad p̃mᵐ. Scõꝫ inferꝛ q̃ cũ soluẽt ꝓtinuũ
unitate remoueat nãlez q̃ mẽbꝛ suas pficit opati
ones. ideo ꝓristata, uirtus ex hac dolet impssiõe

Vltius no. q̃ lꝫ mẽbꝛ scõꝫ quaoꝛupliceꝫ possꝫ
labi ꝓplexionẽ ceteris nõ in efficiẽdo dolorem ue
hemẽtiora sũt caliditas ꝛ frigiditas ut citius impꝛ-
siue. No. tñ ut infra appebit q̃ lꝫ frigꝰ sub ali
quo gradu doloris sit effectiuũ ut notat expictia.
sub gradu tñ valde intenso minuté ebetãdo sẽsibi
lez est doloris sedatiuũ aut remotiuũ. De siccita-
te uero ꝛ humiditate dicẽdũ q̃ siccitas põt eé cã
doloris soluẽdo cõtinuũ aut humiditas cũ maꝛia
mẽbꝛ extẽdẽdo sensibile ex q̃ sensibilitate uirtus
põt cõtristari. Vlteriꝰ no. q̃ ea ꝓte hac colligi
tur distinctio ꝓplexionũ. Cõplexio.n. aut ẽ pẽdes
a mã humoꝛali aut a nẽcessitate. Ité aut dependꝫ
a mã apẽte aut nõ apante. Vlteriꝰ no. q̃ lꝫ ab
accẽte ut accidẽs nõ sumaꝫ indicatio curatiua ꝓ
quãto eius esse ꝓsequit morbũ. ꝓ quãto ẽt ii bꝫ
rõne ꝓ se exñtis sꝫ ꝓsequẽtis ut 12ᵒ. terapẽutice. ca
plo pᵒ est dictũ. ab accẽte tñ ꝛ spãlit. ꝓsternẽte ꝺ
tuté ꝛ tenẽdo uiã quã puto ꝺiozez ab accẽte ut ẽ
mozbꝰ põt sumi indicatio curatiua. Accitis ergo
posuit A. curã. scõo mõ ꝓsideraꝛi ꝛ potissime ex-
plicat curã huius accidẽtis. s. doloris ut pluries
contingentis ꝛ pluribus cõicabilis paꝛtibus.

doloris ergo. Nũc exequit doloris. po
nẽdo curã. ꝛ ꝓmo facit hoc. scõo
explicat aliquos can. consecutiuos erroꝛis. ibi scõa
Jn doloribꝰ. Prima in duas. nã ꝓmo in sũma tã-
gꝛt modũ doloꝛis curatiᵐ. 2ᵒ hũc sumãdo moduꝫ
declaꝛat dicta sua. ibi scõa. Erad tũmũ. Prima in
duas. nã ꝓmo facit quod dictum est. scõo doloris
fortis tangit effectus. ibi scõa. Et ois quidẽ doloꝛ

Primo dicit q̃ curatio doloris sit applicando
cõtraꝛia cãs doloris. Quo aũt applicẽtur cõtraꝛia
ꝛ quo cureꝛ mala ꝓplexio apa ꝛ nẽcessitas cã
minet dictũ est. Scõo dicit q̃ dolor fortis factus
intensificet ex ipso ꝓueniẽte ꝓmo frigoꝛe ꝛ tremoꝛ
cordis. postea paucificato pulsu. deinde destructo.
ultimo sequit moꝛs. Pro ꝓte no. q̃ sedatio do
loris aliq̃ est cõiter sũpta ꝛ impꝓpria que nõ ẽ ali
ud q̃ doloris remotio sẽcẽtũ uita. quedã aũt est
ꝓpria sedatio doloris que nõ est aliud q̃ doloꝛis
remotio suũ applicãdo cõtraꝛiũ qꝛ deliciosa. Ad
ꝓpositũ applicando dic sumit sedatio doloris. pᵒ
mõ qꝛ remotiua cãꝫ doloꝛ nõ sũt cõtraꝛia dolo
ri supple. Vlteriꝰ no. q̃ lꝫ dolor in sui p̃n. agi
tãdo ꝛ ꝓmouẽdo ut expellat nociuũ bẽat calefa
ceꝛ ꝛ velociꝰ pulsũ. factᵒ tñ fortis ꝛ vehemẽs ue
hemẽs resolues spũꝫ infrigidat. ꝛ vnde debilitata
carentia instrumẽti tremit corpus nõ potẽte ipa
sustemare ipm paucificatur pulsus. cã neta est.
sumũ. Nũc sumat sedãtia doloꝛe dicta

et ad sua ꝺclarãdo. Et diuidit i quattuoꝛ. nã
ꝓmo põt ista sũmã. 2ᵒ ꝺeclaraꝛ quõ stupefaciens
medicia doloꝛe ꝛmoueat. 3ᵒ ostẽdit quõ resolutiua
remouẽat doloꝛe enumerãdo plura. iiijᵒ quẽdam
ordiné ponit ꝛ cõpaniõez ii stupefaciẽtia. 2ᵒ ibi ꝛ
stupefaciẽs. 3ᵃ ibi Ea quoqꝫ. iiijᵃ. ibi Oibus aũt

Pᵒ dicit i sũma sedãs doloꝛe aut sedat mutãᵒ
cõplonẽ aut resoluẽᵒ mãz a q̃ pẽdz doloꝛ aut stu
pefaciẽdo. 1ᵒ dicẽ q̃ stupefaciẽs remouꝫ doloꝛ-
ẽ destruẽdo sensũ membꝛi uel ꝓp infrigidatiõez mẽ
tã aut ꝓp uenenositatẽ ꝺriãtã vsui sẽsibili illiᵗ mẽ
bri. 3ᵒ ꝺicẽ q̃ faciẽᵃ fluxũ sũt ex sũma leuiꝫ re-
solutiũ. hec aũt sũt anetũ se. lini mellilotũ camo
milla aptj semẽ amigdale amare ꝛ oẽs res coliõ
i pᵒ gradu ꝓncipᵗr i quibᵗ ẽ vtᵗ glutinãdi sicẽ gu
mi ꝓtunoꝫ aut ẽt piroꝫ ꝛ amidũ cerusa crocᵗ lau
danũ altea amoniũ caules napi ẽt apozima istaꝫ
reꝫ ꝛ adipes ꝛ yssopᵗ ꝛ olea ꝛ cerota de quibᵗ ꝺi
cemᵗ in ãtidotario Vlteriᵗ dicẽ. q̃ soluẽtia ven
trẽ ꝛ euacuãtia. quocũqꝫ operẽ sũt modi istiᵗ q̃
dictᵗ ẽ. Vlteriᵗ ꝺi. q̃ si necessariũ cũare fuerit
ut restrigaꝛ mã fluẽs ad mẽbꝛ post cũantia sunt
adhibẽda faciẽᵃ fluxa ꝛ sikr maturãtia ꝛ apiẽtia
apa. Di. vlteriᵗ q̃ ceteris stupefaciẽtibᵗ fortiᵗ
ẽ opium poma mandꝛogore stupefaciũt ꝛ suum
semẽ ꝛ cozñces ꝛ papauer ꝛ been. ꝛ q̃d sit bᵒ di-
ceꝛ ꝛ iusquiamus ꝛ solatꝛ stupefaciẽs ꝛ se. lactu-
caꝛ ꝛ stupefaciẽtibᵗ ẽt sũt nꝛ ꝛ aq̃ fria. Pro p
nbᵗ no. pᵒ q̃ cũ cureꝛ doloꝛ ꝓ remotiõez cãe cu-
raꝛ ẽt ꝓ obtũdẽtia sẽsũ ꝛ 3ᵒ. pᵗea q̃ ꝺriãꝛ dolõi tõ
i sũma sũt ista tria i lra explicata. Nã pᵒ ꝓmutas
cõplonẽ itelligit oẽ illud qõ ẽ remotiuũ cãe do-
loꝛis de cõplᵒe magis faciẽs mẽtiõez ut de cõto
ri ꝛ magis ꝓsigẽte ꝓ resoluẽt ꝺo mãz itelligit ano
dinũ seu uere sedatiuũ doloꝛis cuiᵗ ẽ leuiꝫ resol
uere mãz ut infra diceꝛ. Per stupefaciẽs ꝺo itelli
git illud sedatiuũ doloꝛis qõ opponiꝫ doloꝛi fal-
se sedãdo doloꝛẽ ꝛ iducẽdo nocumẽtũ i sensũ.

Vlteriᵗ no. q̃ cũ stupoꝛ sit diminutio seu abla
tio sẽsus. iõ stupefaciẽs remittẽdo sensũ aut ause
rẽdo doloꝛẽ sedat. Vlteriᵗ no. q̃ ex lra cõpben
ditᵗ stupefaciẽs hoc facere duplicit. ꝓmo multa
frigiditate remittẽdo seu corrũpẽdo sensũ spũum
2ᵒ ꝓ multã uenenositatẽ occultã ꝛ a forma specifi-
ca ꝓcedẽtẽ cuiᵗnã ẽ ꝺriari vsui sensibili siẽ pꝫ i
opio qõ exñs reptdũ stupefacit ꝓ suã uenenosita
te occultã lꝫ ẽt operẽ ifrigidãdo. Vlteriᵗ nota
q̃ cũ i dolore utplurimũ sit q̃daꝫ mẽbꝛi rẽsio aut
qꝛ malis ẽ nel qꝛ nẽcessus est ul ꝓp mẽ cursuꝫ ad
locũ dolẽtez. iõ medicia uere sedatia doloꝛis ali-
quas debuit habere ꝺitiões. nã pᵒ debuit facere
fluxũ qꝛ facere mẽbꝛ laxũ leuiꝫ resoluẽdo respe
ctu tẽsi mẽbꝛi. Ité ista facitᵗ fluxũ qꝛ disponunt
mãz fluxui ꝓ suã caliditatem subtiliãdo. Debent
ẽt esse aliq̃liᵗ aptiua ut possint se meliᵗ in mem-
broᵗ pfũdere ut apiendo poꝛos mãz disponant exi
tui. Dẽnt ẽt eẽ tpati caloꝛis ꝛ aliq̃liᵗ tnẽfiora ut i
ipsis tanq̃ obiectis ꝓportionaꝛis cũ gaudeat vᵗ
sẽsitiꝛ q̃. n. appꝛopiquãt nꝛe caliditati ut obiecta
ꝓportionata ꝛ sibi simulia cõfortãt ipsã uti uola
manᵗ apposita doloꝛi calido ꝛ frio ꝓfert. Dñ ista
anodina debent habeꝛ vsuez actualez ꝙglutinã
di ut unãt ꝛ ꝙfoneꝛ caliditatem dolẽtis membꝛi
q̃uis scõꝫ unuez sint lassiua ꝛ mitigatiua dolo
ꝛis ꝛ aptiua poꝛoꝛ. Et multa enumeꝛanᵗ in lra

quoꝝ vtutes cõpbẽdũt ex 1°can. t inf ista aliqua sũt ꝓprie anodina ut anetũ melilotũ se. lini. Camomilla uero cũ sit aliq̃lit stiptica nõ est ita ꝑfũ ad hoc anodina sicut anetũ lz sit fortior in caliditate anetũ. Resolut. n. sine attractiõe. 1° can. ca° de camomilla. Quid aũt sit amidũ siue amilũ satis est notũ. Est. n. ordeũ siue frumẽtũ qõ sumitur dũ est in lacte t maturat dũ est aliq̃lit ex in aq̃ de inde aliq̃lit ustulat ut sabellãdo cortex abiciatur Tale amidũ bẽt uirtutẽ ꝓglutinatiuã t est dolõis sedatiuũ. Dictus no. q hec ſra sũt istiusmodi põt duplicit intelligi. uno mõ t leuit quod sunt istiusmõi qz sũt sedãtia doloꝛẽ licet sedẽt ut ꝑria cãe qz eũando t remouẽdo eã. Scõo põt exponi q sũt istiusmõi qz sũt uere sedãtia doloꝛem t ꝛe mitẽtia mistẽ doloꝛẽ t sensationẽ quia diuertẽ mãz a loco dolẽte remittit dolor. Teneat pa quia 2a pateret instãtiã. Dicit° no. q regl'arit operãdo ista ve sedatiua doloris dẽnt dari post eũationẽ t recursũ matie t qñ nõ est ãplius in fluxu. Lui° cã est ne pp eoꝝ caliditatẽ aliq̃les mã que ẽ in fluxu nõ ꝓhibeat a fluxu imo ẽt augmẽtet fluxus. Coacte iñ nos oz ista applicaꝛ ubi uehemẽtia doloris ponit in fluxu mãz. Dicit° not. q opiũ cetis stupefacientib° est fortis° nõ necessario qz citius sz qz fortioꝛ stupefactionẽ facit quod ꝓmo ꝓhendit ad expientiã. Actualit cõprehẽditur ẽt qz stupefacit p suã uehemẽtẽ frigiditatem ut sit magm piculũ in applicãdo ipm. Poma uero mãdragore t semẽ t cortex t radices nõ sũt tãti uigoris q̃tis in his duob° mõtis offerunt. papauer uero albũ est stupefactiuũ domesticũ sua frigiditate hoc facies. Nigꝝ uero aliq̃lit ꝓcipat ue nenositate. Been uero est una spes iusquiami q̃ iusquiam° dicius ẽ dens cabellin° t apud nos pitega bẽt ponissime stupefacere suo frigore. Solatruz ẽt qõ sub se bẽt multas spes nõ est tãti uigoris ut opiũ. Semẽ lactucaꝝ est ẽt stupidũ satis domesticũ sua frigiditate imo in hoc opaꝛ succ° lactucaꝝ. Nix aũt t aq̃ frida solũ ifrigidãdo stupefactiũt. t nõbilit stupefactiũ gradũ explicuis A. pp timoꝛẽ applicatiõis ꝫãdes nos sollicitos circa b°.

in doloribus pterea. Tãgit aliquos can. erroris corrigendos. Et ꝓmo ꝓmittit aliquos. scõo spãlit docet cuitaꝫ erroꝛẽ circa usũ stupefactiũ. ibi scõa. Et qñz rest. Prima in tres scõz tres can quos ponit. ibi secunda. Lũqz ẽt. ibi 3a. Et multotiẽs qdẽ. Prio dicit q in curãdo dolores multotiẽs erraꝛ t cognoscẽdo cãl a quib° dependẽt. Naz cãe doloꝝ aliqñ sũt extrinsece ut caliditas aut frigiditas exterior t eminẽtia cerui calis aut mala dispõ loci aut qa pp ebrietatẽ ille cecidit aut alia exteriora q̃ que runt t reputantur q sint sicut cãe inueniendo. debes ergo scire t uidere utꝝ ibi sit repletio t sint signa repletiõis uel nõ. Scõo dicit q qñz cã doloris ẽ exterior deide fit mãsiua sicut aliquo bibẽte aquã frigidã dolor fortis i ꝓr stomacht eausaf t ẽpis. Tertio dicit q multotiẽs p sedãdo doloꝛẽ nõ est cũo multuz necessaria imo sufficit sõnus aut balneũ. ut in comedẽte ꝛẽ calidã fortẽ capiti inferentez doloꝛẽ tufficit. n. aquã potaꝫ frigidã. Pro ꝓte no. q cã exñte exteriori si repsetur interior erraꝛ multotiẽs qz intẽdim° cũare ipsã lz nõ sit cũo tienda. Scõo no. q cã exterior sit aliqñ mãsiua scõz modõ expositoꝝ dñ cã ꝓmitiua mouet antez ut sit cã doloris aut cõtinua. nã cã intrinseca est mãsiua respectu exterioris. Secũdo no. q cã exterior põt dici fixa qñ suũ figit effectũ intrinsec°. Oz ergo nos hoc ꝓhendere. Naz si cã ꝓmitiua mouet aut mouent corpalem nos oz solũ intẽdere ad remotiõez effect° ꝓmitti imo ad cãz corpalez a q̃ dicitur effect° dependere. s. dolor. Dicitur no. q dolor multotiens nõ eget cũone imo ꝓp sui facilitatem t qz pendz a cã primitiua remouetur ciuissime.

et quandoqz est res. Nũc ponit cuidẽ tẽ erroꝛe t primo ostẽdit quõ medic° i opando aliqñ ẽ pplex°. 2° circa stupefacies ponit can. ibi 2a. Et in hoc. Prio dicit q qñ res sedatiua doloris ẽ opans tarde ita q timeꝛ q uirt° nõ poterit stare usqz ad illã hozã siẽ cũo i colica aut res ẽ cito opans t est multũ mala siẽ est res stupefacies ex q̃ magnũ posset seq̃ nocumẽtũ i hoc g° medic° ẽ dubi°. ad dz i b° forti ter mesurare ut sciat qõ utoꝝ sit eligendũ t an sit pei° expectare t cũare aut sit pei° applicare stupidũ qõ in prim ledit uidẽdo utꝝ possim° ei° corrigere nocumẽtũ. Pro ꝓtis intellectu no. t aduertẽdũ q bonitas electuare t mẽsure medici sumit ꝓmo ex nãli igenio. ingeniũ nãle iuuat artẽ. Jo. damascen° i suis afo. Sumit ẽt ex longa medici expiẽtia t forti ẽt studio t precura. Secũdo ut ꝓcipiẽdũ q illud circa qõ cadit precura ẽ b°. ali quis patit colicã nũc ẽ uidẽdũ an tp° ꝓfixiõis ẽ tutis sit tãtũ q̃tus sit tps doloris aut nõ. Et hoc ẽ dicere an ẽt° tãto tpe maneat fixa q̃to tpe doloꝛ põt remoueri ẽa remotõe aut ẽt sit apta ampliori tpe remanere t i illo casu p cũantia medicãdũ ẽ Si ẽo sit ecõuerso q tps doloris sit ãpli° tpe fixiõis ẽtutis qz doloꝛ sit apt° lõgiori tpe remanere q̃ sit ẽt remanere fixa. Et ẽ dicere q remanente dolore ꝓsternat ẽtus t nõ sustineat doloꝛẽ tunc stupida sũt applicada maꝛ spando tuamẽtũ ex remotiõe doloris q̃ sit nocumẽtũ ex ꝓte stupidi cui° nocumẽtũ poteris corrigere. t si doloꝛ uertz reuertaꝫ ãpli° refecta ẽtute ꝓuenies poterit applicari medicia p ẽa doloris remotiõe.

et in boc. Nũc exequit ponẽdo can. circa stupidoꝝ applicatiõez antẽdẽdũ t cõmet hec ps ꝓtes tres. ꝓmo facit b° 2° ponit modũ quo stupidũ doloꝛẽ sedat. 3° inf stupidoꝝ ẽtutes ꝓpationẽ ponit. ibi 2a Ampli° stupefactiua. ibi 3a Et stupefactiẽtia quidẽ. pa i tres. p° ponit can. antẽdendũ circa applicatiõez stupidoꝝ. 2° ponit can. circa applicatiõez stupidoꝝ rõe mẽbroꝝ quib° stupida sũt applicãda. 3° ostẽdit i q̃ dispõe stupida nalde nocẽt. ibi 2a Sũt ꝓpea. ibi 3a In eo aũt qõ ẽ si cut collica P° dicit q ẽt ultra illud qõ dictũ ẽ tu debes ꝓsiderare ꝓpoez. alia ſra bz cõplexionẽ t q̃litatẽ stupifactiẽtis ut tu tribuas stupefactiẽs facilit° t correctũ cũ aliis medicinis triacalib° nisi forteꝛ stupefactiõe. 2° dicit q q̃dã sũt mẽbra qui b° nõ curam° stupefactiẽtia apponere qz ide non mal° toti ꝓcurẽt finis sic dctes. Aliqñ forte melius est stupidũ bibere q̃ mẽbro applicare. Naz ex

hoc mīn⁹ malū oculo cōsequīf & forte erit facile corrigere & nocumētū alijs prīgēs mēbris ex potu stupidi. Vlteri⁹ dicē q malus finis ex stupido augef i colica q medicia augmērat frigus cōgelatiōes & clausurā seu ꝓstrictiōes faciēt supplene mā egrediaf. Pesk'tio dicit q stupefaciēs pluries sedāt dolores ꝓuocādo somnū qui est ex sedātibus dolorē potissimū qñ ꝓuocato somno est fames seu qñ dū ꝓuocaf est fames & ēt hoc ꝓtinz ỹm in dolore materiali. Vlsio dicit q stupefaciēta cōposita correcta & debilitata a stupefactiōe aut p alias medicias fūt magis secura simplicibus q̄lia sūt triaca filoniū & trocisi dicti trenarij quoz stupefactio ē debilior stupidatiē & triace uel filonij. Stupefaciēs vo recēs ē maioris stupefactiōis ātiquo in quo fere ē nulla stupefactio. Jn medio vo inf ātiquū & recēs est media vtus i stupefaciēdo. Pro ptib⁹ no. q iuenif una lra dicēs cōpositiōes & est sensus q tu debes scire cōpositionē stupioi. s. ꝓpositi ut tu scias q̄te vtutis sit in stupefaciēdo & quā & nō que ꝓpbendere poteris ex refrenātibus stupefactione. Alia lra dicit ꝓplexionē & est sensus q tu debes ꝓplexionē scire .i. gradum cōplexionis & q̄litatē. i. modus stupidi .s. an boc fiat p frigiditatē an' p nāz uenenosā. nā ꝓmo dz hoc ꝓsiderare ut sciat facili⁹ eligere. Secundo dz cōsiderare ꝓpositiōes ut sciat illud qō est correctū p medicinas tyriacales & cordiales. & hoc est necessariū q̄ supple facili⁹ est ad exhibendū nisi fortis exiterit stupefaciēdi necessitas. tūc eiz forti eges stupido. Dicitus no. q dētib⁹ se curitus pōt applicari stupidū q̄ sūt ossa seu ō nā essiū nō sētientes aut valde obtuse sentientes. uñ ō uidente ēt eoz sensibili nō curam⁹ aut saltē quia duri sūt &, nō multū intrīsici corpori & nō multū ꝓfecte operationif ꝓducitui. tō de eoz stupefactiōe nō multū curam⁹. Vlteri⁹ no. q oculus ē mēbz valde nobile tu operando multū requirēs spiritū. est ēt mēbz valde molle & lene aptū facilif ledi & valde p applicatiōes stupidi. Et tō forte melius est bibere stupidū valde leue q̄ oculo applicare ꝓp cāz in. litera tactā. Nota ulteri⁹ q in colica ꝓueniēte a mā stratica utirea lz nos aliq̄n in cāu desperato oporteat applicare stupida ex ipsis tū grādia sequūf nocumēta q̄ incuruatio matie & ꝓgelatio & incrudatio & ēt clausura. Dicitus no. q in dolore mali valde ꝓfert sōnus maxie dū est inanitio & nō repletio cibi aut potus q̄ inuitā secus reuocato calore nā fit porēs supra obtinendā māz & supra ipsā digerēdā & resoluendam. Jn dolore autem non mali non tantum ꝓfert sōnus supra famem. Stupida etiam aliis modis dolorē sedāt de quib⁹ ē dictū supra. Vlteri⁹ no. q stupida cōposita sūt securiora simplicib⁹ ꝓsitis gradus i stupefaciendo. nā lz nā ceteris ptib⁹ minus uelent cōpositū & dimersū regulare q̄ simplex q tū in illi cōposito sūt aliq̄ triacalia q̄ opponūf uenēo sitan stupidi. ió adhuc stupidū cōpositū ē securius. Da exm de triaca supple noua & filonio quorū descriptiōes bētis quito can. Facit ēt mētionē de quibusdā trocitis de quib⁹ ibi scribif. Vlte ri⁹ no. q i stupido recēte nō refrenato p calida & recēte dēco fit stupidatiōis opatio. post aūt fermentatiōes & reductiōes ad unā formā calidis stupidū supārib⁹ ut i triaca nō fit stupefactio imo calefactio & resolutio.

ex doloribus Nūc tōgit curā doloz i spāli q̄ doloz uētosoz & diuidif i duos. nā pō ꝓmittit qualif se bēant ad curā bi dolores. 2°. exequif curā ponēdo. ibi scōa Qñ qñz sedaf. Pō dicē q quidā dolores sunt valde fortes faciles tū ad remouēdū ut uētosi.

Pro ꝓte no. q dolores uētosi sūt fortes uētositate valde potēte i exteriōrēdo & solutēdo cōtinuz faciles tū ad remouēdū cū subtilitate uētositate sedēf q̄ uētositas ē apta subtilatiōi cū ad aeris nāz accedat. Notāf dictū ē i quibusdam boris q stānd⁹ q̄ dicenē infra.

quoniam qñ sedaf. Nūc exequif ponendo curā nō aliter diuisiōdo dicēs q dolores uētosi qñz sedāf aqua calida ipsa sup locū doloris. Tū tibi cane q multoriēs cā doloris est apa & credif esse uētositas. unde facta embrocatiōe in ꝓncipio apatis augef apa. Item bec aq̄ qñz dilatat uentositatē & nō resoluit. unō grāde cōsequif nocumētū. Deinde Al ni. ponit se cūduz medicamē dicēs q uaporatiōes sūt medicina uētositatū. & melior uaporatio est illa que ē facta ex re exiccāte sicut multo milio nisi mēbruz nō uoluerit sustinere bāc euaporationē ut oculus cui fiat uaporatio cū pānis calidis. Jté fiat euaporatio ex oleo calefacto fortis tū uaporatio est ceta farina ordei cum aceto. deinde siccata fiat uaporatio. Minor aūt uaporatio est ex furfure cocto sicut de farina est dictum. Salis uero uapor est magis pungitiuus. Dictus uero milij uapor est illo satis debilior. Jté ēt pluries fit euaporatō ex aq̄ posita in uase. que euaporatio est leuis. Et ficu tū dicta opatio nocumētum nō observato eo qō dictū est q̄ supple applicata in ꝓmo apatis ubi putes uētositatē esse cāz augebit nocumētū & aliqñ augendo seu dilatādo uētositatē accidit nocumētū. 3m remedū dolori uētoso ē bo. uemose applicate cū igne fortes sūt i sedādo dolorē uētosū qb⁹ adhibitis fone totalif dolor destruef. Ex ipsis tū adhibitis pluries ꝓuenit qō dictū ē supra de nocumēto. Quarto dicit q ex sedātib⁹ dolorē ē leuif lōgo tpe ire eo q i tali icessu ē vtus faciēdi fluxū q̄ medz laxū & nō tesū & breuif est vtus resoluria uētositatis. Dicit quito q adipes subtiles q̄ subtiliatiuf cogniti cōif & olea etiā nōiata supple sūt ex sedātib⁹ dolorē. Sexto dicit q dulcis cātilena q̄ ꝓuocaf sōnuf ēt ē exsedā tib⁹ dolorē. Septio dicit & ultio q occupari in eo qō facit gaudere sedat frictiōes dolozis.

Pro ptiū intellectu no. q apud medicos reperīf istū tmīni uapozatoriū calefactoriū epith ma & fomētatio q̄ idē iportāt. Pro nūc tū sūt duo nomia exponēda dicēdo calefactoriū esse dictū q actualif calefaciēdo opaf uocaf aūt uapozatoriū q uapozādo siue mbro mittēdo uapo. ē suā ꝓpriā operationē. Secūdo no. q uapozatoria seu calefactoria multiplr diuersificāf. ꝓmo rōe q̄litatis. 2° q quedā būida actualif q̄dā sicca ex⁹ secūdi mlis

rone facū aliq̄m̄ū i. habere ignitū nō appositū liquore ē calefactoriū siccū ut notū ē. Ex^m pmi ut aqua calida a qua eleuāf uapores lz ēt diuersitas bec esse posset quātū ad q̄litates actiuas potētiales ut dicā quoddā calefactoriū calidū quoddaz frigidū. qz m̄ p calefactoria cōiter resolutio queritf ē calefactio aliq̄lit. tō cōiter oia calefactoria dicūtur calida. Scōo recip̄ūt diuersitatē ex gte potētie. Aliū eiz fūt potētiora in opando eo q̄ a rebus fortioribꝰ euaporāt. Scōz ēt q̄ euaporātia sunt humida aut sicca. uapor eiz humidꝰ maior ē sicco uapore ut colligit ex p^a affo. cōmēto xlūjo Jtē diuersificanf qz quoddā est uaporatiuū mordicatiuū quoddā nō. Illud eiz satis est mordicatiuū. Jtē ēt scōz distinctionē mēbroꝝ alia oz ap̄p ximare calefactoria. Oculo eiz leue cōuenit calefactoriū pp eius uehemētē sensibilitatē. Ad ppositū has diuersitates explicat A. in tex. Primo. n. tangit aquā calidā ē sic humidus euaporatiuuz sua caliditate resolues uētositatē apiendo poros ē tale euaporatiū humidū maxie cōuenit uētositati eleuare ab humore sicco opponēdo se hūori. Ulterius no. q̄ aq̄ calida pōt applicari pro uētositatibꝰ duplicit. uno mō q̄ ispgaf supra mēbꝝ. ē isto mō nō erit uaporatiū. Scōo modo ut mēbꝝ ēcipiat aque uaporationē. ē isto mō potest dici uaporatiū. Ulteriꝰ no. q̄ in applicatiōe talis aque duo impedimēta fūt cauāda. primū ut sciamꝰ māz esse uētosā qz si fuerit apostema nocumēta que in gte ponunf sequūf. Scōz est ne ta le uaporatiū dilatādo uētositatē ē amplidꝰ uētositando māz grādius nocumētū inducat ē euitaretur eūando corpus ē remouēdo māz a qua pepēdit uētositas. hic m̄ noteris q̄ ualde instāte doloꝝ ē si corpus sit plenū m̄ carminātia uētositatē applicamꝰ pp aliq̄les doloris sedationē. Ulteriꝰ no. q̄ uaporatiū siccū ē exiccatiuū est melꝰ humido sicut uaporatiū factū ex milio eo q̄ talis uaporatio est potētior in resoluēdo uētositatē ni si magna fuerit sensibilitas mēbri ut oculus. pro isto m̄ no. q̄ uaporatio cū milio. s. sicca est oculo nociua. applicatio m̄ pānoꝝ infusoꝝ in decoctiōe milij pōt ēpetere in obtalmia uētosa ut p3 3^a tex. tij. cū ista ēt sit mitior uaporatione sicca. Dicitꝰ no. q̄ uaporatio facta ex orobo. i. herbeya cocto in aceto ē posica exiccato ē ualde fortis rōe oro bi rōne ēt aceti ualde mordicātis ē ualde penetrā tis. Debilior m̄ est facta ex furfure. s. fruméti cū nō faciat tantā calefactionē ut orobū. Nota ēt q̄ uaporatio facta cū aqua posita in uase est lenis ē sanaz cū mittat uapores leues. Sana ēt qz sufficiēter faciēs resolutionē ē resoluēs uētositatē faciēt corpus in sua sanitate pmanere. Duob⁹ m̄ euitatis ut q̄ nō sit dolor qui ꝓueniat ab aḡre. ē ēt q̄ corpus nō sit ualde repleū. Ulterius no. q̄ uētose cū igne fūt fortes in sedādo dolorē uētositatē. qz pp igneū caloꝝ nalō resoluūt pp ēt uehemētē caliditatē ualde attrahūt uētositatē uersus exteriora ē maxime si sint sine scarificatiōe qz facte cū scarificatione eūando sāguinē ē spūz naturalē caloꝝ debilitādo fūt cā ut uētositas magis i mēbro imoref. Ex illis aūt que fūt sine scarificatione frequenf applicatis pp eaz potentiā doloꝝ ex toto remoueref. Ideo uētosā magnā applicatam umbilico ualde comendat Aui. 13^a tertij de cura doloris stomachi. Euitenf tamē illi duo dolores quos repetere posset esse fastidiū q̄ tua mētū

Ulterius no. q̄ lōgus motus ē paulatiuū exercitiū bet corpus laxare ē mēbꝝ poros rarificādo ē faciēdo. fluxū. i. laxū ē sua caliditate ēt resolue do sedat uētosū dolorē si nō fuerit motꝰ fortis qz tūc pꝰ nimiū agitādo hūores ē cā nimie uētositatis ē uehemēter exiccādo est cā quali corrugatiōis ē inspissatiōis cuius tō deuenirenf uentositates.

Ulteriꝰ no. q̄ p odipes subtiles ꝑmo intelligere possumꝰ subtilitates ē poros aptētes seu subtiles qz leuis calor is. nā si ēēt nimis calidi cō ugaret cute traheret ēt ad pres mās apliores. Ulteriꝰ no. q̄ dulcis cāuleap^e sōnū ꝓuocādo ē cā sedatōnis doloris. Jtē ex^o ⁹ius pp ei^o amenitatē ē dulcē eaſoniā distrahit a tristi mō sētiēdi obiectū. ꝓuo caf aūt ex ipsa sōnus ꝑmo qz p ei^o amenitatē ēt^o interior attenta ad cāulenā distrahit ⁹tutes exteriores a suis opatiōib⁹ unde retractio spūz ē somnus ꝓsequāf. Ulteriꝰ no. q̄ occupari i gaudio sedat doloꝛ pꝰ ex eo q̄ ⁹ius ex gaudio ꝓfortef se ēt ꝓfundi gaudiū factētib⁹ ad illā attrahēdo distrahit a tristi sensatiōe.

C um multe cōiūgūf. In isto cap^o huius sen quarti pmi can. Aui. determinat de cura morboꝝ adiuicē cōiūctoꝝ oñdēdo a quoꝝ cura ē pꝰicbom dū. ꝑ diuidif capl'z i duas ptes. Nā ꝑmo facit qđ dictū ē. 2° toti lıbro pōt epilogū seu finē gras agēdo supne potētie. ibi 2^a. Et sit q̄ritas huius no stri. ꝑma i duo. nā ꝑmo pōt numerꝝ eoꝝ q̄ in tali cura obseruāda sūt. 2° de illis exequif. ibi 2ª una eaꝝ ē. Pꝰ dicit q̄ multis morbis cōiūctis adiuicē ab illi⁹ cura ē incipiēdū ē incheādū i quo una trū dicēdaꝝ existit ꝓpietatū. Pro gte nota ex p̄habitis q̄ cura morbi cōpositi qui uocaf morbꝰ unꝰ nō uepēdz ex curis simplicitū imo habz ut morbꝰ unꝰ ē distinctꝰ ꝓpriā curā ut de aḡre dictū ē. Cura ⁹o morboꝝ cōplicatoꝝ nota ē ēt ex curis simplicitū aut scita cura morbi calidi ē humidi si adiuicē cōiūgāf scif ēt cura boꝝ ꝓiūctorum ē maxie si bi morbi nō egeāt ⁹ijs medicinis. ubi .n. ⁹ijs medicinis egeam⁹ nō bñ ex cura simplicitū nosceif cōpositoꝝ cura. Jtē ex cura simplicitū nō habef ēt modꝰ approximādi ē ordo. Et dato q̄ sciā qualit^r uic⁹ ē curādū ē qualit aḡa m̄ non scio a quo curā debeā ichoare. tō Aui. ꝓfis cōpi lauit ca^m ut oñderet a quib⁹ curā dēm⁹ ichoare ut ēt explicaf in rubrica capl'i. Scōo no. hic ꝑ morbū intelligi quācūqz rez ꝑternaturā siue bec sit morbus siue cā morbi siue accis. Erit ergo sē sus q̄ cū cōiungūf multe egritudines. i. multe dispones ꝑternaturā siue sit morbꝰ siue cā morbi qz cā cū cā morbꝰ cū morbo uel accis cū accīte uel cā cū morbo uel accis cū cā uel morbꝰ cū cā ē. qz m̄ egritudo magis absolute dicif ꝑter nāz ipsā potꝰ explicuit in ꝓm gte cū iferꝰ ēt ponat accidentis cum morbo complicationem.

una ·eax. Nūc exequitur de illis ꝛ diuidit in tres. ibi 1ª. Et scōa. ibi 3ª Tertia uero.

Pº dicit ꝙ una ꝓpetaū ē qñ due egritudines sic ꝓuūgūt ꝙ una ñ pōt sanari sine alia ꝙuis ecōtra sic ulc⁹ ꝛ apa. nā nos ꝑmo dēm⁹ curare morbuz sine quo alt curari nō pōt. unde nos nō medicamur apa usqz quo remoueam⁹ malitiā cōpl'ois cū ipso cuomcic sine cui⁹ cōpl'ois sanatione non potest ulcus sanari. Dicit scōo ꝙ secūda ꝓprietas est cuz una egritudo est alterius cā. Nam tunc ſppple debemus primā curare. sicut cōiunctis oppilatione ꝛ febre primo medicamur oppilationi deinde febri. Et si necessarium fuerit nos apīe nos applicamus calida nō curātes de febre Item cōiunctis apate pulmonis ꝛ febre cum apostema tale sit cā febris a tali apate incobamus curam de siccādo ꝛ nō curādo de febre quia impossibile est curari febrē sua cā remanēte. Cuius cā est qz apatis sanatio est exiccatio febri faciēs nocumētuz. Pro primz intellectu no. aliq̄ prio ꝙ ꝑma ꝓprietas est sumpta ab ortgine dispōnuz ut sciatur quid sit applicandū ante ꝛ quid post. ꝛ attendaf maxime ista ꝓprietas cōiunctis dispōibus que per unū medicamē nō possūt medicari sed ꝑ contraria. ut ulcere cōiuncto cū apate. nam apan conuenīt mollificātia ulceri uero exiccatō

Secūdo no. ꝙ nō solū ista ꝓpetas intelligitur in tali cōiunctione morboꝝ imo etiā in alijs conīctionib⁹ de quib⁹ est dictū. Ulterius nota ꝙ cum uirtus operatur unionez ꝛ ꝙsolidationē medā te cōplexione ut debito instrumēto si mala cōplexio nō fuerit amota nō poterit ulcus uniri ꝛ consolidari. Ideo merito premittēda est cura apatis qō curari pōt sine cura ulceris cū curetur apa tā abiciendo māz. Ulterius nota. ꝙ ctiaz solutio continuitatis in apate repta primo abiciēda ē ut nez impediens unionem ꝛ cōsolidationē quā ex dictis intellexit. Ulteri⁹ no. ꝙ ista scōa ꝓprietas sumpta est ex calidinate ut ꝑ septimo terapē.

Not. quā uz spectat ad ꝓpositū ꝙ aliqua egritudo pōt esse causa ad mēiem medicoꝝ a qua alia egritudo depēdet sicut dicimus oppilationē efficere febrem ꝛ caliditatē stomachi efficere caliditatez preter nāz in epate. scōo pōt dici cā augēs ut si epar sit calidū caliditas stōi augēs illā calidi tatē dr eē cā. 3º dicit cā cōseruans ꝛ fouēs sic stomacho patiente ēt malā cōplexionē cāz confirma. tam calidā humores calidi stomachi illā confortare ꝛ cōfirmare dicunt. Ad propositū applicando q̄ocunqz sumit cā pars cōtinet neruum.

Sexto no. ꝙ nos curam⁹ cāz qñz nō attendentes ad effectuz aliqñ ēt attendētes. Nā primo si sit oppilatio ꝛ febris intensa intēdimus oppilationi nō negligendo febrē ut dic. Si uero febris sit intensa nō est incōueniēs coacte incobare curaz a febre seu salitē medicādo oppilationi nos oportebit attēdere febri. Hoc ergo quod pomit in p te est uez de cura regulari ꝛ ordinata. Ulteri⁹ not. ꝙ ꝑ ulcus pulmonis A. intelligit cāz cōseruante ꝛ fouentez nā ulcus pulmonis fouet febrē etbicaz sine cuius ulceris sanatione febris etbica nō pōt sanari quod ulcus dedit intelligere ouz dixit apa quod ꝑz ex hoc quia dixit sibi competere exiccatōez q̄ conuenit ulceri inḡuz ulcus est.

tertia uero In p⁹ enumerauit duas ꝓpetates pp quas ab una dispositiōe incboandū est. Nūc enumerat tertiaz ꝛ diuiditur in duas. ꝑmo facit quod dictū est. 2º cū accidens cōiungit cum morbo ostendit etiaz a quo sit incboandū. ibi 1ª Cum autē egritudo.

Pº dicit ꝙ 3ª ꝓpetas est qñ unⁱ morb⁹ ē maioris sollicitudinis altero. nā ab eo qui est maioris sollicitudinis est incboandū sicut cōiunctis sy nocha ꝛ paleſi attendim⁹ extinguere synochā flo bothomādo nō curādo de paralesi. Pro pte pº no. ꝙ ille morb⁹ est maioris sollicitudinis qui plus debilitat ꝛ tutē ꝛ ad quē mors aptius potest ꝙsequi. Ergo cū intētio medici sit ꝙseruare uitam ꝛ ꝓhibere mortē. Ideo a morbo ut quo ē maior sollicitudo est incboandū ꝛ ista proprietas est sūpta a magnitudine morbi. Probē quod 2º nota ꝙ morbus dicit magnus ut colligit septio terapētice aut rōe dignitatis actionis lese qz ledit operationē ualde necessariā ꝛ pfectionez ꝛ toti corpi magis necessariā aut parti. Secundo morbus dicit magnus respectu sui rōe ꝓprie essentie qz ratione gradualis assensus siue lapsus a temperāmēto ut mala cōpl'o calida in hoc. 1º modo dr mala cōplexio calida ut duo maior cōplexioe calida ut unū. 3º modo morbus dicit magnus rōe ꝛutis dispēsantis nostrū corpus ut ille morbus ad quē cō sequit syncopis dicit esse magnus. Applicādo ad ꝓpositū ista proprietas antecedit alias duas ꝓprietates quia potius incobādū est a morbo maiori q̄ a morbo sine quo alē ñ pōt curari pp cūm in primo notato assignatā Prius ēt a tali incobādum q̄ a morbo qui est cā pp cōsimilē cāz. Itē not. ꝙ a morbo magno 3º mō prius est incobandum q̄ a morbo qui est cā. Cōsimilit ēt a morbo magno mō ꝑmo potius est incobandū q̄ a magº scōo. Consimiliter ꝑz cā alioꝝ semp pitare suppositus ut ꝙ quilibet in suo gradu sit consimilit magnus. Tertio nota ꝙ licet sinocha imponet febrē de sanguine putrefacto hic tñ ꝑ sinochā intelligit inflatiuā in qua possibilitū cōuenit stomia ut sanguis debite euacuef imo cōuenit usqz ad syncopim nono terapentice. Per paleſim aūt intelligit mollificationez a frigida mā ꝓcedentem quia ergo maior est timor ex inflatione ꝛ putrefactiōe sanguinis q̄ sit ex mollificatione ideo eligimus stomate nō curantes principalit de paralesi.

cum autē. Nūc ostendit quomodo incboandū est si egritudo cōiungatur accidenti. pº ponens propositionē istam. ꝙ coniunctis morbo ꝛ accidente a sanatione morbi est incboandū. Ab breuiando hoc est uerū regulariter accidente nō superante morbum ut dicef starim eo ꝙ egritudo est sicut causa ad cuius remotionē accidentis remotio consequef. Secunda propositio est. Si accidēs superauerit in malicia ꝛ magnitudine tūc accidenti attendimus de egritudine non curando scilicz notabilit sicut est in colica qz in morbo intestini colon ad quē consequitur fortitudo doloris damnus stupefactiōis attēdendo doloꝛi nō at-

rendendo de colica. Tertia propositio sit hec q̄ qñz tardamus facere debitum morbo quia alterare aut euacuare pp debilitatē stomachi aut fluxum uentris precedentem aut pp presentez nauseam t tunc plus attendimus accidenti t debilitati stomachi q̄ morbo. Quarta propositio est hec q̄ qñz non tardamus in curando scilicet morbum sed operamur .s. curando non tamen removendo totam causam imo expectādo ut ipsa per accidens morbi removeatur. sicut est in egritudie spasmi q̄ in repletiōe aut alio morbo ad quē cō sequitur contractio t spasmosus motus non enim totum euacuamus humorem sed aliquid diminuimus motu spasmoso resoluendū ne hic concussus motus non existente hoc humore etiam pre ternaturaz supra naturalez uersus ipsū cōsumat

Pro intellectu partis duo notāda sunt t primo q̄ accidens quod contingitur morbo potest esse accidens pprium t cōmune. Exēpli cā. ad morbū pprium de per se consequitur actio seu operatio lesa aut etiā qualitas mutata aut etiaz exitus mutatū. Exemplum secundi ut debilitas stomachi febri. Applicando ad propositū regulariter a morbo primo incobandum est q̄ a proprio accidente. Aliquādo tamē est a proprio accidente primo incobandum ipso existente maiori modo tertio ex dictis. Aut aliqualiter cōtradicēdo expositori ipso existente ut cā salrē fouens morbū. Nā si ama la cōplexione calida fiat dolor cōtingens est dolorē attrahendo suuz fouere morbuz. ut dolor sit illud sine quo morbus bene curari nō pōt. Si uero sit accidēs cōe ab ipso aliquādo incobādū est cura t aliquādo non ut notum est.

Sit quantitas. rē. In pre presenti Auicennas suis finē imponit ad sequēntia transiturus supernegz potentie referendo gratias breuiter dicens q̄ hec sit sufficies quātitas sermonis compendiosi de principijs uniuersalibus medicine. Deinde uero valde laboremus ut faciam⁹ libruū de simplicib⁹ medicinis deo volente qui nos certe inuabit cui sint grates scōz ipsius innumerabiles misericordias. Illum uero invocemus ut etiaz fecit magister Marsilius qui in eius laudem t gloriaz aliqua composuit carmina qui uiuit benedictus in secula seculoz Amen.

Virgo clemens virgo pia virgo dulcis. o maria
Esto pro nobis refugium apud patrē t filium.

Explicium dicta Ugonis Senensis super quarta fen primi canonis usqz ad illum paragraphum posituz in capitulo de enemate Forma uero. Deinceps uero dicta Marsilij usqz ad finem Correcta diligentissime per magistrum Bernardinum Botōtum de viterbio artiū t medicine scholarem. Impressioniqz Senis dicta opera t impensis Magistri hieronymi Marrecta Artiū t medicine doctoris t clarissimoz. ll. doctorū Do. Laurentij Lanizarij t Do. Jacobi Hermonie. t Do. Luce de Martinis. necnon Magistri henrici ō colonia socio rum. Anno Salutis .M. CCCCLXXXV. Sexto Nonas Martias Feliciter.

Hugo
1485